

BIBLIOGRAFIE

ČESKÉ HISTORIE.

SESTAVIL

POMOCÍ DRA JOSEFA VOLFA

DR. ČENĚK ZÍBRT,
M. PROFESSOR KULTURNÍ HISTORIE NA ČESKÉ UNIVERSITĚ, BIBLIOTHEKÁŘ
MUSEA KRÁLOVSTVÍ ČESKÉHO.

— DÍL ČTVRTÝ. —

SVAZEK 2.

II. ZPRACOVÁNÍ.

(TŘICETILETÁ VÁLKA. LETA [illegible]. ČÍS. [illegible].

V PRAZE.
NÁKLADEM ČESKÉ AKADEMIE CÍSAŘE FRANTIŠKA JOSEFA
PRO VĚDY, SLOVESNOST A UMĚNÍ.
1905.

Publikace od I. třídy České Akademie dosud vydané:

V Rozpravách:

ROČNÍK I.

Číslo 1. Dr. František Laurin. Pokrevenství a švakrovství jakožto překážky manželství rozlučující . . . . Cena K 1·50

» 2. Ferdinand Tadra. Kanceláře a písaři v zemích českých za králů Jana, Karla IV. a Václava IV. z rodu Lucemburského . . . . . » 4·60

» 3. Frant. Dvorský. Albrecht z Valdštejna až na konec r. 1621. . » 3·40

» 4. JUDr. Karel Kadlec. Provozovací právo k dílům dramatickým a hudebním. . . . . » 1·80

ROČNÍK II.

Číslo 1. František Mareš. České sklo. . . . . » 4·50

» 2. Josef Konstantin Jireček. Poselství republiky dubrovnické k císařovně Kateřině II. V l. 1771—1775. . . . . » 2·—

» 3. Dr. František Laurin. Nařízení papežské kongregace »Auctis admodum«, ze dne 4. listopadu 1892 . . . . » —·40

ROČNÍK III.

Číslo 1. Josef Kalousek. O staročeském právě dědickém a královském právě odúmrtném na statcích svobodných v Čechách i v Moravě. . » —·90

» 2. Dr. Čeněk Zíbrt. Seznam pověr a zvyklostí pohanských z VIII. věku. » 2·80

» 3. Josef Smolík. Pražské groše a jejich díly . . . . » 2·60

» 4. Ferdinand Menčík. Volba Papeže Innocence X. . . . . » 1·—

» 5. František Čáda. Noetická záhada u Herbarta a Stuarta Milla. . » 2·80

ROČNÍK IV.

Číslo 1. Frh. von Helfert. Gregor XVI. und Pius IX. Ausgang und Aufgang ihrer Regierung October 1845—November 1846 . . . . . . » 3·20

» 2. Dr. Frant. Storch. Vyručení obviněného z vazby vyšetřovací. . » 2·20

» 3. Dr. Josef Pekař. Dějiny Valdštejnského spiknutí . . . . » 7·80

» 4. František Krejčí. Element psychologický . . . . » 1·30

ROČNÍK V.

Číslo 1. O. Hostinský. Jan Blahoslav a Jan Josquin . . . . » 5·20

» 2. Josef Smolík. Denary údělných knížat na Moravě . . . . » 1·60

» 3. Cyrill Horáček. Počátky českého hnutí dělnického . . . . . . » 2·20

ROČNÍK VI.

Číslo 1. Dr. Karel V. Adámek. Příspěvky k dějinám selského lidu z okolí Hlinska v XVIII. věku. . . . . » 1·40

» 2. Dr. Frant. Krejčí. Zákon associační. (Pokus psychologický.) . . » 2·—

» 3. Josef Smolík. Nález denárů v Chrášťanech u Českého Brodu. . » 1·—

ROČNÍK VII.

Číslo 1. Dr. Lubor Niederle. Starověké zprávy o eměpisu východní Evropy se zřetelem na země slovanské. . . . . » 2·—

» 2. Josef Smolík. Denary Boleslava I., Boleslava II., Boleslava III. a Vladivoje . . . . » 2·—

ROČNÍK VIII.

Číslo 1. Alfons Žák. Listy Oldřicha, probošta Steinfeldského, do Čech a na Moravu zaslané. » —·80

» 2. Frant. Mareš. Prokopa písaře Novoměstského česká »Ars dictandi«. . . . . » —·80

ROČNÍK IX.

Číslo 1. Dr. Miloslav Stieber. K vývoji správy. Vliv českých živlů na správu v Dolních a Horních Rakousích a její význam pro rakouský exekuční proces. . . . . » 3·80

» 2. Gustav Friedrich. O zakládací listině kapituly Litoměřické. . . » 1·—

ROČNÍK X.

Číslo 1. Dr. August Miřička. O formách trestné viny a jich úpravě zákonné. » 2·70

» 2. František Čáda. Hynovo dušesloví . . . . » 2·30

» 3. Dr. Karel Kadlec. Verbőczyovo Tripartitum . . . . » 5·30

ROČNÍK XI.

Číslo 1. Dr. Jan Heller. Svépomocný prodej zboží dle práva obchodního na základě práva obecného . . . . » 2·20

» 2. Dr. Karel Chytil. O junkerech Pražských. . . . . » 2·—

» 34. JUDr. M. Talíř. K dějinám rakouského taxovnictví . . . . . . » 2.50

» 35. Josef Smolík. Zlaté mince s domnělým opisem *ПЕΓNAZE*. . . » —·50

» 36. Dr. Karel Chytil. Malířstvo pražské XV. a XVI. věku a jeho cechovní kniha staroměstská z let 1490–1582 . . . . » 6·40

» 37. Dr. Viktor Dvorský. Ekonomickogeografické studie z Černé Hory . . . . » —90

Pokračování viz na třetí straně obálky.

4188. Relatio, d. i. Eygentlicher und aussführlicher Bericht, was sich seythero dess jungsten Hertzogen von Gulch Cleve und Bergen ableben, von dem J. 1609 biss auf den 1. Sept. dess 1610 Jar in diesem Fürstenthumb zugetragen und verlauffen habe. Alles mit Kupfferstücken für Augen gestellt durch *W. P. Zimmern* in Augspurg. Im Jar 1611, 4° (O Mansfeldovi).

4189. Unser von Gottes Gnaden der Augspurgischen Confession gemessenen solution und ... Verordnung an unsere Söhne in Böheimb, sonderlich Matthes von Thurn und Ernsten von Manssfeld etc ... Nachgedruckt in diesem 1619 Jahr, 4°.

4190. Newe Zeitung, Oder Eigendlicher Bericht, der Blutigen Schlacht, so zwischen Herrn Graff Ernsten von Manszfeldt, Edlen Herrn zu Heldrungen etc., und dem Conde di Buquoi bei Bisseckh, so zwischen Budweisz und Krumau gelegen, den 28. May Alten, und 8. Junij Newen Calenders, diesz 1619. Jahrs, vorgangen und beschehen, was beiderseits sich verlauffen und zugetragen, wird umbständlich berichtet. Gedruckt erstlich zu Prag, bey Lorentz Emmerich, 4°, 4 l. Viz *Wolkan*, č. 3504.

4191. Kaysers Matthiae Achts-Erklärung wieder Graff Ernsten von Mannsfeld wegen unterschiedener im Königreich Böhmen verübter Thätlichkeiten, de an. 1619, dat. Wien, 19. Februarii [illegible]19. Viz *Lünig*, Reichs-Archiv, VI, [illegible]11 str. 315-6. Bibl. Č. Hist. II, č. [illegible]65.

4192. Apologie pour le très-illustre Seigneur, Erneste Conte de Mansfeld, Marquis de Castel-Novo et Boutiglière, Seigneur de Heldrungen, Maréchal de Camp général du Royaume de Bohême et Pais incorporéz L'an 1621, 4°. — Německy r. 1622, 4°. — Continuatio Mansfeldischer Apologie d. i. Fernere Ausführung und Erklärung uber Ir Exc. dess Hochgebornen Herren, Herrn Ernsten Grafens zu Mansfeldt, Marggrafen zu Castel-Novo, und Boutigliero Edlen Herrn zu Heldrungen, der Cron Böhem, und deren incorporirten Landen Generalen. Aller nothwendig Gerecht, und befugsambtes (wieder dess Gegentheils hochgefährliche Practicken und beginnen) auff die Bein gebrachtes, vermehrendes, und ins Reichs geführtes Kriegsheer. Im Namen und wegen deroselben Herrn Principalen und Kriegsherrn, 1622, 4°, s. l., str. 38. — Apologie pour le Comte de Mansfeld, R. Chalon, E. de Mansfeld. Revue de Numism. Belge Bruxelles, III, 1853. — *Fischer C.*, De Ernesti comitis de Mansfeld apologiis et de actis Mansfeldicis (Dissert.) Berolini, 1865, 8°.

4193. *Peregrinus Constantinus*, Iter quadrimestre Bucquoyi, viz zevrubně při r. 1620.

4194. Newe Zeitung auss Bayerlandt. Das ist Manssfeldische Victori und Bayerische Niderlag. Die ander. Von dem Gesicht oder Visio Hemalionis, welches zu Heydelberg in der Cantzeley ist gefunden worden, was sich noch zutragen soll, und wie lang dieser grosser Jammer und noht noch weren wird. Die dritte Vom Türcken, wie er dem Kayser Ferdinando, dem König in Polen und dem König in Hispanien zuentbotten hat. Sie mit dreymal hundert tausent Mann zuuberziehen. Die vierdte, Was für ein merckliche Summa Gelts die Hansenstätt bewilliget unnd sich alle Monat so lang der Krieg weren wird, zu spendieren und darzu geben anerbotten. Günstiger Leser merckt diss mit verstand, so erfahrt ihr wie der Graff von Manssfeld wider zeugt in Böhmerland umb sein Glückt unnd Heyl zuerholen, daran auch Burger unnd Bauren noch müssen bezahlen. (Dřevořezba, turecká hlava s nápisem kol dokola: Solymon Turcarum Imperator.) Gedruckt im Jahr nach der Geburt Christi, 1621, 4°, l. 4.

4195. Relation alles dess, was sich mit Graf Ernst von Mansfeld, und dann mit Herzogs in Bayern Armada (besonders mit Herrens J. Bawren und Thilli) zugetragen, 1621, 4°.

4196. Bayerischer Feldtzug, welcher Gestalt der Hertzog in Bayern alle Flecken, Schlösser, Dörffer und Städt im Ländlein ob der Ens, Oestreich und Böheim eingenommen und erobert habe, bis er wieder nach München verreist. — Dann auch Was Massen Herr Graf von Manssfeld nach der Prägerischen Niederlag in Böheimen ... sich verhalten. Gedruckt im Jahr · 1621, 4°.

4197. Fama Mansfeldiana. Oder Unvergreiffliches unnd unpartheyisch Gespräch, zweyer raisenden Personen, von dem Graffen von Mannsfeld, was von seiner Person, auch ihro Gn. Thun und Vorhaben zuhalten, unnd wie es mit der Obern- Chur-Pfaltz beschaffen sey. Getruckt im Jahr Christi 1621, 4°, l. 9.

4198. Relation deren Geschichten Ritterlichen Thaten und Kriegsshandlung So Herr Ernst Graf zu Manssfeld Marggraff zu Castel Novo und Bautiglere, Freyherr zu Heldrungen etc. Ihr Fürstl. Durchl. in Sophoyen hernacher der Cron Böhem und deren Incorporirten Länder Feld Marschalk Nun aber General einer Armada in Teutschlandt auff Chur Pfaltz Seiten In seinen hohen tragenden Kriegsämptern verrichtet und mit seinem underhabenden Kriegsvolk ins Werck gesetzt. Nemblich Anno 1618 biss auff ietzige Zeit in An. 1622. Darauss als in

einer Apologia oder Schutzrede genugsamb zuersehen und an Tag gegeben ist. Wie Ihr Gn. von vielen gehässigen (Als hette dieselbe sich nit allerzeit in ihren tragenden Kriegsdiensten, wie einem trewen und dapffern Cavalier gebührt verhalten) unschuldiger und ungegründter Weise bezüchtiget worden. Zu rettung Ihr G. ehrlichen unnd Ritterlichen Namens unnd Menniglichen zu gewissem Underricht an Tag gegeben. Gedruckt im Jahr Christi 1622, 4°, str. 91. Z obsahu: Apologia. Ferner Verlauff vom Graffen von Mansfeld. Srv. č. 4192.

4199. Racconto delle Cose accadute al S. Ernesto Conte di Mansfelt. Di Francese trad. in Ital., da Liuio Romano. Venetia 1622, 4°.

4200. Warhafftige Beschreibung, wie Graff Ernst von Manssfeld, mit den Spanischen eine gewaltige Schlacht gehalten und wie viel auff beyden Seiten todt blieben und wie sich der Manssfelder vieler Orthen impatronirt und grossen Schaden thut. Auch wie Hertzog Christian von Braunschweig in die Graffschafft Schommern eingefallen, und das gantze Land verderbet und aussgeplündert. Dessgleichen streiffen die Türcken in grosser Anzahl nach Commorra, haben viel Kauffleut und etliche Fürstliche Personen angetroffen, dieselbigen niedergehawt und grosse Beuthe bekommen. (Dřevořezba.) Item hat der Bethlehem Gabor den Sasi Georg, welcher eine Verrätherey vorgehabt angetroffen, sein Volck zum Theil erschlagen und ihn gefangen bekommen. Gedruckt zu Franckfurt am Mayn, durch Sigmund Latomum. Im Jahr, 1623, 4°, l. 4.

4201. Specchio tragico delli atti generosi ed heroici del infelice cavagliero Mansfeld ed altri suoi adherenti del principio della guerra e ribellione di Bohemia fin' al anno presente, s. l., 1623, 4°.

4202. Aussführlicher Bericht, was es mit den Grafen von Manssfeldt für einen Zustandt: Von einem vornehmen Grafen des Reichs jhrer Käys. Maj. uberschicket. Gedruckt im Jahr, 1623, 4°, l. 4.

4203. Copia, eines Schreibens an die Röm. Kay. Maj. von der Fürstlich. Durchlauchtig. in Bäyern dess Manssfeldes Perdon belangend. Sub dato München den 29. Aprilis. Gedruckt im Jahr 1623, 4°, l. 4.

4204. Acta Mansfeldica. Gründtlicher Bericht von dess Manssfelders Ritter-Thaten unnd allem dem, was er von Anfang dess Böhmischen Kriegs, biss auff das jetzt angehende Jahr 1623 innund ausserhalb dess H. Röm. Reichs gethan und angestifft hat. Wider sein vermeinte in Truck Anno 1622 gegebene Apology: Allen recht Teutschen Fürsten, Herren und Kriegs Obristen zu trewer Nachrichtung und nothwendiger Warnung. Getruckt im Jahr, 1623, 4°, str. 151. Srv. *Fischer*, č. 4192. Viz č. další.

4205. Actorum Mansfeldicorum continuatio oder Ander Theil, Das ist, Graff Ernsten von Mansfeldt Leben unnd Ritterthaten, Nemblich was seydher Jüngsthin Aussgangener seiner Acten Ritterlich von jhme verübet worden, sampt etlichen Beylagen und Aussführlichen Discurs von jetzigem zustand des betrübten Römischen Reichs vor niemals aussgangen. Getruckt im Jahr 1624, 4°, str. 70, 42. — Jiné vydání str. 68, 33.

4206. Ein schön New Jahr, das ist Warhaffter unnd Eigentlicher Bericht, was massen die Manssfeldische Armee zu Olden Oyta im Stifft Münster den 25. unnd 26. Decembris Newes Stils, im Jahr 1623 zertrennt und zerschlagen ist. Nachgedruckt zu Augspurg durch Andream Aperger 1624, 4°, l. 3.

4207. Manssfeldische Ein- und Wasserbrüche Ins H. Röm. Reich und angräntzendte Länder: Das ist unergründliches Manssfeldisches Kriegs Meer, darinn er mit seiner undergehabten und noch underhabenden, underschiedlichen Kriegss Armeen, nicht allein das Königreich Hungarn und Böhmen, sondern auch das gantze Römische Reich unnd Angräntzende Länder, jämerlich zu versencken understanden und noch unmenschlicher Barbarischer weiss understehen thut. Alles aussführlich beschrieben unnd sein dess Manssfelders Ritterthaten, welche er von Kindauff, sonderlich aber von dem 1610 Jahr, biss dato verubet, menniglich zum Spiegel vor Augen gestelt unnd biss auff dieses 1625 Jahr Continuirt. Getruckt im Jahr 1625, 4°, str. 283.

4208. Ernestus de Mansfeld. Viz *Rustolf*, Elegidia, 1631. Bibl. Č. Hist. III, č. 12162.

4209. Kurtzer aber doch grundtlicher Bericht der dreyen Schlachten und Scharmützen So zwüschen dem Grafen von Manssfeld und Mons. Tylli, des Beyerfürsten Feldobersten, auch Mons. Cordua, ein Spanischer Feldobrister, sampt andern fürnemmen Kriegshelden vor Wyssloch mit einandern gethan haben. Alsbalden mit frischem Gemüht einandern wiederumb auff ein newes angriffen, darbey der Marckgraff von Baden geschlagen, Herr Graaff von Manssfeld aber Obgesieget, und den Beyerischen und Spannischen grosse Peuten, vil Geschütz und Fahnen abgenommen, und mit sich gen Heydelberg geführt. Zum dritten. Wirdt auch vermeldt, wie die Prättigäuwer die Österreicher von wägen ihrer grossen Tyranney uberfallen, zu vierhundert erschlagen, auch ein grosse Zahl in den Rheyn Gesprengt und erseufft haben. Auss gewüssen Relationen

und anderen Sendbrieffen Copiert und zur besseren Nachrichtung an Tag geben. Anno 1632, 4°, l. 20.

4210. *Zeidler Joh. Gottfr.*, Acht hundertjähriger aneinander hangender Stammbaum des uralten Heldenhauses des Grafen und Herren zu Mannsfeld, edlen Herren zu Heldrungen, Seeburg und Schraplau u. s. w. vom 880 Jahr n. Chr. G. bis auf 1703. Halle 1703, 12°, str. 84.

4211. *Hoffmann*, Die Ehre des fürst- und gräflichen Hauses v. Mansfeld, Leipzig, 1717, 4°, 140.

4212. *Niemann*, Geschichte der Grafen von Mansfeld. Aschersleben 1834, 8°.

4213. *Beck Josef*, Die Mannsfelder und Dänen in Neutitschein. *D'Elvert*, Schriften V, 234 sl. Srv. Schriften, VI, 1854, str. 310.

4214. *Kohl*, Graf Mansfeld und die Stadt Schlaggenwald, viz Bibl. Č. Hist. III, č. 13116.

4215. *Reuss Rudolf*, Graf Ernst von Mansfeld im Böhmischen Kriege 1618-21. Ein Beitrag zur Geschichte des dreissigjährigen Krieges. Mit einem Plane von Pilsen. Braunschweig, 1865, 8°, str. XIII, 128, tab. I. Z obsahu: Einleitung. Ernst von Mansfeld's frühere Lebensgeschichte. I. Die böhmische Rebellion; die Eroberung Pilsens. II. Mansfeld's diplomatische Sendung nach Turin. III. Die Lage im Winter 1618-1619; der Sommerfeldzug 1619. IV. Die böhmische Königswahl; der Sommer 1620. V. Die Bayern vor Pilsen; Mansfeld verlässt Böhmen. Anhang. Einiges zur Quellenkritik. *)

4216. *—o— (Martin Kolář)*, Mannsfeldští vojáci na Táboře. Tábor (čas.), II, 1865, č. 10. Srv. Bibl. Č. Hist. III, č. 13160.

4217. *Villermont de*, Ernest de Mansfeldt. Bruxelles, 1865, 2 sv.

4218. *Ütterodt von Scharffenberg Ludwig*, Ernest Graf zu Mansfeld (1580-1626). Mit einem Anhange, Originalbriefe Mansfelds und Tillys enthaltend. Gotha, 1867, 8°, str. 750. Obsah: I. Das Geschlecht der Mansfelder in Thüringen und am Harze; seine Verzweigungen, Schicksale, Erwerbungen; sein Verhältniss zum Reiche und benachbarten Fürsten. Peter Ernst Graf zu Mannsfeld, Fürst zu Fondi, berümter kaiserlicher Feldherr, und Ernest sein Sohn. Deutschlands Zustand vor Beginn des dreissigjährigen Krieges und Andeutungen über Militairverhältnisse und Kriegsführung in jenem und dem nächstfolgenden Zeitraum. II. Darstellung der allgemeinen politischen Zustände in Deutschland vor Ausbruch des Kriegs. III. Graf Ernst und sein Böhmischer Feldzug. IV. Die Böhmische Königswahl und ihre Folgen. V. Graf Ernsts Feldzug in der Oberpfalz. VI. Graf Ernst und seine Heereszüge am Rhein. VII. Feldzug in Belgien und Ostfriesland. VIII. Neue Coalitionen und Bestrebungen. IX. M. letzter Feldzug. Anhang.

4219. *Grossmann Julius*, Des Grafen Ernst von Mansfeld letzte Pläne und Thaten. Breslau, 1870, 8°, str. 154. Obsah: Bisherige Aufpassung der zu schildernden Begebenheiten. Mansfelds Absichten. Zustände in Schlesien Anfang 1626 und Verhalten Mansfelds demgegenüber. Mansfelds Plan. Verhalten des Kaisers und Massregeln Wallensteins. Verhalten der Schlesier Anfang 1626 und dadurch hervorgerufene Massregeln des Kaisers. Christian IV. in seinem Verhältniss zu Mansfelds Plan. Mansfeld und der Dänenkönig nach der Niederlage und bis zur Ausführung des zweiten schlesischen Zuges. Der Zug Mansfelds durch Schlesien. Massnahmen der Schlesier, des Kaisers und Wallensteins gegen den eindringenden Feind. Mansfelds Plan gen Westen und seine Verteilung. Die Schicksale des deutsch-dänischen Heeres in Ungarn und das Benehmen Bethlen Gabors. Ergebniss des Mansfeld'schen Diversion. Gründe für das Misslingen der Expedition.

4220. Mansfeld v Tachově viz: *Stocklöw J.*, Hussmann und die Tachauer. Mitth. Gesch. Deutsch. Böhm. X, 1871, str. 49-59.

4221. *Goll Jar.*, Ueber Mansfeld im Jahre 1624. Sitz. Ber. Kön. Böhm. Ges. Wiss. 1875, str. 87.

4222. *Fischer Ernst*, Des Mansfeldes Tod. Ein kritischer Beitrag zur Geschichte des dreissigjährigen Krieges. Progr. G. Berlin 1878, 8°. *Koser*, Histor. Zeitschrift, XLII (N. F. VI), 1879, str. 136.

4223. *Uetterodt zu Scharfenberg*, Ernest (Peter Ernest) Graf zu Mansfeld. Allgem. Deutsche Biogr. XX, 1884, str. 222-32. Srv. č. 4218.

4224. *Stieve F.*, Ernst von Mansfeld. Sitz. Ber. Münch. Akad. (phil. hist. Classe), 1890, II, str. 507-48.

4225. *Hölscher*, Die Beziehungen zwischen den Grafen von Mansfeld und der Stadt Goslar. Blätter für Handel, Gewerbe und sociales Leben. Beiblatt zur Magdeburgischen Zeitung 1904, č. 29-30.

4226. Vyobrazení viz Eigentlich und volkomene Hist. Beschreibung des Niderlendischen Kriegs ... Durch *Em. von Meteren*. Arnhem 1614. str. 656. Viz č. 4215, 4218.

---

*) Naznačuji obsah u č. 4215, 4218 a 4219, poněvadž knihy podávají více, než slibuje název, t. j. líčení první doby války třicetileté vůbec, důležité pak udaje pro Albrechta z Valdštýna. Proto bude nutno pak obsahu tohoto na místech vhodných se dovolávati.

4227. *Rembe Heinrich*, Die Grafen von Mansfeld in den Liedern ihrer Zeit. Halle 1885. Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 12141.

4228. Eroberung von Pilsen. Báseň z letáku Wahrhaftiger Bericht aus Prag vom 22. Nov. 1618. Srv. *Rembe*, str. 23. č. předchozí.

4229. Ein gantz newes Landsknecht Liedlein wider den Mansfelder zu singen, s. l. a., 4°, l. 2. Otiskl *Ditfurth*, Bibl. Č. Hist. III, č. 11650, str. 79-80. — *Rembe*, l. c., str. 41-3.

4230. Das Franckenthaler Loblied. Viz Kurtze Erzehlung, was in währender Belägerung Franckenthals, von Tag zu Tag, biss zum ende derselbigen, sich begeben und zugetragen. Erstlich gedruckt zu Heydelberg, 1621, 4°, l. 4. — Otiskl *Weller*, Bibl. Č. Hist. III, č. 12284. — *Rembe*, l. c., str. 24-6.

4231. Also führen die Geistlichen den Krieg, 1622, fol., l. 1, s dřevř. Otiskl *Scheible*, Bibl. Č. Hist. III, č. 12246, str. 318-9. — *Rembe*, l. c., str. 26-7.

4232. Zwey gantz Newe Liedlein. Das Erst wie Graff Tilly von Marggraffen Georg Friedrich und Generalen Mansfeldt in April anno 1622 bey Wiesloch auffs Haubt geschlagen. Das ander wie Graff Tilly bey Wimpffen in Junj selbigen Jahres den Marggraffen verdrungen hat, s. l. a., 4°, l. 6. Otiskuje *Ditfurth*, l. c., str. 61-4. Srv. Bibl. Č. Hist. III, č. 11650. Viz *Rembe*, l. c., str. 27-9.

4233. Wahrhafte Beschreibung der grossen Schlacht, so geschehen zwischen dem Grafen von Mansfeld und Herzogen von Braunschweig eines Theils und Don Cordova auf der andern Seiten den 29. Augusti dieses 1622. Jahrs zwischen Gembeloers und Flery vorgangen. (Dřevořezba.) Gedruckt im Jahr 1622, s. l., 4°, l. 4. Otiskuje *Opel-Cohn*, str. 153-5, srv. Bibl. Č. Hist. III, č. 12070; *Ditfurth*, l. c., str. 64-6, srv. Bibl. Č. Hist. III, č. 11650. — *Rembe*, l. c., str. 32-5.

4234. Das Mansfelderisch Schweissbad, sampt einem sehr lustigen Gespräch. Im Jahr 1622, s. l. a., fol., s mědir. Otiskl *Scheible*, l. c., str. 292-3. — *Rembe*, l. c., str. 39-41.

4235. Zwo warhafftige newe Zeitungen: Die Erste, Was sich jetzo newlich in Ost Friesland mit Ernst Graff zu Mansfeld begeben und zugetragen . . . Gedruckt zu Rotenburg an der Tauber bei Hieronymo Körnlein 1623, 4°. Otiskl *Weller*, l. c., str. 166. — *Rembe*, l. c., str. 35-8.

4236. Alerm-Posaun, Welche der Postilion des grossen Löwens vom Geschlecht Juda in einem Gesicht im Traum hat hören blasen . . . 1624. Srv. *Rembe*, l. c., str. 51-2.

4237. Mansfeldisch Trommenschlag. Schlag auf die Trommel wolgemuth, Triff nur den Esauiter-Hut! Dieselben habens Spiel angefangen, Müssen ihr viel am Kühstrick prangen, s. l., a. (z let 1624-6), fol., l. 2. Z rukopisu biblioteky ve Wolfenbüttelu otiskuje *Opel-Cohn*, l. c., str. 174-9. — *Rembe*, l. c., str. 18-22.

4238. Ein Trawer-Liedlein Über den jehen Todt, so der hochberümbte General Graff Mansfeldt, ohnweit Zawa am 20. Novb. des Jahres 1626 standthafft hat erleiden müssen, s. a. l., 8°, l. 2. Otiskuje *Ditfurth*, str. 90. Srv. Bibl. Č. Hist. III, č. 11650.

4239. Ein neu Lied, darinnen gemeldet wird, welcher Gestalt den 5./15. Aprilis Anno 1626 der kaiserliche General, Herzog zu Friedland, die mansfeldische Armee von der Elbbrücken zu Dessau abgetrieben, zertrennt und guten Theils erlegt. Verfasset durch M. L. V. T. (*Marcus Liborius Vulturnus Tannenbergensis.*) Otiskl *Opel-Cohn*, l. c., str. 164-6; *Rembe*, l. c., 43-4. Viz č. 4241.

4240. Drey Schöne newe Weltliche Lieder. Das erste. Dess Feld-Obersten Heinrich Russwurms Balet Gesang, in Ungerlands Thon etc. (Dřevořezba.) Das Ander. Sol ich den nu sterben, ererben, und in der Lieb verderben etc. Das Dritte. Einsmahl kam mir in Sinn, wo ich solt ziehen hin, in einen Krieg etc. Gedruckt im Jahr 1643. Třetí píseň na Mansfelda otiskuje *Hartmann*, Histor. Volkslieder, I, 1907, viz v tomto svazku č. 3508, str. 121-3.

4241. Drei Lieder, 4°, l. 4. Z obsahu: 1. Ein neu Lied, darinnen gemeldet . . . Viz č. 4239. — *Ditfurth*, l. c., str. 82-3, srv. Bibl. Č. Hist. III, č. 11650. — 2. Ein ander Lied von dem Treffen bei Luttern den 17./27. Augusti Anno 1626, zwischen der tillyschen oder Ligae Armada und der königlich dännemärkischen. Otiskuje *Opel-Cohn*, l. c., str. 166-8. — *Ditfurth*, l. c., str. 84-5. — 3. Noch ein ander Lied, 1626. Otiskuje *Opel-Cohn*, l. c., str. 169-74. *Ditfurth*, l. c., str. 85-7.

4242. Jiné pak kratší básně nebo pouze epigramatické narážky na Mansfelda viz Acta Mansfeldica č. 4204. Srv. *Rembe*, l. c., str. 38-9 a viz čísla další, zmínky o Mansfeldovi v souvěkých skladbách, zvláště o Bedřichovi Falckém (viz také podrobně literaturu o tomto).

4243. Des Adlers und Löwen Kampf. Srv. *Rembe*, l. c., str. 54.

4244. Wachender Adler. Srv. *Rembe*, l. c., str. 54.

4245. Kurtze Relation und Prognosticon von dem jetzigen Kriegswesen in Teutschland 1632. Srv. *Rembe*, l. c., str. 54.

4246. Der calvinischen Union Testament oder letzter Willen. Srv. *Rembe*, l. c., str. 49.

4247. Belägerung und Einnehmung der churfürstlichen pfalzgräfischen Residenz

und Hauptstadt Heidelberg, welche geschehen im Monat September des 1622 Jahres. Srv. *Rembe*, l. c., str. 49-50.

4248. Ein kurzweiliges Lied und Streit zwischen einem Bauren und Landsknecht... In seiner eigenen Melodei. Gedruckt zu Wien in Oesterreich bei Tobias Bittenharte Im Jahr 1624, 4°, l. 2. Konec v. 99-126. Srv. *Rembe*, l. c., str. 50-1.

4249. *Weckherlin Rodolf*, Uber den Grafen von Mansfeld. Otiskl *Rembe*, l. c., str. 46-7.

4250. *Weckherlin R.*, Auf des Grafen von Mansfeld Auszug aus England. Otiskl *Rembe*, l. c., 47-8. Srv. *Müller*, Bibl. deutscher Dichter des 17. Jahrh.

4251. *Weckherlin*, Über den Tod des Herzogs Johann Ernst von Sachsen und des Grafen Ernst von Mansfeld. *Rembe*, l. c., str. 48.

4252. Ein Schweitzer Lied von newen componirt, Des jubilierenden Sattel Knechts Rheinischen, mit dem wolaussigtigen Braunen Stier, Bedröffen gegenwärtigen Lauff und Sorgliche Zeitten. Srv. *Rembe*, l. c., str. 53.

4253. Newes König Fest. Srv. *Rembe*, l. c., str. 53.

4254. Versammlung und Zusammenkunft etlicher hohen teutschen und ausländischen Kriegsfürsten. Srv. *Rembe*, l. c., str. 53.

4255. Des Pfalzgrafen, Kehraus aus Böhmen. Srv. *Rembe*, l. c., str. 53.

4256. Palatini Königreich in der Fasten. Srv. *Rembe*, l. c., str. 52.

4257. Türckischer Bethlehem und mahomedischer Gabor, an alle fromme, christliche und treuherzige, sowohl Hoch- als Niederteutsche zur Warnung an Tag geben und aufs Kupfer bracht. Srv. *Rembe*, l. c., str. 52.

4258. Dialogus Inter Ulmenses unnd einquattirten Militem. Anno 1628. Srv. *Rembe*, l. c., str. 52.

4259. Psaní Jana z Molaru hejtmanu Dornhanovi do Plzně. Ve Vídni, 20. Aug. 1618. Viz Apologie druhá, l. c., č. 126.

4260. Der Böhmischen Stände sub utraque verordneter Directoren Resolution auf der Herren Fürsten und Stände Gesandten anbringen. Prag, den 21. Augusti 1618. *Palm*, Acta Publica, I, str. 202.

4261. Der Herrn Ständt aus Merhern transferirte andtwort auf das letzte Ihnen von den Behemischen Gesandten ubergebene Schreiben. Brinn den 22. Augusti 1618. *D'Elvert*, Beiträge zur Geschichte der böhm. Länder im 17. Jahrh., l. c., str. 37-9.

4262. List Domažlických z 23. srpna 1618 direktorům zaslaný viz Příspěvky k dějinám Domažlic, Bibl. Č. Hist. III, č. 12805.

4263. Instruction auf der Herren Directoren in Bohaimb zu dieser zusammenkunft Abgeordnete Gesandten. Prag, den 23. Augusti 1618. *Palm*, Acta Publica, I, str. 205.

4264. Ragionamento di Tarquinio Pinaoro sopra la retentione fatta dal Ré di Bohemia et Archiduca Massimiliano del Cardinale Cleselio Arcivescovo di Vienna all' illustrissimo Signore Cardinale Giustiniano uno della congregatione Pontificia per detta retentione Roma 25. Agosto 1618. *Hammer-Purgstall*, Khlesl's Leben, IV, č. 1093.

4265. Nový sjezd stavův českých 27. srpna 1618. *Pavel Skála ze Zhoře*, Historie Česká, II, str. 350-4.

4266. Odpověď stavů knížatům a stavům slezským, 28. srpna 1618. *Pavel Skála ze Zhoře*, l. c., II. str. 356-9.

4267. Abfertigung derer von den Herren Direktoren in Böhaimb zu dieser Zusamenkunft abgeschickten Gesandten. Breslaw, den 28. Augusti 1618. *Palm*, Acta Publica, I, str. 196.

4268. Memoriale über die jenigen Puncta, so bey dieser im Augusto 1618 zu Breslaw gehaltenen algemeinen zusammenkunft der herren Fürsten und Stände in Schlesien berathschlaget und beschlossen worden. Vratislaviae, 28. Augusti. *Palm*, Acta Publica, I, str. 178.

4269. Abfertigung der Böheimischen Abgesandten von den Herrn Fürsten und Ständen Augsburgischer Confessions-Verwandten in Schlesien. Breslau, 28. Aug. 1618. *D'Elvert*, Beiträge zur Geschichte der böhm. Länder im 17. Jahrh., l. c. str. 39. — Srv. Bittschreiben derselben an den Kaiser wegen Religionsversicherung, ibid., str. 39.

4270. Anschreiben des Herzogs Heinrich Wenzel zu einer allgemeinen Zusammenkunft in Breslau auf den 28. August. Breslau, den 14. Augusti, 1618. *Palm*, Acta Publica, I, str. 177.

4271. Schreiben der schlesischen Stände an Kaiser Mathias vom 28. August, viz Slezský sněm (při 12. říjnu).

4272. Schreiben der Herrn Fürsten und Stände an Ihre Kay. Maytt. wegen hinlegung des Böhmischen Unwesens. Breslaw, den 28. Augusti 1618. *Palm*, Acta Publica, I, str. 187.

4273. Schreiben der Herren Fürsten und Stände an König Ferdinandum, dass Er sich in dem Böheimbischen unwesen bei Ihrer Kay. Majestät interponieren solle. Breslaw, den 28. Augusti 1618. *Palm*, l. c., I, str. 193. Viz ibid. str. 192, 195: Schreiben an Ihre Röm. Kayserliche Majestät. Breslaw den 29. Augusti 1618. An die Herren Abgesandten zue Wien. Breslaw den 29. Augusti 1618.

4274. Snešení stavů, aby se lidu cís. do země vpadlému dostatečně odpíralo 29. srpna 1618. *Pavel Skála ze Zhoře*, l. c., II, str. 364-71.

4275. Schreiben der Böhmischen Stände an Keys. Majest. sub dato Prag, den 29. Augusti 1618. *Lontorpius*, Acta publica, I, k. 28, str. 117-9.

4276. Antwort der Herren Stände in Böhaimb an Ihre Kay. Maytt. Prag, den 29. Augusti 1618. *Palm*, Acta Publica, I, str. 208.

4277. Kayserliche Resolution auf vorgesetzte der Schlesischen Gesandten geschehene münd- und schriftliche Proposition. Viennae, 30. Augusti 1618. *Palm*, l. c., I, str. 226. Kayserliche Resolution auf die ubergebenen Schlesischen Landes-Gravamina. Viaenae den 30. Augusti 1618. *Palm*, l. c., I, str. 230.

4278. Události koncem srpna a poč. září 1618. *Pavel Skála ze Zhoře*, l. c., II, str. 359-407.

4279. Kayserlich befehlich an Herrn Bischof Zu Breslaw in dem Neissischen Religionswesen. Wien, den 30. Augusti 1618. *Palm*, l. c., I, str. 235.

4280. An die Teschnischen Vormünden. Wien, den 30. Augusti, 1618. *Palm*, l. c., I, str. 236.

4281. An den Hertzog zu Troppaw. Wien, den 30. Augusti 1618. *Palm*, l. c., I, str. 236.

4282. An den Haubtmann zu Oppeln wegen des Religionsstreits zu Ober-Glogaw. Wien, den 30. Augusti, 1618. *Palm*, l. c., I, str. 237.

4283. An den Haubtmann zu Oppeln wegen der Religionsstrittigkeit zu Ratibor. Wien, den 30. Augusti, 1618. *Palm*, l. c., I, str. 236. Srv. ibid. str. 238-9.

4284. Kays. Patent, darinnen Ihre F. Gn. Herzog Johann Christian zu Liegnicz und Brieg zum Obersten Hauptman publiciert werden. Wien, den 30. Augusti 1618. *Palm*, l. c., I, str. 272.

4285. Ulrich von Görssdorffs und Georg Haunschildts, der böhmischen Stände Abgesandten Schreiben an den Herzog Johann Christian vom 31. Aug. 1618. Liegnicz, den 31. Augusti 1618. *Palm*, l. c., I, str. 210.

4286. Der Herren Directoren in Böhaimb schreiben an die H. H. Fürsten und Stände in Schlesien Augsp. Confession. Prag, den letzten Augusti 1618. *Palm*, l. c., I, str. 207.

4287. Gutachten des kais. Rathes und Reichshofraths-Fiskals Joh. Wenzel, wegen Acht wider . . . Kriegsoberste etc. September 1618. *D'Elvert*, Beiträge zur Geschichte der böhm. Länder im 17. Jahrh., l. c., str. 39.

Události v září. Psaní Zikmunda III., polského krále, stavům českým.

4288. Chur Pfaltz an Bayrn dess Böhmischen Wesens halber den 1. Septembr. und 22. Augusti 1618. *Lontorpius*, Acta publica V, c. 49.

4289. Druhé psaní Jana z Molaru hejtmanu Dornhanovi do Plzně. Ve Vídni, 2. septembris 1618. Viz Apologie druhá, l. c., č. 126.

4290. Schreiben der Böhaimbischen Directores vom 3. September 1618. Prag. *Palm*, Acta Publica, I, str. 211.

4291. Bayrn Antwort an Chur Pfaltz sub dato den 3. Septembr. 1618. *Lontorpius*, Acta publica, V, c. 50.

4292. Schreiben von den Herren Schlesischen Gesandten an Ihr Kays. Majestät, die Troppawische Sonderungssache betreffend. Wien, den 3. September 1618. *Palm*, l. c., I, str. 240.

4293. Relation der herren Wiennischen Gesandten. Wien den 5. Septembris Anno 1618. *Palm*, l. c., I, str. 216. S přílohami.

4294. Keys. Majest. Antwort auff der Böhmen Schreiben, wegen begerter Friedenstractation. Sub dato Wien, den 6. Septemb. 1618. *Lontorpius*, Acta publica, I, k. 29, str. 119-21.

4295. Schreiben des Kaisers an die Stände in Böhaim vom 6. September. Wien den 6. September 1618. *Palm*, l. c., I, str. 282.

4296. Königs Ferdinandi Anerbietens- und Erinnerungschreiben zum Frieden. Sub dato Wien, den 6. Septemb. 1618. *Lontorpius*, Acta publica, I, k. 30, str. 121-2.

4297. My N. N. N. Direktorové, Správcové a Raddy Zemské ode všech Tří Pánův Stavův Království Českého Tělo a Krev Pána Ježíše Krista pod Obojí přijímajících nařízení: Služby naše a přátelské pozdravení Vašim Milostem a Vám vzkazujeme . . . (Obrana proti svévolnému zlehčování a pomlouvání a žádost za vypravení lidu vojenského již ku prošlému mustruňku) . . . Dán na Hradě Pražském v Sobotu Den Památný Narození Blahoslavené Panny Marie Léta Páně 1618. — My Direktorové . . . (Nařízení stran opatření potravin) . . . Dán na H. Pražském 5. dne Září 1618. — Urození Páni Páni Urození a Stateční Páni z Rytířstva Slovůtné a mnoho vzáctné Poctivosti Páni Pražané všech tří Měst, Horníci, Páni Purgkmistrové a Raddy i všecky Obce Měst v Království Českém etc. (Napomenutí o špatném vysílání vojenského lidu.) Dán na Hradě Pražském v Pondělí po památce Narození Blahoslavené Panny Marie Léta Páně 1618. — Urození Páni . . . (Opětné na-

pomenutí o špatném podporování direktorů.) Datum na Hradě Pražském v Středu 19. dne Měsíce Septembris, Léta 1618. — Urození Páni... (Líčení špatného vyzbrojení a stavu vyslaných již oddílů vojenských.) Datum na Hradě Pražském 29. dne Měsíce Septembris, Léta 1618.

4298. Schreiben der Böhmischen Directoren an die Schlesischen Fürsten und Stände vom 8. September. Prag, den 8. September 1618. *Palm*, l. c., I, str. 279.

4299. Schreiben der böhmischen Directoren an die schlesischen Fürsten und Stände vom 10. September. Prag, den 10. September 1618. *Palm*, l. c., I, str. 280.

4300. Warhafftige Zeitung aus Böhmen: Von dem grawsamen und erschrecklichen Morden, Brennen, Rauben, Schenden und Schmehen des Käyserlichen Volcks an allen Orthen, wo sie hinkommen. Item: Von den Schlagen, Scharmützeln des Kayserlichen und Böhmischen Volcks für Tzeschlaw. Deszgleichen Bericht vom schendlichen Rauberischen Auszfall der Papistischen Stadt Pilsen, und wie dieselben geschlagen. Auch wie jetzo der Graff von Manszfeld allda die Vorstädte weggebrand. (Dřevořezba: evangel. Marek.) Beneben was sich mehrers im wenig Tagen hin und wider im Königreich Böhem warhafftig begeben hat. Gedruckt zu Prag 1618, 4°, l. 4.

4301. Graf Thurn an die böhmischen Directoren, Czaslau 11. September 1618. Viz *Krebs*, Beiträge, č. 3669. Schreiben der böhmischen Directoren an den Markgrafen von Jägerndorf, Prag, 11. September 1618. Graf Thurn an den Markgrafen von Jägerndorf. Zaschlaw (!), im Lager 11. September 1618. Georg Friedrich Graf von Hohenlohe an den Markgrafen von Jägerndorf, Prag, 11. Sept. 1618, l. c.

4302. Ausschreiben des Herzogs Heinrich Wenzel an die nächstangesessenen Stände zu einer Zusammenkunft nach Breslau auf den 12. September. Bernstadt, den 8. Septbr. 1618. *Palm*, l. c., I, str. 206.

4303. Der Generalfeldoberst Johann Georg der Aeltere, Markgraf von Jägerndorf, an das kaiserliche Oberamt, Reichenstein 13. September 1618. (O vpádu do Kladska, na pomoc stavů českých.) Viz *Krebs*, Beiträge, č. 3669.

4304. Schreiben der böhm. Directoren an Ihre Kays. Mayt. Prag den 14. Septembris 1618. *Palm*, l. c., I, str. 339.

4305. Der Oberlandeshauptmann Herzog Johann Christian von Brieg an den Markgrafen von Jägerndorf, dd. Peisterwitz, 15. September 1618. Viz *Krebs*, Beiträge, č. 3669.

4306. Kaiserliches Schreiben an den Rath der Stadt Aussig. Wien, Montags post Exaltationis S. Crucis, 1618. *Palm*, l. c., I, str. 333.

4307. Partikulář novin z ležení českého 1618 (17. září). *Pavel Skála ze Zhoře*, l. c., II, str. 385-6.

4308. Literae a Sigismundo III., Rege Poloniae, ad ordines Bohemiae exaratae, hortantes, ut sese, reiectis turbulentis consiliis, Caesareae Maiestatis Imperio subjiciant. 1618 (17. září). *Lünig*, Literae, č. 57. Viz Bibl. Č. Hist. II, č. 271. — Literae Responsoriae Ordinum Boh. ad praeinsertas literas. 1618. Tamtéž, č. 58. Viz Bibl. Č. Hist. II, č. 271. Viz č. další.

4309. Exemplar litterarum Warsoviae die 17. septembris datarum. Quibus Serenissimus Rex Poloniae Illustres Regni Bohemiae Status et Ordines, ut quantocius ab armis contra S. Caes. Maiestatem sumtis discedant, adhortatur. Itemque responsi ex arce Pragensi d. 3. Octobris, Quo illustres Bohemiae Status et Ordines, constans suum erga S. Caes. Maj. obedientiae studium Serenissimo Poloniae Regi demonstrant, et defensionis armorumque suorum contra Pacis Publicae et sub ea comprehensae Religionis Turbatores, Patriaeque direptores, necessitatem excusant. Anno 1618, 4°, l. 4.

4310. Psaní Zikmunda III., krále polského, stavům českým v jazyku lat. 17. září 1618. *Pavel Skála ze Zhoře*, l. c., II, str. 396-8. Srv. při 10. listop. 1618.

4311. Ursachen, warum der König Sigismundus III. in Polen die Böhmischen Stände zu Niederlegung derer Waffen ermahnet 1618. *Lünig*, Europäische Staatsconsilia č. 152. Viz Bibl. Č. Hist. II, č. 274.

4312. Psaní J. M. C. Janovi Aulnerovi do města Budějovic odeslané, ve Vídni v pondělí po památce povýšení svat. Kříže. Viz Apologie druhá, l. c., č. 124.

4313. Bayerische Gegenantwort an Chur Pfaltz den 18. Septembris 1618. *Lontorpius*, Acta publica IV, c. 51.

4314. Schreiben des Königs von Polen an die Fürsten und Stände Schlesiens. Varsoviae die 19. Septembris 1618. *Palm*, l. c., str. I, 288.

4315. Psaní Pavla Michny Tomášovi Zelendrovi do Plzně. Ve Vídni, 19. září 1618. Viz Apologie druhá, l. c., č. 126.

4316. Psaní sjednocených stavů v Nidrlantu 20. září 1618. *Pavel Skála ze Zhoře*, l. c., II, str. 398-400. — Odpověď direktorů viz k 30. listop.

4317. Georg Friedrich Graf von Hohenlohe, Heinrich Mathias Graf von Thurn und Leonhard Colonna Freiherr von Fels an den Markgrafen von Jägerndorf dd. Malschau, im Feldlager bei Kuttenberg, 20. September 1618. *Krebs*, Beiträge, č. 3669.

4318. Chur Sächsische Schreiben an die Directores, sub dato Dorgauw den 21. Septembris 1618. *Lontorpius*, Acta publica, I, k. 34, str. 129-30. — Srv. Psaní kurfiřta saského direktorům, *Pavel Skála ze Zhoře*, l. c., II, str. 423-4., kde praví, že list tento někteří datují k 21., jiní k 23. září (podle starého kalendáře), podle nového pak k 3. říjnu. — Odpověď na toto psaní při 6. říjnu, č. další.

4319. Proposice císařská k stavům slezským z 22. září viz Slezský sněm při 12. říjnu.

4320. Instruction auf die Kayserlichen Gesandten. Wien den 22. Septembris 1618. *Palm*, l. c., I, str. 252.

4321. Psaní hraběte Morice stavům 23. září 1618 viz *Pavel Skála ze Zhoře*, l. c., II, str. 400-1.

4322. Schreiben der Behaimbischen Euangelischen Stände an die Herren Fürsten und Stände in Schlesien. Prag, den 24. Septemb. 1618. *Palm*, l. c., I, str. 284.

4323. Pokorné psaní direktorů k císaři 25. září 1618. *Pavel Skála ze Zhoře*, l. c., II, str. 417-9. Viz Odpověď císařova na psaní direktorů ze dne 25. září 1618, l. c., II, str. 421-3.

4324. Klag- und Bittschrifft der Böhmen an Keys. Majest. vmb Friedenstracctation. Sub dato Prag den 25. Septemb. 1618. *Lontorpius*, Acta publica, I, k. 31, str. 122-5.

4325. Schreiben der böhm. an die mähr. Stände wegen Intercession bei dem Kaiser, 1618. *D'Elvert*, Beiträge zur Geschichte der böhm. Länder im 17. Jahrh., l. c., str. 39-43.

4326. Patent direktorů k váhavým stavům. 29. září 1618. *Pavel Skála ze Zhoře*, l. c., II, str. 420-1.

4327. Schreiben König Ferdinands an die böhm. Directoren vom 29. Septbr. 1618. Wien, den 29. 7bris 1618. *Palm*, l. c., str. 331.

4328. Antwort unnd Vertröstung einer gütigen tractation und interposition. Wien (30. září) am Sontag nach Michaelis 1618. *Lontorpius*, Acta publica, I, k. 32, str. 125-7.

4329. Kays. Matthias an die böhm. Stände vom Sontag nach Michaelis 1618. Wien, Sonntags nach St. Michaelis 1618. *Palm*, l. c., I, str. 329.

4330. Schreiben Keys. Majest. an Chur Sachsen wegen der verhofften Interposition. *Lontorpius*, Acta publica I, kap. 33, str. 127-9.

Události v říjnu. Jednání v Rotenburku.

4331. Shromáždění kurfirstů v Rotenburku viz *Pavel Skála ze Zhoře*, Historie Česká II, str. 407, 437, 443. Srv. Rukopis Skálovy Historie VIII, fol. 947-57, kde Skála uvádí čtvero psaní od shromáždění Rotenburského 13./3. října vyslané.

4332. Kopie některých Psaní Jich Milosti Evangelistských Sjednocených Kurffirštů, Knížat a Stavů Svaté Říše, kteráž jsou v příčině nynějšího spůsobu a nepokoje v Království Českém teď nedávno 3. dne Měsíce Října, z města Rotenburku nad Tauberou, učiniti ráčili. I. Jeho Milosti Císařské. II. Jeho Milosti Kurffirstu Saskému. III. Panům Direktorům a Stavům Evangelistským v Království Českém. IV. Dolejšímu Saskému Kraji. Léta Páně 1618, 4°, l. A-D. — Německý text: Copey etlicher Schreiben, welche 1. an die Röm. Kays. May. 2. an den Herrn Churfürsten zu Sachsen. 3. an die Evangelische Herrn Doctores und Stände in Böhmen. 4. an den Nieder Sachsischen Creyss. 5. die Evangelische Unirte Churfürsten und Stande des Heyl. Reichs, wegen dess jetzigen zustands in Böheimb jüngst den 3. Octobris auss Rottenburg an der Tauber haben abgehen lassen. Anno 1618, 4°, l. 10. — Jiné vydání: rukop. Bibl. Musea král. Čes. sig. 1. C. 1., tom. XIII., l. 251 (Slavata): Der Evangelischen unirten Chur-Fürsten und Stände des Heiligen Reichs. Copeyen etlicher Sendschreiben, welche Sie wegen des jetzigen Zustands und Unruh in der Cron Böheimb, jüngsthin den 3. Octobris auss Rotenburg an der Tauber abgehen lassen. Das: I. An Ihre Kays. Majestät. II. An den Herrn Churfürsten zu Sachsen. III. An die Evangelische Herren Directores und Ständ. in Böh. IV. An den Niedersächs. Krayss. 1618, s. l., str. 15. Viz číslo další.

4333. Copey eines Schreibens. Welches An Ihr. Röm. Käy. May. Die Ewangelische Unirte Chur und Fürsten, auch Graffen und Städte des H. Reichs Wegen des jetzigen zustands in Böhaimb jüngst haben abgehen lassen. Gedruckt Anno 1618. (Dat. Rotenburg an der Tauber, 3. Oct. 1618.) 4°, l. 6. — Jiné vydání: (bez jüngst haben abgehen lassen): Copey eines Schreibens. Welches An Ihr Röm. Käy. May: Die Evangelische Unirte Chur: und Fürsten, auch Grafen und Städte dess H. Reichs wegen des jetzigen zustandts in Böhaimb. Gedruckt. Im Jahr 1618, 4°, l. 6. (Dat. Rotenburg an der Tauber 3. Octobris.)

4334. Der Directorn Antwort auff das Chur Sächsische Schreiben sub dato Prag den 6. Octob. 1618. *Lontorpius*, Acta publica, I, k. 35, str. 130-2. — Srv. Odpověď direktorů kurfirstu Saskému 7. října 1618. *Pavel Skála ze Zhoře*, l. c., II, str. 424-6.

4335. Schreiben des Kaisers an .... Kurfürsten von Sachsen. Wien 7. Octobris 1618. *Palm*, l. c. I, str. 344.

4336. Psaní direktorů Maxmilianovi Bavorskému 7. října 1618. *Pavel Skála ze Zhoře*, l. c., II, str. 426-31.

Slezsko a Lužice na začátku války třicetileté.

4337. Viz o jednání stavů slezských v dennopisu r. 1618 v číslech předchozích s podrobnou citací na místech časově vhodných.

4338. *Gorge S.*, Zur Geschichte Schlesiens im Dreissigjährigen Kriege. Zeitschr. für Gesch. u. Kulturgesch. Österr.-Schlesien, 1906-7, str. 117.

4339. *Gorge*, Zur Verwaltung Schlesiens im dreissigjährigen Kriege. l. c. 1905, str. 168.

4340. *Palm Hermann*, Das Verhalten der shlesischen Fürsten und Stände im ersten Jahre der böhmischen Unruhen. Zeitschr. Gesch. Schles. V, str. 251. Srv. *Roepell Rich.*, ibid., I, str. 1.

4341. *Buchmann Wilhelm*, Herzog Johann Christian von Brieg. Ein ev. Fürst in der Zeit des dreissigjähr. Krieges. Barmen, s. a., 4°, 20 str. Srv. Bibl. Č. Hist. II, č. 6046, 6049.

4342. *v. Lüttwitz*, Ueber Theilnahme der schlesischen Landstände am Anfange des 30jährigen Krieges. Schles. Prov. Blätter, 78. Bd., 1823, str. 299-318. — Srv. *Týž*. Einiges über die ehemalige landständische Verfassung in Schlesien, ibid., 72. Bd., 1820, str. 227-37.

4343. Fürst Gundackar, Gesandtschaft an die schlesischen Stände. Rkp. v registratuře Lichtensteinské v Bučovicích. Srv. *D'Elvert*, Schriften, III, str. 148.

4344. Sjezd Vratislavský 1618. *Pavel Skála ze Zhoře*, l. c., II, str. 408-17.

4345. Instruction für die Fürstentags-Commission von 1618. (3. července a 1. října.) Rkp. v registratuře Lichtensteinské v Bučovicích. Srv. *D'Elvert*, Schriften, III, str. 148.

4346. Obšírná instrukcí kommissarů cís. ke sjezdu Vratislavskému 21. září 1618. *Pavel Skála ze Zhoře*, l. c., II, str. 408-17.

4347. Propozicí J. M. C. Knížatům a Stavům Hořejšího i Dolejšího Slezska, k Augšpurské Konfessí se přiznávajícím při minulém Obecném Sjezdu v Městě Vratislavi přednešená: Kteroužto jim v mysl vkládáno bylo, že Stavům Českým pod Obojí, podle Sjednocení, s nimi učiněného, Pomocí činiti povinni nejsou, a nemají. Vytlačená v Starém Městě Pražském u Samuele Adama z Veleslavína, 4°, l. 14. — Německý text: Ihr. Röm. Käy. May. Proposition, So den Fürsten unnd Ständen in Ober und Nieder Schlesien Augspurgischen Confession, bey Jüngst gehaltener Allgemein Zusammenkunfft in der Stadt Breslaw vorgebracht und sie dadurch persuadiret werden wöllen. Sampt sie nicht schuldig auch nit befugt den Herrn Evangelischen Ständen inn Böheimb, Vermög der zwischen Ihnen auffgerichteten Union hülffe zu leisten. Sampt der Herren Fürsten und Stände in Ober und Nieder Schlesien Antwort, Welche sie J. Käy. May. auff deroselben Obangeregten Proposition, auss allgemeinem jhrem Schluss gegeben, darinnen sie genugsam darthun und beweisen, Vors Erste, dass diss alles was bisshero im Königreich Böheimb vorgeloffen, nichts anders als die Religion und deroselben Turbation belange. Und dann vors Andere, dass Sie sich vor Schuldig erkennen, Den Herren Ständen in Böheimb sub utraque mit Hülffe bey zuspringen. Prag, 1618, 4°. — Znova: Erstlich Gedruckt inn der Alten Stadt Prag bey Samuel Adam von Weleslavin Im Jahr 1618, 4°, l. A-D5. — — Jiné vydání: Der Röm. Kay. May. Proposition, So den Fürsten und Stände in Ober und Nider Schlesien Augspurgischer Confession, bey jüngst gehaltener allgemeinen Zusammenkunfft in der Statt Bresslaw vorgebracht, dadurch sie persuadirt werden wollen, als weren sie nicht schuldig auch nicht befugt den Herren Evangelischen Ständen in Böhmen vermög der zwischen ihnen auffgerichten Union Hülff zu leisten. Sampt hierauff erfolgter der gehorsamen Fürsten und Ständ in Ober und Nider Schlesien unterthänigsten Antwort. I. Dass diss alles, was bisshero im Königreich Böhmen vorgeloffen, nichts anders als die Religion und deroselben Turbation belangend. II. Und dann dass sie sich vor schuldig erkennen den Herren Ständen in Böhmen sub utraque mit Hülff beyzuspringen. Erstlich gedruckt in der Alten Statt Prag bey Samuel Adam von Weleslawin Anno 1618, 4°, str. 39.

4348. Schreiben der schlesischen Fürsten und Stände ad Generalem majoris Poloniae. Vratislaviae 13. die 8bris 1618. *Palm*, Acta Publica, I, str. 289.

4349. Odpověď Jich milosti Knížat a Pánův Stavův, Hořejšího i dolejšího Slezska, kterouž jsou J. M. Císařské, na výš psanou Jeho Milosti Proposicí z Obecného svého Snešení dali: V níž dostatečně toho dovozují a ukazují Předně: Že to vše, co jest se posavád v království Českém zběhlo, ničeho jiného, nežli Náboženství, a téhož utiskování, se dotýče. A za Druhé: Že jsou povinni Pánům Stavům Českým, pod Obojí, ku pomoci přispěti, 4°, l. 14. — Německý text: Der Herren Fürsten und Stände in Ober und Nieder-Schlesien Antwort: Welche sie Ihrer Kayserlichen Mayestät auff deroselben Proposition, ausz Allgemeinem ihrem Schlusz gegeben. Darinnen sie

genugsam darthun und beweisen: Vors Erste, dass diss alles, was biszhero im Königreich Böheimb vorgeloffen, nichts anders als die Religion und Turbation belanget. Und dann fürs Andere, dass sie sich vor schuldig erkennen den Herren Ständen in Böheimb Sub-Utraque mit Hülffe beyzuspringen. Geben zu Bresslaw bey allgemeiner Fürsten und Stände Zusammenkunfft den 12. Octobris A. 1618, 4°, l. 6. — Jiné vydání, 4°, l. 7. — Jiné 4°, l. 8. — Rukop. v knih. Musea král. Č. sign. I. C. 1., tom. XIII., l. 223 a d. (Slavata.) Viz č. další.

4350. Odpověď knížat a stavů slezských na proposici císařskou 12. října 1618. *Pavel Skála ze Zhoře*, l. c., II, str. 432-3.

4351. Der Evangelischen Ständ in Schlesingen Schreiben wegen Hülffleistung an die Böhmen. Sub dato Preslaw den 12. Octobr. 1618. *Lontorpius*, Acta publica, I, k. 48, str. 176-89.

4352. Der Ständ in Ober- unnd Nider-Schlesingen Antwort auff die Keys. Proposition bey dem Praeslawer Fürstentag den 12. Octob. 1618 dass der Verlauff in Böhmen ein Religionswesen sei ertheilet. Geben zu Bresslaw bey allgemeiner Fürsten und Stände Zusammenkunfft den 12. Octobris Anno 1618. *Lontorpius*, l. c., I, k. 103, str. 345-58.

4353. Abfertigung der Herrn Kays. Commissarien bei . . . Zusammenkunft. Breslaw 12. mensis Octobris Anno 1618. *Palm*, Acta Publica, I, str. 242.

4354. Patent Jichmilosti Knížat a Pánův Stavův Hořejšího i Dolejšího Slezska, podlé jistého snešení, jakáby se Zbírka Peněžitá, vynášejíce velikou v rychlosti Summu, však bez obtížení jednoho-každého, tak aby toho téměř žádný nepocítil: A jaká podle hotovost a veřejnost v zemi se též nařiditi měla. Z německé Řeči na Česko přeloženo. Vytištěný v Novém Městě Pražském u Daniele Karla z Karlsperka, 4°, l. A-B₂.

4355. Memoriale was bei diesem Fürstentage in andern Landes-Puncten beschlossen worden. Breslaw den 13. Octobris 1618. *Palm*, l. c., I, str. 263.

4356. Schreiben der Schlesischen Fürsten und Stände an den Kaiser vom 13. October 1618. Breslaw, den 13. Octobris 1618. *Palm*, l. c., I, str. 273.

4357. *Krebs Julius*, Ein Prinzenbesuch am Hofe der Brieger Piasten (1618-21). Zeitschr. Gesch. Schles. XIV., 1878, str. 431-50. (Arnošt, syn kníž. Kristiana Anhaltského a choti jeho Anny.) Srv. též celý spor o falsifikátu *Kochově*: Denkwürdigkeiten aus dem Leben der Herzogin Dorothea Sibylla von Liegnitz, Brieg, 1830.

4358. Zwei Briefe der Herzogin Dorothea Sibylla von Liegnitz und Brieg vom Jahre 1618. Monatschrift von und für Schlesien, 1829, str. 784.

4359. *Schelz*. Niederlausitz während des dreissigjährigen Krieges. Bibl. Č. Hist. III, č. 13358. Srv. *Vetter*, ibid., č. 13359.

4360. *Korschelt*, Oberlausitz zur Zeit des 30jähr. Krieges. Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 13360, 13362-4.

4361. *Knothe*, Antheil der Oberlausitz an den Anfängen des 30jähr. Krieges (1618-23). Viz ibid. č. 13361.

Události další v říjnu.

4362. Die Stadt Aussig an die böhm. Directoren den 16. Oct. 1618. *Palm*, Acta Publica, I, str. 332.

4363. Römischer Käyserlicher Majestät auch zu Hungern und Böheimb König etc. Schreiben An die Herren Directores und Evangelischen Stände in Königreich Böheimb wegen entstandener Unruhe, Apologien und Kriegsswesens. Geben zu Wien den 20. Oct. Antwort, der Herren Directorn in Königreich Böheimb auff Ihrer Käyserlicher Majestät Schreiben Datirt auff dem Prager Schloss Anno 1618. Hochnothwendige und warhafftige Verantwortung der Herren Directorn in Königreich Böheimb: Wider die ertichtete feindselige Lügen, als solten die Evangelischen Stände dem Türckischen Suldan umb Hülffe ersucht, und geschrieben haben, er solle mit einer grossen Kriegesmacht in Hungern einen einfall thun. Hierbey ist auch zu befinden, was sich warhafftig in wenig verflössenen Tagen in Böheimb hin und wider begeben hat. Gedruckt zu Prag 1618 den 24. Oct., 4°, l. 12. — Jednotlivé kusy bývají často citovány jako samostatné tisky.

4364. Erster Böhmischer Reuers wegen der Zugesandten Unions-hülff. Prag. den 20. Octobris 1618. *Palm*, Acta Publica, I, str. 334.

4365. Die böhm. Stende bedanken sich für die gewährte Unionshülfe. Prag. den 22. Octobris 1618. *Palm*, l. c., I, str. 328.

4366. Hiernächst als die Unruhe in Böhmen sich nicht stillen wollen, sondern die Ständt je mehr zur Weitterung sig verlauffen, auch die Stadt Pilsen feindseliger Weiss belagert, hat Keys. Majest. wegen diser Belägerung ein Schreiben sub dato Wienn 19. Octob. 1618, an Chur Sachsen abgehen lassen. *Lontorpius*, l. c., I, k. 37. Viz č. 4390.

4367. Copia der Ständt gesinnen an Beyern, den Böhmischen zustandt betreffendt. *Lontorpius*, l. c., I, k. 30, str. 132-43.

4368. Artykulové, kteříž jsou z milostivého Jeho milosti Císařské poručení ve

všech Třech Městech Pražských především Obcemi na Rathauzích vyhlášení a to v outerý in Vigilia Simonis Iudae. Léta Páně 1618, 4°, l. 4.

4369. Schreiben des Kurfürsten von Sachsen an die böhmischen Directoren. Dresden, den 31. October Anno 1618, *Palm*, Acta Publica, I, str. 342.

Události v listopadu.

4370. Andrer Reuers der Beheimischen Directoren und Land-Räthe, so Sie den herren Fürsten und Ständen gegeben wegen des Krieges. Prag, den 1. Novbr. Anno 1618. *Palm*, Acta Publica, I, str. 336.

4371. Abschrift des Königs Ferdinandi Befehls an den von Bucquoi, datiert Wien 3. Novembris 1618. Viz *Eysen*, Deductio, 1620, Bibl. Č. Hist. II, č. 1576, 66.

4372. Schreiben dess Hertzogen in Bayern an die Böhmische Ständt, sub dato München den 3. Novemb. 1618. *Lontorpius*, Acta publica, I, k. 38, str. 144-6. — Srv. odpověď k 10. listop.

4373. Píseň pravdivá a velmi žalostivá o vpádu nenadálem do Království Českého J. M. C. Lidu Válečného a o nenabytých škodách od téhož Lidu zdělaných Léta 1618. Nulla fides Pietasque viris qui castra sequuntur. Žádnému Vojáku nevěř, S ním se o své vlastní neděř: Neb není při nich žádná ctnost, Pobožnost ani spravedlnost. Než krádež, ssoužení lidí, Jakž to každý dobrý vidí. Annus Dies et mensis adventus militum. QVInta DIes septeMbrIs erat qVa terror aCerbVs, Invasit Cives Pilgrama parva tuos. BožIe bogVw popřej sýLy LIDV svéMV. BožIe newyDawej LIDV svého hřIšného w LaVpež DrawaV. BožIe MoCný wytrhnI nás oD VkrVtnIkVw. XrIste DeI poMoC shVrI. Eorundem discessus Annus mensis et dies QVarta repente reDit nIVeo saCrata NoVeMbrI Lux, ruit in Moravos Khan inimicus agros. Vytištěno u Danyele Karla z Karlšperka, 4°, l. 4. Viz č. další.

4374. Zwo warhaffte Zeitungen ausz Böhmen: I. Was gestallt das Kayserlich Kriegsvolck sich heimlich von Pilgramm wegbegeben, und Neuhausz auffgefordet: aber mit Spott abgewisen: Nachmals sie auff Budweisz zugezogen, da sie unter Wegs von dem Böhmischen Kriegsvolck ereylet, welche sie strack angriffen, und der Keyserischen über 1000 Soldaten, neben vielen vornemen Personen erlegt. (Dřevořezba: Český Lev.) II. Wie die Stadt Pilsen von dem Graven von Mansfeld im Namen der Böhmischen Ständ belegert, gestürmt und den 21. Novembris eingenommen worden, 1618, 4°, l. 4. Připojena dřevořezba: Aygentlicher Abrisz der Stadt Budtweisz, im Königreich Behem, wie solche mit Königschen Volck besetzet, und von den Behemen in diesem 1619 Jar belegert ist. Srv. *Skála*, II, str. 437 a d., l. c. — Viz též Bibl. Č. Hist. III, č. 12787, 13046.

4375. Schreiben des Kaisers an den Churfürsten von der Pfalz wegen der böhm. Interposition, vom 5. Nov. 1618. *D'Elvert*, Beiträge zur Geschichte der böhm. Länder im 17. Jahrh., l. c., str. 43.

4376. Adami Sandiwogii a Czarnkow etc., Generals in Gross-Polen, Antwort-Schreiben auf der herren Fürsten und Stände Schreiben von der Zusambenkunfft in Breslaw im Monat October 1618. In Arce Pyzdrensi 6. Novemb. 1618. *Palm*, l. c., I, str. 348.

4377. Copia der überreichten Gravaminum, welche der Röm. Kay. Mayest. von den Evangelischen dreyen Ständen dess Ertzhertzogthumbs Oesterreich Unter und Ob der Ens etc. umb abhelffung derselben gehorsamst übergeben. Sampt der darauff ergangenen Kayserlichen gnädigsten Resolution, so den 9. Novembr. 1618. zu Wien eröffnet worden. Dabey etliche Schreiben, wegen gemelter Kayserl. Resolution abgangen. (Znak Rakous.) Item Copey eines Schreibens der Oesterreichischen Evangelischen Ständ unter der Ens, welche sie an die Kays. Mayst. wegen dess Böhmischen Einfalls in Oesterreich etc. abgehen lassen, 1618, 4°, l. 32.

4378. Zeitung von der grossen Schlacht des Kaiserlichen und Böhmischen Volks, gehalten zwischen Wessely und Lumnitz, 1618, 4°. Srv. *R. Wolkan*, Die ältesten deutschen „Zeitungen" Prags. Beilage zur Bohemia 1888, č. 326. Srv. č. 3504.

4379. *Kubišta J.*, Kterak čeští stavové protestantští obléhali r. 1618 a 1619 Č. Budějovice. Vel. Mor. kalend. Vimperk, 1890, str. 116.

4380. Odpověď direktorů na psaní Maxmilianovo 10. listopadu 1618. *Pavel Skála ze Zhoře*, l. c., II, str. 506-10.

4381. Psaní krále Zikmunda III. císaři 10. listop. 1618. *Pavel Skála ze Zhoře*, l. c., II, str. 442-3. Srv. při 17. září 1618.

4382. *Johann David Wunderer*, Ohnvorgreiffliches Bedencken und Antwort auff die Frage, ob das h. Evangelium, das ist die wahre christliche Religion und Freyheit dess Gewissens mit dem Weltlichen Schwerdt zuverfechten seye? Auss welcher Frage erorterung wol und sonnenklar zuersehen, was von der Böhmen jetzo vorhabenden Defensionswerck zuhalten, obs recht oder unrecht sey. Erstlich gedruckt bey Joh. Carl Onckeln Buchhandlern zu Franckfurt am Mayn, 1619, 4°, str. 46. Předmluva s dedikací Fridrichovi Falckému dat. 11. listop. 1618.

4383. Der Kays. May. Instruction abermals vorstellend, dass die Schlesier

an den böhmischen Unruhen nicht Theil nehmen. Prag. 1618. 4°. Viz *Palm*, l. c., I. str. 293.

4384. Ertz-Bischoffs zu Gnisen Antwort auff der Herrn Fürsten undt Stände Schreiben an die Senatores in Polen. Pratcovii die 13. Novembris 1618. *Palm*, l. c., I. str. 346.

4385. Der Euangel. Böhm. Stände Schreiben umb assistentz-Räthe zur Berathschlagung der Interpositions-Conditionen. Prag. den 15. Nouembris, 1618. *Palm*. l. c., I. str. 337.

4386. Schreiben des Kaisers an den Churfürsten von Sachsen vom 17. Nov. 1618. *D'Elvert*, Beiträge zur Geschichte der böhm. Länder im 17. Jahrh., l. c., str. 43.

4387. Instrukce poselství císařského ke sjezdu stavů slezských na 20. listop. 1618. *Pavel Skála ze Zhoře*, l. c., II, str. 460-76. Viz č. další.

4388. Der Röm. Kays. May. Instruction, was dieselbe auss Anstifftung böser Rähte, und dess Königreichs Böheimb Feinde, bei jüngstgehaltenem Fürstentag in der Stad Bresslaw, den Herrn Fürsten und Ständen in Schlesien ferner proponiren und vorbringen lassen, damit man sie dann unter andern, abermal durch 20. erdichte Argumenta, auch dieses bereden wollen, samb die im Königreich Böhmen, entstandene Unruhe, mit ein Religions Werck were, und die Union nicht angienge, darumben dann die Herren Schlesier nicht schuldig weren, den Herren Ständen in Beheimb ferner Hülfe zu leisten, sondern viel mehr schuldig sein solten, auch die vorige ihnen zugeschickte Kriegshülffe widerumb zuruck zufordern. Und dann der Herren Fürsten und Ständ in Schlesien darauff erfolgter einhelliger Schluss, so sie Ihrer Majestät zugeschickt, in welchem sie obgedachtes Vorbringen gar stattlich mit gutem Grund ableynen, und bey den Böhmischen Ständen bis zu würcklicher abhelffung der Religions Beschwerden, treulich zu halten erklären. Erstlich gedruckt zu Prag bei Samuel Adam von Weleslawin. Im Jahr 1618. Nachgedruckt im Jahr 1618. 4°. 48 str. — Jiné vyd. . . erklären. Den 20. tag Novembr. ann. 1618. Nach dem in der Alten Stadt Prag bei Samuel Adam von Weleslawin a. 1618 gedruckten Exemplar. A-C₁.

4389. Abfertigung der Kayserlichen Commissarien von dero den 20. Novembris Anno 1618 Allgemeinen Zusammenkunft in Breslau. 24. Nouembris 1618. *Palm* l. c., I. str. 307.

Pád Plzně 21. listopadu.

4390. Obléhání a dobytí Plzně 1618, viz Bibl. Č. Hist. III. č. 13055. Mimo uvedenou tam literaturu viz ještě další.

4391. Warhafftige Zeitung aus Böhmen č. 4300. Srv. č. 4366.

4392. Zwo Warhafftige Zeytungen ausz Böhmen č. 4374. (Jiné vydání čísla 13055, Bibl. Č. Hist. III, str. 698, druhý odstavec dole uvedeného.) Srv. Zwei wahrhaffte Zeitungen aus Böhmen II. Die Stadt Pilsen. Opis viz *Zíbrt Č.*, Neuberkův exemplář zápisků Jeníka z Bratřic IV, str. 368-79, Čas. Č. Mus. 1907, str. 46.

4393. Vier Wahrhaffte Newe Zeittung.. Die dritte von Pilsen, viz č. 3764.

4394. *Joh. Jac. Heylmann*, Gründliche Relation viz opisy u Jeníka z Bratřic VI, str. 163-83, *Zíbrt*, Čas. Č. Mus. 1897, str. 454; Zápisky III, str. 510-35 viz *Zíbrt Č.*, Neuberkův exemplář Zápisků Jeníka z Bratřic, Čas. Č. Mus. 1907, str. 90.

4395. Eigendlicher abriss der Statt Pilsen in Böhmen, wie dieselbige — von — Ernsten Grafen von Manssfeldt — Belägert, gesturmt und eingenommen ist worden. Dole v levo český lev se znakem, v pravo 2 muži, kteří drží tabulku s vysvětlivkami. Rad., qu. fol. na 2 l.

4396. Totéž, stejné, ale menší. Dole v pravo vysvětlivky. Rad. *J. Hauer* fec., qu. fol. Nürnberg bei S. Halbmaier.

4397. Totéž, stejné, ale větší. Dole v levo vysvětlivky. Rad. *G. Keller*, fec. qu. fol.

4398. *Strnad J.*, Paměti z let 1618, 1647 a 1648. Č. Čas. Hist. IV, 1898, str. 333-4. (K obléhání Plzně listopad 1618.)

Tažení české do Rakous.

4399. Zwey Kayserliche Decreta, bey dem jetzigen Landtag zu Wien ergangen. Und darauff der Nider-Oesterreichischen Evangelischen Stände Erklärung, das Böhmische Kriegswesen und daraus entsprungene Einfäll in Oesterreich betreffendt. Anno 1618, 4°, l. 6. (Listy cís. Matiáše z 22. a 20. listop. 1618 a odpovědi rak. stavů bez data.)

4400. Heerzug der Böhmen nach Unter-Österreich. Ein adventlied im Thon: Nun komt der Heiden etc. Viz *Ditfurth Bartsch*, Volkslieder. l. c., 30. str. 10. — Ein anderes im thon: vom Himmel kam der Engelschar. Viz tamtéž 30. str. 11.

4401. Die Einnahme von Zwettl im Jahre 1618 durch die Böhmen. Oesterr. Zeitschr. f. Gesch., 1830. str. 170. — *Frast Joh.* [illegible] Scenen zu Zwettl im dreissigjährigen Kriege. Nach Handschriften im Arch. des Stiftes Zwettl. Oesterr. Zeitschr. Gesch., 1837, str. 321 a d. — Dostal milost pod šibenicí. (Výjev po dobytí města Světle v Rakousích v listop. 1618 Matyášem z Thurnu.) Besedka pro zábavu i poučení 1878 č. 62.

4402. Schreiben Erzherzog Leopolds an König Ferdinand. Dat. Ingolstatt, 23. Novembris 1618. *Hurter*, Ferdinand II., l. c., sv. VII., 1854, str. 604-5, č. 272.

4403. Ohlášení hrab. z Thurnu stavům rak. 1618. *Pavel Skála ze Zhoře*, l. c., II, str. 445-7.

4404. Schreiben des Graffen von Thurn an die Oesterreichische Landständt. Actum Zwethel, 1618. *Lontorpius*, Acta publica, I, k. 41, str. 154-5.

4405. Anträge des Geheimen Rathes an Kaiser Matthias. Ulm, 28. November 1618. *Hurter*, Ferdinand II., l. c., sv. VII., 1854, str. 606-8, č. 273.

4406. Schreiben des Cardinals Dietrichstein an den König Ferdinand vom 28. Nov. 1618. *D'Elvert*, Beiträge zur Geschichte der böhm. Länder im 17. Jahrh., l. c., str. 47-8. — Srv. Antwort, welche dem Cardinal Dietrichstein gegeben worden (vom Nov. 1618), ibid. str. 49-50.

4407. Der Böheimbischen Ständen ferner Erklärungs Schreiben an die Röm. Kays. Majestät abgangen. Den 29. tag Novembris 1618, 4°, l. 4. — Erklerungs Schreiben der Böhmen an Keys. Mayestät, sub dato den 29. Novembris auss Prag, 1618. *Lontorpius*, Acta publica, I, k. 42, str. 156-62. — Der böhmischen Directoren Schreiben an den Kaiser vom 29. Novbr. 1618. *Palm*, Acta publica, II, str. 20.

4408. Kays. Decret, bei dem jetzigen Landtag zu Wien ergangen, 29. listop. viz Zwey Kayserliche Decreta č. 4399.

4409. Schreiben Carl's von Zierotin an den König Ferdinand vom 29. November 1618. *D'Elvert*, Beiträge zur Geschichte der böhm. Länder im 17. Jahrh., l. c., str. 48-9.

4410. Odpověď stavů slez. císaři dne 29. listop. 1618 viz: *Pavel Skála ze Zhoře*, l. c., II, str. 476-93.

4411. Memoriale Was bei diesem Fürstentage in Landessachen beschlossen worden. Breslaw, den 29. Novembris 1618. *Palm*, Acta Publica, I, str. 321.

4412. Císařské psaní knížeti Lehnickému 30. listopadu 1618 viz *Pavel Skála ze Zhoře*, l. c., II, str. 448-50. — Keys. May. Schreiben an Hertzog von der Lignitz wegen dess Turnischen Einfalls in Oesterreich, sub dato Wien den 30. Novemb. 1618. *Lontorpius*, Acta publica, I, k. 43, str. 162-3. — Odpověď viz k 5. prosinci.

4413. Odpověď direktorů na psaní ze dne 20. září od stavů nidrlantských poslané 30. listop. 1618. *Pavel Skála ze Zhoře*, l. c., II, str. 457-60.

4414. Schreiben der Schlesischen Stände an die böhm. Directoren. Novbr. 1618. Preslaw, die 29. Nouembris 1618. *Palm*, Acta Publica, I, str. 326.

4415. Der österreichischen evangelischen Ständt unter der Ens Schreiben so sie an die Röm. Kays. May. wegen der Böhmen Einfall in Oesterreich ubergeben. 30. Novemb. 1618. *Lontorpius*, Acta publica, I, k. 51, str. 195-200.

Události v prosinci.

4416. Psaní direktorů obcím Švýcarským 1. prosince 1618 viz *Pavel Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 13-4.

4417. Extract aus der vom Röm. Kays. Maitt. dem Herrn von Wallenstein nach Dresden mitgegebenen Instruction. Wien, 3. Decembris 1618. *Palm*, l. c., II, str. 11.

4418. Schreiben Ferdinand's an den Cardinal Dietrichstein vom 3. Dez. 1618. *D'Elvert*, Beiträge zur Geschichte der böhm. Länder im 17. Jahrh., l. c., str. 50-51.

4419. Antwort an Sachsen vom 3. Dez. 1618 wegen des böhm. Unwesens. *D'Elvert*, l. c., str. 51.

4420. Kayserliches Patent an die Stände in Böhaimb. Wien, den 4. Decembris 1618. *Palm*, Acta publica, II, str. 13.

4421. Die Euangel. Böhmischen Stände ubersenden Copias Ihres an die Kay. Mayt. abgegangenen Submissions-Schreiben, berichten uber die Ursachen ihres Fortzuges in Oesterreich. Prager Schloss, 4. Decembris 1618. *Palm*, l. c., II, str. 19.

4422. Omluva kníž. Lehnického císaři 5. prosince 1618 viz *Pavel Skála ze Zhoře*, l. c., II, str. 450-52. — Antwort Schreiben Hertzog Johan Christian zur Lignitz an I. Keys. Mayest. Datum Oelften, den 5. Decembr. 1618. *Lontorpius*, Acta publica, I, k. 44, str. 164-5.

4423. Bericht des Cardinals Dietrichstein an den König Ferdinand vom 6. Dezember 1618. *D'Elvert*, Beiträge zur Geschichte der böhm. Länder im 17. Jahrh., l. c., str. 51.

4424. Schreiben des Königs Ferdinand an den Cardinal Dietrichstein vom 8. Dezember 1618. *D'Elvert*, l. c. str. 52.

4425. Psaní knížete Lehnického k direktorům 9. prosince 1618 viz *Pavel Skála ze Zhoře*, l. c., II, str. 450-2. — Schreiben, welches Fürst Johan Christian in der Schlesingen an die Böhmische Stände dess Einfalls in Osterreich halben abgehen lassen. Datum Brieg den 9. Decembr. Anno 1618. *Lontorpius*, Acta publica, I, k. 45, str. 165-7. — Odpověď viz k 17. prosinci.

4426. Artikule Adamem z Valdštejna direktorům ve jménu cis. přednešené 10. pros. 1618 viz *Pavel Skála ze Zhoře*, II, str. 552-3.

4427. Schreiben des Cardinals an den König Ferdinand vom 11. Dez. 1618.

D'Elvert, Beiträge zur Geschichte der böhm. Länder im 17. Jahrh., l. c., str. 52-3.

4428. Extract aus des Churfürsten zu Sachsen Memorial, so S. Churfürstl. Gnaden dero in Beheim geschickten Gesandten, Jacoben von Grünthal mitgegeben. Dresden 13. Decembris 1618. *Palm*, l. c., II, str. 14.

4429. Evangelitských Panů Stavů Margkrabství Moravského při pominulém v Brně držaném sněmě. Léta 1618. 15. dne měsíce prasince, shromážděné a odevzdané pro náboženstvi obtížnosti, kteréž až dosavád snášeti museli. A při tom: Od Panův Stavův Pod-Jednou, na to daná odpověď. Vytištěno v Starém Městě Pražském u Matěje Pardubského, 4°, l. 8. — Beschwerde der evangelischen Stände wegen Religions-Bedrückungen vom 13. Dezember 1618. *D'Elvert*, Beiträge zur Geschichte der böhm. Länder im 17. Jahrh., l. c., str. 4. Viz č. 4432.

4430. Schreiben des Kaisers an den Landeshauptmann Herzog Johann Christian vom 14. December 1618. *Palm*, Acta publica, II, str. 5.

4431. Threnodia oder sehnliches Klaglied. Uber den trawrigen todtlichen Abschid auss diser Welt, Weiland der aller Durchlauchtigsten, Hochgebornen Fürsten und Frawen, Frawen Annae, krönten Römischen Keyserin etc. Welche den 14. December dess 1618 Jahrs, seliglich in Gott entschlaffen ist. Im Thon: Wo her kompt mir doch dise zeit. Ku konci: Getruckt zu Augspurg, bey Mattheo Langenwalter 1627, 8°, l. 4, s dřevořezbou titulní. Otiskuje *Weller*, l. c., II, 176, Nr. 189. Srv. *Erk-Böhme*, Deutscher Liederhort, II. Bd. str. 111. Bibl. Č. Hist. IV, č. 3487. — Srv. Castrum doloris der Röm. Kaiserin, 1618. Viz *Khevenhiller*, Annales Ferdinandei IX. Bibl. Č. Hist. III, č. 11925.

4432. Articulirte der Evangelischen Herren Ständte im Marggrafthumb Mähren bey jüngst den 15. Decembris 1618 Jahrs zu Brin gehaltenem Land-Tage verfaste und abgegebene Religions-Gravamina und gleichsam unerhörte Trangseligkeiten, so sie bisshero erdulden müssen. Sampt hier auff von denen Sub Una Herren Ständten vermeintliche Resolution und Antwort. Im Jahr 1619, 4°, l. 8. — Rukop. Bibl. Musea král. Čes. sign. I. C. 1., tom. XIII., l. 300. — Der Ewangelischen Herren Stände im Marggraffthumb Mähren, bey jüngst den 15. Decembris 1618 Jahres zu Brin gehaltenen Land Tage vorfaste und abgegebene Religions Gravamina und Drangsehligkeiten, so sie bisshero erdulden müssen. Unnd hierauff von denen sub una Herren Ständen vermeintliche Antwort, s. l. a. 4°, l. 12. — Religionsbeschwerden der evangel. Stände Mährens vom 15. Dez. 1618 und Antwort der katholischen. Viz *D'Elvert*, Beiträge zur Gesch. im 17. Jahrh. l. c. str. 1-8. Viz č. 4429.

4433. Copey und Abschrifft eins Schreibens an die Röm. Käys. May. vom Conde de Buquoi, de Dato den 15. Decembris, Anno 1618. (Dřevořezba: šlechtic s panošem.) Erstlich gedruckt in der Alten Stadt Prag bey Samuel Weleslavin, im Jahr 1619, 4°, l. 4. (Fingovaný, ve smyslu Čechům příznivém.) — Srv. Domnělý dopis Buquojův císaři. *Pavel Skála ze Zhoře*, l. c., II, str. 441-2.

4434. Schreiben der böhmischen Directoren an den Herzog Johann Christian zu Liegnicz und Brieg. Präger Schloss, 17. Decembris 1618. *Palm*, Acta publica II, str. 25.

4435. Antwort der Stände an Fürst Johan Chr. von Liegnitz und aussführliche Entschuldigung. Prag, den 17. Decemb. Anno 1618. *Lontorpius*, Acta publica, I, k. 46, str. 168-72.

4436. Psaní direktorů knížeti Lehnic. 17. prosince 1618 viz *Pavel Skála ze Zhoře*, l. c., II, str. 452-6.

4437. Der evangelischen böhmischen Directoren Schreiben an Herzog Johann Christian, Ober - Hauptmann. Prager Schloss, 18. Decembris 1618. *Palm*, Acta publica, II. str. 29.

4438. Anbringen deren von den sämptlichen Correspondirenden Unirten Churfürsten und Ständen, von Nürnberg auss, abgefertigten Gesandten, bey dem Durchleuchtigsten Fürsten und Herren, Herrn Maximiliano Pfaltzgraffen bey Rhein, Hertzogen in Ober- und Nider-Bayren etc. Den 21. Decemb. 1618. *Lontorpius*, Acta publica, II, k. 7.

4439. Schreiben Carl's von Zerotin „An die zue Hungern und Behmen Königliche maiestet, meinem gnädigsten Herrn" vom 22. Dez. 1618. *D'Elvert*, Beiträge zur Geschichte der böhm. Länder im 17. Jahrh., l. c., str. 53.

4440. Churfürsten zu Sachsen bericht wegen der Interposition und suadiret suspensionem armorum an Hertzogen Johann Christian. Dresden 23. December 1618. *Palm*, l. c., II, str. 8.

4441. Briefe böhmischer Stände an Chursachsen und Brandenburg, datum Prag, den 27. December 1618, s. l., 1619, 4°, 6 l. — Jiné vydání s českým znakem, s. l., 4°, 4 l.

4442. Der böhmischen Directoren Schreiben an Herzog Johann Christian. Prager Schloss. 31. Decembris 1618. *Palm*, l. c., II, str. 30.

4443. Der Röm. Keys. Mayestät letztes Schreiben an die Böhmischen Stände. Wien, 31. Decembris 1618. *Lontorpius*, Acta publica, I, k. 47, str. 172-6.

e) **Církevní záležitosti. Z literatury náboženské (vojenské modlitby a písně).*)**

4444. Všeobecné poměry náboženské na začátku války třicetileté viz podrobně Bibl. Č. Hist. III, č. 7522 a d. Viz pak též v dalším oddílu VII. Církevní dějiny.

4445. Spory o kostely v jednotlivých městech viz Čas. kat. duch., 1887, str. 203.

4446. *Ekert Frant.*, Kostely a kaple v Praze před povstáním českým r. 1618. Čas. kat. duchov. XXX, 1889, str. 64-73.

4447. *Vávra Jos.*, Počátky reformace katolické v Čechách. Bibl. Č. Hist. III, č. 7538.

4448. *Kroiher Fr.*, Nevlastenectví českých stavů nekatolických v době předbělohorské. Sborník hist. kr. Vlasti 1894, III, str. 55-73.

4449. *Vávra J.*, O katolických paních v Čechách za doby reformace. Bibl. Č. Hist. III, č. 7539.

4450. *Vondra A.*, O době předbělohorské. Hus VII, 1895, str. 72, 85.

4451. Nařízení purkmistra a rady Staroměstské o vedení záduší ke všem osadám dané r. 1618, l. 55-56. Un. Bibl. sign. XV. A. 6. *Truhlář J.*, Catalogus codicum lat. č. 2691.

4452. Formule listů jednacích při správě poddaných kapituly Pražské z r. 1618. *Kalousek*, Řády selské a instrukce hospodářské. Archiv Český, XXII, I, 1905, č. 186. Viz č. další.

4453. Některá pravidla platná na statcích kapitoly Pražské o sirotcích, o právě dědickém a odúmrtném. *Kalousek*, l. c., č. 187.

4454. Obecná modlitba, kterouž by lid křesťanský při všechněch shromážděních církevních Pána Boha za ochranu v těch těžkých příbězích nábožně prositi měl, 1618. *Pavel Skála ze Zhoře*, l. c., II, str. 161-2. Byla hojně přitiskovaná k různým politicko-nábož. letákům jako ku př. Pragensis Academiae Rector et Cancellarius Doct. Johan. Jessenius a Jessen. Ludorum, per Boemiam et Moraviam nostrorum moderatoribus. Pragae, 1618, 4°, na l. 3*b*-4*a*. Srv. č. další.

4455. Gemein Christlich Gebet, Wegen der ietzschwebenden gefährlichen Läufften im Königreich Böheimb, zusampt einer verzeichnuss, was für Christliche Gefänge in den Teutschen Kirchen, in denen angeordneten Betstunden gesungen werden sollen, 4°, l. 2. Jest to samostatný výtisk modlitby při různých letácích otištěný. Srv. *Volf J.*, Paběrky k českým apologiím z r. 1618, č. 3847.

4456. *Trojan Václav Heřmanoměstecký*, Horlivé modlitby v čas válek, též i písničky pobožné. V Starém M. Pražském, 1618, 12°, 12 l.

4457. Předmluva i píseň tato zdržuje v sobě summu těch věcí, které se zběhly v Království Českém, léta 1618 a 1619. Připsané pod ochranu všechněch pobožných srdcí milujících tu svatou svornost, a sjednocení se okolních zemí panův stavův, s J. M. pány stavy Království Českého, tělo a krev Krista P. pod obojí přijí(ma)jících, s nímž J. M. Královská, i J. M. Královna srovnávati se ráčí: Složená prostě pro prostý, od sprostného upřímně, 4°, l. 4. Na rubu titul. listu vysvětlení: Píseň tato složena jest toho času, když krále nebylo. Incipit Pánu Bohu samému, buď věčná chvála... *Jungmann*, Hist. Lit. České IV, č. 174, kde uvádí rukop. u Brožov. z Pravoslav.

4458. *Herbort Novoboleslavský M.*, Písničky vojenské z l. 1618-20. Viz *Skopec*, Bibl. Č. Hist. III, č. 11765, 12214.

4459. Písně pobožné k časům těmto nebezpečním, válečním a pokušení plným příležité, s. l., 1618, 12°.

4460. Písně duchovní evangelistské, Králické vydání, 1618. Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 3546.

4461. *Klement Adam Plzeňský*, spor se Šeb. Vojtěchem Scipionem (Berličkou) r. 1618 o bezženství kněžské, viz podrobně č. 3044-6.

4462. Nox natalia, qua Christus, filius Dei ab aeterno ex Deo patre ineffabiliter genitus, et filius hominis in tempore ex virgine Maria ineffabiliter natus, in carne manifestus est: carmine heroico, decurrente anno 1618, meditata a *M. Floriano Aegidii Zlutic.* r. sch. ad D. Steph. Maj. N. Pragae. Vypsání noci, v kterouž Kristus Pán Syn Boží od věčnosti z Boha Otce nevypravitedlně zplozený a syn člověka v času z Panny Marie nevypravitedlně narozený, v těle lidském zjeviti se ráčil: v rytmy české při konci léta 1618 uvedené, od *M. Floriana Jiljího Žlutického*, zprávce šk. Sv. Štěpána Vel. v N. M. Pražském. Pragae, typis Pauli Sessii (1618), 4°, l. 6.

4463. Elegia de admiranda et nunquam satis decantata, Christi nativitate, ex veteri concione contexta et patronis amicisque Strenae nomine ineunte anno 1618 missa a *M. Joh. Campano.* Pragae Typis Pauli Sesii. 4°, l. 4.

---

*) Uvedeny jsou z rozsáhlé literatury jen skladby, které se týkají současných událostí politicko-náboženských neb obsahují zmínky o osobách, zúčastněných v dějinách povstání českého. Ostatní podrobnosti všecky jsou odloženy do dílu VII. Církevní dějiny.

4464. *Konečný Mat.*, Kazatel domovní, t. j. naučení potřebné, jak by hospodářové v domích... svých spolu s domácími svými každého dne, zvláště ráno a večer... sebe k dobrému slovem Božím napomínati měli. V Hradci Král. 1618, 4°, u Mart. Kleinwechtra, str. 415. Znova 1625, 12°; v Brně 1783, 4°. — Srv. též jeho spis Theatrum divinum anebo divadlo Boží svět, 1616. Bibl. Č. Hist. III, č. 11217. Viz *Prasek V.*, Dvě knihy rodiny Palackého, Selské Listy, 1907, 31. srpna.

4465. Vier Geist- und Trostreiche Evangelische Predigten, in der Königlichen Stadt Cadan in Böhmen von *M. Johan Andrea Waldheim*, Misnic. P. L. evangelischen Predigern daselbst anno 1618 gehalten, und anjetzo auff vieler guthertziger und der Göttlichen Warheit trew Liebhaber begehren in Druck gegeben. I. Impiorum Consilia. Das ist. Der Gottlosen Rath und Anschläge wider die Gemeine Christians... II. Ejulatio Bohemica. Das ist. Böhmische Trawerklage, dass man das Frewdenreiche Jubeljahr mit den lieben Nachtbarn in Meisen nicht hat frölich halten dürffen. III. Pax vobis. Das ist. Geistlicher Osterfried... IV. Eine Hochzeitpredigt. Gedruckt zu Leipzig bey Lorentz Kobern. In Verlegung Gottfried Grossen im Jahr 1619, 4°, l. 50.

4466. *Flaxius z Čenkova Jan ml.*, Jejunium christianum. To jest: Patero kázaní o postu: v nichžto se ukazuje, kterak se věřící křesťané, jak duchovně, tak tělesně, postiti mají. Vytištěno u Daniele Karla z Karlsperka 1618, 12°, l. A-N.

4467. *Týž*, Jesulus explicatus. To jest: Kázaní křesťanské o nejsladším a nejpotěšidlnějším jménu Ježíš etc. Vytištěno v Nov. Městě Pražském u Dan. Karla z Karlsperka, l. 1618, 12°, l. A-G.

4468. *Týž*, K vejstraze všem věrným křesťanům: O hodování a opilství. O smilství a nestydatostech. O sváru a závisti. Ode mne kněze... Vytištěno u Daniele Karla z Karlsperka, l. 1618, 12°, l. (3), str. 144.

4469. *Jakeš Vít Přerovský*, Kázání při prvotinách nového služebníka církevního v chrámě sv. Jindřicha na Nov. měst. vykonané. V Praze u Mat. Pardubského, 1618, 12°.

4470. *Týž*, Kázání troje v čas nastávajícího zlého u prostřed a po sproštění zlého. V Praze u Pavla Sessia 1618, 12°.

4471. *M. Viktorin Vrbenský*, služebník evangelium svatého v městě Brodě Německém, Biblí Svaté knihy Starého i Nového Zákona kanonizované v sobě obsahující a o tajemství vůle Boží k spasení člověka každého v Kristu učící. Pilné a prosté ku poctě jména Božího, s potěšením a prospěchem bohobojných, jazyku našeho českého milovných rozebrání. Léta Páně: KažIž SLowo BožI, ponaVkej, v Čžas neb ne v Čžas: tresCi, horLI, napoMInej, ve všI tIChostI a VCěnI (1618). Vytištěné v Hradci Králové n. Labem v impresi Martina Kleinvechtra, fol., str. X, 438. Srv. *Balbín*, Boh. docta II, str. 197: Anatomes S. Scripturae veteris et novi testamenti (rozebrání). *Jireček*, Rukovět II, str. 337 uvádí k r. 1618 Vrbenského dílo: Chiragogia sacrorum bibliorum. Biblí, knihy sv. St. i N. Zákona kanonisované v sobě obsahující, v Král. Hradci, 1618. Jest to popletení dvou spisů Vrbenského, totiž: Cheiragogia biblica, t. j. vejtah kněh biblí svaté, a druhého spisu: Biblí svaté. Cheiragogia vyšla podle předmluvy k Biblí: Před některým létem, v spisu skrovném sem vydal summovní výtah kněh biblí svaté..., tedy před r. 1618. — Srv. Biblí svaté knihy starého i nového Zákona, kanonizované... od *M. Viktorina Vrbenského*... vytištěna v Hradci Královy n. L. v impresí Mart. Kleinvechtera, 1618. Srv. *Vincenc Prasek*, Dvě knihy rodiny Palackého, Selské Listy, v Olomouci, 1907, 31. srpen; *Zíbrt*, Čas. Č. Mus. 1907, str. 255 a d.

4472. Spis o věcech Graubundských, kteréž se Léta 1618 zběhli. V němž světle a pravdivě se oznamují Pravní a z potřeby přinucené příčiny Sjezdu a Shromáždění Obecného Lidu a Právního Processu, kterýmžto vzáctné Právo Pokutní (vel, Hrdelní) v Městě Cusys v Hořejší Graubundské Zemi shromážděné, vedle moci sobě propůjčené, k některým svým zpronevěřilým Synům Vlasti přikročiti muselo: Se vším tím, což se při tom Processu i jinak zběhlo. Vše skrze Pány Generáli, Raddy a Obce Svobodných Rétův všech Tří Obecních Jednot etc. všem vůbec pro gruntovní správu samé Pravdy, a odvrácení rozličného hanění a obtížnosti na světlo shotoveno. Vytištěný v Novém Městě Pražském u Danyele Karla z Karlspergka, 4°, l. 22. (Souvisí s českými poměry, defenestrací.)

4473. *Faber Z.*, Gewiss und gantz bewerth Defension Werk, so die Lutherischen wider die Papisten zu gebrauchen haben. S. l. 1618, 4°, 32 l. (Dotýká se českých poměrů.)

4474. *Martinius Sam. Horzovinus*, Hussius et Lutherus, 1618. Viz Bibl. Č. Hist. II, č. 14131, III, č. 6061.

4475. *Žalanský Havel*, Třetí kázaní historické při památce Mistra Jana Hussa činěné u S. Jiljí, léta 1618. Viz Bibl. Č. Hist. II, č. 14128.

4476. Post illa, to jest: potom, toho, co se z evangelium každou neděli přes celej rok čte, krátké, však důvodné a jadrné v otázkách rozvedení a vy-

ložení. K vzdělání ctných, šlechetných, a chvalitebných mravův, jako i k vyvrácení, vší a všelijaké nešlechetnosti sepsané. Prací *P. K. M. S. W. S. P.* (*Šebest. Vojt. Scipio Plzeňský.*) V Star. M. Praž. u Pavla Sessia 1618, 4°. Dedikováno Janovi st. Kavkovi z Říčan. Vyd. další: 1667, 1668, 1695, 1776.

4477. Kázání dvoje o posýlání k nám anjelův svatých, a o řízení a vykonávání při nás povolání jejich z žalmu 91. z verše 12. Učiněné na Horách Kutnách od *K. Cypriána Pešina Žateckého*, kazatele Slova Božího na týchž Horách Kutnách. V Nov. M. Praž. u Daniele Karla z Karlsperka, 1618, 12°, str. 58.

4478. *Žalanský Havel*, O dobrých angelích. Spis od kněze ... církve služebníka u sv. Jiljí v Starém Městě Pražském bývalého, vydaný léta 1618, 12°, str. 144 (14). Srv. č. další.

4479. *Žalanský Havel*, O zlých angelích neb ďáblích, o podstatě, jméních, stvoření, pádu, moci, umění jejich. Item o čarodějnictví, ďábelnících a obludách nočních ďábelských. Spis v nově složený a vydaný od kněze ... církve služebníka u svatého Jiljí v Starém Městě Pražském, léta 1618, 12°, str. (8), 193 (6). Úvodem lat. básně na autora: Georgius Schultissius de Felsdorf, Joh. Sictor Rochecanus, Joh. Czern. a Libeo Monte. Na str. 1. název odchylný: O zlých anjelích, o čarách a obludách nočních. Podle značek postupujících tvoří s číslem předchozím jednu knihu se společným titulem: Knížky dvoje: První o angelích dobrých, o jejich podstatě, jménich, stvoření a povolání. Druhá o angelích zlých neb ďáblích ... Viz z obsahu *Zíbrt*, Bibl. Č. Hist. III, č. 8718, 8723.

4480. *Matěj Krocín Chrudimský*, Spis o večeři Páně a častém, veřejném a spasitedlném ji užívání. 1618. Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 7135. S hojnými podrobnostmi o událostech květnových r. 1618.

4481. *Týž*, Ars bene beateque moriendi. Kázaní o dobrém skrze časnou smrt vykročení, v Hradci n. Lab., 1618, 12°.

4482. *Andreae Vavřinec Politský*, Antidotarium desperationis. To jest: Lékařství duchovní neb správa proti jedu, nebo hříchu zoufalství, s pravdou slova Božího se srovnávající. Jak by každé věrné duši křesťanské při potýkání těla s duchem v těchto obtížných, nebezpečných ... časích se spraviti a spokojiti náleželo. Prací a nákladem vlastním od kněze ..., slova Božího služebníka v církvi královicské blíž Prahy, k obecnému užitku spravené a vydané l. P. 1618. Vytištěno v Starém Městě Pražském u Matěje Pardubského, 12°, l. A-G_8. Líčí útrapy válečné, vpády vojska nepřátelského 1618.

4483. Ein Praesent und verehrung Einer Martinsganss für Pater Roesten, 1618. Viz č. 3931.

4484. *Hoë von Hoënegg*, Prodromus oder Vortrab auf das Calvinische Buch, 1618. Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 11810.

4485. *Hoë von Hoënegg*, Trewhertzige Warnung, 1618 (proti Abr. Scultetovi). Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 11809.

4486. *Hoë von Hoënegg*, Tractatus Anticalvinisticus ... Wenc. Budowetz oppositus, 1618. Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 11808.

4487. *Herynk Jan Nymburský*, Život Jana Žižky z Trocnova, 1618 (s narážkami na souvěké poměry). Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 584.

4488. Confessio bohemica Evangelica. Das ist Böhemische Confession, oder Bekandtnuss dess heiligen Christlichen Glaubens, aller dreyer Stände dess Königreichs Böhem. Srv. Bibl. Č. Hist. III, č. 6508.

4489. Summa religionis verae et Confessione Bohemica Excerpta. Summa Náboženství pravého z Konffessý České vybraná, 1618. Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 6546.

4490. Ukázky ze spisu na počest zemřelého M. Cyra (1618). Epicedia in obitum Mathiae Cyri ... scripta ab amicis, filiis et clientibus, Pragae 1618. *Zíbrt*, Zápisky Jana Jeníka z Bratřic, Čas. Č. Mus. 1897, str. 317. Viz o něm jakožto o kazateli kaple Betlemské literaturu Bibl. Č. Hist. II, č. 14066 a d.

4491. *Wagner Casparus*, Christliche Leichen-Predigt über den schönen Schwanen Gesang S. Pauli ... Bey dem Ehrn-Begrebniss des Weiland Ehrnwürdigen, Hochachtbarn u. wolgelehrten Herrn M. Daniel Hänichens Senioris, gewesten Schwanbergischen Hoffpredigers u. der Löblichen Evangelischen Herren Ständen in Böhmen Theologi. Gehalten in der Deutschen Evangelischen Kirchen zur H. Dreifaltigkeit der kleineren Stadt Prag, durch ... Augustanum, Pfarrern und Lutherischen Predicanten daselbst. Gedruckt in der Alt Stadt Prag bey Paul Sessen, im Jahr 1619. — Částečný otisk a výtah viz *Buchwald Georg*, Des Prager evangelischen Pfarrers M. D. Hännichen's († 1618) Nekrolog. Mitth. Ver. Gesch. Deutsch. Böhm. XXV, 1887, str. 200-5.

f) Z dějin školství 1618.*)

4492. *Winter Zikmund*, Karlova akademie za bouře stavovské. Čas. Č. Mus. 1896, str. 385-419. Viz *týž*, Děje vy-

*) Podrobně viz s výčtem všech spisů, dissertací, universitních tisků a pod. v oddílu VIII. Dějiny školství.

sokých škol pražských; O životě na vysokých školách; Život a učení na partikulárních školách. Bibl. Č. Hist. III, č. 8855, 8856, 8896.

4493. *Schmertosch v. Riesenthal K.*, Nikolaus Troilus, der letzte utraquistische Rektor der Universität Prag. Jahrbuch Protest. in Österr. XXVI, 1905, str. 91-105. Srv. č. 3079, 3080 a d.

4494. Honori eruditorum ac honestorum viginti duorum candidatorum gradum primum philosophiae per clarissimum et doctissimum virum dominum M. Nicolaum Troilum Hagiochoranum pro tempore facultatis philosophicae spectabilem decanum in alma academia pragensi 22. Martii anno 1618 consequentium amici posuerunt. Pragae, 4°, 8 l. — Jeník z Bratřic, Zápisky II, str. 47. Viz *Zíbrt*, Čas. Č. Mus. 1907, str. 80.

4495. Pragensis Academiae Rector et Cancelarius, Doct. Johan. Jessenius a Jessen. Ludorum, per Boemiam et Moraviam, nostrorum moderatoribus (Dec. Pragae, in parasc.) Pragae, Typis Pauli Sessii, Academiae Typographi. Anno 1618, 4°, l. 4. Napřed text latinský, vzadu: Modlitba skroušená při nepokoji válečném 1618. Viz č. 4454. Srv. č. další.

4496. Vyhláška *J. Jesenského* jako rektora k účasti při pohřbu J. V. Kodka (Kodek) Cikada, 1618 (duben). Srv. *Jireček*, Rukověť Lit. Č. I, str. 124-5. Pohřební báseň od Campana viz *Dlabač*, Campanus str. 83.

4497. Applausus gratulatorius... 17 iuvenibus prima philosophiae laurea solenniter insignitis 9. Aug. anno 1618 per... M. Petrum Fradelium Schemnicenum in... Universitate Pragensi... Facultatis philosophicae spectabilem decanum ab amicis scriptus. Pragae typis Pauli Sessii, 4°, l. A-C₂. — Zápisky Jana Jeníka z Bratřic, I, str. 158-81. *Zíbrt*, Čas. Č. Mus. 1907, str. 72 a Zápisky IV, str. 360-7, *Zíbrt*, Čas. Č. Mus. 1897, str. 321.

4498. Liber *Nicolai Deym de Střítež*, equitis Bohemi, in academia Altorfina a. 1618-20 studentis, sacer memoriae (Stammbuch) amicorum, qui nomina sua propriis manibus inscripserunt, insignia impingi fecerunt et sententias latinas, germanicas, bohemicas, italicas, gallicas, hebraicas addiderunt. Rkp. un. knihovny v Praze, sign. XI. F. 6, l. 480. *Truhlář J.*, Catalogus codicum lat. č. 2068. Srv. *Zíbrt*, Nápisy ze staročeských štambuchů a památníků (Světová knihovna č. 593-4), v Praze, 1907.

4499. *Novák J. V.*, Jak se vychovávala česká šlechta před válkou 30letou. Hlas Nár., 1890, č. 122, 129, 137. (Cestovali po cizině, uvedena řada dokladů.)

4500. Šlechta v Čechách před válkou třicetiletou. Nový Pražský kalendář XLIV, 1892, str. 120.

4501. Facetiae pennalium, Das ist Allerley lustige Schulbossen auss Hieroclis facetiis Philosophorum zum theil verdeutscher und zum theil auss dem täglichen Prothocollo der heutigen Pennal zusammen getragen. Mit sampt etlichen angehengten unterschiedlichen Characterismis oder Beschreibungen des Pennalismi, Pedantismi, und Stupiditatis oder der Stockheiligkeit. Gedruckt im Jahr 1618, 4°, str. 42. (Též o českých poměrech.)

g) Předzvěsti, přírodní a podivné zjevy.

4502. *Stolczius Cutebergenus Dan.*, Oratio de bellorum ex astris praedictione, una cum publica gratiarum actione pro collato primo in philosophia gradu per Petrum Fradelium Schemnicenum decanum 1618 9. Augusti habita. Pragae, typis P. Sessii. *Zíbrt*, Neuberkův exemplář zápisků Jeníka z Bratřic II, str. 80. Čas. Č. Mus. 1907, str. 80. O autorovi Bibl. Č. Hist. III, č. 10802.

4503. *Kepler Joh.*, Prognosticum von allerhand bedraulichen Vorbotten künftigen Übelstands in Regiments- und Kirchensachen, sonderlich von Cometen und Erdbidem, auf das 1618 u. 1619 Jahr. 1619. *Frisch*, Opera omnia, I, 1858, str. 479-94.

4504. *Daniel Bazilius z Deutschenbergku*, Soud hvězdářsky přirozený o strašlivé s ocasem kometě... v letu tomto bouřlivém a zkormouceném 1618.. budoucně vyznamenávala, pro výstrahu a nabídnutí ku pokání s bedlivostí sepsaný, 1618, 4°, l. 9. Srv. Bibl. Č. Hist. I, č. 1245; *Volf J.*, Čas. Č. Mus. 1907, str. 315. — O sporech jeho s pražským lékařem Ondřejem Habervešlem, které „Soud hvězdářský" vyvolal, viz *Jireček*, Ruk. Lit. Č. I, str. 50. Srv. Bibl. Č. Hist. III, č. 11760.

4505. De asterisco comato magicotheosophica consideratio (1618)..., cum ... magico politico quodam Bohemi leonis nivei sub finem annexo consilio, 1619. Dedikace: Christiano, principi Anhaltino, regni Boemiae caeterarumque regionum incorporatarum exercitus duci generali. Viz Bibl. Č. Hist. I, č. 1246. Srv. č. další.

4506. Lixivium pro abluendo Malesano capite anonymi cujusdam Pseudosophi. Qui tractatu Considerationis suae, de Asterisco Comatomagico conscriptae in praefatione admonitoria Scriptum modestum de Cometa Anno 1618 apperiente conceptum virulento perstringit calamo praeparatum studio. *Danielis Basilii de Deutschenbergk* Academiae Pragensis Mathematum Professoris pub. Cum adnexa sub finem scommatum analysi de statu controversiae. Pragae, Typis Pauli Sessii, 1620, 4°, l. 29. Viz č. předchozí

4507. *Garthius Helvicus*, Pragerische Cometenpredigt, 1618. Viz Bibl. Č. Hist. I, č. 1241.

4508. *Nagelius P.*, Stellae prodigiosae seu cometae per oculum triplicem observatio et explicatio. Das ist: Des newen Cometen und Wunder Sterns im October, November und December 1618 erschienen warhafftige Deutung. Argeliae 1618, 4°, 32 l. (Zmínky v Praze.)

4509. *Partlicius Sim. ml. Třestský*, Tractatus cometographicus, o dvou nových hvězdách aneb kometách, které se spatřovaly na konci r. 1618. Item o jejich a zatmění měsíce oučincích, které se povlekou až do l. 1624..., 1618. Viz obsah podrobně Bibl. Č. Hist. I, č. 1247.

4510. *Partlicius Sim.*, Iudicium astrologicum neb soud hvězdářský o nových hvězdách, 1619. Viz ibid. č. 1248.

4511. Zeitung..., wie der Comet... über Prag geschwebet... 1619. Viz Bibl. Č. Hist. I, č. 1251.

4512. *Mueller Ph.* (respond. J. Praetorius). Hypotyposis cometae nuperrime visi, una cum brevi repetitione doctrinae cometicae. Lipsiae 1619, 4°, 30 l.

4513. Kometa, viz Vier Wahrhaffte Newe Zeittung... Die vierte vom Comet Stern viz č. 3764.

4514. Bericht des newen Cometstern... Freiberg, 1619. Viz Bibl. Č. Hist. I, č. 1250.

4515. Wunder uber Wunder, Das ist: Seltzame und Ebenthewrliche Geschicht und Gesicht, welche sich zu Stargardt in Pommern Anno 1618 den 21. Novembris bey Observation des Cometen — — sol begeben und zugetragen haben. — Geschrieben und publiciret. Durch *Joachimum Köppen*, Philosophiae et Medicinae Doctorem in Magdeburg, 1619. In Verlegung Zacharias Schürers, 4°.

4516. Kratičký vejtah o kométě, kteráž se léta minulého 1618 21. dne měsíce listopádu na obloze nebeské ukázala... *Davida Origana*. S úvahou o souvislosti komety s „nevolí v království Českém" 1619. Viz Bibl. Č. Hist. I, č. 1240.

4517. Cometen Fragstuck... Bey Anschawung dess in diesem 1618 Jahr, in dem Obern Lufft schwebenden Cometen, erläutert... Durch *M. Johan. Baptistam Hebenstreitt*, August. Gymnasii Ulmensis Rector. Astrophilum, 1618. Viz Bibl. Č. Hist. I, č. 1244.

4518. Cometenbutzer Schützer d. i. eine glaubwürdige Copey articulierter, rechtmessiger Exceptionum, probationum et iunctis refutationibus in eventum conclusionum dess Unschuld. Cometen, welcher in verwichenen 1618 Jahr erschienen wider v. gegen N. N. den 13. Augusti 1619 Jahrs dem Gott Apollini im Parnasso durch ermeltes Cometen Syndicum v. Verweser Joh. Procopio übergeben. Gedruckt in d. Parnassischen Buch-Truckerey (Prag) 1619, 4°, l. 16.

4519. Prodromus... Oder... Erklerung, Des Cometen, oder Geschwäntzten Sterns, Durch D. *Davidem Herlicium* zu Alten Stettin in der Rhetischen Druckerey, 4°, 4 l. Jiné vydání Nürnberg, 1618. Viz Bibl. Č. Hist. I, č. 1243.

4520. Erschröckliche Wunderwerck..., so sich vorlangst im Vngern und an mehr Orthen zugetragen. (Kometa, krvavý prapor s nebe padající.) Dole nápis: Wann ein Obrigkeit, arme Sünder... Gott erhalt sein häufflein. Amen. Getruckt zu Augspurg, bey Georg Kress, Brieffmaler, fol.

4521. *Wenceslaus Pantaleus Kirwitzer*, Observationes cometarum a. 1618 factas a nostris... Viz *Balbín*, Boh. docta (Ungar), II, str. 427.

4522. *Schmidt E.*, Prodromus conjuctionis Magnae, anno 1623 futurae, d. i. Kurtzes und einfeltiges... Bedencken von dem grossen Cometstern, der in abgewich. 1618 Jahre, im Novembri sich erst recht sehen lassen, und der vorstehenden grossen Conjunction, die anno 1623 geschehen wird, gleichsam ein Morgenstern gewesen. Wittemberg 1619, 4°, 18 l.

4523. Discursus Mathematico-Physicus, in quo de Cometis contra Aristotelicos, inprimis vero Bartholomaeum Keckermannum pro nobilissimo Tychone Braho disseritur ex occasione novi nuper in mense Novembri anni praeterlapsi conspecti Sideris caudati, sub scorpione signo. Praeside M. Johanne Dölingio, Demmin. Pomer., respondente *Sebastiano Fursenio*, Hamburg. Saxone. Ad diem 6. Martii, hora 6. mat. Gryphiswaldi, typis Johannis Albini, anno 1619, 4°.

4524. Judicium astrologicum von dem Newen Cometa 1618... *M. Elia Ehingero*, professore gymnasii Annaei et bibliothecario. Quales homines, tale coelum. Viz Bibl. Č. Hist. I, č. 1242.

4525. Judicium de nupero Cometa Astrologo-Historicum. Kurtzer Bericht und Erklärung. Was von dem neuen Cometen oder geschwentzten Stern, so sich dieses zu endlauffenden 1618 Jars etliche Zeit am Himmel in dem lüfftigen, warmen und feuchten Zeichen der Wag bey den Bildern oder Sternen Boote und grossen Bären, der sonst Heerwagen genannt, sehen lassen, zuhalten und desselben bedeutung oder wirckung seyn möchte. Aus astrologischen gründen mit allen Fleiss betrachtet, dessgleichen aus bewärten Historien und vielen Exempeln erwiesen, unnd beschrieben, durch *Casparum Uttenhofer* zu Nünberg etc. „Non est cometa, qui boni quid quid suggera.." Nürnberg 1619, 4°, str. 48.

4526. Vom Cometen und dessen Bedeutungen 1618, viz *Freyberger*, Germania perturbata, 1658. Bibl. Č. Hist. III, č. 11716.

4527. *Kepler J.*, Epitome astronomiae Copernicanae usitata forma quaestionum et responsionum conscripta, inque VII libros digesta, quorum tres hi priores sunt de doctrina sphaerica. Lentiis, 1618. *Frisch*, Opera omnia, VI, Francofurti, 1866, str. 113-530.

4528. Vyobrazení komety viz Theatrum Europaeum, l. c., str. 119; mimo to skoro na každém letáku, který pojednává o ní.

4529. Nový a starý s pranostikou a historiemi kalendář hospodářský a kancellářský ... k l. p. 1618. V Praze u Jana Stříbrského, 1618, 4⁰. Dedikace: Janovi Jiřímu Staršímu Durinkovi z Rotemperku.

4530. *M. Albina Mollera*, Kalendář hospodářský a kancelářský k l. p. 1618 v Praze u Mik. Pštrosa, 4⁰.

4531. Pověry za třicetileté války. Český jih, VIII, 1880, č. 22.

4532. Proroctví o české zemi (slepého mládence) asi z války třicítileté. Viz podrobně Bibl. Č. Hist. II, č. 4951.

4533. Kurze Erzählung dero Wunderzeichen, Feuersbrunsten und Wassergüssen, Welche Gott der Allmächtige sowohl am hohen Himmel, als in der Luft, wie auch auff dem Erdboden und in den Wassern, von allen vier Orten der Welt, Von Anno 1618, da dieses trübselige Kriegswesen angefangen, uns dadurch zu rechtschaffener Reu und Buss anzumahnen, biss auff gegenwärtige Zeit, sehen und erfahren hat lassen. Frankfurt, 1630, 4⁰. Srv. Salomon, Austria 1849, str. 20-3.

4534. (*Nagelius Pavel*), Eine Weissagung, So zu Grüningen in Friesslande ist erfunden worden in einem Pfeiler vom Wetter untergeschlagen; darinnen eine Marmelsteinerne Tafel gelegen, darauff Hebreisch gestanden. Wie folget, s. l., m. fol., l. 1 (v českých letácích se o něm mluví).

4535. Pravdivá a žalostivá novina o rychlém a nenadálém a jako v okamžení podvrácení města Plurs, půl míle od Klévu na hranicích Švejcarských ležícího: Kterak z dopuštění Božího to město od toho vrchu v okamžení přikryto a žalostivě zasypáno i zkaženo, takže žádný starý ani mladý člověk odtád nevyšel, nýbrž všickni žalostivě a bídně tam zhynuli. Stalo se léta 1618 v sobotu po svatém Bartoloměji u večer. Vytištěné v Starém městě Pražském u Paula Sesia 1618, 4⁰, l. 2. — Jiné vyd. v Nov. Městě Pražském u Dan. z Karlsperka, 1618, 4⁰.

4536. *Emmenius*, Contrafactur oder Abriss und Beschreibung der wunderseltsamen Geburt, welche 12. Aug. 1618 ... zu Drausendorff ... sich zugetragen hat, Zittaw, 1618. Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 13377.

4537. *Hertvicius Jan*, Tumulus horrendi homicidii, t. j. pohřeb slovútného a počestného muže Jana Šmejdíře, měštěnína Nov. M. Praž. od nevážných soldatův v své zahradě na Botiči pod Vyšehradem postřeleného. V Starém M. Pražském, u Pav. Sessia 1618, 4⁰, l. 10.

2. Události a jednání 1619.

a) Současná literatura.

4538. Viz prameny k třicetileté válce, Bibl. Č. Hist. III. a IV. 1 (prameny k r. 1618).

4539. Rukop. fascikul. „die böhmische Rebellion betreffende Sachen" viz v archivu říšsk. hrab. z Oppersdorfu v Horním Hlohově. *Vávra Jos.*, Č. Čas. Hist. V, 1896, str. 382.

4540. Letáky k třicetileté válce, viz Varia ad bellum tricennale de 1617-1619 v král. knihovně v Berlíně.

4541. *Pešinae* de rebellione Bohemorum fragmentum, 1619. Rkp. kap. arch. Praž. sign. LXV., 13.

4542. Variorum discursuum Bohemicorum nervus. I. Der Hussiten Glock .. — II. Böhmische Ohrleffel ... — III. Decret der Jesuiten ... — IV. Böhmische Postartzney (Jesuiten) ... — V. Böhmische Nebelkap. — VI. Der Böhmen gelegter Fallstrick (das Böhmische Kriegswesen) ... — VII. Böhemische Friedensgefahr ... — VIII. Böhmische Brüderschaft (Copia Schreibens, so die Evangelischen Stände an König Ferdinandum, der Confoederation und angestellten Defension wegen abgehen lassen) ... — IX. oder Spanischer Sauerteig in dem Marggraffthumb Mehrern (Graff Tampir) ... X. Antisciopius oder Sympsons Bakkenzahn. Viz obšírně Bibl. Č. Hist. III, č. 12060. Srv. Slavata, rukopis bibl. Musea král. Č. sign. I., C. 1, tom. XIV, l. 657, 668, 681, 705, 723.

4543. *Campanus J.*, Oratio de rebus noviter in Bohemia gestis ... in adornatione 13 juvenum in academia Pragensi .. Pragae 1619, 12⁰, l. 4.

4544. Newe Zeitungen, von Unterschiedlichen Orthen: Das ist die alte Warheit, mit einem newen Titul. S. l., 1619, 4⁰.

4545. Colloquium oder Gespräch zwischen einem guthertzigen wolmeinenden Catolischen Christen und den Rebellen s. l. (Ulm), 1619, 4⁰.

4546. Nowiny z Czech i o przyrodzeniu tych ludzi, tudzież o zbuntowaniu przeciw cesarzowi, przytym i Podolski zaciąg. Przez *Jana Zrzenczyckiego* wydane 1619, 4°. Viz *Sobolevskij A. J.*, Smyšlené rozprávky o pijanství u starých Čechů, Český Lid V, 1895-6, str. 283. — Též *Zíbrt Č.*, J. Zrzenczycki o peněžních zásilkách z Polska Čechům proti Ferdinandovi II., Č. Čas. Hist. II, 1896, str. 42-3. — Srv. též Otia domestica per velocem aquilam et celerem Equitem dignissimorum nominum Triadi, idq. Celsissimo Principi Michaeli Radziwillio etc. cels. Principi Michaeli Czartoryski, Illustrissimo Georgio Dettlof Comiti Fleming etc. praesentata atque ab addictissimo nomini et honori Senatore dedicata a. 1745, 4°, str. 434. (Na l. 177 zmínka o Novinách.) Viz *Zíbrt*, Staropolské příspěvky k českým dějinám, Český Lid XII, 1902-3, str. 203-4.

4547. Nowiny Czeskie z Morawy i z Węgier, wielkiego nietylko u powszechnego kościoła Bożego Rzymskiego, nie tylko u nowych dyssydentów oderwanych ab Ecclesia, ale i samych pogan podziwienia godne, niebieskie cuda i przestrogi za grzechi śmiertelnym ludziom za przeszłe teraźnieysze Vaticinia i pomsty opisane. (Druhý titul:) Gorzkie Nowiny Czeskie anno 1619, 4°. Přetisk viz Otia domestica per velocem aquilam etc. l. 181-217. Viz *Zíbrt*, Staropolské příspěvky k českým dějinám, č. předchozí.

4548. Falsae originis motuum Hungaricorum, succincta refutatio. Anno Christi 1619, 4°, l. 15.

4549. Bäpstliche Heilosigkeit Wappenbrieff, auch Böhmisches Aller Augen Märhrisch Vatter unser und Alter Schlesischer Glaub, s. l. a. (1619), fol. s ryt.

4550. Žižka redivivus, sive mutatio turbulenta in regno Bohemiae et laesa patientia in libero religionis sub utraque exercitio sub initio tertii centenarii repurgati evangelii a morte M. J. Hussii et M. Hieronymi Pragensis, martyrum Bohemiae hoc exulcerato anno 1619 per Europam diffamata a *M. Jacobo Vczelino Lstiboreno*, cive et gramateo Micro-Pragensi. Pragae. Viz *Zíbrt*, Zápisky Jana Jeníka z Bratřic, Čas. Č. Mus. 1897, str. 462. Srv. v dalším při generálním sněmu.

4551. Spanische Haderkatz, das ist: Ein warer Bericht, von den Spanischen Maussfallenmachern, welche zwar nicht den Mäusen und anderm Unzieffer, sondern den Menschen, Hohen und Nidern Standspersonen, Ihre gifftige Maussfallen stellen, uns damit zufangen und zuverschlingen begehren: auch allbereit viel hundert Tausent gefangen, und jämmerlich umbgebracht und gefressen. Beschrieben durch *Jeremiam Jonaeman* von Warpurg. Gedruckt in der Parnassischen Truckerey 1619, 4°, str. 14: Na konci báseň: Die Luterisch Haderkatz ist dir ... v. D. Friedlieb von Teutschtrew.

4552. Ausszug der Spanischen Busspsalmen, Welche sie in dieser gefehrlichen Zeiten an Printz Moritzen gethan haben, dass er seinem vorgesetzten Zorn von ihren gnediglich abwenden wollte. Beneben Anzeigung des gantz demuethigen Fussfalss unnd Bitten des Spinolae, so er an Printz Moritzen gethan ihn zu Gnaden uff und anzunehmen. Beneben einem Vatter Unser, so ein Pilger aus Italien Ihrer Baepstliche Heyligkeit zum Valet verlassen. Gestellet und verfasset durch *Joh. Thurein* zu Padua. Gedruckt zu Rom, Im Jahr 1619, 4°, 4 l.

4553. Mundi miracula Oder Wunder Thier: Das ist Bericht von der Grossen Forcht, welche dem Türckischen Kayser durch die zu Wien new entstandene Rittersleut, genandt von der Herrscharen Jesu, eingejagt und sein grosser Prophet Mahomet Wunderzeichen zuthun, ja verursacht worden nach Constantinopel zuraisen den Türckischen Kayser zuavisiren und zuberichten, wie dieselbige ihme den Todt und das darzu geschworen, wie sie Jerusalem und das Heilige Land, auch alle sein Kayserthumb, Königreich und Herschafften einnemen und jhne mit allen Unglaubigen vertilgen und aussreuten wöllen. Auss Constantinopel geschickt im Jahr Christi 1619, 4°, l. A-C$_2$.

4554. Kurtzer Politischer Discursus zwischen dieser Zeit im Reich streitenden dreyen Religions: aber zweyer Factions Partheyen. Worauff die Bauren protestiren, die Clerisey jhre erklärung thut, und der gemeine Soldat seinen Dienst anerpietet, gestellet durch Einen unpartheyschen und Prophetischen Politicum, dessen gutachten zu endt beygefügt ist. Gedruckt im Jahr 1620, 4°, str. 24.

4555. Vera relatione de alcuni segni apparsi in Praga, et in Constantinopoli. Cavati da lettere degne di fede. Con un breve discorso sopra la significatione di detti Segni. Di *Giovanni Briccio Romano.* In Praga, in Bologna, et di nuovo in Ronciglione. Per Lodovico Grignani et Lorenzo Lupis, 1619. Con licenza de' Superiori. 4°, l. 4.

4556. Denckwürdiges Geheimnuss: Einer allbereit erfülleten Prophecey, welche anzeigs den Zustand dess Böhemischen Unwesent. Císař Ferdinand v levo ve svém trůnu podřimuje, a zatím v jeho říši vznikají nepokoje. Vedle něho stojí Kristus s metlou. V pozadí pražská defenestrace. V pravo dole lat. báseň: De Heroicidis Bohemis. Dole 2řád. něm.

vysvětlení mědirytiny. Fol. — Totéž, úplně shodné, se znaky Martinice a Slavaty. Fol. C. Dooms sc. Pragae. *Dolenský*, Český Lid XVI. 1907, str. 36.

b) Dobrá zdání a rady o událostech 1619.

4557. *Hoë von Hoënegg*, Ausführung dreier Fragen: I. Ob einiger Evangelischer ... Fürst ... verbunden gewesen, denen Herren Böhmen beizustehen .... 1619, 1620. Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 11840.

4558. Antwort auf die Frage: ob der jetzige Kayser in der streittigen Böheimischen Sachen Richter sein könne oder nicht? Sampt angehengktem Extract ex Actis dess zu Augspurg gehaltenen Reichs-Tags, im Jahr 1548 das Königreich Böheimb betrefend. Gedruckt im Jahr 1620, 4°, 13 str. — Jiný výtisk, Im Jahr 1620, 4°, 8 l. — Jiný výtisk: Antwort ... betrefend. Item seind beigefügt zwei Schreiben, 1. So Ihr Fürstl. Gn. Herr General Marggraf Joachim Ernst etc. den 9. (19.) Augusti, und dann (2.) so Herr Ambrosius Spinola etc. den 22. (12.) Augusti an die Stadt Franckfort am Mayn haben abgehen lassen. Im Jahr 1620, 4°, str. 22.

4559. Bedencken und Motiven, warum sich König Sigismundus III. und die Cron Polen gegen denen Königreichen Hungarn und Böheim, als ihren Nachbaren, im Kriegswesen nicht feindlich erzeigen, vielweniger dieselben mit Kriegsmacht invadiren solle, daraus alle Potentaten abzumercken, dass es unrathsam sei, sich in fremde Kriegs-Händel zu immisciren 1619. *Lünig*, Europäische Staatsconsilia č. 164. Viz Bibl. Č. Hist. II, č. 274. Srv. v tomto díle č. 4054-7.

4560. Sedmdesáte důležitých příčin ... (1619). Viz i s literaturou příslušnou Bibl. Č. Hist. III, č. 11494-7.

4561. Gutachten eines vornehmen Polnischen Senatoris, warum die Cron Polen dem Kaiser wider die Böhmen nicht beistehen solle 1619. *Lünig*, Europäische Staatsconsilia č. 158. Viz Bibl. Č. Hist. II, č. 274.

4562. *Smieszkowicz Laur.*, Declamatio, qua suadetur Bohemis, ut serenisssimum Ferdinandum, armis positis, regem recognoscant, publice in Academia Cracoviensi habita 1. die Octobr. 1619, 4°, Cracoviae et officina Matthiae Andreoviensis, 1619.

4563. Unser von Gottes Gnaden Der Augspurgerischen Confession gemessene Resolution, Und ferrer (!) Verordnung An unsere Söhn in Behaimb, sonderlich Heinrich Matthesen von Thurn, Und Ernsten von Manssfeldt. Nachgetruckt In diesem 1619 Jahr, 4°, l. 4. (Geben zu Utrecht in Niderlandt ...)

4564. Wohlgegründte Antwort und Widerlegung Zweyer Jesuwiterischen und ihrem Spaniolisirten Anhang Fragen, ob der Böhmische Krieg vor ein Religion oder Region Krieg zu achten sey. Item fünff unterschiedliche Send-Schreiben die Bäbstische unnd Spanische Persecution betreffend. I. Friderici Königs in Dennemarck Schreiben an den Churfürsten von Brandenburg, Marggraffen Johann Georgen, wegen der Bäbstischen Persecution. 2. Joachim Friederichs Postulirten Administratoris des Primats unnd Ertzstiffts Magdeburg an den Churfürsten zu Sachsen Christianum den Ersten, wegen der Bäbstischen Verfolgung. 3. Mauritzen Churfürsten zu Sachsen, Schreiben an alle Churfürsten unnd Stände des Römischen Reichs, wieder die Bäbstische Verfolgung. 4. Sendschrifft der Königlichen Mayestät zu Franckreich an die Chur unnd Fürsten Stände unnd Städte des Heyligen Römischen Reichs, wegen jtzigen Kriegsrüstung halben auffs Kürtzest erklärt. 5. Dess Durchleuchtigen Hochgebornen Fürsten und Herrn Albrechten, Marggraffen zu Brandenburg dess Jüngern etc. Gemein Ausschreiben und Ursachen dieser Fürgenommenen Expedition. Anno 1620, s. l., 4°, l. 7. Obsahuje však pouze Wohlgegründete Antwort und Widerlegung bez příloh.

4565. Ein Discurs uber der Frag, ob die jenigen, welche der Evangelischen Religion zugethan seindh, mit gutem Gewissen dem Hauss Oesterreich uider den König in Böheimb hülff leisten können, 1620, s. l., 4°, 14 str. — Francouzský text: Discours sur la question: si ceux qui font profession de la religion reformée, peuvent bonne conscience anister le party d'Autriche, contre le Roy de Boheme. 1620, 4°, 8 l.

4566. Spanisch Post und Wächterhörnlein an die Teutsche Nation, Das ist, Ein gantz Auszfürliche Wolgegründte, unnd derowegen sehr nothwendige, trewhertzige unnd wolgemeinde Warnung und Vermanungsschrifft. An alle Chur und Fürsten, Ständte und Stette, desz Heyligen Römischen Reichs Teutscher Nation: Auch alle anders Christliche Potentaten. Darausz eigentlich zu vernehmen, welcher gestalt, die Spanier nun mehr uber die hundert Jahr practiciert, wie sie sich (ohn angesehen einiger Religion) desz gantzen Römischen Reichs mächtigen, und also sich selber zu Monarchen der gantzen Christenheit machen möchten. Alles zu dem Ende, wieder gemeine Nutz Freyheit und wolfahrt der gantzen Christenheit, möchte ferner fortgepflantzt und erhalten werden. Anno 1619, 4°, str. 48.

4567. Treuhertziger, Wolgemeynter Discurs, Ob bey denen auss der Böhe-

mischen Unruhe entstandenen extremiteten, keine Mittel zu finden, dem beschwerlichen Unwesen zu helffen und raht zu schaffen? Gedruckt im Jahr 1620, 4°, str. 71.

4568. Politisch und historisch auch Christliches und getrewhertziges Bedencken uber vorgestandener, ergangener, auch noch schwebender Unruhe und Kriegsgefahr im löblichen Königreich Böheimb zu wolfarth der gantzen Christenheit gestellet durch einen getrewen Patrioten. (Dřevořezba, posel podává králi psaní.) Gedruckt zu Leiden im Jahr 1619, 4°, l. 12. Srv. Rukop. bibl. Mus. král. Čes. sign. I. C. 1, tom. XIV, l. 749 (Slavata).

4569. Artickel, welche die Böhmische Ständt unnd Directores, wann es zu einer Friedens Tractation kommen solt, in Acht zu nemmen, verfasset, 1619. *Lontorpius*, Acta publica, Bibl. Č. Hist. III, č. 11978, I, c. 67.

4570. Der Evangelischen drey Stände dess Ertzhertzogthumbs Oesterreich unter der Enss Augspurgischer Confession, zwo unterschiedliche Schrifften . . . darinnen sie unter andern vielen hochwichtigen Puncten anzeigen: Wie ihnen hochbeschwerlich vorkompt, dass Ihre Kay. May. ohne Rath und Vorwissen der Länder gegen die Evangelische Stände dess Königreichs Böhmen einen Krieg angefangen . . . 1619, 4°, str. 30. — Rukopis bibl. Musea král. Č. sign. I. C. 1, tom. XIII., l. 338 (Slavata). Srv. č. 4638.

4571. Trewhertzige, Aussführliche, wolfundirte, Der Evangelischen Nider-Oesterreichischen Stände ferrnere Erklärung und Bittschrifft An die Kays. Majestät: Dem Böhmischen Kriegswesen durch fürderliche Friedensmittel abzuhelffen, unnd die Länder ferrner mit Kriegsvolck unnd in andere weg nicht zubeschweren. In welcher, Hochwichtige Motiven und Ursachen, welche die Röm. Kays. Majestät billich fürdelichst, unnd ohne einigen lengern Verzug, zum Frieden bringen sollen, die Böhmische auch andere Stände aber, zur Standhafftigkeit und Schutz der Religion bewegen können, gefunden werden. Gedruckt im Jahr Christi 1619, 4°, l. 9. — Jiné vyd. l. 5. Srv. v tomto díle č. 1132 a d., 3542 a d.

4572. (*v. Tschernembl G. Er.*), Räthliches Bedencken . . . wassmassen die im Königreich Böhmen entstandene Unruhen zu accomodiren, 1619. Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 12268. Srv. IV, č. 3546, 3547. — Nochmahliges Bedencken des Freiherrn von *Tschernembl*, wegen der Böhmischen Unruhe 1619. *Lünig*, Europäische Staatsconsilia č. 160. Viz Bibl. Č. Hist. II, č. 274.

4573. Herrn *Georg Erasmi, Freiherrn von Tschernembl*, Gutachten, den Aufstand in Böhmen nicht mit Gewalt der Waffen, sondern durch Güte zu stillen und beizulegen, 1619. *Lünig*, Europäische Staatsconsilia, č. 156. Viz Bibl. Č. Hist. II, č. 274.

4574. Gutachten Herrn *George Erasmi, Freiherrn von Tschernembl*, an den König Ferdinandum II., in dem Böhmischen Wesen nicht zu säumen 1619. *Lünig*, Europäische Staatsconsilia č. 159. Viz Bibl. Č. Hist. II, č. 274.

4575. Warhafftiger Bericht, wie es in beeden Löblichen Ertz-Hertzogthumben Oesterreich, under unnd ob der Enns, auff Absterben und verenderung der Regierenden Landts Fürsten, unnd Ertzhertzogen zu Oesterreich, biss zu Würcklicher antrettung des nachvolgenden Erb Herrns undt Landts Fürstens, unnd demselben gelaister Huldigung, mit Administration des Landts, von Altenhero gehalten worden. Wienn, 1619, 4°. Srv. č. 4570.

4576. Keyserliche Information über das Böheymische Wesen, 1619. *Lontorpius*, Acta publica, Bibl. Č. Hist. III, č. 11978, I, c. 82.

4577. Discurs von dem Interposition Werck und itzigem zustandt im Königreich Böhaimb. Sambt Baronii Brocardii Warnung von derer Sub Una allerhandt Rathschläge wieder die Evangelischen. Meniglichen zum besten in Truck verfertiget, s. l., 1619, 4°, 56 str. Srv. č. 4649.

4578. Böhmische Friedengefahr oder Nothwendiger Bericht, wie es mit der, den Böhmen angebottener Friedens Tractation eygentlich beschaffen, Prag 1619, 4°. Viz č. 4569.

4579. Rozbor letáků: Unvorgreifl. Bedencken 1619, Resolution einer Frage 1619, Gründliche Resolution der überaus schweren und hochwichtigen Frage 1620 viz u *Gebaura*, Bibl. Č. Hist. III, č. 11724, str. 82-4. Unvorgreifliches Bedencken, složeno v listop. 1618, vydáno tiskem 1619 a připsáno kurf. Bedřichu Falckému. Základní stanovisko tohoto letáku objevuje se též v „Resolution“ luther. theologa J. Rothgera, jakož i v druhém vydání téže resoluce z r. 1620.

4580. Unvorgreiffliches Bedencken und Antwort auff die Frage, ob das H. Evangelium, das ist die wahre Christliche Religion und Freyheit dess Gewissens mit dem Weltlichen Schwerdt zuverfechten seye? Auss welcher Frage erorterung wol und Sonnenklar zuersehen, was von der Böhmen jetzo vorhabenden Defension-Werck zuhalten, obs recht oder unrecht sey. Gestellet durch *Johann David Wunderern* . . . Erstlich gedruckt bey Johann Carl Unckeln Buchhandlern zu Franckfurt am Mayn, 1619, 4°, str. 40. — Srv. *Týž*, Das andere ohnvorgreiffliche Be-

denken und Antwort uff die zweyte Frag: ob, und wie weit sich die Verthätigung Evang. Religion, und Gewissens Freyheit zuerstrecken gepüren mag. Frankfurt 1619, 4°, 36 l.

4581. Schreiben Churfürsten Christiani II. zu Sachsen, an. 1608 den 6. Octob. anjetzo regierende Röm. Keys. Maj., domaln Königliche Würde zu Hungern und Böheimb, abgangen. Darinnen klar für Augen gestellet wird, dass das Hochlöbliche Haus von Oesterreich keine ärgere und schädlichere Feinde habe, als den Bäpstischen Stul zu Rom und die Jesuiten. Deme beigefüget ist die Vereinigung, so an. 1608 den 30. Augusti die politischen Stände in Oesterreich aufgerichtet, woraus erscheinet, dass der Religions-Zwang die damalige Unruhe caussiret, darneben sind auch theologische und politische Ursachen zu befinden, warumb die evangelischen zur catholischen Religion nicht sollen gezwungen werden. Jetzigem Zustand der Böhmen zum besten an Tag gegeben. Im Jahr 1619, l. A—A_4.

4582. Resolution, Einer Frage, so bey jetzt wehrenden, unruhigen Zustandt in Böhmen von, vielen ventiliert wird. Ob nemblich alle und jede Unterthanen in jedwedern Policey jhrer von Gott jhnen vorgesetzten Obrigkeit ohne unterscheidt also zum Gehorsam obligiret, das sie weder dieselbe in einem Tyrannischen Vornehmen und Bedrängung, in Religions Sachen ohne Verletzung jhrer Gewissen zu keinen Defensions Mitteln schreiten können. Zu fernern nachdencken verfasset, Durch *Jan. Rothger*, Th. Aug. Confess. Gedruckt im Jahr 1619, 4°, 42 str. — S pozměněným titulem vyšla r. 1620: Gründliche Resolution der überaus schweren und hochwichtigen Frage: Ob und wie weit denen Ständen ... als unmittelbarer Obrigkeit ... zugelassen, sich und ihre Unterthanen in Religions Bedrängnüssen wieder jhre höchste Obrigkeit ... armata manu zu defendiren ... 1620, 4°, 34 str. — Rukopis bibl. Musea král. Č., sign. I. C. 1, tom. XIV, l. 185 (Slavata). Srv. č. 4579.

c) Všeobecné zprávy, paměti, zpracování.

4583. *Bartolomeus Jiří*, farář na Vysoké, O příčinách války ..., s. l., 1619, 12°.

4584. Heyrtocht Naer Boehmen, Moravien ende Hungarien — met alle Battalie. Rad. *Nic. Geilenkerck* exc. 1619, v. fol. Mapa od Vitemberka až k Veroně a od Strasburku až k Sedmihradsku; ze všech světových stran táhnou vojska do Čech. Dole vysvětlení s nadpisem: Heyrtochten naer de Landen van Boheemen — waer die Battalien geschiet zijn.

4585. Wohlmeinende Erinnerung von Behauptung des König und Fürsten Standts, auch Ursachen der Kriege in Evropa. Durch *Herman Conraden Freyherrn zu Friedenberg*, Rittern, und Comitem Palatinum. An die Könige, und Fürsten, in Lateinischer Sprach unnlengest auszgangen ... jetzo aber dem gemeinem Mann zu gutem, auch in die Teutsche ubersetzt. Gedruckt im Jahr 1619, 4°, str. 23.

4586. Verzeichniss und wahrhafte Beschreibung aller der Könige, Fürsten, Kommunen, und Potentaten, welche ueber dem pfaelzischen Unwesen entweder erschlagen, oder aus Kuemmerniss gestorben, oder Land und Leute verloren, oder doch in andere Wege darueber zu Schanden geworden, 1619, 4°.

4587. Continuatio relationis. Das ist, *Jacobi Fabri*, Historische Beschreibung der Fürnehmen unnd Denckwürdigen Geschichten, So sich hin und wieder in Hoch- und Nider Teutschland auch in Franckreich ... Hungern, Polen ... 1619 biss uff 1620 J. Sonderlich, was sich zwischen Käys. und Kön. Mayt. in Böhmen und dero incorporierte Länder, wie auch in Hungern mit Bethlehem Gabor begeben. Alles so wol auss eigener Erfahrung, als glaubwürdigen Schrifften colligirt und continuirt. Heidelberg, 1620, 4°.

4588. R. 1619 viz *Abelin*, Theatrum Europaeum, l. c., str. 119-321.

4589. *Casparsen C.*, Historica relatio 1619. Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 11599.

4590. *Siri V.*, Memoire recondite V, 1619-25. Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 12211.

4591. Mercurius Gallobelgicus ... 1619. Viz č. 3284.

4592. *Silber W.*, Fasciculus concionum memorabilium ..., sampt einem Verzeichniss denckwürdiger Sachen ... 1619. Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 13389.

4593. *Sleidanus-Londorp*, Commentarii de statu ... 1619, 1620. Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 12216.

4594. Unterschiedliche Gedenckwürdige Geschichten, Schlachten unnd Scharmützel, so sich in kurtzer Zeit im Königreich Böheimb und Marggraffthumb Mähren, glaubwürdig begeben und zugetragen. I. Von Eroberung der Statt Pisseck und wie Bucquoi so jämmerlich darin gehauset. II. Von getriebener Verrähterey zu Prag. III. Von Eroberung der Statt und Schlosses Wechingen, wie er sich damit verhalten. IV. Die Eroberung des Schlosses und Stättlein Theins. V. Die Disarmirung der Catholischen Burgerschafft zu Prag . VI. Die Bannisirung der verdächtigen Catholischen auss Mähren. VII. Wie dem Graf Tampier in

Mähren wider etlich 100. Mann erschlagen er auch selbst geschlossen worden. VIII. Ein grosser Schatz in die achthundert tausend Thaler werth wird zu Prag gefunden. IX. Abermal ein Schlacht in Mährern bey Znaimb vorgangen, in welchem dem Tampier 2500. der unsern aber auch 500 geblieben. Gedruckt zu Prag im Jahr Christi 1619, 4°, l. 6.

4595. Oorloghen van Bohemen Mitsgaders Alle Battalien, in nemen van Steden, ende Castelen, so wel in Hongarijen, Oostenrijck, Moravijen, Meren, als Boheemen, met de Kroninghen des Keysers als Koningen van begin tot op desen huydigen dage, seer vreemt om hooren. Ghedruckt tot Leyden, Nae de Copye van Praghe, voor Frans Franssz, 1619, 4°, 20 l.

4596. *Hoë von Hoënegg*, Fasciculus ex Bohemia (an Herrn Joachim Andres Schlick)..., 1619, 1620. Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 11842.

4597. Betheitigung Bethlen Gabors an der Conföderation der Böhmen und Schlesier im J. 1619 u. 1620. Jahresbericht d. schles. Gesellschaft f. vat. Cultur 45, 1867, str. 203-5.

4598. Libretto di memoria (1619-34). Dle rkpu Montecuccoli. Oesterr. Milit. Zeitschr. 1868, I, str. 95.

4599. Warhafftige, kurtze, erschröckliche und gantz erbärmliche Relation, dessen zu Leutemischel in Böhmen durch Einführung eines Calvinischen Predicanten, gar jüngst begebenen Tumults und was gestalt man denen daselbst gewesenen Priester, Dechant und Pfarrern, Herrn M. Danielem Hagern (Hájek) tractiret unnd aussgeschaffet. Allen Christliebenden zu sonderbahrem Trost publiciret unnd in offenen Truck aussgehen lassen. Gedruckt zu Augspurg durch Andream Aperger auff unser Frawen Thor, 1620, 4°, l. 6. Srv. Bibl. Č. Hist. III, č. 12977. Viz č. 4617.

4600. *Gindely Ant.*, Die Verhandlungen des Kaisers und der ungarischen und böhmischen Stände mit der Pforte in den Jahren 1619 u. 1620. Zas. Zprávy Kr. Čes. Sp. Nauk 1876, str. 49-61. Srv. též: Die Verbindung der böhmischen Stände mit den Türken in den Jahren 1619 und 1620. Bohemia 1876, č. 18.

4601. *Stamm A.*, Der erste Feldzug des Gabriel Bethlen, Fürsten v. Siebenbürgen, gegen Kaiser Ferdinand II., König v. Ungarn, biz z. Waffenstillstand v. Pressburg im Dez. 1619.) Jenenser Diss. 1894, 8°, str. 82.

4602. *Schwabe Ludw.*, Kursächsische Kirchenpolitik im dreissigjährigen Kriege (1619-1622). Neues Archiv für sächs. Gesch. XI, 1891, str. 282 a d. Srv. *Schulze Theodor*, Die Kursächsische Politik und der Böhmische Aufstand 1619-1620, 1904. Bibl. Č. Hist. III, č. 12485. Z obsahu: I. Die böhmische Königswahl und der Plan eines engeren Zusammenschlusses der beiden sächsischen Kreise. II. Die Verhandlungen mit dem Kaiser und der Liga. III. Die Übernahme der Kaiserlichen Kommission.

4603. *Ježek*, Vatikánská zpráva o reformaci a protireformaci v Čechách za Ferdinanda II. 1899. Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 11916, 11950.

4604. *Schnitzer J.*, Zur Politik des heiligen Stuhles in der ersten Hälfte des 30jährigen Krieges. Röm. Quartalsschrift, 1899.

4605. Zápisník kanovníka *Platýse* 1619-1624. Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 12308. Viz v dalším při 13. květnu (Olomouc).

4606. *Pavel Aretin z Ehrenfeldu*, autor původní mapy české z r. 1619 viz Bibl. Č. Hist. I, č. 6265, srv. ibid. 2520-5. — Srv. *Zíbrt Č.*, Český sedlák a selka na mapě P. Aretina z Ehrenfeldu r. 1619. S 2 vyobrazeními. Č. Lid XIV, 1905, str. 246.

4607. *Lampel Jos.*, Erzbischof Markus Sittich beim Ausbruche des 30jährigen Krieges. Dazu einige Aktenstücke. Beiträge zur neueren Geschichte Osterreichs, September 1906, Wien, 1906, str. 44-56. (O bavorské pomoci Habsburkům a významu arcibisk. Solnohradského při tom 1618-1619, 24. Dez.)

4608. Geschichte der Religions-Unruhen in Olmütz im Jahr 1619. Rkp. viz *Dudík*, Ceroni's Handschriftensammret... von *Jacobo Schickfusio*, 1625, 4°. Viz Bibl. Č. Hist. I, č. 1956; pozdější vyd. Bibl. Č. Hist. II, č. 1559.

4612. Auszüge aus den Registraturs-Büchern des k. k .Hofkammer-Archivs lung, Bibl. Č. Hist. I, č. 3829, XL, N. 171, str. 316-33. Srv. ibid. str. 333-6: Fragmentum Olomucensis Diarii, in Olomucensis curia reperti, comprehendens calamitatem civitatis Olomucensis, a rebellibus haereticis anno 1619 perpessam. (Jest to duplikát čísla hořejšího.) Srv. též ibid. str. 251-3: Zprávy Olomucké městské rady o rebelliji r. 1619. — Srv. Geschichtliche Bilder aus Mähren aus dem J. 1619. Mähr. Wanderer. 1849. Srv. při 13. květnu (Olomouc).

4609. Schicksale der Gemain (českobratrské církve) während und nach der böhaimischen Rebellion. Ausweisung aus Mahren, viz *Beck*, Fontes rer. austr. XLIII, Bibl. Č. Hist. III, č. 5057, 1883, str. 371 a d. (Jedná o vojenských útrapách.)

4610. O dějinách slezských r. 1619 viz Bibl. Č. Hist. II, č. 5929 a d.

4611. Neu vermehrte schlesische Chronica und Landesbeschreibung, darinnen.. *Joach. Curaeus*'... einen Grund gelegt, bis an das Jahr 1619 Jahr... vermeh-

(des Reichs-Finanzministeriums) im 17. Jhte Mähren, Schlesien und die benachbarten Länder betreffend (1619-50). Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 12409.

4613. *Rausch J. D.*, Tagebuch 1619-87. Viz *Stockmann*, Bibl. Č. Hist. III, č. 12236.

4614. Die Jahre 1619-1623. Bautzener Nachrichten 1874, č. 63, 67.

4615. Města česká při povstání 1619 viz č. 3691 a d.

4616. *Adámek K.*, Z let 1619-48. (Zprávy z archivů východočes. o 30leté válce.) Česká Revue IV, 1900-1, str. 1170-6, 1296-304.

4617. *Šimek Josef*, Něco o protireformaci v Litomyšli. (O utrpení děkana Daniela Hájka 1619). Sborn. Hist. III, 1885, str. 182-5. Hájek napsal sám lat. traktát o svém utrpení ib. str. 183. — Litomyšlský kronikář *Fr. Jelínek* vypravuje totéž II, str. 151-5. Srv. Bibl. Č. Hist. III, č. 12977. Viz č. 4599.

4618. *Zamastil*, Mělník v době direktorů a Fridricha Falckého, viz Bibl. Č. Hist. III, 12992.

4619. Plzeň r. 1619, viz Bibl. Č. Hist. III, č. 13055.

4620. *Knott*, Einquartierung und Verpflegung der Truppen in der Teplitzer Gegend im 30jähr. Kriege. Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 13165.

d) Dennopis událostí r. 1619.*)

Od ledna až do smrti císaře Matiáše, 20. března 1619.

4621. Bohemicum Cathareticum, Oder Böhmisch Purgierpulver, in welchem Hochwichtige Schrifften in werender Böhmischen unruh vor Inn und nach der Crönnung ihres Königs Friderici etc. von etlichen Hohen und Nidern Stands Personen aussgefertiget und verhandelt worden, zu finden, zu völliger Purgation und ausstreibung aller hinterbliebenen schleimigen und Fiberischen Materien durch die bestellten Leib-Medici verordnet. Gedruckt im Jahr 1620, 4°, str. 94. — — Z obsahu důležité kusy, jež bývají citovány také samostatně: A. Copey eines hochwichtigen Schreibens eines fürnemen Stands dess Römischen Reichs an die Böhemischen Directores gethan. — B. Copey Antwort-Schreibens der Ober Oesterreichischen Evangel. Stände an die Böhemische Directores, etc. die annehmung der Confoederation betreffend. (Lintz, 25. April, 1619). — C. Der Röm. Cathol. Stände Abgesandten verrichtung bey dem Böhemischen Herrn Generaln, Herrn Grafen von Thurn. (10. May.) — D. Copey Schreibens, so die Böhemischen Directores an den Hertzogen in Bayern gethan. (10. May. 1619.) — E. Copey Schreibens, so Herr Tschernembl an König Ferdinandum etc. gethan (12. Maij 1619). — F. Copey Schreibens, so Herr Graf von Thurn auss Ebersdorff bey Wien an die Herren Directores inn Böhem gethan (7. Junij). — G. Relation an König Ferdinandum von den Nider Oesterreichischen Evangelischen Ständen, wegen ihrer verrichtung beym Herrn Grafen von Thurn vor Wien etc. — H. Copia Patents, so die Böhmischen Directores den 13. Junii zu Prag anschlagen lassen. — J. Copia Schreibens Herrn Grafens von Hohenloe als Generaln und Herrn von Felss Feld-Marschalcken an die Herren Directorn, den Auffbruch vor Budweis betreffend (16. Junii). — K. Copia Decrets Ertzhertzogs Leopoldi an die Nider-Oesterreichischen Stände, wegen Bethlehem Gabors einfall. — L. Discurs, was mit Herrn Carln von Zierotin diss Jar im Königreich Böhem vorgangen. — M. Erzehlung, wie im Aug. mon. dess Conte di Bucquoy, und dess Tampiers Kriegsvolk inn Böhmen, Mähren unnd Oesterreich so erbärmlich gehauset. — N. Copia Churfürstl. Collegii citationis, und ferrnern Schreibens an die Böhemische Stände zum Interposition Tage nach Regenspurg sub dato Franckfurt a. M. den 3. Septembris, 1619. — O. Schreiben Fürsten Gabriel Bethlehem in Siebenbürgen an die Herren Directoren in Böhem. (18. Augusti 1619). — P. Antwort Schreiben an den Fürsten inn Siebenbürgen von den Böhemischen Directorn abgangen den 9. Sept. 1619 J. — Q. Discurs auss Prag vom jetzigen Zustand. — R. Copia Herrn Dr. Hoen Schreibens an Herrn Grafen Joachim Andream Schlicken nach seiner Gnaden abzug von Dressden, sub dato daselbst den 23. August. (3. Sept.) Anno 1619. — S. Proclama, so die Statt Presslaw den 13. Octobr. hat ablesen lassen. — T. Copia Schreibens der Böhmischen Ständt und Incorporirten Länder an Churfürst Friederichen Pfaltzgrafen, wegen seiner Vocation zur Böhmischen Cron. (3. Sept.) — V. Instruction, der Böhemischen Ständ und incorporirten Länder Abgesandten bey Ihr Kön. May. Friederichen etc. zur Böhemischen Cron. — X. Copia Schreibens der Böhemischen Ständen an König in Poln, wegen erwöhlung Königs Fride-

---

*) Jednotlivé listiny, doklady k dějinám jednání za doby českého povstání byly porůznu hojně v době pozdější v rozmanitých sbírkách historicko-právnických přetiskovány. Viz Bibl. Č. Hist. II. (prameny). Tuto obyčejně uvádíme pouze nejdůležitější kusy, přístupné v známých a často užívaných publikacích.

rici. (14. Novembris.) — Y. Copia Schreibens der Böhemischen Ständ an König in Polen die Confoederation betreffend. (16. Novembr.) — Z. Copia Credentz-Schreibens an die Herren Stände inn Böhem vom Gabriel Fürst in Siebenbürgen zu der Königlichen Crönung. (30. Octob.) — Aa. Vortrag der Böhemischen Ständ an die Ungarischen Gesandten etc. (15. Novemb.) — Bb. Verzeichnuss, was die Siebenbürgischen Gesandten an die Herren Stände dess Königreichs Böhem unnd desselben incorporirten Landen begern. — Cc. Gutachten eines Vornehmen Senatoris regni Poloniae, an den Ertzbischoff zu Gniesen auss dem Polnischen transferirt. (18. Octobr.) — Dd. Extract eines andern Schreibens auss Preussen vom 6. Novembr. 1619. — Ee. Extract, auss einem vertrewlichen Schreiben von Thorn auss Preussen vom 6. Novembr. 1619. — Ff. Copey eines vertrewlichen Schreibens, inn welchem der gantze verlauff dess Böhemischen Unwesens von anfang biss dato gantz summariter und artlich begriffen (19(9). Novembris).

4622. Joannes archiepiscopus nuntiat oficiali suo Casparo Arsenio mortem reginae et petit, ut necessaria ordinentur, 1619, 2. Jan. Rkp. v kap. arch. Pražském, sign. LXV., 1.

4623. Jessenius v Prešpurce zajat a ve Vídni vězněn (3. července 1618 — 3. ledna 1619). *Skála ze Zhoře*, l. c., II, str. 74-87. Srv. č. 4054.

4624. List cís. Matiáše z Vídně 6. ledna do Prahy direktorům zaslaný o interposici. *Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 1.

4625. Legati caesarei ad regem Poloniae: exponunt rebellionem Bohemorum et petunt auxilium. 1619, 7. Jan. Rkp. v kap. archivu Pražském, sign. LXV., 2 b.

4626. Dyrektorowie królestwa czeskiego do króla Zygmunta III. (8. leden 1619). *Mosbach*, Wiadomości do dziejów Polskich, Ostrów, 1860, str. 259.

4627. Dyrektorowie królestwa czeskiego do senatorów i poslów ziemskich korony polskiej. (8. leden 1619.) *Mosbach*, l. c., str. 260-3.

4628. Allgemeine Verhandlungen beim Fürstentage in Schlesien im Januar und Februar 1619. *Palm*, Acta publ. 1619, str. 33.

4629. Antwort der nächstangesessenen Fürsten und Stände an den Kaiser auf dessen Schreiben vom 30. November, d. Brieg, 9. January, 1619. *Palm*, l. c., str. 3.

4630. Resolution der Fürsten und Stände an die Böhmischen Directoren. Brieg, 10. Januar 1619. *Palm*, l. c., str. 17.

4631. Ausschreiben des Herzogs Johann Christian, Brieg 11. Jänner, an die evangelischen und katholischen Stände zu einer Zusammenkunft in Breslau am 30. Jänner 1619. *D'Elvert*, Schriften XXII, 1875, str. 532. Bibl. Č. Hist. II, č. 5092. — Otiskuje *Palm*, Acta publica, 1619, str. 35-42.

4632. Antwort des Herzogs Johann Christian auf des Kurfürsten von Sachsen Schreiben vom 23. December 1618 betreffend Suspension der Waffen, Brieg, 12. Januar 1619. *Palm*, l. c., str. 7.

4633. Úkoly Ferdinanda II. (13. leden — 17. říjen 1619, 11. červenec—září 1621). Rkp. XVII. stol. *Flajšhans*, Knihy české v knihovnách švéd. a rus. Bibl. Č. Hist. I, č. 4265, str. 55, č. 8. Srv. *Dobrovský*, Liter. Nachr. Bibl. Č. Hist. l. c., č. 4241, 78; *Pečírka*, Čas. Č. Mus. 1851, II, str. 77, Bibl. Č. Hist., l. c., č. 4247; *Dudík*, Forschungen, Bibl. Č. Hist. l. c., č. 4251, 235-9.

4634. List Bedřicha Falckého císaři Matiáši 14. ledna zaslaný, *Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 2.

4635. List arcikn. Leopolda k panu J. B. z Martinic. Viz Paměti *Viléma Slavaty*, I, str. 111-2. Srv. odpověď na tento list 19. ledna, ibid. str. 112-3.

4636. Správa o svém vyslanství do Uher, kterouž dává Dr. Jesenský p. direktorům (20. června 1618 vyjel z Prahy, zprávu podal 15. ledna 1619). Česká Včela, 1847, str. 90-1, 96, 99-100, 103. Zpráva tato vyšla nejdříve latinsky, pak v něm. překladu. Starý český překlad viz u *Skály*, II, 67-71, 72-6. — Legationis in regiis Ungaror. comitiis proximis, nomine evangelicorum regni Boemiae ordinum, a doct. *Jessenio*, obitae, renunciatio. Ad illustres, generosos et ampliss. dominos directores. Pragae, Excudebat Paulus Sessius, Academiae typographus. Anno 1619, 4°, l. A-G (14.) — Německý překlad: Ablegung der Legation, Auff den letztgehaltenen Königlichen Reichstag, in Ungarn, im Namen der Evangelischen Stände des Königreichs Böheim. Von Doct. Jessen verrichtet, und den Herren Directoren ubergeben. Erstlich in Lateinischer Sprach zu Prag getruckt, Nun aber in Hochteutsch auff das trewlichste verdolmetschet, Durch His. sub Cruce. Im Jahr nach Christi unsers Seligmachers Geburt, 1619, 4°, l. A-E_2. — Srv. též Životopis Jana Jessenského s některými doklady historickými (Ablegung der Legation). *Zíbrt*, Zápisky Jana Jeníka z Bratříc Čas. Č. Mus. 1897, str. 308; *Týž*, Čas. Č. 1907, str. 91.

4637. Odpověď stavův Dolejších Rakous direktorům v příčině pozdvižení českého a konfederací se stavy čes. 15. ledna, 1619 z Vídně zaslaná. *Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 9-12.

4638. Der Evangelischen drey Stände dess Ertzhertzogthumbs Oesterreich, un-

ter der Enss, Augspurgischer Confession, zwo unterschiedliche Schrifften, So sie unlängst bey allgemeinem Landtage in der Statt Wien verfertiget und der Röm. Kay. Majest. ubergeben, darinnen sie unter andern vielen hochwichtigen Puncten anzeigen. Wie jhnen hochbeschwerlich vorkompt, dass Ihre Kay. May. ohne Rath und Vorwissen der Länder, gegen die Evangelische Stände des Königreichs Böhmen einen Krieg angefangen. Ferners Nach-Erzehlung, wie sie gleicher massen in jhrer Christlichen Religion, von den Römischen Catholischen, biss anhero verfolget und bedränget worden. Ihrer Kay. May. auff deroselben gnädigstes Begehren, jhr Gutdüncken geben, wie das Böhmische Wesen zu stillen, und worinnen Ihrer Kay. May. höchste Reputation am aller meisten bestehet (19. Januarii 1619). Im Druck verfertigt Mense Februario Anno 1619, 4°, str. 30. — Srv. ruk. bibl. Mus. král. Česk. sign. I, C. 1, t. XIII, l. 338 (Slavata).

4639. Psaní katolických stavů Rakouských k direktorům se žádostí, aby válečný lid český nazpět povolali, 20. ledna 1619. *Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 12-3.

4640. Psaní Švýcarů direktorům, 21. ledna 1619. *Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 14-5.

4641. Kaiserliches Schreiben an den Herzog Johann Christian vom 21. Januar 1619. *Palm*, Acta publ. 1619, str. 62.

4642. Schreiben der Böhmischen Directoren an Herzog Johann Christian. Prager Schloss, 22. Januarii 1619. *Palm*, l. c., str. 65.

4643. An Weilandt, die Röm. Kay. auch zue Hungarn und Böhäim etc. Königliche Mayt. Matthiam den Andern. Hochnottgedrungene Supplication, der Catholischen Herrn Fürsten und Stende, in welcher unter andern unzehlbarn, nur allein die wenigsten im Landt Schlesien, seithero des aussgebrachten Mayestetbrieffs, erlidene Beschwerden, die gleichwol weit, von dem gerimbten Fridensziehl abweichen, angerüget und aller höchstermeldister, Kayserl. Mayt. umb rechtmässige abhelffung, den 22. Januarii, Anno 1619 unterthenigst überreicht worden, 1619, 4°. — Gravamina der Catholischen Herrn Fürsten und Stende. Anno 1619, 4°, l. 14. — Der Catholischen Fürsten und Stände in Schlesien Gravamina. *Palm*, Acta publ. 1619, str. 52-62. — *D'Elvert*, Beiträge, l. c., Schriften XXII, 1875, str. 532. — — Odpověď na tyto gravamina viz č. další.

4644. Colloquium Eines Vornemen Catholischen Standes in Schlesien Rahtess, und gewesenen discipuli Jesuitarum mit einem Alten Thumherrn in Bresslaw gehalten, wegen jetzigen zustandes, und sonderlich der beschwer Puncte, welche die Catholischen herren Fürsten, Stände und Landtgesessene in Schlesien, wieder der Augspurgischen confession verwandte herren Fürsten und Stände daselbst, jüngst verstorbener Röm. Käy. Mäy. ubergeben. Durch *C. L. G. S.* Liebhabern der Wahrheit in Druck gegeben. Anno Salvatoris, 1619, 4°. — Srv. Rkp. bibl. Mus. král. Česk. sign. I., C. 1, t. XIV, l. 30 (Slavata).

4645. Copia dess Schreibens, so die Evangelischen Herren Stände in Böheimb an die Herren Stände in Mehrern (ke všem čtyřem stavům) den 23. Januarii 1619 gethan. Sampt der von den Mehrischen Herren Ständen darauff gethanen und erfolgten Antwort (31. Januarii). Gedruckt im Jahr 1619, 4°, l. 8. — Srv. *Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 15-23. Srv. též Rukop. bibl. Mus. král. Čes. sign. I, C. 1, tom. XIII, l. 320 (Slavata). — Schreijben So die Ewangelischen Stände des Königreich Böheimb an die Stände in Mähren wegen auszrüstung deren Stipulirten Hilffs-Völker, sub dato den 23. Jener Ao. 1619 abgehen lassen. Samt der Von denen Mährischen Ständen hierauf erfolgten Anthwort. Sub dato den 31. Jener desselben 1619 Jahrs. Rkp. opis z 18. stol. v archivu Musea král. Česk. sign. XI, A. 3, fol., l. 128-36.

4646. List kurfiršta saského direktorům (12.) 24. ledna z Drážďan zaslaný viz *Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 3.

4647. Die böhmischen Directoren an die Fürsten und Stände Schlesiens, d. d. Prag 29. Januar 1619. *Palm*, Acta publ. 1619, str. 67.

4648. Discurs über des kuhrsächsischen Abgesandten den böhmischen Herren Direktoren gethanen Vor- und Anbringen in puncto suspensionis der Waffen und wirklichen Interposition, so in der Stadt Eger den 30. Jenner gehalten, und von Kuhrsachsen als einem Direktorn derselben ausgeschrieben werden will. Gedr., s. l., 1619, 4°. Srv. otisk v č. dalším.

4649. Zwen Discurs, der erste: Was die löbliche Stände dess Ertzhertzogthumbs Oesterreich ob der Ennss, sonderlich die drey Evangelische Politische Ständt bey jetzigem gefährlichen Zustand fürnemblich zu bedencken, und ob sie in die Begehren, so von Hoff auss an Sie gesucht werden, willigen oder sich davon entschuldigen wollen. Der Andere Uber dess Chursachsischen Abgesandten, den Böhmischen Herrn Directorn gethanen Vor- und Anbringen in puncto suspensionis der Waffen und würcklichen Interposition, so in der Statt Eger den 20. (30.) Jenner gehalten, und von Chur-Sachsen, als ein Directorn derselben, aussgeschrieben werden will. 1619, s. l. (Augsburg), 4°, str. 16. Na konci: *Nicodemus de Ingenuis*, wol intentionirter Patriot. —

Opis v knih. Musea král. Česk. I, C. 1, t. XIV, l. 320 (Slavata). Srv. též Zwei Berichte. Der erste, was die löblichen Stände des Erzherzogthums Oesterreich ob der Enns ... *Zíbrt*, Neuberkův exemplář zápisků Jeníka z Bratřic III, str. 708-19. Čas. Č. Mus. 1907, str. 91. — Srv. též: Nicodemus de Ingenuis wol Intentionirter patriot. Treuer Discours uber des Chur-Sächsischen Abgesandten, den Böhmischen Herrn Directoren gethanen vor- und Anbringen ... 3. Febr. 1619. Viz *Böhm*. Die Handschriften des Haus-, Hof- und Staatsarchives, Wien 1873, str. 46. — Discurs von dem Interposition Werck und itzigem Zustandt im Königreich Böhäimb ... 1619, 4°, str. 56. Srv. č. 4577. — Verzeichnüss der Puncte, so auff den Interpositions Tag zu Eger den Herren Chur und Fürstlichen Interponenten haben unterthänigst vorbracht werden sollen. *Palm*, Acta publ. 1619, str. 221.

4650. Abtheilung der vier Kreise Schlesiens wegen Erhaltung der Pferde, Kriegsknechte vom Februar 1619. *D'Elvert*, l. c., Schriften XXII, str. 55-6. Bibl. Č. Hist. II, č. 5092.

4651. Schreiben des Markgrafen zu Jägerndorf an den Herzog Johann Christian, d. d. Lischau vor Budweis 1. Februar 1619. *Palm*, Acta publ. 1619, str. 69.

4652. Antwort der Mährerer an die Böhmen. Brünn, 2. Febr. 1619, s. l., 1619, 4°.

4653. Copia de Plenipotentz, welche ihre Mayestät, König Ferdinand von ihrer Durchl. Ertzhertzogen Alberto überkommen. Brüssel, den 2. Febr. 1619. *Lontorpius*, Acta publica, l. c., I, k. 56, str. 211-3.

4654. Copia Kays. Decrets an die der Augspurgischen Confession zugethane Unter-Oesterreichische Stände sub dato den 4. Februarii Anno 1619. 2. Copia, was die N. O. Evangelische Landtstände, auf das ihnen zukommene May. Decret zu ihrer entschuldigung eingebracht haben, de dato Wien 13. Februar. an. 1619. 3. An die Kayserl. Herrn Commissarien der Löblichen Evangelischen Stände beider Lande Oesterreich Unter und Ob der Ens, Erclerung auf der Löb. Catholischen Stände, erstes erbieten vonn 2. Martii 1619. 4. Copia Kay. Resolution uber der Evangelischen Stände den 19. Decemb. 1618 ubergebenen replic ihrer Gravaminum, de dato 9. Martii anno 1619, Gedruckt im Jahr 1619, 4°, str. 40. — Srv. rukop. knih. Musea král. Č. sign. I, C. 1, tom. XIII, l. 645 (Slavata).

4655. Bescheid der Fürsten und Stände Augsb. Conf. an Rath und Bürgerschaft zu Teschen, Breslau 5. Febr. 1619. *D'Elvert*, l. c., Schriften XXII, str. 532. Bibl. Č. Hist. II, č. 5092. — Otiskuje: *Palm*, Acta publ. 1619, str. 71.

4656. Instruction für die Prager Gesandten d. d. Breslau 9. Februar 1619. *Palm*, l. c., str. 43.

4657. Memorial der gemeiner Zusammenkunft der Herren Fürsten und Stände, Breslau, 9. Februarii 1619. *Palm*, l. c., str. 36.

4658. Psaní stavův slezských k direktorům o interposici Cheb. a odeslání pomoci druhé 10. února 1619. *Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 29-31. — Srv. čísla při 30. lednu. — Viz Schreiben der schles. Fürsten und Stände an die böhm. Direktoren vom 10. Febr. 1619. *D'Elvert*, l. c., Schriften XXII, str. 54-5. Bibl. Č. Hist. II, č. 5092. Otiskuje *Palm*, Acta publ. 1619, str. 68-9.

4659. Antwort der Fürsten und Stände Augsburgischer Confession an die böhm. Directores und Landräthe, Breslau 11. Februar 1619 (Conjunction mit Mähren gesucht). *D'Elvert*, l. c., Schriften XXII, str. 532. Bibl. Č. Hist. II, č. 5092. Otiskuje *Palm*, Acta publ. 1619, str. 62-5.

4660. Latinské psaní v příčině svornosti všech evangelíků vydané mezi dvěma dobrými a dověrnými přátely 12. února 1619. *Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 45-6.

4661. Copia, was die N. O. Evangelische Landtstände auf das jhnen zukommene Kay. Decret zu jhrer entschuldigung eingebracht de dato Wien 13. Febr. an. 1619, viz č. 4654.

4662. Patenty direktorů proti zběhlým měšťanům, Michalu Pečkovi, Janu Chrysost. Šreplovi a j. na jejich vypovězení 15. a 21. února vydaní. *Skála ze Zhoře*, l. c., III, č. 42.

4663. Psaní direktorů ke kurfirštu saskému, aby k interposici ochotně přispěl, 16. února 1619. *Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 32-4. Německy *Londorpius*, Acta publ. I, kap. 49, str. 189-91.

4664. Psaní direktorův k stavům štýrským, korutanským a krajinským, aby cizímu lidu skrze země své průchodu nedopřáli, 19. února 1619. *Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 37-8.

4665. Císařský acht na Arnošta z Mansfeldu 19. února 1619. *Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 44-5. — Aachts Erklärung dess Graff Ernsten von Manssfeldt. 19. Februarii 1619. *Lontorpius*, Acta publica, I, k. 52, str. 200-2. — Kaysers Matthiae Achts-Erklärung wieder Graff Ernsten von Mannsfeld wegen unterschiedener im Königreich Böhmen verübter Thätlichkeiten de anno 1619. Wien, 19. Februarii 1619. *Lünig*, Teutsches Reichs-Archiv, Bibl. Č. Hist. II, č. 2376, VI, 1711, č. 115, str. 315-6.

4666. Correspondenz über die Anwesenheit des Herrn von Wallenstein in Wien, dat. Wien, 23. Feber 1619. Viz Zeitung auss

Deutschlandt, Welschlandt, Franckreich, Böhmen, Hungaren, Niederlandt und anderen Orthen Wöchentlich zusammen getragen, Berlin, 1619, 4°. Viz též u Valdštýna.

4667. Odpověď kurfiršta saského na psaní direktorů z 16. února, dat. v Drážďanech, 24. února 1619, *Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 35-7. — Německy: *Londorpius*, Acta publica, kap. 50, str. 192-5.

4668. Psaní knížete Lehnického k direktorům v příčině interposice Cheb. 25. února 1619. *Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 31-2.

4669. Patent o vyzdvižení vojska z 27. února 1619. *Skála ze Zhoře*, III, l. c., str. 39-41. — Německy viz: Der Directorn in Böhmen Patent wegen dess Kriegsswesens, dat. 27. Febr. 1619. Viz *Lontorpius*, Acta publica, I, kap. 53, str. 203-7. — Patent der Böhmischen Directorum, worinn Sie den 20. Mann im Königreich Böhmen und demselben incorporirten Landen auffbieten de an. 1619, 27. Feb. *Lünig*, Reichs-Archiv, VI, I. Cont., 1. Forts., str. 145, č. 106. — *Abelin*, Theatrum Europaeum, str. 120.

4670. Herzog Johann Christian an den Churfürsten zu Sachsen d. d. Brieg, 27. Februar 1619. *Palm*, Acta publ. 1619, str. 82.

4671. Die Böhmischen Directores an das Kays. Ober-Amt, Prag, 1619, 27. Februar. *Palm*, l. c., str. 75.

4672. Joannes archiepiscopus notum facit Casparo Arsenio decano et officiali, se Viennae sacros liquores pro Bohemia consecrare et interrogat, quomodo Pragam sine periculo transferri queant, 1619, 27. Feb. Rkp. v kapit. arch. Pražském, sign. LXV, 5.

4673. Joannes archiep. Arsenio decano: insinuat mortem imperatoris Matthiae et officialatus ordinat exequias, 1619, 27. Feb. Rkp. v kap. arch. Pražském, sign. LXV, 5 b.

4674. Schreiben des Breslauer Bischofs Erherzog Carl vom 28. Febr. 1619 an den König Ferdinand wegen Unterdrückung der Katholiken im Fürstenthume Teschen und des jungen Fürsten, seines Mündels, durch die augsburg. Confessionsverwandten, mit der Bitte um Abhilfe. *D'Elvert*, l. c., Schriften XXII, str. 55. Bibl. Č. Hist. II, č. 5092. — Odpověď Ferdinandova ze dne 16. března 1619, ibid.

4675. Des Oberamts zu Breslau Antwort an die böhmischen Directoren auf deren Schreiben vom 2. und 5. März. Brieg, 22. März 1619. *Palm*, Acta publ. 1619, str. 74.

4676. Die Bohmischen Directores übersenden Chursachsens Antwort an Herzog Johann Christian und urgiren die andere Hülfe, Prag, 1619, 2. März. *Palm*, l. c., str. 77.

4677. An die Kayserl. Herrn Commissarien der Löblichen Evangelischen Stände beider Lande Osterreich unter und ob der Ens Erclerung auff der Löb. Catholischen Stände erstes erbieten vom 2. Martij 1619. Viz Copia Kays. Decrets č. 4654.

4678. Seznam vojáků od obce slanské vypravených. 4. března 1620. *Roubík*, Slanský obzor XIII, 1905.

4679. Die Böhmischen Herren Directores an Herzog Johann Christian, Prag, 5. Märź 1619. *Palm*, Acta publ. 1619 str. 78.

4680. Gehorsames Gutachten Herrn Johann Georgen, Grauen zu Hohen Zollern, der Herren Fürsten und Stende in Schlesien bestäten Generals Obristen Leütenambts unnd Obristen. Brieg, den 6. Martii ao. 1619. *Palm*, l. c., str. 137.

4681. Chur Pfaltz Antwort an Bayern, den 8. und 18. Martii anno 1619. *Lontorpius*, Acta publica, V, c. 63.

4682. Der Kurfürst von Sachsen an die Schlesischen Fürsten und Stände d. d. Dresden 8. März—26. Februar 1619. *Palm*, Acta publ. 1619, str. 83.

4683. Copia Kays. Resolution uber der Evangelischen Stände den 19. Decemb. 1618 ubergebenen replic jhrer Gravaminum, de dato 9. Martij an. 1619. Viz Copia des Decrets č. 4654.

4684. Defensions-Ordnung des Landes Schlesien. Geschehen bei unterschiedenen Fürstentagen 1619. Jahre undt gegeben den 10. Marty Anno 1620. *Palm*, Acta publ. 1619, str. 115.

4685. *Kohl Anton*, Zur Geschichte des böhmischen Aufstandes. Mone, Anzeiger für Kunde der deutschen Vorzeit. N. F., VII, 1860, str. 393-6. Dopis hrab. z Thurnu direktoru Václavovi z Roupova z Ostrovského archivu. Nedat., mezi 10. III. 1619-28. VIII. 1619: Der Herrn Generaln, sonderlich Hrn. Graffen von Thurn den Behem. Herrn Directoren und Landes Räthen auffm Prager Schloss, inn sachen die Beantwortung des Königlichen schreibens betreffendt, gegebenes guetachten und Bedenckhen.

4686. Druhé psaní císaře Matiáše ke stavům českým, ve Vídni, v pondělí po neděli postní Laetare (11. března). *Skála ze Zhoře*. l. c., III, str. 58-60.

4687. Psaní Ferdinandovo k stavům, aby se rychle k interposici přihotovili 1619. *Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 58-60.

4688. Instruktion für den Reichshofrath Peter Heinrich von Stralendorf zu seinen Verrichtungen beim Churfürsten von Sachsen vom 11. März 1619. *D'Elvert*, l. c., Schriften XXII, str. 56.

4689. Credenz für Gundacker von Lichtenstein vom 14. März 1619 bei Absendung an die Churfürsten von Mainz.

und von der Pfalz und an den Herzog von Baiern. *D'Elvert*, l. c., Schriften XXII, str. 56.

4690. Sjezd stavů českých 18. břez. 1619. *Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 47-88.

4691. Tito artikulové při sjezdu, kterýž držán byl na Hradě Pražském, v pondělí po neděli smrtedlné a zavřín v sobotu, tehdáž následující, vše léta 1619 od pánův stavův království Českého, svoleni a zavříni a z nařízení Jich Milosti vytištěni jsou. U Samuele Adama z Veleslavína, 4°, str. LVII (2). — Srv. též usnešení stavův u *Skály ze Zhoře*, l. c., III, str. 79-88. — Artickel, so bey der uff dem Prager Schloss, den Montag nach Judica Anno 1619 gehaltenen zuesamen Kunfft fürbracht, und den nechst darauff folgenden Sambstag, von den Herrn Ständen des Königreichs Böheimb verwilligt unnd beschlossen, auch uff ihrer Gnaden verordnung in druck verfertiget worden seindt. Im Jahr 1619, 4°, l. 1, str. XLVII.

4692. Artikulové pro jednání či interposici Chebskou určené. *Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 5-13. (Doba sepsání: při nastávajícím sněmě po neděli Judica, tedy po 18. březnu 1619.) Srv. interposici při 30. lednu 1619.

4693. Verzeichnüss der Puncte, so auff den Interpositions Tag zu Eger den Herrn Chur und Fürstl. Interponenten haben unterthänigst vorbracht werden sollen. *D'Elvert*, l. c., Schriften XXII, str. 335. — Otiskuje *Palm*, Acta publica, 1619, 1869, str. 221-5. — Srv. *Gindely*, Gesch. 30jähr. Krieges II, str. 27 (spisovatel byl Anhalt; doba „buď krátce před smrtí cís., nebo brzo po ní").

4694. Artikul, aby některé osoby víceji v zemi trpíny nebyly. Viz *Slavata*, Paměti, l. c., II, str. 218-9. (Usnesený na sjezdu, kterýž držán byl na Hradě Pražském v pondělí po neděli smrtedlné a zavřín v sobotu tehdáž následující.)

4695. Extract aus der Landtags-Proposition, so gehalten zu Prag den 18. Mart. 1619. *Goldast*, Rechtliche Bedencken. Bibl. Č. Hist. II, č. 670.

4696. Verzeichniss deren Personen, so aus vorgemeldten dreien Ständen ihrer Dienst entsetzt und also hinfüro in keinem Ampt oder Dienst mehr gefordert, noch gebraucht werden sollen. *Goldast*, Rechtliche Bedencken. Bibl. Č. Hist. II, č. 670.

4697. *Jireček Jos.*, Seznam věrného císaři panstva v Čechách r. 1619. Pražské Noviny 1855, č. 157. Srv. č. předchozí a viz č. další.

4698. *Rybička Ant.*, Stavovská proskribce r. 1619. Lumír XIII, 1863, II, str. 1165.

4699. Seznam panstva, které r. 1619 v Čechách stálo při králi. Česká Politika 1894, č. 165.

4700. Psaní kurfiršta Falckého Bedřicha Arnoštovi z Mansfeldu z 19. března 1619 (o jeho achtu). *Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 94-6. Srv. č. 4665.

4701. Gutachten dero zur Defensionsberathschlagung verordneten Personen Ihrer F. G. dem Kays. Ober-Ampte den 19. Martii ao. 1619 ubergeben. *Palm*, Acta publ. 1619, str. 129.

Od smrti Matiášovy do generálního sjezdu stavů českých 23. července.

(Smrt Matiáše. Sjezd Brněnský. Vypuzení Jesuitů z Moravy. Sjezd Slezský. Vyhnání Jesuitů ze Slezska.)

4702. O smrti Matiášově viz v literatuře o Matiášovi č. 2614 a d.

4703. Jesenius předpověděl smrt cís. Matiáši II. Viz Jan Jeník z Bratřic I, str. 231. *Zíbrt*, Čas. Č. Mus. 1897, str. 308.

4704. *Megiser Hieronym*, Stemma Caesareum D. Mathiae Imp. et Regis... centum tabulis genealogicis se mutuo excipientibus comprehensum. Lentiis ad Istrum, 1618, 8°, str. 52.

4705. *Matenesius J.*, Sceptrum regale.. domus Austriacae, 1619. České vyd.: *Matenesius Jan Fridrich*, Berla královská a císařská nejosvícenějšího a katolického arcidomu rakouského. Léta 1619. Od dvojí ctihodného pa J. Fr. M. s. teologie doktora u sv. Kuniberta v Kolíně u Rejnu kanovníka v latinským jazyku, nyní pak v český řečí vydaná, přel. *Joachim Alexander Nicolaides Lišovský*. V Praze, léta šestnáctistýho šestmecýtmého, 4°, A-L_4. S dedikací Jiřímu Adam. Bořitovi hrab. z Martinic a dat. r. 1636. *Jungmann V*, č. 268 a *Jireček*, II, str. 55 tvrdí, že kniha vyšla 1635, „šestmecítmého", že autor napsal, nerozuměje tomu slovu. Dle datované předmluvy i podle „šestmecítmého označení" vyšla však 1636. Srv. Bibl. Č. Hist. III, č. 5407, 5421.

4706. Úmrtí Matiáše 20. března 1619. *Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 88-92.

4707. Mathias I. deutscher Kaiser. Tödtliche Abcontrafactur weyland Herrn Mathiae, Röm. Kaysers, welcher den 20. März 1619 eingeschaffen, fol. Současná rytina.

4708. Kaiser Matthias auf dem Paradebette. Jako protějšek k tomu jeho manž. Anna († 1618) (*W. Kilian*), 2 l.

4709. Essequie celebrate in Fiorenza dal sermo Gran Duca per la morte dell' Imperator Matthias 1619. *J. Callot*, fec., fol. — Srv. *Stufa Alexander*, Exequiae Matthiae Florentinae celebratae. Florentiae, 1619, 4°, 12 l. — Viz *Meaume*, Recherches sur la vie de J. Callot, Paris, 1860, č. 597.

4710. *Victorius Petr*, Oratio funebris in Matthiam imperatorem. Florentiae, 1619, 4°. —

4711. Casus moestissimus, qui subito viges. Martii 1619 ipsa jam audita hora septima matutina, sacratiss. Imperator. Matthiam primum invasit et statim etc. e vivis ph. dolor sustulit, taliter se habet. (Popis smrti Matyášovy a pytvání jeho mrtvoly.) Viz *Böhm*, Handschriften des Haus-, Hof- u. Staatsarchives, Wien, 1873, str. 46.

4712. Císaře Matiáše pozůstalost, *Voltelini*, Jahrb. des Allerhöchst. Kaiserhauses, XX, II. díl, č. 17408.

4713. Matthias Imp. viz Compendium belli Germanici ab anno 1617 ad a. 1643. Bibl. Č. Hist. III, č. 11597.

4714. Gegründter Nothwendiger Bericht, Was bisshero nach Absterben dess Allerdurchleuchtigsten, Grossmächtigisten Fürsten... Matthiae Röm. Kay. auch zu Hungern und Böheimb Kön. Mtt.... etc. Ohne Leibs Erben unnd in Abwesenheit dero Herrn Bruders Ertzhertzogen Alberti etc. als nägsten Successorn der Ertzhertzogthumben Oesterreich unter und ob der Ens etc. Wegen der Landt administration biss auff künfftige Huldigung dem uralten Oesterreichischen Herkommen nach fürgenommen unnd gehandelt worden. Gedruckt zu Lintz, bey Johann Blancken Anno 1619, 4°, (l. 86). *Stülz* přičítá autorství Erazmu Tschernemblovi. Srv. též *Stülz J.*, Geschichte von Wilhering str. 226. Srv. též Bibl. Č. Hist. III, č. 12268.

4715. Warhafftiger Bericht, was sich seithero der Röm. Kay. auch zu Hungern und Behaimb etc. Kün. May. Hochseeligister Gedächtnus Ableiben in dem Böhmischen unweesen verloffen hat. Gedruckt zu Wienn... bei M. Formica, 1619, 4°, l. 14.

4716. Warhafftiger Bericht, was sich seithero der Röm. Kay. auch zu Hungern und Behaimb etc. Kön. May. Hochseeligster Gedächtnuss Ableiben in dem Böhmischen unwesen verloffen hat. Getruckt zu Augspurg bey Sara Mangin Wittib. 1619, 4°, l. 10.

4717. Psaní Ferdinandovo k místodržícím českým hned po smrti cís. Matiáše 1619. *Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 88-9. *Slavata*, Paměti, l. c., II, str. 296.

4718. Churfürst Pfältzisch Vicariat Patent, Heidelberg, 22. Martii 1619. *Lontorpius*, Acta publ. I, kap. 54, str. 207-9.

4719. Verzeichniss deren Personen aus dem Herrn-, Ritter- und Burgerstandt, so vermög eines zu Prag von den Herrn Directoren daselbst angestellten Landtags den 22. Mart. An. 1619 aus der Cron Boeheim bandisirt und ewig erwiesen worden. *Goldast*, Rechtliche Bedencken. Bibl. Č. Hist. II, č. 670. Srv. č. 4694.

4720. Relace o sněmě. 22. Mart. 1619. *Roubík*, Slanský Obzor XIII, 1905, str. 13.

4721. Zusammenkunft der nächst angesessenen Stände in Brieg am 22. März 1619. *Palm*, Acta publ. 1619, str. 73.

4722. Der Fürsten und Stände Schlesiens Bitte an den Kaiser um Abschaffung der feindseligen Thätlichkeiten des kaiserlichen Kriegsvolks in Böhmen, Brieg, 22. März 1619. *Palm*, l. c., str. 73.

4723. Psaní stavův ke kurfirstu saskému a Slezákům z 23. března 1619. *Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 76.

4724. Psaní Ferdinandovo k Čechům v příčině přijetí jeho za krále 23. břez. 1619. *Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 92-3.

4725. Psaní krále Ferdinanda k Moravanům z 23. března 1619. *Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 93.

4726. Psaní krále Ferdinanda k Adamovi ze Šternberka, nejv. purkrabí z 23. března. *Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 93.

4727. Credenz und Instruction für Lichtenstein vom 25. März 1619 bei seiner Absendung an die Churfürsten von Mainz, Trier, Cöln etc. nach des Kaisers Tod. *D'Elvert*, l. c., Schriften XXII, str. 56.

4728. Bayrn an Chur Pfaltz den 25. Martii Anno 1619. *Lontorpius*, Acta publica V, k. 64.

4729. Schreiben Ferdinands an den Cardinal Dietrichstein vom 25. März 1619. *D'Elvert*, Schriften XXII, str. 56.

4730. Ausschreibung einer allgemeinen Zusammenkunft auf Montag nach Jubilate Brieg, 26. März (Teschner Steuerreste und Quartier-Aenderung, Zigeuner, Schlagung kleiner Münze), 1619. *D'Elvert*, l. c., Schriften XXII, str. 532. — Otiskuje *Palm*, Acta publ. 1619, str. 87-93.

4731. Schreiben Ihr Königl. Mayest. An die hinderlassene Statthalter und Räthe in Böhmen. Wien, den 17. (27. Martii), 1619. *Lontorpius*, Acta publica, I, 57 k., str. 213-4.

4732. Ausschreiben ihrer Churfürstl. Gn. von Mayntz nach laut der güldenen Bull wegen eines Wahltags an alle Churfürsten dess Heyligen Röm. Reichs mutatis mutandis d. Aschaffenburg, 29. Martii. *Londorpius*, Acta publ. I, k. 55, str. 210-11.

4733. Zpráva direktorů o smrti cís. Matiáše ze dne 29. března 1619. *Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 89 a 96.

4734. Allgemeine Verhandlungen beim Fürstentage im April und Mai 1619. *Palm*, Acta publ. 1619, str. 85.

4735. Stížné psaní direktorů ke kurfiřstům saskému a falckému proti Ferdinandovi 3. dubna 1619. *Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 100-2. Německý text viz u *Londorpa*, Acta publ. I, kap. 59,

str. 218-9. Copia des Schreibens an ihrer Churfürstliche Gnaden Sachsen unnd Pfaltz von Böhmischen Directorn dass Kriegswesen betreffent.

4736. Memorial vyslanců stavů slezských, přednesený direktorům 4. dubna 1619. *Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 105-8. Srv. Postuláty slezské, podané r. 1619 v dub. Čechům v Praze. *Šimák*, Bohemica v Lipsku, l. c., str. 65, č. 7374, 40. Viz č. další.

4737. Resolucí direktorův na artikule tyto z 22. dubna. *Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 108-10.

4738. Schreiben Adams von Waldstein an den Cardinal Dietrichstein, Prag 4. April 1619. *D'Elvert*, l. c., Schriften XXII, str. 56.

4739. Sjezd stavů hornorakouských k 4. dubnu do Lince. *Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 115.

4740. Ferdinand bestätiget den Böhmen alle ihre Landesprivilegien dt. Viennae, die sabati post solennitatem Paschae 1619. Viz *Pešina*, Mars Moravicus II, str. 5-14; *Dudík*, Ceroni's Handschriftensammlung, str. 52. Viz Bibl. Č. Hist. II, č. 2661. — *Lünig*, Reichs-Archiv, Bibl. Č. Hist. II, č. 2376, VI, I. Forts., N. 107, str. 147-8. Srv. Bibl. Č. Hist. II, č. 895. — Srv. *Goldast*, Bibl. Č. Hist. III, č. 11734-11741; *Eysen*, l. c., č. 11675.

4741. Schreiben des .... Böhmischen Königs Ferdinand II., dann ein von demselben ausgestellter Revers und General-Confirmation aller Landes-Privilegien und Freiheiten des Königreichs Böhmen, so derselbe König den Hochlöblichen Ständen eingehändigt hat. Und Aus welchem klar zu ersehen ist, dass dieses berühmte Königreich Böhmen kein Erb-, sondern ein Wahl-Reich sei, und dessen Inwohner nicht absolute, sonder nur conditionaliter privilegirte Unterthanen seyen. Gedruckt zu Augsburg bei Sara Mangin, 1619, 4°. (Datován jest revers Ferd. 6. dubna 1619.) *Zíbrt*, Zápisky Jana Jeníka z Bratřic, Čas. Č. Mus. 1897, str. 308.

4742. Das Credential der Stände des Marggrafthums Ober-Lausitz für ihre Gesandten an die schlesischen Gesandten, Budissin, den 6. April 1619. *Palm*, Acta publ. 1619, str. 256. Srv. č. 4775.

4743. Druhý list arcikn. Leopolda k panu J. B. z Martinic. Viz Paměti *Viléma Slavaty*, I, str. 113-4. Odpověď na to pana z Martinic (26. máje 1619). Viz ibidem, str. 115.

4744. Psaní direktorů ke knížeti Bavorskému z 9. dubna 1619. *Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 103. — Německý text viz *Londorp*, Acta publ. I, k. 60, str. 220: Der Böhmischen Directorn unterthäniges Gesinnen an ihr Fürstl. Durchl. in Bayern dess Kriegswesens halben.

4745. Psaní krále Ferdinanda Adamu z Valdštejna, nejv. hofmistru z 9. dubna 1619. *Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 100.

4746. Bericht Carl's von Zierotin an Ferdinand vom 9. April 1619. *D'Elvert*, l. c., Schriften XXII, str. 56-7.

4747. Schreiben Ferdinand's an den Landtshaubtmann in Mähren vom 10. Apr. 1619. *D'Elvert*, l. c., str. 57.

4748. Bericht Dietrichstein's an Ferdinand vom 10. April 1619. *D'Elvert*, l. c., str. 57-8.

4749. Chur Pfaltz an Bayrn den 11. und 22. Aprilis Anno 1619 der vorgehabter interposition halber in der Böhmischen Unruhe. *Londorpius*, Acta publica, IV, k. 67.

4750. Schreiben Ferdinand's an Cardinal Dietrichstein vom 11. April 1619. *D'Elvert*, l. c., str. 58-9.

4751. Schreiben Ferdinand's an Trautmansdorf, an Carl von Tscherotin. 11. Aprilis 1619. *D'Elvert*, l. c., str. 59-60.

4752. Sjezd Vratislavský, 11. dubna 1619. *Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 112.

4753. Colloquium eines Vornehmen Catholischen Standes in Schlesien Rahtes, und gewesenen discipuli jesuitarum mit einem alten Thumherren in Breslaw gehalten. — Opis v knihovně Musea král. Českého sign. I. C. 1, tom. XIV, l. 30 (Slavata).

4754. Ohlášení obce Vratislavské králi Ferdinandovi z 12. dubna. *Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 110-2.

4755. Der Stadt Breszlaw Erklärung an König Ferdinand II. in Puncto gesuchter Subjection anno 1619, den 12. April. *Šimák*, Bohemica v Lipsku, l. c., str. 64, č. 73-4.

4756. Memorial, so Ihr Churf. Gn. zu Sachsen an die Herrn Stände im Königreich Böhem wegen dess angestellten Interposition-Tags zu Eger gegeben, d. 14. Apr. 1619. Viz Abtruck etlicher Schriften č. II, č. 3513. Srv. interposice 30. ledna 1619.

4757. Resolucí sjezdu lineckého k stavům král. Českého z 15. dubna 1619. *Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 115-7.

4758. Konfirmací slezských privilegií králem Ferdinandem, dat. ve Vídni 16. dubna 1619. *Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 113-4.

4759. König Ferdinand an Herzog Johann Christian Wien, 16. April 1619. *Palm*, Acta publ. 1619, str. 99.

4760. Pohrůžčivé psaní krále Ferdinanda k stavům hornorakouským z 17. dubna. *Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 117. Viz č. 4765.

4761. König Ferdinand an das K. Ober-Amt vom 17. April 1619. *Palm*, Acta publ. 1619, str. 102.

4762. Schreiben der böhm. Direktoren an d. schles. evang. Fürsten und Stände

Prag 17. April. (Beitritt der Mährer in Aussicht), 1619. *D'Elvert*, l. c., Schriften XXII, str. 532. — Otiskuje *Palm*, Acta publ. 1619, str. 105-10.

4763. Žádost direktorů čes. k vyslancům lužickým. *Šimák*, Bohemica v Lipsku, l. c., str. 71, č. 85.

4764. Die Oberlausitzschen Stände an die Schlesischen Fürsten und Stände, den 17. April 1619. *Palm*, Acta publ. 1619, str. 114.

4765. Protestací stavů hornorakouských proti pohrůžčivému psaní Ferdinandovi, v Linci, 18. dubna 1619. *Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 117-8. Srv. č. 4760.

4766. Psaní kurfiršta saského ke králi Ferdinandovi z 20. dubna 1619. *Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 102.

4767. Bayern an Chur Pfaltz den 20. Aprilis Anno 1619. *Londorpius*, Acta publica IV, k. 68.

4768. Odpověď direktorů na memorial stavů slezských ze dne 4. dubna, přednesená vyslancům slezsk. 22. dubna. *Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 108-10. — Srv. Resoluce českých stavů k postulátům slezským 22. dub. 1619. *Šimák*, Bohemica v Lipsku, str. 65, č. 73, 74, 41. — Der Herren Directorn Resolution den Herren Gesandten ertheilet, belangend Sieben unterschiedliche Puncta sub dato 22. Aprilis anno 1619. *Palm*, Acta publ. 1619, str. 256.

4769. Recess zwischen den böhm. Directoren und den schles. Gesandten 1619. (Actum in consilio Directorum 22. April 1619.) *D'Elvert*, l. c., Schriften XXII, str. 532. — Otiskuje *Palm*, Acta publ. 1619, str. 111.

4770. Mandatum cassatorium et inhibitorium sub dato Speyer 22. Aprillis 1619. *Londorpius*, Acta publica IV, k. 129 (proti Bedřichovi Falckému).

4771. Mittheilung des Königl. Oberamts an den Herrn Bischof über den Todesfall des Kaisers Matthias und Ausschreiben einer allgemeinen Zusammenkunft auf Montag nach Jubilate, Brieg 26. März 1619. *Palm*, Acta publ. 1619, str. 87.

4772. Joannes archiep. scribit Arsenio decano et officiali, se sacros liquores per Antonium H. lapicidam Neopragensem equis et curru supremi cancellarii Rudnicium misisse... 1619, 27. Apr. Rkp. v kap. arch. Pražském, sign. LXV, 6.

4773. Odpověď knížete Bavorského na psaní direktorů z 9. dubna, dat. 29. dubna. *Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 103-4. — Německý text u *Londorpa*, Acta publ. I, k. 61, str. 220-1.

4774. Schreiben Ferdinands an den Cardinal von Dietrichstein vom 29. Apr. 1619, an den Fürsten von Liechtenstein, an den Landeshauptmann in Mähren vom 29. April 1619. *D'Elvert*, l. c., Schriften XXII, str. 60-1.

4775. Das Credential der Stände des Marggrafthumbs Nieder Lausitz an die Herren Schlesischen Gesandten wegen ihrer Gesandten sub dato Lüben den 29. Aprilis ao. 1619. *Palm*, Acta publ. 1619, str. 272. Srv. č. 4742.

4776. Psaní Bedřicha Falckého z stran durchcugu z 29. dubna 1619. *Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 136-7.

4777. Mäherischer verlauff von 30. April Biss 4. Mai 1619. Viz *Böhm*, Handschriften des Haus,- Hof- u. Staatsarchives, Wien 1873, str. 46. Viz č. další.

4778. Verlauf der Angelegenheiten in Mähren vom 30. April bis 16. August 1619. *D'Elvert*, Schriften XVI, str. 14-26. Jest to výňatek z letáku: Variorum discursuum Bohemicorum nervi, cont. IX, Bibl. Č. Hist. III, č. 12060. Srv. č. předchozí.

4779. Schreiben des Landhauptman Poppel von Lobkovitz an den Grafen von Thurn und dessen Antwort vom 30. Aprilis 1619. *Londorpius*, Acta publ. I, kap. 62, 63, str. 221-2. — *D'Elvert*, Schriften XVI, 1869, str. 8. — Též *Dudík*, Forschungen in Schweden, Bibl. Č. Hist. I, č. 4227, str. 265. Viz č. další.

4780. Antwort des Grafen Math. Thurn, Znaim 30. April 1619. Viz *D'Elvert*, Beiträge zur Gesch. im 17. Jahrh., Schriften XVI, str. 8-9. — Otiskuje *Londorpius*. Acta publ. I, k. 63. — Srv. *Dudík*, Forschungen in Schweden, l. c.

4781. Bayrn an Chur Pfaltz den letzten April anno 1619 dass ihm die beharrliche Affection sehr angenem, hergegen Chur Pfaltz gleichmessig. *Londorpius*, Acta publica V, k. 66.

4782. Der Herren Ober-Lausitzer Gesandten anbringen den 30. April 1619. *Palm*, Acta publ. 1619, str. 256.

4783. Události Moravské r. 1619 od sjezdu Znojemského (30. dubna) až do 23. dubna 1633. Viz *Pešina*, Mars Moravicus II, *Dudík*, Ceroni's Handschriftensammlung str. 52-9. Bibl. Č. Hist. II, č. 2661.

4784. Über den Eingriff des Herrn Obristen von Wallenstein in die mährische Ständekassa. Viz Zeitung auss Deutschlandt, Weltschlandt, Frankreich, Böhmen, Hungaren, Niederlandt und anderen Orthen Wöchentlich zusammengetragen 1619, Nro 20. Dat. Wien, 8. Mai 1619. (Ukradení peněz z moravské zemské pokladny v noci na 1. května.) Viz č. další.

4785. Warhaffte und Gründliche Demonstrationes und Documenta, das Ich Graf Georg von Nachodt mit meiner aufrichtig redlich und eüfrig, gehorsamst- und unterthenigsten affection gegen Ihr Röm. Kay. Majest., meinen allergnedig-

sten Herrn und den ganzen Hochlöblichsten Haus von Österreich, aller meiner... bei Ihr Kay. Maj. gethanenen Berichtigungen zuwider, Ich ihr und allezeit ganz treu Bestendigist verblieben, und solches jederzeit mit der That und höchster Gefar, nach meinem eüsseristen Vermögen aufs treu fleyssig und unterthanigist, ob gott will, ganz nucz und rühmlich dermassen erwiesen und demonstrirt, das dieselben hierdurch verhoffentlich mit der Unwarheit überwiesen werden sollen. Viz *Dudík*, Ceroni's Handschriftensammlung, Bibl. Č. Hist. I, č. 3829, str. 287. Srv. č. předchozí.

4786. Gründliche warhafftige Beschreibung ausz dem Böhmischen Läger, wie viel die Herrn Stände im Königreich Böhmen jetziger zeit, Volck beysammen haben, beyders zu Rosz und Fusz, Auch wie starck ein jeglich Regiment ist, und wie ihnen noch täglich mehr Volck zu Ross und Fuss zugeschieckt wird. (Dřevořezba.) Dessgleichen, was die Böhmischen den katholischen für Städte, Flecken und Dörffer abgewonnen, erobert und mit Volck besetzt haben, im Monat Maij Anno 1619. Gedruckt in der alten Stadt Prag, 4°, l. 4.

4787. Schreiben der schlesischen Fürsten und Stände an König Ferdinand d. d. 1. Mai 1619. *Palm*, Acta publ. 1619, str. 93. — Srv. *Londorp*: Der Schlesischen Fürsten unnd Ständ Resolution an ihr Majest. König Ferdinand, Acta publ. I, k. 69, str. 237. — Theatrum Europ., Bibl. Č. Hist. III, č. 11389, str. 151.

4788. Des Grafen Thurn Schreiben, Znaim, 1. Mai 1619, an die böhm. Stände. Viz *D'Elvert*, XVI, str. 9-11. *Dudík*, Schweden, l. c., str. 261. — Český text viz *Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 125.

4789. Odpověď stavů slezských na proposici krále Ferdinanda, z 2. května 1619. *Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 141-5. — Německy u *Londorpa*, Acta publ. I, k. 69, str. 237-42.

4790. Krištof Harant z Polžic a Bezdružic a Vodolan Pětipeský z Chýš a Eggerberku, generální to kommissaři nad lidem vojenským, objednávají si byt v domě pana Sixta z Ottersdorfu. 2. května 1619. *Roubík*, Slanský Obzor, l. c. str. 14.

4791. Direktorové nařizují Slanským, aby setníkům při přehlídce vojenského lidu z posudného vyplatili 300 zl. rýnských. 3. května 1619. Viz *Roubík P.*, l. c.

4792. Der Schlesischen Fürsten und Stände an die Böhmischen Directoren Antwort auf das Schreiben vom 17. April, Breslau, 3. Mai 1619. *Palm*, Acta publ. 1619, str. 103.

4793. Gravamina der Herren Stände des Marggraffthumbs Ober Lausitz Augspurgischer Confession. Actum den 3. Mai 1619. *Palm*, l. c., str. 258.

4794. Der Herren Stände des Marggraffthumbs Ober-Lausitz von Landt und Städten abgesandten beschwer puncta in politischen sachen, so viel derer in eil abgesetzt werden können. Prag, den 3. Mai 1619. *Palm*, l. c., str. 264.

4795. Entwurf eines Majestaetsbriefes für das Markgrafthumb Oberlausitz. Geben auff unserm Königl. Schloss Prag. *Palm*, l. c., str. 267.

4796. O sjezdu v Brně 2. (4.) května viz Acta Diaetalia, to jest relací historická od *Dysmase Jozefa Hynka z Hoffru*, obojích práv licentiata, J. M. Ř. císaře, španihelského, též uherského a českého krále raddy a toho času při královském ouřadu Desk Zemských v margk. Moravském menšího písaře. V městě Brně léta Páně 1723. Rkp. pap. fol. 454 str. Na str. 25-329 jest obsažen sněm z 4. května: Léta Páně 1619 ve čtvrtek po památce svatých Filipa a Jakuba apoštolův Páně držán jest sjezd obecný v městě Brně ode všech čtyř stavův margkr. Mor., na němž se tyto níže psané věci jednaly a zavřely. — Srv. *D'Elvert*, Schriften XXII, 1875, str. 246-331 (česky); *D'Elvert*, Schriften XVI, 1867, str. 327 a d. (výtah německý). Srv. též *Lucksche*, Notizen, Brünn 1808, str. 160 a d. (výtah). Opravy k Dudíkovi viz *D'Elvert*, Brünner Zeitung, 1851, N. 53 a *téhož*, Schriften VI, str. 266. Viz též Bibl. Č. Hist. III, č. 11885 a II, č. 10973.

4797. Události v Brně 2. května 1619 viz *Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 128-9.

4798. Patent direktorů, aby „každý, kdožkoli jaké lidi poddané mají, z každého gruntu neb člověka poddaného osedlého... do profianthauzův půjčkou odvedl jmenovitě: žita 1 věrtel, ovsa půl korce". Dat. na Hradě Pražském, in consilio directorum, 4. máje 1619, 4°, 1 l.

4799. Rauberischer Schluss, Der Rebellischen vermeinten Directorn dess Marggrafftumbs Mähren, wider alle Catholische Geist: unnd Weltliche, unnd in gemein, wider alle die, so sich zu ihren Rebellischen unthaten nicht verstehen wöllen. Gedruckt im Jahr 1619, 4°, l. 4. Srv. s tím: O vypovědění některých osob ze země. O defensí a nařízení jiných nejvyšších, místo předešlých. O představení Ladislava z Šteynic k správě peněz zemských. Viz Acta Diaetalia, str. 52-9, č. 4796. U *Dudíka*, Ceroni, l. c., str. 186-7.

4800. *Herben Jan*, Brněnský sněm v květnu r. 1619. Sborník Hist. I, 1883, str. 176-99. — Srv. též *Rybička Ant.*, Václav Kulíšek z Moravičan, Čas. Č. Mus. 1868, str. 244-5. — *Kameníček Fr.*, Kterak Moravané přistoupili ku povstání českému r. 1618-20? Sborník Hist. I, 1883, str. 244-56.

4801. Eine kurtze Verzaichnuss auss villen mährerischen Zusammenkhunfften, Landtäg und andern schrifftlichen Beylagen Aussgezogen, und dadurch, weliche auss den Mährerischen Rebellen in Arest gehören, gründtlich endteckhet. (Počíná sjezdem květnovým 6. 1619.) Viz *D'Elvert*, Schriften XVI, 1867, str. 128-33.

4802. Ihr Hoch. Fürstlichen Durchl. Ertz Hertzoges Leopoldi zu Oesterreich transferiertes Patent, in Mähren wegen auff- und Annembung aller auffgestandenen und widerwertigen Inwohner daselbst zu gnaden, welche sich zu Ihr Königklichen Mayest. gehorsamb erkleren werden. Gedruckt zu Wienn in Oesterreich bey Wolffgang Schumpen, Hoff. und einer Ehrsamben Landschafft Buchdrucker under der Enns, Im Jahr 1619, 4°, l. 6.

4803. Memorial der schles. Herren Fürsten und Stende. Actum Wratislaviae in Conventu Generali P. P. et Statuum die 4. Maji 1619. *Palm*, Acta publ. 1619, str. 88.

4804. Der Oberlausitzer Herren Gesandten Memorial wegen der Cantzley. Prag, 4. May 1619. *Palm*, Acta publ. 1619, str. 266.

4805. O vypuzení Jesuitů z Moravy viz v části všeobecné č. 3895-905. Zde se přidává další literatura, ve spojitosti s událostmi moravskými.

4806. O vypuzení jesuitů viz Acta Diaetalia str. 27-32, 33-6. č. 4796.

4807. Patent vypovědění jezuvitů z téhož Marg. Mor. léta Páně 1619. Viz Přípis psaní č. 4, č. 4833.

4808. Mandát stavů moravských proti Jezuitům 6. května 1619. *Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 131-2.

4809. Der Mährischen Ständ Decretum, so sie wider die Patres societatis gemacht. Sub dato Brinn, den 6. May Anno 1619. *Londorpius*, Acta publica, I, k. 64, str. 223-4. — Srv. Decretum derer Evangelischen Stände des Marggraffthums Mähren, dass die Jesuiten das Land räumen sollen, Prinn, 6. Mai 1619. *Lünig*, Reichs-Archiv, VI, I. Cont., I. Forts., č. 161, str. 263-4. — Decret der mähr. Stände wegen Verbannung der Jesuiten vom 6. Mai 1619. *D'Elvert*, Schriften XVI, str. 11-2.

4810. Edict ofte Placcaet. Van de Stenden des Marquisats van Moravien, waer by de Secte der Jesvyten uyt den selven Lande werden gheproschribeert ende ghebannen. In 'sGraven-Hage. 1619. Viz č. 3901.

4811. Banisirung der verdächtigen Catholischen aus Mähren. Viz *D'Elvert*, Schriften XVI, str. 58. Je to výňatek z letáku: Unterschiedliche Gedenckwürdige Geschichten, Schlachten und Scharmützel, So sich in... Marggraffthumb Mähren... zugetragen, 1619. Srv. č. 4594.

4812. Decretum derer evangelischen Stände des Marggraffthums Mähren, dass die Jesuiten das Land räumen sollen, de anno 1619. *Lünig*, Das Teutsche Reichsarchiv VI, č. 161. Bibl. Č. Hist. II, č. 269.

4813. Discours de ce qui s'est passé in Moravie touchant le bannissement des Jesuites et bruslement de la ville de Brin le 15. May 1619. Jouxte la copie impr. à Prague 1619, 4°, 8 l.

4814. Zrcadlo Jezuwitův..., Praha 1619 viz Bibl. Č. Hist. IV, č. 3949. Srv. též *Zíbrt*, Jos. Šollín, sběratel knih pro Museum. Čas. Č. Mus. 1907, str. 262, č. 14. — Hollandský překlad vyšel pod názvem: Der Jesuijten Spieghel. Waerin elck een, bysonder de Princen en Furstelijcke persoonen, claerlijck ende gronde lijck te sien heeft. Het leven, wandel en Practijcken derselben... Eerst In de Italiaensche spraecke, te Rome selfs ghedruckt Anno 1618... ende nu oock in de Nederduytsche ghetranslateert ingaende het Jaer 1620. In 's-Gravenhaghe. By Aer Meuris, ... Anno 1620, 4°, l. 18.

4815. Postport der Jesuiten... 1619 viz č. 3939.

4816. Wunderbare heimliche Offenbarung und Colloquium oder warhaffter Verlauff dess jetzigen leydigen Zustands in Oesterreich (pasquillischer Discurs) uvádí k r. 1619 leták Pfaffanalia na l. 15, č. 3961. Srv. též *Herimannus Cunradus Bara in Fridenburg*, Oratio parenaetica, 1619, 4°. Uvádí Pfaffanalia na l. 15, č. 3961. Týká se českých poměrů.

4817. Píseň obnovená o těch pletichářích a svůdcích od Zákona Božího, kterak rota papežská potupuje nařízení a ustanovení kšaftu a stolu večeře Páně, pravíc, že nejsou hodni z kalicha Páně lidé zprostní přijímati a požívati, ješto Pán Kristus řekl: Vezměte, jezte a píte. To jest ustanovení Páně, pravé a celé, od Krista Pána zřízené, tak jakž evangelistové a svatý Pavel napsali. Vytištěná Léta 1619, 16°, l. 4. Srv. *Vavák*, Paměti, vyd. *Skopec*, II, str. 67.

4818. Tajné vyznání nedávno na jevo vyšlé, ženy maršálka a margkraběte z Ancre, kdež se ukazuje, jakým spůsobem ona spolu s mužem svým, a to s vědomím a schválením Jezuvitův, Hendrycha, Velikého přijmým, krále franckého, léta 1610 nožem, jedem puštěným, oukladně zamordovati jsou dali. Z francouzské řeči na německo, z německé na česko přeložené. Vytištěno 1619, 4°, l. 4. Po vyznání následuje: Mysterium aneb tajemství a ceremonie, jichž Jezuviti užívají, když některého ubohého prostého člověka na to namluví,

aby se k vraždě králův, neb jiných potentátův, oddal a užiti dal. Z německého na česko přeloženo (překlad hugenotského hanopisu). Srv. Von den Jesuiten, wider König- und Fürstliche Personen abschewliche hochgefährliche Praktiken, Hanau, 1611, str. 191. Viz *Podlaha Ant.*, Protijesuitský pamflet z r. 1619, Čas. Č. Mus. 1903, str. 182-3.

4819. *Schmidl*, Historia Soc. Jesu Prov. Bohemiae, 1754, III, 2, 1619-21. Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 7421.

4820. Psaní pánům Olomučanům od pánův stavův evangelitských téhož mark. Moravského učiněné z 6. května viz Přípis psaní č. III, č. 4833.

4821. Traktate, die Verhältnisse Böhmens zum Herzogthume Schlesien betreffend vom J. 1619. Rkp. Král. bibl. Mus. ve Štokholmě. Viz *Dudík*, Forschungen in Schweden Bibl. Č. Hist. I, č. 4251, str. 257.

4822. *Palm H.*, Das Verhalten der schlesischen Fürsten und Stände bei der Wahl Friedrich V. von der Pfalz zum Könige von Böhmen im Jahre 1619. Zeitschr. Gesch. Schles., VII, 1866, str. 227.

4823. Usnesení sjezdu Vratislavského z 6. května viz *Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 145-8.

4824. Defensions-Ordnung des Landes Schlesien samt Gutachten (hinsichtlich der Reiterei nach mähr. Gebrauche), 1619. *D'Elvert*, Schriften, XXII, str. 532. — Otiskuje *Palm* Acta publ. 1619, str. 129-143.

4825. Patent Jich milosti knížat a pánův stavův Hořejšího i dolejšího Slezska, podle jistého usnešení, jaká by se zbírka peněžitá, vynášejíce velikou v rychlosti summu, však bez obtížení jednohokaždého, tak aby toho téměř žádný necítil: A jaká podle toho hotovost a veřejnost v zemi se též nařiditi měla. Z německé řeči na česko přeloženo. Vytištěný v Novém Městě Pražském u Daniele Karla z Karlspergka, s. a. (1619), 4°, l. 8. „Dáno a shotoveno v Břehu 6. dne měsíce máje 1619". — Opsal si Jan Jeník z Bratřic, Zápisky IV, str. 240-7, viz *Zíbrt*, Čas. Č. Mus. 1907, str. 95-6. — Srv. Oberampts Patent, Das Newe Defensionswerck, und die angestellte Musterung, In Ober- und Nieder-Schlesien betreffende, So von den Herren Fürsten und Ständen, bey allgemeiner jüngstge haltener Zusammenkunft, an Jubilatevorgangen, berahtschlaget, beschlossen, und den 6. Maij dieses 1619 Jahres publiciret worden, wie solches von Wort zu Wort hierinnen zubefinden . . . . . Gedruckt zu Breszlau, durch *Georgium Bauman*. Im Jahr 1619, 4°, l. 8.

4826. Schreiben des Cardinals Dietrichstein an Ferdinand vom 6. Mai 1619. *D'Elvert*, Schriften XXII, str. 64-6.

4827. Prušek z Prušova žádá Slanské, aby mu dali zálohu na žold vojenský. 7. května 1619. *Roubík P.*, Slanský Obzor, XIII, 1905, str. 14.

4828. Ferdinand ersucht den Erzherzog Leopold unterm 7. Mai 1619, ihm mit dem nämlichen Curier zu berichten, wie viel er bisher auf sein früheres Ansuchen „eine anticipation bis in die 700.000 fl. auf Oesterreichische Stukh und herrschafften vorzunemben" aufgebracht. *D'Elvert*, Schriften XXII, str. 66.

4829. Schreiben des Cardinals Dietrichstein an Ferdinand vom 7. Mai 1619. *D'Elvert*, Schriften XXII, str. 60-1.

4830. Schreiben Ferdinands an den Cardinal Dietrichstein vom 7. Mai 1619. *D'Elvert*, l. c., str. 67-8.

4831. Schreiben Ferdinands an den Cardinal Dietrichstein vom 8. Mai 1619 wegen des von Walenstein Resolution. *D'Elvert*, l. c., str. 68.

4832. Snešení a sjednocení pánův stavův a obyvatelův markrabství moravského, s přiloženou notulí listu přiznávajícího viz Přípis psaní č. II, č. 4833. Srv. též O vypravení pánův poslův do král. Českého, Acta Diaetalia str. 49-50, č. 4796.

4833. Incipit: I. Přípis Psaní Pánův Stavův Margkrabství Moravského, pod Obojí přijímajících, Pánům Stavům Království Českého učiněného. II. Snešení a sjednocení Pánův Stavův a Obyvatelův Margkrabství Moravského, s přiloženou Notulí Listu přiznavacího. III. Psaní Pánům Olomučanům od Pánův Stavův Evangelitských téhož Margkrabství Mor. učiněné. IV. Patent Vypovědění Jezuvitů z téhož Marg. Mor. Léta Páně 1619, 4°, A-B₄. Opsal si Jeník z Bratřic IV, str. 248-60. Viz *Zíbrt*, Čas. Č. Mus. 1907, str. 96.

4834. Acta diaetalia anni 1619. Viz Acta diaetalia Posoniens. 1618, str. 207-22. Obsah: Literae missiles marchionatus Moraviae ad comitatum Posoniensem exaratae. Brunae, 10. Maji 1619. — Literae suae Maj. 6. die mens. Junii statibus et ordinibus regni Hungariae presentatae, publicatae et ad calamum dictatae. Viennae, 4. Junii 1619. — Literae suae Maj. dom. comiti palatino sonantes 6. Junii coram regnicolis perlectae et publice calamo exceptae fuerunt. Viennae, 4. Junii 1619. — Literae suae Maj. ad ill. dom. comitem palatinum datae, quae consimiliter etiam publice in frequenti conventu domin. regnicolarum die 6. Junii perlectae et ad calamum dictatae fuerunt. Viennae, 3. Junii 1619. — Relatio magistri postarum Posoniensis egregii Antonii de Paar ad magnif. dom.

Fridericum a Tieffenbach, pro nunc capitaneum exercitus Moravici, ab ill. dom. comite palatino regni Hungariae in certis quibusdam negotiis die 5. Junii a. 1619 per postam expediti nuntii. — Instructio . . . ad ill. dom. Henricum Matthaeum comitem et liberum baronem in Turn. — Credentionalis ad comitem a Turn data. Posonii, 8. Junii. — Literae missiles trium statuum et ordinum evangelicorum archiducatus Austriae Inferioris et Superioris ad omnes comitatus inclyti regni Hungariae seorsim datae. Viennae, 18. Maji. — Copia literarum ill. d. comitis palatini ad status et ordines evangelicos Inferioris et Superioris Austriae datarum. Komjathy, 7. Maji 1619. — Copia literarum super illa confoederatione, quae inter regnum Hungariae et archiducatum Austriae intercessit, 1. die Febr. an. 1608 emanatarum. Posonii 1608. — Copia confoederationis marchionatus Moraviae cum il. regno Hungariae penes transactionem Viennensem initae, Ivancicii, 19. Apr. 1608. — Verzeichnis etlicher weniger Punkten, deren die anwesende Gesandte, Ausschuss aus der Cron Hungarn, deren Erzherzogthum Mähren, anheunt der kgl. Würden Matthias zu Österreich und den vereinigten Land, Feldlager Sterahoky (Štěrboholy, srv. č. 1058-68) gelegen, vertreulich sich haben unterredet 1608. — Ad comitatum Vessprimiensem, Pragae, 23. Mai 1619. — Die 13. Junii Fridericus a Tieffenbach Posonium ingreditur. (Henricus Matth. a Turn, Landstras, 1619, 11. Junii.) — Responsum ill. dom. Henrici Matthiae comitis et baronis de Thurn, ad postulata regni Hungariae plurimum honorandorum legatorum. Landstras, 10. Junii 1619. — Responsio verbalis regiae Maj. legatis facta die 13. mens. Junii an. 1619 (Credentionales suae Maj.; Sacrat. Hungariae et Bohemiae Maj. responsum datum dom. statuum et ord. regni Hungariae dd. legatis). — Propositio statuum evangelicorum Inferioris Austriae facta ad dom. ablegatos regni Hungariae. — Sacra Hungariae et Bohemiae regia Maj. Ferdinandus . . . fidelium Augustanae confessionis addictorum statuum et ordinum hujus archiducatus Austriae scripto comprehensam communicationem, quidnam dictorum statuum, ad exercitus in hisce suburbii constituti capitaneum, deputati legati ipsi statibus retulerint, tam ex deputato delectu, quam ex porrecto scripto clementissime intellexit. Viennae 11. Junii 1619. — Literae regnicolarum ad s. Maj. 20. Junii datae. — Punctum confoederationis. — Rescriptum s. Maj. ad literas regnicolarum 24. Junii per d. Petrum Forgách praesentatum est. — Responsio statuum et ord. regni Hungariae dom. ablegatis archiducatus utriusque Austriae 28. Junii assignata. — Responsio statuum et ord. regni Hungariae ad postulationes dom. ablegatorum marchionatus Moraviae, nominibus dom. directorum et consiliariorum a statibus ejusdem designatorum assignata. Posonii, 27. Junii. — Literae s. Maj. in publico regnicolarum consessu exhibitae per dom. a Molar et Hegenmüller, 24. Junii. — Plenipotentiales s. Maj. super continuatione diaetae dom. comiti palatino datae 6. Juli dictatae. — Literae statuum et ordinum regni Hungariae ad directores et consiliarios regni Bohemiae 9. Julii 1619 datae. — Gravamina statuum et ordinum regni Hung. 15. Julii dictata. — Gravamina, quae status catholicus R. R. Majest. plenipotentiario ill. dom. comiti palatino complananda et effectuanda proponit. — Paria literarum, Moravorum directorum et consiliariorum, Hungariae statibus scriptarum 29. et 27. Julii. — Responsio ad status Moraviae. 30. Julii.— Graves ac justae rationes, quibus ill. d. comes palatinus Sigismundus Forgách statibus et ord. regni suadet, seponendas esse controversias de religione motas, quippe quae nocere plurimum, commodare vix esse videantur.

4835. Copey Schreibens so die Herren Mehrischen Stände, an die Böhmischen Directores die Confoederation betreffende, abgehen lassen. Dat. Brin, den 11. Mai 1619. Viz *D'Elvert*, Schriften XVI, 1867, str. 20. Je to výňatek z Variorum discurs. Bohem. nervi, cont. IX, Bibl. Č. Hist. III, č. 12060.

4836. Psaní direktorů Bedřichovi Falckému z strany zastavení durchcugu od knížete bavorského žádaného z 10. května. *Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 137.

4837. Konfederací stavů Moravských se stavy českými z 11. května 1619. *Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 134-5.

4838. Relation, wie die Stände subutraque diess Marggraffthums Mährerrn . . in die Stadt Olmütz . . . geschleiffet, 1619-21. Viz podrobně Bibl. Č. Hist. III, č. 13313. — *Dudík*, Ceroni's Handschriftensammlung str. 251, a 316-36. Viz *téhož* Olmützer Sammel-Chronik str. 46.

4839. *Plattenstein Platisii*, Sentimenta spiritualia Joannis Ernesti Platisii a Plattenstein electi episc. Olomucensis (annis 1619-24 propria manu conscripta) l. 117. Un. Bibl. v Praze sign. VII. G. 11. Viz *Truhlář J.*, Catalogus codicum lat. č. 1358. Srv. *Truhlář*, Zápisník kanovníka Platýse, Bibl. Č. Hist. III, č. 12308.

4840. Epistola capituli Olomucensis informatoria de sui persecutione ab haereticis statibus Moraviae ad summum pontificem (asi z r. 1619). Rkp. v univ. knih. v Praze, sign. XVII. C. 14. Viz *Truhlář J.*, Katalog čes. rukop. č. 92.

4841. Series magistratus regiae metropolis Olomucensis in marchinatu Moraviae, quantum pro hic et nunc pro certissimo erui potuit. (Počíná 18. říjnem 1619, končí 1650). Viz *Dudík*, Ceroni's Handschriftensammlung, l. c., str. 224.

4842. Kopie patentu pp. direktorů markrabství Moravského d. 12. května 1619. *Vávra Jos.*, Zpráva o archivu říšského hraběte z Oppersdorfu v Horním Hlohově, Č. Čas. Hist. II, 1896, str. 384.

4843. Rundschreiben des Oberamts an die nächstangesessenen Stände, Brieg, 12. Mai 1619. *Palm*, Acta publ. 1619, str. 144.

4844. Schlesische gravamina in puncto religionis. S. l. 1619, 4°, 70 str. — Jiné vyd. Schlesische Gravamina In Puncto Religionis. Summarischer Weiss extrahirt und zusammen gefasset. Sampt dero Römisch. Keys. Mayest. hochlöblichster Gedächtnüss Resolutionen. Anno 1619, 4°, str. 55. — Jiné vyd. Schlesische Gravamina in Puncto Religionis, Summarischer weiss extrahirt und zusammen gefasset. Sampt dem Majestät Brieff über das Exercitium Religionis sub-Utraque dess Landes Schlesien etc. Item Copey Antwort-Schreibens, so die Herrn Schlesier an König Ferdinandum gethan (1. Mai). Anno 1619, 4°, str. 66. — Summarischer extract der Herren Fürsten und Stände Augsp. Conf. Religions-Gravaminum, Memorialsweise zusammen verfasset. Viz *Palm*, Acta pub. 1619, str. 226-53. — *D'Elvert*, Schriften XXII, str. 535. — Relatio prima der schles. Fürsten und Stände Abgesandten nach Prag, Prag 13. Mai 1619 sammt 12 Beilagen. *D'Elvert*, Schriften XXII, str. 535. — Otiskuje *Palm*, Acta publ. 1619, str. 201-72. Srv. říjen, prosinec 1618.

4845. König Ferdinand an den Landeshauptmann, Herzog Johann Christian von Brieg. Wien, 14. Mai 1619. *Palm*, Acta publ. 1619, str. 161.

4846. Auszug aus dem Jägerndorfer Gutachten an Herzog Georg Rudolph, 15. Mai 1619. *Palm*, l. c., str. 145.

4847. Böhmische Directores an die schlesischen Fürsten und Stände, 15. Mai 1619. *Palm*, l. c., str. 169.

4848. Psaní krále Ferdinanda k nejv. úředníkům a soudcům zemským král. Česk. z 16. května. *Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 137.

4849. Schreiben der mähr. Direktoren an Johann Christian Herzog von Brieg, Oberlandeshauptmann in Schlesien, Brünn den 16. Mai 1619. *D'Elvert*, Schriften XXII, str. 533-4. — Otiskuje *Palm*, Acta publ. 1619, str. 175.

4850. Erleutterung der Ständt des Ertzhertzogthumbs Oesterreich ob der Enns Berichts, was Gestallts ein Landschafft, nach tödlichem Abgang ihrer Landsfürsten die Administration, Defension dess Landts gehabt und erhalten. S. l. 1619, 4°. — Srv. též Extract der Puncten unnd Articul, uber welche ein geräume Zeit hero die Evangelische Nider-Österreichische Stände von Catholischen Ständen Ertzhertzogthumbs eine Categorische Antwort begert. *Londorp*, Acta publ. I, k. 70, str. 242-3. — Srv. též Documenta so in Londorpio nicht zu finden. Extract der Punkten ... begehrt. Königl. May. Abreisen von Wienn zu dem Wahl-Tag nacher Frankfurth. Der Österreichischen evangelischen Ständ unter der Enns Schreiben, so sie an die röm. Kay. May. wegen der Böhmen Einfall in Österreich ubergeben. Rukop. bibl. Mus. král. Čes. sign. I. C. 1, tom. XIII, l. 815 (Slavata).

4851. Přednešení stavů evangel. dolnorakouských hrab. Thurnovi v ležení Labském. *Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 150.

4852. Graf von Thurn zeucht mit dem Böhmischen Läger in Nider Österreich. *Londorp*, Acta publ. I, kap. 66, str. 228-31. Znovu otiskl z Londorpa *D'Elvert*, Schriften XVI, 1867, str. 26-7. Deputace stavů dolnorakouských u Thurna 16. května 1619. — Srv. *Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 151, jakož tamže i odpověď Thurnova.

4853. Heerzug der Böhmen nach Unter-Österreich 1619. *Mone*, Anzeiger f. Kunde d. deut. Mittelalter VII, 1838, str. 66-7. — Ein anderes, ibid. str. 67. — *Ditfurth*, Bibl. Č. Hist. III, č. 11650, str. 10-1. — Srv. Písně r. 1618 a 1619, Bibl. Č. Hist. III, č. 12044.

4854. Der Unter-Oesterreicher unterthänigst kläglich Suppliciren wegen Abschaffung des Kriegswesens, 1619. *Londorpius*, Acta publica, I, k. 65.

4855. König Ferdinand an den Ober-Landeshauptmann Herzog Johann Christian von Brieg, Wien den 17. Mai 1619. *Palm*, Acta publ. 1619, str. 164.

4856. Schreiben der böhm. Directoren an die Schles. Fürsten und Stände Augsb. Confess., Prag 17. Mai 1619 resp. Ersuchen um Absendung von Bevollmächtigten zur Zusammenkunft am 15. Juni 1619 in Prag. *D'Elvert*, Schriften XXII, str. 533. — Otiskuje: *Palm*, Acta publ. 1619, str. 171.

4857. Chur Pfaltz an Bayrn den 18. und 28. Maii anno 1619. *Londorpius*, Acta publica IV, k. 70.

4858. Schreiben der mähr. Directoren an die evangel. Fürsten und Stände in Schlesien, Brünn 20. Mai 1619. *D'Elvert*, Schriften XXII, str. 534-5. — Otiskuje: *Palm*, Acta publ. 1619, str. 174.

4859. Patent direktorů, aby na placení lidu verbovanému předně staré nedoplatky (reštantové) a za druhé berně a kontribucí k ouřadu berničnému na Hrad

Pražský byly odvedeny. Dat. na Hradě Pražském, v outerý po slavnosti seslání ducha sv. l. 1619, 4°, l. 3.

4860. Ausschreiben zum Fürstentage auf den 10. Juni an die Evangelischen. Brieg, 21. Mai ao. 1619. Viz *Palm*, Acta publ. 1619, str. 149.

4861. Poručení Ferdinandovo hraběti Boucquoyovi, aby Budějovic co nejbedlivěji hájil v květnu 1619. *Pavel Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 137-8.

4862. Zvláštní patent p. Janu Kavkovi z Říčan na Brúmově z 23. Mai 1619 a odpověď p. Kavky, daná v Šertinku 11. Jul. 1619, v níž dává výstrahu, aby rebellie nechali, Ferdinandu II. se poddali a spolku s Čechy nechali. *Vávra Jos.*, Zpráva o archivu říšsk. hraběte z Oppersdorfu v Horním Hlohově, Čes. Čas. Hist. II, 1896, str. 384.

4863. Ausschreiben zum Fürstentag auf den 10. Juni an die katholischen Stände. Brieg, 24. May ao. 1619. *Palm*, Acta publ. 1619, str. 150.

4864. Relation des Petr Heinrich von Stralendorf Gesandten an den Churfürsten von Sachsen vom 28. Mai 1619. *D'Elvert*, Schriften XXII, str. 69.

4865. Schreiben Ferdinand's an den Erzherzog Albrecht vom 29. Mai 1619. (Belagerung von Lab durch Thurn.) *D'Elvert*, l. c., str. 69-70.

4866. Nové psaní Ferdinandovo k stavům král. čes. o přijetí jeho za krále 31. květ. 1619. *Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 138-41.

4867. Böhmischer Directorn Bedencken, wegen dass ihr Kön. Mayestät zum Wahltag erfordert s. d. 1. u. 11. Juni. *Londorp*, Acta publ. I, k. 72, str. 246-7.

4868. Gabriel Béthlen Fridrichu Falckému, v Čápové, 1. a 16. června. *Šimák*, Pozůstalost Dobnerova, l. c., Čas. Č. Mus. 1901, str. 119.

4869. König Ferdinand an Herzog Johann Christian, Wien, 2. Juni 1619. *Palm*, Acta publ. 1619, str. 165.

4870. Schreiben der böhm. Direkt. an d. schles. Fürsten und Stände Augsb. Conf. Prag 3. Juni 1619 (um Kriegshilfe gegen Bouquoi). *D'Elvert*, Schriften XXII str. 533. — Otiskuje *Palm*, Acta publ. 1619, str. 172.

4871. *Huber A. u. Hirn J.*, Zur Belagerung Wiens durch den Gf. Thurn 2.-14. Juni 1619. Mitth. Inst. Öst. Gesch. XV, 1895, str. 664-72.

4872. Jindřich Matiáš hrabě z Thurnu před Vídní r. 1619. Besedy Lidu II, 1894, str. 84.

4873. Tažení Čechů do Dol. Rakous 1619 (Histor. písně). Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 4896 a č. 4897 a č. 4853.

4874. Kurtze erclärung. Im Jahr 1619. Aus was für ursachen, unnd auf was für eine Meinung Graff von Thurn sich... vor Wien in Österreich begeben etc. in gesangsweise verfasset. Im Thonn: Mein trauren ach Gott etc. s. l. et a. (1619). 4°. — Otištěno u *Hormayra*, Taschenbuch 1850, str. 348. Incip.: Als nach Christi geburtt da war etc. Srv. *Weller*, Bibl. Č. Hist. III, č. 12284.

4875. Píseň na hraběte z Thurnu viz Dess Ritterlichen Graffn Heinrich Matthes von Thurn Gebett: Auch kurtzlicher Bericht, was er zu Prag, Budweiss und Laab, für einen Sieg und Triumph mit dem schwartzen Ochsen, auch mit dem höltzern Geschütz oder Stucken, ansehenlich eingelegt, unnd sonderlich was er für ein herrliche Victori erhalten, wie er vor die Stadt Wien ist geruckt, dieselb den 6. Junij belägert, Auch mit was für einer Victori, Er sampt seinen bey sich habenden Kriegsknechten sein offentlich in Mitternacht, stillschweigendt daruon gezogen, ohn urlaub und beschaidt vom König Ferdinando, Auch wie er widerumb uber die Thonaw geschiffet, darüber ihn der Teuffel unnd sein Anhang geführet, Darumb er trewlich Gott gedancket, unnd gesprochen: Bhüt dich Gott Wienn etc. Gedruckt zu Wien in Oesterreich, Im Jahr 1619, 4°, l. 4. Píseň otiskuje: *Hartmann*, Hist. Volkslieder und Zeitgedichte str. 112-3. — Tatáž: Oesterreichische Auff den Hollendischen schlag angestimbte Wunder Trommel: Auss welcher der Oesterreichischen, Ober unnd Under Ensserischen Stände jetziger zustand zuvernehmen. Als Copeyen Allerhand denckwürdiger Schriften (etc.) Gedruckt zu Wien 1620. Tam str. 61: „Num. 14. Ein Passquillen Gebet, so die Römisch Catholischen in Oesterreich dem Grafen Heinrich Mathesen von Thurn zu sondern Despect verfertigen, und zu Wien trucken lassen. Patisk předešlého letáku. — Srv. Rytířského neb hrdinského hraběte Henricha Matesa z Turnu modlitba, ano i zpráva kratičká, jaký slavný triumf v Praze, v Budějovicích a v Lábu s černým volem a s svými dřevěnými děly neb kusy polními vzáctně držel, a obzvláště jak znamenité vítězství obdržel, před město Vídeň přitrhl, je 6. d. června oblehl, a kterak ten slavný vítěz s svým lidem válečným pěkně a zjevně o půlnoci mlčečky od něho odtáhl preč, nevzav žádného odpuštění od krále Ferdinanda, ani se s ním nerozžehnav; též jak jest zase přes Dunaj se přeplavil, přes nějž ho sám satan a jeho náhončí převezli, začež on Bohu věrně děkoval. Pasquil na hr. Thurna, vyd. ve Vídni. *Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 173.

4876. Newezeitung, Unnd kurtze erklärung, auss wass für ursachen, unnd mainung, Graff vonn Thurn mit seinen

bey sich habenden Behaimbischen und Mährischen Volck, sich vor Wien in Österreich begeben und namhafftiges davuor aussgerichtet habe, und wie Er wider davuon abgezogen ist, auffs kürtzest hierinen in gesangweiss verfast. Im Thon Mein trawren ach Gott, ist ohn ein Endt. Gedruckt, im Jahr 1619, 8°, l. 7. — Znovu otisknul dle rukopisného textu mnichovské bibliotheky *Hormayr*, Taschenbuch 1850, str. 348-53. Dle tisku *Hartmann*, Hist. Volkslieder und Zeitgedichte, str. 113-20.

4877. Warhafftige Zeitung aus Böhmen, Mähren, Oesterreich, Ländlein ob und unter der Enss, auch Schlesien. Wie der Graff von Thorn aus Böhmen in Mähren und Oesterreich gefallen, Kloster Naumburgk, Kor Naumburgk und Rosenbergk eingenommen. Item Wie die Böhmen in Ländlein ob und unter der Enss, Hohenfort, Zwettel, Weitenhoffen, und Mittelbach eröbert haben. Auch was sich zu Wien begeben. Ingleichen warhafftiger Bericht, von der eröberung der Stadt Pilsen, und wie es jetzo mit der Belagerung Budeweiss bewand ist. Auch ist hierbei zubefinden. Wie oben benandte Lender, wegen der Evangelischen Religion, sich mit den Böhmischen Stenden verbunden, ihnen hülffe und beystand zu leisten. Prag, 1619, 4°. 4 l.

4878. Wahrhafftige Zeitung aus Wien, Welcher massen sich daselbst ein Aufflauff von der Bürgerschaft und gemeinem Pöfel erhoben, derselbe aber durch Keys. Majestat selbst eigener Person wider gestillet worden. Item: Zeitung aus Böhmen, Wie nemblich der Graff von Thurn, sampt Graff Schlicken mit fünffzehen Tausendt Mann in Oesterreich gezogen, sich ihres Schadens zu erhoben, allda zwo Abteyen und sechs Klöster eingenommen, in willens ihr Winterlager allda zu halten, Wie auch J. K. M. alsbald die lange Brücke vor Wien hat abwerffen lassen, Die Keyserlschen (sic!) so in Budweiss geflohen, sind starck vom Marggraffen von Jägerndorff, sampt dem Graffen von Hollach und dem Groffen von Mansfeldt belägert. In Pilsen hat man die grosse Kirche mit Evangelischen Ceremonien, Predigten, Gesängen und von erst auch hernacher, mit Lossbrennung, Fewergebung und Leuttung aller Glocken, zum Deo gratias eingeweihet und darinne sub utraque communiciret worden. Endlichen wie der Comet mit seinem langen fewrigen schwantz uber Prag geschwebet. 1619, s. l. 4°, 4 l.

4879. Turnus Bohemicus sive pugna sub duce Turno contra Austriacos in (a)gro Vviennensi anno 1619. Carmine heroico descripta ab anonymo, s. l., 1620, 4°, l. 4. Srv. č. 4875.

4880. Eine klage, Welche der Adler thut an Jupiter, uber seine In- vnnd Ausslendische Feinde, welche ihm seine Federn aussrupffen, vnd uber das, jetzt sein Hertz auss dem Leib reissen wollen. Dabey ein Christlich Gebet, welches die frommen Catholischen Christen Zu Wien in der Steffans Kirchen alle Tag drey Stund beten. Auch eines Newen Jahrs wundsch, so ein Bawr Bischoff Cleseln gethan. Sampt einem angehengten Discurs, von dem jetzigen Zustand in Böhmen. (Dvouhlavý orel.) Darnach ein lustig Lied von einem Jesuwitter Zu Moltz heim, so ein Schlosser worden. 1619, 4°, l. 10. Otiskl *Opel-Cohn*, Bibl. Č. Hist. III, č. 12070, str. 22-6; *Wolkan*, l. c., č. 19.

4881. Lieb, Lied, Layd. Von dem Böhaimbischen Tumult, auch vermessenen Anzug auf Wienn, vnnd spöttlichen Abzug darvon, des Grafen von Thurns, sambt seinen und den Mährischen Soldaten. Im Thon, Wie man den Graff Niclas von Serin singt etc. 1619, s. l., 4°, l. 4. Srv. *Wolkan*, l. c., č. 20.

4882. Fürst von Liechtenstein übersendet am 10. August 1622 dem Kaiser die Berichte der Gesandten gegen Heilbrunn vom 6. und 23. Juni 1619. Viz *D'Elvert*, Schriften XVII, č. 69.

4883. Böhmischer Directoren Bedencken wegen dass Ihr Kön. May. zum Wahltag erfordert. Hierauff haben Ihr Churfürstl. Gnaden geantwortet. 7. Juni 1619. *Londorp*, Acta publica, V, k. 27. Was Ew. k. Majestät aus den 9. Juni auf unsere den 8 ejd. übergebene schriftliche Communication schriftlich geantwortet. *Londorp*, Acta publ. I, str. 619.

4884. Theatrum Europaeum l. c. I, str. 139 a d. (k 11. červnu).

4885. *Wolf*, König Ferdinand, Die Audienz der Protestanten am 5. Juni 1619, 1878. Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 12429.

4886. *Klopp Onno*, Zur Feststellung des Datums der Ueberreichung der „Sturmpetition" der protestantischen Stände Oesterreichs an Ferdinand II. (1619) (k 11. červnu). Mitteil. Inst. Öst. Gesch. XV, 1894, str. 394-6. — Replika *A. Hubera* (k 5. červnu), ibid., str. 396-8. Srv. též Mitteil. Inst. Oest. Gesch. XIV, 1893, str. 379 a d. — Nové dodatky viz *Huber-Hirn*, Zur Belagerung Wiens č. 4871.

4887. *Huber A.*, Neue Mittheilungen über die „Sturmpetition" der protestantischen Stände Oesterreichs 5. Juni 1619. Mitth. Inst. Öst. Gesch., XVI, 1895, str. 662-4. Srv. *Klein A.*, Geschichte des Christenthums in Österreich und Steiermark, str. 279 a d.

4888. Wunderbare Rettung Kaiser Ferdinand des II. in der Burg zu Wien, Jahr 1619. Viz *Ziegler Ant.*, Vaterlän-

dische Immortellen aus dem Gebiete der österr. Geschichte, Wien, 1840, Bd. III, 4°, str. 101.

4889. Decret zu Wien die Disarmirung betreffend, 1619. Decret arc. Leopoldovi od Ferd. II., při odjezdu k volbám cís. (10. června). *Londorpius*, Acta publica, I, k. 74. Srv. *Gindely*, Děj. česk. povst. II, str. 100, poz. 1.

4890. Ihrer Churfürstl. Gnaden zu Sachsen hierauff (na psaní z 1. června) erfolgte gnädigste Antwort. Dresden, 7. Junii 1619. Viz *Londorp*, Acta publ. I, k. 73, str. 247.

4891. Die Oppler an die Fürsten und Stände, Oppeln, 7. Juny 1619. *Palm*, Acta publ. 1619, str. 190.

4892. Allgemeine Verhandlungen beim Fürstentage im Juni 1619. (O obeslání generáln. sjezdu českého.) *Palm*, Acta publ. 1619, str. 147.

4893. Memorial der politischen Puncte (na sněmu slez. stavů v červnu 1619). *Palm*, Acta publ. 1619, str. 253.

4894. Verzeichniss, was bey etlichen Articuln Absonderlichen zu bedenken. *Palm*, Acta publ. 1619, str. 225. — *D'Elvert*, l. c., Schriften XXII, 535.

4895. Summarischer extract der Herren Fürsten und Stände Augsburgischer Confession Religions Gravaminum, Memorialsweise zusammen verfasset. *Palm*, Acta publ. 1619, str. 226. Srv. č. 4844.

4896. Město Netolice dávný, mnohým známy z gruntu jest zkázu vzalo. V Praze, u Daniele Karla z Karlšperka, 8°, bez r. (Píseň o události z r. 1619.) — Nový otisk viz Světozor, 1876, str. 189.

4897. Newe Zeytung, oder Eygentlicher Bericht der blutigen Schlacht, so zwischen Herrn Graff Ernsten von Manssfeld, Edlen Herrn zu Heldrungen etc. und dem Conde di Bucquoi, bey Bisseckh, so zwischen Budweiss und Crumaw gelegen den 28. Maij Alten oder 8. Junij Newen Kalenders, diss Jahrs, vorgangen und beschehen, was beyderseyts sich verloffen und zugetragen wirdt umbständlich berichtet. (Dřevořezba: jízdní bitva.) Erstlich gedruckt zu Prag bey Lorentz Emmerich im Jahr 1619, 4°, l. 4. — Jiné vyd. Dřevořezba: město, jinak stejné.

4898. Kurtze und warhaffte Erzehlung von der Sigreichen Schlacht und Herrlichen Victori, welche Herr Graf von Buquoy den 10. Junij wider den vermainten Grafen von Manssfeld in Böheim nicht weit von Prachatitz erhalten. Von einem der selbst darbey gewesen unnd alles mit Augen gesehen in Lateinischer Sprach trewlich beschriben unnd jetzund dem gemeinen Mann zum besten in die Teutsche Sprach versetzt. Gedruckt zu Wien in Oesterreich bey Mattheo Formica in der Rosen Burschen. Im Jahr 1619. 4°, l. 6. — Přetisk: Kurtze und warhaffte erzehlung von der Sigreichen Schlacht unnd herrlichen Victoria, welch Herr Graff von Buquoij den 10. Junij wider den vermeinten Graffen von Manssfeldt in Behaimb nicht weit von Prachatitz erhalten. Von einem der selbsten darbey gewesen und alles mit Augen gesehen in Lateinischer Sprach trewlich beschriben und jetzund dem gemeinen Mann zum besten in unsere Teutsche Sprach versetzet. Nachgedruckt in der Fürstl. Hauptstat Straubing durch Simon Haan, Anno 1619, 4°, l. 6.

4899. Eigentliche Abcontrafeytung des in Böhem bey Budweiss den 10. Junij Anno 1619 furgangnen treffens, alda der Graff von Buquoij dem von Mansfeldt haupt erlegt, und 2. Stuck geschutz viel wägen und statliche Beutt erobert, fol. l. 1, s měd. Incip.: Nachdem in Böhm durchs gantze Landt...

4900. Beschreibung des Jüngsten 9. Junii beschechnen scharmitzels bey Biseckh 1619. Viz *Böhm*, Handschriften des Haus-, Hof- u. Staatsarchivs, Wien 1873, str. 46.

4901. Lettre envoyee de Badwins (!) en Boheme, contenant ce qui c'est (!) passé en la bataille au mois de Juing mil six cents dixneuf. (Dřevořezba: potyčka dvou jezdců.) A Liege, chez Christian Ouwerx le Jeune proche S. Denys à la Patience, 1619, m. 8°, 4 l.

4902. Spanischer Turck, oder wahrer Bericht, der grausamen unerhörlichen Spannischen und mehr als Türckischen Mordthaten, welche in dem Königreich Böheimb, hin und wieder, durch den Conde di Buquoi, und Graf Tampier, an Mann und Weib, auch unschuldigen Kindern und Schwangern Frawen, auff vielerley Mörderische und unmenschliche art und weise geübt und gebrauchs werden, darauss dann dess Königreichs Böheimb erbärmlichen zustandt, genugsam zuerkennen ist. (Dřevořezba: Turek). Erstlich gedruckt zu Prag, bey Lorentz Emmerich, Im Jahr 1619, 4°, l. 4.

4903. Ausschreiben zum Fürstentage auf den 10. Juni an die Evangelischen, dto an die kath. Stände sammt Memorial vom 21. Juni 1619. (Biergelder-Relaxirung, Beraubung des nach Krain gereisten Kammerdieners des Erzh. Bischofs Carl durch das mähr. Volk.) *D'Elvert*, Schriften XXII, str. 532. — Otiskuje *Palm*, Acta publ. 1619, str. 149-55.

4904. Vítězná bitva u Velkého Záblatí. Vlastenecký Poutník (kal.), 1878, str. 47. Srv. Bibl. Č. Hist. I, č. 3748.

4905. Mansfeld. Niederlage bei Zablat 10. Juni 1619. Fr. Gaul. d. Greil lithogr., fol.

4906. Patent direktorů o porážce vojska Mansfeldova u vsi Velikého Záblatu v kraji Práchenském, vyzvání k modlitbám a ke konání vojenské povinnosti. Dat. na Hradě Pražském, 13. června 1619, 4°, 1 l. — Patent derer Böhmischen Directoren zu Beschützung des Königreichs in guter Bereitschaft zu stehen, 1619, 13. Junii. *Lünig*, Reichs-Archiv, l. c., VI, I. Cont., 1. Forts., str. 178, č. 109.

4907. Andres Schreiben der Fürsten und Stände Augsburger Confession an den König Ferdinand vom 19. Juni 1619. *Palm*, Acta publ. 1619, str. 161.

4908. Handschreiben Ferdinands an den Cardinal Dietrichstein vom 19. Juni 1619. *D'Elvert*, Schriften XXII, str. 70.

4909. Antwort an König Ferdinand, Breslau 19. Juni 1619 wegen Bestellung einer Fus-Post von Breslau nach Wien an das K. Hoflager (auf die 2 Schreiben vom 14. Mai u. 2. Juni). *D'Elvert*, l. c., str. 532. — Otiskuje *Palm*, Acta publ. 1619, str. 160.

4910. Fürsten-tags-Schlus, Breslau 20. Juni 1619. *D'Elvert*, l. c., str. 532. — Otiskuje *Palm*, Acta publ. 1619, str. 156-9.

4911. Fürsten und Stände an die Oppler und Ratiborer, Breslau, 20. Juny 1619. *Palm*, Acta publ. 1619, str. 188.

4912. Memorial der Troppauer an das schles. Oberamt. 1619. *D'Elvert*, Schriften XXII, str. 535. — Otiskuje *Palm*, Acta publ. 1619, str. 181-8.

4913. Die Fürsten und Stände an den Fürsten von Lichtenstein, Breslau, 20. Juni 1619. *Palm*, Acta publ. 1619, str. 180.

4914. Räthliches Bedencken eines vornemen Oesterreichischen Freyherrn ob der Ens, was massen die im Königreich Böhmen und benachbarten Landen entstandene Unruhen mit des Hochlöblichen Hauses Oesterreich Reputation, Nutz und Ehren zu accommodiren. An Ihr Kön. May. Ferdinandum II. selbsten sub dato Lintz den 20. Junii wolmeynlich abgefertiget. Beneben Copien Ihr Mayest. vor zehen Jahren den Stewermärcken, Craynern und Kärtnern uff begehrte Religions Freyheit ertheilten Bescheids. Allen und jeden Unpartheyischen Patrioten zu sondern Nutz und fernern Nachdencken in Druck verfertiget. Gedruckt im Jahr 1619, 4°, str. 37.

4915. Snešení sjezdu slezského z 21. a 24. června, *Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 176-7.

4916. Memoriale. Actum Wratisl. in conuentu P. P. et statuum Silesiae 21. Junii ao. 1619. *Palm*, Acta publ. 1619, str. 151.

4917. Decret der Fürsten und Stände an die vier Teschner Gemeinden, dto an den Grafen von Hohenzollern, Breslau d. 21. Juni 1619. *D'Elvert*, Schriften XXII, str. 535. — Otiskuje *Palm*, Acta publ. 1619, str. 175-7. — Srv. též *Biermann*, Gesch. d. Herz. Teschen, Bibl. Č. Hist. III, č. 13492, str. 220.

4918. Die Fürsten und Stände an die Troppauer (wegen der Kirche) Breslau 21. Juni 1619 und an den Fürsten Liechtenstein, Breslau 20. Juni 1619. *D'Elvert*, Schriften XXII, str. 535. — Otiskuje *Palm*, Acta publ. 1619, str. 179.

4919. An den Grafen von Hohenzollern, d. d. Breslau, 21. Juny 1619. *Palm*, l. c., str. 177. Srv. č. 4917.

4920. Decret der Fürsten und Stände an die Liebenthaler d. d. Breslau, 21. Juni 1619. *Palm*, l. c., str. 178.

4921. An den Gross-Glogauischen Amtsverweser, d. d. Breslau 21. Juni 1619. *Palm*, l. c., str. 178.

4922. Psaní Ferdinandovo Boucquoyovi, aby do Moravy vtrhl a Jihlavy se zmocnil 23. června 1619. *Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 173-4.

4923. Vyhnání Jesuitů ze Slezska viz v literatuře o vyhnání Jesuitů č. 3864 a další.

4924. Patent wegen Verbannung der Jesuiten aus Schlesien vom 24. Juni 1619. Viz *D'Elvert*, Schriften XVI, str. 12-4. — Srv. Copia Patents wegen Bandisirung der Jesuiten. Sub dato Brieg den 24. Junii Anno 1619. *Londorp*, Acta publica, I, k. 71, str. 243-6. — Patent, so von Königs Friderici in Böhmen Obristen Hauptmann in Schlesien wegen Bannisirung der Jesuiten publiciret worden, 1619, Brieg, 24. Juni. *Lünig*, Reichsarchiv VI, I. Cont. I. Fort., č. 295, str. 420-1. Viz č. 4927.

4925. Patent gegen die Jesuiten, Brieg 24. Juni 1619. *D'Elvert*, Schriften XXII, str. 535. — Otiskuje *Palm*, Acta publ. 1619, str. 198-200.

4926. Copia Patents, so die Herren, Fürsten und Stände in Schlesien den letztgemachten Fürstentags Schlus nach wegen Bannisirung der Jesuiten publiciren lassen, 1619, 4°. — Srv. Rukop. bibl. Mus. král. Čes., sign. I. C. 1, tom. XIII, l. 566 (Slavata).

4927. Copia Patents wegen Bandisirung der Jesuiten auss dem Königreich Böhmen .... Schlesien 24. Junii 1619. *Londorp*, Acta publica V, k. 27.

4928. Patent, so von Königs Friderici in Böhmen Obristen Hauptmann in Schlesien, wegen Bannisirung derer Jesuiten publiciret worden, 1619. *Lünig*, Das Teutsche Reichsarchiv VI, č. 295. Bibl. Č. Hist. II, č. 269.

4929. *von Prittwitz und Gaffron Bernhard*, Die Versuche zur Einführung der Jesuiten in Schlesien vor dem 30jähr. Kriege. Zeitschr. Gesch. Schles. XVIII,

1884, str. 68-89. Srv. též *Soffner Johannes*, ibid., XIX, 1885, str. 410-3.

4930. Officialatus archiep. ordinat preces et processiones in calamitatibus, et periculis bellicis durantibus, 1619 22. Jun. Rkp. v kap. arch. Pražském, sign. LXV, 10.

4931. Lettre escritte de Gratzen le 25. de Juin 1619 touchant ce qui s'est passé en la guerre de Boheme quelques iours au paravant. (Dřevořezba: Judita a Holofernes.) A Liege, chez Leonard Skeel (!) 1619, avec permission, 8⁰, 4 l. Viz další.

4932. Lettre escrite de Gratzen le 25. de Juin 1619. touchant ce qui s'est passé en la guerre de Boheme quelques iours au paravant. (Dřevořezba: Bitva.) A Liege, chez Leonard Streel, l'an 1619, m. 8⁰, 4 l.

4933. Ordinum Regni Hungariae ad propositiones in Comitiis Posoniensibus Anni 1619. Responsum et Attestatio. Argumentum est: ... Defensionis ergo, propter coactam pluribusque modis illegitimam Ferdinandi Austriae Archiducis etc. in Regem Hungariae electionem et coronationem praeposteram regiminis usurpationem, noc non ob fidem in singulis compactatorum articulis ordine hic recensitis non servatam, ad publicos Regni injurias vindicandas arma cepisse. Tum vero decrevisse; reliquis etiam Coronae suae membris Dalmatiae, Croatiae, et Sclavoniae Regnis, quorum ibidem Gravamina hic inserta sunt, pristinam veramque libertatem, totamque adeo ipsorum recuperatione, suam Sacrae Coronae integritatem, quasi postliminio restituere, s. l., 4⁰, str. 30. Srv. č. 4834.

4934. Patent direktorů, aby „všelikých profiantův, od jídla, pití a koňských obrokův, do ležení pánův stavův království tohoto, proti slušné záplatě“, dováženo bylo, nařízení o marketendrech, stesk na neodvádění daní a kontribucí. Dat. 2. července 1619, 4⁰, 2 l.

4935. Copien Einer an Chur Meyntz von den Directorn der Cron Böhmen abgefertigten Ersuchungs-Schrift, das Ihr Churf. Gn. H. Ferdinandum vor keinen Mit-Churfürsten erkennen, Sondern sie die Directores zum Kayserlichen Wahltage erfordern wolle. Dat. uffn Prager Schloss 5. Julii 1619. *D'Elvert*, Schriften XVI, str. 45-9. Jest to výňatek z letáku: Copien Deren zwischen den Böhmischen Ständen und Incorporirten Landen uff revision ... č. 4977.

4936. Smlouva mezi pány direktory král. českého na místě nás stavův téhož království s jedné a pány vyslanými pánův stavův markr. Moravského s strany druhé, dt. v městech Pražských 1619 v pátek před památkou Mistra Jana Husi, jenž jest pátého dne měsíce července, jináče Julii. Viz *Dudík*, Ceroni's Handschriften, l. c., str. 257-8. — Srv. *D'Elvert*, Zur Geschichte der Rebellion und des 30jährigen Krieges in Mähren. XII. Beredniss zwischen den Herrn Directoren des Königreichs Böheimb, anstatt unser der Stände desselben Königreichs, an einem und den Herrn Abgesandten, der Herrn Stände des Markgrafthumbs Mähren, andertheils (5. Juli 1619). Not. Blatt, Brünn, 1868, č. 4.

4937. Christliche Predigt bei der Grossen Fürstlichen, Gräfflichen, Herren und Bürgerstandes, insonderheit der Wohllöblichen Herren Directorn und Ständen, dess Hochlöblichen Königreichs Böheimb und desselben wohllöblichen incorporirten provincienversammlung, so sich zu der waren seligmachenden Evangelischen religion bekennen und dessenwegen in der Königlichen Stadt Praga, auf der kleinen Seiten in der Kirchen zur H. Dreifaltigkeit, genandt, den 8. Julii in grosser Frequenz vor der berahtschlagung sich befunden. Darinnen von Christlicher Union, und vereinigung gehandelt wirdet, gethan und zum Druck auff begehren der Herren Directorn verferdiget durch *Danielem Haenichen*, Seniorem Schwanbergischen Hoffpredigern, auch der Löblichen Evangelischen Ständen Theologum. V zadu: Gedruckt in der Alten Stadt Prag, bei Paul Sessen, der Löblichen Universitet Buchdruckern, 1619, 4⁰, l. A-E₃. Připojeny projevy autorovi: Academiae Boemorum, quae Pragae, rector et cancell. Doct. *Jessenius*. Oslavná báseň: *J. Campanus*. Votum ad illustres et magnificos d. d. proceres confoederatos d. d. suos gratiosinimos, Ad autorem *(Petr Fradelius)*. — Jiné vydání: Na přední stránce: Gedruckt zu Prag bei Paul Sessel, 1619, 4⁰, A-G₃ (26 l.). — Opisy: v knih. Musea král. Česk., sign. I, C. 1., tom. XIV, l. 261 (Slavata). Srv. též *Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 179.

4938. Sjezd za příčinou konfederace se stavy morav., slezskými, lužickými a rakouskými 1619. *Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 178-88.

4939. Proposicí direktorů vyslancům z Moravy, Slezska, Lužice a obojích Rakous 8. a 9. července předložená. *Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 180-8.

4940. V Brně, 1619, 10. července. Důvěrný list (u výtahu) anonymní a bez adressy. *Šimák*, Bohemica v Lipsku, l. c., str. 70, č. 85.

4941. Handschreiben Ferdinand's an den Cardinal Dietrichstein vom 10. Juli 1619. *D'Elvert*, Schriften XXII, str. 70.

4942. Patent direktorů o svolání stavů českých na úterý, po památce sv. Máří Magdaleny (23. července) na Hrad Pražský. Dat. 12. července 1619, 4⁰, 1 l. —

Srv. Patenty direktorů z 12. července k stavům českým o svolání sjezdu k 23. červenci. *Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 188. — Opis viz v knih. Mus. král. Č., sign. I. B. 20: Vyzvání direktorů ke všem stavům, by k poradě na Hrad pražský se sjeli 1619, 12. července. Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 12114. — Německy: Der Böhmischen Directorn Ausschreiben wegen eines allgemeinen Landtags. Actum in cons. Directionis 12. Julii Anno 1619. *Londorp*, Acta publica, I, k. 69, str. 217.

4943. Ve Vídni, 1619, 12. července. Výtah z důvěrného listu, poslaného nějakému plukovníkovi. *Šimák*, Bohemica v Lipsku, l. c., str. 70, č. 85.

4944. *Schulz Hans*, Ein Breslauer Tumult. Zeitschr. f. Gesch. Schles. XXXI, 1897, str. 336. O vzbouření ve Vratislavi r. 1619, na základě tištěných novin z 18. července z Vratislavi do Prahy zaslaných. Srv. též *Pols* Jahrbücher V, str. 157.

4945. Der Bischof an das Ober-Ambt, Neisse, 20. Juli 1619. *Palm*, Acta publ. 1619, str. 306.

4946. List direktorův ke kurfirštu mohuckému v příčině volby Ferdinanda II. na císařství. Viz Paměti *Viléma Slavaty*, l. c., II, str. 320-2. Srv. č. další.

4947. Der Herrn Directorum in Böheim schreiben, wegen des Königreichs Böheim Chur und Wahlgerechtigkeit an den Herrn Churfürsten zu Meintz. S. l. a. 4°, 4 l. Viz č. 4948.

4948. Schreiben (von den vermeinten Directorn) in Böheimb an Ihr Churf. Gn. zu Meintz, dat. 23. Julii 1619. *Londorp*, Acta publ. I, kap. 85, str. 290-6. — Odpověď: Antwort auff der Directorn erstes Schreiben 1619, ibid., k. 83, str. 273-81. — Der Herrn Directorum in Böheimb Schreiben wegen dess Königreichs Böheimb Chur- und Wahlgerechtigkeit an den Herrn Churfürsten zu Meintz. Prag, 13. Julii 1619. Viz *Eysen*, Deductio, das ist Nothwendige aussführung 1620, Num. 46 A, str. 100. Bibl. Č. Hist. II, č. 1576. Viz č. 4935, 4977.

4949. Bohemicum Catharcticum oder Böhmisch Purgierpulver, in welchem Hochwichtige Schrifften so in werender Böhmischen unruh, vor, Inn unnd nach der Crönung ihres Königs Friderici, etc. von etlichen Hohen unnd Niedern Stands Personen auszgefertiget und verhandelt worden, zu finden, Viz č. 4621.

4950. Patent direktorů o usnesení stavů českých, ponechati polovici koní i s čeládkou v ležení u Lomnice a výzva direktorů, aby stavové témuž lidu na vychování peníze časně do ležení posílali. Dat. 17. července 1619, 4°, 1 l.

4951. Přehled útrat vyslaných Slanských v Praze (nadpis: Non Ferdinandus, ast Fridericus regnet super Boios!) 23. července 1619. *Roubík*, Slanský Obzor XIII, 1905, str. 14.

4952. Copey dess Schreibens, so die Mehrischen Stände, an Ertzhertzog Leopoldum abgehen lassen, umb dass Ihre Durch. den vorhabenden feindlichen Einfall abschaffen wolle. Dat. Brin, 23. Juli 1619. Viz *D'Elvert*, Schriften XVI, str. 21-2. Je to otisk z Varior. discurs. bohem. nervi, cont. IX, Bibl. Č. Hist. III, č. 12060. Antwort dess Ertzhertzogen viz ibid., str. 22-41.

Generální sjezd stavů českých a události soudobé (23. červenec—31. srpen 1619).

4953. Přípravy a jednání předběžná viz v oddílu předchozím.

4954. O státoprávním postavení stavů českých r. 1619, viz *Kalousek*, České státní právo, 2. vyd., 1892, Bibl. Č. Hist. II, č. 918 a tamže uvedenou literaturu.

4955. Generální sjezd český viz *Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 189-326.

4956. Generální sněm r. 1619. *Slavatovy* Paměti, l. c., II, str. 201-342.

4957. O generálním sněmu 1619, viz též *Stránský-Cornova*, Bibl. Č. Hist. I, č. 1674, II, č. 2995; *Kitlitz*, Bibl. Č. Hist. II, č. 837.

4958. Tito artikulové při Generálním sjezdu, kterýž držán byl na Hradě Pražském v outerý po památce svaté Maří Magdalény a zavřín v sobotu, po památce Stětí svatého Jana, vše léta 1619 uvážení, zavříni a z nařízení Jich Milosti všech tří pánův stavův království Českého vytištění jsou v Starém Městě Pražském u Samuele Adama z Veleslavína, 4°, str. CXCIV (11.). — Srv. též: Artikule generálního sněmu z r. 1619. Starý opis tisku. Viz *Nováček V. J.*, Zprávy zem. archivu král. Čes. I, 1906, str. 167.

4959. Artikulové, na nichž konfederací stavů všech společných zemí založena byla 1619. *Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 213-5.

4960. Artickel, welche in aller Dreyer Herren Stände des Königreichs Böhemb, aufm Präger Schloss gehaltenen Zusammenkunfft, so sich den Dienstag nach Maria Magdalena angefangen, und den Sambstag nach Johannis Enthaubtung dieses 1619 Jahrs geendet, berahtschlaget, und geschlossen worden sein. Auf befehl Ihrer Gn. in druck verfertiget, durch Daniel Carolides von Carlsberg, Burgern und Buchdruckern in der Newen Stadt Prag, 4°, str. I, 152(1). S poznámkou na konci: Gedruckt... den 11. Tag Sept. — Jiné vydání: Artickel, Welche in aller Dreyer Herren Stände dess Königreichs Böheim auffm Präger Schloss gehaltenen Zusammenkunfft, so sich den Dienstag nach Maria Magdalena ange-

fangen, und den Sambstag nach Johannis Enthauptung dieses 1619 Jahrs geendet, berahtschlaget, und geschlossen worden sein. Sampt einem Ordenlichen und nutzlichen Register. Auff befelch Ihrer Gn. in Druck verfertiget, Durch Daniel Carolides von Carlsberg, Burgern und Buchdruckern in der Neuen Stadt Prag, 4°, str. 113 (6). — Další vydání; Artickel, welche in aller dreyer Herren Stände des Königreichs Böhemb, aufm Präger Schloss gehaltenen Zusammenkunfft 1619 geschlossen worden sein. Prag, 1619, 4°, str. 197. — Srv. Rukop. bibl. Mus. král. Č. sign. I. C. 1., tom. XIII, list 370. (Slavata.)

4961. Articul, welche in aller dreyen Herren Stände des Königreichs Böheim auf dem Prager Schloss gehaltenen Zusammenkunfft, so sich den Dienstag nach Maria-Magdalena angefangen und den Sambstag nach Johannis Enthauptung des 1619ten Jahres geendet, beschlossen worden, worinn auch die Confoederations-Articul so wohl mit dem Ertz-Herzogthum Oesterreich unter als ob der Enss zu befinden. *Lünig*, Das Teutsche Reichsarchiv VI, I. Forts., č. 108, str. 148-78. Bibl. Č. Hist. II, č. 269. — Srv. *Andrian-Werburg*, Ständewesen in Oesterreich. Bibl. Č. Hist. II, č. 829.

4962. Aus der Konföderationsakte errichtet zwischen den inkorporierten Landen Böhmen, Mähren, Schlesien, Ober- und Niederlausitz. Viz *Fellner-Kretschmayr*, Die österr. Zentralverwaltung I, sv. 2., Wien 1907, str. 432.

4963. Schluss Articul der Böhaimbischen Directoren zu Prag. Grewei- unnd abschewliche drey und fünfftzig Articul, welche die angemasten Directores mit den Abgesandten auss Mährern, Schlesien, Laussnitz, Ober und Nider Oesterreich, newlicher Zeit zu Prag in diesem 1619 Jahr beschlossen, dieselbige von König Ferdinandt und andern Herrn beschworen und gehalten werden sollen. Mehr acht Böhaimbische Articul, darauff nichts destominder, wie auff die ander bey der Confoederation Achtung zugeben. Gedruckt im Jahr 1619, 4°, l. 5. Viz čísla další.

4964. Artickel, welche die Böhmische Ständt unnd die Directores, wann es zu einer Friedens Tractation kommen solt, in acht zu nemmen verfasset. *Londorp*, Acta publ. I, k. 67, str. 231-2. Viz ibid. kap. 68: Andere Artickel mehr, so zu dess Landes Nohtturfft und Auffnehmung der Evangelischen Religion die Böhmischen Directores verfasset. — Khurzer Extract deren Articul, welche in dem Böhmischen Landtag fürgebracht werden und in Fridens Tractation sollen in acht genomben, oder aufs wenigist aus denselben etliche observirt und in der Friedens Composition eingeführt werden. *Hurter Ferd.*, Geschichte Kaiser Ferdinands II, sv. VII., str. 608-10. Srv. ibid. Gemaine Artickhel a Eine Verordnung des böhmischen Landtages v. 1619. — Srv. též Artickel, welche die Böhmische Ständt und Directoren, wann es zu einer Friedenstractation kommen sollt, in acht zu nemmen, verfasset. Viz *D'Elvert*, Schriften XVI, str. 27-8. Bibl. Č. Hist., II, č. 5092. (Otisk z Londorpa.) — Srv. ibid. výňatek z letáku Copien Deren zwischen den Böhmischen Ständen und Incorporirten Landen uff revision č. 4977 u *D'Elverta*: Absonderliche Articul, welche das Königreich Böheimb allein betreffen, und bey vollziehung der Confoederation mit andern Ländern, wie denn auch künfftig bey der tractation, woferne es zu einer kommen und gelangen würde, billich in acht zu nehmen, damit dieselben auch mit und neben andern Articuln begrieffen werden möchten. Schriften XVI, str. 41-5.

4965. Constitutio Bohemorum. Tato konstituce byla jest l. 1619 v outerý po památce sv. Maří Magdaleny ode všech tří stavův království Čes. na obecném sněmě na Hradě Pražském zavřená a znařízená. *Zíbrt*, Neuberkův exemplář zápisků Jeníka z Bratřic I, str. 327-57. Č. Č. Mus. 1907, str. 72. Srv. též Constitution der confoederirten zum Königreich Böhmen incorporirten Länder Mähren, Schlesien, Ober- und Unter-Lausitz, oder Copien der zwischen den Böhmischen Ständen und besagten incorporirten Ländern auf Revision der Schlesischen Abgesandten im jüngst verflossenen Monat Julio vergliechenen Punkten und Confoederations-Artikeln, Wie dann auch etlicher das Königreich Böhmen insbesondere betreffenden Regierungs-Ordinanzen, Prag, bei Paul Sessel 1619. *Zíbrt*, l. c., VI, str. 249-72. Čas. Č. Mus. 1907, str. 101. Viz č. 4970.

4966. Relace o sněmě (o jednání proti Ferdinandovi a překažení volby ve Frankobrodě). 24. června 1619. *Roubík*, Slanský Obzor, XIII, 1905, str. 14.

4967. Verzeichniss der Schlachtordnung bei Lomnitz, 29. Juli 1619. Viz Acta Bohemica II, l. O-O_2.

4968. Relace o sněmě (o volení krále českého). 30. července 1619. *Roubík*, l. c.,

4969. Konfederací se zeměmi koruny české. Viz Paměti *Viléma Slavaty*, l. c., II, str. 202-12.

4970. Confoederationsarticul v. 31. Juli viz Acta Bohemica, l. c., II, l. O_2-O_4. — Conföderations-Acte, Prag den 31. Juli 1619. *D'Elvert*, Schriften XXII, str. 535. Srv. též ibid. XVI, str. 28-41: Copien Deren zwischen den Böhmischen Ständen und Incorporirten Landen in verschiedenen Julio uff revision der Schlesischen

Abgesandten verglichener Punct und Confoederations articul. — Viz též *Dudík*, Ceroni's Handschriftensammlung, l. c., str. 451 (ze Slavaty). — Otiskuje *Palm*, Acta publ. 1619, str. 367-85. Viz č. 4977.

4971. Confoederations-Articul zwischen Böhmen und incorporirten Landen. *Abelin* Theatrum Europaeum, l. c., str. 213 a d.

4972. Konfederace Čech, Moravy, Slez, Lužic, r. 1619. *Šimák*, Pozůstalost Dobnerova. Čas. Čes. Mus., 1901, str. 15, č. 45, 46.

4973. Konfederací mezi tímto královstvím, Moravou, Slezskem a oběmi Lužicemi, 1619. Rukopis bibl. Mus. král. Č. sign. I. C. 1, tom. XIII, l. 516 (Slavata).

4974. *M. Jacobus Wczelinus Lstiborenus*, Unio bohemica sive confoederatio inter regnum Bohemiae et vicinas provincias Moraviam, Silesiam, Lusatiam pro libertate, ut regionis, ita et relligionis sub utraque conservanda et tuenda in regia arce pragensi 31. Julii anno 1619 bono cum Deo inita, ore, voce et fidei Sacramento, sine omni aequivocatione pacta, instituta et sancte confirmata. In confoederatorum posteritatis futurae memoriam non intermorituram, Tenuiori Minerva metrice adumbrata a... cive et grammateo Micro-pragensi. Pragae, typis Pauli Sessii, 1619, 4°, l. A-M$_4$. Obsah otiskujeme, poněvadž název knihy neudává, že jsou připojeny události další o Bedřichovi Falckém. Dedikace králi Fridrichovi. Joh. Campanus, Author ad libellum. Panegyris Confoederationis bohemicae. Liber I., II., III. — Currus solis triumphalis... Bohemiae regis Friderici I.... quo eius S. R. Maiestatis ingenium, virtus, fortuna fama in regiam solis europaei Domum, cor leonis czechici, cum maximo siderum sanguinis bohemici applausu 4. Novembris, anno 1619 feliciter invecta sunt, productus ab eodem *M. J. W. L.* (Author ad musam suam. Vexillum triumphale. Bohemia ad Fridericum I. Dei gratia Regem et Dominum suum clementissimum, basilicam pragensem 31. Octobris anno 1619 felicibus auspiciis ingredientem, laetabunda. Ad leonem bohemicum. *Προςφώνημα* ad Pragam triurbem, Bohemiae metropolin populosissimam et florentissimam. Divo Friderico I. regi Bohemiae, serenissimo, gratiosissimo, clementissimo, potentissimo, ... in basilica pragensi 4. Novembris anni 1619 felicibus auspiciis coronato, felicissimis auguriis salutato, salus et victoria. Eous in orientali cardine ingenium Friderici I. regis Bohemiae ad coelum vehit. Aethon in meridionali cardine virtutem Friderici I. regis Bohemiae ad coelum vehit. Pyrois in septemtrionali cardine fortunam Friderici I.... ad coelum vehit. Phlegon in occidentali cardine famam Friderici I. ... ad coelum vehit. — Pyramides quatuor in honorem S. M. Maiestatis, ex quatuor historico-poeticis lapidibus mystice confectae, et in memoriam sempiternam erectae. Pyramis: I. Versus orientalem plagam Achates. II. versus meridionalem plagam Smaragdus. III. versus septemtrionalem plagam, Magnes. IV. versus occidentalem plagam Garamantites. Epigramma de Friderico I. Dei gratia rege Bohemiae recens coronato Divae Elisabethae... Bohemorum reginae serenissimae, gratiosissimae, clementissimae, potentissimae in basilica pragensi 7. Novemb. anni 1619 antiquissimo Bohemorum diademate, feliciter coronatae et applausibus salutatae. Ad... Fridericum I. Boh. regem etc. de Elisabetha Bohemiae regina. Ad... Fridericum, Comitem Rheni Palatinum, Magni regis Bohemiae Friderici I. filium.) — Ziska redivivus sive mutatio turbulenta in regno Bohemiae, et laesa patientia in libero relligionis sub utraque exercitio, sub initio tertii centenarii repurgati evangelii: a morte M. Johannis Hussii et M. Hieronimi pragensis, martyrum Bohemiae, hoc exalcerato anno 1619 per Europam diffamata. *Προςωποποιΐα* Jani a Trocznova, de Calice, qui Ziska dictus fuit, atque Bohemiae a tyrannide hispanica eodem anno exulcerato 1619 miserabiliter vexata. — De nomine Friderici etc. — Ad... Vczelinum Lstiborenum... M. Daniel Alginus Bobrovinus. — Votum pro felici anni 1620 auspicio ad Christum. Sacro-sancta Trinitas da regi nostro Friderico I. gratiosissimo clementissimo felicitatem et victoriam! Da reginae nostrae Elisabethae gratiosissimae, clementissimae salutem et haeredes! Qui in regno Czechico felicissime regnent! Fiat! — Cunae dulcissimi et diu exoptatissimi Bohemiae haeredis Friderici I. regis Bohemiae, et Elisabethae Bohemorum reginae filii 17. Decembris anni 1619 cum maxima totius regni et confoederatarum provinciarum laetitia Pragae nati, properanti stylo scriptae. Ad lectorem candidum. Jednotlivé skladby Včelínovy byly vydány také samostatně, 4° a tak bývají uvozovány. — Srv. Žižka redivivus..., *Zíbrt*, Neuberkův exemplář zápisků Jeníka z Bratřic VI, str. 505-16. Čas. Č. Mus. 1907, str. 103-4.

4975. Confoederation dess Königreichs Böhemb mit den incorporirten Ländern, als Mähren, Schlesien, Ober und Nieder Lausitz. Geschehen bey gehaltener General - Zusammenkunfft auffm Prager Schloss den 31. Julii Anno 1619. Gedruckt in der Alten Stadt Prag, bey Samuel Adam von Weleslavín, 4°, l. 20. — Jiné vyd. Brieg, bei Casp. Sigfried, 1619, 4°, 24 l. — Jiné vyd. Confoederation... Sampt special Articul, welche Principa-

liter das Landt Schlesien angehen, 1620, s. l., 4°, l. 26.

4976. Konfederací mezi královstvím česk. a margkrabstvím moravským, hořejším a dolejším Slezskem, též hořejšími i dolejšími Lužičany, 31. července 1619. *Slavata*, Paměti, l. c., str. 202-12.

4977. Copien Deren zwischen den Böhmischen Ständen und Incorporirten Landen uff revision der Schlesischen Abgesandten im Jüngstverschienenen Julio verglichener Puncten und Confoederation Articul. Wie dann Etlicher das Königreich Böhmen insonderheit betreffender und dessen Regiementswesen anreichender Ordinantzen. Beneben Einer an Chur Meyntz von den Directoren der Cron Böheimb abgefertigen Ersuchungs Schrifft das Ihre Churf. Gn. K. Ferdinandum vor keinen Mit Churfürsten erkennen, Sondern Sie die Directores zum Käyserlichen Wahltage erfordern wolle. Dem günstigen Leser zu sonderbahren gefallen in Druck verfertiget. Gedruckt zu Prag bey Paul Sessel, Im Jahr 1619, 4°, l. 20. — Výpis téhož letáku viz *D'Elvert*, Schriften XVI, str. 28-41, viz č. 4935, 4965, 4970.

4978. Confoederation der Evangelischen Stände des Königreichs Böhmen, mit den incorporirten Ländern, Mähren, Schlesien, Ober- und Nieder-Lausitz, zu Defendirung der Religion und Behauptung der Freiheiten, worinnen Sie den König zwar mit einschliessen, doch aber sofern er ihre Privilegia und diese Confoederation in obacht nehmen würde; ferner verordnen, wie es der König mit besetzung der Aembter solle halten und wie es mit denen Kirchen, dem freien evangelischen Religions-Exercitio müsse gehalten werden; weiter sich vor keine Erbländer, sondern die auf freier wahl bestünden, aussgeben, auch darnach die leistende iuramente einrichten und vorschreiben, was bei der Wahl eines Königs zu Observiren und wie weit die macht desselben sich erstrecke; ingleichen wie starck ein land dem andern müsse succurriren etc. Prag den 31. Julii in der General-Zusammenkünfft 1619. Mit den Special-Articuln, welche principaliter das Land Schlesien, so wohl in puncto religionis, als weltl. und Regierungs-Sachen angehen. *Dumont*, Corps diplomatique du droit des gens. Bibl. Č. Hist. II, č. 486.

4979. Confoederatio inter ordines regni et provinciarum incorporatarum, in comitiis Pragensibus, de statu publico regni et religioso, nec non de iuribus Maiestatis facta; qua etiam statuitur, ut eligendus rex haec capita observet, quod, si autem hoc non faciat, nemo ipsi parere teneatur, 1619. *Dumont*, Corps diplomatique du droit des gens. Viz Bibl. Č. Hist. II, č. 486.

4980. Confederations-Acte der Böhmisch-Schlesisch-Mährischen Stände vom 31. Juli 1619 v rukopisných nábož. aktech Buckischových. Viz Schl. Prov. Blätter, 78, 1823, str. 310. O Buckischovi viz Bibl. Č. Hist. II, č. 1421. — Též *Abelin*, Theatrum Europ., l. c., str. 188. — *Pol*, Jahrbücher der Stadt Breslau, Bibl. Č. Hist. II, č. 2705. Sv. V, str. 158. *Menzel*, Geschichte der Deutschen VI, str. 323.

4981. Auszug aus der Confoederations-Akte der Böhmisch-Schlesisch-Mährischen Stände vom 31. Juli 1619. Viz *von Lüttwitz*, Über Theilnahme der schlesischen Landstände am Anfange des 30jährigen Krieges. Schles. Provinzial-Blätter LXXVIII, 1823, str. 309-18.

4982. *Köhler J. D.*, Eine in der böhmischen Unruhe zum Feldzeichen angehenckte Gedächtnissmünze auf die grosse pragerische Confoederation von a. 1619. S vyobr. Nürnberg, 1745, 4°.

4983. *Köhler J. D.*, Ein von den böhm. Ständen sub utraque bei ihrer Empörung a. 1619 geprägtes Stücke Geld. Mit Abbildungen. Nürnberg 1729, 4°. S výkladem o událostech tehdejších.

4984. *Rybička Ant.*, Některá usnešení na sněmu Pražském r. 1619 učiněná. Lumír XI, 1861, I, str. 519-21.

4985. Konfederací mezi království českým, markrabstvím Moravským a Hořejším i Dolejším Slezskem, též Hořejšími a Dolejšími Lužičany r. 1619. Nár. Listy 1863, č. 156-9.

4986. Tři sjezdy odbojných stavův 1619. Mor. Orlice 1863, č. 48 a d.

4987. *Palm H.*, Das Verhalten der ober- u. niederlausitzischen Stände bei der Confoederation mit Böhmen und der Wahl Friedrichs von der Pfalz. Zeitsch. Gesch. Schles. VII, 1866, str. 254-9.

4988. *Palm Herm.*, Die Konföderation der Schlesier mit den Böhmen im Jahre 1619 in ihren nähsten Folgen. Zeitschr. Gesch. Schles. VIII, 1867, str. 267-318. Beilage 1. Der Bischof von Breslau Carl ernennt den Sohn des Königs von Polen Karl (Ferdinand) zu seinem Coadjutor. 2. Aus dem Memoriale der ungarischen Gesandten zum General-Landtage in Prag 1620. 3. Schreiben Kaiser Ferdinand's an seinen Bruder, den Fürstbisch. Karl.

4989. Mehrere Separat-Uebereinkommen und Recesse zwischen Böhmen und den übrigen Provinzen, von 1619. *D'Elvert*, Schriften XXII, str. 4.

4990. *Jessenius Johannes.* Ad Regni Boemiae, simulque coniunctarum, foederatarum, provinciarum, Marchionatus Moraviae, Ducatus Silesiae, et Marchionatus Lusatiae, inclitos ordines, de restauranda antiquissima Pragensi Academia, Rectoris Jessenii, suo, et collegarum nomine, exhortatio. Congregatis Pragae, mense Augusto, anni 1619 exhibita. K Jich mi-

lostem stavům Království Českého, a s nimi sjednocených zemí, Marghrabství Moravského, Knížetství Slezského, a Marghrabství Lužického, shromážděným v Praze, měsíce srpna Léta 1619. Z strany vzdělání a vyzdvižení Akademie Pražské, Rektora Dokt. Jessenia, i na jiných professorův místě učiněné ohlášení. An dess Königreichs Böheimb, unnd derselben incorporirten Landen, alss Marggraffthumbs Mähren, Hertzogthumbs Schlesien, Marggraffsthumbs Laussnitzs, löbliche Stände, wegen erneuerung, der Uralten Pragrischen Universitet, vermanung, Von deroselben Rectorn Doct. Jessenio, neben seinen Collegen bey derer versammlung, zu Prag, im August Monat, dess 1619 Jahr, ubergeben. Pragae, Typis Pauli Sessii, Typographi Academiae, 4⁰.— Srv. Dra Jessenia s strany vzdělání a vyzdvižení akademie Pražské učiněné ohlášení 1619. *Jungmann*, Hist. L. Č. IV, č. 640.

4991. Schreiben der mähr. Direktoren an den schles. Oberlandeshauptmann, Brünn den 1. August 1619. *D'Elvert*, Schriften XXII, str. 535-6. — Otiskuje *Palm*, Acta publ. 1619, str. 276.

4992. Relace o sněmě. 3. srpna 1619. *Roubík*, Slanský Obzor XIII, 1905, l. c.

4993. Odpověď kurfirsta mohuckého vyslaným stavů českých (jen podstatou naznačená). Viz Paměti *Viléma Slavaty*, l. c., II, str. 322-4.

4994. Copia Churfürstlichen Meintzischen Schreibens an der Ständt in Böheim Abgesandte, wegen ihrer intervention und protestation wider Kaiser Ferdinandi admission zum Churfürstlichen Collegio, Franckfurt, 3. Aug. 1619. *Eysen*, Deductio, das ist Nothwendige Aussführung 1620, l. c., Num. 47, str. 113-4.

4995. Extract auss Chur Pfältzischen Bescheidt, den 4. und 14. Augusti Anno 1619. Auff etlicher Chur- und Fürsten Anhalten, dass Chur-Pfaltz in der Person den Wahltag besuchen wolle. *Londorp*, Acta publica IV, k. 73.

4996. Ausschreiben des Zusammenkunftes der Nächstangesessenen, zum 13. August. d. d. Brieg, 4. Augusti 1619. *Palm*, Acta publ. 1619, str. 273.

4997. Mährerisch Fegfewer, in welches Graf Tampier drey Tausendt Arme Seelen jhme den Weg zubereyten vorhero geschickt. Oder historische Erzehlung des Gnaden und Siegreichen Victori, welche die Göttliche Mayestät den Mährischen Evangelischen Ständen durch den Herrn von Tieffenbach, wider den Spannischen Obristen Graf Tampier den 26. Julij alten oder 5. Augusti newen Calenders gnedigst verliehen unnd geben hat; in deme wenige Tieffenbachische dem Tampier drey tausendt erschlagen, fünff unnd achtzig Wagen voll verwundet und alle sein Pagagien abgejagt haben. Welches wol eine Straff über den Spannischen Türcken ergangen kan genennt werden. Gedruckt zu Prag durch Lorentz Emmerich. Gedruckt Im Jahr Christi 1619, 4⁰, l. 4. — Srv. též výňatek u *D'Elverta*, Schriften XVI, str. 54-8. Bibl. Č. Hist. II, č. 5092. — Viz č. další, č. 5016 a d.

4998. Wahrhafter Bericht von der Schlacht zwischen dem Grafen Tampier und der mährischen Landschaft Kriegsvolk. Königgrätz, 1619, 4⁰. Též jako přídavek k německým artikulům brněnského sněmu z 7. srpna 1619. Srv. č. 5005.

4999. Schlacht bei Westrich, 5. Aug. viz Acta Bohem., l. c., II, l. P_3.

5000. Copey Schreibens, so Herr Friedrich von Tieffenbach, an seinen Herrn Schwagern den Graven von Thurn, wegen dess den 6. Augusti, zwischen ihme Tampir bey Wisternitz vorgangenen Scharmützels. *D'Elvert*, Schriften XVI, str. 24-6. Jest to výňatek z Varior. discurs. nervi, cont. IX, Bibl. Č. Hist. III, č. 12060.

5001. Warhafftige Erzehlung, Deren zu Fisteritz bey Nielszpurg im Land zu Mähren, zwischen den Mährischen Ständen, mit hülff der Böhmen eins, und desz Königreichs Böhmen Feinden andern Theils; den 6. Augusti 1619. vorgangenen Feldschlacht. Gedruckt im Jahr 1619, 4⁰, l. 3, 1.

5002. Sjezd brněnský ve středu po památce proměnění Krista Pána 6. srpna zavřený viz *Skála ze Zhoře* III, str. 224-7, l. c.

5003. Léta Páně 1619 ve středu po památce Proměnění Pána Krista držán jest sjezd obecný v městě Brně od tří stavův margkr. Moravsk., pánův, rytířstva a měst, na němž se tyto níže psané věci jednali a zavřeli. Viz Acta Diaetalia str. 63-98, č. 4796 a č. další.

5004. Leta Páně 1619 ve středu po Památce Proměnění Pána Krista držán jest sjezd obecní v městě Brně ode tří stavův Margkrabství Moravského, pánů, rytířstva a měst. Na němž se tyto věci jednali a zavřeli. Tento sjezd není tuto celý, a zouplna vypsaný, toliko někteří přednější Artikulové. Vytištěný u Daniele Karla z Karlspergka, 4⁰, l. 5, 1 prázdný. Obsah: O Confederaci. O verbování více lidu válečného. Strany těch, kteříž se zjevně za nepřátely země této postavují ... O kardinála, kapitolu, preláty a jiné nepřátely a praktikanty. Strany manů biskupství Olomuckého. Na konci seznam artikulův, které vypsány nebyly. — Viz též opis u Jana Jeníka z Bratřic, *Zíbrt Č.*, Neuberkův exemplář zápisků Jeníka z Bratřic IV, str. 232-9. Čas. Č. Mus. 1907, str. 95.

5005. Verzeichnüss der Artickel, WElche von allen Dreyen Ständen des Marggraffthumbs Mähren; Nemblich von Herrn, Ritter und Bürger Standt in der Stadt Brinn, bey allgemeiner nechst gehaltenen Zusammenkunfft, den 7. Augusti in diesem 1619 Jahre, sind deliberiret und beschlossen worden. Sampt einem kurtzen unnd Warhafftigen Bericht: Von der Schlacht, So zwischen dem Graffen von Tempier, unnd der Mährischen Landschafft Krieges Volck den 5. Tag des Monats Augusti dieses 1619 Jahres geschehen: Und wie die Mährer den Sieg und das Feldt Ritterlich behalten haben. Gedruckt zu Königgrätz Durch Martin Kleinwächter, 4°, l. 6. — Mährische Articul im August beschlossen. Acta Bohem. II, l. O_4-P_2. — Viz výňatek: Verzeichnüs der Artickel, welche von allen Dreyen Ständen des Marggraffthumbs Mähren, Nemblich von Herrn, Ritter und Bürger Standt, in der Stadt Brinn, bey allgemeiner nechst gehaltenen Zusammenkunfft, den 7. Augusti, in diesem 1619 Jahre, sind deliberiret und beschlossen worden. *D'Elvert*, Schriften XVI, str. 50-4.

5006. Anno 1619 den 7. Augusti, ist von allen Dreyen Ständen des Marggraffthumbs Mähren nemblich von Herrn Ritter und Bürger Standt in der Stadt Prin eine gemeine zusammenkunfft gehalten und bey derselben diese Artickel deliberirt und beschlossen worden. Diese zusammenkunfft ist allhier gantz und vollkömlich nicht gedruckt, nur allein etliche der fürnemsten Artickel. Gedruckt in der Neuen Stadt Prag, bey Daniel Carl von Karlsperg, 4°, l. 6. — Opis v knihovně Musea král. Česk. sign. I. C. 1, tom. XVII, l. 572 (Slavata). — Srv. Artickel, so die Mährischen Ständ beschlossen. Zu Anfang des Monats Augusti, 1619. *Londorp*, Acta publica, k. 74, str. 250-2.

5007. Ihr Hoch-fürstlichen Durchl. Ertz Hertzogs Leopoldi zu Oesterrjeich transferiertes Patent, in Mähren wegen auff- und Annembung aller auffgestandenen und widerwertigen Inwohner daselbst zu gnaden, welche sich zu Ihr Königklichen Mayest. gehorsamb erkleren werden. Wien, 8. Augusti 1619. Gedruckt zu Wienn in Oesterreich bey Wolffgang Schumpen Hoff- und einer Ehrsamben Landschafft-Buchdrucker under der Ennss, im Jahr 1619, 4°, l. 6.

5008. Schreiben der mähr. Direktoren an das Schles. Oberamt, Brünn, 8. August 1619. *D'Elvert*, Schriften XXII, str. 536-8. — Otiskuje též *Palm*, Acta publ. 1619, str. 277.

5009. Schreiben des Churfürsten von Maintz an die böhm. Abgesandten wegen der Kaiserwahl vom 9. August 1619. *D'Elvert*, Schriften XVI, str. 83-5. Otisk z *Londorpa*, Acta publ. I, k. 77, str. 258-60.

5010. Wahrhafte und eingentliche Abschrift zweier Schreiben, eines an Kuhr Mainz; das andere an das kuhrfürstliche Collegium zu Frankfurt, beide von drei Ständen des königreichs Böheim, 1619. 4°. — Copia churfürstl. Meintzischen Schreibens, an der Ständt in Böheim Abgesandte, wegen ihrer Intervention und Protestation, wider Kaiser Ferdinandi Admission zum Churfürstlichen Collegio, 1619. Viz *Eysen*, Deductio, 1620, Bibl. Č. Hist. II, č. 1576, 117.

5011. List stavův českých, ke všem kurfirštům, aby Ferdinand II. za krále českého držán a k volbě císařské jakožto kurfiršt připuštěn nebyl. Viz Paměti *Viléma Slavaty*, l. c., II, str. 322-4.

5012. Copia der Evangel: Ständ der Cron Böheim schreibens an die sammtlich Churfürstl. und der Abwesenden Räht und Gesanden zu Franckfurt de dato 13. Augusti anno 1619. Viz Böhemischer mit Niderländischem Hirn gefüllter Wunder: unnd Streitkoppf č. 5045. Der gesampten Stände Schreiben an das gantze Churfürstliche Collegium, Prag, 13. Aug. 1619. *Eysen*, Deductio das ist Nothwendige Aussführung 1620, l. c., Num. 46 B, str. 106-12. Bibl. Č. Hist. II, č. 1576. — Missiva omnium trium ordinum ad collegium electorale Francofurti ad Moenum congregatum. Dd. in Arce Pragensi 13. Augusti 1619. Viz *Habernfeld*, Bellum Bohem. ed. 1645, str. 147-61. Bibl. Č. Hist. III, č. 11760. — Schreiben unter dem Titul der gesampten Stände auss Böhmen an das gantze hochlöbliche Churfürstliche Collegium, d. 13. Aug. 1619. *Londorp*, Acta publ. I, k. 76, str. 296-303. — Odpověď: Antwort auff das andere und im Beschluss dritte Schreiben (z Marpurku), ibid., k. 84, str. 281-90. Srv. č. 5025. Též Kurtzer und warhafftiger Bericht auff die drey von den widersetzlichen Böhmen, als erstlich den angemassten Directoribus an jhre Churfürstl. Gn. zu Mayntz, unnd dann hernach unter dem Nahmen der gesambten Ständ, Auch letzlich von ihren angegebenen Gesandten, beyde an das gantze hochlöbliche Churfürstliche Collegium abgangene und zu Franckfurt einkommene Schreiben, In welchem sie die nunmehr Rö. Key. etc. auch zu Hungarn und Böheimb etc. Kön. May. etc. Keyser Ferdinandum den Andern etc. als einen ordentlich angenommenen publicirten, gesalbten, gekrönten und belehnten König zu Böheimb von der Stimm und Wahl eines Römischen Königs ausszuschliessen sich bemühet. Franckfurt am Mayn in verlegung Johann Friederich Weissen, 1619.

4°, l. 26. — Jiné vyd. s odlišným pravopisem, 4°, str. 56; jiné 4°, str. 60.

5013. Bayrn an Chur Pfaltz, den 13. Augusti Anno 1619, warumb der Union Kriegsvolck wider Chur Pfaltzisches Sincerirn die 500. Solmische Reutter zertrennet und das Bisthum Aigstat beschwerdt. *Londorp*, Acta publica IV, k. 72.

5014. Zusammenkunft der Nächstangesessenen am 13. August 1619. *Palm*, Acta publ. 1619, str. 273.

5015. Schreiben der Nächstangesessenen an die Herrn Direktores in Mähren, Brieg, 13. August. 1619. *D'Elvert*, Schriften XXII, str. 538-40. — Otiskuje *Palm*, Acta publ. 1619, str. 274-6.

5016. Gründlicher Bericht und Warhafftige Zeittung aus dem Mährlandt von dem erbärmlichen Zuestande der Armen Leuthe, wie sie geplündert, verjaget, und das ihrige alles mit Fewer weg gebrandt worden. Item: Von dem Scharmützel mit dem Graffen von Tampir und von dem Mährischen Volcke zwischen Wüsternitz und Tracht bei Nickelspurgk, was auff beyden theilen vor Volck geblieben, auch wie sich die Obersten, der Herr Ladisslaus von Zscherotin, sonsten Lumpenburger genandt, unnd der Tüffenbacher so bey de Ritterlich verhalten. Gedruckt zue Brünn, den 15. August Anno 1619, 4°, 6 l. Viz č. 4997-5001.

5017. Gründtliche Anzeig, Was zwischen Chur Pfaltz unnd Bayrn in jetziger betrübten Böhemischen, und durch dieselb, fast im gantzen Heil. Röm. Reich, auch in den benachbarten Landen entstandener Unruhe, ein zeitlang geschriben, gehandlet und tractiert worden. Zu menniglichs nachricht und der Warheit, wie sie an ihr selbst ist, zu Steuer. München, Gedruckt bey Anna Bergin, Wittib. Im Jahr 1621, 4°, l. 6 (předml.), str. 143, errata str. 3. — Jiné vyd. liší se pouze tím, že errata jsou na jedné stránce. — Jiné vyd. (předmluva), l. 7, str. 119, bez errat. — Jsou tu obsaženy listiny od 22. srpna 1619 do 20. (30.) srpna 1620 (str. 96); od str. 97-143. jsou přídavky: An den Leser. Demnach in hie oben gesetzten schreiben noch etlicher vorgehender gleichmessiger erklerungen unnd communicationen meldung geschicht, dieselben oder die päss darzu gehörig beygefügt... Jsou to listiny od 14. (24.) července 1618 do 4. (14.) srpna 1619.

5018. Konfederací král. Česk. a jiných přivtělených zemí z jedné a s pány Rakušany dolejšími z strany druhé, 16. srpna. *Slavata*, Paměti, l. c., II, str. 227-9. — Konfederací s hořejšími Rakušany, 16. srpna. *Slavata*, l. c., II, str. 231-3. — Confoederations-Articul zwischen Böhmen und den incorporirten Landen eines und den Oesterreichischern andern theils. *Abelin*, Theatrum Europaeum, l. c., str. 216 a d. — Conföderation zwischen den evangelischen und utraquistischen Ständen der böhmischen Länder und von Österreich, von 1619 (16. Aug.). *D'Elvert*, Schriften XXII, str. 4.

5019. Erzählung von Eroberung des Schloss Wechingen (12. srpen) durch Grafen Bucquoi. Viz Unterschiedliche Gedenckwürdige Geschichten, Schlachten, Scharmützeln, č. 4594.

5020. Von Eroberung und Einnemung dess Schloss und Stättlein Thein (durch Grafen Bucquoi) (před 16. srpnem). Viz Unterschiedliche Gedenckwürdige Geschichten, Schlachten, Scharmützeln, č. 4594.

5021. Wie dem Graff Tampier wieder etliche 100 Mann in Mährern erschlagen worden. Viz *D'Elvert*, Schriften XVI, str. 59. Je to výňatek z letáku: Unterschiedliche Gedenckwürdige Geschichten, Schlachten unnd Scharmützeln č. 4594.

5022. Relace Slanské. *Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 246. — Srv. Relace o sněmě a o některých bitkách. 16. srpna 1699. *Roubík*, Slanský Obzor XIII, 1905, l. c.

5023. Verlauf der Angelegenheiten vom 17. August bis 7. Nov. 1619, nebst der Krönung Friedrichs. *D'Elvert*, Schriften XVI, str. 60-7. Je to výňatek z letáku Variorum discursuum Bohemicorum Nervi, cont. XI. Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 12060.

5024. Artikuls-Brief Tempore Rebellionis Moraviae. Brünn, 18. Aug. 1619. *D'Elvert*, Schriften XVI, str. 71-82.

5025. Schreiben Fürsten Gabriel Bethlehem im Siebenbürgen An die Herren Directorn dess Königreichs Böhemb. Auss dem Lateinischen ins' Teutsche vertiret. Gedruckt im Jahr 1619, 4°, l. 4. — Des siebenbürgischen Fürsten Bethlen Schreiben an die böhm. und mähr. Stände vom 18. August 1619. *D'Elvert*, l. c., str. 82-3. — Otisk z *Londorpa*, Acta publ. I, k. 75, str. 252-4. (Odpověď zaslána 9. září viz tamže.) — Holandský překlad: Copye vanden Brieff des Princes van Transylvanien. Ghenoemt Gabriel Bethlemi. In's Graven-Hage. By Aert Mueris, Bock-verkooper inde Papestraet, inde Bybel. Anno 1619, 4°, 4 l.

5026. Copia Eines Sendschreibens, So von Bethlehem Gabor dem Fürsten in Sibenbürgen auss Weissenburg, sub dato den 20. Augusti dieses ablauffenden Jahrs, An die Herrn Directores dess Königreichs Böheim abgelauffen. Auss welchem der Aussländischen, und dem Türcken verpflichtete Potentaten affection und fürnemen gegen der Christenheit zu ersehen. Auss dem Latein in unser Teutsches durch einen Philohisto-

rem fleissig ubersetzet. Gedruckt im Jahr Christi 1619, 4⁰, l. 4. Srv. č. 5031.

5027. Čechové ohlašují 19. srpna, že nemohou přijati Ferdinanda za krále; 20. přistupují k usnesení tomu Moravané; 21. Slezáci a Lužičané; 24. a 25. se vyzývá lid s kazatelen k modlitbě o dobrého krále; 26. byl zvolen Bedřich Falcký; 27. prohlásili se pro Bedřicha vyslanci zemí moravsko-slezsko-luž.; 28. zvoleni poslové, aby Bedřichovi volbu oznámili. Viz Acta Bohemica, l. c., II, l. P₃. Viz v dalším.

5028. Snešení sněmu českého, kterým přijetí a korunování Ferdinanda II. prohlášeno nepořádným a neplatným. Viz Paměti *Viléma Slavaty*, l. c., II, str. 291-2.

5029. Schreiben der dreien Geistlichen Churfürsten und Abgesandten an die Versamlete Böhmische Stände zu Prag dat. Franckfurt, 20. Aug. 1619. *Londorp*, Acta publ. I, k. 78, str. 261-3. Srv. List kurfirštův stavům království českého. Viz Paměti *Viléma Slavaty*, II, str. 325, l. c.

5030. Německé stížné psaní generálů českých za příčinou nedostatku ve vojště českém. *Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 271-2.

5031. Copia Eines Sendschreibens, So von Betlehem Gabor dem Fürsten in Sibenbürgen, auss Weissenburg, sub dato den 20. Augusti dieses ablauffenden Jahrs, An die Herrn Directores dess Königreichs Böheim abgelauffen... Vyd. čísla 5026 s lat. textem. 1619, 4⁰, l. 8.

5032. Copia dero zu Hungern und Böhaimb Königlichen Maiestätt an Churfürstliche Pfaltz abgangenen beantwortlichen Schreiben, de dato Franckfurt, den 22. Augusti, Anno 1619. *Londorp*, Acta publica, II, str. 263-7.

5033. Chur Pfaltzische Werbung durch Graff Reinharden zu Solms sub dato den 22. Augusti 1619 den 5. Septemb. abgelegt bey Ihr Fürstl. Durchl. in Bayern, dass, nemlich die Kriegs-Praeparation der Union zu niemands Occasion der beschehener anderwertliger Böhmischer Wahl halben mit Ihr Durch. Bayern communiciren sollte. 22. Augusti Anno 1619. *Londorp*, Acta publica V, k. 29. — Fürst. Durchl. in Bayern hierauff gegebener Bescheidt den 8. Septemb. 1619. Tamtéž, k. 30.

5034. Die Disarmirung der Burgerschafft zu Prag, den 23. Augusti. Viz Unterschiedliche Gedenckwürdige Geschichten, Schlachten unnd Scharmützel, č. 4594.

5035. Wohlmeinende Missio eines Christlichen Trewhertzigen Freundtes. An Herrn D. Hoë Ober Hoff Prediger, Wegen eines Schreibens, so Hoë newlichen an den Wolgeb. Herren Grafen von Schlicken hat lassen abgehen, dessen Copey von wort zu wort am ende dieser Missive zulesen. Gedruckt im Jahr 1619, 4⁰, l. 42. Srv. Bibl. Č. Hist. III, č. 11845. — Později vyšlo pod titulem: Fasciculus ex Bohemia. I. D. *Matthiae Hoens* Schreiben, so an den Wolgebornen Herrn Graffen Joachim Andres Schlick. Dresden, 23. Augusti 1619. Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 11689. — Srv. též *Mylius J.*, Bericht, č. 5105. — Kurtzes Discurs eines getrewen, auffrichtigen und unparteiischen Patrioten über die unlängsthin in offnen Truck spargirten Schrifften, ein Schreiben Dr. Hoe, so er Herrn Graffen Schlickens Gnaden gethan, betreffend. Anno salutis, Leipzig. 1620, 4⁰. Srv. Bibl. Č. Hist. III, č. 11843.

5036. Schreiben der mähr. Stände an die Trentschiner Gespannschaft von Bartholomäus 1619, sie möchte die Bedrängnisse durch fremde, auch ungr. Soldaten nicht dulden. *D'Elvert*, Schriften XXII, str. 70.

5037. Artikulové při posledním sjezdu od 25. srpna—31. srpna 1619 zavřené. *Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 319-26.

5038. Stížné psaní rejtharstva domácího k stavům českým, čtené na sjezdu gener. 27. srpna. *Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 300-1.

Důvody stavů o nepřijetí Ferdinanda za krále (22. srpna) a o příčinách nové volby.*)

5039. Artikule a příčiny, podle nichž Ferdinand za krále přijat býti nemůže. *Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 246-58.

5040. List obyvatelům zemským v příčině nepřipuštění Ferdinanda II. ke správě království českého. Viz Paměti *Viléma Slavaty*, II, str. 318.

5041. Charakteristiku letáků stavovských, ospravedlňujících odmítnutí Ferdinanda na trůn český (22. srpna) viz u *Gebaura*, Bibl. Č. Hist. III, č. 11724, str. 25-9.

5042. Časový přehledný pořad publikací stavů, ospravedlňují odmítnutí krále Ferdinanda 22. srpna: Summarium, Darinnen kurtz verfasst zu finden die Ursachen ... Warumb hergegen Fridericus Quintus 1619. — Toto summarium vyšlo s vynecháním odstavce o Bedřichovi Falckém jako: Ursach und bedencken ... 1619. — Z nepřátelské strany vyšlo summarium s připojeným druhým psaním Čechů do Frankfurtu: Böhemischer mit Niderländischem Hirn gefüllter Wunder- und Streitkopff. — Franc. překlad summaria vyšel pod názvem: Extrait des

*) Uvádíme zde ve spojení se sněmovním usnesením stavů i pozdější letáky, této otázky se týkající. Ostatně srv. apologii stavovskou (1.-7. listop.), 1619.

causes. I. De l'abdication du Roy Ferdinand 1620. — Několik dní po summariu vyšel 2. leták: Zween Artickel der Ursachen, warumb die Herren Stände ... Třetí leták stavovský vyšel pod názvem: Fundamenta et rationes, cur regem Ferdinandum 1619. Rozšířeně vyšla fundamenta pod názvem: Luculenta Demonstratio 1619. Srv. čísla následující.

5043. O účasti Hoeově při volbě Bedřichově v Čechách a při volbě Ferdinanda II. ve Frankfurtu viz Bibl. Č. Hist. III, č. 11844 a d. K č. 11844 dodáváme ještě vyd. z r. 1620, 4°, l. 4, str. 54. Viz další č. 5105.

5044. Summarium, Darinnen kurtz verfast zu finden die Ursachen und Bedencken erstlichen, worumb Ferdinandus nicht mag und kan zu einem Könige in Böheimb, hernacher warumb hergegen Fridericus Quintus Pfaltz Grafe am Rhein und des H. Römischen Reichs Churfürst etc. zu einem Könige in Böheimb möchte und köndte angenomen werden. Gedruckt im Jahr, FrIDerICVs BoIeMIae ReX. 4°, l. 12. — Jiné vydání s vynecháním části o Fridrichovi pod titulem: Ursach und bedencken, Warumben Ferdinandus nicht zu einem König in Böhmen angenohmen werde etc. Anderwert nachgedrucket im Jahr 1619, 4°, l. 11. — Jiné vydání s jiným titul. listem ... Warumb ... 1619, 4°, 2, 11. — Vydání s výkladem o Friedrichovi: Artickel und Motiven, warumb König Ferdinand von den Stenden in Böheim rejicirt und zum Regiment nicht admittiert. Chur Pfaltz aber vor anderen Potentaten zu einem König daselbst erwehlt und angenommen worden. Getruckt im Jahr 1619, 4°, l. 10.

5045. Summarium s připojením druhého listu Čechů do Frankfurtu vyšlo pod titulem: Böhmischer mit Niderländischem Hirn gefüllter Wunder unnd Streitkopff, Oder Böhmisch Wunderhirn, welches die Böhmische Protestationschrift so sie dem Hochlöblichen Churfürstlichen Collegio zu Franckfurt übergeben zuerkennen gibt, Und dann die Articul, in welchen sie ihren König Ferdinandum rejiciren, und zum Regiment nicht admittiren wöllen; solches genugsam an tag geben, dessgleichen Motiven Warumb Chur-Pfaltz vor andern Potentaten zu einem König inn Böheim erwehlet und angenommen werden möchte (Prag), 1619, 4°, str. 4. (List datován: 13. Augusti 1619.) Proti viz č. další.

5046. Francouzský překlad Summaria: Extrait des causes: I. De l'abdication du Roy Ferdinand d'Austriche, etc. II. De l'Election du Roy Frideric, Electeur Palatin du Rhin. etc. ... A la Haye ... En l'Année 1620, 4°, l. 12.

5047. Manifeste ou declaration sommaire des raisons principales, pour lesquelles les estats du Royaume de Boheme des Provinces incorporées en iceluy, ont esté contraints de proceder à nouvelle election. Les dittes raisons fondées en privileges anciens, libertes et loix fondamentales du dit Royaume, et en une possession non interrompue de 500 ans, et plus. Tourné fidelement, et mot à mot del' original Latin, 1619, 4°, str. 19. — Jiné vyd. 12°, str. 12.

5048. Holandský překlad De redenen die De Staten van Bohemen beweecht hebben den Erts-hertoch Ferdinandus te verworpen etc. Ende haer gedrongen hebben eenen nieuwen Coninck te kiesen. Als oock De propositie gedaen in d'eerste voorstellinghe om te kiesen den Keurvorstelijcken Paltsgraef tot Coninck van Bohemen, door de Staten van dat Conincrijcke in hare publijcke vergaderinge op den 16en Augusti. Synde den geboorten dach vanden selven Paltsgraef. Overgeset uyt de france Copie. Tot Dordrecht, By Niclaes Vincentz, Boeck-drucker Woonende by de Visch-marckt. Anno 1619, 4°, str. 40. Nadpisy v obsahu se trochu liší od titulního listu. Zvláště nápis první části bývá citován často jako samostatný leták pod titulem: Merckelijcke redenen, waerom den Aerts-hertogh Ferdinandum niet en conde noch en mochte geadmitteert worden tot de regeringhe ende besittinghe des Coninckrijcr Bohemien etc. — 2. část má název: De Propositien ghedaen door de Staten van Bohemen, in hare vergaderinge tot Prage, op de verkiesinghe van eenen Coninck den 16. Augustij 1619 synde den geboorten dach vanden Prince, den Keurvorstelijcken Palts-graef.

5049. Der Böhmische Soldat. (Psalm. 37. Die bösen werden aussgerottet, die aber dess Herren harren, werden das Land Erben; pak čtyři čtyrverší: Fortitudo, Justitia, Prudentia, Temperantia.) Gedruckt im Jahr 1620, 4°, str. 46. Obsahuje listy do Frankfurtu z 13./VII., z 13./VIII. a 28./VIII. 1619 a ostatní ohražení a důvody českých stavů o sesazení Ferdinanda II.

5050. Zwene Artickel Der Ursachen, warumm die Herren Stände, so wol auch die andern der incorporirten Länder der Cron Böheimb, Ihre Durchleucht, Ertzherzog Ferdinandum etc. zu ihrem Könige nich können annemen, noch erkennen. Der ander Artickel, Was die Herren Stände, etc. bewogen, dass sie auff einen andern König gedacht, und denselben freywillig ordentlicher weise, laut des Landes alten gewonheit und Privilegien zu einem regierenden Könige erwehlen müssen. Und denn die Straff auff diejenigen, welche sich einem oder

dem andern Articul feindlich widersetzen, sollen mit beschriebener Straff angesehen werden. Gedrutckt in der Newen Stadt Prag bey Daniel Carolide von Carlsberg. Im Jahr 1619, 4°, str. 14. (Obsahují odpověď na dopisy Ferdinandovy z Vídně, dat. 1. Sonnabends nach Ostern, 2. Montag nach Jubilate, 22. dubna.)

5051. Fundamenta et rationes, cur Regem Ferdinandum Boemi, Moravi, Silesii et Lusatii agnoscere non potuerint. Anno 1619, 4°, l. 11. — Jiné vyd. 1619, 4°, l. 12. — Další vydání roku 1620. Viz č. další. — Opis rukop. bibl. Musea král. Č. sign. I. C. 1, tom. XIV, l. 251 (Slavata).

5052. Incipit: Num. I. Luculenta demonstratio, Ferdinandum suo ipsius merito Regno Bohemiae et incorporatis provinciis excidisse. Auctior nunc edita. Justus Lipsius. Mota religionis anchora, simul turbata reipubl. navis. 4°. — Num. II. Polonorum regis confessio, compactata, provinciarum intuitu, inita, institutaque esse, literis binis, Silesiae Duci scriptis, comprehensa. Literae priores. Sigismundus III. Dei gratia Rex Poloniae... illustris princeps, cognate, etc.... Varsaviae die 19 m. Maji, 1617. — Num. III. Literae argumenti ejusdem posteriores. Sigismundus III. etc.... Varsoviae die 29. Januarii 1619. — Num. IV. Transactio inter Johannem Bohemiae Regem, ejusque heredes, liberrima Bohemorum voluntate, meroque, Statuum beneplacito, ad Regiam successionem admissos, ex una, et Casimiri Polonorum Regis plenipotentionarios, ex altera parte celebrata. Quousque nimirum utriusque imperium extendi debeat. Ubi ad iuris Bohemici, in Poloniam habiti, renuntiationem, renuntiare simul juri, in Silesiam habito, Polonorum rex commissarios suos jussit. — Num. V. Renuntiatio Casimiri, Polonorum regis, suo, suorum haeredum, et successorum nomine, de non amplius repetendis, vel turbandis Silesiae ducibus, ducatibus etc. dominiis. Sub praestiti juramenti fide, et poena excommunicationis facta. (Datum Cracoviae in Octava Purificationis B. Mariae Virg. A. Domini 1339.) — Num. VI. Friderici Bohemorum regis, Sac. Rom. Imp. principis electoris, ducis Bavariae, marchionis Moraviae, ducis Silesiae, et Lucemburgi, marchionis Lusatiae, etc. Expositio causarum susceptae Regni Bohemici, et incorporatarum provinciarum, Coronae. Pragae, 28. Octobr. (7. Novembr.) 1619. — Num. VII. Generalis statuum Poloniae in Comitiis Varsaviensibus Anno 1573 inita institutaque confoederatio. Qua disertis verbis, interveniente juramento, cavetur non licere Regiae Maiestati 1. Liberum Religionis exercitium turbare, 2. Subditorum copias militari apparatu extra Regni limites ducere, publicamque expeditionem, sine procerum unanimi consensus suscipere. — Num. VIII. Henrici Silesiae ducis ex Majoribus hodiernorum principum Ligio-Brigensium liberalissima, Episcopatus Vratislaviensis dotatio. (Actum Vratislaviae 1240.) — Num. IX. Henrici IV. Silesiae ducis benignissima collegiatae ecclesiae S. Crucis in castro Vratislaviensi fundatio. — Num. X. Episcopatum Vratislaviensem olim jam Bohemiae regum imperio inclusum fuisse, Documentum regiarum literarum primum. (Nos Johannes, rex Boh. . . . Datum Parisiis 1342.) — Num. XI. Documentum episcopalium literarum secundum. (Nos Pretzlaus et [jiní biskupové], 1358). — Num. XII. Caroli Austriae archiducis I. Episcopatum Vratislav. tutelari Polonorum regis patrocinio committentis. II. Ducum et magistratuum Silesiae feuda irrumpentium cupiditati offerentis, ad Archi Episcopum Gnesnensem Literae. (Nissa 14. August, 1619.) — Num. XIII. Sigismundi III. Polonorum Regis ad senatorem quendam Regni Literae, Consilium ejusdem de Conatibus Transylvani in Hungaria, nec non principum et ordinum in Silesia, reprimendis privatim requirentes. (Warsaviae, 1619.) 4°.

5053. Examen der Recepten und Medicamenten, so etliche politische medici vor die böhmische Kranckheit oder Fieber geordnet. Cum cura admodum necessaria Papatus. Notwendige Artztung der zuvorhin vor lengst an- und auffgestochenen Pestilentzischen Gifft- und Bluttrieffenden Blatter und Eyterbeulen dess verfluchten antichristlichen Bapsthumbs. Und jetzo newlich darauss verursachten und entsprungenen schädlichen Mania und Hirnwütenden Unsinnigkeit. Allerlei geistliche und politische recepta und medicamenta notwendig und nützlich zugebrauchen. Alles dem christlichen ewangelischen Leser lieblich vnd anmutig zu lesen. Gestellet durch ***Beatum Modestinum Seuberlich*** Boëmum geistlicher und politischer Medicin Studiosum. Gedruckt im Jahr 1620, 4°, 78 l. — Jiná vyd. o 79 a 140 l.

5054. Bewegliche Artikel, Motiven und Ursachen, warum die löblichen Stände des Königreichs Böheim König Ferdinanden von derselben König nicht annehmen können, sollen, noch wollen, 1619, 4°.

5055. Ursachen, warum die Böhmen und incorporirte Stände Ferdinand zum König nicht annehmen können, und zu einer neuen Wahl geschritten. Prag, 1619, 4°. Srv. *Londorp*, Acta publica, I, k. 108, str. 378-93.

5056. Die Ursachen, worumb Ertzherzog Ferdinandus zu Oesterreich, Herzog zu Burgund, Steyer, Kärndten und

Würzburg zu der Regierung und Possession dess Königreichs Böhaimb und desselben allen incorporirten Ländern nicht zugelassen worden, noch zugelassen kann, 1619, 4°. — Srv. též *Zíbrt Č.*, Neuberkův exemplář zápisků Jeníka z Bratřic II, str. 113-36. Čas. Č. Mus., 1907, str. 80. Srv. č. 5098.

5057. Ursach und bedencken Warumben Ferdinandus, nicht zu einem König in Böhmen, angenohmen werde etc. Anderwerts nachgedrucket, im Jahr 1619, 4°, l. 11.

5058. Trinum vel omne trinum perfectum immo perfectissimum. I. Pretiosa. Bescheindeliches Anbringen der Boemischen und der Incorporirten Länder Abgesandten als erstmals jhrer Königl. Würd die Cron und der Länder Regierung an- und auffgetragen ward. II. Gloriosa, Ursachen, warumb jhrer Königl. Würden (Bedřich F.) die Regierung der Cron Böhem vor andern Potentaten kan und soll zugelassen werden. III. Ponderosa. Omnia lectu dignissima. Königl. Würden in Wald Sachssen empfahung. Gedruckt. zu Praag bey Lorentz Emmerich Im J. 1619, 4°, l. 12. Na konci: Kurtzer bericht, wie jhr Königl. Majest. Gemahlin gekrönt worden. — Srv. rukop. opis v knih. Musea král. Č. sign. I. C. 1, t. XIV, l. 230 (Slavata).

5059. Urkundt und Zeugschaft von den Ambtleuten des Königreichs Landtafel, darinnen sie bei ihren Pflichten bekennen, dass von Auswechslung Kaiser Ferdinandi Revers in den Landtagen nichts zu finden ist, 1620. Viz *Eysen*, Deductio, 1620, Bibl. Č. Hist. II, č. 1576, 37. —

5060. Johann Georg I., Kurfürst von Sachsen, seine Familie und sein Hof. Nach handschriftlichen Quellen. Dresden, 1838, 8°. Srv. o kurfiřtu Janu Jiřím v dalším jednání, zvláště r. 1620-1.

5061. Der Böhmen Schluss, dass sie König Ferdinanden zu ihrem König nicht annehmen wolten. *Abelin*, Theatrum Europaeum, l. c., str. 219.

5062. Artikel über die Ursachen der Entsetzung Ferdinand II., 1619. *D'Elvert*, Schriften XXII, str. 4.

5063. Ursachen und Motiven, warum die Böhmen weder den Hertzog Carl Emanuel von Savoyen, noch König Christianum IV. in Dänemarck, noch Churfürst Johann George den I. zu Sachsen zum Könige angenommen 1619. *Lünig*, Europäische Staatsconsilia č. 157. Bibl. Č. Hist. II, č. 274.

5064. Ursach warumb Ferdinandus zum Wahltag nicht admittirt werden solle. Viz *Böhm*, Handschriften des Haus-, Hof- u. Staatsarchives, Wien, 1873, str. 46.

5065. Polemiku proti stavovským letákům viz v oddílu: Nároky Ferdinandovy k trůnu českému, počátek r. 1620.

Volba Bedřicha Falckého dne 26. srpna r. 1619.

Bedřich Falcký do r. 1619.

5066. Stamm-Baum der Churfürsten und Pfaltzgraffen bey Rhein. Viz *Abelin*, Theatrum Europaeum, l. c., příloha 7a, str. 278.

5067. Genealogia — der Pfaltzgrafen bey Rein, Hertzogen in Bayern — von Pharamundo bis auff das gegenwertige 1649 Jahr. durch *Ph. L. Hoffman*. Cl. Ammon sc. Joh. Ammon exc. Francofurti ad M. Imp. fol., 7 l.

5068. *Heuser E.*, Die Pfalz zu Anfang d. 30jähr. Krieges. Pfälzisches Museum XVIII.

5069. Abrégé de l'histoire de la maison Palatine du Rhin. Rkp. král. knihovny Mnich. viz Catalogus codicum, Monachii VII, 1858, č. 337, str. 47.

5070. LXXI lettres autographes de Frédéric V., Electeur Palatin et Roy de Bohème, a son épouse Elisabeth d'Angleterre avec une lettre du Prince Charles d'Angleterre a Elisabeth, sa seur. Rkp. mnichovské král. bibliotéky, viz Catalogus codicum . . . biblioth. reg. Monacensis VII, 1858, č. 347, str. 49. Vydány jsou u J. Kr. *Aretina*, Beiträge zur Geschichte und Literatur. München, VII, 1806, str. 140-209, 260-78 (obsahuje 72 dopisy) pod názvem: Sammlung noch ungedruckter Briefe des Churfürsten Friderichs V. von der Pfalz, nachherigen Königs von Böhmen 1612-32.

5071. Gustav Adolf, Prinz von Schweden, an Kurprinz Friedrich v. d. Pfalz. Stockholm 17. Aug. 1602. — Des Letzteren Antwort. Heidelberg 5. Dec. 1602. Conc. — Otištěno Zeitschrift f. d. Gesch. d. Oberrh. 32, str. 73-5. Srv. *Wille Jakob*, Die deutschen Pfälzer Handschriften des XVI. und XVII. Jahrhunderts der Universitäts-Bibliothek in Heidelberg, str. 138, č. 839, str. 352-4.

5072. Abschriften der beiden Testamente Friedrichs IV. von der Pfalz vom 6. December 1602 und 27. August 1610, des Theilungsakt seiner Söhne Friedrichs V. und Ludwig Philipps von 6. August 1611 und 10. Juli 1613, sowie der Schuldentheilung von 30. October 1613. Viz *Wille Jakob*, l. c., str. 158, č. 554.

5073. Relationes oder ordentliche Beschreibung, Wie Pfaltzgraff Friderich Churfürst, von dem König in Engellandt Jacobo 1. zu einem Ritter dess Ordens Dela lartire, geschlagen worden. 2. Wie obgenandter Churfürst, mit der Prinzessin Fräwlein Elisabeth, den 27. De-

cemb. 1612 zu London im König. Pallast Weithal, verlobt und versprochen worden. 3. Welcher massen die Triumphen, wegen Presentirung dess Ritter Ordens Dela lartiere, und von S. Georgen, vom König auss gross Brittania jhrer Prinz Ex. Graff Moritzen, auff 3. und 4. Feb. in Grauenhagen sind gehalten worden, 1613. 4. O sňatku sultánovy dcery. Augspurg bey Johann Schultes, 1613. — O podvazkovém řádu v Čechách, viz Bibl. Č. Hist. I, č. 4731. — Podvazkový řád Fridricha zimního krále. Besídka pro záb. a pouč. 1887, č. 7. — Srv. rytinu a text: Pfaltzgraff Friedrich empfänget den Orden des Hosenbandes, 1613. *Khevenhiller*, Annales Ferdinandei, Bibl. Č. Hist. III, č. 11925, VII-VIII. Viz č. další o svatbě Bedřichově. O pověsti, jak ztratil Bedřich Falcký řád podvazkový při útěku na mostě Karlově, viz líčení událostí Pobělohorských.

5074. Verhael van de ceremonien ghescheidt in Engelandt in't installeren van zyne Princelycke Excellentie, nevens den Cheurfurst Paltz in de Orde van den Cousebant. Midtsgaders van de ceremonien ghepleecht in't celebreren van't houwelyck tusschen den Paltzgrave ende de Princesse van groot Britangien. s'Gravenhage 1613, 4°, l. 4.

5075. Beschreibung der Reiss-Empfahung dess Ritterlichen Ordens, Volbringung des Heyraths vnd glücklicher Heimführung. Ritterspiel vnd Frewdenfest Friedrichen dess Fünften, Pfalzgraven bei Rhein mit der Princessin Elisabethen, Jacobi I., Königs in Grossbritanien Tochter. Heidelberg 1613, 4°.

5076. Gratiarum actio ad Deum et congratulatio ob ... Principis ... Friderici V. Comitis Palatini ad Rhenum ... post celebratas nuptias cum inclyta heroina ... Jacobi Magnae Britanniae, Franciae ac Hiberniae Regis ac filia unica Elisabetha, principessa, virgine ... die VII. Junii 1613. Srv. *Lipowsky*, Fridrich V., München 1824, str. 313-8. Viz č. 5129.

5077. *Franciscus Biondus* in Eromena, proxime ad Argenidem Barclaii accedente, calamitates Friderici et Elisabethae conjugis graphice depingit. Srv. Gryphius, Apparatus de scriptoribus XVII. sec., str. 166.

5078. Abbildung dess Durchleuchtigen Hochgebornen Fürsten und Herrn, Herrn Friderichs dess V. diss Nahmens, dess Heyligen Römischen Reichs Churfürsten, Pfaltzgraffen bey Rhein, Hertzogen in Bayern etc. Und der Durchleuchtigen Hochgebornen Fürstin und Frawen, Frawen Elisabeth, ältesten Tochter dess Königs in gross Britannien, Franckreich und Irrlandt, ihrer Fürstlichen Gnaden Gemahlin, Beneben ihrer Königlichen und Churfürstlichen Eltern und nechsten Blutsverwandten. Durch *Crispinum de Passe* in Kupffer geschnitten. Darbey auch verfügt worden ein kurtze Beschreibung ihrer Hochheiten, Ankunfft, Stammes, Hewrath, Verwandtschafft, sampt der Reyse, durch die vereinigte Niderlanden newlicher Zeit verrichtet. (Rytinka: 2 spojené ruce mezi korunami; pod nimi heslo: Rege me, Domine, secundum verbum tuum.) Gedruckt zu Arnheim bey Johan Janson, im Jahr 1613, 4°, l. 10, tab. 12. Z obsahu bývají často uváděny jako samostatné kusy: Kurtzer Bericht von der Glücklichen und wolgewündschten vereynigung, zwischen dem Hochmächtigsten und weitberühmbtesten Hauss von Gross Britannien und Bayern (A_2-B_4). — Kurtzer Bericht, Wie die Princessin zu Heydelberg ist angelangt, und wie sie daselbst ist empfangen worden (C-C_2). Také nadpis z 2. tabulky bývá často uváděn jako název spisu: Regiae Anglicae Maiestatis pictura et historica declaratio. Ultrajecti, apud Crispianum Passoeum Zeelan. Anno salut. hum. 1613. Vyobrazeny jsou tu následující osoby: Henricus, Walliae princeps; princeps Carolus; Jacobus, Angliae rex; Anna, Angliae regina; Elisabetha, Jacobi regis filia; Fridericus IV., comes Palatinus; Ludovica Juliana; Fridericus V., comes Palatinus; Mauritius, comes Nassav.

5079. Phals-Graff und sein Gemahl. Podobizny viz *Meteren*, Niderlendischer Historien II. Theil, 1614, str. 733. Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 12025.

5080. O manželce Bedřichově Alžbětě Anglické viz v dalším č. 5143, 5163 a d.

5081. O svatbě v r. 1613 viz The court and times of James the first. Illustrated by authentic and confidential letters from various public and private collections, 1848, I, str. 225 a d.

5082. Kurtzer unvergreifflicher Bericht, wie der Durchlauchtigst Hochgeborne Fürst ... Friderich der Fünfft, Pfalzgraff bey Rhein ... Churfürst, Mondtags den 24. Aprilis, alten Calenders diss 1615 Jahrs, nachts zwischen 12 unnd 1 Uhren, mit etlichen Volk vor die Statt Wormbs kommen ..., auch wie solches alles zugangen, unnd was sich gedenkwürdiges dabey begeben unnd zugetragen. Gedruckt im Jahr Christi Anno 1615, 4°.

5083. Liber officiorum Friderici Quinti. 1618. Grossherzogl. General-Landesarchiv, Karlsruhe. Sign. Copialbuch No. 573.

5084. Kurtze unnd gegründte Aussführung, Auss was erheblichen Ursachen der Durchleuchtigste Pfaltzgraf Friderich, Churfürst etc. bewogen worden, den Newen Vestungs-Baw zu Udenheim verhindern abthun und niderlegen zu lassen. Gedruckt im Jahr 1618, 4°, l. A-D.

5085. Evangelium Johannis am 1. Cap. (Parodie na povolání Fridricha Falckého do Čech.) *Mone*, Anzeiger deutsch. Vorzeit VI, 1869, str. 299. Incip.: In der zeit sandten die abtrinnigen vom Kaiser zum Friderich von Heidelberg...

5086. Neu gemachte 10 geboth für den Churfürsten von Haidelberg. Rkp. (Mnichov, státní bibliotheka Cod. 4848, fol. 9.) Dle jiného rukopisu tištěno v *Mone*, Anzeiger für Kunde der deutschen Vorzeit 1869, str. 299: Neuwe zehen gebott für den vermeindten küng in Böheimb. Incip.: Der Keiser ist dein herr, du solt khein andere herrschafft suochen.

5087. Trosky paláce Bedřicha V., potomního „Zimního krále Českého" v Heidlberce nad Rýnem. Viz *Hipman K.*, Za Českou slávou, č. 13. Bibl. Č. Hist. III, č. 10582.

Bedřich Falcký zvolen 26. srpna 1619 a volba jeho 6. října veřejně prohlášena.

5088. *Gindely*, Absetzung Ferdinand's II. als Königs von Böhmen und Wahl Friedrich's V. von der Pfaltz zum Könige von Böhmen. Sitz. Ber. Wien. Akad. XXXI, 1859. Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 12400. Srv. č. další.

5089. Die böhmische Königswahl viz *Gindely*, Geschichte des 30jährigen Krieges II, str. 172-234.

5090. Dekrét direktorů, aby lid Boha za milost prosil k šťastnému volení nového krále 1619. *Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 284.

5091. Copia Schreibens der Böhmischen Stände unnd incorporirten Länder an Chur Pfaltz wegen beschehener Wahl, 1619. *Londorp*, Acta publica, I, k. 80, str. 264-6.

5092. Pfaltzgraf Friderich wird zum König in Böhmen erwöhlet. *Abelin*, Theatrum Europaeum, l. c., str. 218.

5093. Jednání stavů s Bedřichem Falckým ze spisu: Gesandschaft an ihren neuerwählten König Friedrich den Vten, dann dieser Gesandschaft ertheilte Instruction. *Zíbrt*, Zápisky Jana Jeníka z Bratřic. Čas. Č. Mus., 1897, str. 308.

5094. Mündliche Anzeige, was zwischen Churpfalz und Bayern in jetziger betrübter Zeitlage... traktirt wurde. München, 1621, 4°. Maximilian zrazuje Fridricha od přijetí koruny české.

5095. Copia des Churfürstl. Collegij Schreibens, an Chur-Pfaltz die Böheimbische Wahl nicht anzunehmen, s. l., 1619, 4°. — Jiné vyd., s. l., 1620, 4°.

5096. Der Churfürsten Erinnerungsschreiben an Chur Pfaltz die offerirte Cron nicht anzunehmen, 1619. *Londorp*, Acta publica, II, k. 2.

5097. Volba nového krále 1619. *Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 283-98.

5098. Výpisky o volbě krále českého z pamětního spisu: Die Ursachen, warum der Erzherzog Ferdinand von Oesterreich... zu der Regierung und Besitz des Königreichs Böhmen und desselben allen incorporirten Ländern nicht zugelassen worden, noch zugelassen werden kann, 1619. *Zíbrt*, Zápisky Jana Jeníka z Bratřic, Čas. Č. Mus., 1897, str. 308. Srv. č. 5056.

5099. In edictum inaugurationis Bohemicae Friderici Comitis Palatini Rheni, quo adferuntur rationes, quibus motus Regnum illud susceperit, strictura, Cracoviae 1620, 4°.

5100. *Scultetus Abrah.*, Königl. Wahlpredigt gehalten nach der Erwehlung und Designation des zukünfftigen Königes in Böheim, Friederich Pfaltzgraffen bei Rhein, Amberg 1620, 4°.

5101. Artikul o budoucího JMst krále českého (1619), Nár. Listy, 1863, č. 221. Srv. ibid. č. 207: Artikul krále Ferdinanda.

5102. *Hermannus Zacharias*, Frewdenpredigt am 20. Sontage nach Trinitatis, an welchem die Königliche Wahl Des Durchlauchtigsten, Grossmächtigsten Fürsten und Herren... Friedrich, Pfaltzgraffen beym Rhein, des Heiligen Römischen Reichs Ertz-Druchsessen, Churfürsten Hertzogen in Bayern, Grafen zu Veldentz und Spanheim etc. zum Haupt, König und Herren im Königreich Böheimb in allen Bresslavischen Kirchen der Augspurgischen Confession, offentlich publiciret und abgekündiget worden. Gehalten durch —, der H. Schrifft Doctoren, Pfarrherrn und Inspectorem der Kirchen und Schulen in Bresslau. Gedruckt zu Bresslau durch Georgium Bauman. In verlegung Johann Cyrings seligen Erben und Johann Perferts beyder Buchhändler daselbsten 1619, 4°, 16 l.

5103. Rex Bohemiae vivat. Pyramis Regum Bohemiae et Votorum Silesiae: Quam pro novi regiminis invictissimi regis Bohemiae Friderici I. felici ingressu, feliciore progressu ac felicissimo egressu, Deo omnipotenti dedicavit, consecravit, *M. Petrus Gothardus*, P. L. Caesar. Philomathem. nobiliss. et ampliss. senatus Vratisl. ecclesiastes in Hermannsdorff s. l. 1619 (chronogr.), fol., 1 l.

5104. *Thomas Sagittarius*, Oratio poetica de liberrima divi Friderici, comitis Palatini ad Rhenum.. in regem Bohemiae electione... XIII. Februarii... habita. Breslae, 1620 viz v oddílu: Bedřich Falcký ve Slezsku, 13. února 1620.

5105. *Mylius Johannes*, Viel und längst gewündschter gründlicher wahrhafftiger Bericht, ob, was, woher, und wiefern der Churfürstliche Sächsische Oberhoff-

prediger Herr D. Hoe mit der Böhmischen Sach, und sonderlich der fürgegangenen Wahl eines newen Königs in Böhmen zu thun gehabt, und wie es umb das von ihme an den Herrn Grafen Joachim Andre Schlicken (1619) gethane Schreiben bewandt seye. Sampt kurtzer Widerlegung eines Ehrenrührigen Passquills und unmenschlicher Lästerschrifft, so ein ungetrewer Calvinischer Tockmeuser, der sich fälschlich Erasmum Trewlich genant, wider wolgedachten H. D. Hoen newlich aussgehen lassen. Allen wahren Ewangelischen Christen, hohes u. niedriges Standes, zur Nachrichtung verfertiget u. in Druck gegeben durch ... der freyen Künste u. Philosophiae Magistrum. Leipzig, Abraham Lamberg u. Caspar Kloseman, anno 1620, 4°, str. 71. S předmluvou D. Hoë. Spis na obranu Hoë proti paskvilu: Wolmeynend Missiv an D. Hoën, později pod titulem: Fasciculus ex Bohemia, tištěný v Břehu Slezském, v Praze, Hanavě a v Amberku. Srv. č. 5035, 5043.

5106. *Bellus Mikuláš*, Österreichs Lorbeerkranz (o volbě krále). Bibl. Č. Hist. III, č. 11539, l. 3, str. 229-37, 248, 381. Viz též *Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 326.

5107. Trutina statuum Europae, olim scripta ab illustrissimo duce de *Rohan*, nunc in gratiam studiosae juventutis, dilucidis annotationibus, e praestantissimis seculi historicis et politicis aucta et illustrata ac pro compendio notitiae status hodierni per Germaniam imperiumque ejus in lucem edita a *Josua Orndio*. Accessit Vita Alberti Wallensteinii, ex Italico in Latinum translata. Editio altera. Rostochi, apud Joach. Wildium, an. 1668, 12°, str. IV, 194, VI. Z obsahu: De electione comitis Palatini ad regnum Bohemiae, str. 154-81.

5108. *Ritter M.*, Die Pfälzische Politik und die böhmische Königswahl 1619. Hist. Zeitschrift LXXIX, str. 239 a d.

5109. *Palm Hermann*, Das Verhalten der Schlesischen Fürsten und Stände bei der Wahl Friedrich V. von der Pfalz zum König von Böhmen im Jahre 1619. Zeitschr. Gesch. Schles. VII, str. 227-59. S dodatkem: Das Verhalten der Ober- und Niederlausitzischen Stände bei der Konföderation mit Böhmen und der Wahl Friedrichs von der Pfalz, ibid., str. 254.

5110. *Bothe Friedrich*, War die Rejektion Ferdinands II. von Böhmen (1619) berechtigt? Inaugural-Dissertation zur Erlangung der Doctorwürde der Friedrichs-Universität Halle-Wittenberg. Halle 1898, 8°, str. 47. I. Theil: War Böhmen Erb- oder Wahlreich. — 2. díl vyšel jako článek v Jahrb. Gesellsch. f. Gesch. Protestantismus in Österreich XXI, 1900, str. 88-110 (s pokračováním): Die Rechtmässigkeit des Königthums Ferdinand II. von Böhmen.

5111. Churfürst Friedrich von der Pfalz sucht sich zum König in Böhmen und Marggrafen in der Ober- und Niederlausitz zu machen i. J. 1619. Viz Beschreibung der Gemälde an der Deke des Audienzzimmers im Churf. Sächs. Schlosse Ortenburg zu Budissin, Bibl. Č. Hist. II, č. 6475.

Bedřich Falcký po bitvě na Bílé Hoře.*)

5112. K dějinám Bedřicha Falckého viz veškerou literaturu historickou za Jakuba I. v anglických bibliografiích historických. Pro ukrácení místa tato všeobecná díla jsou zde vynechána mimo ty, jež přímo se týkají historie české.

5113. Warum der Winterkönig nach der Pragerschlacht am Weissenberge sich selbst verlassen? 1620. Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 12383.

5114. Ein Brief des sogenannten böhmischen Winterkönigs Friedrich von der Pfalz an die Stadt Glatz (16. Dez. 1620). Glatzer Vierteljahrschr. VI, 1886, str. 172-3.

5115. Rathschlag und Bedenken, welche dem Kuhrfürsten und Pfalzgrafen bey Rhein ein treuer Patriot gegeben. Gedruckt zu Prag, 1621, 4°.

5116. Epistolae Friderici antehac Electoris, nunc Exulis iam olim ad varios scriptae missaeque, sed hic demum anno 1621 erutae. Atque ab eodem Friderico, tanquam redivivo Ouidio usurpatae, s. l. et a., 4°, A-C$_4$. (Obsahuje 14 dopisů v distichách.)

5117. *Gindely Anton*, Friedrich V. von der Pfalz der ehemalige Winterkönig von Böhmen seit dem Regensburger Deputationstag vom Jahre 1622 bis zu seinem Tode. (Abh. Kön. B. Ges. Wiss. VI. F., 12. B., Nr. 8.) Prag 1885, 4°, str. 42.

5118. *Fiedler Jos.*, Correspondenz des Pfalzgrafen Friedrich V. und seiner Gemahlin Elisabeth mit Heinrich Mathias von Thurn. Archiv f. Kunde oesterr. Geschichts-Quellen XXXI, 1864, str. 377-414. Obsahuje 40 dopisů z let 1625-29.

5119. Copia Schreibens des Pfalzgrafen Friedrich an den Kaiser und das Kurcollegium wegen der pfälzischen Restitution 23. Juni und 13./23. Juli 1630. Viz

*) Události za vlády Bedřicha Falckého v zemích koruny české a v sousedstvu po volbě vykonané až do Bělohorské bitvy jsou uvedeny v chronologickém pořadu celkového pásma 1619-20. Tuto zařaďujeme pro přehlednost vše, co souviselo s osudy Bedřichovými a jeho rodiny vůbec, tedy i celková zpracování jeho života a činnosti.

Wille Jakob, Die deutschen Pfälzer Handschriften in Heidelberg str. 159, č. 563. Srv. č. 5071.

5120. Briefe und Akten über verschiedene auf Grund des westfälischen Friedens noch zu vollziehende kurpfälzische Restitutionen. Viz *Wille*, ibid., str. 157, č. 551.

5121. Catholicon et notorium Imp. Ferdinandi II. et Friderici V. Elect. Palat. utriusque Regni Bohemiae electi, pro jure S. imperii, s. l., 1625, 4°.

5122. Kurtzer, aber warhafftiger Bericht Von der Grausamen Verfolgung, welche bey währender Regierung König Friederichs Pfaltzgraven Churfürsten in Böheimb über die Bäptler, Lutherischen und Brüder soll ergangen seyn. Proverb. 13. 5. Der Gerechte ist der Lügen feind: aber der Gottlose schmähet und schändet sich selbst, 1627, 4°, l. A-D_3.

5123. Fridericus V., rex Bohemiae. Viz *Rustolf*, Elegidia, 1631. Bibl. Č. Hist. III, č. 12162.

5124. Lebens-Geschichte der Weyland Durchleuchtigsten Churfürsten in der Pfaltz Friederich des V., Carl Ludwig's und Carls, worinnen die Böhmische Unruhe, der Dreyssig-jährige Krieg, die Vicariat- und Wildfangs-Sache, des Chur-Fürsten Carl Ludwig Liebes-Händel mit der Baronessin von Degenfeld und die Langhäusische Sache Durch einen gantz kurtzen Begriff annehmlich beschrieben werden. Cölln 1693, 16°, str. 251. Z obsahu: Schreiben des Chur-Fürstlichen Collegii, worinnen selbiges An. 1619. Den Pfaltz-Graff und Chur-Fürst Friedrich von der Böhmischen Cron ernstlich abgemahnet (8-19). Schreiben Churfürst Joh. Georgen I. von Sachsen, welches Er Anno 1619. An Chur-Fürst Friederich zu Pfaltz wegen der Böhmischen Cron abgeschicket und Ihn davon nochmals treulich abgemahnet (Dresden, 20. Octob. 1619) (19-23). — Jiné vydání z r. 1703, 12°, str. 206. (Připojena vyobrazení jmenovaných tří osobností.) — Jiné vydání z r. 1705, str. 206, rytiny 3. (S vyobrazením Bedřicha Falckého, Karla Ludvíka a Karla.)

5125. Bedřich Falcký, viz: *Textor*, Ius publicum statuum imperii, 1701. Bibl. Č. Hist. III, č. 12259.

5126. *Humbracht Reinh. Fridr.*, Fridericus V. comes Palatinus Rheni et Elector affectans regnum Bohemiae. S tab. mincí. Altorf, 1716, 4°, str. 68. (Histor. dissertace, často citovaná pod: [praes.] *Koehler Joh. Dav.*, De Friderico V. Comite Palatino Rheni et Electore, affectante Regnum Bohemiae, Altorf, 1716.)

5127. *a Russdorff Joannes Joach.*, Friderici regis Bohemiae legatus, Vindiciae causae Palatinae. Viz *Feller*, Monumenta varia inedita X, 1717, str. 570. — Srv. *Rusdorf J.*, Lettres de messieurs du conseil privé du Palatinat electoral à la regne de Boheme. Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 12161. — Viz *Krüner Fr.*, Johann von Rusdorf, kurpfälzisches Gesandter und Staatsmann während des dreissigjährigen Krieges. Halle 1876. * *R. Koser*, Hist. Zeitschr. XXXVIII (NF. II) 1877, 95.

5128. A collection of original royal letters, written by king Charles thes First and Second, king James the Second and the King and Queen of Bohemia to gether with original letters, written by prince Rupert, Charles Louis Count Paldine, the duchess of Hannover, and several other distinguished persons, from the Jear 1619 to 1665. Dedicated, with permission tu His Majesty by *Sir George Bronnley*, London 1787, 8°.

5129. *Lipowsky Felix Joseph*, Friderich V. Churfürst von der Pfalz und König von Böhmen. München 1824, 8°, str. XX, 332. Srv. *Schön Joseph*, Bittliche Vorstellungen eines Böhmen an Deutschlands Gelehrte, aus Gelegenheit der von Archivar Lipowsky zu München (1824) erschienenen Biographie Friedrichs V. Churfürsten von der Pfalz und König von Böhmen, Hormayr, Archiv, XVI, 1825, str. 383-6, 398-401.

5130. *Söltl*, Der Religionskrieg in Deutschland. Hamburg 1840. (Mnoho zpráv k životopisu Fridrichovu.)

5131. Fridrich von Pfalz und seine Gemahlin Elisabeth. Prag, Beiblatt z. Ost und West, 1844, č. 11.

5132. Friedrich V. (Falcký) viz *Häusser Ludwig*, Geschichte der rheinischen Pfalz nach ihren politischen, kirchlichen und literarischen Verhältnissen, II. Heidelberg 1845, V. oddíl, str. 247-519. § 4. Friedrich V. bis zur böhmischen Königswahl. § 5. Friedrich V., König von Böhmen, bis zur Schlacht auf dem Weissen Berge. § 6. Nächste Folgen der prager Schlacht bis zur Auflösung der Union.

5133. Orleansové jsou z krve Zimního krále Českého a Stuartův. Lumír, I, 1851, 1, str. 475.

5134. *Hammerstrand S. F.*, Historik Öfversigt af förhandlingarne mellan Konung Gustav II. Adolf af Sverige och Kurfursten Fredrik V. af Pfalz, Upsala, 1855, 8°.

5135. *Legis Glückselig*. Geschichte des „Winterkönigs" Friedrich von der Pfalz, Illustr. Chronik v. Böhmen, Bibl. Č. Hist. II, č. 5662, I, Lief. VI, 339.

5136. *Schotel*, De Winterkoning en zyn gezin, Tiel, 1859, 8°.

5137. *Behaim*, Vita et res gestae Friderici electoris Palatini Rhenani: 2. a 3. knihu vydal *K. Hofmann*, Michal Beheims Reimchronik, Quellen u. Erörterungen z. bayer. u. deutsch. Gesch. III,

1863, str. 1-258; opravy tamtéž str. 316-24. Něco též u *Kremera*, Geschichte d. Kurfürsten Friedrich.

5138. *D'Elvert*, Zur Geschichte des 30jährigen Krieges: I. Der Winterkönig Friedrich von der Pfalz. Notiz. Blatt, Brünn, 1866, č. 12.

5139. Esther Teifflová častuje Bedřicha Falckého. Vyobrazení a text viz *Herold*, Malebné cesty po Praze I, 1866, 681.

5140. *Pechtl*, Der böhm. Krieg zur Zeit des Winterkönigs. Jahrbuch des Erz- u. Riesengebirges III, 1869.

5141. *Kittel Eduard*, Eger und Friedrich von der Pfalz. Mitth. Gesch. Deutsch. Böhm. XVI, 1878, str. 81-91. Viz též literaturu o Chebsku, Bibl. Č. Hist. II, č. 5742 a d.

5142. *Ritter M.*, Friedrich V., Kurfürst von der Pfalz. Allg. Deutsche Biographie, VII, 1878, 621-7.

5143. Král Bedřich Falcký a Alžběta Anglická, jeho choť (k podobiznám Adriana van der Werffa). Světozor XX, 1886, str. 766.

5144. Osobnost Friedricha zimního krále českého. Besídka pro zábavu a poučení, 1890, č. 49.

5145. Česká koruna za krále Friedricha zimního. Bes. pro záb. a pouč. 1890, č. 50.

5146. *Špička Petr*, Proroctví Kotterova (týká se Fridricha V.), Vlast, VIII, 1891-2, str. 385-90, 454-67. Viz obšírně v tomto svazku Bibliografie, č. 3194-217.

5147. *Klopp*, Das Königsjahr Friedrichs in Böhmen, 1619-20. Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 12450.

5148. *Kraushar*, Fryderyk, król Czeski. 1892. Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 12452.

5149. *Zamastil*, Mělník v době direktorů a Fridricha Falckého. Bibl. Č. Hist. III, č. 12992.

5150. *Wolkan R.*, Deutsche Lieder auf den Winterkönig, 1898. Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 12301. Srv. ibid. týž č. 12299, 12300, 12302.

5151. *Kozmanecius V. Fr.*, Spisek o zimním králi a jeho náboženství; jakož i obnovení náboženství katolického a pokutování odbojných. Viz *Podlaha*, Bibl. Č. Hist. III, č. 11937. Srv. *týž*, Vácslav Fr. Kozmanecius o zimním králi českém. Sborník histor. kroužku „Vlasť", V, 1896, str. 183-5 a Kapihorský, Historie kláštera Sedleckého, Bibl. Č. Hist. III, č. 13098, str. 104-5.

5152. *Sperl Aug.*, Der oberpfälzische Adel und die Gegenreformation, Vierteljahrschrift des Vereines Herold in Berlin, 1900, 4. Hft. Srv. č. 5154.

5153. *Weydmann*, Drei Briefe a. d. Zeit d. Kurfürst Friedrich V. v. d. Pfalz, Königs von Böhmen. Mannheimer Geschichtsblätter 1901, str. 192-5.

5154. *Sperl Aug.*, Hans Georg Portuer. Eine alte Geschichte. Stuttgart und Leipzig 1901 (báseň, zmínky o zimním králi), 8⁰. Srv. č. 5152.

5155. *Pechtl Jindřich*, Zur Zeit des „Winterkönigs". Politik 1904, č. 165, 181, 203, 237, 265, 286, 314, 335; 1905, č. 22.

5156. Elogia aliquot regum, principum .... in tota Europa celeberrimorum. S. l., 1629, 4⁰, 14 l. Obsahuje básně na následující osoby: Bedřich V. Falcký; Kristian Anhaltský; Joach. Arnošt z Ansbachu; Jiří Bedř. z Badenu; Jan Jiří z Krnova atd.

5157. Fridericus, Bohemiae Rex. Vyobrazení u *Abelina*, Theatrum Europaeum, l. c., str. 271. Pod vyobr. lat. verše: Si quis in adversis meruit potiendo coronam ...

5158. *(Rustolf Joachim)*, Elegidia et poematia epidictica unacum ad vivum expressis Personarum iconibus. Impressa Upsaliae 1631. S vyobr.: Bedřich V. Falcký. Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 12162.

5159. Fridericus, Comes Palatinus vyobrazení viz: Kriegs- und Friedens History unserer Zeiten. Bibl. Č. Hist. III, č. 11568.

5160. Pohřebiště „Zimního krále" v Sedanu. Viz *Hipman K.*, Za českou slávou, č. 175, Bibl. Č. Hist. III, č. 10582.

Rodina Bedřicha Falckého. Matka Ludovika Juliana. Alžběta Anglická, choť, děti.

5161. Louise Juliana, dcera Vilhelma Oranského, matka Fridricha Falckého, viz Prameny, s. v. *Spanheim*, Vita Ludovicae Julianae, Friderici V. matris, 1645. Bibl. Č. Hist. III, č. 12222.

5162. *Spanheim Friedr.*, Memoirs sur la vie et la mort de la princesse Louise Juliane, Electrice Palatine, née Princesse d'Orange, contenant un abregé de quelques evenements notables de nos temps et de divers mistéres qui s'y sont passés. Leiden, 1645, 8⁰. Srv. č. předchozí.

5163. Korunování Alžběty za královnu českou, viz při 4. listopadu 1619.

5164. *Elisabeth Walter*, A poore widowes mite offered upon the altar of a zealous hart for the prosperous success of the towe illustrious princes Frederik and Elizabethe, Europes faire oyes and the worldes greate hopes (1613). Viz *Wille*, Die deutschen pfälzer Handschriften in Heidelberg, l. c., str. 108, č. 763.

5165. *Jesse*, Memoirs of the court of England during the reign of the Stuarts, including the protectorate. New edit. London I, str. 143-57: o Alžbětě královně české.

5166. Mládí Alžběty viz ve spisu *Thomas Birch*, The life of Henry prince of Wales, eldest son of king James I.

Dublin 1709, str. 94-5. Vychovatelem jejím byl lord Harrington, který vychovával také jejího bratra Jindřicha.

5167. Verses by the Princess Elizabeth, given to Lord Harington of Exton, her preceptor. Nugae antiquae II, str. 411-6. (Báseň Alžběty). Ukázky viz u *Opela*, Elisabeth Stuart, Königin von Böhmen, Sybel's Hist. Zeitschr. XXIII, 1870, str. 293, pozn. 2.

5168. Německá skladba o choti Bedřichově „Elisabeth Stuart i. J. 1619, Königin von Böhmen". Doba složení: „jen před několika lety učinil náš velmi učený kněz, *Pater S.*, praefect Schol., pěkný zpěv o české královně Alžbětě . . ." Viz *Zíbrt*, Zápisky Jana z Bratřic. Čas. Č. Mus. 1897, str. 309.

5169. *Gerle*, Elisabeth, Königin von Böhmen. Histor. Bildersaal der Vorzeit Böhmens III, Bibl. Č. Hist. II, č. 5184, 1824, str. 78.

5170. *Miss Benger*, Memoirs of Elizabeth Stuart, Queen of Bohemia, daughter of king James the first. Including sketsches of the state of society in Holland Germany in the 17th century. London, 1825, I-II sv.

5171. Elisabeth Stuart, Königin von Böhmen. Časopis Freimüthiges, 1828, No. 67. Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 12371.

5172. Lettres to King James VI. from the Queen, Prince Henry, Prince Charles, the Princess Elizabeth and her husband Frederich, King of Bohemia, and from their son Prince Frederich Henry. From the originals in the library of the faculty of Advocates. Edinbourgh, 1835, 4°, s 35 tabul. Faksim.

5173. *Söltl*, Elisabeth Stuart, Gemahlin Friedrich V. von der Pfalz. Viz der Religionskrieg in Deutschland. Hamburg 1840. Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 12378.

5174. *Wittich*, Christian der Halberstädter und die Pfalzgräfin Elisabeth. Zeitschr. für preussische Geschichte und Landeskunde 1869, str. 505 a d. (Vévoda Kristian Brunšvícký, biskup Halberstadtský, který zahájil boj ve prospěch rodiny falcké v r. 1621.) Zde uvedena i příslušná literatura o jeho lásce k Alžbětě.

5175. *Opel J. O.*, Elisabeth Stuart, Königin von Böhmen, Kurfürstin von der Pfalz. Ein Vortrag. Histor. Zeitschrift XXIII, 1870, str. 289-328. S přílohami: Eigenhändige Briefe Christians von Braunschweig an seine Mutter Elisabeth. Haag, 14. Febr. u. 13. Mai 1624. — J. E. Westphal an den Gouverneur. Krop in Schöningen. Amsterdam, 1. März 1624. — J. E. Westphal an die Herzogin Elisabeth, Amsterdam 1. März 1624.

5176. O písemných stycích angl. vyslance na Tureckém dvoře, *Tomáše Roe*, s Alžbětou viz The negotiations of Sir Thomas Roe str. 74, 146, 156, 325, 354 a d.

5177. *Henry Wotton*, diplomat a ředitel školy v Etonu. Životopis jeho v předmluvě k spisu Reliquiae Wottonianae, London, 1672, fol. (Několik dní před bitvou na Bílé Hoře snažil se vyjednáváním s Ferdinandem II. válečné rozhodnutí oddáliti.) Dopisy jeho k Alžbětě z r. 1620, 1626, 1629 viz v Reliquiích Wott., str. 442, 551-7, 449-50. Zde také jeho báseň na Alžbětu s nadpisem: On his Mistress, the Queen of Bohemia, str. 379-80.

5178. Alžběta anglická, manželka zimního krále. Světozor IV, 1870, str. 127.

5179. *Gardiner S. R.*, Letters and other Documents illustrating the Relations between England and Germany Commencement of the Thirty Jears war (listy Dudleye Carletona ke královně Alžbětě české), 1871, 8°.

5180. *Hraše J. K.*, Hlava králové Alžběty a podkova krále Bedřicha Falckého, Světozor X, 1875, str. 606.

5181. *Kleinschmidt*, Elisabeth Stuart (1596-1662). Allg. Deutsche Biogr. VI, 1877, str. 19-22.

5182. *Helfert Jos. Alex.*, Rodina zimního krále ve vyhnanství. Osvěta XVII, 1887, str. 669, 779, 870.

5183. *Svátek Jos.*, Alžběta falcká, zimní královna česká a její dítky. Dějepisná studie. Zlatá Praha X, 1893, str. 279, 294, 303, 320, 330, 343, 355, 363, 379, 387, 399, 414.

5184. Něco k charakteristice Elišky, choti Fridricha zimního krále. Besídka pro záb. a pouč. 1894, č. 95.

5185. *Fitte Siegfr.*, Die Winterkönigin (1596-1662) Elisabeth von der Pfalz. Sonntagsbeilage der Vossischen Zeitung, 1896, č. 45.

5186. *Wendland Anna*, Hannoverische Erinnerungen an die Winterkönigin. Zeitschr. d. histor. Ver. f. Niedersachsen, 1904, 504-17.

5187. *Wendland A.*, Elisabeth Stuart, Königin von Böhmen. Ein Lebensbild. Neue Heidelberger Jahrbücher XIII, 1904, str. 23-55.

5188. *Hauck K.*, Elisabeth, Königin von Böhmen, Kurfürstin von der Pfalz, in ihren letzten Lebensjahren. Kleine Schriften zur Geschichte der Pfalz, I, Heidelberg, 1905, 8°, str. VI, 96. Z obsahu: Die finanzielle Lage der Winterkönigin. Die Frage ihrer Rückkehr in die Pfalz. Elisabeth und ihre jüngeren Söhne. Elisabeth und ihre Töchter. Der Ehezwist im Hause Karl Ludwigs. Die Enkelkinder der Elisabeth. Ihr Leben und Verkehr im Haag. Politische Haltung. Rückkehr nach England. Ihre letzte Lebenszeit und ihr Tod. S vyobrazením královny. Srv. *B-ská*, Elisabeth, Königin von Böhmen,

in ihren letzten Lebensjahren. Politik 1906, č. 65. — Srv. též Zeitschr. f. die Gesch. d. Oberrheins XXI, 1906, č. 4.

5189. Elisabetha, Bohemiae regina. Vyobrazení u *Abelina*, Theatrum Europaeum, l. c., str. 273.

5190. Elisabeth, Stuart, Gemahlin Fridrich V. v. d. Pfalz, Königs v. Böhmen (1596-1662). Portr. *Crisp. Queebooren* sc., 8°.

5191. *Miereveldt*, Zimní královna česká v National Portrait Gallery v Londýně. Viz *Hipman K.*, Za českou slávou, č. 48. Bibl. Č. Hist. III, č. 10582.

5192. Hrob Zimní královny české ve Westminstru v Londýně. Viz *Hipman K.*, Za českou slávou, č. 40, l. c. — Č. 149.

5193. *Dove Alfred*, Die Kinder des Winterkönigs. Beilage zur Allg. Zeitung, München, 1891, č. 82, 98-100.

5194. *Helfert J. v.*, Rodina zimního krále ve vyhnanství. Viz č. 5182.

5195. O křtu syna Ruprechta v Praze viz 1620, březen.

5196. Ein böhmischer Prinz. Beil. zur Bohemia 1882, č. 330-53.

5197. *Hollar*, Rupert von der Pfalz (mědiryt.). *Parthey*, Hollar, č. 1499.

5198. A. van Dyck: Český princ Ruprecht. Viz *Hipman K.*, Za českou slávou, č. 171. Bibl. Č. Hist. III, č. 10582. Viz *Andresen A.*, Der deutsche Peintre-Graveur oder die deutschen Maler als Kupferstecher, Leipzig V. 1878, str. 91-104.

5199. Listy zapraszające na wesele Zygmunta Rakocego z królewną czeską, Fryderyka, niegdy rebellizanta cesarskiego, córką, z Henryką (1651). *Czermak W.*, Stan. Oświęcima dyaryusz 1643-51. Script. Rer. Polon. XIX. 1907, str. 253-4.

5200. Listy *Descartesovy* princezně Alžbětě jsou otištěny v obou souborných latinských vydáních jeho děl: v Amsterodámě, 1682-3; ve Frankfurtě n. M. 1692: Renati Descartes Epistolae etc., jakož i ve vyd. francouzském: Lettres de Descartes, Paris, 1667.

5201. *Croesens G.*, Quäkerhistorie. Berlin, 1696, str. 665 a d., 704 a d.

5202. *Storch*, Chronik von der Stadt Herford, 1748, 8°. Srv. veškeru literaturu o Herfordu, kde se vždy jedná o Alžbětě, hlavně *Rose*, Zur Geschichte der Stadt Herford, Westfäl. Provinzial-Blätter, Minden, 1843-7, III, str. 1 a d., IV, 1 a d.

5203. *Hagedorn*, Entwurf vom Zustande der Religion bei der Reformation in Absicht der Grafschaft Ravensberg, 1748, 8°.

5204. *Foucher de Careil A.*, Descartes et la Princesse Palatine ou de l'influence du Cartésianisme sur les femmes au XVIIe siècle. Paris, 1862, 8°, str. 129. V příloze otištěny listy hlavně od staršího bratra Alžbětina, potomního kurfirsta Karla Ludvíka. Viz č. 5200.

5205. *Guhrauer Gottschalk Eduard*, Elisabeth, Pfalzgräfin bei Rhein, Aebtissin von Herford. Raumer's Histor. Taschenbuch, Dritte Folge, I, 1850, str. 1-150; II, 1851, str. 417-554. Zde uvedena obšírně i celá roztroušená literatura starší doby.

5206. *Hölscher*, Die Labadisten in Herford, Herford, Gymnasialprogr. 1864, 8°. Srv. literaturu o labadistech v církevních dějinách a zvláště článek „Badie" v *Mollerově*: „Cimbria litterata".

5207. Elisabeth viz *Göbel*, Geschichte der rheinisch-westfäl. Kirche II, str. 181-299, 359-67.

5208. *Hölscher*, Elisabeth, Pfalzgräfin bei Rhein, Aebtissin von Herford (1618-1680). Allgem. Deutsche Biogr. VI, 1877, str. 22-8.

5209. *Foucher de Careil A.*, Descartes, la Princesse Élisabeth et la Reine Christine d'après de lettres inédites. Paris-Amsterdam, 1879, 8°, str. V, 219. Je to přepracované vydání z r. 1862, hlavně na základě rukop. „Recueil de quelques lettres écrites à M. Descartes par la Reine de Suède et la Princesse de Bohême, copiées sur les originaux", 4°, as 200 l. nalezeného Foucherem na zámku barona Van Pallandta nedaleko Rosendaala u Arnheimu v Holandsku. Srv. č. 5204.

5210. *Bertrand J.*, Une amice de Descartes, Elisabeth, princesse de Bohême. Revue de deux mondes, Paris, CII, str. 93-122.

Mince za Bedřicha Falckého.

5211. *Smolík Jos.*, O dlouhé minci v Čechách. Viz Bibl. Č. Hist. I, č. 23366.

5212. *Newald*, Die „lange Münze" in Oesterreich. Viz ibid.

5213. *Fiala Ed.*, Die Münzungen des ständischen Directorium und Friedrichs von der Pfalz (1619-20). Viz Bibl. Č. Hist. I, č. 23361. Srv. *Lilienthal*, Auserlesenes Thaler-Kabinet, č. 5214, str. 66 a d.

5214. Mince Fridricha Falckého. Viz *Čermák Kl.*, Mince království českého za panování rodu Habsburského (Bibl. Č. Hist. I, č. 23277), str. 171-234, tab. XLII-LXI. — Na tolaru obráceno písmeno D(ei) Gratia, z toho věštba o neštěstí, pohromě Bedřicha Falckého. Viz podrobně *Seyler George Daniel*, Historische Nachricht von Wahrsagenden Müntzen oder derselben Vorbedeutungen, nebst ihren accuraten abrissen. Franckfurt und Leipzig, 1733. str. 3-7: Von denen wegen der umgekehrten Buchstaben oder Ziffern vor ominösgehaltenen Müntzen. Viz též *Lilienthal Mich.*, Auserlesenes Thaler-Cabinet, Königsberg, 1730, str. 68; *Kund-*

mann, Bericht von sonderbahren Müntzen, 1732, str. 18 a d.

5215. *Koehler J. Dav.*, Fridericus V. Viz ibid., č. 23362.

5216. *Joachim J. Fried.*, Zwei besondere und sehr rare Geldstücke des Churfürsten von der Pfaltz. Viz ibid. č. 23363.

5217. Von drei auf die Crönung Friedrichs, Churfürsten und Pfalzgrafen am Rhein, zum König in Böhmen geprägten Münzen. Ibid. č. 23364.

5218. Pamětní mince korunovační Bedřichovy viz při korunovaci 1619, listopad. Srv. také *Hanka*, České korunovační mince, Bibl. Č. Hist. I, č. 23397.

5219. *Smolík Jos.*, Dukát krále Bedřicha Falckého z r. 1621 neb 1622. Zpráva o Museu král. Českého za r. 1905, str. 18.

5220. *Czikann*, Mähr. Zwölfkreuzerstück 1619-21. Viz Bibl. Č. Hist. I, č. 23365.

5221. Pečet krále Fridricha Falckého. Faksimile s opisem Sereniss. Potentiss. Principi Friederico Bohem. Regi. Com. Pal. Rhen. S. Rom. Imp. Elect. Duci Bava. Mar. Mor. Siles. etc. Humillime D. D. D. Matthoeus Merianus 1620. Velkost 1 *m* 040 × 0 *m* 455. V knihovně Bruxellské. Viz Annuaire de la société d'archéologie de Bruxelles XVIII, 1907, str. 47.

5222. *Kameníček Fr.*, Ladislav Velen ze Žerotína rozhlašuje po zemi patent krále Bedřicha o zvýšení mince, Čas. Mat. Mor., XXII, 1898, str. 84-5. Srv. Mähr. Münze v. 1620. Bibl. Č. Hist. I, č. 23368-9; Mährisches Münz-Patent 1620, ibid., č. 23370.

Osudy Heidelberské knihovny rodu Falckého v Mnichově a nyní v Římě.

5223. *Wilken Fr.*, Geschichte der Bildung, Beraubung und Vernichtung der alten Heidelbergischen Büchersammlungen. Heidelberg, 1817, 8⁰.

5224. Knihovna Bedřichova v Heidelberku a její osudy r. 1622 viz Bibliothèque de la ville Orléans u *Haenel*-a, Catalogi librorum manuscriptorum, qui in bibliothecis Galliae, Helvetiae, Belgii, Britanniae M., Hispaniae, Lusitaniae asservantur, Lipsiae, 1830, 4⁰, sloupec 267-9.

5225. *Theiner A.*, Schenkung der Heidelberger Bibliothek durch Maximilian I., Herzog und Churfürsten von Bayern an Papst Gregor XV. und ihre Versendung nach Rom. München 1844, 8⁰.

5226. *Bähr J. Ch. F.*, Die Entführung der Heidelberger Bibliothek nach Rom. Leipzig 1845 (Aus d. Serapeum). Srv. *týž*, Heidelb. Jahrbücher d. Liter. 1872, č. 31-3.

5227. Knihovna zimního krále Fridricha. Bes. pro záb. a pouč., 1874, č. 45.

5228. *Stevenson H. jr.*, Inventario dei libri stampati Palatino-Vaticani, I-II, Roma, 1886-91.

5229. Codices Palatini Latini bibliothecae Vaticanae. Rec. *H. Stevenson jr.*, recogn. *J. B. de Rossi.* Romae 1886. Srv. č. 5228.

5230. *Mazzi C.*, Leone Allacci e la Palatina di Heidelberg. Propugnatore N. Ser. 4 u. 5. Též otisk, Bologna 1893

5231. Instruktion für die Überführung der Palatina nach Rom. Beil. z. Allg. Zeitung 1901, No. 96.

5232. Dějiny bibliotheky Fridricha V. Viz předmluvu spisu: *Wille Jakob*, Die deutschen Pfälzer Handschriften des XVI. und XVII. Jahrhunderts der Universitäts-Bibliothek in Heidelberg. Katalog der Handschriften der Universitäts-Bibliothek in Heidelberg. II. Bd., Heidelberg 1903, str. I-XII.

Volba a korunovace Ferdinanda II. ve Frankfurtě 28. srpna, 9. září r. 1619.

5233. Listiny týkající se volby viz *Tadra F.*, Zur Kaiserwahl 1619, č. 5256.

5234. Dopisy volby se týkající viz v letáku: Kurtzer und Wahrhaftiger Bericht auff die drei von den widersetzlichen Böhmen.... an das... Churfürstliche Collegium... abgangene und zu Frankcfurt einkommene Schreiben. Obsah: 1. Schreiben, 13. Julii. 2. Schreiben, 13. Aug. 3. Schreiben, 13. Julii. 4. Schreiben, 13. Aug. 5. Schreiben, 28. Aug. Viz č. další.

5235. Schreiben von den angegebenen Abgesandten gleichfals an die gesambten Herren Churfürsten, von den vermeinten Directoren, dat. Marpurg, 18. (28.) Aug. 1619. *Londorp*, Acta publ. I, k. 87, str. 303-7. Srv. č. další.

5236. Kurtzer und Warhafftiger Bericht Auff die drey von den widersetzlichen Böhmen, als erstlich den angemassten Directoribus an ihre Churfürstl. Gn. zu Mayntz, und dann hernach under dem Nahmen der gesambten Ständ. Auch letzlich von ihren angegebenen Gesandten, beyde an das gantze hochlöbliche Churfürstliche Collegium abgangene und zu Franckfurt einkommene Schreiben. Srv. č. 5234. Otisk 1. psaní Čechů s odpovědí vyšel pod titulem: Unartige vermessene Protestation, welche die Rebelischen vermainten Directorn, der Kron Böhaimb, durch ihre nacher Franckfurt am Mayn abgeordnete Ihrer Chur Fürstl. Gn. Herrn Ertz Bischoffen zu Maintz, etc. Einlieffern lassen. Neben derer Wollgegründter Widerlegung. Gedruckt im Jahr 1619, 4⁰, l. 14. — Jiné vydání

s jiným tiskem téhož roku, 4°, l. 14. — Francouzský překlad: Manifeste et fondamentale replique aux articles des 3 lettres des Bohemiens Rebelles, envoyes à la Diète de Frankfort, l'an 1619. Paris, 1620, 4°.

5237. Wahltag zu Franckfurt, viz *Abelin*, Theatrum Europaeum, l. c., str. 183-7.

5238. Capitulation, Darauff die jetzige Römische Käyserl., auch zu Hungarn und Böhmen Königliche Majestät Ferdinandi II. von den Churfürsten dess heiligen Römischen Reichs, zum Römischen König unnd künfftigen Käyser erwehlt und angenommen, Zu Franckfort am Mayn den 28. Augusti Anno 1619. (Citát z Seneky.) Gedruckt Im Jahr 1620, 4°, str. 19. — Jiné vyd. s. l., 1621, 4°, l. 12. — Srv. Keyserliche Capitulation von dem sämptlichen Churfürstlichen Collegio Keys. Mayest. Ferdinando II. auff dem zu Franckfurt gehaltenen Königlichen Wahltag ubergeben den 28. Augusti 1619. *Londorp*, Acta publica, II, k. 1, str. 2-17. — Kayser Ferdinandi Capitulation viz u *Abelina*, Theatrum Europaeum, l. c., str. 206 a d. — Srv. *Limnaeus*, Bibl. Č. Hist. II, č. 863; *Carpzovius*, l. c., č. 864; *Müldener*, l. c., č. 865; *Ziegler*, l. c., č. 866; *Senkenberg*, l. c., č. 868; l. c., č. 895-6.

5239. Merkwürdiger geheimer Bericht von der römischen Königswahl Ferdinands II. und den Anfängen der böhmischen Unruhen und des 30jähr. Krieges. Viz *Moser*, Patriotisches Archiv für Deutschland, VII, 1787, str. 33 a d.

5240. Dess heiligen Haffeners und der himlischen Angelschnur Ausszug. Am hohen Fest ... Frewdenreichen Verkündigung der zu Franckfurt den 28. Augusti, dess 1619 Jahrs glücklich abgegangenen Wahl zum Römischen Käyserthumb ... Ferdinandi II. ... Von ... Cardinal *von Dietrichstein* etc. Bischoff zu Olmutz etc. 1620. Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 10342. — Srv. Cardinal v. Dietrichstein, Des h. Hafeners und himlischen Angelschnur Auszug viz Acta Bohemica, l. c., II, l. S-T_3.

5241. Relation cont. the manner of the solemnitie at the election and coronation of Ferdinand the Emperour, in Franckford, Aug. 30th. 1619. With other occurrences in Bohemia, and divers parts of Germany for three moneths last past. London 1620, 4°.

5242. Afbeeldingh met de voornaemste gheschiedenissen zoo von de Crooningk des Keysers ende bo bemelten Coninck, met haer waere afconterfeytselen 1619, př. fol.

5243. Wahltags Handlung, das ist kurtze und warhafftige Beschreibung, aller fürnembsten Sachen, und erstlich mit was für Comitat, dess H. Römischen Reichs Herrn Churfürsten, und deren ansehenliche Bottschafften, zum Wahltag einkommen. (Znak říšský.) Permissu speciali ... Johannis Suicardi, Archiepiscopi Moguntini, S. R. I. per Germaniam Archicancellarii ... Franckfurt, in Verlegung Heinrich, Kröners, in Johann Schmiedlins Buchladen zu finden, 1619, 4°, l. 18.

5244. Wahl und Crönungs Handlung. Oder kurtze unnd warhaffte Beschreibung welcher Gestalt, der Allerdurchleuchtigste, grossmächtigste, unuberwindlichste Fürst und Herr, Herr Ferdinandus II. von Gottes Gnaden Erwöhlter Rimischer Käyser, auch zu Hungarn und Böheimb König etc. zu Franckfurt, auff Mittwochs den 18. alten oder 28. Augusti newen Calenders, Erwöhlet, und hernach den 9. Septemb. Newen Calenders daselbst gekrönt worden, auch was sich innzwischen daselbsten denckwürdiges begeben und zugetragen hat, 1619, 4°.

5245. Kayserliche Wahl u. Krönung ... Augspurg. Georg Kress, 4°, 8 l. s vyobr.

5246. Alls (Mann) (žena počítá peníze), 1600 19 Jar ein (König) licher Waltag War. Ku konci In (Aug)s(Burg) gedruckt Nach zutruckten ver(Boten), fol., l. 1, mědr.

5247. Kaiser-Wahl und Krönung Ferdinand II. (5 vyobr.). V levo korunovace, holdování a průvod do kostela, v pravo lidová slavnost na Römerbergu a socha císaře na koni. Dole: Kurze und wahrhaftige Beschreibung ... zugetragen haben. Dole text: Nach tödtlichen abgang .. Gedruckt zu Franckfurt am Mayn, Bey *Conrad Cordoiss*, Brieffmaler, fol., 6 l. — Jiné vydání dole: házení peněz. *E. Kieser* fec. Dole text: Kurtzer, doch eigentlicher Bericht — zugetragen haben. Franckfurt, bey Eberhardt Kiesern, 1619, vel. fol. — Jiné vyd., bez mincí a bez textu. *A. Hogenberg* exc., př. fol.

5248. Allegorie auf die Kaiserkrönung. Ve středu pyramidy, jejíž obrysy jsou z nápisů Justitia, v pravo Fortitudo, v levo před skálou Prudentia; nahoře 2 ruce v mračnu, nad vrcholem pyramidy císařská koruna a nad tím vznáší se říšský orel. Pod tím: Frankfurt. Caes. Ferdirandi ... et magnif. deductionis. Dole dedikace: Pyramis divo Ferdinando II. Humilime dicata a *Danielo Meisnero*. Rad. *E. Kieser*, fec., fol.

5249. Aufzug Kaiser Ferdinand II. in Augsburg vom Dom nach dem Fuggerhaus. Nahoře: Eiconismus Augustiss. et potentiss. Romanorum imperatoris. Dole jména a figury. Dřevoryt. *Johannes Conradus Fischer* Inuentor. *Daniel Döringk*, fec. roy. př. fol. na 2 l. — Jiné vyd., s odchylnými písmeny, bez dedikace.

5250. Cronung Ihrer May. Königs Ferdinandi II. zum Römischen Keyser. Dole na straně házení mincí, lat. a něm. rým. Unguentum Caesar Ferdinandus etc. Dedikují *S. Latomus* a *E. Kieser*, př. fol. — Jiné vyd. Průvod do kostela a korunovace. *Th. de Bry*, fec., př. fol.

5251. Beschreibung Ihrer Kön. Maj. Ferdinandi dess Andern Crönung zum römischen König und künftigen Kayser viz *Abelin*, Theatrum Europaeum, l. c., str. 187-91.

5252. *Ranke*, Wahl Ferdinands II. 1869, 1888. Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 12414.

5253. *Erdmannsdörfer*, Herzog Carl Emmanuel von Savoyen und die Kaiserwahl v. 1619, Leipzig 1862, 8°.

5254. *Gindely Ant.*, Die Kaiserwahl in Frankfurt im Jahre 1619. Nach den diplomatischen Correspondenzen der Staatsarchive von Oesterreich, Bayern, Franckreich und Spanien. Österr. Revue I, 1864, str. 79-101.

5255. Die frankfurter Kaiserwahl viz *Gindely*, Geschichte des 30jährigen Krieges II, 1878, str. 132-62.

5256. *Tadra F.*, Zur Kaiserwahl 1619. Aktenstücke des königl. Sächsischen Hauptstaatsarchivs. Mit Einleitung: Ueber die Stellung Kursachsens gegenüber dem Könige Ferdinand u. dem Böhmischen Aufstande bei der Kaiserwahl 1619. Sitz. Ber. Wien. Akad. LXXXVIII, 1878, str. 505-634. Též otisk, Wien, 1878, 8°, str. 132. S 27 přílohami.

5257. *Kohl D.*, Die Politik Kursachsens während des Interregnums und der Kaiserwahl. Hallesche Abhandlungen, XXI, 1887. Srv. Bibl. Č. Hist. III, č. 12484. Srv. ibid. č. 12485: *Schulze Th.*, Die kursächsische Politik und der böhm. Aufstand 1619-20. Leipziger Dissert., 1904.

5258. Rozbor a charakteristiku letáků, jimiž se Ferdinand proti stavům českým hájil, viz u *Gebaura*, l. c., 20-5.

5259. Pořad letáků, jimiž Ferdinand hned po své volbě ještě ve Frankfurtě se hájil proti obviněním stavů českých: Kurtzer und Warhafftiger Bericht Auff die drey vonn denn widersetzlichen Böhmen... 1619 (autor jesuita). — Částečný otisk (první psaní Čechů do Frankfurtu a odpověď na ně z „Berichtu") vyšel pod názvem: Unartige, vermessene Protestation, welche die Rebellischen vermainten Directorn. Einlieffern lassen 1619. Viz č. 5236.

Válečné příhody, sjezdy slezské a diplomatické jednání od konce srpna do 20. října.

5260. Svolení na obecn. sjezdu v Praze 27. srpna, čím každý k obraně svobody, náboženství a výsad přispěti povinen. Viz *Jungmann*, Hist. Lit. Č. IV, č. 1066, d.

5261. Dobytí Písku viz *Skála ze Zhoře*, III, 298-9, l. c., k 27. srpnu 1619. Dobytí toto bývá často pleteno s dobytím druhým r. 1620.

5262. Kurtze glaubhaffte Erzehlung, Wie newlicher Tagen dess Conte di Buquoi, und dess Tempiers Kriegsvolck allhier inn Böhemen, so wol in Mähren unnd Oesterreich so erbärmlich gehauset. Gedruckt zu Prag, im Jahr Christi 1619, 4°, l. 4. Na rubu tituln. listu dřevorytina: obléhání města Písku (?).

5263. Spanischer Türck, Oder Wahrer Bericht der grausamen unerhörten Spanischen und mehr als Türckischen Mordthaten, welche in dem Königreich Böheimb hin und wider durch den Conde di Buquoi und Graf Tampier an Mann und Weib auch unschuldigen Kindern und Schwangern Frauen auff vielerley Mörderische und unmenschliche art und weise geübt und gebraucht werden, darauss dann dess Königreichs Böheimb erbärmlicher zustandt genugsam zuerkennen ist. Erstlich Gedruckt zu Prag bey Lorentz Emmerisch Im Jahr 1619, 4°, l. 4. Dřevorytina (turecký voják).

5264. Dess Spannischen Kriegsvolcks grosse Tyranney, So sie under denen Christen in Böhmen jämmerlicher aussüben, und branden, in Stätten und Flecken, wo sie oberhand genommen, also das sie den schwangern Frauwen und säugenden Kindern nicht verschonen: Sondern die gantz Türgkischer und unmenschlicher weissgrausamlich auffschneiden, die Kinder heraussnemmen, und jhnen die Händlein abhawen, für Federbüsch auff die Hüt stecken, die Kinder an die thüren und wänd schlagen, mit Neglen aufstifften, Ihre Vätter angebunden, unnd jhnen zusehen müssen, die selben auch hernach zu stucken gehaut und etliche Stätt geplündert, darinnen uber anderthalb Myllion Gold, und ettlich thausend Haupt Vieh bekommen, hernach eine Stätt und Flecken angezündt und in grundt verbrent. Solches ist Schrifftlich glaubwirdigen Personen zu geschickt worden, und in offnen Truck verfertiget, allen Menschen zu einer vermanung, damit sie Gott für solche betrengte Christen anrüffen und betten, das jhnenen Gott der Allmächtig ein gnädigen beystand verleyhen, und unser geliebt Vatterland vor solcher Tyranney gnädiglich behütten wölle, Amen. (Dřevoryt.) Erstlich Getruckt zu Prag, bey Lorentz Emmerich 1619, 4°, l. 4.

5265. Abermal ein new Schlacht in Mähren, ein Meilwegs von Znaimb, zwischen den Mährerischen und Tampierischen Kriegsvolck, den 27. Augusti, dis 1619 Jahrs beschehen. Viz *D'Elvert*, Schriften XVI, str. 59-60. Je to výňatek z letáku: Unterschiedliche Gedenckwür-

dige Geschichten, Schlachten unnd Scharmützeln č. 4594.

5266. Instruction für die Gesandten an den neu erwählten König Friedrich, Prag 28. Aug. 1619. *D'Elvert*, Schriften XXII, str. 540. — Otiskuje *Palm*, Acta publ. 1619, str. 313.

5267. Erzählung von getriebener Verrähterey zu Prag (nařknutí Viléma z Roupova z tajného dopisování s hrabětem Bucquoi, 29. srpna). Viz Unterschiedliche Gedenckwürdige Geschichten, Schlachten und Scharmützeln č. 4594. — Viz též Bibl. Č. Hist. I, č. 17949.

5268. Hungarischer Trawrbott, Welcher Dess Königreichs Ungarn gefährlichen zustandt, wie der Fürst in Siebenbürgen, Bethlehem Gabor mit in sechtzig tausendt Mann in dasselbe eingefallen, die vornembsten Vestungen, Städt und Päss einnimbt, auch wie er sonsten darinnen hauset, den Steyermärckern grosse Forcht einjaget, und was sich sonsten hin und wider begiebet, und zutregt, umbständlich erzehlet. Magdeburg, durch Johann Francken, Im Jahr MDCXIX, 4°, l. 8.

5269. Regni Hungariae Occupatio, oder Kurtze Summarische, doch gründtliche Relation, von dem Fürsten in Siebenbürgen Bethlehem Gabor, wie jhre Fürstliche Durchl. unversehens, und wider aller Menschen Gedancken, dess Königreichs Hungarn sich bemächtigt, unnd die Königliche Cron zu Pressburg zu seinen Händen bekommen, und was darüber vor Scharmützel vorgangen, warumb und auss was ursachen Sie aber solches gethan habe, sind die praetendirenden Motiven etlicher massen auss beygefügten Extract, auss einer vom Herrn Palatino, im Namen Kay. May. zu dem Francisco Redaii nach hungarischen Thürna abgesandten Person Relation, welche sie beedes Herrn Palatino unnd jhrer Fürstlichen Durchl. mündlich und Schriftlich vorgebracht, zuvernemen. Darbey auch die waare erzehlung der Dreytägigen Schlacht unnd Scharmützel, bey Wien vorgangen, in welcher auff beeden Seyten etliche tausendt geblieben, sampt andern Particularn gefunden wird. Gedruckt zu Prag, bey Lorentz Emmerich. Im Jahr Christi, 1619, 4°, l. 8. — Srv. též *Flämitzer Johann Nicol.*, Der In Böhmische Hosen ausgekleidete Ungarische Libertiner. Oder des Glorwürdigsten Erz-Hauses Oesterreich Festgesetztes Souverain- und Erb-Recht Im Königreich Ungarn. Das ist Eine Gemein und ausführliche Demonstration und gründliche Deduction, aus was für Grund-Ursachen die noch fürwährende Ungarische Rebellion sich entsponnen. Mit was perduellischer Perfidia die Stände und Unterthanen des Königreichs gegen die höchstgerecht und befugsame Verordnungen Ihro Kayserl. Majestät die Waffen geführet, dardurch nicht allein ipso facto aller gehabten Privilegien und Freiheiten verwürcket, sondern auch denen von Gott gesegneten Siegreichen Waffen allerhöchstgedachter Kayserl. Majest. sich selbst tamquam iure belli subactos zu Erbeignen Unterthanen pflichtig gemacht haben. Alles in refutationem einiger suppressis nominibus Authorum, Typographorum et locorum zu Vertheidigung der Rebellischen Impietät, in offenen Druck heraus gegebnen Scripten, aus den bewährtesten Gesatzen Gött- und Natürlicher, auch Geist- und Weltlichen Rechten, wie auch aus denen Doctrinis, Sententiis et decisionibus der fürnehmsten alt und neuen Theologischen, Juristischen, Politischen, Historischen und Militärischen Scriptorum roboriret und verfasset, Würzburg, 1688, 4°, str. (8), 127.

5270. Bericht des Freyherrn von Zedlitz, Warmbrunn, 1. September 1619. *Palm*, Acta publ. 1619, str. 329.

5271. Memoriale der Oppelner vom 2. September 1619. *Palm*, l. c., str. 319.

5272. Allgemeine Verhandlungen beim Fürstentage im September 1619. *Palm*, l. c., str. 278 (od 3. září zasedal).

5273. O vyjednávání svob. pána Donína o anglickou pomoc pro Bedřicha a o Jakubově odmítavém stanovisku (2. října 1619 atd.) viz *Voigt*, Dohna's Gesandtschaftsleben, Raumer's Histor. Taschenbuch 1853. Srv. Bibl. Č. Hist. I, č. 8449.

5274. Psaní druhé od kurfirštův Čechům učiněné. Viz Paměti Viléma Slavaty II, str. 342-3.

5275. Psaní a legací stavů král. čes. a spolčených zemí ku králi Fridrichovi, 3. září 1619. *Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 327-36. — Absonderliche Artikel, welche in allen 3 Herren Ständen des Königreiches Böheim und anderer incorporirten Länder auf dem Prager Schlosse gehaltene Zusammenkunft 4. September berathschlagt und geschlossen worden, Prag, 1619, 4°. — Gesandschaft An ihren neu erwählten König Friedrich den V., dann dieser Gesandschaft ertheilte Instruction. Actum auf dem Prager Schlosse den 4. September 1619. *Zíbrt*, Zápisky Jeníka z Bratřic, Čas. Č. Mus. 1897, str. 308. — Bescheidenliches Anbringen der böhmischen und der incorporirten Länder Abgesandten als erstmales Ihrer Kön. Würd die Cron und der Länder Regierung an- und aufgetragen ward. Prag, 1619, 4°, l. 12.

5276. Newe Zeitung auss Böhmen, was sich von dem Septemb. dieses 1619 Jahrs in Wien und Prag, auch in der Bäbstischen und Evangelischen Läger, biss auf

den 10. Sept. begeben und zugetragen hat. Item was sich bei der Röm. Käys, Crönung begeben hat, 1619, s. l., 4°. 4 l.

5277. Relatio der Herren Fürsten und Stände Gesandten so sie auf iczt gehaltenem Fürstentage übergeben, Prag 6. Sept. 1619. *D'Elvert*, Schriften XXII, str. 540. — Otiskuje *Palm*, Acta publ. 1619, str. 333-67.

5278. Die Falkenberger an die Fürsten und Stände, 7. September 1619, *Palm*, Acta publ. 1619, str. 324. Srv. Panství Němodlinské, Bibl. Č. Hist. II, č. 6176.

5279. Venetianische Berichte über den Aufstand der Böhmen gegen Ferdinand II. Příloha: 1. Di Praghe li 8. Sett. 1619. 2. Dal campo Bohemo a Priatzza li 20. Settembre 1619. 3. Dal campo Bohemo (sul) Danubio al ponte di Vienna l'ultimo d'Ottobre 1619. 4. Di Praga li Genaro 1620. 5. Reisebericht des Alfonso Antonin all'Eccell. Sign. et Patrone Col. di Pragha li 20. Giugno 1620. 6. Von demselben an denselben. Dal campo Bohemio a Egenburgh in Austria a 9 Agosto 1620. 7. Dal campo Bohemo a Egenburgh in Austria 16. Agosto 1620. 8. Di Norimberga li 3. Sett. 1620. Avvisi. Über die Schlacht am weissen Berge. Di Norimberga 12. Nov. In monaco a li 13. novembre 1620. Dechiffrirtes Schreiben aus Rom. Di Roma li 11. Luglio 1620. Schreiben desselben von 18. Juli 1620. Viz *Höfler Const.*, Böhmische Studien, Arch. Öst. Gesch. XII, 1854, str. 387-406.

5280. Antwortschreiben an den Fürsten in Siebenbürgen von den löblichen Herren Directorn in Böhemen abgangen, den 9. Septemb. 1619 Jahrs. Aus der Lateinischen in Teutsche Sprache vertiret. (Dřevořezba: Posel nese v pravé ruce dopis.) Gedruckt im Jahr, wie obstehet, s. l. 4°, l. 4. (Jest to odpověď na list Gaborův z 18. srpna 1619.) — Srv. Antwoordt op den Brieff van den Prince van Transylvanien Gabriel Bethlemi. Ghesonden vande Heeren Directeurs ende Raetsluyden des Rijcks Bohemen, uyt Prage. In's Graven-Hage. By Aert Meuris, Bock-verkooper inde Papestraet, inden Bybel. 1619, 4°, 4 l.

5281. Emerich Thurzó Vilému z Roupova a Fridrichu Falckému, v Bytči, 9. září 1619, viz *Šimák*, Pozůstalost Dobnerova, Čas. Č. Mus. 1901, str. 119.

5282. *Kürschner Fr.*, Ein Schreiben Leonhards von Fels an Wolfgang Pachelbel in Eger 1619, 11. Sept. Mitteil. Gesch. Deutsch. Böhm. IX, 1871, str. 259-64 (o příjezdu Bedřichově).

5283. Schreiben des Kaysers Ferdinand an den Rath zu Breslau Frankfurt a. M., 13. September 1619. *Palm*, Acta publ. 1619, str. 303.

5284. Patent o zvětšení mince 13. září 1619. *Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 344. Srv. č. 5211 ad.

5285. Úvaha o svobodném volení krále 17. srpna 1619. *Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 236-41.

5286. Sommaire véritable de ce qui c'est passé en Boheme, Moravie, Austriche, et Hongrie, depuis le 18. Septembre iusque au 26. de cette anné 1619. Paris, 1619, 12°, 8 str.

5287. Schreiben der böhm. Direktoren an d. schles. Oberlandeshauptmann, Prag 18. Sept. 1619. *D'Elvert*, Schriften XXII, str. 540. — Otiskuje *Palm*, Acta publ. 1619, str. 312.

5288. Berounští oznamují Slanským, kde leží vojsko stavovské a nepřátelské a dávají zprávy o škodách, které od vojska utrpěla města Beroun a Rokycany. 18. září 1619. *Roubík*, Slanský Obzor XIII, 1905, l. c.

5289. Antwort der schles. Fürsten und Stände auf der mähr. Gesandten Ansuchen, Breslau, 19. Sept. 1619. *D'Elvert*, Schriften XXII, str. 540-2. — Otiskuje *Palm*, Acta publ. 1619, str. 308-9.

5290. V Nise, 1619, 20. září. Arcikn. Karel, biskup vratislavský hejtmanům knížectví Slezských, aby zachovali věrnost králi Ferdinandovi II. *Šimák*, Bohemica v Lipsku, l. c., str. 65, č. 73, 74, 42.

5291. Schreiben der Stadt Gross-Glogau, 20. September 1619. *Palm*, Acta publ. 1619, str. 333.

5292. Schreiben des Grafen Emerich Thurso in volmacht des Fürsten in Siebenbürgen, Bytten 20. Sept. 1619. *D'Elvert*, Schriften XXII, str. 542-4. — Otiskuje *Palm*, Acta publ. 1619, str. 310.

5293. Schreiben der Gross-Glogauischen Landstände, d. d. Glogau, 21. September 1619. *Palm*, Acta publ. 1619, str. 331.

5294. Bäyerische aussführliche Antwort und Resolution an Chur Pfaltz auff die vorige Instruction gerichtet, sub dato den 24. Septembris 1619 darinn der Annehmung der Cron Böhmen grosse Gefährligkeit an Tag gegeben. *Londorp*, Acta publica V, k. 31.

5295. Nařízení direktorů král. českého o vybrání v nově zvolených berní a sbírek k obraně král. českého od l. 1619, 24. září fol. 5. Viz *Jungmann*, Hist. Lit. Č. IV, č. 1066, *β*.

5296. Schreiben des Bischofs an das Ober-Ambt, Neisse, 24. Sept. 1619. *Palm*, Acta publ. 1619, str. 307.

5297. Chur Pfaltz Antwort an Bayern sub dato den 26. Septemb. und 8. Octob. Anno 1619 dass dem Böhmischen Auffstandt zu remediren, er keinen Fleiss gesparet, aber alles dahero schwerer worden, weil man wider sein rathen die

Böhmen bey der Churfürstlicher Versamblung nicht gehört. *Londorp*, Acta publica V, k. 32.

5298. Continuatio III. der zehenjährigen historischen Relation, das ist warhafftige Beschreibung aller gedenckwürdigsten Historien, Handlungen und Geschichten, so seydhero des nechstverschienenen Leipziger Michaelismarckts des 1619 biss auff jetzige Newen Jahrs Messe dieses 1620 Jahres hin und wieder in der Welt, sonderlich aber im H. Römischen Reich und in dem Königreich Böhmen bey newlich entstandenen Kriegswesen sich begeben und zugetragen. Dem Liebhaber der Historien zu gefallen mit fleiss aus den einkommenden Zeitungen und andern Particularschrifften zusammen verfast und in offenen Druck gegeben durch *Gregorium Wintermonat.* (Dřevořezba.) Leipzig bey Abraham Lamberg und Caspar Kloseman Anno 1620, 4°, str. 96.

5299. O překladech letáku: Bresslawischer Fürstentages Beschluss 1619 a jeho důležitosti viz *Ludovici Camerarii* Epistolae aliquot selectae an. 1625, str. 55: Hiebey der Schlesier Fürstentags Schluss, welcher sehr nervöse, und wol gestellet, darumb P. bevolchen, dass *Voegelinus*, solchen gleich nachtrucken solle, damit vor dem Correspondentztag zu Nürnberg vil exemplaria möchten under die Leut kommen und soll *Veiras* solche schrifft auch ins Frantzösische transferirn. Schreiben, Amberg, 6. Octobr. 1619 (lat. text na str. 57); u *Londorpa*, Acta publ., ed. z r. 1668, I, str. 860. — Srv. další dopis *Camerariův* ibid., dat. Prag, 22. Octob. stil. vet. 1619: Secretarius *Veiras* hat denselben (Fürstentags Schluss) ins Frantzösisch uff befehl transferirn sollen, aber die arbeit dem *Samuel Meyer von Bern*, so noch zu Heydelberg, auffgetragen, bey dem könte drunden angemahnet und also auch derselbe druck befürdert werden; u *Londorpa*, l. c., str. 860. — Srv. u *Cameraria*, str. 33 (37) a u *Londorpa*, l. c., str. 862, též dopis *Camerariův*, dat. Prag, 26. Octobr. stil. vet. 1619: Es wäre auch gut, dass von den Schlesingischen Fürstentags-schluss 50. oder mehr Exemplaria seines (Voegelinus) Nachtrucks mit nach Nürnberg genommen würden . . .

5300. Charakteristiku a pořad letáků slezských stavů, schvalujících 30. září stanovisko českých stavů na jenerálním sjezdu Pražském: Bresslawischer Fürstentages Beschluss 1619 viz u *Gebaura*, Bibl. Č. Hist. III, č. 11724, str. 29-30.

5301. Schles. Fürstentagsbeschluss vom letzten Sept. 1619. *D'Elvert*, Schriften XXII, str. 544. — Otiskuje *Palm*, Acta publ. 1619, str. 281-9. — *Londorp*, Acta publica, l. c., I, str. 796. — *Abelin*, Theatrum Europaeum I, str. 237. — Acta bohemica, Bibl. Č. Hist. III, č. 11390, I, str. 359. — Zeitschr. schles. Gesch. VIII, str. 267.

5302. Bresslawischer Fürstentages Beschluss, Wie derselbe von den Herren Fürsten und Ständen in Ober und Nieder Schlesien, Augspurgischer Confession zugethan bey allgemeiner gehaltenen Zusammenkunfft den ersten Monatstag Octobris daselbst geschlossen worden. Im Jahr 1619 Erstlich Gedruckt zu Prag, bey Daniel Carl von Carlsberg, s. l., 4°, l. 8. — Jiné vyd.: Fürstentages Beschluss, wie derselbige von den Herren Fürsten und Ständen in Ober und Nider Schlesien, Augspurgischer Confession zugethan bey allgemeiner gehaltenen Zusammenkunfft den ersten Monatstag Octobris in Bresslaw geschlossen worden im Jahr 1619. Erstlich gedruckt zu Prag bey Daniel Carl von Carlssberg, 4°, str. 18. — Jiná vyd. s některými nepatrnými změnami v nadpisu a bez „Erstlich gedruckt": l. 6, 11, 13, 14. — Též vyšlo pod titulem: Der Herren Fürsten und Stande in Ober und Nieder Schlesien einhelliger Schluss, welcher bey jetziger im Monat Septemb. dieses 1619 Jahres gehaltenen Zusammenkunfft in Bresslaw gemacht worden. Darinnen das jenige ratificiret, beliebet und acceptiret wirdt, was die gesampten incorporirten Länder dess Königreichs Böhemen bey dem nechst fürgewesenen Landtag auffn Prager Schloss einmütig geschlossen: Als dass sich König Ferdinand der Regierung dess Königreichs Böhaimb und der Incorporirten Länder selbst verlustig gemacht und die Länder jhrer geleisteten Eventualpflicht und Huldigung eo ipso loss worden Und mit Fug, Recht und Billigkeit zu einer Newen Wahl geschritten und was mehres in solchem Beschluss aussgeführet und den 1. Octobris jetzlauffenden Jahres publiciret worden. So wol zu ende nachgesetzt, wie vermöge dess Beschlusses die Herren Defensores den Aydt zum Defensorn Ambt abgeleget und darauff die Herren Geistlichen die geschlossene Confoederation beschworen und was dabey fürgelauffen. Unus est, qui stabilit et transfert regna, Deus. Gedruckt im Jahr 1619, 4°, l. 27. — Jiné vyd. l. 32; jiné z r. 1620, 4°.

5303. Decretum principum, ordinum ac statuum Augustanae confessionis in Utraque Silesia ultimo die mensis septembris, anno 1619 in comitiis Vratislaviensibus solenniter publicatum. Bregae, typis Casparis Sigfridi, 4°, l. 14. — Srv. opis v knih. Musea král. Č., sign. I. C. 1. l. 671 (Slavata).

5304. Des Fursten-daghs Resolvtie. Soo deselve van den Heeren Furstenende Stenden in Over - ende Neder-

Schlesien, de Augsburchsche Confessie toeghedaen zijnde, by een alghemeene ghehoudene Vergaderinghe, op den eersten dach des maendts Octobris, tot Breslau; gheresolveert ende besloten is. Inden Jare 1619. Eerst in Hoochduytsch Ghedruckt tot Pragae, by Daniel carl van Carlsberck. Ende nu In s'Graven-Hage. By Aert Meuris, 1619, 4°, 8 l.

5305. Special Articul, welche Principaliter das Landt Schlesien angehen. Gedruckt zum Brieg durch Casparum Siegfried, 1619, 4°, l. 6. — Srv. Special articul, welche principaliter das Land Schlesien angehen. Gedruckt im Jahr 1619, 4°, l. 8.

5306. Ander Fürstenschluss zu Presslaw auffgericht Keys. Ferdinandum und die newen Wahl betreffent, im Septembri 1619. *Londorp*, Acta publica, I, k. 104. — Schluss und Verordnung derer Fürsten und Stände Augspurgischer Confession im Hertzogthum Ober- und Nieder-Schlesien, wie es, der aufgerichteten Confoederation zu Folge, mit Annehmung des neuen Königs und der gemeinen Landes-Defension gehalten werden solle, 1. Octobr. 1619. *Lünig*, Collectio nova. Bibl. Č. Hist. II, č. 276.

5307. Bestallung auf die vermochten Crayss Obersten, auf die Ritmeister, auf die Capitainen. *Palm*, Acta publ. 1619, str. 298, 300, 301.

5308. Memorial der Gemeinde zu Rasselwitz. *Palm*, l. c., str. 330.

5309. Jurament, so die Evangelischen Herren Fürsten und Stände zu der Confoederation geleistet. *Palm*, l. c., str. 302.

5310. Decretum der Fürsten und Stände vor die Neisser ultimo Septembris 1619. Neisser an die Stände. *Palm*, l. c., str. 315, 316.

5311. Decretum der Fürsten und Stände für Oppeln und Ratibor ultimo Septembris 1619. *Palm*, l. c., str. 318.

5312. Gründlicher und warhafftiger Bericht auss Prag. Wie sich der Bethlehem Gabor Fürst in Siebenbürgen auffgemacht den bedrangten Böhmen und Mähren mit 50000. Mann zu Hülff kommen. Auch wie er sehr viel Städt und Vestung in Ungarn eingenommen und besetzt. Von dem Monat Ottobr. biss in den Monat Novembris dieses 1619 Jahrs. Dessgleichen was sich mit den Ungar-Mähr- und Tampierischen Volck begeben und zugetragen, wie Graff Tampier einen Anschlag auff Pressburg gehabt darüber er mit den Ungarn und Mährern in eine Schlacht gerahten also das Graff Tampier biss auffs Häupt erlegt und in 5000 Mann verlohrn und sehr viel verwund worden. Item was sich im Böhmischen und Bucquoyschen Läger begen und zugetragen. Gedruckt zu Prag bey Carel Schwing, Im Jahr 1619, 4°, l. 4.

5313. Decret der Fürsten und Stände an die Falkenberger, Breslau, 1. Oktober 1619. *Palm*, l. c., str. 323.

5314. Memoriale der schles. Stände d. d. Breslau, 1. October 1619. *Palm*, l. c., str. 290.

5315. Bethlen's Schreiben an den polnischen König Sigmund III., Wazecs 1. Oktober 1619, als dieser ihm mit dem Kriege drohte, wenn er im Kampfe gegen Ferdinand II. Polen angreifen sollte. *D'Elvert*, Schriften XVI, str. 85-86. — *Dudík*, Forschungen in Schweden, Bibl. Č. Hist. I, č. 4251, str. 304-6.

5316. Komora česká Slanským, aby výběrčí posudného a ungeltu k tomu přidrželi, by peníze vybrané do důchodu rentmistrského odvedli a počet z nich Krištofu Khoberovi z Khobršperku odvedli. 1. října 1619. *Roubík*, Slanský Obzor XIII, 1905, l. c.

5317. List direktorů k stavům v příčině příštího korunování 3. října 1619. *Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 347-8.

5318. Schreiben der Herren Directoren in Böheimb an das Königl. Ober-Ambt. 4. October 1619. *Palm*, Acta publ. 1619, str. 395.

5319. Ausschreiben des Oberlandeshauptmanns des Zusammenkunftes der Defensoren am 21. October d. d. Brieg, 4. Octobris 1619. *Palm*, l. c., str. 386.

5320. Schreiben des schles. Oberlandeshauptmanns an die böhm. Directoren, Brieg 4. Okt. 1619. *D'Elvert*, Schriften XXII, str. 544. — Otiskuje *Palm*, Acta publ. 1619, str. 394.

5321. Frewdenpredigt Am 20. Sontage nach Trinitatis, An welchem die Königliche Wahl dess Durchlauchtigsten, Grossmächtigsten Fürsten und Herren Friedrich, Pfaltzgraffen beym Rhein, dess Heiligen Römischen Reichs Ertz Druchsessen, Churfürsten, Hertzogen in Bayern, Grafen zu Veldentz und Spanheim etc. zum Haupt, König und Herren in Königreich Böheimb, in allen Bresslawischen Kirchen der Augspurgischen Confession, offentlich publiciret und abgekündiget worden. Gehalten Durch *Zachariam Hermannum* . . . 1619, 4°, l. 16. — Jiná oslavná kázání při prohlášení volby Bedřichovy ve Vratislavi 6. října 1619, viz při volbě Bedřichově č. 5103 ad.

5322. Als Chur Pfaltz die Böhmische Cron annehmen wollen, hat er an Chur Sachsen nachfolgendes Schreiben, wie auch gleiches Innhalts an König in Polen, Herrschafft Venedig, Saphoy und andere In- und Aussländische Potentaten, mutatis mutandis abgehen lassen, sub dato den 6. Octobris, 1619. *Londorp*, Acta publica, II, k. 3, str. 21-6.

5323. Schreiben Churfürst Friderici V. zu Pfaltz an Churfürst Johann Georg den I. zu Sachsen, wegen Annehmung der

Böhmischen Crone, nebst der Chur-Sächsischen Antwort darauf, worinn solches wohlmeinend wiederrathen wird 1619. *Lünig*, Europäische Staatsconsilia č. 169. Bibl. Č. Hist. II, č. 274.

5324. Schreiben Hertzog Maximiliani zu Bayern an Churfürst Fridericum V. zu Pfaltz, worinn er auf dessen Gesandten, Graf Rheinhardts zu Solms geschehenes Vorbringen, wegen der Böhmischen Denomination, die Gefährlichkeit der Annehmung der Cron Böhmen, demselben vorstellet, nebst der Churpfältzischer Antwort darauf 1619. *Lünig*, Europäische Staatsconsilia č. 168, l. c.

5325. Representation des occurences d'Allemaigne, Boheme, Moravie, Autriche, et Hongrie par lettres escrites du 9 et 10. Octobre 1619, s, l., s. a., 4°.

5326. Ve Varšavě, 1619, 12. říj. Arcikn. Karel stavům slezským, stěžuje si na nové zřízení. *Šimák*, Bohemica v Lipsku, str. 65, č. 73, 74, 43.

5327. *Tambült G.*, Die kaiserliche Sendung des Grafen Jakob Ludwig zu Fürstenberg an den Kurfürsten Friedrich V. von der Pfalz i. J. 1619. Zeitschrift f. d. Gesch. des Oberrheins N. F. XIX, 1. (V Amberce, 15.-16. října.)

5328. Königs in Polen schrifftliches begehren an die Herrn Senatorn dess Königreichs der Schlesinger halber. 16. Octobris 1619. *Londorp*, Acta publica, I, k. 119. — Srv. Ve Varšavě, 1619, 17. říj. král Sigmund Polský napomíná Slezany k věrnosti k císaři. *Šimák*, Bohemica v Lipsku, l. c., 44.

5329. Abermaliches Schreiben Chur Pfaltz an Bayern, 17. und 7. Octobris 1619, dass er nunmehr endlich entschlossen, auss sonderlicher, Betrachtung der Schickung Gottes die Cron Böhmen anzunehmen. *Londorp*, Acta publica V, k. 33. — Auff vorgehende unerschiedliche Pfältzische Schreiben der Cron Böhmen und dero Annehmung halber, haben Ihre Fürstl. Durchl. in Bayrn nachfolgender Gestalt, dass sie nicht sehen köndte, wie ohneracht Ih. Durch. Erinnerung Chur Pfaltz die Cron Böhmen annehmen sollen, dann alles dardurch noch gefährlicher Gemacht würde, sub dato den 26. Octob. geantwortet, 1619. Tamtéž k. 34.

5330. Ertzhertzogen Carlen, Bischoffen zu Brixen, Schreiben an Herrn Johan Christian, Hertzogen in Schlesien. 17. Octobr. 1619. *Londorp*, Acta publica, I, k. 105. Srv. též ibid. I, k. 118. — Caroli Austriae archiducis primo episcopatum Wratislaviensem tutelari Polonorum regis patrocinio comittentis, dein, de ducum et magistratuum Silesiae feuda irrupentium cupiditati offerentis, ad archiepiscopum Gnesnensem literae, 1619. *Eysen*, Deductio, 1620. Bibl. Č. Hist. II, č. 1576, 53. — *Goldast*, De regni Bohemiae iuribus. Bibl. Č. Hist. II, č. 671.

5331. Königs in Poln Abmahnungsschreiben an Hertzog Johann Christian, General-Hauptmann in gantz Schlesien. 17. Octob. 1619. *Londorp*, Acta publica, I, k. 120.

5332. Abermaliges Abmanungsschreiben höchstgedachten Königs in Polen an die Schlesier. 18. Oct. 1619. *Londorp*, l. c., I, k. 121.

5333. Copia dess Churfürsten zu Sachsen Antwort an Churfürsten Pfaltzgraffen. Dressden 20. Octob. 1619. *Londorp*, l. c., II, k. 3. str. 27. — Srv. též Ein denckwürdig Modell, 1620.

5334. Schreiben des Königs von Polen an den Oberlandeshauptmann Herzog Johann Christian von Brieg, 17. October 1619. *Palm*, Acta publ. 1619, str. 399.

5335. Schreiben des Königs Sigismund III. von Polen an die schlesischen Fürsten und Stände vom 18. October 1619. *Palm*, l. c., str. 396.

5336. Schreiben vom Bischofe zu Breslau an den Oberlandeshauptmann, 17. October 1619. *Palm*, l. c., str. 390.

Revers zvoleného krále Bedřicha 20. října 1619 a další události do 25. října 1619.

5337. Kapitulace (latinská) Bedřicha Falckého po zvolení za krále českého. Dat. in monasterio nostro Waldsachsensi. 20./10. October 1619. Viz též Bibl. Č. Hist. II, č. 897. *Zíbrt*, Neuberkův exemplář zápisků Jeníka z Bratřic II, str. 136. Čas. Č. Mus. 1907, str. 80. Srv. *Čelakovský*, Majestát krále Fridricha, Č. Čas. Hist. III, 1897, str. 249.

5338. Revers Bedřicha, vydaný českým stavům. Dat. v klášteře našem Valdsaském 10./20. října 1619. *Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 352-4.

5339. Condition Artickel, warauff die Böhmen Chur-Pfaltz zum König angenommen. *Lontorp*, Acta publica, I, k. 122, str. 452-7. S přílohou: Chur-Pfältzischer Revers wegen dess Königreichs Böhmen. Geben in Closter Waldsachsen den 20. und 10. Octob. Anno 1619.

5340. Chur Pfaltz nimbt die Böhmische Wahl an aus Ursachen unnd sein Revers wegen des Königreichs Böhmen. Viz *Bellus*, Lorbeerkrantz III, k. 20. Bibl. Č. Hist. III. 11539.

5341. Churfürst Friderici V. zu Pfaltz Revers, welchen er denen Böhmischen Ständen bei seiner Crönung ausgestellet, de an. 1610, Closter Wald-Sachsen, 10. (20.) Octob. *Lünig*, Reichs-Archiv VI, I. Cont., 1. Forts., str. 179, č. 110. Bibl. Č. Hist. II, č. 269.

5342. *Simon*, Die ständischen Verhältnisse des Königreichs Böhmen, Bibl. Č. Hist., II, č. 653, 67.

5343. Nachricht von der böhmischen Belehnungshandlung und was der König Friedrich V. desshalb den böhmischen Ständen vor eine Freiheit zugestanden. *Joachims* Sammlung vermischter Anmerkungen II, str. 103-46.

5344. Relation von Waldsassen 14, (24.) October 1619. Viz *Böhm*, Handschriften des Haus-, Hof- u. Staatsarchivs, Wien 1873, str. 46.

5345. Direktorové Slanským oznamují příchod krále Bedřicha. 21. října 1619. *Roubík*, Slanský Obzor XIII, 1905, l. c.

5346. Zusammenkunft der Defensoren am 21. October 1619. Jurament zum Defensoren Ambt. Jurament auf die Capitularen zu Breslau. Die Neisser an die Defensoren. *Palm*, Acta publ. 1619, str. 386-92.

5347. Lord Doncaster, Gesandter Königs Jakob I. von England in Deutschland, an Sir Robert Naunton, Staats-Sekretär im Auswärtigen Amt, über die Wegnahme der Schätze und Ornamente aus den Kathedral-kirchen zu Breslau und Neisse durch Erzherzog Karl, Bruder des Kaisers und Bischofs von Breslau, und seinen Neffen Prinz von Polen. Heidelberg, 14./24. Oktober 1619. Zeitsch. Gesch. Schles. XXI str. 305.

5348. Poslové čeští ke zvolenému králi 24. říj. 1619 vypravení. *Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 349-52.

5349. Combat donné entre les armées de Bohème et du comte de Buquoy représenté par lettres des comtes de Holach et de la Tour du 26. Octobre 1619. Extraict d'une lettre de Heidelberg du 15. Novembre. Paris, 1619, 8°, str. 8.

Příjezd a vítání Bedřicha Falckého na hranicích 24. října, Diplomatické jednání. Sněm a slavný vjezd do Prahy 31. října 1619.

5350. O pobytu Bedřichově ve Valdsasích viz *Gindely*, Děj. česk. povstání II, str. 187.

5351. Der XX. Psalm. Erklärt zu Waldsassen in der Obern churfürstlich. Pfaltz den 14. Octobris, anno 1619 als der Durchleuchtigste, Hochgeb. Fürst und Herr, Herr Friderich, dieses Namens der Erste, erwehlter König in Böheimb, Pfaltzgraff bey Rhein, und dess H. Römischen Reichs Ertztruchsäss und Churfürst, Hertzog in Bayern etc. Vor ermeldtes Königreichs unnd demselben einverleibten Ländern, als Mahrern, Schlesien, Laussnitz, ansehnlicher Herren Gesandten zum Könige auff und angenommen worden. Item: Eine Predig von der Herrligkeit der Kirchen Gottes auff Erden, auf dem Prager Schloss gehalten den 24. Octobris Alten Calenders. Durch *Abrahamum Sultetum*. Erstlich gedruckt zu Prag, bey Daniel Carl etc. Nachgedruckt zu Amberg, bey Johan Schönfeld. 1620, 4°. — Srv. *Reissenberger Carl*, Zwei Predigten des Hofpredigers Abraham Scultetus. Jahrb. Oest. Protestant. IV, 1883, str. 20-5. — Český překlad: Vysvětlení Žalmu XX. v Valdsaxu tak řečeném městečku, v Hořejším Kurffirštském Falcu (24.) dne Měsíce října učiněné, Léta Páně 1619. Toho dne, když Nejjasnější a Vysoce Urozené Kníže a Pán, zvolený Král Český, Fridrich toho Jména První, Falckrabě při Reynu, Svaté Říše Arcitruksas a Kurffiršt, Kníže Bavorské, etc. od výše jmenovaného Království, a k němu přivtělených zemí; jako Moravy, Slezka, Hořejších i Dolejších Lužic, vzácných a slavných pánů vyslaných, za krále a pána přijímán byl. Item Kázaní druhé, v kostele Všech Svatých na Hradě Pražském konané, jmenovitě; o slávě a důstojnosti Boží církve rytěřujících zde na světě 24. Octobris podlé starého kalendáře od *D. Abrahama Sculteta*. Z německého jazyka do češtiny přeloženo. Vytištěné v Novém Městě Pražském u Daniele Karla z Karlspergka, 4°, l. A-F.

5352. Wie ... Friedrich von der Pfalz .. an den böhmischen Gränzen ... empfangen worden. Prag, 1619, 4°. — České vydání: Zpráva, jak nově vyvolený král Fridrich na hranicích král. českého od stavu přivítán byl, v Praze, 1619, 4° (25. října).

5353. Kurtze Beschreibung dess Processes, welcher bey der Crönung Herrn Friderichs, Pfaltzgravens unnd Churfürstens etc. zum Könige in Böhmen, dieses Namens dem Ersten gehalten werden soll. Neben angehefftem warhafften Bericht, wie Ihr Kön. May. von der Cron Böhaimb und der incorporirten Landen Herren Abgesandten zu Waldsassen den 14. Octobris empfangen und fürters den 21. hujus, Alten Calenders der Königliche Einzug zu Prag gehalten worden. (Fenix na hranici.) Amberg bey Johan Schönfeld 1619, 4°, str. 16. Viz č. 5384.

5354. Mündliche Antwort, der Kön. Mayst. zu Böheimb, Pfaltzgraf Friedrichs, auff der Kron Böheimb etc. Abgesandten zu Waldsassen in der Ober-Pfaltz 15. Oct. 1619 gethanen Vertrag. S. l., (Mannheim?), 1619, 4°, l. 2.

5355. *Kittel Eduard*, Eger und Friedrich von der Pfalz. Mitteil. Gesch. Deutsch. Böhm. XVI, 1878, str. 81-4. (Vítání Bedřicha městem Chebem.) Viz též v literatuře o Chebu Bibl. Č. Hist. III, č. 12872.

5356. Příjezd Bedřicha Falckého do král. českého. *Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 354-61.

5357. Účet z potravin koupených pro příjezd krále Bedřicha do Slaného.

25. října 1619. *Roubík*, Slanský Obzor XIII, 1905, l. c.

5358. Copia dess Hochlöblichsten Churfürstlichen Collegii Schreibens, an Herrn Churfürsten zu Haydelberg, mit höchstvernünfftigen Argumenten und Ursachen, warumen die Böhemische Wahl und derselben noch nit vacierende Cron nit anzunemmen. Discite Justiniani moniti, et non temnere Divos. Anno 1620, 4°, l. 8.

5359. Copien etlicher Schriften als: Der Majestät Ferdinandi II. Monitorial Mandat, dass alle diejenige Churfürsten, Stände und Staedte des Röm. Reichs, so sich des Böhm. Rebellion Wesens theil hafftig gemacht und denselben beygesprungen, bey vermeidung der in den Reichs Constitutionen auffgesetzten Straffen davon abstehen sollen. 2. Schreiben, so das Churfürstl. Collegium an Herrn Churfürsten Pfaltzgrafen etc., warumb derselbe die Böhemische Wahl u. Cron nicht annemen soll d. 26. Oct. 1619 etc. etc. 3. Mandat an Chur Pfaltz wegen räumung des Königreichs Böhmen s. l. (1621), 4°, str. 48.

5360. Copia. Gutachten eines vornehmen Senatoris regni Polonie an den Ertz Bischoffen zu Gnesen auss dem Polnischen transferirt. Datirt den 28. Octob. 1619. *Londorp*, Acta publica, I, k. 107.

5361. Artikulové sněmovní 19. listopadu 1619. *Skála ze Zhoře*, l. c., III, 401-7.

5362. Tito artikulové na sněmu generálním od direktorův, zprávcův a radd zemských, od stavův království Českého nařízených, rozepsaném, kterýž držán byl na Hradě Pražském léta 1619 v pondělí den památky svatých Šimona a Jůdy a zavřín téhož léta v outerý den svaté Alžběty vdovy s Jeho Milostí Královskou, ode všech tří stavův království Českého svoleni a zavříni jsou. Vytištěno v Novém Městě Pražském u Daniele Karla z Karlspergka. Léta Páně 1619, 4°, str. LIV (3).

5363. Diese Artickel seind auf dem von denen aus den Ständen des Königreichs Böheimb verordneten Directoren, Verwaltung und Landes Räthen, ausgeschribenen General Landtag (Welcher gehalten aufm Präger Schloss, und sich angefangen am Montag der gedächtnüs S. Simonis und Judae, und geendet den Dinstag, so da war der tag Elisabeth, gegenwertigen Sechzenhundert und Neunzehenden Jahrs) mit der Königlichen Mayestät von allen Dreyen Ständen verwilligt und geschlossen worden, s. l. (Prag), 4°, l. 14. — Böhmische Artickel, Welche auff dem neulichstem General-Landtag auff dem Präger Schloss (der sich am Montag der gedächtnus S. Simonis und Judae angefangen, und den Dienstag, am Tage S. Elisabeth gegenwertigen 1619 Jahrs geendet) mit der Königl. Mayst. von allen dreyen Ständen verwilliget und beschlossen worden. Item Extract der Artickel, welche bey gehaltener Zusammenkunfft dem 7. Augusti diss 1619 Jahrs von allen dreyen Ständen dess Marggrafthumbs Mähren, von Herrn, Ritter- und Burgerstand inn der Stadt Prinn seyn deliberirt und beschlossen worden. Dessgleichen Special Artickel welche Principaliter das Land Schlesien angehen, s. l., 4°, str. 55. — Srv. též *Andrian-Werburg*, Ständewesen in Österreich, Bibl. Č. Hist. II, č. 829. — Artickel, So auff dem, von denen auss den Ständen dess Königreichs Böheimb verordneten Directoren, Verwalthern und Landes Räthen, aussgeschriebenen General Landtag, welcher gehalten auffm Präger Schloss, und sich angefangen am Montag der Gedächtnus S. Simonis und Judae, und geendet den Dinstag, so da war der Tag Elisabeth, gegenwertigen Sechtzehenhundert und Neunzehenden Jahrs, mit der Königl. May. von allen Dreyen Ständen verwilligt und geschlossen worden. Gedruckt in der Newen Stadt Prag, bey Daniel Carl von Carlsberg. Im Jahr 1619, 4°, str. 32. — Srv. opis v knih. Musea král. Č. sign. I. C. 1, tom. XIII, l. 609 (Slavata).

5364. Stará brána Strahovská, malbou ozdobená na oslavu Fridr. Falckého. Smíchovsko a Zbraslav., 1899, str. 391.

5365. Einzug des Durchleuchtigsten Grossmächtigen Fürsten und Herren . . . Friederichen, erwehlten König zu Böhmen, Pfaltzgraven bei Rhein und Churfürsten. Hertzogen in Bayern, Schlesien und Lützenburg, Marggrafen in Mehren, auch Ober- und Nieder Laussnitz etc. Gehalten den 31. Octobris Anno 1619. Bez textu pouze vysvětlující nadpisy, fol., l. 1, mědirytina, 30 × 36 cm. Srv. č. další.

5366. Gewisse Beschreibung dess ansehnlichen Königlichen Einzugs zu Prag, so geschehen den 21. Altes und 31. Octobris Newes Calenders. Praag, Gedruckt bey Lorentz Emmerich im Jahr 1619, 4°, l. 4. Přidány tři rytiny: 1. Eigentliche Contrafactur aller underschiedlichen Acten, wie der Durchleuchtigste und Grossmächtige Fürst und Herr, Herr Friederich der 5. Pfaltzgraue bey Rhein, Churfürst, Hertzog in Bayren etc. den 4. Nov. Anno 1619 zum König in Böheim ist gekrönt worden. *E. Kieser* fec. 2. Einzug des Durchleuchtigsten Grossmächtigen Fürsten und Herren, Hern Friederichen, erwehlten König zu Böhmen, Pfaltzgrauen bey Rhein und Churfürsten, . . . etc. gehalten den 31. Octobris Anno 1619. *E. Kieser* fec. 3. Austria archiducatus

(mapa znázorňující boje Thurnovy v Rakousích). — Jiné vyd. liší se tiskem 1619, 4°, 4 l. — Srv. *J. E.*, Husitští vojáci v roce 1619. Pam. Arch. V, 1863, str. 139-40. — Jiné vyd. Beschreibung dess ansehnlichen Einzugs zu Praag und nachfolgenter Krönnug Handlung Fridrichn, von Gottes Gnaden gekrönter König in Boemen, Pfaltzgraff bey Rein, des Heiligen Römischen Reichs Ertztrucksess und Churfürst, Hertzog in Bayren, Margraff in Ober- und Nieder Laussnitz, so geschehen den 21. unnd 25. Octobris Altes Calenders. Gedruckt zu Prag im Jahr Christi 1619, 4°, l. 6. — Jiné vyd. Wahrhaftige Beschreibung des Einzugs und Crönung zu Prag Hertzog Friderichen, gekrönten König in Böhmen... 1619, 4°, l. 4.

5367. Beschreibung des Einzugs Friedrichs von der Pfalz nach Prag...-gedruckt zu Amberg, 1619, bei Joh. Schönfeld, 4°.

5368. Böhmischer Einzug, welchen Friderich I., König in Böheimb, etc. zu Prag gehalten und darauff den 4. November zum Böhmischen König gecrönt worden. Prag 1619, 4°, l. 6.

5369. V současných skladbách bývá skorem vždy příjezd Bedřichův spojen s korunovací (4. list.), proto viz další letákovou a příležitostnou literaturu tamže.

5370. *Svátek Jos.*, Obrazy z počátku 17. věku, dle současných pramenův: I. Vjezd krále Fridricha do Čech r. 1619. Obrazy Života 1861, č. 7, str. 267. — Znovu: Besídka pro zábavu a pouč. 1887, č. 13-20.

5371. *Pechtl Heinrich*, Zur Zeit des „Winterkönigs". Skizzen nach handschriftlichen und gleichzeitigen Quellen. Politik, 43. Jahrg., 1904, č. 165: I. Der Einzug in Prag.

5372. Antwort vom Königlichen Ober Amt an den Bischof zur Neyss, 29. October 1619. *Palm*, Acta publ. 1619, str. 389.

Korunovace Bedřicha Falckého 4. listopadu 1619.

5373. Bericht der vornehmesten Evangel. Theologen, Wie es bey der Vorstehenden Crönung Königs Friderici gehalten sol werden, s. l. (Prag), 4°, l. 1.

5374. Bericht, wie ihre K. Würdn. dess Herrn Pfaltzgrafen Krönung zu Prag soll gehaltn werdn. Beineben warhaftige beschreibung, wie hoch sich die Böhmen und Schlesien volckreich schätzen thut. (Warhaftige beschreibung, auss der Cron Böhaimb, wie folgt: Schlesien, Mährenn, aus den Landttafeln der Fürsten Herren und Stände, wie viel Städte, Märckte, Schlösser, Dörfer und angesessene Wirthe, in diesen dreien Ländern zuefinden sein, auch wie viel sie können aussrichten, wenn sie den zehenden Man, von dieser Summa nehmen, ins Feldt und Kriegenübung bringen können, Prag), 1619, 4°, 4 l. — 2. vyd.: Bericht, wie... ist gehaltn worden... 1619, 4°. Srv. č. 5385, 5430.

5375. O korunovaci Bedřicha Falckého viz dopis *Camerariův* ze dne 26. října star. kal. 1619 ve sbírce: *Ludovici Camerarii*, Epistolae aliquot selectae an. 1625, str. 31-5 (lat. str. 35-9).

5376. De instituenda coronatione evangelica Friderici, comitis Palatini ad Renum etc. in regem Bohemiae, judicium breve. Viz *Böhm*, Handschriften des Haus-, Hof- u. Staatsarchivs, Wien 1873, str. 46.

5377. Böhmischer Königlicher Einzug, und Crönung, Welchen der Durchleuchtigste, Grossmächtigste Fürst und Herr, Herr Friderich der Erste diss Namens, König in Böheimb, Pfaltzgraf bey Rhein und Churfürst, Hertzog in Bayrn, Marggraf in Mähren, Hertzog in Schlesien und Lützenburg, Marggraf in Laussnitz, zu Prag gehalten und darauff den 4. Novemb. Neuen Calenders daselbst zum Böhmischen König stattlich und herrlich gecrönt worden. (Dřevořezba: slavnostní brána.) Gedruckt zu Prag im Jahr 1619, 4°, l. 6. Srv. též výňatek u *D'Elverta*, Schriften XVI, str. 68-71. Bibl. Č. Hist. II, č. 5092. — Jiné vyd. s pravopisnými změnami: Böhmischer Königlicher Einzug und Chrönung, welchen der Durchleuchtigste Grossmächtigste Fürst und Herr, Herr Friderich der Erste diss Namens, König in Böheimb, Pfaltzgraff bey Rhein und Churfürst, Hertzog in Bayern, Marggraff in Mähren, Hertzog in Schlesien und Lützenburg, Marggraff in Laussnitz, zu Prag gehalten und darauff den 4. Novembr. Newen Calenders daselbst zum Böhmischen König statlich und herrlich gekrönet worden. Gedruckt zu Prag im Jahr 1619, 4°, l. 6.

5378. Actus coronationis serenissimorum dn. Friderici, comitis palatini Rheni, S. R. Imperii principis electoris, ducis Bojariae, marchionis Moraviae, ducis Silesiae et Lüzelburgi, marchionis Lusatiae utriusque etc., et dnae. Elisabethae Britanniae Magn. principis etc. in regem et reginam Bohemiae etc. Cum Syncharmate. Pragae apud Danielem Carolidem 1619, 4°, l. 12. List 9-12 obsahuje: Sequitur processus in coronanda regina Bohemiae, Elisabetha, Friderici ejus nominis primi, regis Bohemiae etc. conjuge, breviter consignatus. S vyobrazením pamětního peníze: 1. Dante Deo et ordinum concordia (5 ruk drží korunu). 2. vavřínový věnec a v tom nápis Fridericus Elec. Bohemiae rex coronatur die 4. Nov.

Anno 1619. — Srv. opis v rukopisném oddělení Musea král. Česk. sign. I. C. 1, tom. XIII, l. 580 (Slavata).

5379. Processus in coronando rege Bohemiae Friderico, eius nominis primo, breviter consignatus. Pragae (1619), Typis Danielis Carolidae a Carlsperga, 4°, l. A-A_6. Sequitur Processus in coronanda regina Bohemiae Elisabetha, Friderici eius nominis Primi regis Bohemiae etc. coniuge, breviter consignatus, l. A-A_4. (S erbem.) — Jiné vydání: Anno Domini 1619, 4°, A-C_2; jiné: A-A_4. — 4. vyd. 1619, s. l., 4°, A-A_4 bez korun. Alžběty. Srv. č. další.

5380. Processus in coronando rege Bohemiae Friderico ejus nominis primo, breviter consignatus. Pragae, Typis Dan. Carolidae a Carlspergka. Rukop. opis bibl. Musea král. Čes. sign. VI. E. 48, fol. Srv. č. další.

5381. Popis (latinský) korunovace Bedřicha Falckého za krále čes. (z tisku r. 1619). *Zíbrt*, Neuberkův exemplář zápisků Jeníka z Bratřic II, str. 630-6. Čas. Č. Mus. 1907, str. 85.

5382. Königlicher Krönungsprocess, welcher gestalt Ihro Kön. Maj. Friedrich des Nahmens der Erste in der königlichen Hauptstadt Prag in Böhmen des 1619 Jahres gekrönt worden seind. Prag, 1619, 4°, 20 l. — Jiné vydání, 4°, 16 l.

5383. Krönung des erwählten Königs Fridrichs V.... gedruckt zu Prag durch Lorenz Emmerich 1619. *Zíbrt*, Neuberkův exemplář zápisků Jeníka z Bratřic, VI, str. 610-8. Čas. Č. Mus. 1907, str. 105.

5384. Kurtze Beschreibung dess Processes, Welcher bey der Crönung Herrn Friderichs, Pfaltzgravens unnd Churfürstens, etc. zum Könige in Böhmen, dieses Namens dem Ersten, gehalten worden soll.... Amberg bey Johan Schönfeld, 1619, 4°, str. 16. — Jiné vydání str. 24, 4°. — Srv. č. 5353.

5385. Kurtze Verzeichnus dess Process, so inn der Crönung Friderici, Königs in Böhmen, dess Ersten dieses Namens, soll und ist gehalten worden. Erstlich in Lateinische Sprach gestelt und gedruckt zu Prag nachmalen aber fast von Wort zu Wort dem gemeinen Mann zu gutem, getrewlich in Teutsch versetzt. Sampt eygentlicher Beschreibung dess ansehenlichen Einzugs Ihrer Kön. May. zu Prag den 21. October alten Calenders gehalten. (Dřevořezba: Král s českým znakem.) Gedruckt im Jahr Christi 1619, 4°, l. 8. — Jiné vydání, dřevořezba pouhý znak s korunou, 4°, l. 8. V textu vyobraz. korunovační mince. Viz č. 5373-4.

5386. Wie der Durchleuchtigste und Hochgeborne Fürst und Herr, Herr Friderich, dieses Namens der V. Pfaltzgraf bey Rhein, Hertzog in Ober und Nider Beyern, dess H. Röm. Reichs Ertz Trucksess und Churfürst etc. zum König in Böheimb zu Prag gesalbet, confirmirt und gecrönet worden, fol. l. 2. (Na jednom listě osmidílné vyobrazení korunovačních slavností, mědirytina, na 2 l. text.)

5387. Aussführliche Beschreibung der überausz stattlichen und ansehnlichen Krönung dess Durchleuchtigsten, Hochgebornen Fürsten und Herrn, Herrn Friderich dess Fünfften, Pfaltzgraff bey Rhein etc. Chur Fürst, welcher den 4. Nowemb. dess 1619 Jahrs, inn der Königlichen Haupt Stadt Prag, zu einem Böhmischen König gecrönnt worden, unnd was sich darbey verloffen, kurtzlich beschrieben. Wie dann auch den Königlichen Einzug, so Ihr Mayest. den Tag zuvor, den 3. November gehalten, und wie Ihr Mayst. von den Böhmischen Ständen sey empfangen worden. Psal. 21: Der König hoffet auff den Herrn. Gedruckt in der Alten Stadt Prag. Im Jahr Christi 1619, 4°, 6 l.

5388. Regia Coronatio... Beschreibung, wie.. Fridrich zu Prag... ist gekrönt worden. Prag, 1619, 4°, 6 l.

5389. Paragraf z listu Jmci Pana Stanisł. Żółkowskiego, do Jmci Chiędza Sekretarza wielkiego (1619). Viz Zbiór pamiętników o dawnéj Polscze VI, 1833, str. 295 (o korunovaci Bedřichově a dalších jeho nadějích).

5390. Levendich ende warachtich Verhael aller Omstandicheden ende Ceremonien gehouden ontrent de Croninge vanden... Coninck van Bohemen, Fredericus de eerste van dien naem, met verhael van alle de Triumphen ende Vreuchdenteyckenen gehouden binnen Prage, den 4. ende 7. November, 1619. Gedruckt tot Leyden, Voor Lourens Hemmeling 1619, 4°, 4 l.

5391. Corte ende warachtige beschrijvinge Van de Crooninge des Coninc van Bohemen, Frederici Den eersten van dien Name... Overgheset uyt de Latijnsche spraecke in onse.., tale, door *M. D. S.* Hier achter is noch by ghevoecht t'extrackt van eenen sekeren brief... aengaende de geschiedenissen des Oorlooghs tusschen sijn Conincklijcke Majesteyt Fridericvm Coninck van Bohemen ende den Keyser van Roomen. Ghedruckt nae de Latijnsche copie. S. l. Anno 1619, 4°, 12 l.

5392. *Hoë von Hoënegg*, Beschreibung.. der Crönung Friedrichs Pfaltzgraven zum Könige in Böhmen, 1619. Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 11839.

5393. Boemia rediviva seu Boëmiae eique incorporatorum et unitarum provinciarum, Silesiae, Moraviae et Lusatiae solamen sub auspiciis Friderici regis Boemiae necnon ejus Majest. conjugis Elisabethae, reginae Angliae productum. S. l., 1619, 4°, l. 16.

5394. Korunování krále Fridricha Falckého. 4. listopadu 1619. *Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 370-82. Srv. též Zpráva *Ludv. Cameraria* o korunování a o politických i válečných věcech v Čechách, ibid., str. 379-80. Srv. Camerarius, Bibl. Č. Hist. III, č. 11580 a d.

5395. A brief Information of the Affaires of the Palatinate, the acceptance of the Crowne of Bohemia, the controversie between the Emperour Ferdinand and king Frederick. London 1624, 4°.

5396. Fridricha kurfiršta a falckraběte od Rejna do Prahy příjezd, jeho na království české bezprávně a nepořádné korunování a rozliční nepřátelští i jiní domácí také i cizí příběhové až do porážky na Bílý Hoře stavovského neb Fridrichovského vojska zde se připomínají. Viz *Beckovský*, Poselkyně II, str. 192-291. Bibl. Č. Hist. II, č. 1335.

5397. O korunování Fridricha nepořádného krále a kterak v kostele sv. Víta často zázračné světla viděné i spěvy slyšené byly, též jakou ohavnost v něm kalvíni páchali a jej hanebně obloupili. Viz Země dobrá t. j. Země česká c. 30. Bibl. Č. Hist. I, č. 1711.

5398. Korunování kurf. Fridricha (texty přísah, řečí, slibů atd.) Viz *Lipovský*, Fridrich V. München 1824, str. 91-4.

5399. *Pescheck C. A.*, Friederich's von der Pfalz Krönung zum König v. Böhmen. (Aus dem Mönch'schen Chronikon zu Marienthal.) N. Laus. Magazin XII, 1834, str. 306 a d.

5400. *Hammarstrand S. F.*, Historisk öfversigt af förhandlingarne mellan Konung Gustaf II. Adolf af Sverige och Kurfursten Fredrik V. af Pfalz åren 1618-20. Upsala 1858, 8°. Srv. č. 5134.

5401. Die Krönungsfeier des Winterkönigs, Stimmen aus Maria-Laach, VIII, str. 831.

5402. Anagramma (Bedřich Falcký). *Zíbrt*, Neuberkův exemplář zápisků Jeníka z Bratřic III, str. 643. Čas. Č. Mus. 1904, str. 91.

5403. Sedulius de rectoribus Christianis, et convenientib. regulis, quibus est respublica rite gubernanda. Praefixa est dedicatio gratulatoria ad Bohemiae regem Fridericum *G. Voegelini*. S. l. (Pragae?) 1619, 8°.

5404. Jiřík Dikast z Miřkova. Viz *Koželuha Fr.*, Paměti o věcech náboženských v Prostějově od nejstarší doby až do r. 1620. 21. výr. zpráva reálky 1900-1901, Prostějov 1901, str. 58-60. Srv. Bibl. Č. Hist. I, č. 8285.

5405. Von drei auf die Crönung Friedrichs, Churfürsten und Pfalzgrafen am Rhein, zum König in Böhmen geprägten Münzen. Dresdn. Gelehrte Anzeigen 1750, str. 391-404. Srv. č. 5214-8.

Písně o příjezdu a korunovaci Bedřicha Falckého (1619).

5406. Vrsprung dess Bömischen Lands vnd Königreichs. (Poslové, od Libuše vyslaní, nalezli nového panovníka.) Dole: Eins Tags hat ich ein Ehrenhold... Nach disem das ewige Leben. Augsburg bey Dan. Mannasser, Kupferstecher, fol.

5407. Ware Abconterfactur, Wie Ihre Churfürstl. Gn. Fridericus Pfaltzgrave bey Rhein etc. designirter König in Böheimb etc. von den hochlöblichen Land Stenden bey den Stern hinter dem Pragrischen Schlos empfangen Worden, den 21./31. October, ao. 1619, fol. s ryt. bez textu, který byl připojen na zvláštním listu. — Jiné vyd.: Ware Abconterfactur... Zu Prag bey Peter Rollos uff der Kleinseiten, An. 1619, s 2 lat. distichy a 32 něm. veršovými řádkami. Za verši podpis *M. P. F. S.* Počátek zní: SIch da, Leser, an diesem blat — wie Ihr Königlich Mayestat. Srv. *Weller*, Annalen I, str. 440, č. 525. Bibl. Č. Hist. III, č. 12283.

5408. Stella stellae, hoc est, descriptio brevis, imprimis eclypseos seu deliquii, quod passa est Stella Ferdinandea anno 1619 die 31. Octobr. hora 3. pomeridiana, adveniente Pragam pseudo rege palatino; deinde victoriae gloriosissimae potentissimi et invictissimi monarchae Rom. Imp. Nec non Hungariae et Boemiae regis etc. Ferdinandi II. ibidem An. 1620 die 8. Nov. hor. 10. matutina divinitus partae. Eidem sacratiss. caesari et regi suo clementissimo ad eandem Stellam, et ad regnum Boemiae hereditarium felicissime redeunti, humillime oblata per fidelissimum sereniss. domus Austriacae annis 33. servulum ac clientem *M. Joan. Sixti a Lerchenfels* eiusdem S. C. M. consiliarium, praepositum Litomeric. Pragae bis, nec non Budiss. et Bolesl. Can. Prot. Apost. etc., 4°, l. 6.

5409. A Domino Factum. FridericumV. electum Bohemum regem Pragam auspicato ingredientem Academia excipit conjuge invidendum, fol., 1619. Rytina: V levo český a falcký lev sedí proti sobě na posteli; v pravo kolébka s rohem ovoce. V předu rve jesuita své vlasy. Dole lat. a něm. verš: Maeror abi Deus — Durch Krieg und Blut. — Srv. Uvítání Bedřicha Falckého od university pražské spisem: „A Domino factum. Serenissimum principem ac dominum Fridericum V. Rheni Palatinum, Bavariae Ducem, S. Rom. Imperii Septemvirum, tamquam electum Bohemiae regem Pragam auspicato Academia excipit hoc emblemate: ConIVgIVM InVIDendVm". *Zíbrt*, Zápisky Jana Jeníka z Bratřic. Čas. Č. M. 1897, str. 321-2.

5410. *Leva z Brozánek Zikmund*, Vítání aneb vinš k šťastnému příjezdu Fridricha

falckraběte při Rejnu, do měst Pražských 31. října 1619, u děd. Jiřího Dačického, 4°. Srv. Bibl. Č. Hist. I, č. 13874.

5411. *Lomnický Šimon*, Píseň o korunování Fridricha. Píseň: Pamětní historická. O příjezdu do Prahy, a korunování na království české Fridricha Falckrabího z Rejna a Alžběty, manželky jeho. Léta Páně 1619, dne 4. a ona 7. dne listopadu. Kteréhož Ferdinanda II. stavové pod obojí za krále českého zvoliti a korunovati nechtěli neb proti vůli p. p. stavů českých dříve se nechal korunovati za krále českého, v Praze 4°, 8 l. — Srv. Opis Vavákův v knih. Musea král. Č. sign. I H 3. Též Píseň pamětní historická o příjezdu do Prahy a korunování na království České Fridricha Falckrabího z Rejna a Alžběty manželky jeho L. P. 1619 dne 4. a ona 7. listopadu. Sborník *J. Bláhy* (v Petrohradě), str. 1a-11a. Viz *Flajšhans V.*, Knihy české v knihovnách švédských a ruských str. 22, č. 18, I. Srv. též číslo další, často neprávem Lomnickému připisované. Viz také Sborník rozličných písní Lomnického z l. 1619-1620 o Fridrichovi Falckém viz *Pervolf-Gebauer*, České rukopisy v císařské veřejné knihovně v Petrohradě, Fil. Listy IV, 1879, str. 46, č. 15. — Úryvky z písní Lomnického o příjezdu krále Bedřicha Falckého do Čech i korunování viz *Skála ze Zhoře*, l. c., V, str. 147; *Dvorský Frant.*, O Šimonovi Lomnickém z Budče, Čas. Č. Mus. 1884, str. 509.

5412. Písnička o šťastném a slavném příjezdu i korunování na království České. Nejjasnějšího a velikomocného knížete a pána, pana Fridricha z Boží milosti toho jména pátého voleného, a již i korunovaného krále Českého I. Margkrabí Moravského, knížete Sleského, Margkrabí Lužického, Hraběte Palatinského při Rejnu, Kurfiřšta Svaté Říše etc. Kterýžto 31. dne října do slavného města Prahy vjeti ráčil, s nemalým počtem lidu: a potom 4. dne listopadu slavně na hradě Pražském v hlavním kostele sv. Víta v přítomnosti mnohých slavných lidí, duchovních i světských, jest korunován. Léta Páně 1619. Vytištěno v Praze u Jana Stříbrského, 4°, l. 8. Pod dedikací podepsán *Krištoff M. P.* Z obsahu: Píseň o příjezdu. Rozmlouvání kratičké lva českého s J. M. Knížetem a již králem Fridrichem, toho jména pátým, jakožto lvem říšským. — Modlitba horlivá k Pánu Bohu nebeskému všech nejmocnějšímu za šťastně panování J. M. Krále Českého. Do svých pamětí Jeník z Bratřic I, str. 325-51, *Zíbrt*, Čas. Č. Mus. 1897, str. 308. Otiskuje částečně *Steinmann* na str. 15-16, 21-5, srv. Bibl. Č. Hist. II, č. 12231. Srv. též Zwey Böhmische Lieder verdeutscht č. 5420. Srv. *Jireček*, Rukověť lit. č., II, str. 464, kde připisuje práci tuto Lomnickému. S tím nesouhlasí dedikace „Písničky“, jež jest věnována Davidovi Florínovi z Lambšteina, senátoru pražskému, a kde skladatel praví: „A tuto sprostnou a velice skrovnou i začátečnou práci připisuje a dedikuje Krištof M. P.“ *(Krištof Megander z Postoloprt.)* Viz *Dolenský A.*, Kdo sepsal písničku na uvítání Bedřicha Falckého? Čas. Č. Mus. 1908, str. 272. *(Megander.)* — Srv. Písně o příjezdu nejjasnějšího knížete Fridricha, vyvoleného krále českého ... kterýž 31. října do Prahy vjeti ráčil a potom 4. listopadu slavně na Hradě Pražském v hlavním kostele sv. Víta korunován jest, v Praze, 1619. *Zíbrt*, Neuberkův exemplář zápisků Jeníka z Bratřic III, str. 291-309. Čas. Č. Mus. 1907, str. 88.

5413. *Šimon Lomnický z Budče*, poeta český, Sedlské vítání aneb prosté a krátké písně o osvíceném knížeti a pánu, panu Fridrichovi, voleném králi českém s lamentem o křivdách, které se v Čechách mnohým chudým lidem dály, s vinšem novému králi štěstí, radosti, ochrany a božského požehnání. Složené na místě jiných sobě rovných a soužených, pohubených a zloupených, všech sedláčků zarmoucených, v nově vůbec vydané od ... FrIDerICVs ReX RegnI BoheMIae. V Praze, u Daniele Karla z Karlšperku, 1619, 4°. — Opis *Vavákův* v knih. Musea král. Česk. II H 20. Inc.: Vítej, náš králi Fridriše — ve jméno Pána Ježíše — vítáme tě mi Čechové — chudí sedláčkové ... Srv. též rkp. univ. knih. v Praze, sign. XVII H. 25, *Truhlář*, Katal. ruk. č. 354, str. 133. *Steinmann*, Bibl. Č. Hist. III, č. 12231, str. 9-10, 17-9 (otiskuje jen částečně). — Něm. překlad viz Zwey Böhmische Lieder verdeutscht č. 5420. — Český text si opsal též Jeník z Bratřic pod titulem: Vítání českých sedlákův nově vyvoleného krále Fridricha V., když ke korunování do měst Pražských přijel. Viz Jan Jeník z Bratřic, Zápisky I, str. 332-44. *Zíbrt*, Č. Č. Mus. 1897, 308. Taktéž viz „Vítání českých sedláků nového krále Fridricha V. *Zíbrt*, Zápisky Jana Jeníka z Bratřic, Čas. Č. Mus., 1897, str. 317.; ibid. 1907, str. 98. — Vyňatky podal *Riss*, Čas. Č. Mus. 1863, str. 67 a d.; *Hanuš*, ibid., 1864, str. 47 a d. — Lomnický byl 1621 prý za své rýmované uvítání a vinšování králi Fridrichovi r. 1619 tělesně potrestán. Viz Lumír, 1856, II, str. 858. Srv. *Skála ze Zhoře*, l. c., V, str. 148. Srv. *Truhlář*, Katalog ruk. č. 354, l. 33.

5414. *Vczelinus Lstiborenus Jac.*, oslavné básně na uvítanou a na korunovaci Bedřicha Falckého, viz při konfederaci v oddílu: Generální sněm r. 1619, č. 4974.

5415. Wie Ihre Churfürstl. Gn. Fridericus ... designirter König in Böhaimb

etc. von den hochlöblichen Herrn Land Stenden empfangen worden. V pravo vysvětlivky (*E. Kieser*, fec.), obl. fol.

5416. Eigentliche Contrafactur aller underschiedlichen Acten, wie... Friederich der 5. Pfaltzgrave bei Rhein... den 4. Nov. A. 1619 zum König in Böheimb ist gekrönt worden (rytina). *E. Kieser*, fec. — Srv. Gewisse Beschreibung, č. 5366.

5417. Eigentliche Contrafactur... Wie der... Herr Fridrich der Fünfte... zum König in Böheim gekrönet worden etc. 10 výjevů na listě, z nichž největší, korunovace, v prostředku. Dole v levo a v pravo na okraji vysvětlení prostředního vyobrazení. Lept. *G. Keller*, fec., obl. fol. Různá vydání s odchylkami v textu i ve výjevech.

5418. *M. Václav Klement z Žebráku*: Vinš novému králi, Píseň k uvítání krále Fridricha: Vstaň, lve český! čas již vyšel. — Tvého snu a bdění přišel. Otiskuje *Skála ze Zhoře*, l. c., III, 377. Poznámka praví: Dle poznamenání Skálova M. Václav Kliment z Žebráku tuto báseň z latinského složení svého na český jazyk převedl.

5419. Chronogrammy latinské a německý diškurs o uvítání nového krále 1619. *Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 378.

5420. Zwey Böhmische Lieder Verdeutscht. I. Wie in einen Uffzug, das Bawern-volck in Böhmen, den jämmerlichen Zustand jhres Landes, Ihren König Friderichen, Pfaltzgrafen bey Rhein und Churfürsten etc. beym Eintritt zu Prag geklagt, Ihn umb dessen verbesserung angeflehet, zur Ankunfft glück gewündschet, und Gott für Ihn gebetten hatt. II. Wie es bey höchstbemeldten Königs und seiner Königlichen Gemahlin, Elisabethen, Princessin in Gros Brittanien Krönung zu Prag zugangen. Im Jahr 1619, 4°, l. 4. Otiskuje píseň druhou. — *Pescheck*, Neues Laus. Magazin XXI, 1844, str. 76-85. srv. č. další. — *Weller*, Bibl. Č. Hist. III, č. 12284, str. 38-56. Obě písně. *Wolkan*, Bibl. Č. Hist. III, č. 12301, str. 3-21. První jest překlad písně: Sedlské Vítání od *Šimona Lomnického z Budče*. č. 5413. Druhá jest asi volným překladem Písničky o šťastném příjezdu č. 5412.

5421. *Pescheck M.*, Ein altes Lied über die Krönung des Winterkönigs, Friedrichs von der Pfalz zu Prag 1619. N. Laus. Mag. XXI, 1844, str. 76-85. Srv. č. předchozí.

5422. Ein schöner Lob unnd Ehren Gesang. Der langgewünschter und frewdenreicher Krönung vor das Königreich Böhmen, mit den Incorporirten Ländern, alss Marggraffthumb Mähren, Ober- und Nieder Hertzogthumb Schlesien, auch Ober- und Nieder-Marggraffthumb Laussnitz. Ihrer Königlichen Mayestat, und Churfürstlichen Gnaden, des Durchlauchtigisten grossmächtigisten Herren, Herren Friederichen, Pfaltzgraffen bey Rhein etc. Welche Krönung ist geschehen auff dem Prager Schloss, in der Haupt Kirchen bey S. Viti, den Montag nach aller Heyligen. Gestelt durch *Thomanum Hoffmann*, Anno 1620. (Dřevoryt, městský znak.) Beneben der Trawrigen Zeitung auss Ertzhertzogthumb, Oesterreich unnd Marggraffthumb Mähren, von Rauben, Brennen, Morden, der Polacken, Unnd wie sie geschlagen, auch bericht von 4. Feldschlachten, in dem der feind 3. mahl gewichen. Zum 4. der Graff von Fels, Oberster Marschalck, mit vielen andern Herrn und Rittersleut geblieben, wie den weitläufftiger gesangsweis zuvornehmen. Gedruckt zu Brünn, bey Christoph Haugenhoffer, 4°, l. 4. Otiskuje: *Wolkan*, Bibl. Č. Hist. III, č. 12301, str. 21-8.

5423. Currier Mit guter und tröstlicher newen Zeitung vor das betrübte Königreich Böhmen, Marggrafthumb Mähren, Ober Fürstenthumb Schlesien, und Marggrafthumb Laussitz, wegen glückseliger und gewünschter ankunfft naher Prag, Ihrer Kön. May. und Churf. Gn. dess Durchleuchtigsten, Grossmächtigsten Fürsten und Herrn, Herrn Friderichen Pfaltzgrafen bey Rheyn etc. Ihres erwehlten Königs von Gott selbsten ihnen gewiesen und beschert, so den 4. Novemb. newen Calenders zu Prag glücklich gekrönet, wie auch dero Mayest. Königliche Gemahlin den 7. Nov. Anno 1619. Im Thon dess 36. Psalms. Oder Kompt her zu mir etc. 4°, l. 1. Otiskuje: *Weller*, Annalen, I, str. 112 a d. II, str. 520 a d. Bibl. Č. Hist. III, č. 12283. — *Wolkan*, str. 29-35. Bibl. Č. Hist. III, č. 12301. — Srv. *Mone*, Anzeiger, IX, str. 85. Bibl. Č. Hist. II, č. 4897. — Bedřich v královském hávu stojí se svou manželkou v krajině, před nimi lvi, falcký, český, anglický a hollandský. V levo na okraji Hus, Luther a Kalvín, v pravo prchají katoličtí duchovní. Nahoře v rohu korunovační medaile. Dole 5 řád. píseň, vel. fol. Viz č. další.

5424. Ein schön Trostlied, Für das Betrübte vnd angefochtene Königreich Böheimb, Marggraffthumb Mähren, Ober-Fürstenthumb Schlesien, vnd Marggraffthumb Laussnitz. Wegen glückseliger vnd gewündschter Ankunfft naher Prag, J. Kön. May. vnd Churf. Gn. Dess Durchleuchtigsten, Groszmächtigsten Fürsten vnd Herrn, Herrn Friderichen Pfaltzgraffen bey Rhein, etc. Ihres erwehlten Königs von Gott selbsten jhnen gewiesen vnd beschert, im Jahr 1619 den 4. Octobr. Im thon dess 36. Psalms, oder Kompt her zu mir, etc. (Vigneta: Štítek.)

Gedruckt im Jahr 1619, 4°, l. 2. Srv. *Wolkan*, l. c., č. 13.

5425. De motibus bohemicis carmina ad serenissimum et potentissimum regem Fridericum etc. et illustres ac generosos dominos dnn. proceres regni. Anno Christi 1619, s. l., a., 4°, l. 6. A-B₂.

5426. Carmina in Friderici Palatini electionem Bohemicam Timioris cuiusdam Iudicium. Inc.: Hactenus a curis vacuus vixisti in alta... Expl.: Pars contendentum, consulo, clamo, rogo. — 2. Aliud cuiusdam cordacioris iudicium. Inc.: Incipis a summo ruere Austria, quale Colossus... Expl.: Quae raptis similis caedibus igne fuit. Viz *Böhm*, Handschriften des Haus-, Hof- u. Staatsarchivs Wien, 1873, str. 47.

5427. Carmina in Fridericum, Regem Bohemiae. Incip.: Ad osores et rosores. Epl. Cui jacet omne *κακον*. S. l. a. 4°. Viz také rukopisně *Böhm*, Handschriften, l. c., str. 47.

5428. Friderico V. Regi Bohemiae (carmen). Incip.: Dicite Pierides, numerum, quem numine faustum. Expl.: Sentis? Auspicium te quoque Ihouah juvet. Viz *Böhm*, Handschriften, l. c., str. 47.

5429. Anagrammata in Fridericum, comit. Palatinum. Viz *Böhm*, Handschriften, l. c., str. 46.

5430. Bericht, Wie jhre K. Würdn. dess Herrn Pfaltzgraffen Krönung zu Prag, soll gehalt werdn. Beyneben, warhafftige beschreibung, wie hoch sich die Böhmen und Schlesien volckreich schätzen thut. Gedruckt zu Prage, im Jahr 1619, 4°. Počíná: Erstlich thut man befinden dessgleich, inn dem gantzen Böhmischen Reich. — Jiné vydání viz č. 5374, srv. 5385.

5431. *Bartholomaeus (Agricola Oppenhemiensis)*, Triumphus Bohemicus sive Panegyricus votivus pro felicissima coronatione Bohemica, qua serenissimus et potentissimus princeps ac dominus, dominus Fridericus V., Comes palatinus ad Rhenum, etc. Sacrique Romani Imp. Archidapifer et Elector, etc., nec non utriusque Bavariae dux, etc. A Deo summo opt. max. regum rege et domino dominantium vocatus ab ordinibus et statibus Regni more majorum rite et legitime electus, in regem Bohemiae coronatus ejus nominis primus Rex felix, pius, inclytus. Autore a Logo Christo omnes pie palantes beamur. Anno FrIDerICVs fIt reX BoheMIae adornatus in oppido Julii. (Oppenheimii, 1619), 4°, str. 50. Srv. *Hummel*, Neue Bibliothek seltener Bücher, 10. Stück, str. 218 a 12. Stück, str. 592. — *Wolkan*, Bibl. Č. Hist. III, 12301, str. 334, č. 32.

5432. Boemia rediviva. Seu incluti Regni Boëmiae, eique incorporatarum et unitarum provinciarum, Silesiae, Moraviae, et Lusatiae solamen sub auspiciis et ductu domini dn. Friderici... ac dominae, dn. Elisabethae... In publicam scenam productum Anno Quo FrIDerICVs FIt ReX BoeMIae, 4°, 16 l., s. l. (1619). — Viz *Wolkan*, l. c., č. 10.

5433. Oratio panegyrica gratulatoria de corona Bohemica ad serenissimum ac potentissimum principem ac dominum, Fridericum electum Bohemorum regem, S. R. Imp. electorem, comitem palatinum ad Rhenum, utriusque Bavariae ducem, marchionem Moraviae, ducem Silesie et Lucemburgi, marchionem Lusatiae, comitem Veldentiae et Spanhemii, etc. conscripta et publice recitata in illustri academia Marchica electorali *Francisco Langero Vratislaviensi*, Ll. stud. d. 21. Decembr. Jul. Anno Christi 1619. Exscripta Literis Friderici Hartmanni, Bibliopolae, 4°, l. 18.

5434. Pax et salus Bohemica. Friderice rex et regina Bohemiae, ave... 1620... Dess... Herrn Joachim Lijbsteinsky, Herrn von Kolowrat auff Rabenstein, Lybkowitz... Gedruckt in der Alt Stadt Prag bey Paul Sessen in Verlegung dess Autoris..., fol.

5435. Oratio ad serenissimum ac potentissimum principem Fridericum regem Bohemiae. Auctore *Martino Opitio Silesio*. Typis Gotthardi Voegelini, s. l., a. 4°, l. A-C.

5436. Panegyricus serenissimo et potentissimo principi ac domino... Friderico, electo Bohemiae regi, comiti palatino Rheni, sacri Roman. imperii archidapifero et electori, ejusdemque vicario ac provisori, utriusque Bavariae ac Silesiae duci, Moraviae Lusatiaeque marchioni etc. principi sapientissimo et fortissimo, Cum propitio Dei opt. maximi assensu, incredibili omnium ordinum applausu, communi generis humani felicitate, regio Bohemorum diademate in frequentissimo principum magnatumque concursu, Pragae insigneretur, devotissimae et subjectissimae gratulationis ergo dictus a *J. S.* in Bohemorum metropoli anno 1619, mense novembri. Excudebat Daniel Carolides a Carlsperka, 4°, l. 14.

5437. Jubilum die laeti nuntii de electione Friderici in regem Bohemiae, viz *Hermann Zach.*, Frewdenpredigt... č. 5102. (Vratislav).

5438. Gratulatoria epigrammata... Friderico regi Bohemiae, comiti palatino ad Rhenum, S. R. imperii electori, duci Bavariae, marchioni Moraviae, duci Silesiae et Lucemburgi, Marchioni Lusatiae, Pragae solennissime coronato 4. Novembris Anno 1619, cum ab illustrissr principp. et ordinibus Silesiae fidelitati. iuramentum consueto ritu suscepturus Vratislaviam felicissime ingrederetus

2. Februarii Anno Chr. 1620 ibidem Ex perpetuae venerationis et obsequii debito humilime dicata et oblata a *Mel. Agricola Lubeno Sil.*, Phil. & P. L. Ill. Gymnasi Rosenbergici in Bohemia Prorectore. Lignici, Typis Nicolai Sartorii, 1619, fol., 6 l.

5439. *Steinberg Joan.*, Acclamatio votiva, quam ad Fridericum coronatum Regem Bohemiae Argentina mittit. Argentorati 1619, 4°.

5440. Laus Lusciniae ex elegantium poetarum flosculis amoenissimis contexta, et serenissimae ac admirandae indolis principi Friderico Henrico, com. pal. Rheni, utriusque Bav. duci etc., nuper non sine insigni magnificentissimorum ordinum et provinciarum reliquarum applausu inclytorum Bohemorum Regi feliciter publicis in Comitiis designato bonoris observantiae congratulationis ergo consecrata, a *M. Petro Fradelio* Schemm. Coll. Aulici, alias Omnium Sanctorum Praeposito. Quidam: Die Lerch thuet sich erschwingen mit jhrem hellen Schal. Lieblich die Vöglein singen, darzu Frau Nachtigal. (U předmluvy chronogram: 1620). 4°, l. 18.

5441. *Motovecius Zatecenus S.*, Euche Friderico I. Bohemiae Regi nomine reipublicae Nimburgensis oblata. Neo-Pragae 1620, 4° 4 l.

Apologie stavů po volbě a příjezdu Bedřicha Falckého (1.—7. listopad 1619).

5442. O době vzniku apologie stavovské viz *Ludovici Camerarii*, Epistolae aliquot selectae, an. 1625, str. 58: Der Ständ Justificationschrifft uber die vorgenommene abdication unnd election ist zwar, wie sie sagen, fertig, ich kan aber noch nit erlangen, da doch das Manifesto sich drauff nothwendig referirn müsse (lat. text na str. 61), Epist. Pragae, 22. Octobr. vet. styl. 1619. — Srv. též *Londorp*, Acta publ. I, ed. z r. 1668, str. 860 a 862: ... biss der Ständ grosse Justification-Schrifft de abdicatione Ferdinandi et electione nostri Regis herauss käme, damit sie langsamb umbgehen, wie in vielen andern Dingen auch. Sie haben mangel an Leuthen, die die Feder recht führen können ... Schreiben Camerarius' v. 26. Octobr., styl. vet. 1619.

5443. O době uveřejnění stavovské apologie: Brevis causarum conjectio mezi 1. a 7. listopadem 1619 viz *Londorp*, Acta publ. I, str. 860 a *Gebauer*, Bibl. Č. Hist. III, č. 11724, str. 31, pozn. 23.

5444. Rozbor stavovské apologie viz u *Gebaura*, l. c., str. 31-5.

5445. Apologie stavovského jednání ze dne 22. srpna viz v předchozím, oddíl: Důvody stavů o nepřijetí Ferdinanda za krále a o příčinách nové volby.

5446. Brevis causarum conjectio, quibus moti status Regni Bohemiae et incorporatarum provinciarum, non admisso rege Ferdinando etc. ad novi regis electionem processerunt. Anno Christi 1619, 4°, l. 7. — Jiná vydání l. 6, 13, 14. Poslední vydání r. 1620, 4°, l. 14. — Též v Theatrum Europaeum, l. c., I, str. 197 a d. — *Gastellii*, Tractatus de statu publicar. Europ. str. 314-22. — Opisy viz: Brevis causarum conjectio. Rukop. bibl. Musea král. Čes. sign. I. C. 1, tom. XIII, l. 592 (Slavata). — Brevis causarum conjectio ... *Zíbrt*, Neuberkův exemplář zápisků Jeníka z Bratřic IV, str. 578-603. Čas. Č. Mus. 1907, str. 97. — Srv. Brevis causarum congestio ... 1619, chybně asi u Senkenberga, Bibl. Č. Hist. II. č. 155, III, 352.

5447. Kurze Entwerffung oder Eygentliche Anzeig derer Ursachen, auss welcher reiffen Erwegung die Stände dess Königreichs Böheimb, und der miteinverleibten Ländern, hindangesetzt Ferdinandt etc. zu eines newen Königs-Wahl geschritten seynd. Gedruckt im Jahr 1620, 4°, str. 19. — Srv. opis: Kurtze Entwerffung. Oder. Eygentliche Anzeig derer Ursachen, auss welcher reiffen Erwegung die Ständte dess Königreichs Böheimb und der mitein Verleibten Ländern, hindangesetzt Ferdinandt etc. zu eines Neuen Königs Wahl geschritten Seynd. Rkp. opis z 18. stol. v arch. Musea král. Česk. sign. XI. A. 3, fol., l. 16-30.

5448. Bref recueil des causes qui ont meu les estats de Boheme et Provinces incorporees à n'admettre point le Roy Ferdinand etc. et à proceder à l'Election d'un nouveau Roy, s. l., a. 4°, str. 16.

5449. *(Eysen Johann Baptista J. V. D.)*, Deductio d. i. nothwendige Aussfuehrung, Bericht und Erzehlung derer Ursachen und Motiven, darumb Kaiser Ferdinandus II. nach toedtlichen Abgang weiland Kaiser des Regiments in Koenigreich Boeheim und derselben incorporirten Laender verlustigt, und wodurch die Laender zu der befuegten und rechtmessigen Wahl ietzt regirender Koen. Majestat in Böheim vermöge ihrer Freiheiten zu schreiten bewogen und gedrungen worden, 4°, str. 394, příloh 226, 107. Viz podrobně s výčtem příloh Bibl. Č. Hist. II, č. 1575. — Jiné vydání 1620, 4°, str. 294, příloh 165, 110. — Jiné: str. 236, příloh 163, 110. — Jiné: str. 274, příloh 168, 110. — Srv. *Londorp*, Acta publica, I, str. 733. — Deductio totiž obrana (neb) Obranní spis a omluva etc. stavův království Českého, též zemí k němu přivtělených, totiž markrabství Moravského, knížectví Slezských, Ho-

řejších a Dolejších Lužic, v Praze u Jon. Bohutského, 1620, 4°. O čtyřech zachovaných listech českého překladu viz *Menčík Ferd.*, Čas. Č. Mus. 1878, str. 300. — Dedukce vyšla na počátku července 1620, sv. *Gebauer*, Publicistik, l. c., str. 46-7 a *Placcius*, Theatrum Pseudonymorum et Anonymorum (*Jo. Deckherus* de Scriptis Adespotis str. 26). Rozbor dedukce viz u *Gebaura*, l. c., str. 46-50. — Srv. č. další.

5450. Evidentia causae Bohemicae, qua Ferdinandi II. Caesaris legitima abdicatio, et Frederici Palatini justa electio, breviter et succincte demonstrata. Anno 1626, 4°, str. 76. Autor praví o své práci, že má býti výtahem z Deductio.

Otevřené rozepsání (Apologie) Bedřicha Falckého 7. listopadu r. 1619.

5451. Fridricha z boží milosti krále českého, falckraběte při Rejnu a kurfiřsta naše otevřené rozepsání, proč jsme korunu království českého a zprávu přivtělených zemí na sebe přijali. V Praze, u Jonaty Bohutského z Hranic, 1619, 4°, str. 25.

5452. O autorství a době vzniku a uveřejnění Manifestu Bedřichova viz *Ludovici Camerarii*, Epistolae aliquot selectae, an. 1625, str. 58: Von der acceptation der Böhmischen Cron hab ich ein Manifesto begriffen, das soll also nach der Crönung publicirt, auch Lateinisch und Frantzösisch gemacht werden. Darinnen die causae unnd der Scopus kürtzlich deducirt werden (lat. text na str. 61), Epist. Pragae, 22. Octobr. styl. vet. 1619. Srv. též *Londorp*, Acta publ. I, ed. 1668, str. 860 a 862: Ihre Majestät haben ein offen Aussschreiben durch mich (Camerarium) begriffen und in Truck geben lassen, wird es heut noch fertig, so lege ich ein Exemplar hiebey, damit es Voegelinus drunden gleich nachtrucken und es also hin und wider communicirt werden könne. Schreiben dat. Prag, 26. Octob. st. v. 1619.

5453. Rozbor manifestu a pořad hlavních vydání viz u *Gebaura*, Bibl. Č. Hist. III, č. 11724, str. 35-8.

5454. *(Camerarius Ludwig)*. Unser Friderichs von Gottes Gnaden Königs in Böheim, Pfaltzgraven bey Rhein und Churfürsten etc. Offen Ausschreiben, Warumb Wir die Cron Böheim und der incorporirten Länder Regierung auff Uns genommen. Auff Kön. Mäyst. befehl. Erstlich Gedruckt in der Alten Stadt Prag bey Jonathan Bohutský von Hranitz. Im Jahr 1619, 4°, str. 23. (28. Octobr. 7. Novem.) — Jiná vydání s rozličnými typografickými i pravopisnými změnami, okrasami: Unsser... Aus Kön. Mayest. Befehl gedruckt in der Alten Stadt Prag.. a s jinou tit. výzdobou 4°, str. 23. — Další vydání: Auss Kön. Mayest. Befelch gedruckt.., s jinou výzdobou 4°, str. 23. — Jiná vydání, l. 5, 6, 8 (2 různá vyd.), str. 22. — Jiné vyd.: Unser Friderichs von Gottes Gnaden, Königs in Böheim, Pfaltzgraffen bey Rhein und Churfürsten etc., Offen Ausschreiben, Warumb wir die Kron Böheimb und der incorporirten Länder Regierung auff Uns genommen. Item: Fürstentages Beschluss, Wie derselbe von den Herren Fürsten und Ständen in Ober- und Nider Schlesien Augspurgischer Confession zugethan Bey allgemeiner gehaltenen Zusammenkunfft den ersten Monatstag Octobris in Bresslaw geschlossen worden. Aus Kön. May. befehl. Gedruckt in der Alten Stadt Prag bey Jonathan Bohutsky, Im Jahr 1619, 4°, str. 30. — Srv. též Unser Friedrichs von Gottes Gnaden, Königs in Böheim... offenes Schreiben... nachgedruckt zu Amberg bei Joh. Schönfeld, 1619. *Zíbrt*, Neuberkův exemplář zápisků Jeníka z Bratřic II, str. 102-13. Čas. Č. Mus., 1907, str. 80. — Friderici Erwählten Königs zu Böheimb Pfalzgraffen am Rhein und Churfürsten Offen-Ausschreiben, warumben Er die Cron Böheimb und der incorporirten Länder Regierung auf sich genommen. Rkp. opis z 18. stol. v archivu Musea král. Česk., sign. XI, A. 3, l. 64-73.

5455. Aussschreiben, an alle Christliche Potentaten, Chur-Fürsten und Stände, dess Heiligen Römischen Reichs. Unser Friderichs von Gottes Gnaden, Königs in Böheimb, Pfaltzgrafen bey Rhein, und Churfürsten, etc. Warumb Wir die Cron Böheim, und der Incorporirten Länder Regierung auff uns genommen. Sammt zweyen Schreiben: deren erstes der Ständ Böheimb an Kön. May. in Polen. Das ander eines Polnischen Senatoris an den Ertz-Bischoff zu Gnesen. (Vigneta.) Auss Kön. May. Befelch. Erstlich gedruckt in der Alten Statt Prag, Bey Jonatan Bohutszky von Hranitz. Im Jahr 1619, 4°, str. 16. — *Londorp*, Acta publica, l. c., II, k. IV, str. 37. Viz též č. 5360.

5456. Serenissimi ac potentissimi principis ac domini Friderici, Regis Bohemiae, comitis Palatini ad Rhenum et electoris, ducis Bavariae, marchionis Moraviae, ducis Silesiae et Lucemburgi, marchionis Lusatiae etc. Rationes, propter quas regni Bohemiae et reliquarum provinciarum gubernationem, unanimi electione oblatam suscipere voluerit. Anno 1619, 4°, l. 15. — Jiné vyd. l. 16, 4°.

5457. Friderici Bohemorum Regis, Sac. Rom. Imp. principis electoris, ducis Bavariae, marchionis Moraviae, ducis Silesiae et Lucemburgi, marchionis Lu-

satiae etc. Expositio causarum susceptae Regni Bohemici et incorporatarum Provinciarum coronae, s. l., a. 4°, l. 10.

5458. Friderici Dei gratia Bohemiae regis, comitis palatini Rheni, electoris etc. Declaratio publica, cur Regni Bohemiae annexarumque provinciarum regimen in se susceperit. Anno 1619, 4°, str. 15 (dat. 28. Octobr., 9. Novemb.) — Jiné vydání l. 6 (2. vyd.). — Opsal si též Jeník z Bratřic, Zápisky VI, str. 365-78. *Zíbrt*, Čas. Č. Mus. 1907, str. 102. — Srv. Friderici Bohem. Reg. Declaratio publica, cur Regni Bohemiae annexarumque provinciarum regimen in se susceperit, anno 1619. Rkp. král. knihovny Mnichovské, viz Catalogus codicum manu scriptorum bibliothecae regiae Monacensis, Monachii, VII, 1858, č. 831, str. 214.

5459. In edictum inaugurationis Bohemicae Friderici Comitis Palatini Rheni, Cracoviae 1620. Viz č. 5099.

5460. Francouzské překlady: Declaration des causes pour les quelles nous Frideric par la grace de dieu roy de Boheme, comte palatin du Rhin, Electeur du S. Empire etc. Avons accepté la Couronne de Boheme et les pays incorpores à icelle, s. l., 1619, 4°, l. 7. — Jiné vydání 8 l. (dat. 28. Octobr., 7. Novembr.) — Lettres Patentes Publiées par nous Friderich par la Grace de dieu Roy de Boheme . . . Ou sont contenues Les causes pour lesquelles nous avons pris la couronne de Boeme . . . 1619. Traduict d'alleman en françois par *Erasmus Kempfer*. Frankfurt, 4°, l. 8.

5461. Reception et acception de S. Altesse Electorale Palatine pour roy de Bohême, Marquis de Moravie etc. par les Estats du Royaume et Province. S. l., 1619, 4°, 7 str.

5462. Briefve Information des affaires du Palatinat, lesquels consistent en quatre chefs principaux, qui sont: 1. L'acceptation de la couronne de Boheme. 2. Le different qui en est survenu entre l'empereur Ferdinand et le roi Frideric. 3. La proscription et sanglante procedure qui s'en est ensuyvie. 4. et l'entremise du roi de la Grande Bretagne, avec ce qui's est passé pendant a icelle . . . s. l., 1624, 4°.

5463. Pvblijcqve Vytschrijvinghe Van ons Frederick, Coninck in Bohemen, Paltzgrave by Rhein, Waeromme wy de Croone van Bohemen, ende der daer toe behoorende Landen, Regieringhe aenghenomen hebben. In 's Graven-Hage. By Aert Meuris, Anno 1619, 4°, 16 l.

5464. Hernechst, als Chur Pfaltz die Crŏnung in Böhmen angenommen, haben sie auff Ih. Fürstl. Durch. in Bayern Schreiben mit Uberschickung eines Ausschreibens nachfolgender Gestalt geantwort und warumb er die Cron Böheimb angenommen, recapitulirt sub dato Nürnberg, den 14. und 24. Novemb. An. 1619. *Londorp*, Acta publica V, k. 35.

5465. Gespräche in dem Reiche der Todten, zwischen Friderico V. Churfürsten von der Pfaltz, welcher die böhmische Crone angenommen und seinem Sohne Carolo Ludovico, Leipzig 1712, 4°.

Secretissima instructio Gallo-Britanno-Batava 1619.

5466. *Becker H.*, Die secretissima instructio Gallo-Britanno-Batava. Ein Beitrag zur Kritik der Flugschriften des 30jährigen Krieges. Gött. Diss. 1874, 8°, str. 42, 1.

5467. Secretissima Instructio, Gallo-Britanno-Batava, Frederico I. Comiti Palatino Electori data. Ex Gallico conversa, ac bono publico in lucem evulgata. Anno 1620, s. l., 4°, 32 l. — Jiné vyd., l. 12. Jiné s mědiryt.: okřídlený lev, 4°, str. 38. (Vyd. tato liší se malými změnami v titulu.) — Viz další.

5468. Secretissima instructio Gallo-Britanno-Batava Friderico V. comiti palatino electori data. Ex gallico conversa ac bono publico in lucem evulgata. Hagae Comitis Anno . . . Rukopis bibl. Musea král. Čes. sign. I. C. 1, tom. XIV, l. 611 (Slavata).

5469. Prima Secretissima, Instructio Gallo-Britanno-Batava . . . secretissimae instructionis. Ex Gallico conversa. S. l., 1627, 4°, 24 l.

5470. Pars secunda Secretissimae instructionis . . . Friderico V. comiti Palatino, Electori datae, ex Gallico conversa ac bono publico in lucem evulgata. Anno 1622, s. l., 4°, 24 l.

5471. Altera secretissima instructio Gallo-Britanno-Batava. Friderico V. data. Ex Belgica in latinam linguam versa et optimo poblico evulgata. Hagae comitis permissu Senatus, 1626, 4°, 28 str.

5472. Tertia Secretissima Instructio Gallo-Britanno-Batava, Friderico V. data. Ex Belgica in Latinam linguam versa et optimo publico evulgata. Hagae Comitis. Permissu senatus 1626, 4°, 30 l.

5473. Elenchus libelli famosi, qui inscribitur: Secretissima instructio Gallo-Britanno-Batava, Friderico V. Comiti Palatino Electori data, s. l., 1621, 4°, str. 16. — Jiné vydání, str. 12.

5474. *Balasfi Thomae*, Castigatio libelli calvinistici, cui titulus est: Machiavellizatio, quem calvinista quidam predicans, responsi nomine ad Secretissimam Instructionem Gallo-Britanno-Batavam Friderico V. Comiti Palatino Electori datam, Viennam Austriae misit et vulgavit. Augustae Vindelicorum 1620, 4°, str. 26. — Srv. Castigatio libelli calvinistici, cui titulus est: Machiavellisatio . . . Castigatus

a *Thoma Balasfi*. electo episcopo Bolznense, praeposito poloniense. Augustae Vindelicorum, apud Saram Mangiam viduam. MDCXX. Rukop. bibl. Musea král. Čes. sign. I, C. 1, tom. XIV, l. 338 (Slavata). — Srv. Macchiavellizatio, qua universorum annos dissociare nitentibus respondetur (auct. Gasp. Scioppio). Saragossa, excudebat Didacus Ibarra (Ingolstadt), 1621, 4°. Viz při r. 1620.

5475. Holandský překlad: Verre-kijcker Ofte: Secrete Fransch-Engelsch-Hollandtsche Instructie Ghegheven aen Fredericus V., Paltz-grave aen den Rhijn ende Keurvorst. Overgheset Uyt het Latijn. S. l. (Anvers, Haag?), 1620, 4°, str. 36.

5476. Instrukce s německým textem: Secretissima instructio, Oder Allergehaimnestes Gutachten, nach welchem sich Fridericus der Fünfft, Pfaltzgraff bey Rhein in allen begebenden fällen Regulieren, und durch was mittel er sein vermeintes Königreich Böhaim zu seinem grossen Rhum, wider seiner Feinde willen behaupten möge. Durch seiner vertrawtesten Freunde einem zugesandt, 1620. Getruckt zu Augspurg bey Sara Mangin Wittib, 1620, 4°, l. 15.

5477. Allergeheimbste Instruction, So dem Durchleuchtigsten, Hochgebornen Fürsten unnd Herrn, Herrn Friederichen, Pfaltzgraffen beyn Rhein, des H. Römischen Reichs Churfürst etc. Unnd an jetzo erwehlten König in Böhmen. Von einem wolerfahrnen Politico, auss Frantzösischer, Engelländischer und Holländischer Regierkunst, in seinem jetzigem Regiment praesentirt worden. Zu Augspurg nachgedruckt bey Sara Mangin Wittib Anno 1620, 4°, l. 16. — Jiné vydání, na titulním listě dřevořezba posla odevzdávajícího psaní, 4°, l. 18.

5478. Geheime Instruction und Erinnerung An den Durchläuchtigsten Fürsten und Herrn, Herrn Friderichen, Pfaltzgrafen bey Rein, Churfürsten etc. Auss Frantzösischer, Engelländischer und Holländischer Regier-Kunst geschöpffet. Gedruckt im Jahr 1620, 4°, l. A-E₃. Vydání změněné č. 5480.

5479. Ein gantz Gehayme von Frantzosen, Engelländern und Holländern in verborgen abgefertigte Underweisung und Vermahnungs-Schrifft an Fridericum dess Fünfften dieses Nahmens, Pfaltzgrafen und Churfürsten. Auss Frantzosischer Spraach uberlegt und gemainen Wesen zu Nutzen in Druck verfertigt. Im Jahr 1620, 4°, str. 35.

5480. An den Durchleüchtigisten Fürsten und Herren, Herren Friderichen Pfaltzgrafen bey Rein, Churfürsten ɔc. Auss Frantzösischer, Engelländischer und Holländischer Regierkunst geschöpffte geheime Instruction und erinnerung. Zu Augspurg nachgetruckt bey Sara Mangin Wittib, 1620, 4°, l. 18. Znak na rubu tit. listu. Slohové změny. Viz č. 5478.

5481. Frantzösische, Engeländische und Holändische geheime Instruction an dem durchlauchtigsten, hochgebornen Fürsten und Herrn, Herrn Friderichen, Pfaltzgraffen bey Rein, Churfürsten etc. Darinnen der Böhmen weitaussehende newe Königswahl, dero Sitten und Regiment, wie auch zum Türcken geneigtes Intent erleutert zubefinden. Aus dem Latein ins Teutsche gebracht. (Dřevořezba, znak.) Gedruckt zu Leyden im Jahr 1620, 4°, l. 18.

5482. Der Königl. Mtt in Böheim etc. Pfaltzgraff Friderichen Chur-Fürstens etc. rechtmessige Ableinung und Rettung. Auff die von der Röm. Kays. Mtt. Ferdinando II. vermeintlich publicirte Edictal Cassation unnd Annulation Mandata die Böheim. Wahl und Crönung betreffen ... Anno 1620, 4°, str. 20. Srv. další literaturu při letáku: Edictal Cassation 1620.

Sjezd unionistů v Norimberce v listopadu a prosinci.*)

5483. Sjezd Nyrmberský, 1619. *Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 410 a d.

5484. Sjezd Unionistů v Norimberce (Korrespondenztag) v listopadu 1619 viz *Gindely*, Dějiny českého povstání II, 223-58.

5485. *Murr H. H. v.*, Nürnberger Annalen 1619-50. Beiträge zur Geschichte des dreissigjährigen Krieges. 1790, Bibl. Č. Hist. III, č. 12355.

5486. Proposition, welche der Röm. Käyserl. Mäyestät Gesandter etc. den 24. Novemb. (4. Decemb.) Anno 1619. In Nürnberg mündlich und schrifftlich vorgetragen. Dann auch die Resolution, so die Unirten Correspondirenden Evangelische König Chur Fürsten und Stände etc. auff obgemeldte Proposition, dem Käys. Gesandten den 28. Novemb. (8. Decemb.) gleichsfalls mündlich und schrifftlich eingehendiget, 1620, 4°, str. 28. — Jiné vyd. tohoto výtisku, s. l., s. a., 4°, str. 28. — Proposition, welche Kayserlicher Majestät Käysers Ferdinandi Gesandter, Herr Johann Georg Grave zu Hohen Zollern, Ihrer Majestät Rhat, Cammerer und Reichshoff-Rhats Praesident, den Evangelischen Unions verwandten und Correspondirenden Ständen des Heiligen Römischen Reichs, in puncto I. Den Allgemeinen Reichs-Wohlstand, 2. Sonderlich aber die nach zur Zeit im Königreich Böhmen beharli-

*) Bedřich Falcký přišel 19. listop., jednání počalo 21. listop.: zástupce Ferdinandův hrabě Hohen-Zollern přednesl svou instrukci 4. prosince.

che Unruhe betreffend, den 4. Dec. An. 1619 zu Nürnberg, so wohl mündlich vorgebracht, als auch hernach in schrifften ubergeben. S. l., s. a., l. 4. — Vortrag, welchen die C. Kay. May. durch dero Gesandten den Herren Graffen von Hohenzollern auff den Correspondentz Tag zu Nürnberg denen daselbsten versambleten Evangelischen Chur-Fürsten und andern Ständen und dero Abgesandten in offentlicher Audientz mündlich thun und schrifftlich ubergeben lassen. Sampt der Königl. May. in Böheimb unnd anderer daselbst versambleter Evangelischer Stände, darauff offentlich abgelesener auch dem Herrn Gesandten auff sein begehren schrifftlich zugestelter Antwort und Resolution Nachgedruckt auss dem F. Exemplar im Jahr 1620, 4⁰, str. 16. — Totéž: nachgedruckt auss dem F. Exemplum, Im Jahr 1620, 4⁰. — Der Röm. Keys. May. Gesandtens zu Nürnberg auff dem Correspondentztag beschehener Vortrag. Im Novembri 1619. *Londorp*, Acta publica, II, k. 5, str. 39.

5487. Propositio, quam S. Caes. Majestatis legatus etc. ad correspondentes etc. 24. Novembris (4. Decembris) Anno 1619. Norimbergae tam verbis, quam scribtis fecit, una cum resolutione, seu responsione Unitorum correspondentium Evangelicorum regis, electorum, principum et statuum etc. Eidem caesareo legato 28. Novembris (8. Decembris) vicissim et verbis et scribtis data. Ex Germanico in latinum in gratiam Italorum, Gallorum, Polonorum aliorumque linguae Germanicae ignarorum fideliter translata, 4⁰, str. 18.

5488. Proposition dess Graffen von Hohen-Zollern an die Statt Nürnberg. Den 27. Novembris 1619. *Londorp*, Acta publica, II, k. 6.

5489. Antwort und Resolution der Koenig. Mayest in Boeheimb und anderer Evangelischer zu Nuernberg uf dem Correspondentztag versamleter Staende uff des Kayserlichen Abgesandtes beschehenen Vortrag, 1620, 4⁰, str. 16. — Der Königl. Mayest. in Böheimb und anderer Euangelischer zu Nürnberg auff dem Correspondentz-Tag daselbsten versamleter Stände Antwort und Resolution, auff vorgehenden dess Kayserlichen Abgesandtens beschehenen Vortrag. Signatum Nürnberg, den 28. Novemb. 1619. *Londorp*, Acta publica, II, str. 44-52. — Odpověď a resoluci Jeho Milosti Královské v Čechách a jiných evangelistských v Normberce, na uložený den shromážděných stavův na císařského vyslaného přednešení učiněná Léta 1620. Vytlačená Léta 1620, 4⁰, str. 14.

5490. Legation und Werbung, welche die Correspondirenden Unierten Stände auss Nürnberg durch ein ansehliche Gesandtschafft bei Hertzog Maximiliani in Bayern etc. Fürstlicher Durch. den 11. (21). Decemb. Anno 1619. zu München mündl. und schrifftlich angebracht. So dann höchstermelter Fürstl. Durchl. in Bayern den 17. (27.) Decemb. hernach erfolgte Antwort. Dessgleichen, was die Gesandten den 19. (29.) Decemb. darauf repliciert; und letzlich wessen S. Fürstl. Durchl. desselben Tags sich hinwiderumb erklert haben, alles den Originaln von Wort zu Wort gleichförmig, weil die andere vorgedruckte Exemplaria, an etlichen orten etwas incorrect und unlauter. Sambt einer kurtzen Vorred an den Leser. Gedruckt zu anfang dess 1620. Jahrs, 4⁰, str. 53.

5491. Hochwichtiges Anbringen deren von den sämptlichen Correspondirenden Unirten König, Chur-Fürsten und Ständen, von Nürnberg auss abgefertigten Herrn Gesandten, bey dem Durchleuchtigsten Fürsten und Herrn, Herrn Maximiliano Pfaltzgrafen bey Rhein, Hertzogen in Ober- und Nider Bayern etc. Und Ihrer Hochgedachten Durchleucht. Antwort auff der Correspondirenden Unirten König, Chur-Fürsten unnd Stände gethanes anbringen. Item Der Hochgedachten Correspondirenden Replica, auff die Antwort Ihr Durchleucht. Und Letzlich Ihr Durchleucht. Antwort auff die Replica. Gedruckt im Jahr 1620, 4⁰, str. 51. — Dess Durchleuchtigsten Fürsten und Herrens, Herren Maximiliani, Pfaltzgraven bey Rhein, Hertzogen in Oberunnd Nider-Bayrn, etc. Erklärung auff der Correspondirenden Unirten Chur Fürsten und Ständen von Nürnberg auss abgefertigten Gesandten gethanes anbringen, 1619, 17. (27.) pros. *Londorp*, Acta publica, II, str. 62-77. — Replica der Unirten Ständt Gesandten auff Ihr Fürstl. Durchl. in Bayern Erklärung. München den 19. oder 29. Decembris Anno 1619, 19. (29.) pros. *Londorp*, l. c., II, str. 77-83. — Antwort Ihrer Fürstl. Durchl. in Bayern auff der Unirten Ständ Gesandten Replica. München, den 29. Decembr. 1619. *Londorp*, l. c., II, str. 83-90.

5492. Widerantwort der Abgesandten der kathol. Churfürsten und Stände auf die im Namen der in Nürnb. versammelten protest. Stände 1619 zu München abgelegten beträwlichen Werbung, wie auch deren zu Mühlhausen versamm. gehorsamen Chur- u. Fürsten, dess in Böhmen vorgehenden Unwesens halber abgegangener Erinner- u. Warnungsschreiben an die unirte protest. Stände, die in der Union begriffen. Reichsstädte Ulm, Strassburg, Nürnberg, Worms u. Speyer, die Reichs-Ritterschaft etc. s. l., 1620, 4⁰. — Widerantwort der samptlichen Catholischen Churfürsten und Ständen auff das den 2. Decembr. 1619.

Ihrer Durchl. in Bayern von der Union beschehenes Anbringen gerichtet. Würtzburg, den 5. Tag Martii. 1620. *Londorp*, l. c. II, k. 9.

5493. De summa rerum novissima disceptatio ultima protestatio evangelicorum correspondentium adversus catholicos Coram serenissimo P. Maximiliano, comite palatino Rheni, utriusque Bavariae, duce, etc. Per legatos eorundem instituta Monachij, mense Decembri. 1619. Cui subijcitur eiusdem serenissimae celsitudinis suae iterata responsio. In gratiam exterarum nationum latine reddita. Coloniae, apud Petrum Cholinum. Anno 1620. 4°. str. 42 (1.

5494. Propositie ghedaen by de tot Nurenberg vergadert gewesene Churvorsten, stenden ende Heeren aen Maximiliaen Paltzgrave aen den Rhijn, Hertogen in Bayeren. Mitsgaders derselven antwoorde, ende replijcke. s'Gravenhage. 1620, 4°.

Další události v listopadu a prosinci 1619.

5495. Friedrichs Schreiben an den Churfürsten von Brandenburg wegen Annahme der böhm. Krone vom 14. Nov. 1619. Märk. Prov.-Blätter, 1818, I. str. 141.

5496. Copia der Herren Stände in Böheimb und Incorporirten Länder abgesandten Schreibens an König in Polen. Derselben auffgerichte Confoederation betreffend. Prag 16. Novemb. 1619. *Londorp*. Acta publica, I, k. 106. — Výpis odtud viz: Schreiben der böhm. Stände und der Abgesandten der incorporirten Länder an den König Polen, Prag den 16. Nov. 1619. *D'Elvert*, Schriften XVI, str. 86-8.

5497. Böhmen Schreiben an König in Polen wegen der Geistlichkeit unnd dero Rechten in Schlesien. Den 16. Nov. Anno 1619. *Londorp*, Acta publica. I, k. 123.

5498. Der Böhemische Frantzose, dem aller Christlichen König und Herrn, Herrn Ludwigen dies Nahmens dem dreizehenden König in Franckreich unnd Navarren etc. Aus dem Frantzösischen in Teutsche Sprach gebracht, 1620. 4°, 8 l. (Aus Prag vom 21. Novemb. anno 1619.

5499. Copie van den brief des Conings van Bohemen aen den Coningh van Vranckrijck. 's Gravenhaghe, 1620. 4°, 8 str. (Prosí o pomoc proti císaři a Uhrům.)

5500. Boheemsche Victorien gheschiet in Oostenrijck een mijl boven Ween, ter eenden syden vande Evangelische Stenden, ende ter ander zyden des teghenwoordighen Keysers, met die Cronighe des Boheemschen Conincks. Tot Leyden, Voor Niclaes Geelkerck 1619, den 21. November, 4°, 6 l. Srv. Boucquoi-Lied, so ihm seine Dama wegen seiner ritterlichen Thaten zum ersten und fürnehmesten Dank ausgetheilet hat. Otištěna: *Müller Karl Aug.*, Das Söldnerwesen, str. 45. Bibl. Č. Hist. III. č. 12608.

5501. Příhody válečné v prosinci 1619 viz *Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 424 a d.

5502. Polnische Räth ermahnen ihren König dem Hauss Oesterreich keine Hülff zu leisten, 1619. *Londorp*. Acta publica, I, k. 123.

5503. Poselství české v Prešpurce (Jiří Bedřich hrabě z Hohenlohe, 1. pros. 1619. *Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 413 a d.

5504. *Čelakovský Jaromír*. Majestát krále Fridricha Falckého. Č. Čas. Hist. III, 1897, str. 249-52. Otištěn český majestát krále Bedřicha, daný v Norimberce, 2. pros. 1619. Srv. č. další.

5505. Revers Bedřicha Falckého z roku 1619 2. pros. daný českým stavům na jich svobody. Viz *Dvorský Fr.*, Zpráva zemsk. archivu. III. zased. česk. sněmu z r. 1895. tisk XVII, č. 118, str. 20.

5506. Deduction, so die löblichen Stände des Ertzhertzogthumbs Oesterreich, ob der Enss, Ihrer Fürstlichen Durchleuchtigkeit Ertzhertzogen Alberto, Jüngst hin, nach Brüssel in Niederland, überschickt, welche allein die Erbhuldigung unnd etliche grosse Gravamina betreffen thut. Lintz den 3. Decembris 1619. 1620. 4°. str. 31.

5507. List gen. Hohenlohe, Thurna a Kolony direktorům 6. pros. v Prešpurce. *Šimák*. Pozustalost Dobnerova. Čas. Č. Mus. 1901. str. 119.

5508. Dobytí Písku 1619 dne 6. prosince. Dle *Pavla Skály ze Zhoře*. Otavan. VII, 1867, str. 83. Viz Bibl. Č. Hist. III. č. 13052.

5509. Patent Ferdinanda II. ve Vídni, 11. prosince 1619, pro království České. *Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 422-3. — Käysers Ferdinandi II. Patent, worinn die Böhmen zu schuldiger Pflicht und Gehorsam anermahnet worden, 1619. 11. Decemb. *Lünig*, Das Teutsche Reichsarchiv, VI, č. 111. Bibl. Č. Hist. II, č. 269. — *Abelin*, Theatrum Europaeum, l. c., 125.

5510. Vermahnung Keys. Ferdinand an die Böhmen. Wien, 15. Decemb. 1619. Actorum Bohem. III, l. c., l. G_4-H_1.

5511. Pověst o krucifixu na mostě Pražském. *Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 421. (Krucifix dle přání králové prý shozen 22. pros. 1619 do Vltavy.) Srv. *Svátek*, Bibl. Č. Hist. II, č. 4755. *Schranka-Hutter*, ibid. č. 4750.

5512. 27. pros. 1619, narození Ruprechta, syna Bedřicha Falckého viz *Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 422. Literaturu o Ruprechtovi viz v oddílu: rodina Bedřicha Falckého 1619 a křest Rup-

rechta 1620. — Ke dni 27. prosince 1619 oslavné básně, viz *Včelinus Stiborenus*, č. 4974 a písně r. 1620.

Abr. Scultetus a pustošení chrámu sv. Víta 22. prosince 1619 počínajíc.

5513. O Scultetovi viz *Gerdesius*, Miscellan. Groning. VII. — *Meiners*, Oostvrieschlandts Kerkelyke Geschiedenisse, Groning., 1738 f., II. deel, str. 439 a d. — *Bayle*, Dictionnaire s. v. Scultetus. — *Hoogstraten*, Allgemeen Woordenboek, Amsterdam-Utrecht-Haag, 1733 s. v. Scultetus. — *Hering*, Historische Nachricht von dem ersten Anfang der Evang. Reformirten Kirche in Brandenburg. — *Reershemius*, Ostfries. Predigerdenkmal. — *E. Uhsen*, Leben der berühmtesten Kirchenlehrer. — *Gillet*, Crato von Crafftheim und seine Freunde, Bibl. Č. Hist. III, č. 9718-23. — *C. J. Bouginé*, Handbuch der allg. Literaturgesch. II. — *J. G. Th. Gräsze*, Lehrbuch der allg. Literargeschichte aller bekannten Völker III. — Histor. bibl. Fabricianae. — *J. Brandt*, Historie de reformatie de Nederlanden III. — *H. A. J. Lütge*, Der Aufschwung der böhmisch-mährischen Kirche, Amsterdam 1888. — *Ch. A. Pescheck*, Geschichte der Gegenreformation. I. — *Cuno*, Blätter der Erinnerung an Olevian. — *Cuno*, Gedächtnissbuch. — *Cuno*, Franciscus Junius der Ältere. — *Herzog*, Real-Encyklopädie XIV, 1884, str. 9-11 *(Mallet)*. — *Weidner*, Apophthegm. Zincgrefian. III. Uvádíme z přehojné literatury zejména ty kusy, jež se obšírněji týkají pobytu a činnosti Scultetovy v Čechách. Zmínky krátké obsahuje celá politická souvěká literatura, zvláště protikalvinistická.

5514. Spiritus familiaris Schulteti. Das ist: Ansehnliche Legation vnd Bottschafft desz Caluinischen Pfältzerischen (olim) Hoff-Predigers D. Abrahami Schulteti zu seinem Lehrmeister vnnd Vorfahrer Caluino, mit angehengten fürnembsten Acten vnd Discursen, so dieser Bottschaft begegnet. Alles vertrewlich Annotirt vnd verzeichnet. Durch *Radamanthum* fidelissimum iudicii infernalis Assessorem. Getruckt zu Schweffelbach vnder dem Ambosz der Cyclopen opera et impensis Proserpinae. Im Ersten Jahr nach Caluinischer Niederlag in welcher sich Der PfaLzgraff Von Prag Vnd aVsz BöhMen VerLieff, 4°, 8 l. Viz *Wolkan*, l. c., č. 83.

5515. *Scultetus Abr.*, Annalium evangelii passim per Europam Decimo quinto salutis partae saeculo renovati Dec. II. Heidelbergae, 1620, 4°.

5516. Epistola *Justi Buriani* Antverpiani ad Theologum Pugium Abrah. Scultetum, in qua dissensus sui causas modeste exponit, et rogat, ut reg. majestati fides Lutheranorum candide commendetur, Antwerpiae 1620, 4°.

5517. De curriculo vitae, imprimis vero de actionibus Pragensibus Abrah. Sculteti, professoris nuper theologi, in florentissima tunc academia Heidelbergensi, narratio apologetica. Qua decus famae et doctrinae ipsius a virulentis nominis ejus mastigibus modeste vindicatur. Accesserunt orationes nonnullae, quarum in hac narratione mentio. Emdae, Typis exscribebat Helvicus Kallenbach, typographus ejusdem reipubl. ordinarius, anno 1625. Sumptibus Joannis Petrei, bibliopolae ibidem, 4°, str. 227. — Také německy. Srv. č. další.

5518. *Salmuth Friedr.*, Bildnuss eines Evangelischen Predigers. Emden, 1625, 4°. (Pohřební řeč o Skultetovi.)

5519. *Páral Šeb.*, Abr. Škultét a Ant. Koniáš. Museum, List bohoslovců československých, XX (tiskem I.). V Brně, 1885-6.

5520. Koniáš a Skultet viz *Hlavinka*, Bludy a lži v dějinách, Bibl. Č. Hist., II, č. 4999, str. 400 a d.

5521. *Cuno*, Scultetus Abraham. Allg. Deutsch. Biogr., XXXIII, 1891, str. 492-6.

5522. *Jecht*, Bartholomäus Scultetus. Oberlaus. Hauskalender, 1891, str. 50.

5523. Kurtzer, aber schrifftmessiger Bericht von den Götzenbildern, an die Christliche Gemein zu Prag, als auss Königlicher Majestät gnädigstem Befehlich die Schlosskirch von allem Götzenwerck gesäubert worden gethan, Sontags den 12. (22.) Decembris des 1619 Jahrs. Durch *Abrahamum Scultetum*. Erstlich gedruckt zu Prag bey Daniel Carl von Carlssberg, 1620, 4°, l. 12. — Jiné vydání v Praze, liší se úpravou tisku: 4°, l. 12. — Jiné: Gedruckt zu Heydelberg im Jahre 1620, 4°, str. 16. — Srv. Einfältiges Gespräch uber den kurtzen, aber unschriffmässigen Bericht von den Ungötzen Bildern, an die Christliche Gemein zu Prag, als ausz ungnädigisten befelch die Schlosz-Kirch von allem Gottswerck ungesäubert worden gethan, Durch Abraham Scultetum vast Im einund auszgang des Christmonats Anno 1619. Gedruckt zu Prag, 1620, 4°, 34 str. Srv. *Wolkan*, l. c., č. 82. — České vydání: Krátká, avšak na mocném gruntu a základu Svatých Písem založená správa o modlářských obrazích, učiněná shromáždění křesťanskému v kostele slavním Hradu Pražského, toho času, když z milostivého Jeho Milosti Královské poručení kostel slavní zámecký ode všech modl a modlářství vyčisťován byl. V Neděli čtvrtou adventní, to jest, 12. (22.) dne prasince, Léta Páně 1619 od *D. Abrahama*

Sculteta. Vytištěno v Novém Městě Pražském u Daniele Karla z Karlsperka. Léta 1620, 4°, l. A-C₃ (l. 14).

5524. *Balth. Hageri*, Wiederlegung desz kurzen, aber nicht Schrifftmässigen Berichts Abr. Sculteti von den vermeinten Götzenbildern und deren Ausmusterung aus der Kgl. Schloszkirchen zu Prag Durch ..., der Societet Jesu Doct. Theol. Cum licentia superiorum. Getruckt zu Meyntz bey Johann Albin, Im Jahr 1620, 4°, str. 86. — — Jiné protikázání: Ein Predigt in welchen der New Türkischen Calvinisten Deformation, welche sy in der Prägerischen Schlosskirchen angerichtet haben, refutirt und widerlegt wirdt, zur nachrichtung und trost, allen wahren rechtglaubigen Evangelischen Christen in druck verferttiget. (Durch M. *Mattheum Potareum*. (Cum videritis (!) abominationem desolationis, quae dicta est a Daniele propheta, stantem in loco sancto, qui legit, intelligat. Matth. 24 a německý překlad.) S. l., s. a. (1620), 4°, l. 14. Na konci: Getruckt zu Leipzig bey Abraham Lamberg und Caspar Klosman.) — Podobně psal proti i *Burnaeus* a *Balduinus* č. 5516, 5528.)

5525. Reformation der Königlichen Schlosskirchen zu Prag, wie dieselbe an S. Thomae und folgende Täg Anno 1619 durch etliche König Friderici Pfaltzgrafens hohe Böhemische Officir, und Herrn Abraham Scultetum Irer Kön. Mayt. Hofpredigern angestellt und verrichtet worden. Sambt den vornembsten Articuln, so in seiner Königl. Mayt. Kirchen hinfüro zu halten verordnet und gebotten seyn. Getruckt zu Prag, bey Lorentz Emmerich Anno 1621, 4°, str. 12.

5526. Grewel und Verwüstung, das ist kurtze und warhafftige erzehlung, wie und welcher gestalt die Thumb- und Schlosskirch zu Prag vor etliche Monat ist zerstöhrt und verwüst worden. Item Predicanten Klag, das ist kläglich Schreiben der Predicanten auss Böhmen an ihre Umbländische Mittbrüder, darin der jämmerlicher Zustandt desselbigen Königreichs und andern benachbarten Ländern klärlich angezeigt wirdt. Allen Guthertzigen Christen zur trewer Warnung und Erinnerung in offnen Truck geben. Gedruckt im Jahr 1620, 4°, l. 12. Srv. *Hormayr*, Taschenbuch, 1844, str. 57. — Často bývá tento leták uváděn pod nadpisem na 2. listu: Extract eines Schreibens, welches auss Prag, einem bekandten freundt, wegen zerstörung der Thumbkirchen daselbsten, alles zur trewhertzigen warnung und erinnerung in offen truck geben. Sampt einem kläglichen Schreiben der Predicanten dess Königreichs Böhmen und andern benachbarten Landen, darin das jetzige jämmerliches wesen daselbsten angezeigt wirdt. Auss Prag vom 2. Januarii anno 1620. — První část vydána i samostatně: Extract eines schreibens, welches auss Prag, einem bekandten freundt, wegen zerstörung der Thumbkirchen daselbsten alles zur trewhertzigen warnung und erinnerung im offnen truck geben. Sampt einem schreiben an die Ottomannische Porten. Gedruckt im Jahr 1620, 4°, str. 14. Přetisk 1621, 4°, l. 14. — Dva opisy této první části nalézají se v knihovně Musea král. Českého; sign. VI. F. 59 má název: Extract eines Schreibens, Welches auss Prag einem bekanten Freund zu Geschrieben worden den letzten Decemb. Anno 1619. S pozdější poznámkou: Pessina schreibt dieses Lateinisch auss der Sedletzer History des Simeon Kapihorsky, lasset aber die nahmen der Familien auss. — Druhý opis, sign. VIII. F. 30, obsahuje věrnou kopii prvních tří části sborníku VI. F. 59 a má název: Eigentliche Beschreibung der Bilderstürmerei der Heil. Metropolitan-Kirchen S. Viti ob der Prager Schloss, welche von einem gegenwärtigen Zeugen aus Prag einem bekandten Freundt communiciret worden den letzten Decembris. Na konci: Copia isthaec, quod cum suo originali in bibliotheca S. Crucis Major Vet. Pragae inter MSS. asservato per omnia concordet, testor ego, qui contuli ad S. Crucem V. Pragae die 4. Novemb. A. 1752, Benedictus Pretlik, Ord. Cruciger. cum rubeo corde, S. Theol. Doctor ... Jiný opis: Umbständiger Bericht Von der Am 21ten Decembris des 1619ten Jahrs auf Bewilligung Friderici Pfaltz-grafens, und sogenannten Winter-Königs, Erfolgten Verwüst- und Zerstöhrung der Metropolitan Kirchen Beij S. Veith, auf den Königl. Schloss zu Prag. Opis z 18. stol. v ruk. sborníku: Acta bohemica publica 1618-1632 v archivu Musea král. Česk., sign. XI. A. 3, l. 138-48. Připojeny i artikule. — Jiný opis: Gantzer Verlauff wegen aussraumung der Altär, Bilder und anderer Kirchen Ceremonien in der kirchen und Capellen zu Prag Anno 1620. Rkp. ve vídeňském dvorním archivu viz *Böhm*, Handschriften des Wiener Haus-, Hof- u. Staatsarchivs str. 47. Odtud opis v zemském archivu v Praze. — Obě části: Grewel der Verwüstung a Predicantenklag vyšly znovu u *Londorpa*: Grewel der Verwüstung, d. i. Kurtze und wahrhafftige Erzehlung, wie und welcher gestalt die Thumb- und Schlosskirch zu Prag von dem Calvinischen König ist verwüstet worden. Oder: Extract eines Schreibens, welches aus Prag, einem bekandten Freund, wegen Zerstörung der Thumbkirchen daselbsten ist zugeschickt worden. *Londorp*, Acta publica, I, 1668, str. 923-26. Další rukopisy na Strahově:

Extract eines Schreibens, welches auss Prag einem bekanten Freund zugeschrieben worden den letzten Decembris a. 1619, 4°, l. 19, sign. D. C. IV. 7. — Jiný ruk.: sign. D. G. III. 43, fol., l. 155-70. — Autorem této zprávy jest *Jiří Aug. Schwind*, viz *Jos. Volf*, Pustošení chrámu svatovítského v pros. 1619 v souvěké literatuře, Čas. Č. Mus. 1908. — Jinou zprávu zachoval stavební písař *Jak. Hübel*, v rukop. strahovských: Warhaffte und Gründliche Erzehlung oder Bericht, wie das Bilder-Stürmen in der Prager Schloss-Kirchen im Monath Decembris Anno 1619 fürgegangen, darüber ich Bauschreiber zur ungebühr, und so übel, doch mit ungrund, von etlichen angegeben worden bin, sign. D. C. IV. 7, l. 20-30; sign. D. G. III. 43, l. 185-92.

5527. Die Reformation in der Domkirche viz *Gindely*, l. c., II, str. 314-20. Mimo uvedená čísla uvádí tu Gindely ještě: rukop. v státn. archivu v Drážďanech, Unruhen in Böhmen 9173 a ruk. Strahovský: Bericht des Bauschreibers.

5528. *Balduinus F.*, Gründlicher Gegenbericht auff Abrahami Sculteti vermeinten Schrifftmessigen Bericht vom Götzenbildern, welchen Er an di christliche Gemein zu Prage (12.-22. Dez. 1619) gethan, Wittenberg, 1620, 4°.

5529. *Höpner J.*, Warnung für Sculteti Postilla, Leipzig, 1620, 4°. Srv. *Gasz*, Höpfner H., Allg. Deutsche Biographie, XIII, 1881, str. 107.

5530. Prägerische Reformation, Das ist, Warhaffte Beschreibung, Wasz massen die Herrliche Uralte schon bey Sibenhundert Jahren jeder, auch bey Hussens und Zischkae Zeiten in unbefleckter Jungfrawschafft verbliebene Haupt- und Thumb Kirchen zu Prag durch die Calvinisten, die sich die Reformirten nennen, eingenommen, der Herr Ertz Pischoff unnd Praelaten darausz vertrieben, die Köst- und Künstliche Altär Christi unnd der Heyligen Bildnussen sambt denen Crucifixen und Reliquien geschlaifft, zerbrochen, zerhawet und verbrennet, also an statt Gottes und der Heyligen Gedenckzeichen, des Calvinischen Antichrists Grewel und Verwüstung daselbst eingeführt und begangen worden. zusambt Etlichen wieder diesen Grewel, ausz des Thewren Mannes D. Martini Lutheri Jenischen Tomis, auch andern Büchern, und gar dem Allgemeinen Concilio Nicaeno, verfassten Gründen und Zeugnissen: Ab welchen, Wasz für einem Geist diese entsetzliche That zuczumessen? und wasz alle der rechten Augspurgerischen Confession verwante, wie auch die Catholischen selbst, sich weitter bey diesen Reformieren zugetrösten oder fürzusehen haben. Mennigklich vor Augen gestellet wird. Gedruckt Umb der in nachgesetzter Vorred verfaszten hocherheblichen Ursachen willen Anno 1620, 4°, l. 16. Obsah: An den Guthertzigen Leser. Formalia desz Sendschreibens ausz Leipzig nach Hamburg. Was hernach folgt, seind Gemeine Zeitungen. Verzeichnus der fürnembsten Articuln, so Chur Pfaltz in seiner Kirchen zuhalten verordnet und befohlen. Grund und Zeugnussen, ausz Weil. H. Mart. Luthers hinterlassenen Schrifften, warduch der Christlichen Bilder gebrauch befestiget wird. (Se strany protestantské).

5531. Vier wahrhafftige newe Zeitungen... die vierdte von Zerstörung der überauss schoenen und von vilen Kaysern wohlgezierten Schlosskirchen zu Prag. Gedruckt im J. 1620, 4°.

5532. Responsio apologetica ad Fab. Herciniani Ajacem sive Appendicem cancellariae Anhaltinae, auctore *Nicolao Harsteinio Sicambro* viz *Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 416-9. Otiskuje překlad této odpovědi od str. 56. Spisovatelem jest podle Skály asi *Ludvík Camerarius*; *Fabius* jest pak „v skutku a v pravdě" *Jakub Keller*, jesuita v Mnichově. Bibl. Č. Hist. III, č. 11450, viz tamtéž příslušná čísla v přehledu publikace: Anhaltische geheime Cantzley. Srv. též *Volradts von Plessen*, weilandt Chur Pfaltz gewesenen geheimen Rhats Rittersprung, nach vergeblicher und zu Wasser werdender Bestürmung der Anhaltinischen geheimen Cantzlei, auctore Fabio Herciniano, Salmenheim, 1625, str. 93; latinsky vyšla tato obrana pod titulem: Ajax, 1624, 4°, str. 332.

5533. *Pešina z Čechorodu Tom.*, Phosphorus septicornis, 1673, Bibl. Č. Hist. II. č. 2662.

5534. *Thom. Joan. Pessina de Czechorod*, Gloria Libani Pragensis. Sive Excellentia sanctae metropolitanae ecclesiae Pragensis, a fidelitate capituli, polo, choro, foro, id est Deo, ecclesiae, sedi apostolicae et legitimis suis principibus Bohemiae regibus constantissime servata. Pragae, 1673, 4°. Jest to pouze otisk III. radia, str. 115-398 z čísla předchozího. — — Zpráva Pešinova jest latinský překlad z Historie kláštera Sedleckého, r. 1631 *S. Kapihorským* vydané, Bibl. Č. Hist. II, č. 2149.

5535. *Beckovský*, Poselkyně starých příběhů českých, vyd. Rezek, Bibl. Č. Hist. II, č. 1335, sv. II.

5536. *Beckovský Jan*, Krve nevinné žíznivý vlcí, Dioklecián a Maximián, císařové římští... Nalézají se také zde všeliké památky kostela sv. Víta na Hradě Pražském se dotýkající, které k potěšení vlastencům milým v krátkosti jsou sepsané. V Praze, 1697, 12°, Kapitola XXI. Fridrich falckrabě od Rejnu nespravedlivě králem Českým byl učiněn.

Kanovníci a všechno duchovenstvo z Hradu Pražského vyhnáno bylo. Kalvíni v kostele sv. Víta (v němž se častý světla ukazovali i spěvy slyšané byli) zle hospodařili.

5537. Potupníci hrobu sv. Víta a sv. Jana Nepomuckého trestáni byli, jakož i ti, jenž ostatky svatých neuctili. Přijímání dle obyčeje svého kalvíni v kostele sv. Víta konali. Artikule ohavnosti plné král Fridrich mínil vydati, však nesměl. Maximilian bavorské kníže na prosbu dědicův českých z neštěstí byl vysvobozen. Viz *Beckovský*, Krve nevinné žízniví vlci Dioklecián a Maximián l. c., str. 583-607.

5538. *Hammerschmidt*, Prodromus gloriae Pragenae, 1723. Viz Bibl. Č. Hist. II, č. 1859.

5539. O korunování Fridricha nepořádného krále a kterak v kostele sv. Víta často zázračně světla viděné i zpěvy slyšené byly, též jakou ohavnost v něm kalvíni páchali a jej hanebně obloupili. Viz Země dobrá česká, 1754, Bibl. Č. Hist. I, č. 1711.

5540. Die Erscheinung in der Domkirche zu St. Weit im Prag. *Hormayr*, Taschenbuch, Wien, N. F. I, 1830, str. 432. Pověsti o nočních zjeveních, zcela analogické, objevily se opět na začátku 19. stol. Viz Světozor IV, 1870, str. 3-4 a literaturu válek Napoleonských.

5541. Die Bilderstürmerei in der Prager Domkirche 1619. Oesterr. Blätter 1846, č. 99, 100.

5542. *Legis-Glückselig*, Die Bilderstürmerei in der Prager Metropolitankirche durch die Kalvinisten 1619. Illustr. Chronik v. Böhm. Bibl. Č. Hist. II, č. 5662, Bd. I. Lief. III, str. 223.

5543. Zpustošení chrámu sv. Víta v Praze r. 1619. Besídka pro zábavu a pouč. 1871, č. 75 a d.

5544. Zwei Fragmente aus Gindely's 2. Bande der Geschichte des böhmischen Aufstandes: I. Die Verwüstung der Prager Domkirche durch die Anhänger des Winterkönigs. Bohemia 1877, No. 283. Viz *Gindely*, Bibl. Č. Hist. III, č. 12418-9.

5545. Pustošení chrámu Svatovítského 22. prosince viz *Eckert Fr.*, Posvátná místa král. hlavn. města Prahy I, 1883, str. 30 a d.

5546. *Podlaha Ant.* a *Šittler Ed.*, Chrámový poklad u sv. Víta v Praze, jeho dějiny a popis. (Dědictví sv. Prokopa, č. 43.) Praha 1903, str. 105-11. V době zimního krále. (Pramenem líčení *Kašpara Arsenia z Radbuzy*, viz Bibl. Č. Hist. I, č. 6297, srv. *Podlaha A.*, Čas. Č. Mus. 1888, str. 470.) Viz též v topografii, Praha, Hrad Pražský a Církevní dějiny 1619.

5547. O vyobrazení Scultetova obrazoborství v chrámě sv. Vítském, viz *Schottky*, Prag, I, str. 171. Srv. *Ambros*, Dom zu Prag, Prag, 1858, str. 96 a d. Odtud do díla: Čechy III, 1, str. 36 a d. — Srv. též Winterkönig zu Prag im J. 1619, den 30. November der Metropol. Kirche von Kalvinischen Horden ausgeübten Greuel und Verwüstung, die uns allhier meisterlich en bas relief vorgestellet werden. Diese Vorstellung aber ist in 3 Theile abgetheilt und zwar hier ist davon der Anfang: der 1. Theil mit der Inschrift: Deus, venerunt gentes in haereditatem tuam, polluerunt templum sanctum tuum. Ps. 78; den II. u. III. Teil werden wir finden hinter dem Altar des heil. Philipp und Jakobs. Viz rukop. knih. Musea král. Českého sign. VI. F. 36: Kurtze Beschreibung der Metropolitan Kirche St. Veit ob dem Prager Schlosze. Prag, anno 1798, 4°, na l. 167. — — Srv. též Důtklivý list Adama z Valdštejna na Hrádku p. Vilému Popelovi z Lobkovic o nátiscích, které katolíkům od stavů podobojí snášeti jest. Dat. asi v Bavořích, na konci r. 1619. *Vávra Jos.*, Zpráva o archivu říšsk. hraběte z Oppersdorfu v Horním Hlohově. Č. Čas. Hist. II, 1896, str. 384.

5548. Pustošení chrámu hájí: Kurtzer, aber warhafftiger Bericht. Von der Grausamen Verfolgung, welche bey währender Regierung König Friderichs . . . soll ergangen seyn, 1627, 4°, na l. 15-16. Srv. též č. 5532.

5549. Reformace kostela jesuitského v Praze, 9. ledna 1620. Viz *Skála ze Zhoře* III, l. c., str. 429.

e) Z literatury náboženské.*)

5550. Seznam všech kostelů a kaplí katolických i nekatolických v Praze z r. 1619. Rkp. v saském státním archivu v Drážďanech. Opis v Zemském archivu českém, Cop. fol. 626-28. Rok 1619.

5551. Applausum . . . Georgio Dicastio Mirzkovino . . . consistori Pragensis sub utraque communicantium administratori contexit scola Laetae Curiensis, Pragae, 1619, 4°. Srv. také *Jireček*, Rukověť I, str. 160 (po smrti Z. Crinita 1619 byl zvolen za administratora a vykonal spolu se seniorem Br. Cyrillem korunování Bedřicha Falckého 4. list.).

5552. Konfessí česká, vyznání víry všech tří stavův království českého, 1619. Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 6496. — Lat. vyd. 1619, viz ibid., č. 6504.

5553. Apologia, t. j. dostatečná obrana víry a náboženství církví anglických proti všelijakým nepravým nářkům a haněním všechněch nepřátel čistého učení

*) Opět uvádíme z rozsáhlé literatury této pouze ty kusy, jež mají souvislost s událostmi r. 1619 (zmínky o osobách a charakteristika současných poměrů).

evangelistského od Jana Juella, 1619. Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 11463.

5554. *Akanthido-Mitis Jakub*, Catechesis verae religionis christianae pro pueris in scholis. Katechismus náboženství pravého křesťanského pro dítky... V Star. Městě Pražském u Pavla Sessia, 1619, 12°, l. A-H$_8$. Jiné vyd. v Krosně, 1723.

5555. *Kněze Adama Volfia Benešovského*, Exegesis catechismi D. M. Lutheri, t. j. Sumovní a prosté pravdy Boží proukázání menšího a v církvi Boží obvyklého katechismu D. M. Luthera, v Praze, L. P. 1619, 12°.

5556. *Žalanský Havel*, Ku památce mučedlníkův našich českých spis neb kázání v počtu páté, 1619. Srv. Bibl. Č. Hist. II, č. 14128. — *Týž*, O velikých, těžkých a krvavých protivenstvích církve a o veliké předivné a heroitské stálosti mučedlníkův, 1619.

5557. *Kultrarius Matěj*, Kázání proti kostnicím a reliquiím papežským. V Praze 1619, 4°, 8 l.

5558. *Adam Jindřich ze Strachovic*, Balsam duše, kterýž vůli Boží ohlašuje, víře pravé vyučuje, z ní spasení kajícím zaslibuje, svědomí hříchy raněné kouše, a z toho zase ulečuje a kdož se ním při ohni poznání sebe samého a vzpomínání posledního soudu pilně maže, dokonale k zdraví duchovnímu přivozuje, 1619, 4°. Je to překlad něm. spisu Dr. *Jak. Heilbrunnera*: Gegründeter Bericht auf alle Fragen und Disputationes der Heil. Schrift u. Kirchen wider Dr. Joa. Pistorium, který vyšel po řezenském kolloquiu r. 1600. Český překlad pochází z pozdějšího vydání v Laugingen, 1614, 4°. Srv. Hlasy ze Siona VII, 1867, 191-2, 199-200, 217-8. Srv. Bibl. Č. Hist. I, č. 19273.

5559. *Bartolomeus Jiří z Kutné Hory*, Kázání krátké ku potěšení a napomenutí pobožným vojákům. V Král. Hradci, 1619, 4°.

5560. Modlitby horlivé, které v čas válek aneb obležení od nepřátel... konány býti mají... modlitby pro nejv. heitmany a jiné správce vojenské, v Praze u D. Sedlčanského 1619, 12°.

5561. *Herbort Novoboleslavský M.*, Písničky a modlitby vojenské, k užívání pobožným vojákům složené. Viz *Skopec*, Český Lid, XIV a XV. Bibl. Č. Hist. III, č. 12214.

5562. *Herynk Nimburský Jan*, Modlitby v čas tento nebezpečný... v Praze, 1619, 12°.

5563. Listové do nebe, v kterých chudí a bohatí před Kristem žaloby a stížnosti na sebe vespolek vedou, a rozeznáni býti žádají, s. l., 1619, 4°.

5564. *Vodňanský Adalb. Tobiáš*, Jana Spinaea Spis o lakomství, 1619, 4°.

5565. *Stříbrský Jeroným*, Zrcadlo stavu ženského... v Král. Hradci 1619, 12°.

5566. *Videman Václav*, Naučení, kteréž se může předkládati každému křesťanskému a pobožnému člověku, jenž by dle nařízení Božího řádně a pobožně v stav manželský vstupoval, odkudž by spasitedlného pravidla nabýti, tak aby křesťansky a pobožně v témž stavu živ býti mohl, 1619, 12°. Dedikace: rytíři Burianovi Šlibovskému ze Skřivan, v stav manželský vstupujícímu s pannou Marií dcerou Jan. Jiř. Vachetle z Pantenova. Srv. Bibl. Č. Hist. I, č. 19884, č. 21393.

5567. *Hertvicius Jan*, Funebre officium, t. j. Služba počestného pohřbu poslední vážností křesťanskou nad tělem... mládence Martina Budygera z Hohenštejna. V Praze 1619, 4°, l. 11.

5568. *Alphonsi Huylenbroucq*, Societatis Jesu vindicationes alterae Adversus Famosos Libellos quam plurimos et novam eorum Collectionem, sub titulo Tuba Magna Novum Clangens Sonum etc. per Eruditissimum Dominum Liberium Candidum Argentiae 1712. Gandavi, Apud Michaelem Graet, Typographum sub signo Annuli Adamantini 1713. Cum facultate et approbatione, m. 8°, str. (7), 280. Z obsahu: I. Harum Vindicationum Occasio, Necessitas, Consilium, et Scopus. II. Casparis Scioppii Natales: Libelli Famosi Castigationes etc. Eruditorum de Scioppio judicium. Odium erga Religionem Societatis Jesu. Consuetudo cum Francisco Roales, et Joanne de Espino publice castigatis Calumniatoribus. Satyrae adversus Societatem, harum Elenchus, occasio et causae. Famosa Tuba infamis Echo Scioppianas Contumelias, aliasque inverecundo plagio instaurat. III. Per Imposturam et Calumniam citatur contra Religionem Societatis Epistola S. Franc. de Borgia, falso item et inepte Claudis Aquaviva in industriis. Epistola Mutii Vitelleschi. Monarchia Solipsorum adscripta P. Melchiori Inchofer. Et Imago primi saeculi. IV. Levissimi hominis Consilium est adversus Societatem adducere libellos supplices oblatos Clementi VIII. Pont. M. 1593. Quia illi Libelli supplices adversarios condemnant et nos Criminis absolvunt, cujus nos ipsi accusant. V. Ad Accusandam Religionem S. J. male ac perperam adducitur liber adscriptus Joanni Mariana. — Autor uvádí přehled pseudonymů Scioppiových: Paschasius Grosippus. Theophilus Sanctafidius. Oporinus Grubinius. Holofernes Krigsoederus. Meitingentis Scholae Monarcha. Christianus Goedtliebius. Bernardinus Ghiraldus. Alphonsus

de Vargas. Georgius Pomerius. Philoxemus Melander. Renatus Verdaeus. Sanctius Galindus. F. Juniperus de Ancona. Augustinus Ardhingellus. Daniel Hospitalius. Mari-Angeli a Fauno. — Zároveň podáváme doplňky sem příslušné k uvedené již literatuře ve III. dílu.

5569. *Kriegsoederus Holofernus*, Responsio ad Epistolam Isaaci Cazoboni, Regii in Anglia Archipaedagogi, pro Viro Clariss. Casp. Scioppio. Ingolstad. 1615, 8°. —

5570. *Scioppius (Schoppe)*, Classicum belli sacri... de christiani caesaris erga principes ecclesiae rebelles officio, 1619, s různými vydáními. Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 12164 a čísla další do č. 12178 (polemiky, paškvily).

5571. *Scioppius*, Stemma Augustae Domus Austriacae, 1619. Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 12197.

5572. *Gasp. Sciopii*, Consilium Regium, in quo a duodecim Regibus et Imperatoribus Catholico Hispaniarum Regi demonstratur, quibus modis omnia bella feliciter profligare possit. Accessit stemma Augustae Domus Austriae veram eius partim ab antiquissimis Vindonissae Comitibus, partim a Catholicis Gothorum et Hispanorum Regibus originem locupletissimis monumentis testatam exhibens. Item Classicum Belli Sacri. Primum quidem Ticini, typis Petri Bartholi, anno 1619 excusum, 4°. — Přetisk: Nunc vero Francofurti anno eodem recusum, 4°, str. 36, 27. — — Český překlad: Consilium regium Schoppii. Kašpara Šoppia Radda královská, v kteréžto od dvanácti králů a císařů, katolickému králi Hyšpanskému ukazuje se, kterak by všelijaké války šťastně vykonati mohl. Nejprve v Ticini ve Vlaších léta 1619 latinským jazykem tisknuta a nyní na česko přeložena od kněze *Pavla Pistoriusa z Lučska*, děkana Vyšehradského. A s povolením vrchnosti vytištěna v Novém Městě Pražském u Daniele Karla z Karlsperka, léta Páně 1621, 4°, l. 15.

5573. Raht und Anschläge, welche Caspar Scioppius 1619 in offenen Truck aussgehen lassen. S. l. 1619, 4°. Bibl. Č. Hist. III, č. 12169.

5574. Des Duyvels Alarm-slagh van Caspari Shioppi Raets-heer des Keysers, teghen alle euangelische C. Wt den Hoochduytschen ghetranslateert door W. Baud. Tot Leyden, by Zacharias de Smit, voor Isack de Beer. S. a. 4°, 20 l.

5575. *Meteranus Joh.*, Antiscioppius oder Symsons Backenzahn... 1619. Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 12060: Variorum discursuum Bohemicorum nervus X.

5576. *Scioppius G.*, Arcana societatis Jesu Publico bono vulgata. Cum Appendicibus utilissima, 1635, 16°, str. 341. Srv. Bibl. Č. Hist. III, č. 12181.

5577. *Vargas Alfonsi de*, Relatio ad reges et principes Christianos de Stratagematis et Sophismatis politicis Societatis Jesu ad Monarchiam orbis terrarum sibi conficiendam. In qua Jesuitarum erga Reges ac populos optime de ipsis meritos infidelitas, ergaque ipsum Pontificem perfidia, contumatia, et in fidei rebus nouandi libido illustribus documentis comprobatur 1636, 4°. — Jiné vydání 1641, 12°. — Německý překlad prý ve Vratislavi veřejně spálen. — — Jiné vydání: Relatio... conficiendam: acc. Lucii Cornelii Europaei (Melch. Inchoferi) Monarchia Solipsorum (Jesuitarum) et alia ejd. argumenti. Anno 1665, 4°. — Srv. č. další.

5578. *Vargas Alphonsi de*, Erzählung der Räncke, Betrügereyen und Politischen Griffe der Jesuiten, wodurch sie eine Monarchiam über die ganze Welt aufzurichten gedenken, an alle Könige und Fürsten der Christenheit: Worinnen mit klaren Mustern bewiesen wird, wie ungetreu die Jesuiten gegen Könige und Republicken, so sich umb sie sehr wol verdienet, sich zu beweisen, dem Bapst selbsten meineydig und widerspenstig, ingleichen in Religions-Sachen Neuerung auffzubringen begierig zu seyn pflegen. Hierzu kömmt auch Lucii Cornelii Europaei Monarchie der Solipsorum, das ist der Jesuiten. Gedruckt in Voigtland 1675, 8°.

5579. *Grammaticus Proteus*, Arcanorum societatis Jesu Daedalus, a Laurentio Forero Soc. Jesu Theologo dedolatus, et, detractis aliis atque aliis laruis, genuino suo vultu repraesentatus. Accessit auctuarium animadversionum in Casparis Scioppii Ecclesiasticam Astrologiam. Incolstadii, Cum facultate superiorum. Apud Gregorium Haenlin. Anno 1636, 12°, str. 506. Z obsahu: I. De instructione secreta pro superioribus Soc. Jesu. II. De causis publici erga Jesuitas odij. III. Augustini Ardinghelli paradoxa Jesuitica. Appendix Ardinghelli ex Placida disceptatione, justa defensione etc. IV. Bernardini Giraldi Patauini pro senatu Veneto Apologia etc. V. Controversia Pragensis de Carolo-Ferdinandea Academia. VI. De studiis litterariis Jesuitarum ex cap. 6. Joan. Marianae lib. de Regim. Societ. VII. Danielis Hospitalij ad Reges Principesque Catholicos consultatio, de causis et modis conservandae et amplificandae Societatis Jesu. VIII. Deliciarum Jesuiticarum specimina. IX. Testimonia de Societate Jesu. Animadversiones in Astrologiam Eccl. Casparis Scioppii. Appendix ad Grammaticum Proteum, quid de relatione Alphonsi de Vargas ad Reges et Principes Christianos sit sentiendum.

5580. *Verdeus Renatus*, Statera, qua ponderatur Mantissae Laurentii Foreri Sectio I. quam emisit aduersus libellum, cui titulus est, Mysteria Patrum Jesuitarum. Lugd. 1637, 12°.

5581. Ohlášení a zpráva, osvíceného a vysoce důstojného knížete a pána p. Marka Antonia de Dominis, Spalatinského Arcibiskupa, a zprávce dvojího Království, v kteréž příčiny pokládá, proč náboženství papežské opustil a ze Vlach se odebral. A to, jak ku posilnění a utvrzení pravých Evangelíků přidržících se čistého náboženství: Tak k předěšení a k napravení prostých papeženců, vězících v hrozném modlářství. Do českého pak jazyku pro vzácnost toho tak znamenitého muže z národu Slovanského pošlého z něhož i český svůj původ má, přeloženo. S povolením pana administratora. Vytištěno v Starém Městě Pražském, u Daniele Sedlčanského, 1619, 4°, l. 12 (str. 23).

f) Z příležitostných universitních a jiných*) projevů 1619.

5582. Prima peneis 37. iuvenibus per .. *M. Johannem Campanum Vodnianum*, facultatis philosophicae ... decanum, 7. Martii 1619 collata et gratulationibus amicis honoris ergò excepta. Pragae, typis Pauli Sessii, 1619, 4°, l. A-D_4 (16 l.).

5583. *Δαφνὴ ὑψιτὴ τῆς φιλοσοφίας* .... 13. iuvenibus viris in vetusta Bohemorum academia Pragae per ... *M. Johannem Campanum* ... decanum ... 14. Calend. Maii 1619 solemniter collata, atque ab amicis adornata Pragae, typis Pauli Sessii, 4°, l. 8.

5584. Applausus gratulatorius ..... 15. iuvenibus prima philosophiae laurea 22. Aug. anno 1619 per ... *M. Georgium Schultissium de Felsdorf*, eloquentiae professorem, facultatis philosophicae ... decanum solenniter ornatis ab amicis scriptus. Pragae, typis Pauli Sessii, typographi academici, 4°, l. A-C_2 (10 l.).

5585. *Jan Trojan Bylanský z Bylan*, Testament. Totiž: poslední poručení a křestianské rozžehnání vysoce urozeného pána, pana Jaroslava Smiřického z Smiřic: a na Kostelci nad černými lesy: J. M. C. raddy a hoffmistra dvoru království českého, s vysoce urozenou paní, paní Kateřinou z Hažmburku, manželkou jeho. A s přáteli milými i s podanými a se všemi Čechy věrnými s oznámením, co by v těchto časích nebezpečných půso-biti měli. (Dřevořezba: Jakob patriarch při skonání. Dal jest svým požehnání Gene. 49. — Tyto věci mluvil k nim a požehnal všech.) V Praze (1619), l. 10. S věnováním: panu Zikmundu Smiřickému z Smiřic.

*) Pomíjíme podrobného výčtu celé universitní literatury 1619, která bude uvedena obšírně v Dějinách školství. Zde podáváme jen ukázky, v nichž se zrcadlí vliv poměrů 1619.

5586. *Jan Trojan Bylanský z Bylan*, Jiná píseň na smrt téhož pána, pana Jaroslava Smiřického z Smiřic. Zpívá se jako: Jak jelen živých vod žádá v náramném unavení. S. l., s. a. 12°, l. 3.

g) Úkazy přírodní (komety).

5587. *Mitis Aug.*, Kázání o povětří r. 1619, v Hradci n. L., 1619. Viz Bibl. Č. Hist. I, č. 995.

5588. *Kepler J.*, Harmonices mundi libri V., quorum primus Geometricus, secundus Architectonicus, tertius proprie Harmonicus, quartus Metaphysicus, Psychologicus et Astrologicus, quintus Astronomicus et Metaphysicus, Appendix. Accessit nunc propter cognationem materiae eiusdem auctoris liber ante 23 annos editus Tubingae, cui titulus Prodromus, seu Mysterium Cosmographicum, de causis coelorum numeri, proportionis motuumque periodicorum, ex quinque corporibus regularibus. Lincii Austriae, 1619. *Frisch*, Opera omnia, V., Frankofurti, 1864, str. 75-412.

5589. *Kepler J.*, Eclipsis Lunae anno 1619. Frisch, Opera omnia, III, 1860, str. 617-23.

5590. Kalendář hospodářský a kancelářský ... od *M. Albína Mollera z Štraupic* ... k letu páně 1619. V Star. M. Praž. u Mikuláše Pštrosa, 4°.

5591. Kalendář hospodářský a kancelářský ... od *M. Martina Horkýho z Lochovic* k l. p. 1619. V Star. M. Praž. u Jonaty Bohutského z Hranic. Dedikace: Voldřichovi Vchynskému z Vchynic a z Tetova.

5592. Complementum astronomiae, to jest, důvod a vysvětlení pětileté pranostiky l. 1619 v Hallu vytištěné všem vůbec před oči položené skrze *M. Pav. Nagelia Lipského*, mathematika a hvězdáře, v český jazyk přeložené od kněze *Michala Longolia* Kralovického, v Praze u Daniele Karla z Karlsperka r. 1620, 4°. l. A-E. Dedikace Matěji Milinskému z Milína.

5593. O kometách literaturu (týká se též r. 1619), viz při r. 1618, č. 4502 a d.

5594. *Partlicius Šimon ze Špicberka*, Tractatus cometographicus. O dvou hvězdách aneb kometách ... 1619. Viz *Smolík*, Čas. Č. Mus. 1871, str. 321-3. Srv. č. 4509.

5595. Bericht des Newen Cometstern, was derselbige aus Gotts verhängnüs, der

Menschen Sünden halber, mit sich bringen und bedeuten werde. Freyberg, 1619. Viz Bibl. Č. Hist. I, č. 1250.

5596. Warhafftige Zeitung... wie der Comet mit seinem langen fewrigen schwantz über Prag geschwebet, 1619. Viz ibid., č. 1251.

5597. *Majus Th.*, Zorn Ruthe, so der ewig Gott... unter dem Himmel in der Lufft, in gestalt eines Roth Fewrigen Sterns mit einem erschrecklichen langen Schwantz oder Besem lodernd und Brennend er zeiget. Magdeb. 1619, 4°, 14 l.

5598. Wielkie a podziwienia godne niebieskiey przestrogi cudo, które Pan Bóg na swym niebie teraz pokazal w Moravie, w Węgrzech. Czego się zatym smiertelni spodziewać maią i dla czego dawne, teraźnieysze i przyszłe pomsty opisane są, przez *Jana Zrzencyckiego* r. 1619, 4°. Přetištěno znovu ve spisu: Otia domestica 1745, str. 217-35. Srv. Dziennik Warszawski II, 1825, str. 355. Též *Zíbrt*, Staropolské příspěvky k českým dějinám, Český Lid XII, 1902-3, str. 203-4.

5599. Vera relatione de alcuni Segni apparsi in Praga, et in Constatinopoli. Cauati da lettere degne di fede. Con un breue discorso sopra la significatione di detti Segni. Di *Giovanni Briccio Romano*. (Vyobrazení znamení nebeských na obloze.) In Praga, in Bologna, et di nuovo in Ronciglione, per Lodouico Grignani, et Lorenzo Lupis, 1619, 4°, l. 4. Dedikace: Al molto illustre signor Luca de Carolis da Cottanello in Sabina.

5600. *Želechovský z Želechova Šeb. Ant.*, Novina o zázraku, který se stal v dědině Vodravci, nedaleko Nov. Města, na gruntech p. Vil. Dubského z Třebomyslic, 1619, v Litomyšli. Viz Bibl. Č. Hist. I, č. 1323. — *Kodym Fr. V.*, Meteory čili povětrone. Praž. Noviny, 1897, č. 2. Popis pádu meteoru na Moravě ve vsi Vodranci r. 1619 z Calendarium perpetuum oeconomicum. Viz č. další.

5601. Zwo warhaffte Zeitung. Die erste von dem Bauren Scharmützel, welchen die Mäyntzische Bauren mit Verlust dritthalb hundert, mit den Stadischen Reutern den 12. Altes und 22. Septembris Newes Calenders, in dem Ampt Ammelburg gehalten. (Dřevořezba: bitva.) Die Ander Ist ein kurtze Beschreibung eines schröcklichen Wunderzeichens, welches sich an den Mährischen und Böhmischen Grentzen den 12. Junii dieses 1619. Jahrs, da es unter andern Pulver geregnett, hat sehen lassen. Gedruckt zu Franckfurt am Meyn, 1619, 4°, l. 4.

5602. *Stříbrský Jeronym z Čes.* Brodu, Kázání o metle sucha, 1619, 12°.

h) Proroctví.

5603. Allocutio ad aquilam romani imperii 1619 viz *Gryphius*, Apparatus sive dissertatio de scriptoribus, Lipsiae 1710, str. 108.

5604. *Schmidt Phil.*, Geistreiche prophetische Weissagungen, die wir innerhalb 76 Jahren ipso eventu augenscheinlich in der Christenheit erfüllet gesehen, und was wir unzweiffelich in wenig Jahren noch in Teutschland zugewarten. Wittemberg, in verlegung Paul Hellwigs, 1619, 4°, 81 str.

5605. Denckwürdiges Geheimnuss einer Prophetey, welche anzeigt den Zustand dess Böhemischen Unwesens. Císař Ferdinand dřímá na trůně; v pozadí defenestrace. Dole v pravo lat. báseň: De Heroicides Bohemis. Fec. G. Dooms. S. l., 1619, fol. Srv. *Dolenský* č. 3759. Viz též č. 5628.

5606. Woldenckwürdige Weissagung und Propheceyung von den jetzigen Läufften und sonderlich von dem noch instehenten 1619. Und nachfolgenten 1620, 1621, 1622, 1623 Jahren. Von *Johann Capistrano*, einem Schlesier mit Prophetischen Gaben gezierten und damaln weitberühmbten Astronomo Anno 1460. als von 159. Jahren geweissaget und propheceyt. Männiglich zur Warnung und sonderlicher Nachrichtung dem alten Exemplar nachgedruckt in diesem 1619 Jahr, 4°, l. 12. Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 3048.

5607. *Zoubek Fr. J.*, O proroctvích za války třicetileté, viz Bibl. Č. Hist., II, č. 4956 a literaturu v témž oddělení (Proroctví) tamtéž uvedenou.

ch) Události r. 1619 v písních.*)

5608. Bömische Bibel, Oder Schawspiegel. Das ist: Ein kurtzes Colloquium unnd Gesprech zwischen hohen Potentaten, Fürsten und Stände, auch fürnehme Reichstädt, beyder Religion, wegen des Königreichs Böhmen und andern unirten Ländern. Ausz heiliger Schrifft zusammen gezogen und verfast, sehr tröstlich zu lesen. (S dřevořezbou.) Gedruckt zu Prag, by Johan Armgart, Im Jahr 1619, 4°, 8 l. — Jiná vydání: Bömische Bibel. Oder Schaw Spiegel. So aus H. Schrifft zusammen verfasset sehr tröstlich zu lesen. Gedruckt zu Prag, bey Johannes Armgart, im 1619 Jahre, 4°, 8 l. — Böhmische Biebel, Oder Schaw Spiegel, So aus heiliger Schrifft zusammen

*) Uvedli jsme již při jednotlivých událostech ukázky ze současných písní. Tuto podáváme celkový jejich přehled z r. 1619.

verfasset, sehr tröstlich zu lesen. Gedruckt zu Prag, bey Johannes Armgart, im 1619 Jahr, 4°, 8 l 2. vyd. — druhé s větším písmem. — Rukopis ve Vídni, Haus-, Hof- u. Staatsarch., Cod. 108, V. l. 187-94. — Böhmische Bibel Oder Schaw-Spiegel, So ausz heiliger Schrifft zusammen verfasset, sehr Tröstlich zu Lesen. Gedruckt zu Dortmund, Im Jahr 1619, 4°, 7 l. — Böhmische Biebel, Oder Schaw Spiegel etc. So ausz Heyliger Schriefft zusammen verfasset, sehr tröstlich zu lesen. (Vigneta.) Erstlich, Gedruckt zu Prag, bey Johannes Armgart, Im Jahre 1620, 4°, 8 l. — Hier, hier wat Wonders, wat newes van die Jesu wider, In Spanien vnd Marquis Spinola, sampt ettlichen lustigen Colloquia vnd Gesprechen zwischen hohen Potentaten, Fürsten, Ständen und Fürnehmen Stätten beyder Religion, Wegen desz Königreichs Böhmen vnd andern vnirten Ländern, das gantze heilige Römische Reich betreffendt. (Dřevořezba: 3 erby.) Beneben einer Vnterredung, so zwischen Ihr May. in Hispanien, Bäpstl. Heiligkeit, vnd dem Marquis Spinola gehalten. Gedruckt zu Amsterdam, bey Jans Mucken, im Jahr 1620, 4°, 22 l. — Srv. *Wolkan*, Winterkönig, Bibliogr., l. c., č. 8.

5609. Colloquium oder Gespräch zwischen einem Guethertzigen, Wolmeinenden catholischen Christen und den Rebellen auch wiederandtwort gegen ihren abgeschmachen und ungereimbten Gegenwurff. S. l. (1619), 4°, 7 l. — Srv. *Wolkan*, Winterkönig, l. c., č. 12.

5610. Encomia Bohemorum. Na konci: Impressum Anno 1619, fol. *Wolkan*, Winterkönig, l. c., č. 14. — Jiné vyd. s poznámkou českou: Encomia Bohemorum. Impressum Anno 1619, fol. l. 1. Latinský prosaický text chvalořečný, ale obráceně čtený: nejprudší satyra na Čechy. Jiné vydání v Městském Museu v Praze s poznámkou: Toto se má tak čísti a jemu rozuměti, jako sedláci voštipy nosí. Autorem *Mich. Pěčka z Radostic*. Přetisk: *Petri Rybaldi* Satyrae et *Guisco de Goa Americani* elegiae, obšírně při r. 1622 (pamflety, současná literatura). Na letáku i v knize na konci prvního hanopisu rak (na označenou četby zpátkem) a na konci druhé básničky: Hindersich, wie die Bawern die Spiess tragen (Scilicet ut retro, rusticus arma gerit).

5611. Eine klage, Welche der Adler thut an Jupiter, uber seine In- unnd Ausslendische Feinde, welche ihm seine Federn aussrupffen, und uber das, jetzt sein Hertz auss dem Leib reissen wollen. Srv. č. 3945, 4880.

5612. Lieb, Lied, Layd. Von dem Böhaimbischen Tumult, auch vermessenen Anzug auff Wienn, unnd spöttlichen Abzug darvon, des Grafen von Thurns, sambt seinen und den Mährischen Soldaten. Viz č. 4881.

5613. Dess Ritterlichen Graffen Heinrich Matthes von Thurn, Gebett: Auch kürtzlicher Bericht, was er zu Prag, Budweiss und Laab, für einen Sieg unnd Triumph mit dem schwartzen Ochsen, auch mit den höltzern Geschütz oder Stucken, ansehenlich eingelegt, unnd sonderlich was er für ein herliche Victori erhalten, wie er vor die Stadt Wien ist geruckt, dieselb den 6. Junij belägert. Viz i s českým překladem č. 4875. — Viz též: Der Gr(aff = opice) von (Thurn = věž) wird hier gehetzt, Mit einem (Turn)er (Affen) sich ergetzt. Rebusový dvojdílný obrázek obl. fol. Výtisk v bibliothece Musea král. Č. Viz *Volf J.*, Čas. Č. Mus. 1908.

5614. Ein Newes Römisch Bäpsicht Liedt. Im Thon: Es ist das Heyl uns kommen her. (Pamflet na kat. duchovenstvo. Dole píseň o 12 slokách: ach wie Elendt ist jetzt die zeit bei uns beschernen Pfaffen — und nach demselben leben. Amen.) Ku konci Gedruckt zu Rom. In Bapst Agnes gassen Anno 1619, fol., l. 1 s měd. Otiskuje též *Scheible*, Bibl. Č. Hist. III, č. 12246, str. 184-6.

5615. Jisté a pravdivé noviny o těch věcech, kteréž se v tomto slavném království českém stali, jaké škody od lidí nepřátelských se až posavad dějí, jaké pálení měst, městeček, vsí a tvrzí, jaké loupeže a mordování lidí nebohých, jaký křik a naříkání, pláč a žalostné kvílení se od nich až posavad dějí, tak že mnozí vzáctní a bohatí lidé v žebrotu přijíti museli, jakž každý křesťan pobožný z této písničky lépe vyrozuměti moci bude. Vytištěno v Praze u Daniele Karla z Karlšperka, s. a., 4°, l. 4.

5616. Písně tři v nově složené. Dvě novoroční: A třetí o jménu důstojnovelikém Jezus. A modlitby tři. I. Novoroční. II. O jménu Ježíš. III. Za pokoj. (Dřevořezba: Jezulátko.) Kněz *Jakub Jakobides Stříbrský*, na ten čas farář u sv. Martina v Staré a Nové Praze, autor. Vytištěné u Daniele Sedlčanského (1619), 12°, l. 10. Počíná: Dikta piekná rok nový 1619 (dejž Bože šťastný) v sobě zdržující. (*Jireček* tisk nezná.)

5617. Píseň horlivá k probuzení z bludu od Boczkaye znamenitedlného pana slovenského z Uher Čechům poslaná: Vzhůru, Čechové, vzhůru se mějte, nebuďte tak mdlí, k víře se znejte... *Zíbrt Č.*, Neuberkův exemplář zápisků Jeníka z Bratřic VI, str. 318-34. Čas. Č. Mus. 1907, str. 101. — Začátek její podobá se písni proti Jesuitům z r. 1619 viz č. 4817. Píseň obnovená o těch pletichářích a svůdcích od zákona Božího: Incip.: Vzhůru, Čechové, vzhůru se strojte — jací jste medle, u víře znejte...

5618. Böhmischer Unruh Schauspiegel, in welchem eine artliche und eigentliche Transfiguratio und Abbildung aller deren Handlungen, Aufständ und Thätlichkeiten, so im vergangenen 1619: Jahr, auch bis noch auf dato in dem hochlöblichen Königreich Böhmen vorgeloffen, zu sehen. Otiskuje *Scheible*, Bibl. Č. Hist. III. Č. 12246, str. 219-30.

5619. Kurze Unterredung und Gespräch dreier römischen katholischen Personen ... von dem itzigen gefährlichen Zustand in weltlichen Sachen, so wol in Deutschland als in andern Ländern und Königreichen, s. l. (1619), fol., l. 1 s dřevorytem. Otiskuje: *Opel-Cohn*, Der dreissigjähr. Krieg str. 15-9. Bibl. Č. Hist. III. Č. 12070.

5620. Bäbstliche Heilosigkeit Wappenbrief, aus Böhmisches aller Augen, Mährisch Vatter unser und alter Schlesischer Haub: zu ehren und wolgefallen, allen schwartzen, grawen, weissen und Blitzblawen Römischen Noll- und Stollbrüdern an tag geben (1619), fol., l. 1 s mědr. Otiskuje Weller, Die Lieder des dreissigjähr. Krieges, str. 59-61. Incip.: Weil der Bapst dem Belial-Gedient viel hundert tausentmahl ... — Das Böhm. aller Augen, incip.: Aller Raben Augen, warten auff dich Bapst ... — Das Mährische Vatter unser, incip.: Unser Vatter Bapst, der du bist in Rom ... Srv. Bibl. Č. Hist. III, č. 12284.

5621. Newe Zeitung, Oder Eigendlicher Bericht, der Bluttigen Schlacht, so zwischen Herrn Graff Ernsten von Manssfeldt, Edlen Herrn zu Heldrungen etc. und dem Conde di Bucquoi, bey Bisseckh, so zwischen Budweiss und Crumaw gelegen, den 28. May Alten, und 8. Junij Newen Calenders, diess 1619 Jahrs vorgangen und geschehen, was beiderseits sich verlauffen und zugetragen, wird umbständlich berichtet. Gedruckt erstlich zu Prag, bey Lorentz Emmerich, 4°, l. 4. S dřevořezbou představující dobývání města. Vedle prosaického popisu bitvy obsahuje: Ein new Vermahn- und Warnungs-Lied, wider diese jetzt vorstehende Kriegsgefahr. Srv. č. 4897.

5622. Newe Zeitungen, Von vnterschiedlichen Orten. Das ist, Die alte Warheit, mit einem newen Titul. (Dřevořezba: ozbrojený jezdec na koni.) Gedruckt im Jahr 1619, 4°, 4 l., s. l. — Srv. *Wolkan*, Winterkönig, l. c. č. 38.

5623. Vier Warhaffte Newe Zeittung: Die erste auss Prag, wie sich der Anfang der noch jetzt regierenden Unruh in Böhmen angesponnen. Die Ander von Thombier, wie er mit den Böhmischen Kindern unnd Weibspersonen gehauset. Die dritte von Pilsen und Budweiss, wie nemblich jenes erobert und dieses Belägert ... Die vierte vom Comet Stern ... Alles gesangsweis gestellt. Erstlich gedruct zu Prakg. Im Jahr 1619, 4°, l. 4.

5624. The Popes complaint to his Mission Cardinals, against the good successe of the Bohemians and their generall proceedings Prosopoeia or a conference held at Anglo Castle between the pope, the emperor and the king of Spaine. S. l. a. (London, 1619), 4°, str. 26, 3 l.

5625. Warhaffte Abcontrefaictung dess Babstes vnd seinen heylossen aus Heyliger Schrifft erzwungenen Rechten. (Papež v mnišském oděvu s oslíma ušima „corona pape", na housle „Opiniones" hrající. Straka „Aristotelis" klobe mu do šatu, metla „questiones", dudy „Comentaria", a hromada bláta „Distinctiones" za ním. Dole něm., latin. a franc. báseň: Der Bapst hat ein Dreyfache Cron grandissime Priape.) Srv. č. 3944.

5626. Der Geh (Sau) (Widder)isch Pf(Affen) (Schwarm) Ver(Führt) die Leut vnd m.8 sie (arm) etc. Satyra proti Jesuitům ve formě rebusu. Bás. 2 řád., fol. Srv. č. 3941.

5627. Ad Bohemos. Latinská báseň v rukop. Cod. H. 71 v Drážďanech. počíná: Ne frangare animo, aut trepida cordate Boheme. Uvádí *Wolkan*, Winterkönig, l. c., č. 9.

5628. Denckwürdiges Geheimniss einer allbereit erfülleten und noch zukünftigen Prophecey, welche anzeigt den vergangenen und noch continuirenden Zustand des böhemischen Unwesens (1619), s měd. Otiskuje *Scheible*, str. 182-4. Srv. Bibl. Č. Hist. III, č. 12246. — Jiné vydání se znaky Martinice a Slavaty. Srv. č. 3759, 5605.

5629. Böhmische Friedenfahrt und was sich denkwürdiges darbey zugetragen hat, s. l. a. fol. l. 1, s mědr. Prosaické vysvětlení mědirytu. Otiskl *Scheible*, l. c., str. 217-8. — Jiné vydání s rýmovaným textem otiskl *Weller*, str. 74-5. Srv. při celkové liter. 1619.

3. Události a jednání 1620.

a) Současná literatura.

5630. Celkové prameny a zpracování roku 1620 viz v oddílu Prameny a zpracování Bibl. Č. Hist. III, č. 11388 a d.

5631. Spisy o událostech v Čechách během 30leté války (reskripty Ferdinanda II. a III., zprávy polních vůdců, úředníků na panstvích, korrespondence zemského maršálka moravského Berky z Dubé), z let 1620-48 viz *Dvorský Fr.*, Zpráva zemsk. archivu, I. zased. česk. sněmu z r. 1901, tisk CCCLXXIII, č. 974, str. 10.

5632. Válečné události r. 1620 viz též při pramenech bitvy bělohorské.

5633. Diarium castrense R. P. J. *Buslidii* anno 1620. Rkp. v Mnichovském říšském archivu; ukázky z něho podal Sigm. *Riezler*, P. Dominikus a Jesu Maria, Sitz. Ber. Münchner Akad. Wiss., philos.-philol. und hist. Classe, 1897, Hft. III, str. 435-6 (Buslidius byl zpovědníkem vévody Maximiliana). Srv. mezi prameny bitvy Bělohorské.

5634. Kurtzer und Warhaftiger Bericht, wie neulicher Tagen das Böhmische Läger mit dem Feinde gescharmützieret und demselben eine ansehnliche Menge Volcks erleget, auch ihn folgends durch Gottes Hülfe in die Flucht geschlagen, und was hierbei ferner zu vernehmen. Gedruckt in Jahr 1620, 4°, 4 l. (Aus Horn v. 12. Martii, auss Prag, 23. Martii, auss Prag, 30. Martii.)

5635. Aviso, Relation oder Zeitungsnachrichten, was sich begeben und zugetragen in Deutsch- und Welschland, so von Nürnberg und sonst wechentlich avisirt und angelangt. S. l. 1620, 4°.

5636. De l'estat présent des guerres de la Boheme et Allemagne. Trad. de l'allem. par *J. D. C.* Lyon 1620, 8°.

5637. Advis sur les affaires presentes d'Allemagne et de Boeme. A La Haye. Chez Arnoult Meuris, 1620, 4°, 8 l. — Jiné vyd., 1620, 4°, str. 13.

5638. Abrégé de l'histoire des empereurs tant de Rome que d'Allemagne, ensemble, ce qui s'est passé en Allemagne, Hongrie, Boheme, Turquie .... Rouen, 1620, 4°.

5639. Manifeste de l'empereur Ferdinande II. contenante au vray ce qui s'est passé en Allemagne depuis la mort de l'empereur Matthias I. iusque à présent. Ensemble les repliques aux articles contenus ès lettres des estats de Boheme, Paris, 1620, 4°, 56 str.

5640. Kort Tractaet op den jegenwoordigen Krygh des Roomschen Ryx, Tusschen den Keyser Ende den Koninges Van Bohemen. T'Amsteldam, Gedruckt by Paulus van Ravesteyn. Anno 1620, m. 8°, 8 l.

5641. Amsterdamsche Nouvelles, das is, Nieuwe Tydinghen, van 'thgene datter onlancx is ghepassert in Bohemen, Hongarien, Weenen, Polen, Slesien, Meeren, Ceulen, Venetien, Neaples, Heydelberch, Vranckeryck, Enghelandt, Brabandt, Vrieslandt ende Hollandt, etc. wt ghegeuen ende in 't licht ghebrocht tot troost der Calvinisten. Door *A. R. E. S.* Ghedruckt tot Herders wyck, door Authoriteyt van de Kercke, ende de Synode van Dordrecht, Anno 1620, 4°, 12 l.

5642. Actorum Bohemicorum dritter Theil ... von der Crönung Kaisers Ferdinandi II. den 9. Sept. zu Franckfurt stylo novo 1619 bis auf die Einnehmung der Haupt-Stadt Prag, 8. Nov. 1620, 1621, viz Bibl. Č. Hist. III, č. 11394. Srv. též tamtéž č. další.

5643. Mercurii Gallobelgici Succenturiati ... 1620, viz č. 3284.

5644. *Miraeus Aubert Brux.*, Belli Bohemici origo ... 1620, viz Bibl. Č. Hist. III, č. 12039.

5645. *Cuspiniani J. Ph.*, Historicae Relationes oder des Historischen Weltspiegels Continuatio VI. ... Anno Christi 1620, 4°.

5646. *Charles de Valois, duc d'Angoulême*, Les Harangues prononcées en l'assemblée de Mm. le princes protestants de l'Allemagne, 1620, 8°.

5647. *Sleidanus Joan.*, verus et ad nostra tempora usque continuatus, d. i. Beschreibung allerley fürnemer Händel und Geschichten, so sich in Glaubens- oder anderen Weltlichen Sachen bey Regierung Caroli V. etc. biss auff 1620 begeben. I-V. Strassburg 1625.

5648. *Wassenbergius E.*, Commentariorum de bello ... liber ... Francofurti. Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 12279.

5649. Ferdinand II., viz *Enss C.*, Fama Austriaca ... 1627, Bibl. Č. Hist. III, č. 11659.

5650. Manifeste de l'Empereur Ferdinand, énvoyé aux Princes de la Chrestienté, touchant la guerre de Boeme, Paris, 1620, 8°, 23 str.

5651. Briefe und Rescripte Kaiser Ferdinand II., 1620-30, viz *Chlumecký*, Bibl. Č. Hist. III, č. 11571.

5652. Bericht und Relationes etlicher gewester Churpfaltz gehaimber Räth, über unterschiedliche Legationes 1620, 1621, 1622. Viz vyd. 1624, Bibl. Č. Hist. III, č. 11431-3; srv. ibid. č. 11430.

5653. Relationen der Botschafter Venedigs im J. 1620, viz *Fiedler J.*, Bibl. Č. Hist. III, č. 11696.

5654. *Hoë von Hoënegg*, Bericht, ob was ... Hoe mit der Böhmischen Sach und Wahl eines newen Königs in Böhmen zu thun gehabt, 1620. Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 11844.

5655. Die Correspondenz von Alf. und Girol. Casati, Spanischen Gesandten in der Schweizer Eidgenossenschaft, mit Erzherzog Leopold V. von Oesterreich, 1620-23. Hrsg. v. *H. Reinhardt.* Collectanea Friburgensia 1. Freibg. i. Schw. 1894, 8°.

5656. *Fritsch A.*, Tagebuch ... im 30jährigen Kriege (1620-41), 1660. Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 11719.

5657. *Friedenburg Herm. Conr.*, Eine kurtze u. treuhertzige vermahnung an alle Könige u. Potentaten, wie dieselben bei ihrer authoritet und wohlstand zu erhalten, und von den Ursachen der jetzigen gefährlichen Kriegsempörungen so in Europa entstanden. Böheim, 1620, 4°.

5658. Spanischer Curier und Passöffner, d i. Bekandtliche Grundswahrheit, woher die im H. Röm. Reich empor schwebende grosse Kriegsgefahr entsprungen. S. l. 1620, 4°.

5659. Discordista. Sive Secundus Scioppius. Hoc est: Oratio Paraenetica. Oder: Desz H. Römischen Reichs Feind, Und Newer Friedenstörer. Das ist: Ein Auffrührische Errinnerungs Sermon: An alle Könige und Fürsten, wie Sie ihro Königliche Würden, und Fürstliche Hoheiten erhalten können? und dann Von den Ursachen desz Europäischen heutigen Kriegs. Erstlich in Latein, unter einem gedichteten Namen auszgangen, unnd spargirt. Jetzt aber Dem Gemeinen Nutz, zu sonderlicher Warnung inns Teutsche gebracht: Von der Hoch Wol Edlen, Ehrnviel Tugendreichen Frawen, Martha Salome a Belta, ihres Vatterlandts eyfferige Liebhaberin. Gedruckt zu Warnstatt, durch Judith Richterin, Im Jahr Christi, der Welt Ende zunahende, 1620, 4°, l. 14. (Katol. leták.)

5660. Fabula vetus, das ist der alte Dantz, darauss zuersehen, wie alles noch heutiges Tags, gleich gestern und vorgestern hergehet und immerzu eine Comoedi im Römischen Reich gespielet wird. Geschrieben und an Tag gegeben durch *J. P.* Gedruckt im Jahr 1621, 4°, l. 4.

5661. *Grauen Angelus de*, Das krancke Römische Reich, dessen Ursach und glaubwürdige Artzney dargegen. Sampt Anhang. Schluss, wie dess Reichs Schwachheit und Fall sey zu verstehen. S. l. 1620, 4°, 20 l.

5662. Důvody pilného povážení hodni, k jakému cíli vojna v Čechách začata po tom i do říše Německé přenešena a Fridrich Falcký tak náhle do klatby říše vydán jest. S 34 přílohami. Přeložil r. 1640 *Pavel Skála ze Zhoře*. Viz *Dunder J. A.*, Některé zprávy o Pavlu Skálovi ze Zhoře, Čas. Č. Mus. 1858, str. 289.

5663. *Dačický*, Prostopravda (kr. 1620). Viz Bibl. Č. Hist. III. č. 11214.

5664. *Pštros M. Kutnohorský*, Správa a běh, po kteréž by hbitost soldatská měla spravena bejti. 1620. Viz Bibl. Č. Hist. III. č. 12544.

5665. Snešení ... Star. Města Pražského o hotovosti válečné 1620. Viz Bibl. Č. Hist. III. č. 12546.

5666. *Bondy Boh.* a *Dvorský Frant.*, K historii židů v Čechách, na Moravě a v Slezsku. 906 až 1620. II. 1577-1620. V Praze, 1906, lex.

5667. K dějinám židů v Praze 1620-2 viz podrobně literaturu *Steinschneider*, Die Geschichtsliteratur der Juden, 1., l. c., str. 113-4, č. 144. Srv. *Steinschneider*, Monatschrift, 1903, str. 284; *Kisch Math.*, Vorhangspurim, histor. Erzählung aus dem Prager Ghetto, Otisk Öst. Wochenschrift, Wien, 1888. Srv. též *Carmoly E.*, Chaggai Henoch Levi (1620 v Praze narozen). Der Israelit, Mainz 1869, č. 3.

5668. Paměti *Václava Knězoveského*, souseda Slanského z l. 1578-1620. Viz *Truhlář*, Katalog českých rukopisů č. 422, str. 162.

5669. Pravidlo konšelské v daru nového léta 1620 presentované pánům města Jaroměře, 1620. Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 12898.

5670. *Kolář*, Listy Dona Maradasa a Huerty Táborským. Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 13160.

5671. Kalendář hospodářský a kancelářský ... od M. *Albína Mollera z Štraupic* ... k letu páně 1620. V Star. M. praž. u Mikuláše Pštrosa. 4°.

5672. *Schulz Václ.*, Soupis register soudu nejvyššího purkrabství pražského. Histor. Archiv České Akademie, č. 27, 1906, 8°, str. 77.

5673. *Hentzner P.*, Itinerarium Germaniae, 1620. Viz Bibl. Č. Hist. I, č. 2610.

5674. Alphabetischer Extract aus den Niederlausizschen Ausschus- und Landtags-Schlüssen von 1620 bis 1748. Laus. Monatsschrift 1792. Srv. Bibl. Č. Hist. II, č. 861.

5675. Bezeugung und erzehlung aus was für ursachen jüngst etliche Companien von dem Bayrischen Volck sich aus dem Sfift Aichstett wider zuruck begeben und wie man sie ahn und hinder das licht geführet, auch sie von jhrem Obristen Val. von Landtsperg gefährlich verlassen worden. S. l., 1620, 4°, l. 4.

5676. Abbildung etlicher Stätt vnd Oerter ein Churfürstenthumb der untern Pfaltz gelegen welche — durch Marquis Spinola — belägert und eingenommen worden etc., 3. odděl.; v levo Rýn až — — k Mohuči, — v pravo týž od Nonnenwerthu ke Kolínu s novými valy, vystavěnými princem Moricem. Dole 3řád. pop.: Nachdem der Röm. Kay. May. etc. Gedruckt im Jahr Christi 1620, fol.

b) Dobrá zdání, rady, diskursy a dialogy.

5677. Fabula vetus z r. 1621 uvádí k let. 1620-1 tyto letáky: Die Rollwagen, Wegkürtzers, Eulenspiegels, Marcolphi, Finckenritters, Schaw dir dran Meusslenckir, Wurstzipffels, Nachtbüchleins, Ich hab einen guten, Mein ist besser, Cornuten Geschlecht od autorů: *Scioppia, Eremity, Dudalus-a, Conzinus-a, Regnoly, Fornera* a j.

5678. Pojednání o tom, zdali by císař Ferdinand v rozepři české sám soudcem býti mohl a měl. Viz *Skála ze Zhoře*, l. c., IV, str. 193-206.

5679. Antwort, auff die Frage: Ob der jetzige Kayser in der streittigen Böheimischen Sachen Richter seyn könne, oder nicht? Sampt angehengkten Extract ex Actis dess zu Augspurg gehaltenen Reichs-Tags, im Jahr 1548 das Königreich Böheimb betreffend. (Prag, bey Weleslawin). Gedruckt im Jahr 1620, 4°, str. 13. — Jiné vyd.: Antwort, Auff die Frage: Ob der jetzige Käyser in der strittigen Böhemischen Sachen ... Im Jahr 1620, 4°, l. 8. — Jiné vyd., týž titul, ale s vignetkou dvojhlavého orla. Im Jahr 1620, 4°, l. 8. — Jiné vyd.: Antwort Auff die Frage: Ob der jetzige Kayser in der strittigen Böhemischen Sachen Richter seyn könne oder nicht? Sampt angehengtem Extract ex Actis dess zu Augspurg gehaltenem Reichstag, im Jahre 1548 das Königreich Böheim betreffend. Item seynd beygefügt zwei Schreiben, 1. So Ihr Fürstl. Gn. Herr General Marggraf Joachim Ernst etc. den 9. (19.) Augusti Und dann 2, so Herr Ambrosius Spinola etc. den 22. (12.) Augusti an die Stadt Franckfort am Mayn haben abgehen lassen. Im Jahr 1620, 4°, str. 22. — Jiné vyd. 1620, 4°, str. 39. — *Zíbrt Č.*, Neuberkův exemplář zápisků Jeníka z Bratřic IV, str. 604-30. Čas. Č. Mus. 1907, str. 97. — Rozbor u *Gebaura*, Bibl. Č. Hist. III, č. 11724, str. 63-4. Srv. též rukopis ve Vídeňském dvorním archivu: Ob nit auss folgender ursach darfür zu halten were, dass nit allein die unierte, sondern auch Churpfaltz selbst, vielleicht nit die wenigste ursach, dass Ihr Mt. und das hauss Oesterreich wider zu denen landen kommen, 1620. *Böhm*, Handschriften des Wiener Hofarchives l. c. str. 49, č. 3.

5680. Ernste und abgedrungene gegen Antwort Auff das lästerhafftige Sendschreiben, welches an den ... Churfürsten zu Sachsen etc. von Herrn Jacob von Grünthal, ... des Inhalts, Dass (Churfürst) ... von Keyserlicher Majestät abfallen, die übernommene Execution einstellen und D. Hoen als ein Sündopffer ... hinrichten wollten ... aus dem Latein ins Teutsche gebracht ... Leipzig, 1620, 4°, 8 l.

5681. Wohlgegründte Antwort und Wiederlegung Zweyer Jesuwiterischen und ihrem Spaniolisirten Anhang Fragen. Ob der Böhmische Krieg vor ein Religion oder Region Krieg zu achten sey. Item fünff Unterschiedliche Sendschreiben die Bäbstische und Spanische Persecution betreffend. 1. Friderici Königs in Dennemark Schreiben an den Churfürsten von Brandenburg, Marggraffen Johann Georgen, wegen der Bäbstischen Persecution. 2. Joachim Friederichs Postulirten Administratoris des Primats unnd Ertzstiffts Magdeburg an den Churfürsten zu Sachsen Christianum den Ersten, wegen der Bäbstischen Verfolgung. 3. Mauritzen Churfürsten zu Sachsen Schreiben an alle Churfürsten unnd Stände des Römischen Reichs wieder die Bäbstische Verfolgung. 4. Sendschrifft der Königlichen Mayestät zu Franckreich an die Chur unnd Fürsten Stände unnd Städte des Heyligen Römischen Reichs, wegen jtzigen Kriegsrüstung halben auffs Kürtzest erklärt. 5. Dess Durchleuchtigen Hochgebornen Fürsten und Herrn Albrechten, Marggraffen zu Brandenburg dess Jüngern etc. Gemein Ausschreiben und Ursachen dieser Fürgenommenen Expedition. Anno 1620, 4°, l. 7. — Jiné vydání, 4°, l. 8.

5682. Ob ein evangelischer Chur- oder Fürst den Böhmen beyzustehen, verpflichtet oder ob vielmehr der Käy. Mayest. Hülff zu leisten schuldig oder neutral seyn können. 1620. *Londorp*, Acta publica VI, k. 7.

5683. Augurium Pacis, Hoc est De Germanorum Imperii Principum et Statuum, Super Dissidiis a Pacificatione Religionis Dependentibus Iam Dudum Jactata et Tractata Compositione, brevis dissensio. Auctore *Wolfgango Aegidii J. C.* Auctum et recognitum, Nec Non Superiorum permissu Recusum in Germania Anno, 1620, 4°, 12 l.

5684. Gründliche Ableinung Fünffzig statlicher, ausserlesener und in alle ewige Ewigkeit unerwesslicher Calvinischer Ertz- und Hauptlügen, Welche ein ungenannter Calvinischer Lästerer theils wider hohe Häupter und insonderheit den ... Churfürsten zu Sachsen etc., theils wider ... Oberhofprediger D. Hoen, in einer Scartecken unter dem Titel: Warnung an alle Stände ... zu Sachsen, in den Böhmischen Krieg sich nicht zu mischen ... Leipzig, 1621, 4°. Viz č. 5720.

5685. Deutliche und gründliche Aussführung dreyer jetzt hochnötiger und gantz wichtiger Fragen: I. Ob einiger Evangelischer Chur- oder Fürst, Gewissenhalben verbunden gewesen, denen Herren Böhmen beyzustehen ... Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 11840.

5686. Ein Kurtzes Bedencken, Welcher Massen ein Stand des Reichs, so mit grossen Aussgaben beladen, sich derselbigen erledigen, auch seine Gefäll und Einkommen verbessern möge. Etwan von einem berhümpten Jureconsulto beschrieben und an jetzo zum erstenmal durch den Truck menniglich publicirt. Getruckt im Jahr 1620, 4°, str. 54.

5687. Rechtliches Bedencken, Ob bey gegenwertigen Kriegsempörungen der Röm. Käyserl. Majestät, unserm allergnädigsten Herrn, oder der Chur Pfaltz die Lehen Dienst zuleisten seyen. Ahn Einen Vornehmen Reichs Grafen abgan-

gen, Anno 1620. Gedruckt im Jahre 1620, 4°, l. 8.

5688. Bedencken, ob Kaiser Ferdinandus II. in den streitigen Böhmischen Sachen Richter sein könne, oder nicht? 1620. *Lünig*, Europäische Staatsconsilia č. 175. Viz Bibl. Č. Hist. II, č. 274.

5689. Christliches und gantz Getreues Hertzwol-Gemeinentes Bedencken, Ob und wie weit die genante Lutherischen von den Bäptischen vor Bunds- und Vertragsgenossen gehalten, Und also der Religion halben ohn verletzt unnd ohnbetrübt passiret werden. In etliche unterschiedene Beweiss zum Augenschein gefasset, unnd sehr trewhertziger unnd guter affection vnnd Wolmeynung vor die Augen gestellet: Männiglichen, allermeist Denen, welche sich die betriegliche Wort unnd falsche Judas Küss, und Crocodils Threnen, der Bäbstler schon allbereit in etwas weich machen, unnd durch jhre Exception, nichtige Verheissungen unnd untrewe Zusage haben betöhren lassen. Gedruckt im Jahr, 1620, 4°, str. 43.

5690. Ein Französisches, ins Deutsche übersetzte Bedenken vom gegenwärtigen Wesen im Deutschland und Königreich Böhmen. Gedruckt im Jahre 1620. Viz *Zíbrt*, Zápisky Jana Jeníka z Bratřic. Čas. Č. Mus. 1897, str. 309; 1907, str. 101.

5691. Colloquium oder Gespräch Eines Schweitzerischen Kühmelckers, Holendischen Käss Kramers, vnd Venedischen Seiffensieders, auch etlicher anderer incidenter zu kommenden Personen von jetzigem der Christenheit Zustandt, darinn etliche gefährliche vnd schädliche Rathschläg an Tag gegeben werden, zu dieser Zeit sehr nothwendig zu wissen, damit ein jeder frommer vffrichtiger Christ wissen könne, wem er mit gutem gewissen vertrawen dörffe. Psalm I. Wol dem der nicht Wandelt im Rath der Gottlosen, noch tritt auff dem Weg der Sünder. Gedruckt im Jahr 1620, 4°, 32 str. Srv. *Wolkan*, Winterkönig, l. c., č. 47.

5692. Consultationes, oder underschidliche Rathschläg, der maisten und wichtigisten sachen, welche von Anfang der Böhemischen, und andern . . . Auffständ fürgangen 1624. Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 11435.

5693. Conversation zwischen zweyen Studenten, einem Catholischen und Calvinisten, 1620. Viz č. 3966.

5694. Discurs auss Prag vom jetzigen Zustand, sampt angehenckter Copeyen zweier vertreulichen Schreiben, in deren ersten der gantze Verlauf des Böhmischen Umwesens vom Anfang bis Dato gantz Summariter und artlich begriffen: Im anderen aber von einem vornehmen Papistischen Patrioten zum Friden gerahten wirdt. Jedermeiniglich zur Nachrichtung in Truck geben. Anno FrIDerICVs In BoheMIa VIVat (1620), 4°, str. 20.

5695. Discursus Eines weitberiembten, hochvernünfftigen Italianers, so etwan Königlicher Mayest. in Hispanien praesentiert, Unnd In dem von Allerhand Mitteln gehandelt würdt, mit welcher vorschub das gantze Teutschlandt und Franckreich under das Hispanische Joch gebracht: unnd also ein sattes Fundament, deren so lang gesuchten fünfften Monarchy, gelegt werden möchte. Newlich von dem Italianischen, nach ainleitung jetziger zeit unnd leufft beschaffenheit, in unser Teutsche Sprach ubergesetzt. Im Jahr Anno 1620, 4°, str. 16.

5696. Discurs oder Gesprech zweyer einfeltigen Bauren, was sie gesehen haben von etlichen Thieren, nemblich einem Adler (Ferdinand II.), Lewen (Friedrich V.) vnd Fuchs (Bethlen Gabor) etc. s. l., 1624, 4°, listů 6. Satyra stranící císaři proti falckraběti a jeho spojencům.

5697. Discours Sur la question: Si ceux qui font Profession de la Religion Reformée, peuuent en bonne conscience assister le party d'Austriche, contre le Roy de Boheme. 1620, 4°, l. 8.

5698. Discurs uber dero Frag: Ob den beyden Cont' d'Buquoi und Tampiero die verwahrung der Statt Wien ohne bedencken zuvertrawen sey oder nicht. Gedruckt im Jahr 1620, 4°, l. 7. — Srv. *Vogel*, Specimen bibliothecae Germaniae Austriacae. Bibl. Č. Hist. II, č. 25, II, str. 932. Viz č. 5708.

5699. Discurss von Ubelstandt dess jetzigen H. Römischen Reichss, dessen Ursachen, Ursprung, auch Remedirung und Arzneyen, und wie desselben Schwachheit zu betrachten und zu verstehen. Anno 1620 durch einen teutschen Patrioten aussgangen und publicirt. *Londorp*, Acta publica VI, k. 12.

5700. Discurss von Unpartheiligkeit und Partheiligkeit im Kriegs Zeiten, neben Aussführung auss allen Historicis, was die Neutralitet den Regimenten vor Nutzen oder Schaden gebracht. Durch H. *Johann Wilhelms Newmayer* beschrieben, anno 1620, 4°. Z obsahu: 1. Von den Ursachen, so einen Fürsten zur Neutralitet bewegen können. 2. Von den Ursachen, so einen Fürsten zur Assistentz bewegen möchten. 3. Von dem Nutz, so man auss der Neutralitet zu gewarten hat. 4. Vom Schaden und Ungemach, so die Neutralitet mit sich bringet. 5. Vom Nutz, so man von der Assistentz erlangen kan. 6. Vom Schaden und Ungemach, so man von der Assistentz zugewarten hat. 7. Was ein Fürst thun sol, wann er von zweyen kriegenden Partheyen umb Assistentz angelanget wird. 8. Was ein Fürst in Acht zu nehmen, wann er zwischen zweyen

Partheyen Neutral bleiben wil. 9. Was ein Fürst zu bedencken, wann er dem einen Theil assistiren wil. 10. Wann in eines Fürsten bevor ab der nicht mächtig ist, Willkühr stehet, sich zwischen zweyen kriegenden Partheyen Neutral zu halten oder der einen assistentz zu leisten, welchen Weger als dann wehlen könne. 11. Welchem Theil ein Fürst assistiren soll, dem Stärckern, oder dem Schwächern. 12. Ob man sich in einem einheimischen Kriege bellum civile genandt, Neutral halten, oder einem Theil Assistentz leisten soll. 13. Ob man Unterthanen so von ihr Obrigkit der Religion oder anderer Ursach halben, betrengt und verfolget werden, Beystandt leisten soll?

5701. Ainfältiger und Wolmainenter Discurs, Mit Inserierter trewhertziger Warnung und Adhortation, was gestalt jetzig allgemainen, gefährlichen Zustandt umb Verhüt- und Abwendung besorgenden grössern Unhayls, zeitlich zusteurn und zubegegnen sey. Anno 1620 zu Wittemberg auszgangen und jetzt nachgetruckt, 4°, l. 5. Autor: *Ungenannt, doch wol bekannt.*

5702. Ein Discurs uber der Frag, Ob die jenigen, welche der Evangelischen Religion zugethan seindt, mit gutem Gewissen dem Hausz Oesterreich, wider den König in Böheimb hülff leisten können. Gedruckt im Jahr 1620, 4°, str. 14 (v Praze, u Velcslavína).

5703. Kurtzer Discurs eines getrewen auffrichtigen und unpassionirten teutschen Patrioten über die unlägsthin in offenen Truck spargirte auszügige Schrift und gegenschriften, ein Schreiben Herrn D. Hoe an Grafen Joachim Andre Schlickens betreffend. Allen evangelischen Potentaten und Herrn zu etwas nachdencken und errinerung wolmeinend in Truck gegeben 1620, 4°. Srv. č. 5035.

5704. Kurtzer Politischer Discursus zwischen dieser Zeit im Reich streitenden dreyen Religions: aber zweyer Factions Partheyen. Warauff die Bauren protestiren, die Clerisey ihre erklärung thut, und der gemeine Soldat seinen Dienst anerpietet, gestellet Durch Einen unpartheyschen und Prophetischen Politicum, dessen gutachten zu endt beygefügt ist. Gedruckt im Jahr 1620, 4°, str. 24.

5705. Treuhertziger, Wolgemeinter Discurs, Ob bey denen aus der Bömischen unruhe entstandenen extremiteten keine mittel zu finden, dem beschwärlichen Unwesen zuhelffen und Rath zuschaffen. S. l., 1620, 4°, str. 47. — Jiné vyd.: 1620, 4°, str. 55. Připojeno: Copeyen Der Patenten und Vergleichung, betreffendt die ewige Succession, und Erbfolgung in den Königreichen Ungarn, Böheim etc. Auffgerichtet zu Prag, den 6. und 15. Junii 1617. — Jiné vyd. 1620, 4°, str. 71. — Rozbor viz u *Gebaura*, l. c., str. 59-61.

5706. Kurtze Entwerffung Oder Eygentliche Anzeig derer Ursachen, auss welcher reiffen Erwegung die Ständte dess Königreichs Böheimb, und der miteinverleibten Ländern, hindangesetzt Ferdinandt etc. zu eines newen Königs Wahl geschritten seynd. Getruckt im Jahr 1620, 4°, str. 19.

5707. (*Felgenhauer Paul*), Decisio prophetica belli bohemici. Eine sehr nothwendig und nützliche Frage zu diesen letzten zeiten, Darinnen decidiret wird, Mit wem man es (das Böhmische Wesen betreffend) halten oder nicht halten solle? Darinnen nicht allein auff die newlich zu Leiptzig publicirte Frage, unterm nahmen D. Polycarpi Leysers dess Eltern etc. wegen dess, das man es mit denen Papisten eher weder mit den genandten Calvinisten halten soll, und D. Hoëns Appendice, sondern auch auff bemelten D. Hoëns Schreiben an Kayser Ferdinandum, aus Warheit der Schrifft gründlich gnug geantwortet wird. Auch wird auss dem Propheten Daniel und der Offenbahrung Johannis hell und deutlich angezeiget, wie es mit der Verenderung der Regimenten jetzt und künfftig beschaffen, wer den Sieg haben oder nicht haben wird, auch was von der Löblichen Union wieder den Babst zu halten sey, zu ehren der Warheit, Trost des Vatterlands, auch zu erhaltung unser Kön. May. Reputation, durch Gottes Gnade geschrieben Durch Christianum Crucigerum, sonsten P.(aulus) F.(elgenhauer) genand, Bohemum, Veritatis Amatorem, et per Dei Gratiam Defensorem. Anno Mediatoris 1620, 4°, l. 28. Viz č. 5805, 5817.

5708. An die Gantze Christenheit Ein Hochwichtige Frag, Ob auch dem Buquoy, welcher ein Spannier, und dem Tampir, der ein Frantzoss, sampt jhren unterhabenden Kriegsvolck die Stadt Wien als der Schlüssel der Christenheidt und vormawr wider den Türcken ohn sonders Bedencken zuvertrawen? (Vyobrazení Buquoye a Tampiera.) Gedruckt im Jahr 1620, 4°, l. 7. Srv. č. 5698.

5709. Memorial oder Motiven, Warumb Ihr Käys. Mayest. mit den Böhemen unnd den benachbarten Königreichen unnd Landen Frieden machen und den Krieg nicht continuiren solle? Gedruckt im Jahr 1620, 4°, str. 24. Srv. č. další.

5710. Meinungen und Rathschläge etlicher Medici politici bei einem Rath auf dem Parnass, wie das kranke Königreich Böhmen zu curiren sei 1620. Rukopis XVII. stol., 4°, 15 str. Viz *Schulz Václ.*, Bohemica knihoven v Hamburce, Kielu, Kodani a Rostoku. Věstník K. Č. Spol.

Nauk, 1897, č. 29. Bibl. Č. Hist. I, č. 4325.

5711. Motiven und Discurss, warumb Ihr Kays. May. mit den Böhemen und den benachbarten Königreichen und Landen Frieden machen und den Krieg nicht continuiren solle? 1620. *Londorp.*, Acta publica VI, k. 8. Srv. č. další.

5712. Motiven und bedenckliche Ursachen, warum Kaiser Ferdinandus II. mit denen Böhmen Frieden machen und den Krieg nicht continuiren solle, 1620. *Lünig*, Europäische Staatsconsilia č. 183. Bibl. Č. Hist. II, č. 274.

5713. *Hoë von Hoënegg*, Warnung an Stände ... in den Böhmischen Krieg sich nicht zu mischen. Viz Bibl. Č. Hist. III., č. 11841 dále č. 5720.

5714. Lucerna fulguris irae Divinae. Leuchte, Göttlichen Zorn-Plitzens der Schlesischen Vorblendung Guthertziger wolmeinung vorgetragen. Durch Gotthart Freymund, Anno 1621. Gedruckt zur Neisse. 4°, l. 12.

5715. Sedmdesáte důležitých příčin, 1620, viz Bibl. Č. Hist. III, č. 11494-8. — Německý text si opsal Jeník z Bratřic. viz *Zíbrt Č.*, Čas. Č. Mus., 1907, str. 100, — Autor sluje správně: *Zbarowski*.

5716. Gründliche Resolution Der uberauss schweren und hochwichtigen Frage: Ob und wie weit denen Ständen eines Keyserthumbs oder Königreichs, als unmittelbarer Obrigkeit, Göttlichen und Weltlichen Rechten nach zugelassen, sich und ihre Unterthanen in Religions Bedrängnüssen wieder ihre höchste Obrigkeit oder furgesetzt Haupt armata manu zu defensiren. Gestellet durch einen fürtrefflichen hochberühmpten Theologum Deutschen Landes. Gedruckt im Jahr 1620, 4°, str. 34 (vlastně 36, poněvadž poslední list je chybně stránkován). Tisk tento vyšel v Praze, u Emer. Lorenze.

5717. Kurtze, doch nothwendige Resolution und Discurss uber deren Frage: Ob die Herren General Staaden und gesampte vereinigte Niederlande sich mit dem König zu Hispanien etc. in fernere Friedens- und Anstandshandlungen einlassen oder den Krieg wieder Spanien auffs new anfahen und continuiren sollen? 1620. *Londorp.*, Acta publica VI, k. 10. Příloha: Allgemeine Declaration unnd Erklärung der Gemeinen in Engelland zu West-Münster im Parlament den 4. Junii Anno 1621 geschehen, Zur Nachricht des Böhmischen Wesens fürhero gesetzt. Srv. Holländische Bundsverwandnus d. i. Handlung, Bericht und Gutachten, was gestalt Pfaltz Heydelberg mit den Staaden in Holland ein allianz und Confoederation vorgeschlagen 1624. Viz Bibl. Č. Hist. III. č. 11434.

5718. *Rozdrażewski Fr.*, Tractatus de controversiis, 1620. Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 12156.

5719. Wichtiger Sendbrieff Eines Böhemischen Landherrens *Vladislaw Kobolentzki*, an einem seinen guten Freund, der sich jetzo zu Nürnberg aufhelt: Item, Politischer Discurs, ob des heiligen Reichs Städte und Herren rathsam sich in die aufgerichtette Union zubegeben, oder so darinnen allbereit sein, von derselben wider loss zu wircken, darinnen eigentlichen Keys. Ferdinandi Respect, die Böhmische entstandene Unruhe, die new vergangene Königswahl, des Kriegeswesen, der Reichs Städte Glück und Unglück, Aufnehmen und Untergang, trewlich bewogen wird. Auch welcher Theil, vermuthlich gewinnen möchte, und weme unter den streitenden Partheien man billicher beistehen soll, Leutenmischel, 1621, 4°, A-E$_3$. — Rozmanitá vydání 4°.

5720. Warnung An Alle Stände dess Churfürstenthumbs zu Sachsen, in den Bömischen Krieg sich nicht zumischen. Sondern ein wachendes Aug, auff dess D. Hoen, Spanischen vorsatz zu haben, anmahnet. SAMpt Gefährlicher Bäpstischen Practiken, welche bey jetzigen gefährlichen Zeiten von allen Protestirenden Ständen, deren Rähten, Landsassen und Unterthanen, wol in acht genommen und nach möglichkeit abgewendet werden solle. Darbey der Churfürstlichen Sächsischen Ritterschafft, Wieder antwortliches Schreiben, auff was Mass unnd Weiss sie Ihro Churf. Gn. dienen wollen, gefunden wird. Gedruckt im Jahr 1620, 4°, l. 10. — Vydání o listech čtyrech uvádí: Kurtzer warhafftiger Bericht von einer Chartec. — Proti tomuto letáku vydal *Hoe*: Gründliche Ableynung fünffzig statlicher, ausserlesener unnd in alle Ewigkeit unerweisslicher Calvinischer Ertz und Haupt Lügen, welche ein ungenandter Calvinischer Lästerer etc. leichtfertig auss gegossen hat, 1621, 4°. — Proti Hoëově práci vyšel: Kurtzer warhafftiger Bericht Von einer Chartec, mit folgendem Namen: Warnung an alle Stände des Churfürstenthumbs zu Sachsen, in den Böhmischen Krieg sich nicht einzumischen: sonder ein wachendes Aug auf D. Hoens Spanischen Vorsatz zu haben: gedruckt im Jahr 1620. Dass sie nemlich von Einem Reformirten gemacht seye, Sampt Benennung Der Schriften, so die Reformirte bissher in Warheit wieder D. Matthiam Hoen haben drucken und aussgeben lassen. Jederman Zur gewissen Nachrichtung in Druck verfertiget, durch Etliche der Reformirten Kirchen Liebhabere. Hanaw, bey Georg Bawmeister. 1621, 4°, 15 str. Srv. č. 5684, 5713.

5721. Bedencken Der Churfürst: Sächsischen Theologen zu Wittenberg. Uber

die Frage. Ob ein Standt dess Reichs dem Römischen Kayser inn diesem Böhmischen Krieg Beystand zu leisten nicht Billich Bedencken tragen solle. Anno 1620, 4°, l. 6.

5722. Consilium Der Churfürstlichen Wittembergischen Universitet, Ob dem Käyser in jetzigem Kriege zu assistiren, oder nicht? I. Fürstl. G. Herrn, Herrn Johann Ernsten, Hertzogen zu Sachsen, Gülich, Cleve unnd Berg etc. ertheilet, in die Conversionis Pauli, A. 1620, 4°, str. 16.

5723. Wittenbergischer Theologen, in Gottes Wort, und dess Herrn D. Lutheri Schrifften begründte Informatio, Ob ein Lutherischer Fürst, des Käys. May. wider die Böheimben, als Evangelischen, assistentz zu leisten schuldig. An den Durchleuchtigen, Hochgebornen Fürsten und Herren Johann Herrn Ersten, Herztzog zu Sachsen, Gülich, Cleve und Berg, Landgrafen zu Düringen, Marggrafen zu Meissn, Grafen zu der Marck, und Ravensperg, Herrn zu Revenstein, etc. Gedruckt im Jahre 1620, 4°, str. 15. — Jiná vydání na 5 l. a 16 str. — Srv. Dobré zdání akademie Vitemberské o činění pomoci císaři Ferdinandovi od knížat evang. proti Čechům. Viz *Skála ze Zhoře*, Historie česká IV, str. 250.

5724. Jaký rozmysl tím zdáním (akademie Vitemberské) způsoben při stavích markrabství míšenského. Ibid., IV, str. 250.

5725. Erklärung dessen am 25. Januarij 1620. Dem ... Herrn Johann Ersten ... von den Theologen zu Wittenberg gegebenen Bedenckens (welches hiebey aus dem Original gedruckt zu finden) uber dieser Frage: Ob ein Lutherischer Stand Röm. Key. May. assistentz zu leisten bedencken tragen solle, wenn von derselben die Lutherischen bekrieget werden solten? ... Gedruckt zu Wittenberg ... Im Jahr 1620, 4°, l. 12.

5726. Trewhertzige Warnung, An alle Lutherische Christen, in Böhmen, Mähren, Schlesien und andern Ländern, Dass sie für Annehmung der irrigen und hochschädlichen Calvinischen Religion bestes fleisses sich hüten sollen. Gestellet Durch die Theologische Facultet zu Wittenberg. Cum gratia et privileg. Elect. Sax. Wittenberg, Getruckt und verlegt durch Johann Gormann, 1621, 4°, str. 86. Na konci jest připojena polemická literatura luteránská s kalvinisty.

5727. Trewhertzige Warnung an alle Chur-Fürsten und Stände dess H. Römischen Reichs Teutscher Nation, welcher Gestalt dem jetzigen Zustand in Teutschlandt zu begegnen, weil durch solche Uneinigkeit dem Türcken hierdurch Thür und Thor eröffnet werden möchte, solchem Unheil vorzukommen, auch was massen das römische Reich wieder zu Friede, Ruhe und Einigkeit gelangen mag, und erweitert werden möchte, ist in beygefügtem intitulirtem Post und Wächterhörnlein zuvernehmen, 1620. *Londorp.*, Acta publica VI, k. 9.

5728. Consilium oder Bedencken Der Theologischen Facultet zu Jehna dem durchlaucht. hochgeb. Fürsten u. H., H. Johann Ernst dem Jüngern, Hertzogen zu Sachsen, Gulich, Cleve u. Berge etc. ... Wegen jetziger Böhemischer Unruhe auff I. F. G. gnädigst begehren gestellet und ubergeben ... 1620, 4°, l. 8.

5729. Xenium. Calvino Turcicum Pro Rebellibus Bohemis Calvino türkisch Newes Jahr für die Rebellischen gegen ihren König und Kayser Maynaidigen Böheim. Fertiges Jahr zu bereittet, und verfertiget Heuriges aber zur Glückwünschung jhres so trefflich erhaltenen intents, Praesentirt unnd Verehrt durch *Joannem Hermannum Böheimb von Teutschen Brodta.* Gedruckt Im Jahr 1621, 4°, 6 l.

5730. ʽΥΠΟΜΝΗΣΙΣ sive Dehortatio Magis facta non defunctorie aut neglecte ad Electorem Saxonem, a *Grünthalio*, sicut se facturum in se ob liberationem suam in Bohemorum gratiam receperat, ex germ. in lat. translata a G. O. Anno 1620. No ay meior espejo, que amigo vieio. 4°, str. 18. (Proti politice Hoëově.) Srv. Bibl. Č. Hist. III. č. 11841.

5731. *Goldast Melchior*, Zwey rechtliche Bedencken von der Succession und Erb-Folge des Königlichen Geschlechts und Stamms in beiden Königreichen Hungarn und Böheim, auch Erb-Gerechtigkeit zu deren beiden Cronen, und angehörigen Landen und Leuten, insonderheit von den Erb-Pacten mit dem hochlöblichen Hause Oesterreich auffgericht, 1627, 4°. Viz podrobně Bibl. Č. Hist. II, č. 670. — Srv. též *Goldastovy spisy:* De Bohemiae regni incorporatarumque provinciarum iuribus ac privilegiis, necnon de hereditaria regiae Bohemorum familiae successione commentarii, 1627, ibid. č. 669 a De regni Bohemiae iuribus et privilegiis t. II. Francofurti 1719, ibid. č. 671.

c) **Ferdinand II. proti Bedřichovi Falckému.**

5732. *Gebauer J.*, Die Flugschriften betreffend die Aechtung des Pfaltzgrafen Friedrich 1618. Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 11724.

5733. Edictal-Cassation und Annulation, z 29. ledna, viz v chronol. zpracování při 29. lednu 1620.

5734. Monitorial-Mandat 30. dubna — viz v chronol. zpracování při 30. dubnu 1620.

5735. Acht na Bedřicha z 29. ledna 1621, viz v chronol. zpracování r. 1621, při 29. lednu.

5736. Polemiku proti císařskému achtu viz podrobně při r. 1621.

5737. Lästerungen wider die Kayserliche Achts-Erklärung gegen den Pfaltzgrafen. *Londorp.*, Acta publica IV, k. 1-2.

d) Dědické nároky Ferdinanda II. k české koruně.

5738. Rozbor a pořad letáků, hájících nároky Ferdinandovy k trůnu českému, viz u *Gebaura*, Publicistik, l. c., kap.: Flugschriften zur Verteidigung des österreichischen Erbrechtes an Böhmen, str. 38-46.

5739. Bohemicum cathareticum ... in welchem hochwichtige Schriften über die böhm. Unruhen ... Gedruckt im J. 1620, s. l. Viz č. 4621.

5740. Etliche Von denen Böheimischen Ständen divulgirte Höchstnachtheillige Articuln, welche Bey der Person Ihrer Kays. Maytt. Ferdinand II. zu Erwögen, wie nemlichen Er Sich Vor und nach der Böheimischen Crönung gegen dieselbe Erzeigt hatt. Samt der Hierauf Erfolgten Summarisch- und gründlichen Beanthworttung. Rkp. opis z XVIII. stol. v archivu Musea král. Česk., sign. XI A. 3., fol., l. 102-26.

5741. Der Röm. Kays. und Königl. Mayt. Ferdinandi II. Gründliche Aussführung der Erbgerechtigkeit, welche Diesselbe und dero gesamtes Erz-Haus Von Österreich Von Vielen Hunderth Jahren hero indubitanter zu den Königreich Böheimb gehabt 1620. Rkp. opis z XVIII. stol. v archivu Musea král. Česk., sign. XI. A. 3., fol., l. 32.

5742. Bericht von der Oesterreichischen Erbgerechtigkeit zum Böheimischen Königreich. *Londorp.*, Acta publica, III, k. 42. Z obsahu: An den trewhertzigen und wahrheitliebenden Leser. Die erste Ursach, warumb die Böhemischen Stände jhren erstangenommenen gecrönten und gesalbten König Ferdinand zuvordest verlassen, und seines königlichen Throns nach ihrem Belieben entsetzt. Antwort. Der erste Beweissthumb der Succession auss dess Königreichs Freyheiten und Privilegien genommen. Betrachtung der güldenen Bull Keyser Carols dess Vierten: wass die Succession erblich seye. Von der erblichen Succession, wie dieselbige auss Langwirigkeit der Zeit und verjährten Gebräuchen eingeführt worden. Wie sich die uralte Gewonheit der Erblichen Succession angefangen. Erbliche Succession und Nachkommen dess Hauses Lützemburg. Von der Ersten erblichen Succession und Nachkommen des Hauses Oesterreich. Erbliche Succession Vladislai aus den Königen zu Polen. Des Hauses Oesterreich andere Erbfolg von Ferdinando dem Ersten ahn biss auff Ferdinandum den Anderen. Dessgleichen in der Rubric vom Gericht dess Königreichs, wie unnd wann dasselbig solle gehalten werden? Beschluss der Constitutionen der Cron Böheimb. Form dess Eydts, den der Obriste Burggraffe der Cron Böheimb leystet. Der Burggraffen zu Carlstein Eydt. Form des Eydts, so der Hauptmann des Prager Schlosses erstattet. Schlussred auff die erste Ursach. Die andere Ursach, warumb die Böhmen jhren geschwornen unnd gekrönten König de facto cassirt und abgesetzt. Antwort auff die andere praetension. Was drittens den Ständen für Ursach gegeben, die Röm. Keys. Majestat der Cron Böheimb zu entsetzen unnd selbige für ihren König und Landtherren nicht mehr zu halten. Antwort auff die dritte praetension. — Srv. De electione et successione regum Bohemiae Caroli IV. Aurea Bulla. Dispositio regis Wladislai ratione ducissae Annae haeredis suae Majestatis. Majestatis regis Ferdinandi I. qualiter ad ducissam Annam post obitum regis Ludovici regnum Bohemiae devolutum est et quando dictu sua Majestas in regem Bohemiae electa fuerit. Ex supra dictis videre est, an imperator Ferdinandus II. in regem Bohemiae tantum assumptus atque coronatus et non electus fuerit. Rukop. Bibl. Mus. král. Č., sign. I. C 1, tom. XIV., list 384. (Slavata.)

5743. Kurtze Erwegung des neulich in offentlichen Truck unter dem Titul eines Behemischen mit Niderlendischem Hirn gefülten Streitkopfs ausgegangenen Tractats: in welchem das Schreiben so die Behmen unter d. Namen aller 3 Stände dem Churfürstl. Collegio bey jüngster Wahl gehn Frankfurth gethan u. etliche unverantwortl. Articul wider Ihr Kayser Ferdinandum II. begriffen. S. l. (Wien) 1620, 4°. — Nové vydání: Calvinischer Mutwill, das ist kurtze Erwegung, dess newlich in offentlichem Truck unter dem Titul eines Behemischen mit Niderlendischem Hirn gefülten Streittkopffs, oder Behemischen Wunder-Hirns aussgangenen Tractats. In welchem zu besserer Offenbahrung solches Wunderhirns, erstlich das Schreiben, so die Behmen unter dem Namen aller Dreyen Stände dem Hochlöblichen Churfürstlichen Collegio bey jüngster Wahl gen Franckfurt gethan. Und dann etliche unnerantwortliche auch gantz ungegründte Articul, wider Ihr Kayser. und Königl. Mayst. Ferdinandum II. begriffen. Auff die nun ein Summarische und gründtliche Antwort hiebey verfasset und zum Beschluss,

wie es mit der Wahl eines Königs zu Böhemb beschaffen mit angehangen ist. Symbolum Bohemorum rebellantium. Posuimus mendacium spem nostrum et mendacio protecti sumus. Isaiae 28. vers. 15. H. (Augsburg) 1620, 4°, l. 42. — Jest to polemika proti stavovským letákům: Summarium č. 5044 a Brevis causarum conjectio č. 5446. Viz též č. 5745 ad.

5744. (*Augustin Schmid von Schmidebach*), Informatio fundamentalis super hodierno Bohemiae statu: ubi et successionis iura liquide deducuntur et ad oculum describuntur, quae invictissimus et gloriosissimus Imperator Ferdinandus II. et sereniss. domus Austriaca in dicto regno habent; Daniae et Norwegiae, etc. regi Christiano IV. nec non in superiori & inferiori circulo Saxonico, imperii statibus, communicata a Sacrae Caesareae Majestatis suae Legatis DD. Henrico Iulio Saxoniae, Angariae et Westphaliae duci, cubiculario, et militum praefecto caesareo, etc. et Hieronymo von Elunrn, consiliario imperiali-aulico. Cum Privilegio S. Caesareae Majestatis. Francofurti apud Joh. Theobaldum Schonwetterum 1620, 4°, 39 str. — Jiné vyd. v Frankfurtě, 1620, str. 24 uvádí *Hurter*, Ferdinand l. c., VIII, 219. — Jiné vyd. ve Frankfurtě 1621, 4°, str. 30; jiné 1621, 4°, str. 32. — Opisy viz Rukop. Bibl. Mus. král. Čes. sign. I. C. 1., tom. XIV, list 369. (Slavata.)

5745. Německý překlad Informace: De statu bohemico, das ist der Röm. Kayser. auch zu Hungarn und Böhaim Königlichen Majestät Ferdinandi Secundi, Fundamental Deduction und gründliche Aussführung der Erb-Gerechtigkeit und Erblichen Succession, welche die allerhöchstgemeldte Kays. May. unnd das gantze hochlöbliche Hauss Oesterreich von unverdencklichen viel hundert Jahren hero indubitanter zu dem Königreich Böhmen gehabt unnd noch haben; Unlengst Vielen Chur und Fürsten des Röm. Reichs, sonderlich aber Ihro Kön. May. in Dennemarck und Norwegen Christiano IV. etc. Wie auch den andern dess Ober: und Nider Sächsischen Craises Chur und Fürsten. Von dem hochgebornen Fürsten und Herren, Herren Henrico Julio, Hertzogen zu Sachsen und dann Herren Hieronymo von Elvern Kays. May. Reichs-Hoffrath als Keyserlichen Legaten uberliffert. Mit Röm. Kays. May. Freyheit nicht nachzutrucken. Franckfurt am Mayn bey Theobald Schönweter. 1620, 4°, str. 47 (1. vyd.) — Jiné vydání z r. 1621, 4°, str. 47. — Vyd., str. 46, často uváděné, jest vlastně vyd. se 47 str., špatným stránkováním (46, 46) vzniklé. — Přetisky i opisy byly hojně pořizovány pod různými nadpisy. Viz ku př.: Deduction der Erbgerechtigkeit, welche Keys. Majest. Ferdinandus secundus zum Königreich Böhmen hat. *Londorp.*, Acta publica, I, k. 109-14, str. 394-429. — Vydání z r. 1668, k. 114-30, str. 763-84. — Jiný překlad Informace: Wolgegründeter Bericht und Unterricht, Wegen des jtzigen Böhemischen Zustandes, ... Rostock. Bey Augustin Ferbern, Anno 1621, 4°, l. 28. (Přidány nové přílohy.) — Na spisy o dědickém právu a protispisy českých stavů navazuje také leták: Iudicium Apocalypticum Johannis a Liptitz, 1620, viz Proroctví 1620. Proti Informaci viz č. další.

5746. Bohemica iura adversus informatorem defensa, hoc est responsio ad falso dictam Informationem contra scripta ab ordinibus Bohemiae edita. Typis clanculum vulgatum. Anno 1620, 4°, str. 34.

5747. Ius haereditarium et legitima successio in regno Bohemiae, Ferdinandi II. Austriaci, nunc imperatoris augusti, et Hungariae, Bohemiaeque regis potentissimi, atque invictissimi. Viennae Austriae, apud Gregorium Gelbhaar, in Bursa Agni Anno 1620, 4°, str. 61. — Jiné vyd.: Iuxta exemplar impressum Viennae Austriae, str. 40; jiné: Augustae Vindelicorum, recusum apud Saram Manginam Viduam, 1620, 4°, str. 47. (Doba povstání: Předmluva praví, že „před několika měsíci" vyšla „brevis causarum conjectio" a leták pozdější: Justitia Caesarea, Propositio XIII. praví, že Jus vyšlo „dávno před vydáním achtu".) — Německé vyd.: Jus haereditarium. Das ist Erbgerechtigkeit und Rechtmässige Succession in dem Königreich Böheimb. Dess aller Durchleuchtigsten, Grossmächtigsten unnd unvberwindlichsten Fürsten und Herrn, Herrn Ferdinandi dess Andern erwehlten Röhmischen Keysers auch zu Hungarn unnd Böheimb Königs, Ertzhertzogs zu Oesterreich etc. Auss dem aussgangenen Lateinischen Tractat in die Teutsche Sprach derselben Nation zu mehrer Nachrichtung versetzet. (Orel.) Gedruckt zu Franckfurt am Mayn durch Sigismundum Latomum im Jahr 1621, 4°, l. 44 (84 str.). — Jiné vyd. str. 60; jiné str. 80; jiné: Auss dem Wiennerischen Exemplar Nachgedruckt zu Augspurg bey Sara Mangin, Wittib. Im Jahr 1621, 4°, str. (VI) 84.

5748. Oesterreichische Auff den Hollendischen schlag angestimbte Wunder Trommel: Auss welcher der Oesterreichischen Ober unnd Under Ensserischen Stände jetziger zustand zuvernehmen. Als Copeyen Allerhand denckwürdiger Schrifften, so seit Löbseligsten Absterbens jhrer Mayestät Käysers Matthiae der Oesterreichischen Länder: Deroselben Erb-Succession, Huldigung und anders

halben hin und wider abgangen. Auss den Originaln mit sondern fleiss zusammen colligirt, und Gedruckt zu Wien, 1620, 4°, str. 92, (3).

5749. Convention de la succession perpetuelle des royaumes de Hongrie et Bohème, faites a Prague le 6 et 15 du mois de Juin 1617. Vienne, 1620, 4°.

5750. Explanatio huius picturae auferibilitatem Ferdinandi II. etc. etc. tollens et austriacae domus eclipsim refutans. In hoc libello refelluntur consilia, argumenta, foedera Boemorum contra domum austriacum nuper a regis Ferdinandi II. contra iusiurandum regno Bohemiae surrogatione et alius pseud anti regulli inauguratione et coronatione detecta. (Psalmus 2. Et nunc reges intelligite, erudimini, qui iudicatis terram.) Pragae, excudebat Tobias Leopoldus, anno 1621, 4°, A-M, (51 l.) Podává vysvětlení (ve smyslu katolickém) k obrazu Ferdinandovu s nápisem: Rota fortunae regia in auspicatum in Austriam ab augustissima inauguratione Francofurdiana reditum, coronam et insignia regni, tum electionem in invictissimum et gloriosissimum Romanorum imperatorem semper Augustum assumentis divi Ferdinandi II., d. German.: Hung. Bohem. Dalm. Croat. Sclav. etc. regis, archid.: Austriae, ducis Burgundiae, Styriae, Carin.: Carniolae, Virtenbergae, Superior. et Inferior. Siles. etc., marchion. Moraviae, Superior. et Infer. Lusat., comitis Habsp., Tyr., Goritis etc. directa, eidemque S. C. R. Maiest. d. d. meo clementiss. dicata, oblataque strenae loco. Po levé i pravé straně vyobrazení (Tob. Biden sculp.), pod ním a na dolejším kraji jsou lat. básně, s chronogr.: Anno a Deo MIttIVr regIbVs VICtorIa, 1620. — *Gebauer*, l. c., str. 54, uvádí vydání o 46 l. (bez Roty). — Rozbor viz u *Gebaura*, l. c., str. 54-5. Doba povstání: Počátek roku 1620; vytištěno 1621. — — S Explanatio se shoduje číslo další.

5751. Schlesischer Lands Mann, Welcher seinen Landesleuten die unterschiedlichen Aussbeuten, die sie durch gegeleistete (sic!) Hülffe, und starke Kriegesvorfassung, in Geist- und Weltlichen Freyheiten, bey wehrender Böhmischer Unruhe, erlanget, und künfftig zugewarten haben. Dem ergangenen Warhafften Verlauff nach, gründlich erzehlet, und vor Augen gestellet. Durch *Fridericum Baumannum Neodorfiensem Silesium*, Dienern am Wort zu Grünheim am Kocherthal. Zusammen getragen im Jahr 1620. Anjetzo aber der Warheit zu stewer publicirt. Die Kinder Israel schmückten jhre Sachen, die doch nicht gut wahren; wieder den HErren jhren Gott, 2. Reg. 17, v. 9. Ea morum nostrorum labes est, ut neque mala nostra, neque remedia pati posse videamur. Pet. Pithaei praefat. in Salvian. Gedruckt im Jahr 1621, 4°, str. 109. — Rozbor viz u *Gebaura*, l. c., str. 55-6.

5752. Nuda Demonstratio Illegitimae Successionis Imperatoris Ferdinandi II. propter Incestuosum Parentum Conjugium. Facta In usum totius Germaniae, Bohemiae, Hungariae, et universi Christ. Mundi. A Celeberrimo et Reverendo Theologo Germano, A. Sc. Anno Redemptionis. 1632, 4°, l. 4. — Rozbor u *Gebaura*, l. c., str. 56-8. — Hollandský překlad originalu vydán již 1620, pod názvem: Klaer Vertoogh Van de Onwettighe Successie des Keysers Ferdinandi II. Van weghen het Bloedt-sehandigh Houwelijck van zijn Ouders. Untgegeven tot waetschouwinghe van Duytschlandt ende Hungarijen. Ende in het Neder-duytsch uyt den Latynschen over-geset, ende vermeerdert. Ghedruckt In't Jaer ons Heeren 1620, 4°, l. 4. — Rozbor u *Gebaura*, l. c., str. 56-8.

5753. Wider dess öffentlichen Landfriedensbrüchige Personen kan auch ohne Citation und Examinirung der Partheyen der heutig regierenden Kayser Ferdinandus durch geschworne seine Capitulation die Acht ergehen lassen. 1620. *Londorp*, Acta publica IV, k. 13. Tamtéž: Die Böhmen haben ein offentliches Laster der Rebellion und Verletzung der Kayserlichen May. begangen, k. 14. — Es haben die Böhmen auch nach dem Todt dess Kaysers und Königs Matthiae wider ihren König unnd darnach zugleich wider Kayser Ferdinandum unverantwortliche unnd Weltkündige Laster der Rebellion und Verletzung d. Mayestet begangen, k. 15. — De Pfalzgraff hat offentlich den Lands-Frieden gebrochen, k. 16. — Gleicher massen hat auch der Pfaltzgraff ein unverantwortliches offentliches Laster der verletzten Mayestät und Perduellion begangen, k. 17. — Die Ursach, warumb der Kayser den Pfaltzgraffen in die Acht erkläret, betrifft mit den Kayser, als sein eygene Privatsachen, k. 18. — Der Kayser als er den Pfaltzgraffen in die Acht erkläret, ist kein Richter in eigner seiner privat Sachen, noch auch ein Richter in Sachen dess gebrochenen Friedens verletzter Majestät, und der Perduellion gewesen. 20. Der Pfaltzgraff ist kein Richter dess Keysers, als eines Keysers und zwar nicht ein Richter dess Kaysers, als eines Fürsten oder Graffens. 21. Die Röm. Keyserl. Mayest. kan wieder einen offentlichen zerstörer dess gemeynen Friedens und Perduellen auch ohne zusammenkunfft der Reichs Ständen oder nur den Herrn Churfürsten die Achtserklärung ergeben lassen. 22. Die Röm. Keys. Mayest. kann, weil sie den Pfaltzgraffen in die

Acht erkläret, nicht vor verdächtig gehalten werden, wie dann auch nicht die Geistl. Churfürsten und andere Keyserliche Rähte. 22. Die Achtserklärung wider den Pfaltzgraffen ist an sich selbsten just und kräfftig. 25. Die wider die Gefangene zu Prag vorgenommene Execution ist just und richtig gewesen. 26. Die Röm. Keys. May. hette nach angeborner Tugend mit dem Pfaltzgraffen und den Böhmen nicht gnädiger verfahren können als geschehen ist.

5754. Apologie de l'Empereur, contenant l'histoire de la rebellion des Bohemes. En tout le subiect de la guerre d'Allemaigne. Par L. Moreau, 1620, 8°, 32 str.

5755. Discours très-veritable touchant les droits de la couronne de Boheme. Par L. Moreau, 1620, 8°, 24 str.

5756. Brevis Causarum Conjectio, quibus moti status Regni Bohemiae etc. 1620. Opis v bibliothece Musea král. Česk. sign. VI. E. 42, 4°. Srv. č. 5446.

5757. Beweis, dass das Čechenland ein Wahlreich sei und das höchste Vorrecht sich Könige zu wählen, erst im J. 1620 bei verlorener Schlacht am Weisenberg auch mit n Verlust kam. Jan Jeník z Bratřic VI, str. 33-40. Viz *Zíbrt*, Zápisky Jana Jeníka z Bratřic, Čas. Čes. Mus., 1897 ,str. 451.

e) Bedřich Falcký proti Ferdinandovi II.

5758. Königl. May. in Böhmen Ehrenrettung wider die bishero ausgesprengte Pasquillen, auch noch unverzagten Löwenmuth wider alle seine Feinde, s. l., 1620, 4°. — Nové vyd. 1621, 4°.

5759. Ohražení Bedřicha proti císařským mandatům, z 1. července 1620, viz v chronol. zpracování při 1. červenci 1620.

5760. (*Camerarius Ludwig?*), Ein denckwürdig Modell der Kayserlichen Hof-Process. Das ist: Glaubwirdiger Abtruck Etlicher Käyserlichen und anderer Schrifften, deren Originalia vorhanden seyn. Darauss klärlich zu sehen, wie Partheyisch, widerrechtlich unnd gewaltthätig mit der vorhabenden nichtigen Achtserklärung und Execution in der Böhmischen Sachen verfahren werde. Im Jahr 1620, 4°, l. 24. — Jiná vydání str. 39, 41; l. 20. — Též uvádí se pod titulem: Memorabilia Bohemici Processus exemplar, sive denckwürdiger Modell des Kays. Hoff-Process, daraus klärlich zu ersehen, wie Partheyisch und gewaltthätig mit der Acht-Erklärung und Execution in der Böhmischen Sachen verfahren. 1620, 4°. Srv. *Londorp* II, 363. Obsahuje listiny Ferdinanda, Albrechta Rakouského, Spinoly, kurfiřtů atd. — Rozbor u *Gebaura*, l. c., 65-7. — — Holandský překlad: Een denkwaerdich Modell, of Monsterstock. Claerlijck ontdeckende des Keysers partijsche, onwettighe, jae gheweltdadighe proceduren over sijne voorhebbende gantsch nulle Achts-verclaringhe ende Executie, betreffent de saecke, van Bohemien .... Met d'Annotatien nu ghetrouwelijck uyt den Hoochduytschen ghetranslateert. In s'Graven-hage. By Aert Meuris, Anno 1620, 4°, 36 l. — — Sestavil asi *Camerarius*, viz *Placcius*, cap. XI, De scriptoribus German., 453.

5761. Proti achtu na Bedřicha z 29. ledna 1621 vyšla: Deductio nullitatum, quibus Proscriptionem in Aula Imperatoria contra Electorem Palatinum decretam, et in Imperio evulgatam, scatere; et proinde nullius roboris, valoris, effectus aut considerationis esse; breviter probatur. Felix quem faciunt aliena pericula cautum. Anno 1621, 4°, str. 30. — Jiné vyd. 4°, str. 24. — Německý překlad: Kurtze Darthuung und Bericht: Dass die unlangsten am Kayserl. Hoff erkandte und hernach im Heil. Reich wider die Churfürstl. Pfaltz publicirte Achts Erklerung vielen Unheilbaren Nulliteten underworffen und dahero von keinen Würden oder Kräfften Weniger bündig und gültig seyn könne. Auch darumb sich niemand dardurch Irr und Zweifflich machen lassen soll. Anno 1621, 4°, str. 22. — Jiná vydání l. 11, 12; str. 22. — Rozbor u *Gebaura*, l. c., str. 67-9.

5762. Gründtliche Anzeig, Auff die Wider den König zu Böheimb, ... ergangene vermeinte Achts Erklärung. Gedruckt in der Vestung Mannheim. 1622, 4°, str. 16.

5763. Kurtzer Discurs, Uber der jtzo ublichen distinction, unter dem Kayser als Kaysern und dem Kayser als Ertzhertzogen in Oesterreich. Gedruckt Anno 1621. (Geben am 20. Martii.) 4°, l. 4. — Rozbor u *Gebaura*, l. c., str. 70-1.

f) Souvěká náboženská literatura.*)

5764. *M. Hoë*, spisy a literaturu o něm, viz Bibl. Č. Hist. III, č. 11788-883.

5765. Armamentarium Christianorum et Catholicorum, in quo omnivaria armorum genera adversus Christ. nomini hostem, rebelles Bohemos caeterosque haereticos, pravit. sectatores, christianam doctrinam evertere conantes reperiuntur. Herbipoli, 1620, 12°, 468 str. a 6 l., index.

*) Poněvadž náboženské polemiky v této době těsně splývají s politickými, uvádíme je ihned na tomto místě mezi prameny současnými.

5766. Brevis narratio de successu rerum ecclesiasticarum in Regno Bohemiae sub finem anni 1620 usque ad annum 1628 inclusive viz *Balbín*, Bohemia Docta (Candidus), II, str. 113. Je to rukopis klášt. Sv. Václava v Praze, t. LXXI. — Srv. Un. Bibl. v Praze sign. XIV. C. 15. Viz *Truhlář J.*, Catalogus codicum lat. č. 2482. Srv. ibid., rukop. XI. D. 14.

5767. *Carafa C.*, Commentarii de Germania sacra restaurata ... Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 11596.

5768. Variorum discursuum Bohemicorum nervi, Bibl. Č. Hist. III, č. 12060. Srv. *Pescheck*, Gesch. d. Gegenreformation I, str. 297, pozn. 129.

5769. Post. Reuter an Bäpstliche Heiligkeit, 1620, viz č. 3972. — Der ander Post Reuter, č. 3972. — Oba letáky vyšly znovu r. 1621.

5770. Bäpstliche Aderlass; Das ist: Erbärmlicher und kläglicher, doch warbegründter jüngst verwichener zeit von Rom, auff schneller Jesuitischen Post, Mephistopholischer weiss heraus- geschickter Bericht, Die der Bäpstlichen Heiligkeit, als Obristen Provisorin über die Kirch Gottes, in allen ihren Gliedmassen unversehene eingerissene, wegen dess langen anstandes unnd dess tieffen einwurtzeln desperirte, Auch wegen Lassung dess vielfältigen Bluts, uncurierliche symptomata betreffend. Durch einen mitleidenden Christen an Tag geben, Anno 1620, 4°, str. 22.

5771. Esauitisch Rohte Sau.:. d. i. Ein Erbärmliches Vierdtes-Gleich, auch Jämmerliches Schreyen und Wehklagen vier feiner ehrbarer Vögel und Rottgesellen s. l. et a. (1620), fol. s ryt. Srv. č. 3941.

5772. *Liebfriedt von Gross Seufftzen*, Christian. An Gantz Teutschlandt, von dess Spanniers Tyranney, welche er ohn unterscheidt der Religion auch an den aller Unschuldigsten verübt. Gedruckt zur Nachrichtung bey Friedenreich Snuhcam A. 1620, 4°, 12 l. S dřevorytinou.

5773. Traw, Schaw, Wem, Das ist, Kurtze, und dieser Zeit hochnötige Erinnerung eines Gott- und Friedliebenden Evangelischen Christen, gestellet an unterschiedliche dess H. Römischen Reichs von dess Bapsts Sawerteig abgesonderte Ständte, sie wollen doch dem liebkosen der Papisten so viel nicht trawen, sonder mit allem fleiss darauf schawen, wie sie hindangesetzt aller Neutralitet und eygenen nutzes, unter sich selbst frieden halten, und die Religion sampt dem Vatterlandt, wider der Papisten Gefährliche Practicken, desto leichter mögen beschützen. (Ephes. 5. vers. 15: Sehet zu, wie ihr fürsichtiglich wandelt, nicht als die unweisen, sondern als die weisen und schicket euch in die zeit. Dann es ist böse Zeit.) Gedruckt Jahr im 1620, 4°, str. 30.

5774. Dormi Secure, oder Spanischer Schlafftrunck, Den samptlichen Teutschen Chur-Fürsten in Ständen, ohne vnderschied der Religion zugerichtet, auss welchem, wie artlich der Spinola solcher Schlafsucht an jetzt im Röm: Reich sich gebraucht, genugsam zusehen. Gedruckt im Jahr Christi 1620, 4°, str. 12.

5775. Militis togati anatomia. Oder Böhmischer Warsager: welcher im Sechserlei Gesprächen, augenscheinlich darthut und erweist, das der jetzige Krieg, nicht von den Lutheranern oder Calvinisten, sondern von den Papisten und Jesuiten, vor vilen Jahren angesponnen und anjetzo zu werck gerichtet worden, viz č. 3971.

5776. Pia fraus oder Spannisch Natur, 1620, viz č. 3969.

5777. Spanisch, Mucken Pulver. Ein aussführlicher schöner Discurs; was gestalt sich Spanien und seine Römisch Catholische Assistenten, durch Mithülff der Jesuiten ... manigfältig unterstanden, 1620, viz č. 3970.

5778. Pfaffanalia, oder Bapst mit dem Degen, viz č. 3961.

5779. Oesterreichische auff den Hollendischen schlag angestimbte Wundertrommel: aus welcher der oesterreichischen, Ober unnd Under Ensserischen Stände jetziger Zustand zu vernehmen. Wien, 1620. Viz č. 5748.

5780. Machiavellisatio, qua unitorum animos dissociare nitentibus respondaetur in gratiam Do r. Archi-Episcopi castissimae vitae Petri Pazman succincte excerpta. Ratio parresiastica, qua auxilia a rege et ordinibus Ungariae petuntur, habita Neosolii in comitiis. Epistola Eucharii Martini Budišino. Lusatii ad celebrem theologum dnum. Mathiam Hoe ab Hoheneg etc. comitem lateranensem etc. Addita est epistola Casp. Sciopii, in qua haereticos iure infelicibus lignis cremari concludit. Omnia horum temporum genio accomodata lectu dignissima. Saragossae excudebat Didacus Ibarra 1621 cum licentia officii ss. inquisitionis, 4°. — Rukopisně v bibl. Mus. král. Čes. sign. I. C. 1. tom. XIV. l. 420 (Slavata). Srv. č. 5474, 5812.

5781. Castigatio libelli calvinistici, cui titulus est: Machiavellizatio, quem calvinista quidam praedicans, responsi nomine ad secretissimam instructionem Gallo-Britanno-Batavam, Friderico V. comiti palatino electori datam, Viennam Austriae misit et vulgavit Castigatus a *Thoma Balasfi*, electo episcopo Bosznense, praeposito Posoniense. Augustae Vindelicorum apud Saram Mangiam viduam. 1620, 4°. Viz č. předchozi a srv. č. 5474.

5782. Caluinischer Mutwill, Das ist: Kurtze Erwegung, desz newlich in offentlichen Truck, unter dem Tittul eines Behemischen, mit Niderlendischem Hirn gefülten Streittkopffs oder Behemischen Wunder-Hirns auszgangenen Tractats, 1620, viz č. 5743.

5783. Calvinischer Wilkom,. Welcher Herrn Balthasari Meisnero, der heiligen Schrifft Doctori, berühmten Wittenbergischen Professori, zu Berlin oder Cölln an der Sprew, newlicher Zeit ist eingeschenckt und fürgesetzt worden. Allen frommen recht Lutherischen Christen zum nothwendigen Nachricht publiciret. Von *Johanne Behm*, der heiligen Schrifft Doctore etc. Gedruckt zu Königsberg, im Jahr 1620, 4°, l. 4.

5784. Wohlgegründte Antwort und Wiederlegung Zweier Jesuwiterischen und ihrem Spaniolischen Anhang Fragen, ob der Böhmische Krieg vor ein Religion oder Region Krieg zu achten sei. Viz č. 3968.

5785. Abriess einer Wunderseltsamen, mehr dann Sathanischen Spinnstuben von dem Sauitischen Ottergeschmayss — erdacht etc. (2 Výjevy: v levo vyhání český lev jesuity ze země — v pravo sedí a členové ligy v Římě v přástevně za předsednictví papeže. V pozadí Oppenheim, Alzheim a Kreuznach. S něm. a lat. 3řád. básní.) Gedruckt zu Sich dich für, durch Christianum von Warenhausen und Traw einen nicht viel. Anno 1620, vel. fol. Viz č. 3956.

5786. Spanische Spinnstuben oder Rockenfahrt. (Spinola dělá partisany. V levo len trhající jesuité a papež. Dole 3řádk. básn.: Der Flachs ist neur gerahten wol etc. fol.) — Jiné vyd. shodné úplně, ale jiná technika. Se stejnou básničkou. Titul je nad básní. Srv. též *Böhm*, Handschriften des Wiener Haus-, Hof- u. Staatsarchivs, l. c., str. 48, č. 18.

5787. Römisch-Catholisches Wunderseltzames Glück-Rad, auch wahre Abcontrafactur des Antichristischen Bapsthumbs, s. l., 1620, fol. s ryt.

5788. Jesuitische Walfahrleistung 1620, viz č. 3938.

5789. Jesuiticus Dialogus oder ein Gespräche, in welchem der Jesuiter fürnembste Eigenschafften etc. Reimweise zu befinden Durch *D. Einfalt v. Listhausen*. Prag, 1620, 4°, 4 l.

5790. Desz Königreichs Hungarn Offene Klagschrifft. An die gantze Christenheit, Sonderlich aber seine Bundsverwandten, Uber die Ihme biszher, vermittelst unruhiger Leut darinnen, zugestandene Kriegs-Empörungen, zugefügte Schäden und uffgedrungene Gravamina: Derentwegen die Evangelische Ständt, zu Rettung und Wideruffbringung der Göttlichen und Weltlichen Gesetz und Freyheiten in diesem Königreich nothtrünglich seynd verursacht worden. Auss dem der Hungrischen Copey bei- und gegen übergedruckten Lateinischen Exemplar trewlich ins Teutsch übersetzt. Im Jahr, 1620, 4°, l. 12.

5791. Todt und Leben das ist Adams und Even Fall — und wie das Leben durch Christum wiederumb erworben. (Kristus na palmovém dřevě ukřižovaný, v levo první rodiče, v pozadí křesťané a pohané. Dole 3řád. básnička proti papeži a poutím.) Gedruckt im Jahr Anno 1620, fol.

5792. Garaus Cardinal Elesels d. i. wahrhafftige Geschicht, so sich newlich im Wiener Wald mit Cardinal Eleseln und sechs Jesuiten begeben s. l., 1620, 4°.

5793. Warum wollt ihr disputiren — Den Majestätsbrief perturbiren. Flugschrift von 1620. Uvádí *Pescheck*, Gesch. d. Gegenreform. I, str. 302, poz. 139. Viz podrobně Bedřich Falcký a Bílá Hora v písních při 1620.

5794. Offentliche bezeugung und warhaffte erzehlung, Auss was für Ursachen, jüngst etliche Compagnien von dem genandten Bayrischen Volck, sich auss dem Stifft Aichstett wider zuruck begeben, und wie man sie an, und hinder das liecht geführet, auss dess Stifftes Cöllen diensten, warinnen sie geworben und verpflichtet worden, ungehandelt und unwissend jhrer, in Bayrische Dienst understecken wollen, auch von jhrem Obristen Valentin von Landtsperg, und Capitainen, gantz gefährlich verlassen worden: Menniglichen zur nachrichtung, und zu nohtwendiger der von solchem Regiment zuruck gewichenen Soldaten Ehren Defension, auch allen auffrichtigen, Ehrliebenden, redlichen Soldaten und Kriegsleuten zur wissenschafft, kein unzeitiges Vorurtheil in dieser Sachen zu schöpffen, in Druck verfertiget. Sampt angehengten Religions Gravamina der dreyen Landen Steyer, Kärndten, und Crain . . . wider die Religions Persecutions Commissarien, etc. Gedruckt im Jahr, 1620, 4°, l. 6.

5795. Spanisches Post- und Wächterhörnlein . . . 1620, 4°. Viz č. 4566.

5796. Calvinischer Postbot. Das ist Ein unpartheisch gespräch etlicher Personen nemblich eines Indianer, Sachsen und rechten Teutschen, welche sich wegen dess itzigen zustands im Heil. Röm. Reich, und sonderlich der Böhmischen unruh halber Politicae, Theologicae et Historicae underretten. Auff dass hiebevor aussgegangene Spanische Posthörnlein gerichtet. Getruckt im Jahr 1620, 4°, str. 27.

5797. Päbstliches Post- und Wechterhorn An alle und jede der rechten, reinen, wahren evangelischen allein seligmachen-

den Religion zugethane ... ewangelische Christen. Daraus ... zu vernehmen: 1. Was die Papisten von Luthero ... 2. Was die Papisten von d. Augspurg. Confession ... 3. Was sie vom Religionsfrieden halten. 4. Was der Herr Lutherus von der gegenwehr und Assistenz in Religions Kriegen gehalten ... S. l., 1620, 4°, l. 70.

5798. Türckisches Post- und Wechterhorn: An Käyser, Könige, Chur- und Fürsten, Stände und Städte, des heiligen römischen Reichs Teutscher Nation: auch alle andere Potentaten Christliches Glaubens und Namens, so dann alle Menschen in der gantzen Christenheit. Daraus lauter zu hören und zu vernehmen, welcher gestalt der Türckische Tyrann, der Christenheit Ohneinigkeit und Kriege, zu bestettigung seiner längst affectirten Monarchi und Beherrschung der Christenheit, sich missbraucht, auch wie ihm bey uns Christen Thür und Thor darzu geöffnet werden. Mit Erinnerung, dass sollichem eussersten Ubel durch Gottes Hülff zu begegnen, die Privat-Sachen auff einen friedlichen Weg zu richten, auch die Mächten zusammen zu stossen, alle Christliche Obrigkeit, auch Männiglich hohes und nieder Stands darzu zu helffen, vor Gott und der Welt schuldig seye. Durch etliche Catholische und Evangelische trewhertzige Patrioten zu diesen gefährlichen zeiten berathschlagt und zusammen getragen. Im Jahr Christi Anno 1620, 4°, str. 50.

5799. Fasciculus ex Bohemia, 1620, viz Bibl. Č. Hist. III. č. 11689.

5800. *Hoë*, Triumphus Calvinisticus. Srv. Bibl. Č. Hist. III. č. 11861. Odpověď na spis *Sculletův:* Calvinischer Gespräch etc. viz srv. č. 5815.

5801. ΧΡΥΣΕΙΟΝ ΔΩΡΟΝ sive Epistola vere aurea, et temporibus hisce profligatis lectu plane necessaria, scripta a Dn: Hoë Doctore, ad Archi Episcopum et Electorem Moguntinum ... Viz Bibl. Č. Hist. III. č. 11826. Srv. též Rukop. bibl. Mus. král. Čes. sign. I. C. 1., to n. XIV., l. 356. (Slavata.)

5802. Publicirter Religionsfriede im Königreich Böheim, welchem Rudolph II. auf dem Schloss Praga bewilliget und nachgegeben, deswegen die jetzige böhmische Unruhe entstanden. 1620, 4°, 5 (4) l.

5803. Exilium auxilium. Exilium auxilium bene cense, namque fideli — Exilio auxilio divite, Christus, adest. Gründtliche Beschreibung *Joachimi Seelingeri*, Schlacovvaldensis Boemi exulirten Pastoris, umb des reinen Worts Gottes willen, von Mirsicaw und Deschenitz und dessen auss gestandenen langwürigen schmertzlichen Exilii, von 1620 biss auff jetzt 1640. Jahr verfast. Zur christlichen Anmahnung der Danckbarkeit zu Gott, denen, so mit dergleichen Jammer, von Gott, gnädig verschonet worden, und zum Trost, wie Gott die Seinen wunderlich führet, regieret und erhält, da Er da einen getrewen Barsilia zum Unterhalt erweckt, dort einen frommen Achis im Elendt giebet, der ihn auffnimbt, die einen mitleidenten Obaediam verschaffet, der da ausshilfft. Anderswo in Mangelhafftigkeit einer Barmhertzigen Sunamitischen Wittib Hertz rühret, die von ihrem Haussrath ausshelffen thut, und die Belohnung von Gott unfehlbahr gewertig seyn, davon der günstige Leser ferer berichtet werden kan. Annus paX Choro paX foro, paX qVoqVe DoMo (1640). Magdeburgk, Gedruckt Durch Andream Betzeln, Im Jahr 1640, 4°, l. 4.

5804. Consilium sacrum de catholica Religione et Ecclesiastica Hierarchia per Bohemiam, Moraviam, Silesiam et Lusatiam rite instauranda ad Caesaream et Regiam Majestatem. Per *Carolinum C. Andr.* 1621, 16°, 8 l.

5805. *Polycarpus Leyser*, Ob, wie und warumb man lieber mit den Papisten gemeinschafft haben solle den mit den Calvinisten. Leipzig, 1620, 4°. Znovu r. 1620 Hoëm vydáno. Srv. Bibl. Č. Hist. III. č. 6228, 11821. Viz též při r. 1621, Kaplíř ze Sulevic (21. června). Viz č. 5707.

5806. *P. Ambrosius N.*, Ein Dutzet artlicher Gleichnuss mit dem Jesuiter und Floh, wie sie nemlich an herkommen, geschwind- und Listigkeit, Wachsen und Zunehmen Art unnd Natur etc. miteinander übereinkommen. Durch ... vor diesem Jesuiter Ordtens zu gethaner, an jetzo aber Kauffmans Diener an einem fürnemen Ort in Franckl. (A. Vor diesm war ich ein Geistlich Mann. B. Jetzt bin ich Weltlich angethan. Dřevorytina.) Gedruckt im Jahr 1620, 4°, l. 16.

5807. Extract der grossen Catholischen versamlung, welche jüngsten zu Rom gehalten und was darauff geschlossen worden. Darinnen die Bäpstliche Practicken und Anschläg wieder die Evangelische Religion guter massen zu verspüren. Auss dem Italiänischen geschribnen Exemplar in Teutsche Sprach gebracht. (Dřevořezba.) Gedruckt im Jahr 1620, 4°, l. 6.

5808. *Carafa*, Decreta, diplomata, privilegia ..., quae in favorem religionis catholicae et catholicorum in Germania emanarunt, 1620-9, ... ex cancellaria regni Bohemiae, 1641. Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 11596.

5809. Bericht von der grausamen Verfolgung, welche die Päbstler, Lutherischen und die Brüder unter Friedrich's (von der Pfalz) Regierung ausgestanden, von einem Kirchendiener der alten Stadt

Prag beschrieben, 1622, 4°. (Z protestantské strany psáno.)

5810. Kurtzer, aber warhaftiger Bericht, Von der Grausamen Verfolgung, welche bey währender Regierung König Fridrichs, Pfaltzgraven, Churfürsten in Böheimb, über die Bäpstler, Lutherischen und Brüder soll ergangen sein, 1627, s. l., 4°, A-D.. Na konci: Klag-Spruch vom Creutz der Christlichen Evangelischen Kirchen. (Odmítá žaloby katol.-protestantské na kalvinisty.)

5811. Predicanten Klag. Das ist kläglich Schreiben der Predicanten auss Böhmen an ihre Umbländische Mitbrüder, darinn der jämmerliche Zustandt desselbigen Königreichs und andern benachbarten Ländern klärlich angezeigt wirdt. Allen Guthertzigen Christen zu trewer Warnung und Erinnerung in offnen Truck geben. (Dřevořezba kazatel.) Gedruckt im Jahr 1620, 4°, l. 10.

5812. Vindiciae ecclesiasticae, quibus edita a principe Bethlen in clerum Hungariae decreta, divinis humanisque legibus contraria, ipso iure nulla esse, demonstrantur Authore *Petro Pazmany*, Archiepiscopo Strigoniense. Psalm 108, V. 28. Domine ... Viennae Austriae. Ex Officina typographica Wolfgangi Schump, typographi Aulici Anno 1620, 4°, str. (8), 48. Srv. č. 5780.

5813. Chaos An etliche Principaliter, Interressirte und impartirte in dem jetzigen confundirten universal paroxismo, des löblichen Hauses Oesterreich, und dessen bisshero unter gehörigen Landtständt, Räth und Verführer. 1620, 4°, l. 12.

5814. Contrachaos, d. i. Widerlegung des nichtigen, falschen und unverantwortlichen Chaos, welches von einem spitzfindigen, höhnischen und arglistigen Calumnianten dies 1620 Jahr offentlich in Domb gegeben worden, durch einen guetherzigen, friedliebenden und des löbl. Hauses Oesterreich und der kathol. Religion trewen Diener, auch gewesenen Discipulo Jesuitarum beschrieben nach glücklicher Eroberung von Prag 1620, rukop. v archivu říšsk. hraběte z Oppersdorfu v Horním Hlohově, str. 19. Psáno vlastní rukou Jiřího III. z Oppersdorfu. Srv. *Vávra Jos.*, Č. Čas. Hist. II, 1896, str. 383, který pokládá za autora *Jiřího III. z Oppersdorfu*. Srv. Bibl. Č. Hist. I, č. 15979.

5815. Epistola *Justi Baraeni Antverpiani* ad Abrahamum Scultetum, in qua dissensus ille sui causas modeste amiceque exponit et rogat, ut regiae Majestati fides Lutheranorum candide commendatur. Antwerpiae 1620. Rukop. Bibl. mus. král. čes. sign. I. C. 1. T. XIV., list 396. (Slavata.) Srv. č. 5474, 5516, 5780-1.

5816. Colloquium eines Catholischen Standes in Schlesien Rahtess, mit einem alten Thumherren in Breslaw gehalten, wegen jetzigen Zustandes, und sonderlich der beschwer Puncte welche die Catholischen Herren Fürsten ... in Schlesien wider der Augspurgischen Confession verwandte Herren ... Röm. Kays. May. ubergeben. S l. 1620, 4°.

5817. Speculum Temporis, Zeitspiegel, darinnen neben Vermahnung aller welt wird vor Augen gestellet, was für eine Zeit jetzt sei unter allerley Ständen, besonders unter den meisten Geistlich genanten und Gelehrten. Hierinnen ist auch ein Kurtze, doch deutliche Erweysung des Geheimnus der drei letzten Gemeinen, in der offenbarung Johannis, beneben einer kurtzen Unterredung mit der Sechsten gemeine Philadelphia, den genandten F. R. C. und andern Gelehrten, von denen Zeichen dieser letzten Zeit, auch verantwortet sich der Author, warumb er in der Chronologia gesetzt, das ihm Gott die Zeit dess Endes offenbahret hab, neben 14. Anweisungen und Orten in der Schrift, wo solch Geheimnis in seinen gewissen Numeris und deutlichen Zahlen zu befinden. Durch Gottes Gnade und Antrieb dess Geists Gottes geschrieben durch *Paulum Felgenhauern* Putschwizensem Bohemum Theosophiae discipulum. Gedruckt im Jahr 1620, 4°, 68 str. Srv. č. 5707.

5818. Clypeus rebellionis statuum Regni Bohemiae sub utraque calvinistice communicantium, illustrissimis ac magnificis d. dominis liberis baronibus domino Gvilhe mo Slawata de Chlum et Kossemberg etc. domino Novae Domus, Telcz, Straz et Novae Bystritz etc. invictissimi Roman. Imperatoris, Hungariae et Bohemiae Regis consiliario et cubiculario, supremo Regni Bohemiae iudici et camerae ordinariae in eodem Regno praesidenti, domino Jaroslao Borzita Smeczanský, de Martinicz, domino in Smeteczna, Albo Augesd, Wokorss et Malikowicz etc., invictissimi Roman. Imperatoris, Hungariae, Bohemiae Regis, consiliario, cubiculario et in Regno Bohemiae aulae marschalco, ibidemque purggravio in Carlstain, d. dominis et patronis suis gratiosissimis. Passaviae, 1620, 4°, A-C_4 (autor: *M. Nicolaus Hrubsky*, Decanus Mezricensis).

5819. Copia des Johann Georg, Churf. zu Sachsen, abgegangenes Schreiben an Röm. Kays. May., wegen sperrung der Lutherischen Kirchen im Königr. Böheimb. Hierbey gesetzt Ihr Kays. May. Schreiben, so a. 1620 an Churf. zu Sachsen, gethan, dass die Lutherische Religion geduldet werden soll. S. l., 1623, 4°, 10 l. Viz při r. 1622.

5820. Calvinischer Vortanz, welcher in Oberösterreich geschmittet, zu Prag in

Böhaim angefangen und wider die Papisten allenthalben gehalten worden ist. In seiner eigenen hierundter gesetzten Melodie mit vier Stimmen durch *Vincentz Rapffenbart*, Calvinischen Schulmaister zu Purla in Laussnitz, gemehrt und gebe sert. Groff in Hollandt, 1621, bei Niclasen Gumperle 1621, 4°, 8 l., s. l. (katol. tendenční rýmování v 57 strofách 6řádkových).

5821. Amuletum castrense sive antidotum adversus perniciosos calumniarum afflatus, tristesque bellorum motus, ex Boemico tumultu enatos. Auctore *Adamo Tannero*. 1620. (Proti dekretům vypovídacím jesuity.) Viz č. 3988.

5822. Nothwendige Rettung der Societet Jesu Unschuld wider das Dekret des Unkatholischen in Boehmen etc. Ingolstadt 1620, 4°. Viz č. 3987.

5823. Mysterium: Mysteriorum Mundanorum. Das ist: Ein Welt- und Geldgeheimnuss, oder kurtze Satyra und freyer Discurs. Darinnen offentlich recht und respective theologico-politice von dem grossen Mangel, so bey Reichen und Armen mit grossem klagen und seufftzen in der gantzen Christenheit im schwang gehet, tractirt und die Welt proponirt wird. I. Der hochschädliche Weltschad, der Geld Auffschlag. II. Der schändliche, unleidliche, unerträgliche und unverantwortliche Wucher dess Interresse per cento. III. Der schändliche und unleidliche auffkauff der Victualien, und Wucher zu wolfeilen Zeiten, auf künfftige Thewrung, Auffschlag und Unglück. Auffs kürtzte, wolmeynend und unpartheyisch proponirt. Von *M. H. C.* Getruckt im Jahr, 1620, 4°, str. 32. Srv. v oddílu o zlehčení mince po bitvě Bělohorské.

5824. Auffrichtiger Teutscher Soldaten Regul: Oder kurtze Erinnerung an den Teutschen Evangelischen Kriegssmann. Durch Einen der Teutschen Nation und dess Vatterlands recht liebhabenden Euangelischen Feld Predigern an Tag gegeben. (Syrach cap. 4. v. 33.) Verthädige die Warheit biss in Todt, so wird Gott der Herr für dich streiten. Anno Christi 1620, 4°, str. 26.

5825. Bonus judex, To jest Dobrý Soudce. ... Od M. *Victorina Morávka Klatovského*, Správce Školy Nymburské. Vytištěno v Starém Městě Pražském u Pavla Sessia Akademie Pražské Impressora Létha Páně, 1620, 4°, A-Bijj. (Na titulním listě vyobrazena allegorická osoba soudce.) Vypisuje šprýmovně dobré vlastnosti soudce, zmínky o současných poměrech náboženských. Srv. č. další.

5826. Bonus Iudex ... a M. *Petro Fradelio Schemnicceno*. Acad. Pragens. Pro-Rectore et Collegii Angelici Praeposito. S rytinou, 1620. Incip.: Quem novitas rerum delectat, grata bonarum. Srv. *Böhm*, Hanschriften des Wiener Staatsarchivs, str. 49, č. 40.

5827. Decreta ... in favorem religionis Catholicae ab a. 1620-9. Köln 1639, 8°.

5828. Dank- u. Denkspiel dem Kais. Rudolpho II. als Urheber, Ferd. II. als Vermehrer, Leopoldo I. dem Erhalter des Collegii s. J. in Brünn. Brünn, 1678, 4 l., fol.

5829. Confessio Augustana, 1620. Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 6526-7.

5830. *Třanovský J.*, Konfessí Augšpurská, 1620. Viz ibid., č. 6528.

5831. Confessio Bohemica vere Augustana, vyd. 1620. Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 6500.

5832. Spis moravských kněží o sjednocení 1620. Viz Ohlášení bratří, v Lešně, 1635, 4°, str. 163.

5833. List *Adama Slavaty z Chlumu*, 1620. (Index.) *Jungmann*, Hist. Lit. Č. IV, č. 573.

5834. Vergleichung unsers lieben Herrn Jesu Christ mit dem Anti-Christ, s. l., et. a. (c. 1620). fol., s ryt.

5835. *Jana Aventrota* epištola o antikristovi, r. 1620, viz obšírně Bibl. Č. Hist. IV, č. 3058-67.

5836. Okolek neb běh světa, kterýž v sobě šest věcí zavírá, totiž pokoj, bohatství, pýchu, válku, chudobu a svornost etc. Na konci: Vytištěno v Litomyšli u Ad. Graudence 1620, 4°. — Srv. výpisky, rukop. v knih. Musea král. Česk., sign. III. A. 24, l. *1b-2a*. Srv. i *Jungmann*, Hist. Lit. Č. IV, č. 674.

5837. *Matěj Krocín Chrudimský*, Výklad modlitby Páně: kdež se nejprvé veřejně o pravých křesťanských modlitbách a modlitebnicích naučení dává. Potom obzvláštně kratičké modlitby od Krista Ježíše, pravého Boha-člověka, křesťanům vydané, prosté a upřímné vysvětlení před oči staví. Vytištěn v Králové Hradci n. L., v impresí Martina Kleinwechtera, 1620, m. 8°, l. A-Qu₇. (V předmluvě o válečné pohromě, která Čechy stíhá.) Viz při r. 1621, poprava.

5838. *Hertvicius Jan*, Nuptiae neb svadba ženicha nejžádostivějšího Pána Jezu Krista s posvěcenou v duchu sv. nevěstou, milostným děťátkem a rozkošnou pannou Kateřinou dcerkou p. Luk., Karbana z Volšan. 1620, 4°, l. 8.

5839. Kalvinistské akcí s katolickými novoměstskými r. 1620. Rukopis univ. bibl. v Praze. *Truhlář*, Catal. cod. lat. č. 2722, str. 362. *Jungmann* IV, 578 uvádí tento rukopis pod titulem: Akta kalvinistská, s katolickými Novoměstskými, jak se s nimi zacházelo v raddě Nového města Pražského, skrze nejedno obsílání, co k nim od purkmistra a jiných spoluradních mluveno, co od nich žádáno

a co proti tomu od katolických za odpověď dáváno bylo r. 1620.

5840. *Artopoeus* (*Pekař*) *Kašpar Pardubský*, Parallelismus. Kratičké srovnání Eliáše a Jana Husa. V Praze, 1620, 8⁰. První vyd. 1612. Viz Riegrův Slovník Naučný I, 341.

5841. O nebi a peklu knížka, v níž se byt budoucí všech vyvolených v nebi, i tolikéž zavržených v pekle vypisuje a zavírá. Křesťanům pobožným ku potěšení, nekajícím pak hříšníkům k výstraze etc. S pilností sepsaná a vydaná l. 1620. V městě Králové Hradci nad Labem v impresí Kleinwechterové. Vytiskl Jan Arnolt. 12⁰, l. A-K_7. Obsah rýmované skladby: Předmluva. Přístup k vypravování těch věcí, kteréž od jednoho pobožného muže v nebi i v pekle spatříny byly ... Naříkání rozličných hříšníků. Smilníci. Zlí křesťané. Lichevník. Urozený. Pán. O kazateli panském. Řečník. O knězi veském. Panic. Panna. Sedlák. Mučení zatracenců. Ožralec. Naříkání na věčnost. Zavírka. (Řeči umírajících.)

5842. *Havlův* (*Galli*) *David Žlutický*, Řeč o častém rozjímání Lodičky Krista Pána a vlnobití jejím. 1620, 16⁰, 22 str.

5843. *Holecký Matouš*, Spis kratičký o užitcích dobročinění, v Královė Hradci, 1620, 16⁰, 10 l.

5844. *Sudlicius Jan Šťastný* (*Miličinský*), Modlitby svaté, z žalmů sv. Davida proroka Božího, od Petra Vermilia Vlacha ... složené. Z lat. přelož. Dedik. Bohuchvalovi Berkovi z Dubé a Kateřině manželce. V Praze, u Anny Dačické, 1620, 12⁰, l. A-Aa.

5845. *Zahumenský Jan*, Kázání potěšitedlné o tom, jest-li to nové učení celé staré a od Krista Pana vydané, přijímání pod obojí ... V Praze, u Pavla Sessia, 1620, 8⁰.

5846. Kázání *Václava Slovacia Turnovského*, faráře Rožďalovského, v Praze, 1620, fol. (1. díl od adventu až do sv. Trojice; díl druhý od sv. Trojice do adventu.) Srv. *Rybička*, Čas. Č. Mus. 1858, str. 313. O autorovi viz *Jireček*, Rukověť II, str. 233-4, o spisu tomto ibid., č. 16 a 17.

5847. *Kn. H. Žalanský*, Kázání o velikých modlářských bludích, jimiž v církvi odporné nejsvětější Páně Večeře se zlehčuje a poškvrňuje na den, jakž se vůbec jmenuje, Božího Těla kázané a učiněné v chrámě svatém svatého Jiljí v starém městě Pražském. S. l., s. a., 12⁰, 31 l., 1 pr. Podle *Jungmanna* IV, č. 1634 f. a *Jirečka* II, str. 365 spadá toto kázání do r. 1620. Srv. přepis z 18. stol. v Pražské univ. knih., *Truhlář*, Katalog česk. rukop., č. 363.

5848. Příspěvky k dějepisu evangelické církve v Čechách, na Moravě a v Slezsku. Česko-bratrský kalendář, 1851, str. 110-38.

g) Zpracování.

5849. *Duport du Tertre*, Histoire des coniurations et révolutions célèbres, Paris, 1754, 8⁰, 145.

5850. *Tedeschi A.*, Belehrende Unterhaltungen aus dem Gebiete der Geschichte, Künste, Wissenschaften und Erfindungen. Prag 1825, 2, str. 264-72.

5851. Böhmen im J. 1620 viz *K. S(abina?)*, Ein Tag aus der Böhm. Geschichte, Leipzig, 1845, viz při popravě 1621.

5852. *Procházka J.*, Ferdinand II. a Ferdinand I. Praž. Nov., 1848, č. 95-6.

5853. *Vysokomýtský Ant.*, Početí roku 1620 a sledy jeho čili řádění Jezuitů v Čechách a na Moravě. Litoměřice, 1849, 8⁰, str. 263. Z obsahu: Následky vyhnání Jesuitů z Čech, str. 114-22; Ferdinand II. či rok 1620, nebo žeň jesuitská, str. 122-62.

5854. *Ehrenberger J.*, O přátelském poměru měšťanstva k šlechtě od r. 1547 do 1620. Čas. Č. Mus. 1849, str. 3-23.

5855. Obrazy z doby 30leté války (ze současných rukopisů): I. Kníže Bavorský v Budějovicích a před Vodňany. II. Obležení Písku. III. Dobytí hradu Ryzenburka. IV. Zajetí jenerala Hasslanga. V. Bitva u Rakovníka. VI., VII. Zpáteční tažení hraběte Mansfelda z Čech. VIII., IX. Mansfeld u Přímdy. X. Obležení Tábora. XI. Dobytí Třeboně a Zvíkova. XII. Loupežnictví v Čechách. Lumír III, 1853, II, str. 833-5, 854, 855, 876, 1075, 1098, 1121-3. (Podle Skály.)

5856. *Chlumecký*, Geschichte Mährens im 17. Jahrhundert. Not. Blatt, 1862, č. 5.

5857. *Würdinger J.* und *Heilmann S.*, Kriegsgeschichte und Kriegswesen von Bayern, Franken, Pfalz und Schwaben, I-V. Band, München, 1868, 8⁰.

5858. *Toman Hugo*, Schicksale des Böhmischen Staatsrechtes in den Jahren 1620 bis 1627, Prag, 1870, 8⁰, str. 92 (1). Obsah: 1. Der Kriegszustand in Böhmen. (8. Nov. 1620 bis Mai 1623). 2. Die Wiederherstellung und Anerkennung der alten Landesverfassung Böhmens durch Kaiser Ferdinand II. (J. 1623). 3. Die Steuerbewilligungen in den Jahren 1624 bis 1627. 4. Die verneuerte Landesordnung von 1627. Tabulky (Bewilligte Kontributionen für das Jahr 1625, 1626, 1627). — Pokrok 1870, č. 110; Moravská Orlice 1870, č. 93; Našinec II, 1870, str. 34; Právník IX, 1870, str. 261; replika Tomanova ibid., str. 322.

5859. *Goll Jaroslav*, K dějinám r. 1620. Ze současných dopisů (hlavně Nethersolových). Osvěta IV, 1874, str. 635-42.

5860. *D'Elvert*, Beiträge zur Geschichte der böhmischen Länder, insbesondere Mährens, im 17. Jahrh. IV. Bd., 1878: I. Der Verlauf der Rebellion und des 30jährigen Krieges in Mähren. II. Der Kaiser, seine Regierung und Feldherren. III. Die Kaiser-Partei in Mähren. A. Die kaiserliche Adels-Partei in Mähren. B. Die kaiserliche Regierungs-Partei in Mähren. 1. Die politische Verwaltung in Mähren. 2. Die geistliche Verwaltung in Mähren. 3. Die Finanzverwaltung in Mähren. C. Die kaiserliche Kriegspartei in Mähren. IV. Die Ahndung der Rebellion in Mähren im Allgemeinen und ihre Vollzugs-Organe. Die Einziehung der Rebellengüter. Der Process wider die Rebellen. Die Exekutions-Commission. Die Confiskation. Die Revisions- und Traktations-Commission. V. Die persönlichen Folgen der Rebellion in Mähren insbesondere. A. Die Bestrafung des Landeshauptmanns und anderer Glieder der Familie Zierotin. B. Die Bestrafung der Landes-Direktoren und ihrer Amtsgehülfen. C. Die Bestrafung der sonst hervorragendsten Persönlichkeiten der höheren Stände. D. Die Bestrafung der unbemittelten Standespersonen. E. Die Bestrafung der sonst hervorragendsten Persönlichkeiten des Bürgerstandes, wie jene der landesfürstlichen Städte. VI. Die Resultate der Confiscation in Mähren. VII. Hervorragende Persönlichkeiten in Schlesien. VIII. Die Güter-Confiskation in Oesterr. Schlesien. IX. Die Heeresversorgung und der Ruin des Landes. X. Die Gegenreformation in Mähren u. Österr. Schlesien. XI. Die Umgestaltung der staatlichen Verhältnisse Mährens, der Clerus und Unterricht, der Adel, das Städte- und Bürgerthum und die Leibeigenschaft in Mähren u. Oest. Schlesien.

5861. *Fr. de Ibarra*, La guerra del palatinado 1620-21, vydal *A. Morel-Fatio*, L'Espagne au 16. et 17. siècle. Heilbr. 1878, 8°.

5862. *Lintner Jos.*, Památný rok 1620. Příspěvek k dějinám obecným podle archivu soběslavského a třeboňského. Sbor. Histor. Kroužku. II, 1901, str. 109-19.

5863. *Dörr Aug.*, Verzeichnis d. Inkolatserteilungen und Aufnahmen in den Herrenstand in Mähren 1531-1620. Věst. Král. Č. Spol. Nauk, 1903, č. XVIII, str. 12.

5864. *Demel Jaroslav*, Dějiny fiskálního úřadu v zemích českých. S přehledem vývoje tohoto úřadu v jiných zemích evropských, zejména německo-rakouských. Díl I. Fiskální úřad království Českého. Oddělení I. Doba státu stavovského (až do r. 1620). V Praze, 1904, 8°, str. LXIX-262.

5865. *Grünhagen C.*, Schlesisches aus London, Gesandtschaftsberichte, den Anfang des 30jähr. Krieges betreffend, auszüglich mitgetheilt. Zeitschr. Gesch. Schles. XXI, 1887, str. 297-317. Z obsahu: Die Zersprengung des polnischen Kriegsvolkes 1620. Der Kampf um Bautzen.

5866. *Zeiner E.*, Selská bouře na Landškrounsku l. 1620. Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 12956.

5867. *Holík*, Útrapy válečné Sušice od r. 1620. Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 13144.

5868. *Antl*, Zprávy o městě Třeboni 1620-3 (Bedřich Falcký, českofalcká soldateska, Maradas, Lichtenstein, Slavata). Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 13181.

5869. *Slavík Fr. A.*, Počet domů a obyvatelů v západních okresech moravského Slovenska od r. 1620 až do 1890. II. Roční zpráva Matiční České realky v Hodoníně. 1895-6, str. 17-24.

5870. *Janík*, Bernhardiner in Ungar. Hradisch 1620-80. Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 13283.

5871. Prostějov do r. 1620, viz Bibl. Č. Hist. III, č. 13322.

h) Dennopis událostí r. 1620.*)

Leden. Patent proti Bedřichovi.

5872. *Thermenus Venceslaus Stephanus*, Votum pium pro Cal. Januarii A. D. 1620 ... viz oddíl: Bedřich Falcký v písních r. 1620.

5873. Vojenské události z konce roku 1619 a poč. 1620 viz č. 5894.

5874. Correspondenz aus den Monaten Jänner bis August 1620, *D'Elvert*, Schriften XXII, 1875, str. 70.

5875. Jednání v Prešpurce mezi posly císařskými, Betl. Gáborem a posly českými. Viz *Skála ze Zhoře*, Historie Česká III, l. c., str. 426-9. — *Gindely*, Dějiny českého povstání II, str. 258-77: Vyjednávání v Prešpurku a jeho následky. — *Firnhaber F.*, Actenstücke zur Aufhellung der ungrischen Geschichte, Sitz.-Ber. Wien. Akad. XXVIII, 1858, str. 361-472 (do 16. ledna 1620); od 17. ledna 1620 výše viz *Týž*, Sitz.-Ber. Wien. Akad. XXXIV, 165-241.

5876. Abschrifft der Credential, so der Cron Behaimb, unnd deren Confoe-

*) Uvádíme patenty, dopisy, nařízení, listiny atd. jen potud, pokud vyšly samostatně. Z četných souvěkých i pozdějších otisků v různých sbírkách uvádíme obyčejně pro úsporu místa text jen z jedné sbírky, na ostatní jen upozorňujíce.

derirten Abgesandte, Irem nach der Ottomanischen Porten abgeordneten H. Hainrich Lütter vom 2. Januarii 1620. Jahrs auss Pressburg mitgegeben, etc. Gedruckt im 1620 Jahr, 4°, 2 l. (Dat. Pressburg.) *Gindely*, Gesch. d. böhm. Aufstandes III, str. 178 a po něm *Forst H.*, Der türkische Gesandte in Prag, viz č. další, jej nazývají *Bitter*.

5877. *Forst H.*, D. türkische Gesandte in Prag 1620 und der Briefwechsel des Winterkönigs mit Sultan Osman II. Mitt. Inst. Oesterr. Gesch. XVI, 1895, str. 566-81.

5878. Die dritte (Zeitung), Von Türcken, wie er dem Kayser Ferdinando, dem König in Polen, und dem König in Hispanien zu entbotten hat, Sie mit dreymal hundert tausend Mann zu uberziehen. Viz Newe Zeitung auss Bayerlandt, Das ist Manssfeldische Victori und Bayerische Niederlag, na l. 3 (při r. 1621).

5879. Türckisches Post und Wechterhorn: An Käyser, Könige, Chur und Fürsten, Stände und Städte des heiligen Römischen Reichs Teutscher Nation: auch alle andere Potentaten Christliches Glaubens und Namens, so dann alle Menschen in der gantzen Christenheit ... viz č. 5798.

5880. Dess Königreichs Hungarn Offene Klagschrifft ... (Protikatolický leták, sepsaný po úmluvách prešpurských.) Srv. č. 5269.

5881. Falsae Originis Motuum Hungaricorum succincta Refutatio. Cui accessit Secretissima instructio Gallo-Britanno-Batava, Friderico V. ... data. Ex Gallico conversa. 1620, 4°. Srv. č. 5467.

5882. Abermaliches Schreiben Chur Pfaltz an Bayrn, warumb die Union sich in so grosse Bereytschafft dess Kriegs begeben, sub dato Prag, den 4. und 14. Januarii, Anno 1620. *Londorp*, Acta publica V, k. 36.

5883. Reformace kostela jesuitského v Praze, 9. ledna 1620, viz v oddílu: Pustošení chrámu svatovítského, prosinec 1619 č. 5549.

5884. Verhandlungen der Versammlung der Nächstangesessenen am 10. Jän. 1620. *Palm*, Acta publica, 1620, str. 1-10. — Srv. *D'Elvert*, Schriften XXII, l. c., str. 544.

5885. Auszug aus dem Schreiben der Obersten Landofficirer in Böhaimb an die Herren Fürsten und Stände in Schlesien, die Zuschickung der Conföderations-Hilfe betreffend, d. d. 10. Januar 1620. *Palm*, Acta publ. 1620, str. 58-9.

5886. Schreiben des Königs Friedrich an den Oberlandeshauptmann von Schlesien Herzog Johann Christian von Brieg, über den Bund mit Ungarn und die Verzögerung seiner Ankunft in Mähren und Breslau zur Huldigung, Prag 11. Jänner 1620. *Palm*, Acta publica, 1620, str. 17. — Srv. *D' Elvert*, Schriften, l. c., XXII, str. 544.

5887. Auszug aus dem Schreiben Königs Friedrich an den Ober-Landeshauptmann Herzog Johann Christian wegen Schlesischer Hülfe nach Böhmen gegen die Spanier und Italiäner. Dat. 11. Januarii. Viz *Palm*, l. c., 1620, str. 18.

5888. Nowiny pewne z Rakus, Dniá wczorayszego, to iest, 12. Styczniá od posłáńca Cesárskiego, przez Krakow ... przynieśione z Wiedniá de data pierwszego dnia Styczniay 1620. Item o wielkim woysku, ktore zbierái ná Cesárzá J. M. Item o Tureckim rozumieniu, ktore ma o zamieszkách Wegierskich od Gaborá wznieconych. Item o znaczney potrzebie, ktora mieli Lissowczycy z Gaborczykámi. Item o wielkim kołaczu, pieluchách, kolebce, upominkách Fáltzgráphowey dánych, od miesczek Práskich. Roku Páńskiego, 1620, 4°. Srv. *Bąkowski Kl.*, Dziennikarstwo Krakowskie do roku 1848. Rocznik Krakowski, VIII, 1906, str. 134.

5889. Post Reuter An Bäpstliche Heiligkeit Papst Paulum V. den 12. Januarii 1620. Přidáno str. 127-8: Copia dess bäpstlichen Rescripts, welches von Bäpstlicher Heiligkeit auff diesen abgefertigten Post-Reuter an dessen Absänder und Authoren erfolgt. Totéž: Der andere Postreuter, s. l., 1620, 4°, str. 128, 152. Viz v dalším. — Hollandský překlad: Post-Ruyter, Aende Pauselijcke Heylicheyt, Paus Paulum V. Door eenen voortreffelijcken Gheestelijcken Prelaet in Italiaensche sprake uyt-ghegheven. Een seer schoon ende uytvoerlijck Discours, inhoudende de redenen, daerom de samptlijcke Catholijcke Stenden behooren nae te laten ende op te houden van den crijch tegen het Coninckrijc van Bohemen, ... Ghepresenteert binnen Roomen, 12 Januarij, Anno 1620. Eerst uyt de Italiaensche inde Hoochduytsche, ende nu uyt de Hoochduytsche inde Nederlantsche sprake overghesettet. 1620, 4°, str. 54.

5890. Extract der Resolution, so den Kayserlichen Gesandten den 12. Januarii zu Pressburg von den Ungarischen Ständen ertheilet worden. Gedruckt im Jahr Christi 1620, 4°, l. A-A_4.

5891. Confoederations Puncten Zwischen dem Königreich Hungarn, Böhmen, und andern Incorporirten und Insinuirten Länderen, so in jtziger Pressburgischen Zusammenkunfft beschlossen. Auch die Articul, so der Bethlehemb Gabor, im Namen der Ungarischen Landständ, dem Kays. Commiss: zugestelt. In diesem 1620. Jahre. Gedruckt, Im Jahr, 1620, 4°, 4 l.

5892. Instrument der Conföderation, welche Friedrich von der Pfalz als König

von Böhmen durch seine und der conföderirten Stände von Böhmen, Mähren, Schlesien, Ober- und Nieder-Lausitz, Ober- u. Niederösterreich, bevollmächtigte Abgesandte mit dem Fürsten Gabriel Bethlen von Siebenbürgen, und den Ständen von Ungern, Siebenbürgen und der Annexen verhandelt und beschlossen hat. Actum Posonii, die 15. Jan. 1620 (lat.). Viz *Firnhaber F.*, Actenstücke zur Aufhellung der ungrischen Geschichte, Sitz. Ber. Wien. Akad. XXVIII, 1858, str. 453-61. Ve výtahu viz tuto úmluvu u *Bella* str. 240, Bibl. Č. Hist. III, č. 11538, a *Khevenhillera* IX, str. 935, Bibl. Č. Hist. III. č. 11925, Theatr. Europaeum str. 342, Bibl. Č. Hist. III, č. 11389. — Otisk též: Bündniss zwischen Ungarn und Böheim, nebst dessen incorporirten Provincien auch Ober- und Nieder-Oesterreich, de anno 1620 15. Jan. (lat. text). *Lünig*, Das Teutsche Reichsarchiv VI, č. 112. Viz Bibl. Č. Hist. II, č. 269. — Foedus inter Fridericum, comitem Palatinum, tanquam regem Bohemiae, pro se ac regno ab una, et Gabrielem Bethlen, principem Transsilvaniae, pro se et regno Hungariae, ab altera parte, in perpetuam amicitiam mutuumque auxilium. Posonii 1620, 15. ledna. *Dumont*, Corps diplomatique du droit des gens. Viz Bibl. Č. Hist. II, č. 486. — *D'Elvert*, Schriften, l. c., XVI, str. 88-96 (otištěn text); ibid., XXII, str. 4. — Articuli Confoederationis regis Bohemiae, ejusdem regni Bohemiae et unitarum provinciarum, item inferioris et superioris Austriae cum regno Hungariae et Transsylvaniae. *Palm*, Acta publ., 1620, str. 48-54. — Srv. též *Katona*, l. c., str. 340-54; *Miller*, Bethlen, str. 90 (podle Katony).

5893. Bündniss zwischen Friedrich von der Pfalz und Bethlen Gabor (Instrument von ungrischer Seite ...). 19. Jänner 1620. Viz *Firnhaber*, Aktenstücke zur Aufhellung der ungrischen Geschichte, Sitz. Ber. Wiener Akad. XXVIII, 1858, str. 462-4. — — Potvrzení této konfederace 25. dubna 1620 českým jenerálním sněmem viz při 25. dubnu.

5894. Kurzes Verzeichniss des Kriegszuges, so von dem schlesischen Hobergischen Regimente, den drei Fähndlein zu Fuss, als des Herrn Obristen-Lieutenants von Hoberg, Kapitän Dönhofs und Kapitän Poleys, samt zwei Compagnien Reiterei, des Herrn Rittmeisters von Seydlitz und des Herrn Rittmeisters Roge, mit verrichtet worden, nachdem sie empfangener Ordinanz nach in Böhmen zu der ganzen Armada rücken müssen (v. 5. Juli 1619 bis 18. Jänner 1620). Viz *Krebs*, Beiträge, Mitt. Gesch. Deutsch. Böhm. XXVI, 1888, str. 192-7.

5895. Patent wegen der Geltmittel, so von den Herrn Fürsten und Ständen in Schlesien zu Bezahlung der Soldatesca für hochnotwendig befunden worden. Sub dato 16. Januarii 1620. *Londorp.*, Acta publica, III, k. 11.

5896. Copia, welche die Römische, auch zu Hungarn und Böhmen kgl. Mayestet Ferdinandus der Andere den 16. Januar dieses 1620 Jahrs an den Herrn Gabriel Betlem, Fürsten in Siebenbürgen, abgehen, und beschliesen lassen. 1620, 4°. — Otisky viz č. další.

5897. Waffenstillstand zwischen dem Fürsten von Siebenbürgen Bethlen Gabor und den Commissarien des K. Ferdinand nebst Einschliessung der conföderirten Stände. 16. Jänner 1620. Viz *Firnhaber*, Aktenstücke, Sitz. Ber. Wiener Akad. XXVIII, 1858, str. 464-6. Srv. *Miller*, Bethlen prin. transsylv. I, str. 120 a *Katona* 30 (11), str. 257. Další přílohy k poměru Ferdinanda k Bethlenu Gaboru viz u *Firnhabera*, Aktenstücke, XXVIII, 1858, str. 467-72. Srv. též: Aus dem Memoriale der ungarischen Gesandten zum General-Landtage in Prag 1620. *Palm*, Die Conföderation der Schlesier, Zeitschr. Gesch. Schlesiens VIII, 1867, str. 314-6. — Otištěno též: Induciae inter imperatorem Ferdinandum II. et principem Transsilvaniae Bethlehem Gabor a dato (16. leden) usque ad 29. diem septembris anni constitutae (1620). *Dumont*, Corps diplomatique du droit des gens. Viz Bibl. Č. Hist. II, č. 486.

5898. *Dvorský Fr.*, Nejvyšší ouředníci a soudcové zemští žádají na místě a jménem stavův království Českého stavy markrabství Moravského za pomoc 1000 koní a 3000 pěších proti táhnoucímu do Čech nepříteli. 1620, v sobotu po sv. Šťastném (18. ledna). Illustr. Evang. Věstník I, 1866, str. 338.

5899. Marradas Veselským z Budějovic v sobotu po sv. Antonínu 18. ledna 1620 viz *Antl Th.*, Třeboňské Listy I, č. 5.

5900. Lettre d'un gentil-homme François, estant en l'armée du Roy de Bo heme, escrite aun sien ami et voisin de Poictou, sur le sujet du voyage de l'Ambassadeur de l'Empereur Ferdinand, envoyé en France. (Ku konci podpis: *François de Saincte Foy*. De Prague, 20 Januier 1620.) 4°, l. 4.

5901. Consilium der Churfürstlichen Wittembergischen Universitet ... in die conversionis Pauli 1620. Viz č. 5722.

5902. Jiné důtklivější napomenutí k některým městům od Zd. Libšteinského z Kolovrat. Viz *Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 432-3.

5903. Copia der Böhmischen Stadthalter an die Steyermärcken gethanen Schreibens, darinnen sie dieselbe zum Aufstande wieder Kays. Mayt. verhetzen, de dato 27. Jan. 1620, viz při 20. březnu 1620.

5904. Copia der böhm. Stadthalter an die Steyermärker gethanen Schreibens, darinnen sie dieselbe zum Auffstande wider Kays. Mayest. verhetzen, de dato 27. Jan. 1620. Viz Abdruck etlicher hochwichtigen das Königreich Böhmen und benachbarte Lande betreffende Schriften č. 5903.

5905. Don Baltazar vtrhne s lidem španielským do Budějovic a napomíná lid ve jménu cís. Ferdinanda k povinné poslušnosti. *Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 430-1.

5906. Ferdinand II. pošle legací k králi denemarskému a k jiným potentatům, aby jich od české věci odvrátil. *Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 430.

5907. O patentu, kterýmžto Ferdinand volení Fridricha za neplatné prohlašuje. *Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 430.

5908. Mandat Kaiser Ferdinandi II. wegen der böhm. Unruhe und Cassirung der böhm. Wahl, männiglich zur Nachrichtung, dat. Ulm, 29. Jan. 1620. Rkp. viz *Vávra Jos.*, Zpráva o archivu říšsk. hrab. z Oppersdorfu v Horním Hlohově, Č. Čas. Hist. II, 1896, str. 383.

5909. Der römisch Kays. Mayestet Ferdinandi II. Edictal-Cassation und Annullation mit angeheffter Protestation, wieder die angemasste neue nichtige Wahl und Krönung in Böheimb, 1620. Rukop. v knih. Musea král. Českého, sign. VI. E. 49, 4°, l. 12.

5910. Der Röm. Kay. Maj. Ferdinandi II. Edictal Cassation und Annulation, mit angeheffter Protestation, wider die angemaste Newe nichtige Wahl und Crönung in Böhaim etc. (Rak. orel.) Im Jahr Christi 1620, 4°, l. 7. (Dat. Wienn, 29. Januarii 1620.) — Jiné vyd. v. 8°, str. 4. — Jiné 4°, l. 4. — Jiné: Der Röm. Käy. May. Ferdinandi II. Edictal Cassation unnd Anullation mit angeheffter Protestation, wider die angemasste Newe nichtige Wahl und Crönung inn Böhem etc. Item Schluss der Ober-Sächsischen Cräyss-Versamblung zu Leipzig, wegen jetzigen gefährlichen Zustands und Böhemischen Unwesens den 5 (15) Februarij dieses 1620 Jahrs. 4°, l. 12. — Jiné: Mandat, Das ist: Der Röm. Kay. May. Ferdinandi II. Edictal Cassation und Annullation, mit angeheffter Protestation, wider die angemasse, newe nichtige Wahl unnd Crönung inn Böhem etc. S. l., 1620, 4°, 6 l. — Jiné: Der Röm. Kays. auch zu Hungarn und Böhemb Königl. Mayt Herrn, Herrn Ferdinandi Des Andern etc. An alle und jede, des Heiligen Römischen Reichs Stände, publicirtes aussführliches Mandat, wegen der entstanden Böhmischen Unruhe, und auffhebung oder cassirung, der Jüngst geschehenen newen Wahl. Männiglichen zur nachrichtigung. Aus dem Kayserlichen Original trewlich nachgedruckt. Anno 1620, 4°, l. 8. (Dat. 29. Januarii.) — Srv. Kayserliche Edictal Cassation des angetrettenen Königreichs Böhmen. Den 29. Januarii 1620. *Londorp.*, Acta publica, II, k. 8. — Kaysers Ferdinandi II. Patent an alle Churfürsten und Stände des Heil. Römischen Reichs wegen der entstandenen Böhmischen Unruhe, und angemasten nichtigen neuen Wahl, de anno 1620. (Wien, 29. Januarii.) *Lünig*, Das deutsche Reichsarchiv VI, č. 116. Viz Bibl. Č. Hist. II, č. 269.

5911. Declaration de l'Empereur Ferdinand II., par laquelle l'électeur palatin est sommé deposer les armes, quitter et abandonner le royaume de Bohème, Paris, 1620, 4°.

5912. Le monitoire de l'Empereur signifié au comte Palatin. Deroute des protestants. Paris, 1620, 4°, 8 l.

5913. Manifeste de l'Empereur Ferdinand envoyée aux Princes de la Chretienté touchant la guerre de Bohème. Paris, 1620, 4°, 10 l.

5914. Apologie de l'Empereur contenant l'histoire de la rebellion de Bohème et tout le subject de la guerre d'Allemagne, Paris, 1620, 4°, 12 l.

Únor.

(Události. Jičínská příhoda 1. ún. Vpád Lisovčíků na Moravu. Bedřich Falcký na Moravě a ve Slezsku. Jan Sarkander.)

5915. Oheň v Jičíně 1. února 1620, skrze ručničný prach. Viz podrobně Bibl. Č. Hist. III, č. 12921. Zde dodáváme některé doplňky.

5916. *Thaddaeus Mezřický Jan*, Kázání některé pohřební o nešťastné a velmi žalostivé příhodě, pádu, zařícení a zbití některých pánův i jiných mnohých. (Index.)

5917. Das Schloss Gytschin — unversehens zersprengt und hierdurch bey hundert fürnehme Herrn — bevorab die abgeordneten Königklichen Herren Commissarien jämmerlich vmb ihr Leben kommen. Im Thon: Warum betrübst du dich mein Hertz. Pohled na vnitřek zámku. Dole 3řád. píseň, 20 odstavců: Hoerzu O Teutsche Nation etc. Dřevor. Zu Augspurg bey Jeremias Gath Brieffmaler — im Ferbhoff, fol. Srv. Bibl. .Č Hist. III, č. 12912, str. 683, 2. sloupec: Wahrhaffte und erschröckliche Newe Zeittung, ku kterémuž tato *Drugulinem* str. 130 uvedená dřevořezba patří.

5918. Kurtzer Bericht Dess trawrigen unnd läydigen Unfals, so sich im Königreich Böheimb auff dem Schloss zu Gyt-

schin, den 1. Februari, Newen Calenders, dieses 1620. Jahrs begeben. Getruckt im Jahr 1620, 4°, l. 4. (Jest to jiné vyd. letáku: Kurtzer Bericht Dess trawrigen ... Unfalls, uvedeného v Bibl. Č. Hist. III. č. 12902, str. 683, sloupec 2 dole.)

5919. Zpráva o zapálení domu panského v městě Jičíně skrze ručničný prach schválně podložený 1. února 1620. Rkp. v univ. knih. v Praze, sign. XV. D. 6, l. 556, *Truhlář*, Catalogus cod. lat. II, č. 2717, str. 360.

5920. O velikém umírání v obou armádách. *Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 433-4.

5921. O Karlu z Žerotína a jeho spisu neb diškursu, v němž se obsahovali příběhové někteří, ješto se původem Karla staršího ze Žerotína, v těchto letech v král. českém dáli. *Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 434-7.

5922. O vpádu kozákův do Moravy a do Rakous. Viz *Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 476.

5923. Die Zersprengung des polnischen Kriegsvolkes 1620 viz *Grünhagen*, Schlesisches aus London, č. 5865.

5924. Brief des Markgrafen Johann Georg, General-Feldoberstens des schlesischen geworbenen Volks an den Oberlandeshauptmann (o kozácích), Ratibor 8. únor 1620. *Palm*, Acta publ. 1620, str. 74, poz. 1.

5925. Opplischer und Ratiborischer Stände Klage wegen Cosackeneinfall und Bitte um Grenzbesetzung, Kosel 13. Febr. 1620. *Palm*, Acta publ. 1620, str. 74-6. Srv. *D'Elvert*, Schriften XXII, str. 545-6.

5926. Auszug aus einem Schreiben des königs Friedrich von Böhmen an den oberlandeshauptmann von Schlesien, das generalaufgebot des landes anzukündigen (proti lisovčíkům), d. d. Brünn, 10. Febr. *Palm*, Acta publ. 1620, str. 56.

5927. Pogrom abo porażka Czechów y Kalwinistów przez Lisovczyki Roku Pańśkiego 1620 różnemi czasy raz po raz osm razy, 1620, 4°, 4 l. Na rubu titulního listu dřevoryt znázorňující bitvu s nadpisem: Pierwsza porażka Czechów przez Lisovczyki a se čtyrverším dole. Incipit: Wieszczy Apollo! weźmij harfę złatą ... Znovu otiskl leták *Wojcicki* I. str. 75-80, č. 5940 a *Dzieduszycki* II, str. 368-74, č. 5940. Srv. ibid. Piesń na pamiątkę niesmiertelną półkownika K. J. M. niezwyciężonego Józefa Aleksandra Lisowskiego. Srv. též stejný leták: Pogoń Czechów i Kalwinistów przez Lisowczyki, který uvádí *Siarczyński*, Obraz wieku Zygmunta III., sv. I., str. 285. Srv. často uváděnou: Piesń o cznych Lysowczykach Kozakach abo Pogrom Czechow. 1620, 4°.

5928. *Pogodzinski B.*, Nowiny z Czech i o przyrodzeniu tych ludzi 1620, 4°. Srv. č. další.

5929. *Zrzęczycki J.*, Nowiny viz při kometách 1620.

5930. Relacya bitwy i zwycięztwa Cesarza J. M. nad Czechami i Pragi wzięcia, 1620, 4°.

5931. O znaczney potrzebie, ktora mieli Lissowczycy z Gaborczykámi. Viz Nowiny č. 5888.

5932. Nagrobek Czechom 1620. Incipit: Tu leżą co w kalwińskie ubrali się zbroje ... Viz *Dzieduszycki M.* II, 101, pozn. 83, kde mluví o rukopisu v Ossol. knihovně *Martina Golińského* č. 5940.

5933. Lista żąłosnego o Lisowczykach ob. Piesń, 1620, 4°. Viz *Estreicher*, Bibliograf. VIII, str. 172.

5934. Declaratia obo objasnienie kart kozackich. Wielmoznie przezacnym J. M. panom Stanisławowi Rusinowskiemu, sławego wojska cesarskiego nad kozakami dzielnomężnemu pułkownikowi etc. etc. panom rotmistrzom, porucznikom, chorążym i wszystkiemu serdeczno sławnemu zołnierstwu, w pomienionym przesławnym pułku o wiarę świę mężnie wojujacemu przez *Nikodema Niebylskiego*. Naprzód w Wiedniu po łacinie a teraz znów po polsku przez samegoż authora przełożone i nowo w druk podane. R. P. 1621, 4°. (Satyra na vojsko Lisovčíků.)

5935. *Zolecký*, Copia listu utrapisnej ojczyzny do rycerstwa Lisowskiego 1621, 4°. (O věcech českých.)

5936. List do Lisowczyków. Viz Pamiętnik Sandomierski II a *Wojcicki* I, str. 85, č. 5940.

5937. *Dembołęcki* (*Dębołęcki*) *Wojciech*, Przewagi Eliarów Polskich, co ich niegdyś Lisowczykami zwano, które czynili w państwach Cesarskich przeciwko Heretykom, za czasów niezwyciężonych Monarchów, Ferdinanda IIgo Cesarza, Zygmunta IIIgo Króla Polskiego w lециech Pańskich r. 1619 do roku 1623, krótko na prętce zgromadzone przez Wielebnego Wojciecha Dembołęckiego z Konojad Franciszkana S. Th. bakalarza: z rozkazania Ojca Św. ichże kapelana, Poznań, 1623, 4°. — 2. vyd. 1630; 3. vyd. (podle prvního) v Pulavách 1830; 4. vyd. v Krakově 1859, (Biblioteka Polska Kaz. Jos. Turowskiego). — Srv. č. další.

5938. *Kněze Vojtěcha Dembołeckého* z řádu Františkánů. Paměti o výpravách Lisovčíků proti odbojným Čechům a jejich spojencům v letech 1619-22. Česky zpracoval *Antonín Kotík*. Praha-Smíchov, 1908, 8°, str. 79.

5939. List o kozakach Polskich. Do D. Martyn Luter od Sląskich y Czeskich Efangielików przez X. Nikiel Habspert minister Ferbi Dei Zboru Wrocławskiego z niemieckiego na Polskiego przełożony

Roku Pańskiej 1624, 4°, l. 2. Obsah viz u *Wojcického* I, str. 81, č. 5940, u *Dzieduszyckého* II, str. 375, č. 5940. Srv. též *Fel. Bentkowski*, Hist. Lit. I, str. 415.

5940. Lissowczyki viz *Wojcicki Kaž. W.*, Obrazy starodawne. Z drzeworytami Wincentego Smokowskiego I, Warszawa, 1843, str. 63-99. Srv. *Maurycy Hr. Dzieduszycki*, Krótki rys dziejów i spraw Lisowczyków. We Lwowie, 8°, I. 1843, str. VI, 372; II. 1844, str. 593.

5941. O napadzie Kozáków (4. Únor 1620). Viz *Mosbach Aug.*, Wiadomości do dziejów Polskich z archivum prowincyi Szląskiej, Ostrów, 1860, str. 274. — Srv. *Hurter*, Gesch. Ferdinands II., VIII, str. 326-30.

5942. Král Fridrich*) na Moravě. *Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 443-7. — Doslovný otisk viz *M.(ikovec)*, Krále Bedřicha cesta na Moravu. (Ze souvěké zprávy.) Lumír III, 1853, 2, str. 711-3.

5943. Mährische und Schlesische Huldigungs Relation; Welcher .... massen jetziger Königlichen Mayestät in Böhmen Friderico, die Landtshuldigung von den Fürsten unnd Ständen in Mähren und Schlesien, im Monat Februario, diss 1620 Jahrs praestirt und geläystet worden. Mit angehängtem gründtlichen Bericht, was sich vor solcher Huldigung bey dem Königlichen Einzug zu Brynn und Presslaw; auch sonsten denckwürdiges begeben und zugetragen. Gedruckt im Jahr 1620, 4°, l. 11. — Srv. *Zíbrt Č.*, Neuberkův exemplář zápisků Jeníka z Bratřic VI, str. 619-37. Čas. Č. Mus. 1907, str. 105.

5944. Bedřich na Moravě viz *D'Elvert*, Die Schweden vor Brünn, Brünn, 1845, str. 12 a d. (na základě *Středovského*, Rubinus Moraviae, 1712, str. 65 a d.).

5945. *Anthony Wilh.*, Das Rathaus in Breslau. Der Hausfreund, 1870, 13. Heft, Nr. 38, str. 603.

5946. *Fink Er.*, Breslau als böhmische Huldigungsstadt. Archiv f. Kulturgesch. Berlin, III, 1905, str. 322-44. Srv. Bibl. Č. Hist. III, č. 13500.

5947. *Bruchmann Karl*, Die auf den ersten Aufenthalt des Winterkönigs in Breslau bezüglichen Flugschriften der Breslauer Stadtbibliothek. Programm des Königl. König-Wilhelms-Gymnasiums zu Breslau f. J. 1904-1905, 4°, str. 36. (Z obsahu: Anhang: Ausgewählte Abschnitte und Gedichte aus den angeführten Schriften.)

5948. Lobspruch von des Königes Einritt (do Vratislavě). Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 12902 (Jičín, str. 684: Eine erschröckliche Newe Zeittung ...).

5949. *Mel. Agricola Lub.*, Gratulatoria epigrammata ... cum ab illustr. principibus et ordinibus Silesiae fidelitatis juramentum consueto ritu suscepturus Vratislaviam felicissimae ingrederetur 2. Februarii ... 1620, viz č. 5438.

5950. Kurtze und gründliche Beschreibung dess Königlichen Einzuges, Welchen der Durchlauchtigste, Grossmächtigste Fürst und Herr, Herr Friedrich König zu Böhemb, Pfaltzgraffe bey Rhein, und Churfürst, Hertzog in Bayern, Marggraff in Mähern, Hertzog zu Lützenburg in Schlesien, Marggraff in Ober und Nieder Lausnitz etc. zu Bresslaw gehalten. Was zuvor, in, und darbey, auch so lange Ihre Königliche Maystet daselbst verwartet, biss zu deroselbten Abzuge sich begeben und verlauffen hat Observiret und zum Druck vorfertiget von *Georgio Reuttern*, Mitbürgern in Bresslaw, Anno KönIg FrIDerICVs kahrt bey Vns eIn, Thet Vnser angeneMester GastseIn. Gedruckt zu Bresslaw, durch Georgium Bawman, 4°, l. 32.

5951. Schlesischen Huldigung und Fürsten-Tags Schluss; I. Propositio: Welche die Kön. Majestät Fridericus in Böhem, denen Herren Fürsten und Ständen in Ober und Nieder Schlesien, bey vorgangener Huldigung, unnd damals gehaltenem Fürsten Tag in Bresslaw vortragen lassen; Dann auch II. Resolutio, so von bemeldten Herren Fürsten unnd Ständen auff solch vorgebrachte königliche Proposition erfolget; III. Artickel, so besagte Fürsten unnd Stände der Schlesischen Länder und Böhemischen Königreichs Defension halben, unter ihnen beschlossen; IV. Mayestätbrief, von König Friderichen den Evangelischen der reformirten Religion zu Bresslaw ertheilet; Alles fürgangen im Monat Martio, Anno Christi 1620, 4°, l. 20.

5952. Hertzliches Andächtiges Gebete, Zu Gott dem Allmechtigen vor Ihre Kön. May. Fridericum, diss Nahmens und Geschlechtes der Erste König in Böhmen, Pfaltzgraffe beym Rhein, dess H. Röm. Reichs Ertz Truchsess und Churfürsten, Hertzog in Bayern, Marggraffen in Mähren, Hertzogen in Schlesien und Lützenburgk, auch Marggrafen in Laussnitz etc. Aus H. Schrifft zusammen colligiret, in Deutsche Rithmologias gebracht Von *Georgio Reuttern*, Mittbürgern in Bresslaw. Anno O IesV RegIere Von Itzt an Vnsern Newen KönIg nach DeIneM Worte (chronogram = 1520). Gedruckt zu Bresslaw, durch Georgium Bawman,

---

*) Vyjel z Prahy 27. ledna 1620, 30. ledna přijel do Polné; 1. února přijeli vyslanci z Moravy; 2. února Škultet měl v Polné kázaní na žalm 121, 3. února ke Krumlovu Moravsk., 4. února do Brna, 6. února král přísahal, 7. stavové holdovali mimo K. ze Žerotína.

4°, l. 4. Chronogramm jest nesprávný; místo 1520 má býti 1620.

5953. Frewdenreiche, fröliche, recht Christliche, schrifftmessige königliche Glückwünschung dem Durchlauchtigsten Grossmächtigsten Hochgebornen Fürsten und Herrn Friederichen des Ersten dieses Nahmens Erwöhlten und gekröneten Königs zu Böheimb Pfaltzgraffen am Rhein des Heiligen Römischen Reichs Ertztruchses und Churfürsten Hertzog in Bayern, Marggraffen in Mähren Hertzog in Schlesien und Lützenburg auch Marggraffen in Lausnitz etc. Fleissig gestellet durch *Casparum Schreibern* allhie Mitbürgern. Gedruckt zu Bresslaw durch Georgium Bauman, s. a. 4°, 6 l.

5954. Oratio ad serenissimum ac potentissimum principem Fridericum regem Bohemiae. Auctore *Martino Opitio* Silesio. Typis Gotthardi Voegelini, 4°, l. 11.

5955. Oratio poetica de liberrima divi Friderici, comitis palatini ad Rhenum, et Rom. imperii electoris, etc. in regem Bohemiae electione. In frequentissimo Auditorum consessu debitae gratulationis ergo devotissima et subjectissima mente XIII. Februarii publice habita a *Thoma Sagittario* Philos: et J. U. D. P. L. Caesareo, Gymnasi Elisabethani Rectore et Professore; Scholarumque caeterarum Inspectore. Breslae excudebat Georgius Bauman Anno Christi 1620, fol. l. 8.

5956. Oratio Historico-Poetica Fridericum Regem Bohemorum. Ducem Silesiorum etc. Breslam accedentem, ibidem commorantem, ab eadem discedentem, excipiens, describens prosequens, In frequentissimo Auditorum consessu XI. Jun. horis ab IIX. usque ad X. promeridianis Publice habita *A. Thoma Sagittario* Philos. et J. U. D. Scholarumque Vratislaviensium Rectore et Inspectore. Breslae Excudebat Georgius Bauman, Anno Christi 1620, 4°, str. 52.

5957. Serenissimo ac potentissimo Principi ac Domino Dno. Friderico Regi Boëmiae, Comiti Palatino ad Rhenum et Electori, Duci, Bavariae, Marchioni Moraviae, Duci Silesiae et Lucemburgi, Marchioni Lusatiae etc. Dn. nostro clementissimo, demisso adfectu sincerum istud voti mancipo *Joannes Conradus* J. U. D. Svidnicii. Lignici Typis Sartorianis, fol. l. 1.

5958. Pro auspicatissimo sereniss. ac potentis. principis ac domini dn. Friderici I. regis Bohemiae, comitis palatini Rheni, S. Rom. imper. electoris Bavariae et Silesiae ducis, marchionis Moraviae et Lusatiae, domini sui clementissimi, Vratislaviae ingressu, votum theologicum. A *Georgio Fabricio S. Falcoberga*, Silesio, Ecclesiae Patriae Pastore, ejusdemque districtus Superadtendente. Vratislaviae, Imprimebatur per Georgium Bavmann. A. C. 1620, fol., l. 1.

5959. Elegia in honorem serenissimi ac potentissimi dn. dn. Friderici I. regis Bohemiae, S. imperii Romani electoris, comitis Palatini ad Rhenum, ducis utriusque Bavariae, Silesiae, et Lucemburgi, Marchionis Moraviae et Lusatiae, Comitis Veldentiae et Spanheimii, etc. Humilimae subjectionis ergo *M. Petrus Gotthardus*, P. L. C. Philomathem. Nobiliss. et Ampliss. Senatus Vratisl. Ecclesiastes in Hermansdorff fac. Vratislaviae, Imprimebatur per Georgium Baumann, A. C. 1620, fol., l. 1.

5960. Votum Serenissimo ac Potentissimo Principi ac Domino Dn. Fridrico Divina ac disponente Gratia, Electo et Coronato regi Bohemiae, Comiti Palatino ad Rhenum et Electori, Duci Bavariae, Marchioni Moraviae, Duci Silesiae et Lucemburgi, Marchioni Lusatiae, etc., Regi et Domino suo clementiss. Cum primum in Silesia sisteret pedem: Humilime oblatum, Dicatum a Regiae Majestatis Suae subjectissimo *Valentino Hanncke*, Ecclesiaste in Metallico Frewdenthalensi Engelssberg. Vratislaviae, Typis Georgi Baumanni, 1620, fol. l. 1.

5961. Serenissimo et potentissimo principi, ac domino, domino Friderico, regi Bohemiae, Comiti Palatino ad Rhenum, Sacri Romani Imperii septemviro, duci utriusque Bavariae ac Silesiae, Marchioni Moraviae, Lusatiaeque principi sapientissimo et fortissimo domino suo clementissimo sequens Idyllium anagrammaticum, ex Ipsius Regiae Majestatis, et Ejusdem Augustae, nominibus natum, humilimae gratulationis ergo offert *Joannes Lindnerus*. Glogoviae Majoris, Literis Funccianis An. 1620, fol. l. 1.

5962. Serenissimo a potentissimo principi ac domino, domino Friderico regi Bohem. comiti pal. Rheni, S. Rom. Imp. princ. electori, duci Bavar. march. Morav. duci Siles. et Lucenb. march. Lusatiae etc. feliciter in Silesiam advenienti, domino clementiss. Humilimae subjectionis debitaeque gratulationis ergo scrib. *Johan. Svevus*, Hayn. Sil. Schol. Pat. Col. et Cant. Lignici Typis Nicolai Sartorii (1620), fol. l. 1.

5963. Applausus votivus votivo illi plausui, quo publicè serenissimum et potentissimum Principem ac Dominum Dn. Fridericum D. G. regem Bohemiae, comitem palatinum Rheni, Sac. Rom. Imp. Principem Electorem, Ducem Bavariae, Silesiae et Lucemburgi, marchionem Moraviae et Lusatiae etc. Regem ac Dominum suum Clementissimum homagium pro more solenni a se suscepturum. Tum principes ac ordines Silesiae, tum Senatus Populusque Vratisl. laetabundi gratulabundique excipiunt, pro ejusdem serenis-

simae Majestatis honore Auspicatissimo, Per Anagr. et Epigr. aliquot animo devoto datus a *Johanne Blaufus* Sil. U. J. C. Vratislaviae Imprimebat Georgius Bauman. Impensis Joannis Perferti Bibliopolae Vratisl. 4°, l. 6.

5964. Serenissimo ac potentissimo principi ac domino, dn. Fridrico Bohemiae regi incluto; comiti palatino Rheni; S. R. Imperii archidapifero electori, vicario; Utr. Bavariae et Silesiae duci; Moraviae ac Lusatiae marchioni; Principi Sapientissimo, Fortissimo, Piissimo, Silesiam in eaquè Metropolin Vratislaviam Homagi accipiendi ergo feliciter ingredienti, humillimà adclamatione gratulatur *Caspar Cunradus*, Phil. et Med. D. A. C. 1620, 4°, l. 8. — Jiná vydání 1. Serenissimo ... dn. Friderico ... imperii ... Piissimo ... eaq.... 1620. Olsnae, Typis Bössemesserianis, 4°, l. 16. — 2. De serenissimi ac potentissimi principis ac domini, dn. Friderici I. Bohemiae regis, comitis Palatini Rheni, Sacr. Rom. Imperi Archidapiferi, Electoris et Vicarii, Ducis et Marchionis Bavariae, Moraviae, Silesiae, Lusatiae, Patris Patriae optatissimi, fortissimi, fidissimi, felicissimo Vratislaviam Silesiae Metropolin ingressu decermina votiva *Casparis Cunradi*, Phil. et Med. D. Bregae Typis Casparis Sigfridi A. C. 1620, 4°, l. 8.

5965. Votum, Divo Friderico regi Bohemorum devotum, Anno, quo hilare ingreditur Vratislaviam a cliente subjectissimae mancupationis *Johanne ab Hoeckelshoven*, Vratislavia-Silesio. Wratislaviae, Typis exscribebat Georgius Bauman (1620) 4°, l. 6.

5966. *M. Mel. Laubani*, Friderichus Biblicus sacrosanctus, id est, psalmus Davidis LXXII, cum Auctario ps. XXCV. Friderícho electori palatino primo regi Bohemiae, principi deo caro, piis omnibus exoptatissimo, cum Homagii causa ad Silesiam suam, pietate duce, comite justitia A. C. 1620. Mense Februario viseret, devotissime nuncupatus a musis Bregensibus. Typis Casparis Sigfridi, Anno Christi 1620, 4°, l. 10.

5967. Acclamationes ad Serenissimum ac potentissimum Principem ac Dominum Dominum Fridericum Bohemiae regem, comitem palatinum ad Rhenum, S. R. Imp. principem et electorem, ducem Bavariae, marchionem Moraviae, ducem Silesiae et Lucemburgi, marchionem Lusatiae, etc. Cum Inclutam Silesiae Metropolin Vratislaviam Jehova duce et omnibus piis congratulantibus feliciter ingrederetur. Divo ejus nomini exhibitae a subjectissimo cliente *Martino Laudano*, Vratisl. Lib. art. et Phil. M. Wratislaviae, Typis exscribebat Georgius Bauman. Anno 1620, 4°, l. 4.

5968. Vivat rex Salomoh, vivat. 1. Reg. 1. v. 34 et 39 praeque potenti principi ac domino, domino Friderico ejus nominis I. regi Bohemiae, comiti palatino, ad Renum, sacri Romani imperii archidapifero et electori, duci Bavariae, marchioni Moraviae, duci Silesiae et Lucemburgi, marchioni Lusatiae, etc. domino nostro clementissimo, Wratislaviam Silesiae metropolin, inter plausus et acclamationes gratulantium, Pompa solemni, primum feliciter introeunti, Ad Homagium, a Principibus ac Statibus Silesiae, suscipiendum, mense Februario: Anno Jesu Christi servatoris mundi; quo Friderich I. Bohemiae rex venit. (Ku konci.) Sacrae regiae maiestati; subjectissima cum veneratione, humilimè dicatum et oblatum, a *Davide Rhenischio*, Wratisl. Ecclesiaste, in Templo, et Professore, in Gymnasio, ad S. Elisabethae. Wratislaviae, Typis exscribebat Georgius Bauman. Anno 1620, 4°, l. 4.

5969. Rex Bohemiae vivat. Pyramis regum Bohemiae, et votorum Silesiae: Quam pro novi Regiminis Invictissimi Regis Bohemiae Friderici I. felici Ingressu, feliciore Progressu, ac feliccissimo Egressu, Deo Omnipotenti, dedicavit, consecravit. M. *Petrus Gothardus* P. L. Caesar. Philomatem. Nobiliss. et Ampliss. Senatus Vratisl. Ecclesiastes in Hermansdorff, fol. l. 1.

5970. Citharae Davidicae Psalmorum Selectiorum Prodromus. Pro Augusto Auspicatoque Augustissimi Bojemorum regis Friderici I. Wratislaviam Silesiae Metropolin Ingressu adornatus et humilimè dedicatus a *Samuele Beslero*, Bregens. Sil. Scholae Wratislaviensis in Neapoli Moderatore. Breslae in officina typographica Baumanniana Anno 1620, 4°. — Srv. *Emil Bohn*: Bibliographie der Musik-Druckwerke bis 1700 welche in der Stadt bibliothek, der Bibliothek des academischen Instituts für Kirchenmusik und der Königl. und Universitäts-Bibliothek zu Breslau aufbewahrt werden, Berlin 1883, str. 65.

5971. Gratulatoria Epigrammata Sereniss. ac potentiss. principi et domino, domino Friderico regi Bohemiae comiti palatino ad Rhenum S. R. Imperii electori, duci Bavariae, marchioni Moraviae, duci Silesiae et Lucemburgi, marchioni Lusatiae; Pragae solenissime coronato IV. Novembris Anno 1619, cum ab illustr. princip. et ordinibus Silesiae fidelitatis Juramentum consveto ritu suscepturus Vratislaviam felicissime ingrederetur 2. Februari Anno Chr. 1620 ibidem Ex perpetuae venerationis et obsequii debito humilime dicata et oblata a Mel. *Agricola Lubeno* Sil. Phil. et P. L. Ill. Gymnasi Rosenbergici in Bohemia Prorectore. Lignici Typis Nicolai Sartorii (1620), fol. l. 6.

5972. Leonum Confoederatio, Oder Löwen Bündnüss: Zu Lob, Ehren und

Christlicher Gratulation: Gott: und Unserm Newen Könige: Dem Durchleuchtigsten, Grossmechtigsten Fürsten und Herrn, Herrn Friderichen dem Ersten, Freyerwehlten und gekröntem Könige zu Böhemb, Pfaltzgraven bey Rheyn, des Heyligen Römischen Reichs Ertzschencken, Ertztruchsessn unnd Churfürsten, Hertzogen in Bayern, Marggraven zu Mährern, Obristen Hertzogen in Ober und Nieder Schlesien, Marggraven zu Lausitz, Graven zu Veldentz und Sponheimb. Auff Ihrer Königl. Maytt. Einzug in die Hauptstadt Bresslaw in Schlesien, den 20. Februar. Anno 1620. In demüthigster, gehorsambster Unterthänigkeit, offeriret von *Bartholomaeo Ebehardo*, Von Görlitz, Scribenten und Deutschen Poeten in Bresslaw. Gedruckt zu Bresslaw durch Georgium Baumann, 4°, l. 8.

5973. Acclamationes votivae in publica Silesiae laeticia, sub adventum serenis. ac potentis. principis ac domini, dn. Friderici, Bojemiae regis, comitis palatini ad Rhenum, S. Romani Imp. Electoris, Ducis Bojariae, Silesiae, et Lucemburgi, Marchionis Moraviae et Lusatiae etc. Domini nostri clementissimi, Preslaviam Silesiae metropolin sollenniter ingressi a. d. XX. Februar. 1620 humili et animo et stylo scriptae a *Nicolao Henelio* U. J. D. Ducatus Monsterbergens. ac Territori Francost. Syndico, Judiciique ibidem Regii adsessore. Vratislaviae, Imprimebat Georgius Bauman. Anno 1620, 4°, l. 8.

5974. Vaticinium melisseum Cygnea voce Ad rupes quondam ac praecelsa cacumina Montis regia cui nomen nobile Sella dedit: Myrtileti decantatum: Nunc verò pro temporum ratione, et Statu Regni Bohemiae vicinarumque Regionum et Provinciarum, cum acclamatione votiva, Serenissimo ac potentissimo principi ac domino, dn. Friderico regi Bohemiae, comiti palatino ad Rhenum, et electori, duci Bojorum, marchioni Moraviae, duci Silesiae et Lucemburgiae, marchioni Lusatiae, etc. Cum ad Principes et Status Silesiae Homagii a Subditis acceptandi ergo Breslam Silesiorum metropolin die XXIV. Febr. Anno 1620 ingrediretur. Felicis ominis ergo repetitum, dedicatum, consecratum a *Johanne Laugio*, Ligio-Silesio. Anno Veni prosperiter bone Friderice, rex Bohemiae. Vratislaviae, Excudebat Georgius Baumann, fol. l. 4. — Jiné vydání Vaticinium melisseum . . . Lignicii Typis Nicolai Sartorii, Anno 1620, 4°, l. 4.

5975. Ad Serenissimum atque Potentissimum Principem ac Dominum Dn. Fridericum regem Bohemiae, comitem Palatinum ad Rhenum, Sacri Rom. Imperii Electorem ducem Bavariae, marchionem Moraviae, ducem Silesiae et Lucemburgi, marchionem Lusatiae, dominum nostrum clementissimum, cum ad Homagium suscipiendum, Silesiorum Metropolin Vratislaviam A. D. VII. Cal. Mart. Ann. 1620 ingrederetur feliciter humilimae subjectionis atq. cultus ergò scribeb. *Elias Major*, Vratislaviensis, in Gymnasio Patrio Histor. Prof. Breslae excudebat Georgius Baumañ. Anno 1620, fol., l. 1. — Srv. *Max Hippe*, Aus dem Tagebuche eines Breslauer Schulmannes im siebzehnten Jahrhundert, Breslauer Studien 1901, str. 159.

5976. Bey dess Durchlauchtigsten, Grossmächtigsten, Hochgebornen Fürsten und Herrn, Herrn Friderichen, dess Ersten Nahmens, Erwöhleten und Gecröneten Königs zu Böhaimb, Pfaltzgraffens bey Rhein, dess heiligen Römischen Reichs Ertztruchsess und Churfürsten, Hertzog in Bayern, Margraffen in Mähren, Hertzog in Schlesien und Lützenburg, auch Marggraffen in Lausnitz etc. (Gott lob.) gantz glücklichen Einzug in Ihr. Maytt. Schlesische Hauptstadt Breslaw den 23. Febru. Christlicher Wuntsch und Seufftzerlein. Aus trewen Hertz in Einfalt schlecht, Gestellet durch *Georg Gumprecht* S. S. Gedruckt zu Bresslaw durch Georgium Bawman, fol., l. 1.

5977. Pacis oder, nimirum Insignis et vere Christiana Sereniss. et Potentiss. Principis ac Domini, Dn. Friderici Dei Gratia regis Bohemiae et Comitis Palatini ad Rhenum, Ducis Bavariae, Silesiae et Luceburgi, Marchionis Moraviae ac Lusatiae, etc. S. Rom. Imperii Electoris et Vicarii, Pietas, in suscepta nuper ab illo Regni Corona et Cura elucens; Una cum Votivo applausu et Gratulatione laetabunda, Quando Vratislaviam Silesior. A. 1620. M. Febr. d. 23. ad acceptandum Homagium Maxima cum pompa et festivitate ingrediebatur; Humilimae subjectionis ac debiss. affectionis contestandae ergo Carmine breviter adumbrata, celebrata et decantata a *Tobia Libaldo*, Sil. Ph. et Med. D. Lignici Typis Sartorianis, 4°, l. 4.

5978. Carmina gratulatoria divo Friderico regi Bohemiae, comiti Palatino Rheni, et Sacri Romani Imperii Electori, etc. Wratislaviam XXIII. Februarii felicissime cum omnium bonorum ἐπισημασίᾳ et laetissima congratulatione ingredienti humilima et devotissima manu et mente oblata a *Thoma Sagittario*, Philos. et J. U. D. Gymnasii Scholarumque Wratislaviensi Rectore. Fol., l. 5.

5979. Acclamatio votiva ad serenissimum et potentissimum principem ac dominum, dn. Fridericum Bohemiae Regem, et Electorem Rom. Imperii, Palat. ad Rhenum Pro felici in urbem Vratislaviam Silesiae Metropolin ingressu paulo ante horam 4. vespert. 13. Februarii styl.

vet. 23. stil. novi, qui erat Dominica Sexagesima, Anni nostrae salutis 1620. Typis Baumannianis. Domino meo Clementissimo votivam hanc acclamationem humilima manu, devotiss. animo effero *M. Jeremias Tschonder*, 4°, l. 4.

5980. *ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΙΣ* ad sereniss. potentiss. q. principem ac dn. dn. Fridericum I. Bohemiae regem, Rheni palatinum comitem, S. Romani Imperii electorem, utriusque Bavariae et Silesiae ducem, Moraviae et Lusatiae utriusque marchionem, Veldentii et Spanheimi comitem, Vratislaviam, Silesiae metropolin, Die 23. Februarij feliciter ingredientem, Anno Rex Friderice, gemit patria pressa, veni. Devotiss. Subjectissimaque mente facta, a Sereniss. Regiae T. Majest. humillimo Servitore, *Godefrido Wagnero*, Vratisl. Templi Elisabethani cantore. Vratislaviae, Excudebat Georgius Baumann 1620, fol. l. 1.

5981. M. V. S. J. C. A. Ars quaecunque valet: Sed Musica prima putanda est, Namque Diis canitur, Coelicolisque Choris. G. W. V. S. Srv. č. 5947. (Bruchmann).

5982. Delineatio simplissima et Descriptio brevissima Portae Augustissimae, quam Divo Friderico regi Bohemiae etc. Duci Silesiae etc. Phoebus et Musae in Parnasso ex Vratisl. sic posuere. Vratislaviae, Typis Baumannianis, fol., l. 1.

5983. Porta pacis augustissima divo Friderico regi Bohemiae, comiti palatino Rheni, S. R. Imp. principi et electori, duci Bavariae, marchioni Moraviae, duci Silesiae et Lucemburgi, marchioni Lusatiae Jehova ducente, Angelica caterva concomitante, totius Silesiae Musis et Charitibus congratulantibus, bonisque omnibus ὁλοψύχως applaudentibus, et fausta quaeque apprecantibus: Wratislaviam Metropolin Silesiae XXIII. Februar. ingredienti: a senatu populoque Wratislawiense subjectissimae devotionis, et devotissimae subjectionis ergò in publico foro erecta, et versibus, quorum nonnulli ipsi Portae appicti, descripta brevissimis, a *Thoma Sagittario*, Philos. et J. U. Doctore, P. L. Caes. Gymnasii Elisabethani Rectore et Professore publico, Scholarumque caeterarum, quae ibidem, Inspectore. Vratislaviae, Imprimebat Georgius Baumann. Anno 1620, fol., l. 7.

5984. Serenissimo et potentissimo principi ac domino dno Friderico, regi Bohemiae, comiti palatino Rheni, S. R. I. electori, duci Bavariae, marchioni Moraviae, duci Silesiae et Lucemburgi, marchioni Lusatiae, etc. Principi Sapientissimo, Fortissimo, Clementissimo, Cum Vratislaviam Metropolin, ad Homagium, a Ducibus et Statibus Silesiae, suscipiendum, die 23. Febr. Anno 1620 feliciter ingrederetur. Et per Arcum Thronumque Triumphalem, ipsius Majestati a S. P. Q. W. erectum, illustrissimo comitatu, magnifice incederet. Elegia Gratulatoria ad eiusdem Arcus Emblemata alludens. Humilimae Subjectionis, et devotissimae gratulationis ergo conscripta a *Thoma Schroeero*, J. U. C. Curiae Vratisl. Advocato Ordin. Breslae Typis Baumannianis, Anno 1620, fol., l. 1.

5985. Fried-Ehren-Thron, Oder Die Ehrenpfort, Welche Dem Durchlauchtigsten, Grossmächtigsten, Hochgebornen Fürsten und Herrn, Herrn Fridrichen dem Ersten dieses Nahmens, Könige in Böheim, Pfaltzgraven beym Rhein, unnd Churfürsten, Hertzogen inn Bayern, Margraffen in Mähren, Hertzoge in Schlesien und Lützenburg, Auch Marggraffen in Laussnitz etc. Als seine Königl: Mayest: in Bresslaw die Hauptstadt der Schlesien von den Hochlöblichen Herren Fürsten und Ständen dieses Landes die Huldigung anzunemen, durch Gottes Genade, Begleitung und Schutz den 23. Febr. Ihren Einzug halten solten. Von einem Edlen, Gestrengen, Ehrenvesten, unnd Hochweisen Raht, der Bürgerschafft und Volckreichen Gemeinde daselbst zu unterthänigster Ehrerbietung unnd Ehrerbietigster Unterthänigkeit auff freyem Marckt auffgerichtet und erbawet. Erstlich Carmine Elegiaco, jetzo aussführlicher mit Teutschen Reimen beschrieben und erkläret von *Thoma Schroeero*, U. J. C. Curiae Vratisl. Advocato Ordinario. Zu Bresslaw druckts und verlegts Georg Bawman Im Jahr Christi 1620, 4°, l. 20. Srv. Weimar. Jahrbuch IV, str. 146; *Wolkan*, Winterkönig, N. 81, str. 351.

5986. O Rex Magne, have ac favens adesto. Frieden- und Ehren-Port dess Grossmächtigsten Königes zu Böhaimb etc. Obristen Hertzogs in Schlesien etc. Friderici. Porta Pacis et Gloriae Mathematico Poëtica divo Friderico regi Bohemiae et electori palatino etc. duci Bavariae utrique; et Silesiae etc. sacra: Quam regiae ipsius maiestati, quum Deo ter opt. max. duce, Angelis Comitibus, Silesiis congratulantibus, Musis Charitibuque; et bonis applaudentibus omnibus Silesiae Metropolin Vratislaviam Anni hujus Bisextilis 1620. Mens. Februario Die XXIII. Proprid. S. Matthiae post merid. feliciter ingrederetur, subjectissimae observantiae, faustissimeque ominis ergo effectam et expositam mente devotissima, manu humilima Scriptam supplex obtulit *Jacobus Bartschius*, Lauba-Lussatus Hexapol. et Typis Chalcographicis Wratislaviae exscripsit Georgius Bauman Mense Martio Anni eia! Fridericus in urbem venit. Laetare Bresla: nam rex tuus adest. Gott Lob, Unser Furst und

König in Böhmen ist in Bressel eingezogen, fol., l. 8.

5987. A. O. J. Hymnodia regia Davidi sive Psalmus XXI, Singulis Versibus exhibens Annum a nato Christo 1620. Quo Friderico I. Bohemiae Regi divinitus electo a ducibus et statibus Silesiae Homagium praestitum est: pro Salute Regis Regnique acceptati administratione salutari decantata: a *Paulo Hoffman*, Boleslavia-Sil. Ecclesiaste Creibano in Ducatu Lignic. Lignicii, Typis Nicolai Sartorii, fol., l. 1.

5988. Panegyricus Serenissimo Friderico palatino Bojemorum regi magno Silesiae duci S. R. I. VII viro principi potentissimo Silesiam in fidem accipienti dictus, a *Jona Melidéo*, Sag. Siles. Illustr. Aurimontanae Rectore. Lignicii Typis Sartorianis, fol., l. 8.

5989. Panegyricus serenis. et potentis. principi et domino dno. Friderico regi Bohemiae, comiti palat. ad Rhenum S. R. J. principi electori, duci Bavariae, marchioni Moraviae, duci Silesiae, et Lucemburgi, marchioni utriusque Lusatiae, cum homagium a provinciis incorporatis susciperet, dictus a *Bernhardo Guilielmo Nüslero* Siles. Lignici. Typis Sartorianis., fol., l. 4.

5990. Serenissimo Augustoque Principi ac Domino, Domino Friderico I. Bohemiae Regi potentissimi, Comiti Palatino ad Rhenum, Sacri Romani Imperii Archi-Dapifero et Electori, Utriusque tam Bavariae quam Silesiae supremo, ut et Lutzemburgensium, Duci, Moraviae et Lusatiae Superioris Inferiorisque Marchioni, Comiti in Veldentz et Spanheim etc. Regi, Principi et Domino suo Clementissimo, de Auspicato in Metropolin Vratislaviam ingressu et Homagii a Principibus et Statibus Silesiae praestandi susceptione, gratulans humilimè offert Is Cujus nomen infra. Bregae, Typis Sigfridianis. Anno 1620. Regiae V. Majestatis Mancipatus Subditus Magister *Johannes Scultetus*, Poëta Coronatus Imperialis, 4°, l. 4.

5991. Adclamatio votiva, qua Serenissimus et Potentissimus Princeps ac Dominus, Dn. Fridericus Rex Bohemiae, et Elector Imperii Romani, Comes Palatinus ad Rhenum, etc. Dominus noster clementissimus, Natalem 3. Non. Martii, An. 1620 felicioribus remeantem auspiciis Vratislaviae celebrans, debita et humillima animi subjectione salutatur. Breslae, Typis exscribebat Georgius Bauman, 4°, l. 4.

5992. Huldigungspredigt. Als Der Durchlauchtigste, Groszmächtigste Fürst und Herr, Herr Friedrich, König zu Böhmen, Pfaltzgraff beym Rhein, und Churfürst, Hertzog in Bayern, Marggraff zu Lausitz etc. Von den hochlöblichen Herren Fürsten und Ständen in Ober und Nider Schlesien zu Bresslaw, den 27. Tag Februarij dieses 1620. Jahres die Huldigung empfangen In der Kirchen zu S. Elisabeth gehalten von *Zacharia Hermanno*, der H. Schrifft Doctore, der Kirchen und Schulen in Bresslaw Inspectore. In vorlegung Hans Eyerings seligen Erben und Johann Perferts Buchhändler in Bresslaw durch Georgium Bawman im Jahr 1620, 4°, l. 10.

5993. A Domino factum est istud, et est Mirabile. Serenissimo ac potentissimo principi et domino, domino Friderico, regi Bohemiae, comiti palatino ad Rhenum, S. R. Imperii Septemviro, Duci Bavariae, Marchioni Moraviae, Duci Silesiae et Lucemburgi, Marchioni Lusatiae, etc. Vratislaviam Silesiorum Metropolin XXIII. Februarii 1620. feliciter ingredienti; Domino meo Clementissimo, Hasce humilimi Cultus Arrhas ad Bonae Famae et Memoriae Aras pono *Petrus Titius*, Phil. et Med. D. Breslae Excudebat Georgius Bauman, 4°, l. 10.

5994. Patriae Tripudium festivum Post excussum machinationum Jesuiticarum laqueum super Electo et coronato jamque Wratislaviam in Silesiam magnificentissime homagii causa veniente serenissimo ac potentissimo principe ac domino, domino Friderico rege Bohemiae I°. comite palatino ad Rhenum V°. S. R. Imperii Principe et Electore, Duce Bavariae, Comite Veldentiae et Spanheimiae, Marchione Moraviae, Duce Silesiae et Lucemburgi, Marchione Lusatiae. In porta gloriae a S. P. Q. Breslaeo devotae subjectionis ergo in foro collocatae adumbratum et depictum In Magnifica receptionis et introductionis ab omnibus Silesiae principibus et ordinibus factae pompa frequenti plausu exhibitum et repraesentatum. Rudi Minerva et penicillo non descriptum et imitatum, sed potius tentatum quam absolutum a *Johanne Hertlingio* Namsl. Sil. LL. Studioso, Olsnae Sil. Typis Bössemesserianis, 1620, 4°, l. 24.

5995. Král Fridrich v Slezsku. *Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 447-73.

5996. Auszug eines anschreibens der landstände des markgrafthums Niederlausitz an die schlesischen Fürsten und stände, d. d. Lübben in währendem landtage den 7. Februar 1620. *Palm*, Acta publ. 1620, str. 55-6.

5997. Anbringen der gesandten der markgrafschaft Oberlausitz, in erlangter audienz den Fürsten und ständen schriftlich übergeben, d. d. 19. Febr. 1620. *Palm*, Acta publ. 1620, str. 54.

5998. Landes Gravamina der Fürsten und Stände, dero zu Böhaimb Majestät den 26. tag Februarii in dero Stadt Breszlaw übergeben. *Palm*, Acta publ.

1620, str. 19-31. Srv. *D'Elvert*, Schriften, l. c., XXII, str. 544.

5999. Eid von der königlichen Majestät den Herren Fürsten und Ständen gethan. — Der Fürsten Eid. (27. února.) *Palm*, Acta publ. 1620, str. 34.

6000. Proposicí král. k stavům slezským. *Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 453-60.

6001. Ihrer Königlichen Majestät Proposition an die Herren Fürsten und Stände in Schlesien (27. únor). *Palm*, Acta publ. 1620, str. 35-40. — Srv. Fried Proposition an die schlesischen Fürsten und Stände (27. únor), *D'Elvert*, Beiträge zur Gesch. der böhm. Länder im 17. Jahrh., str. 544, l. c.

6002. Resolution des Königs zu Böhmen auf vorhergehende (ze 26. února) Gravamina, d. d. 2. März 1620. *Palm*, Acta publica 1620, str. 30-34.

6003. König Friedrichs Publication des Herzogs Johann Christian zum Oberhauptmann in Schlesien, Breslau, 3. März 1620. *Palm*, Acta publ. 1620, str. 81-2.

6004. Majestát na svobodu náboženství Vratislavské obci daný, 5. března 1620. *Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 472-3.

6005. Concession des von des königs majestät den Breslauer reformirten ertheilten freien religions-übung, d. d. 5. März 1620, *Palm*, Acta publ. 1620, str. 56-8.

6006. Odpověd stavův na proposicí král. k stavům slezským. *Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 460-6.

6007. Fürstentages Beschluss auf vorgesetzte (27. únor) königliche Proposition, d. d. 7. Martii 1620. *Palm*, Acta publ. 1620, str. 41-8.

6008. Der Herren Fürsten und Stände in Schlesien Antwort an Erzherzog Carln, Bischof zu Presslaw, dat. Presslaw, den 9. Martii 1620. *Palm*, Acta publ., 1620, str. 68-72. — Srv. *D'Elvert*, Schriften, l. c., XXII, str. 545.

6009. Snešení stavův slezských v příčině defensí. *Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 468-72. — Articul, so die Schlesischen Fürsten und Stände zu ihrer Defension an. 1620 unter sich beschlossen. Vratislaviae, 10. martii. *Lünig*, Reichsarchiv VI, č. 297. Bibl. Č. Hist. II, č. 269. — Articuli zwischen denen Schlesischen Fürsten und Ständen zu gemeiner Landes-Defension beschlossen; worzu sie gewisse Völcker zu werben und zu deren unterhalt eine Summa geldes zusammen zu schüssen verwilligen (Wratislaviae, 1620, 10. března). *Dumont*, Corps diplomatique du droit des gens. Viz Bibl. Č. Hist. II, č. 486. — Memoriale, 10. Mart. 1620 (odpověď na list českých stavů z 10. ledna 1620). *Palm*, Acta publ., 1620, str. 59-67. — *D'Elvert*, Schriften, l. c., XXII, str. 545.

6010. Schreiben der schles. Fürsten und Stände an den Fürsten von Siebenbürgen wegen des Waffenstillstandes mit Kaiser Ferdinand, Breslau, 10. März 1620. Otiskl *Palm*, Acta publ. 1620, str. 72-4. *D'Elvert*, Schriften, l. c., XXII, str. 545.

6011. Auszug aus dem Antwortschreiben der Fürsten und Stände an den König auf dessen Einladung Taufzeugen seines Sohnes zu sein, d. d. 10. März 1620. *Palm*, Acta publ. 1620, str. 67.

6012. Listiny, týkající se náboženských i politických poměrů slezských měst viz *Palm*, Acta publ. 1620, str. 76-81.

6013. Fridrich z Tyfenpachn zmocní se s lidem moravským Niklspurku. *Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 433. Srv. č. další.

6014. Artikulové a punkta od pana pana Ferdinanda hraběte z Nagarolu, jakožto plnomocníka pana Henrycha Prussa, hejtmana a commendanta na zamku Nyklšpurku v příčině postoupení a vzdání téhož zámku, se panem Fridrichem z Tyfenpachu, rytířem a nejvyšším, jménem a na místě téhož pana hejtmana Henrycha Brussa jako i jeho vyšších officírův, měšťanův a jiných soldatuv, accordirovana a zavřena totižto. Dat. Nyklšpurku 3. Februarii o 12 hodinách v noci letha 1620. Viz *Durdík*, Ceroni's Handschriftensammlung str. 256. — Otištěno v Quellenschriften zur Gesch. Mährens und Schlesiens, 1. Sekt.: Chroniken, 1. T., Brünn, 1861, str. 392-4 pod titulem: Uebergabe von Nikolsburg 1620 (aus dem Chaos Pessinianum). Srv. *D'Elvert*, Schriften, l. c., XVI, str. 88: Accord wegen Uebergabe der Stadt Nikolsburg.

6015. Summarischer Inhalt und Begriff des Gnadenreichen Ablas, und Allgemainen Jubilaei, so dieses 1620. Jahrs, von der Bäpstl. Heyl. Paulo V. aussgangen und indicirt worden. Saltzburg 7. Februar 1620, 4°.

6016. Beschreibung der erfolgten Religionsstrittigkeiten, so unter den Böhmisch- und Mähr. Ständen wieder den Kaiser Ferdinando 2. bei angehend 1620 geschehen. (Diarium od 7. února—29. (28.) července 1620, ve smyslu katol.) Viz *Dudík*, Ceroni's Handschriftensammlung, str. 244.

6017. Käysers Ferdinandi Mandatum an Graffen, Herren und Ritterschafft des Königreichs Böheim, sich durch nichts widriges verleiten zu lassen, sondern ihm getreu zu verbleiben, de anno 1620 (Wien, 8. Februarii). *Lünig*, Das Teutsche Reichsarchiv VI, I. Cont., č. 113. Viz Bibl. Č. Hist. II, č. 269.

6018. Schreiben des Königs Friedrich an die Fürsten und Stände Schlesiens. Einladung bei seinem Erbprinzen zu Gevattern zu stehen. 8. Feb. 1620. *Palm*.

Acta publ., 1620, str. 19. Srv. *D'Elvert*, Schriften, XXII, l. c., str. 544. — Odpověď viz u 10. března.

6019. Copia der vom Churfürsten von Sachsen den Herren böhm. evang. Ständen gegebenen Resolution, Torgau, 30. Jan. (10. Febr.), 1620. Rkp. viz *Vávra Jos.*, Zpráva o archivu říšsk. hraběte z Oppersdorfu v Horním Hlohově, Č. Čas. Hist. II, 1896, str. 383. — Srv. Ihrer Churf. Gnaden zu Sachsen den Böhmischen Abgesandten gegebene schrifftliche Antwort. Signatum Torgaw den 10. Februarii Anno 1620. *Londorp*, Acta publica, I, k. 124.

6020. Zeitung aus Böhmen, insonderheit von dem Treffen von Langenloys. Güstrin, 1620, 4°. Srv. *Skála*, l. c., III, str. 477. *Gindely*, l. c., III, str. 89.

6021. L'Heureuse victoire, obtenuë les catholiques de la Ville de Prague le 11. de Feburier dernier contre les Heretiques rebelles, qui vouloient briser et demolir les Croix dressees aux Carrefours d'icelles, par Commandement de leur pretendu Roy . . . Et la dernier bataille du Comte de Bucgury. Jouxte la copie imprimer. A Coulogne, chez Antoine Herart, imprimeur iuré 1620, m. 8°, 8 l.

6022. Sendtschrifft oder Gründtlicher Bericht ausz dem Böhmischen Läger auff Prag gethan, von der eroberten Victori unnd Sieg, so Graff von Bucquoij, Obrister Feldt Marschalg desz Kayserlichen Khriegszvolcks, den 11. Febr. 1620 Wider den Grafen von Hollach und Föls, bey, in, und ausserhalb Loisz ein Meil wegs von Krembs geschehen. Item wird erzehlt, was sich hernacher verlauffen, fürnemblich bey Egenburg, da die Böhmischen sollen obsieget haben. Dat. Egenburg, 1. Martii 1620. Viz při 12. dubnu. Srv. též Bibl. Č. Hist. III, č. 12383.

6023. Schreiben Kaisers Ferdinand an seinen Bruder den Fürstbischof Karl 1620, 12. Februar. Viz *Palm Herm.*, Die Konföderation der Schlesier mit den Böhmen. Zeitschr. Gesch. Schlesiens VIII, 1867, str. 316.

6024. Relatio torturae et mortis *Joannis Sarcandri*, decani et parochi Holešoviensis in Moravia. (Ex reliquiis *Pešinae*.) 1620, 5. Sept. Rkp. v kap. arch. Pražském, sign. LXV, 23. (st. sign. S. III. IX.). (13. února vzat do vazby, do 18. února mučen, 17. března zemřel.).

6025. Relatio Joh. Scintillae ad Cardinalem de Dietrichstein de martyrio venerab. Johannis Sarcander. Rkp. něm. v *Dudíka* Ceroni's Handschriften-Sammlung str. 332. Jest to opis z něm. originálu, [illegible] z Olomuckého archivu městského [illegible]. — Tato relace jest vzata za základ [illegible] rukopise u *Dudíka* na str. 245 [illegible] Anjetzo folget die gründliche Wahrheit, wie Sie seynd mit dem frommen Prister Johannes Sarcander von wegen der Cosaken einfall in das Land grausam umgangen. Srv. *Týž*, Olmützer Sammel-Chronik str. 46-7, Quellen-Schriften z. Geschichte Mährens u. Österr. Schlesiens I. Sekt., Chroniken, 1861; viz též u *téhož* v jeho Olmützer Chronik, *D'Elvert*, Schriften I, 1851, str. 43 a d. — *D'Elvert*, Schriften XVI, 1867, str. 121 uvádí hořejší relaci pod titulem: Joh. Scintilla, Examen undt Marter Auch Erfolgter Todt undt begräbnuss dess Herrn Johannis Sarckanders, gewesenen Pfarrern zu Holleschau sub a. 1620. Srv. Beschreibung der Marter, und seligen Todt des Herrn Johann Sarkanders, nebst erfolgten Religions Streitigkeiten, so dabey vorgefallen, im Jahr 1620. Viz *D'Elvert*, Schriften XVI, 1867, str. 112-22. S poznámkou: Extrahiret aus dem Rathsprotokoll, welches im Jahr 1620 gerichtlich geführet worden. Bylo později častěji přetiskováno. — — Srv. vyobrazení: Marter des Joh. Sarcander von Skoczovia, Pfarrers zu Holoschhoven. Visí na provaze, a 2 kati opalují mu pochodněmi maso s těla. Vzácná ryt. (1620). Viz *Drugulin*, Bibl. Č. Hist. III, č. 12292, str. 130. — Český překlad: Martyrium ad. rev. d. Joannis Sarcandri de Skoczovia, per Joannem Scintillam illustr. Cardinali (de Dietrichstein) oblatum. A. 1621. *Dudík*, Ceroni's Handschriftensammlung, str. 255. Srv. Martyrium Adm. Rev. Dom. Joan. Sarkandri de Szozcovia per uoan (!) Scintillam Ill. Fr. a Ditrichstein I. R. E. Card. et Episc. Olom. 1625 oblatum. Souvěký rukopis. Srv. Blahověst, 1855, str. 250.

6026. Species facti hrozného příběhu a mučení ctihodného kněze pana Jana Sarkandra, faráře Holešovského, který roku 1620 dne 13. měsíce februara od vnitř opálených pikardických stavův ex odio fidei, však ale jako v příčině vpádu Poláků do Moravy hrozně po třikráte zmučen a o život připraven. Kteréžto jich knížecí milosti Dietrichšteinovi, tehdáž biskupu Olomouckému, na jejich žádost od rychtáře pravní — Olomouckého, který při tom aktu osobně byl, odeslána byla. Anno et die ut supra. Opis originálu, vyhotovený r. 1726 a chovaný v archivu farním v Králicích. Viz Hlas. čas. církevní, v Brně XI, 1859, č. 19.

6027. La grande cruauté et tyrannie exercée en la personne du Rév. Pére en Dieu et bienheureux Jean Sarcander, doyen pasteur de Holoshouen en Moravie province de Boesme par les pervers heretiques et infideles, en l'année 1620; ensemble les miracles qu'il a fait après sa mort. Paris 1620, 12°, 40 l.

6028. *Bielski Fabian*, Głos krwie [illegible] Josefata Kuncewicza,

archiepiskopa połockiego, także błogosławieonego Jana Sarkandra, męczennika morawskiego, przytem o swiętych obrozach, jako mają być szanowane. Kraków, 1629, 4°, 24 l.

6029. Umučení Sarkandra, viz *Pešina*, Phosphorus Septicornis, Bibl. Č. Hist. II, č. 2662, 1673, str. 368 a d.

6030. *Georg. Protivinus Zialkowsky eques de Zialkowitz*, Tortura seu elogium Joannis Sarcandri ... Olomucii, 1689, 4°, s vyobr. — Něm. vyd.: Olmütz, 1702, 4° (s vyobr. Sark. od Ant. Lublinského).

6031. *Bílovský Gottfrid Jos.*, farář Letovský, Ecclesiasticus cherub, církevní cherubín, aneb slavný a stálý v ohni a mukách víry a sv. zpovědi zástupce Jan Sarkander, děkan holešovský. V Brně, u Mart. Alžb. Synapovy, 1703, 12°, l. A-C. (Životopisná báseň o J. Sarkandru.)

6032. *Bílovský God. Jos.*, Stella nova Archi-Duci Carolo in Hispaniarum Regnum bono omine praevia, seu Joannes Sarcander, status apostolici sacerdos. Holeschoviae in Moravia parochus et decanus, magnus Christi athleta, ob odium catholicae fidei plurimum anno 1620 Olomucii tortus, tostus, ac extinctus, apud Moravos sepultus, apud Hispanos a prodigijs terra, marique redivivus. Olomucii, 1703, 4°, str. 56. S vyobrazením (F. V. Püt sc.) (Saphická báseň). Z obsahu: I. Ortus Sarcandri, studium, sacer ordo decanus. II. Principium belli, sacrique afflictio cleri. III. Examen capti primum torturaque sicca. IV. Altera torturae rabies, testisque dolosus. V. Insolitas servata tulit, confessio poenas. VI. Horridior tortura, preces, abscissio crinis. VII. Exit saxosa fons prodigiosus ab ora, depellitque gravem nobilis unda sitim. VIII. Sarcandrum properis, judex vult tollere flammis. IX. Seminecis nimium crudelis cura Joannis. X. Nobilis obsequium civis cum prole puella. XI. Arbitri pereunt, perdit caput ense Bitovvski, hoc post eximii funera sancta viri. XII. Ungitur ad luctam, sacra sumit fercula, tandem — ultima Sarcander funera mortis obit. XIII. Nobilitas tumuli cum plebe retardat honorem. XIV. Reliquiis numen mirum largitur odorem, functaque purpureis, contegit ora genis. XV. Inclyta Sarcandri vivit post funera virtus. — Často citováno jako: Odae de Joh. Sarcandro ...

6033. *Bílovský Gottf. Jos.*, Rubus incombustus seu Joh. Sarcander. Brunnae, 1705, 4°. — Srv. *von Grünwald Wilhelm*, Unverbrannter Busch oder der sel. Sarkander, Brünn, 1705, 4°.

6034. Rubinus Moraviae. Id est: venerabilis Joannis Sarcandri de Skoczovia, Holeschoviensis apud Moravos parochi, ob catholicae religionis odium et sanctae servatum confessionis sigillum, crudelissime ab haereticis excarnificati, invictique martyris admiranda patientia. Ex variis tum scriptis et impressis, tum vivae vocis, fide dignorum, tragaediae illius tunc spectatorum, auditorumque testimoniis, relationibus, ac notatis fidis, non paucis, quasi miro casu acceptis collecta. Studio ... *Andreae Eustachii Swartz*, decani Holeschoviensis Foranei (1687). Nunc autem marginalibus scholiis, observationibus ac ad rem facientibus post singula capita seu radios notis plenoque rerum indice adornata ac luci publicae primum data a *Joanne Georgio Stredowsky* ... Brunae, 1712, 12°, str. 185 (12). S přílohami: Epitome historica vitae ac mortis, venerabilis Joannis Sarcandri ex *P. Georgio Crugerio* in Ephemeridibus 17. Martii. — Alia narratio de immani crudelitate, in innocentem Joannem Sarcandrum, ab haereticis exercita a *Thoma Joanne Pessina de Czechorod* in Phosphorum Septicornem, radio 3. pag. 368 inducta. — *Bohuslai Balbini*, de venerabili Joanne Sarcandro relatio, desumta ex Miscell. Bohem. Dec. I. l. 4, par. I, st. 125. — Epitome seu succincta et vera narratio torturarum, atque carnificinae, quam gloriosus martyr Joannes Sarcander de Skoczovia, parochus et decanus Holeschovii, innocentissimi a Calvinistis rebellibus Sacrae Caesare et Majestati, in Moravia Olomucii pertulit ac interfectus est an. 1620 Conscripta Germanice a teste oculato *Joanne Scintilla*, concive et iudice id temporis Olomucensi, et illustrissimo Cardinali Francisco a Dietrichstein oblata. — *Anonymus* in domo pietatis et litterarum, seu in Pragensis Wenceslaitani seminarii elogiis columna 1. spectaculo, 2. has de nostro Joanne edidit laudes. — Aliquot epistolarum Sarcandrianarum apographa. Primum a magno viro alibi fama nobis laudato ... Alterum ex ipso venerabilis martyris Joannis Sarcandri autographo (quod nobilis dominus Franciscus Bischoff ab Ehrenberg Olomucensis patricius Pavlovicensi museo amanter porrexit) fideliter extractum. Ex quibus nova eruitur memoria, quod venerabilis vir, posteaquam Oppavienses acatholici in ordinem anno 1607 redacti sunt, eorundem institutioni, ac reformationi, penes fratrem Nicolaum Sarcandrum, loci decanum, suam quoque aliquo tempore commodaverit operam. Sunt autem hae epistolae ad officialem episcopalem datae, Olomucium. — Litterae Moravicae eiusdem venerabilis Servi dei ad inclytum regiae urbis nostrae Hradistiensis magistratum, a quo in curiali ibidem archivo repertae, benevolentissime ad describendum amanuensi meo sunt exhibitae; brevi insuper

facta per speciales ad me litteras ea pollicitatione, quod amore patriae, meo pro eadem sudanti museo, studebit porrigere plura. — Apographum natalium Nicolai Sarcandri, primum Brunensis, dein Argentinensis, ac Olomucensis Canonici fratris germani, natu majoris, Joannis martyris, ab Priboriensi magistratu, cum ipso originali, quod ibidem in curia asservatur, diligenter collatum, et Pavlovicensibus musis amanter communicatum. Syngrapha Pauli Sarcandri, desuper trecentos florenos Nicolao Sarcandro, Argentinensi Canonico et suo fratri germano debitos.

6035. *Bílovský Gottfr. Jos.*, Zodiacus Sarcandrius, Olomucii, 1712, 4°.

6036. Laus posthuma Joh. Sarcandri, Olomucii, 1720, 4°.

6037. *K(yrbes) J. L.*, Theatrum gloriae et honoris, Oder Schaubühn der Glory und Ehre, welche sich vor hundert Jahren allhier zu Ollmütz in offentlichen Kercker in Joanne Sarcandro geöffnet und im ersten Sarcandrischen Jubel-Jahr 1720 auffgerichtet. Erstlich gedruckt zu Prag, anjetzo in Ollmütz ... bei Joh. Ad. Auinger, 1721, 12°, str. 153 (4), s vyobraz. mučení Sarkandra. — Jiné vyd.: Erstlich gedruckt zu Prag, in Olmütz zu finden bei Frantz Antoni Nickl, 1725, 12°, str. 156 (4), s vyobraz. — Opis s četnými vyobraz. v knih. Musea král. Česk., sign. XIII. G. 40, s poznámkou: Descripsit *Turk Florianus* alumnus philosophiae anni primi Olomutii die 27ma April. 1803.

6038. Hebdomas gemino sacratiori luminari uno ecclesiastici cleri Boëmici, altero Moravici, videlicet div. Joanne Nepomuceno et ven. Joanne Sarcandro, ob inviolatum confessionis sacramentalis sigillum gloriosis martyribus illustrata; ac in symbolis, epigrammatis, elogiis proposita et parergis ex historia Bohemiae ac Moraviae atque scholasticis dissertationibus, praesertim meteorologicis interstincta, cum adjectis thesibus ex philosophia universa, quam in alma, caesarea, regia ac episcopali universitate Olomucensi Soc. Jesu, sub rectoratu ... P. Francisci Fragstein e Soc. Jesu ... rectoris magnifici. Praeside ... P. Jos. Dalbert e Soc. Jesu ... ejusdem in praenominata universitate professore publico et ordinario. Pro suprema philosophiae laurea publice disputationi proposuit erud. D. *Joannes Spalowsky*, Moravus Eisenbergensis, aa. ll. et philosophiae baccalaureus, metaph. et ethicae auditor. Anno 1721, mense Julio ..., 12°, str. 20, 256, 5. S vyobraz. Často se uvádí chybně pod jménem rektora *Fragsteina* nebo profesora *Dalberta*.

6039. *Rudolphi L. B. de Podstatzky*, Nach dem Original aller Vollkommenheit Jesu Christi eine copeyliche Abbildung Joannes Sarcander, Priester, Beichtiger und Blutzeug. Olmütz, 1725, 4° (s ryt.); znovu Olmütz, 1729, 4°.

6040. *Dukát Jacob Jan*, Phoenix Moravicus: to jest. Z nenávisti katolické víry, a pro zatajení svaté zpovědi ukrutně třikrát mučený, třikrát téměř usmrcený, jako znova kněz od Boha posvěcený, od ohně pálený, třikrát přivázaný, třikrát odvázaný a jako znova třikrát narozený Phoenix Moravský. Aneb život velebného Jana Sarkandra Skočovského, děkana Holešovského. V Litoměřicích, 1725, u Frant. Jiř. Skrochovského, 12°, str. 80 (předmluva), 200 (životopis). — — Viz *Podlaha A.*, Jakub Jan Dukát. Čas. Č. Mus. 1899, str. 179. — *Lud. Böhm-Romanovský*, Phoenix moravicus Jakuba Jana Dukáta. Čas. Č. Mus. 1900, str. 74-7. Srv. též *Lud. Böhm-Romanovský*, Král. věnné město Mělník a okres Mělnický, 1892, str. 386-8. — *Zamastil Karel*, Jakub Jan Dukát podle městských knih mělnických. Čas. Č. Mus. 1900, str. 255-6.

6041. *Bonbardi Michael*, Undeni Graecenses academici suo sanguine purpurati, Graetz, 1727, 4°. (Mezi nimi Sarkander.)

6042. *Pacher J. F.*, (parochus Miezriczensis), Oslava, marchionatus Moraviae flumen in tot rivos aquis Sarcandrinis illabens sive alma congregatio Magno-Mezriczii ad Oslavam anno 1720 glor. mortis Joa. Sarcandri ... jubilaeo erecta etc. (Passio et mors vener. Joan. Sarcandri), Brunnae J. M. Swoboda, 1728, m. 8°, l. 94, 11 mědiryt. od Birckharta. Věnováno hrab. Schrattenbachovi a Kolovratovi s jejich erby. Na konci: 70 jmen členů Kongregace. Jiné vyd. Novae-Domi, 1740, 8°.

6043. Píseň o blahosl. Janu Sarkandru Skočovském. Zpívá se jako: Amen, staniž se. V Hoře Kuttný u Jiřího Kyncla 1729, 16°, str. 8.

6044. *Zialkowski Franciscus eques de Zialkowitz*, Fidelis romanae ecclesiae Moravia, sub auspiciis S. Apollinaris, episcopi et martyris, S. Stephani, protomartyris, S. Ignatii Societatis Jesu fundatoris, collegii Germanico-Hungarici Romae patronorum orbi proposita .... Olomucii, typis Franc. Antonii Hirnle, 1743, 4°, str. XVI, 250, VI. Z obsahu: Cap. 44.: Vita et mors venerabilis servi Dei Joannis Sarcandri Holleschoviensium parochi, str. 217-28.

6045. *Jünger Josephus Franciscus*, Catalogus Petrino Sarcandrinus, continens ordine alphabetico nomina, cognomina, personatus, officia et beneficia ecclesiastica universi status ecclesiastici almae dioecesis Olomucensis, quibus in fine nomina pie in Domino defunctorum addita sunt, s. l. 1747, 4°, str. 68 (4).

6046. Acta beatificationis Joan. Sarcandri (1747-52) viz *Pilař-Moravec*, Mo-

raviae historia III, str. 564-71. Vydána tiskem v Římě, 1753.

6047. Process der Canonisation Sarkanders 1750 u. 1620. Rkp. Viz *D. Elvert*, Hist. Literatur-Gesch. von Mähren, Bibl. Č. Hist. II, č. 102, str. 217.

6048. Joh. Sarkander. Brünn, 1774, 12°, 48 str.

6049. O J. Sarkandrovi viz *Pilař-Moravec*, Moraviae historia III, 1787, str. 126-36. S použitím Acta beatific. venerab. Joan. Sarcandri. Srv. ibid. str. 480-2 přehled životopisných prací o Sarkandrovi.

6050. Lebens- und Martergeschichte des merkwürdigen Johann Sarkander. Viz *Jos. Vlad. Fischer*, Geschichte der königl. Hauptstadt u. Gränzfestung Olmütz II, 1808, str. 157-76. Hlavně na základě *Pilaře-Moravce* č. 6046.

6051. Sacra rituum congregatione eminentissimo ac reverendissimo *card. della Porta Rodiani* relatore — Olomucen. beatificationis seu declarationis martyrii vener. servi Dei Joanis Sarcander, presbyteri secularis et parochi Holešoviensis dioecesis Olomucensis. Positio super martyrio et causa martyrii nec non super signis seu miraculis. Romae 1835 fol. — Další akta o jednání o kanonisaci z let 1855 a 1858 vydána v Římě, rovněž, latinsky. Viz č. 6057.

6052. Joh. Sarkander, Brünner Zeitung 1836, str. 412.

6053. Der Tod des Dechants Sarkander, ein Beitrag zur Geschichte des Religionshasses und der Partheiwuth. (1620). *Hormayr*, Taschenbuch XXVII (IX. N. F.) Leipzig 1838, str. 381-400.

6054. Společná slovanská úcta věcí svatých. (Podle kroniky Olomoucské vpád kozáků do Holešova 1619: Jan Sarkander). Moravský Národní List 1853, str. 151. Srv. č. 6067.

6055. Bl. Jan Sarkander farář v Holešově na Moravě. Blahověst 1855. I. str. 248-51.

6056. Jan Sarkander. Lumír V. 1855, 2. str. 1029.

6057. *Šimbera T.* Jan Sarkander. Hlas, časopis církevní v Brně, IX, 1857, str. 175-6. Srv. ibid. XI, 1859, č. 15, 16 a d.; Salzburger Kirchenblatt 1857, N. 29.

6058. *Liverani Francesco* Della vita e passione del venerabile servo di dio Giovani Sarcander, prete secolare di Skotschau, paroco di Holleschau, morto dagli eretici in Olmütz nell' anno 1620. Libri due. Romae, Allesandro Mancini, 1855, 4°. — Jiné vyd. 1859, 4°. — — Německý překlad: Das Leben und Leiden des seligen Martyrers Joh. Sarkander, Pfarrer in Holleschau, getödtet durch die Ketzer in Olmütz 1620. Aus dem Italienischen übersetzt von *Gustav Grafen Belrupt*. — Český překlad: Život a utrpení blahoslaveného mučenníka Jana Sarkandra, kněze církevního ze Skočova ve Slezsku faráře Holešovského, od nekatolíků umučeného v Holomouci roku 1620. Dle vlašského rukopisu německy vzdělal. Z německého pak u výtahu přeložil *Fr. Ed. Vaněk*, Holomouc, 1860, 8°, str. 60. — Život blahoslaveného kněze a mučedlníka Jana Sarkandra. Dle obšírného z italštiny do němčiny přeloženého vydání od —, popisuje *Mořic Kráčmer*, Olomouc 1885, 15°, str. 40.

6059. *Lysek Jar.*, Život blahoslaveného mučeníka Božího Jana Sarkandra, faráře v Holešově. Brno, 1860, 8°, str. 60. Vyd. 2., 1863, 8°, str. 60.

6060. *Žirovnický Václav*, Věnec k oslavě blahosl. Jana Sarkandra. Olomouc, 1860, 16°, 32 str.

6061. Sarkander Jan. (Z Kojetína.) Hvězda, Olomouc, II, 1860, str. 267.

6062. *Procházka Matěj*, Život bl. Jana Sarkandra mučeníka. Bibliotéka životů Svatých vydávána Dědictvím sv. Cyrilla a Methodia, č. VI na rok 1861, Brno 1861, 8°, str. 1150. Z obsahu: Díl I. Dvoustoletý zápas náboženský v Čechách a na Moravě a konečné vítězství víry katolické. Díl II. Život blahoslaveného Jana Sarkandra mučeníka. * Mor. Noviny 1861, č. 88 a d.; Histor. Zeitschrift VIII, 1862, str. 175 a d. – Srv. Úryvky ze životopisu blahosl. Jana Sarkandra od *M. Procházky*. Vznik utrakvismu. Blahověst, XI, 1861, str. 325-8. Po bitvě Bělohorské. ibidem, str. 340-3. Jan Sarkander, pravý mučeník Páně, ibidem, str. 370-3.

6063. Sarkander a Václav Bítovský z Bítova, viz Hlasy ze Siona X, 1870, str. 25 (v Prusinovicích).

6064. Životopis blah. Jana Sarkandra, kněze a mučeníka pro svátostní zpovědnickou mlčenlivost. Upomínka na posvátný Velehrad, v Praze, 1885, str. 60-5.

6065. List blah. muč. Janu Sarkandrovi dd. Holessovii 1618, 30. dec. Viz Upomínka na Velehrad, v Praze, 1885, 8°, str. 66-7.

6066. *Stojan C.*, Pouť sv. Urbanská v Příboře. Sarkandrovka. Viz *Eichler Kar.*, Poutní místa a milostivé obrazy na Moravě a v rakouském Slezsku. Díl I., č. II, v Brně, 1888, str. 411-3.

6067. Společná úcta věcí posvátných u Slovanů. (Z kroniky Olomúcké z r. 1619 o Janovi Sarkandrovi.) Náš domov. I, 1892, str. 192. Viz č. 6054.

6068. Rodný domek blahosl. Jana Sarkandra. Náš domov, V, 1896, str. 478.

6069. *Klvaňa Ant.*, Kult blahosl. Jana Sarkandra mezi lidem moravsko-slezským. Český Lid XIV, 1905, str. 22-6. Vyobrazení 1. Socha bl. Jana Sarkandra v dřevěné kapli v Příboře. 2. Kaplička bl. Jana Sarkandra se studánkou hojivou u Příbora. 3. Zázračná studánka v kapli

bl. Jana Sarkandra. 4. Slovácké procesí na pouti u „Sarkanderky". 5. Ornát bl. Jana Sarkandra, v němž sloužil první mši sv.

6070. Časopis Blahosl. Jan Sarkander. Viz Vlast XXIII, 1907, č. 11, str. 1031.

6071. *Lepař Joh.*, Nicolaus Sarkander (bratr Janův), Dechant von Troppau. Troppau, 1806, 8° (Beiträge zur Geschichte Schlesiens II, Bibl. Č. Hist. II, č. 5991.) Srv. osudy jeho při roce 1609, č. 1319-36.

6072. Schluss der Ober-Sächsischen Cräyss-Versamblung zu Leipzig, wegen jetzigen gefährlichen Zustands und Böhemischen Unwesens den 5. (15.) Februarii dieses 1620 Jahrs viz Edictal-Cassation, l. c.

6073. Secta Jesuitarum in aeternum (z Uher) proscribitur poenaque in fautores ejusdem statuitur. Viz odstavec VI.: Articuli, welche durch den Fürsten in Siebenbürgen Gabriel Bethlen, oder Bethlem Gabors und die Stände des Königreichs Ungarn einmüthig geschlossen, und zu dem Ende approbiret worden, damit das Regiment in Ungarn befestiget und in einen friedlichen Zustand gesetzet werden möge, de a. 1620, Cassoviae, 18. Febr. Viz *Lünig*, Reichsarchiv VI, č. 332. Bibl. Č. Hist. II, č. 269. — — Srv. literaturu o vyhnání jesuitů v r. 1618.

6074. Vypsání spojených sil válečných císaře Ferdinanda II. a stavův evangel. *Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 473-6.

6075. Válečné prospěchy císařských nad vojskem stavovským v Rakousích a v Čechách. *Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 477-8.

6076. Novvelles de ce, qui s'est passe en Boheme et Morauie, ... ou ils ont pris la vilette de Tin (s vyobrazením zámku týnského), 1620, l. c. — — Srv. *Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 477; *Gindely*, l. c., III, str. 70-1.

6077. Švýcaři vlašskému vojsku průjezdu skrze svou zemi povolí. *Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 478.

6078. Traité de trêve entre Ferdinand II., empereur, et Bethlen Gabor, prince de Hongrie et Transylvanie, fait à Presbourg sur la fin de février, 1620. *Dumont*, Corps diplomatique du droit des gens. Viz Bibl. Č. Hist. II, č. 486.

Březen.

(Události. Konvent v Mühlhausích 21. března. Generální sněm na Hradě Pražském zahájen 27. března. Křtiny Ruprechta Falckého 31. března.)

6079. Příběhy vojenské (od počátku března) viz *Skála ze Zhoře*, l. c., III, str. 476.

6080. Březnové události na sněmu Vratislavském viz v souvislosti v odstavci: Král Bedřich v Slezsku.

6081. Widerantwort der sämptlichen Catholischen Churfürstlichen unnd Fürstlichen Ständt dess heiligen Römischen Reichs, auss der Würtzburgischen gehaltenen Versamblung, den 5. Martii dieses 1620. Jahrs abgangen, und auff das unlangst bey ihrer F. Durchl. Bayern, von den samptlichen correspondirenden Ständen zu München beschehenes anbringen gerichtet. Diesem ist ferrner angehengt ein Resolution, welches Churfürstl. Durchl. Sachsen den Böhmischen Ständen desselben Unwesens halben, in diesem 1620 Jahr widerfahren lassen. Gedruckt im Jahr 1620, 4°, str. 20, l. 2. Viz č. další.

6082. Glaubwürdige Abschrifften, Samptlichen dess H. Römischen Reichs Geist- und Weltlicher Catholischer Chur-Fürsten und Stände Abgesandten Widerantwort. Uff die Bey den Herrn Hertzogen in Beyern Fürstlichen Durchl. im Namen deren unlengst zu Nürnberg beysammen gewesenen Unirten Protestirenden Stände den 21. Decemb. nechstverflossenen Jahrs zu München abgelegten betröwlichen Werbung, Wie auch Deren zu Mühlhausen im nechstvergangnen Martio versamleten gehorsamen Chur- und Fürsten, dess in Böhemen vorgehenden Unwesens halber abgegangener unterschiedlichen trewhertzigen wolgemeinten Erinnern Abmahn- und Warnungs Schreiben. An die Churf. Pfaltz die Unirte Ständt im Reich, die Ständt in Ungern, Oesterreich, Böhemen, Mähren, Schlesien, Ober und Nider-Lausnitz, des H. Reichs Graven und Ritterschafft, und die in der Union begriffene Reichsstädte, Ulm, Strassburg, Nürnberg, Wormbs und Speyer. Getruckt im Jahr 1620, 4° 32 str. — Jiné vydání s nepatrnými textovými a pravopisnými změnami 1620 4° str. 40. — Obsahuje listiny 5. a 21. (11.) března.

6083. Resolution. So auff der sämptlich Evangelischer Unirter Stände Anbringen zu München, von den gesampten Catholischen Ligirten Ständen, sub dato Würtzburg den 5. Martii Anno 1620 erfolget. Viz Copien etlicher denckwürdiger Schrifften č. 4 č. 6181.

6084. Königs Friedrichs in Böhmen Majestät-Brieff, so er denen der Reformirten Religion Zugethanen zu Bresslaw an. 1620 ertheilet 5. Martii. *Lünig* Das Teutsche Reichsarchiv VI, č. 296. Viz Bibl. Č. Hist. II, č. 269.

6085. Wiederantwortliche Erklärung dess Herrn Churf. zu Sachsen etc. Auff jetzige dess Herrn Landgraffen Moritzen zu Hessen etc. an Seine Churf. Gn. ge-

thane Erinnerung den 5. Martii 1620. *Londorp*, Acta publica II. str. 134-6.

6086. *Haskonius, aliter Ascanius Michael*, Praestat-ne foris hostem adoriri, an eum domi exspectare? Praeside *Dan. Basil. Deutschenberg.* die 5. Mart. an. 1620 Pragae 4°.

6087. Kázaní Pohřební nad urozenou paní paní Polexenou Šternberkovou, rozenou z Waldšteina a na Pátku, etc. dobré a vzáctné paměti, urozeného pána, pana Adama Mladšího z Šternberka a na Pátku, Jeho milosti nejmilejší paní manželkou, kteráž v pravém vzývání i vyznání syna Božího z toho'o bídného lazaretu šťastně vykročila a ten to život bídný, v blahoslavený směnila, šestého dne měsíce března léta 1620. Učiněné a kázané od *M. Kryštofja Megandra*, kazatele evangelitského v městys Postoloprtech. Vytištěné v Starém Městě Pražském v impressí Jana Ctibora u třech Nedvědů. 4°, l. 16. S dedikací Adamovi ml. z Šternberka a synáčkovi jeho Janovi Štěpánovi. Na konci lat. verše *M. Daniela Algina Bobrovina.* Viz č. další.

6088. *Rosacius Jan Hořovský* Kázání pohřební nad tělem mrtvým uroz. a poctivé paní Polexeny Šternberkové, roz. z Valdštejna atd. 6. března 1620. V Praze u Jana Ctibora, 4°, str. 24 (s písní). Na konci: Tato knížka vytištěna 1621. S ded. Kateřině z Valdštejna. Srv. Bibl. Č. Hist. I, č. 20330.

6089. Officialatus archiep. indicit preces 40 horarum ob communem calamitatem 1620 7. Mart. Rkp. v kap. arch. Pražském sign. LXV. 18. (O válečných nesnázích souvěkých.)

6090. Erbärmliche Newe Zeytung. Von dem grossen Jammer Elendt vnd Noth, so sich jetzt newlich mit den Böhmen, Oesterreichern, Schlesiern vnd Vngern zugetragen hat, wie Fürst Christian von Anhaldt ein grosz treffen zwischen Eckenburg vnd Meissa, so auff drey tag gewehrt, mit dem Tampier gehalten das jhm auch sein Pferd erschossen, dadurch sie sehr zerstrewet geschlagen vnd gefangen worden. (Dřevořezba: slunce měsíc.) Erstlich gedruckt zu Prag bey Peter Friderici. 1620, 8°, 4 l. Srv. O některých šťastných půtkách knížete z Anhaltu s Bukvojem a Dampirem v Dol. Rakousích. *Skála ze Zhoře*, l. c., III. str. 478-9. Srv. č. další.

6091. Kurtzer und Warhafftiger Bericht: Wie neulicher Tagen das Böhmische Läger mit dem Feinde gescharmüczieret. und demselben eine ansehnliche menge Volcks erleget, auch ihn folgends durch Gottes Hülffe in die Flucht geschlagen, und was hierbey ferner zu vernehmen. (Dřevořezba představující šarvátku.) Gedruckt im Jahr 1620, 4°, l. 4. Obsahuje 3 noviny: 1. Aus Horn v. 12. Martii, o bitvě u Egenburku v Rakousích 8-11. března, srv. *Skála*, Historie, III. 478; 2. Aus Prag d. 23. Martii, o putce u Soběslavi 22. března. srv. *Skála* Historie III. str. 470; 3. Aus Prag. v. 30. Martii, o dobytí Recu. srv. *Skála*, Historie III. 486. Srv. též: Wie dasz Stättel Retz von Graffen Hollach ist eingenommen worden č. 6157. Srv. *Gindely* l. c., III. str. 66-75: Boje u Mikulova. Bitka u Langenloisu. Buquoy se vzdá úmyslu svého na Horní Rakousy. Polští kozáci. Marradas a výsledky jeho v Čechách. Zděšení v Praze. Anhalt v Eggenburku. Buquoy táhne na Maisavu. Císař si přeje, aby Buquoy táhl do Čech. Buquoy návrh ten zamítá. Svízele vojskem v Rakousích způsobené. — — Srv. leták při 12. dubnu č. 6157: Wird kürtzlich erklärt was sich bey Egenburg zwischen den Khays. und Böhaimischen zugetragen.

6092. Auszug aus dem Antwortschreiben der Fürsten und Stände an den König auf dessen Einladung, Taufzeugen seines Sohnes zu sein, d. 10. März 1620. *Palm*, Acta publ. 1620, str. 67. Srv. *D'Elvert*, Schriften, l. c., XXII, str. 544.

6093. Joachim Ondřej Šlik, zvolen 10. března 1620 lužickým fojtem. Srv. *Knothe*, Der Anteil der Oberlausitz an den Anfängen des 30jähr. Krieges 1618, N. Laus. Mag. 56, str. 44. Srv. též *Schulze Theod.*, Spottgedicht auf den Grafen Joachim Andreas Schlick, 1620. Niederlaus. Mitteil. VII, 1903, str. 86-90. Inc.: Glück zu, Schlick, Joachim Enderlein — Ich höre, du sollst Kalvinisch sein . . . Srv. Písně při r. 1620.

6094. Hofkammerbescheid, 17. März 1620, an Daniel Bede, das ihm das Einnehmeramt auf den mähr. Gränzen eingeräumt worden. *D'Elvert*, Schriften, l. c., XXII, str. 149.

6095. Abdruck Etlicher hochwichtigen dasz Königreich Böhmen und benachbarte Lande betreffender Schrifften, als nemblich, 1. Copia memorialis, so die Osterreichische Stände unter der Ens Käyserlicher Majestät, den 20. Martii jüngst hin übergeben, und darinnen sie dieselbe zum frieden, mit Ungarn, Böhmen und den incorporirten Ländern anmahnen. — 2. Copia Kayserlicher Majestät, darauff ertheilleten Decreti, de signo den 23. Martij. — 3. Copia Der Böhmischen Stadthalter an die Steyermärcker gethanen Schreibens, darinnen sie dieselbe zum auffstande wieder Käys. Mayt. verhetzen, de dato den 27. Jan. dieses 1620 Jahres. Schreiben dero in Martio zu Mühlhausen versambleter Chur- und Fürsten des H. Röm. Reichs an den newen König in Böhmen. Gedruckt im Jahr, 1620, 4°, l. 20. (V Praze, u Jonaty Bohutského.)

6096. Kursachsen und der Konvent von Mühlhausen viz *Gindely*, Gesch. des

dreissigjähr. Krieges II, 1878, str. 416-42; *Týž*, Dějiny Českého povstání II, 1878, str. 316-36.

6097. Copia Der zu Mühlhausen versambleten Chur- und Fürsten Schreibens an Chur Pfaltz. Erstlich Gedruckt zu Wienn bey Wolffang Schumpen Hoff Buchdrucker im 1620. Jahr, 4°, l. 6. (Dat. 21./11. března.) — Jiné vyd. pouze: Gedruckt. — Holandský tisk: Copie van het schrijwen aen Chur Phalts ghedaen door de Chur ende Vorsten, dewelcke tot Mulhuysen vergadert zyn gheweest. Midtsgaders d'Antwoorde by hare Coninckliijcke Majesteyt van Bohemen Frederick de tweede daer op ghevolght. Ghedruckt nae het over-ghesette Hoochduytsche Exemplaer. Anno 1620, 4°, 12 l. — Rkp. viz *Vávra Jos.*, Zpráva o archivu říšsk. hraběte z Oppersdorfu v Horním Hlohově, Č. Čas. Hist. II, 1896, str. 383. Srv. č. 6185.

6098. Schreiben der zu Mühlhausen versammleten Chur- und Fürsten an den König zu Böhmen. Viz Abdruck etlicher hochwichtigen das Königreich Böhmen und benachbarte Lande betreffende Schriften, č. 4, l. c.

6099. Schreiben dero in Martio zu Mühlhausen versambleten Chur- u. Fürsten des H. Röm. Reichs an den newen König in Böhmen viz č. 6095.

6100. Copia der Chur- und Fürsten die zu Mühlhausen in Person, unnd durch Gesandte versamblet gewesen. Schreiben, an die Hungerische Ständt. Wienn. Wolffgang Schumpen, Hoff Buchdrucker, im 1620 Jahr, 4°. 8 l.

6101. Copia der Chur- und Fürsten, so zu Mühlhausen versamlet gewesen, an die Stendt des Königreichs Behaim, und in corporirte Landt, abgangenen Schreibens. Wienn, Wolffgang Schumpen 1620, 4°, 6 l.

6102. Copia Dreyer Schreiben: Der zu Mühlhausen versambleten Chur- und Fürsten. I. An die Chur Pfaltz. 2. An die Ständ dess Königreichs Behaimb, und Incorporierte Landt. 3. An die Hungerische Ständt. (Rak. orel.) (Na konci: Zu Augspurg nachgetruckt bey Sara Mangin Wittib.) 1620 4°, l. 8.

6103. Schreiben, Welche die zu Mühlhausen gewesene Chur und Fürsten an den Churfürsten Pfaltzgraffen so wol die Böhmische, Mährerische, Schlesische, Ober und Niederlaussnitzische Stände ergehen lassen. Sampt einem von der Röm. Keys. auch in Ungern und Böhmen Königlichen Mayt. etc. wider Churpfaltzen publicirten Mandat. Anno 1620. 4°, l. 11.

6104. Copia, Der zu Mülhausen versambleten Chur: und Fürsten Schreibens an Chur Pfaltz. II. An die Ständt des Königreichs Böheimb, In simili an Schlesien, Mähren, Ober und Nieder Laussnitz. III. An die Ständt Augspurger Confession im Reich. IV. An die freye Reichs Ritterschafft in der Wetterau, In simili Francken und Schwaben. V. An die Ungerischen Stände. Sampt der darauff erfolgten Verantwort Von Chur Fürst Pfaltzgraven Friderich unnd den Ständen des Königreichs Böheim etc. Alles das Böhmische Unwesen betreffend. Gedruckt im Jahr 1620, 4°, str. 16.

6105. Copia Dess Chur- und Fürstlichen Convents zu Mühlhausen Schreibens, an die Ständt Augspurgischer Confession im Reich. — Copia dess Chur- und Fürstlichen Convents zu Mühlhausen Schreibens, an die Freye Reichs Ritterschafft. Zu Augspurg nachgetruckt bey Sara Mangin Wittib 1620, 4°, 4 l. — Srv. *Vávra Jos.*, Zpráva o archivu hrab. z Oppersdorfu v Horním Hlohově, Č. Čas. Hist. II, 1896, str. 383.

6106. Was die Herren Churfürsten zu Meintz, Trier, Cölln und Sachsen, neben Hertzog Maximilian in Bayern, und Landgraf Ludwigen zu Hessen collegialiter: 1. An die sämptlich Evangelischen Correspondirende, Unirte Stände: 2. An obhöchstgedachten Pfaltzgraf Churfürsten, jetzigen König inn Böhem. Dessgleichen 3. an die Stände dess Königreichs Böhem. Und zum vierdten, an dessen incorporirte Länder, sub dato Mühlhausen, den 11. (21.) Martii, dieses 1620 Jahrs, haben abgehen lassen. Viz Copien etlicher denckwürdiger Schrifften č. III, č. 6181.

6107. Dess Churfürstlichen Collegii Schreiben an Chur Pfaltz wegen Abtrettung der Cron Böhmen von Mühlhausen auss. Mühlhausen, den 21. oder 11. Martii, Anno 1620. *Londorp*, Acta publica, II, k. 10. Tamtéž: Schreiben an die Unirte Ständt von Mühlhausen auss, abgangen. Den 21. oder 11. Monats Tag Martii, Anno 1620. — An die Ständt des Königreichs Hungern abgangen. Den 21. oder 11. Martii Anno 1620. — In simili modo an die Oesterreichische Ständt. 21. Martii 1620. — An die Stände des Königreichs Böhmen. In simili, Schlesien, Mähren, Ober- unnd Nider-Laussnitz etc. Den 21. oder 11. Martii Anno 1620. — An die Wetterawische Graffen, in simili, an die Fränckische Graffen. Dessgleichen an die Herrn Schwäbische Graffen, etc. In simili, an dess Reichs Ritterschaft an Rhein, in Schwaben, unnd in Francken. Den 21. oder 11. Martii Anno 1620.

6108. Schreiben derer zu Mühlhausen gewesenen Chur- und Fürsten an Churfürst Fridericum V. zu Pfaltz, worinn sie demselben treulich einrathen, dass aus angeführten Ursachen, er seine Consilia darin richten möchte, damit Ihrer Kaiserl. Majestät dero wohl erlangte Cron Böhmen, sammt deren incorporirten Lan-

den, förderlich wieder eingeräumt werde 1620. *Lünig*, Europäische Staatsconsilia č. 172. Viz Bibl. Č. Hist. II, č. 274.

6109. Derer Churfürsten Schweickhardi und Ferdinandi zu Maintz und Cölln Versicherung, welche sie sowohl in ihrem als aller Catholischer Stände Namen denen Ständen des Ober- und Nieder-Sächsischen Creises der Augspurgischen Confession, so weltliche gehaber der Ertz- und Stifter, sambt darzu gehöriger Güter sind, gegeben, dass, woferne sie es mit Ihro Kaiserl. Maj. bei dem Böhmischen Unwesen, als sonsten halten werden, selbige von den Catholischen desswegen nicht überzogen, noch vergewaltiget werden sollen. Mühlhausen, 10./20. Martii 1620. *Dumont*, Corps diplomatique du droit des gens. Viz Bibl. Č. Hist. II, č. 486.

6110. Odpověď Bedřicha Falckého z 15. května 1620 viz: *Skála ze Zhoře*, l. c., IV, str. 118-21: Psaní z Čech do říše. Srv. č. další.

6111. Glaubwürdige Abschrifften, Samptlichen dess H. Römischen Reichs Geist- unnd Weltlicher Catholischer Chur-Fürsten unnd Stände Abgesandten Widerantwort uff die Bey dess Herrn Hertzogen in Beyern Fürstlichen Durchl. im Namen desen unlängst zu Nürnberg beysammen gewesenen Unirten Protestirenden Stände den 21. Decemb. nechstverflossenen Jahrs zu München abgelegten beträwlichen Werbung, Wie auch Deren zu Mühlhausen im nechstvergangnen Martio versamleten gehorsamen Chur- und Fürsten, dess in Böhemen vorgehenden Unwesens halber abgegangener unterschiedlichen trewhertzigen wolgemeinten Erinner-Abmahl- und Warnungs Schreiben. An die Churf. Pfaltz. Die Unirt. Ständt im Reich. Die Ständt in Ungern Oesterreich, Bohemen, Mehrern, Schlesien, Ober und Nider Laussnitz Dess H. Reichs Grawen und Ritterschafft. Und die in der Union begriffene Reichsstätte Ulm, Strassburg, Nürnberg, Wormbs und Speyer. Gedruckt im Jahr 1620, 4°, str. 40.

6112. Antwort uff das Schreiben, so die zu Mühlhausen gewesene Chur und Fürsten an den jetzigen König Friderichen den II. (!) so wol die Stände in Böheimb ergehen lassen. Darinen er Ursachen anzeigen thut, warumb er noch zur Zeit die einmahl angenommene Cron begehrter massen abzutreten mit nichten gesinnet. Gedruckt zu Prag im Jahr 1620, 4°, l. 4. (Dat. 15. května 1620.)

6113. Odpověď stavů českých kurfirštům a knížatům v Milhauze proti napomenutí jich z 15. května viz *Skála ze Zhoře*, l. c. IV str. 121-3.

6114. Herrn Moritzen Landgraffen zu Hessen etc. Erinnerung und Ermahnung an Ihr Churf. Gn. zu Sachsen durch Dietrichen von der Werder S. Fürstl. Gn. Gestelten Mühlhausischen Tage geschehen. 1620: *Londorp*, Acta publica, I. k. 11.

6115. Copia Käyserlicher Majestät auf die Copia memorialis (20. Mart.) ertheilten Decreti de signo den 23. Martii. Viz č. 6095.

6116. Copia Abgangener Schreiben, Der Chur Pfaltz an die Churfürstliche Durchleuchtigkeit in Bayern, Sub Dato 24./14. Martii. Der Fürstliche Durchleuchtigkeit in Bayern, an Chur Pfaltz, Sub dato 10. Aprilis. Und Wiederumb der Fürstliche Durchleuchtigkeit in Bayern an Chur Pfaltz, den 10. Tag May. Itzt lauffendten 1620 Jahrs. Gedruckt Im Jahr Christi 1620, 4°, str. 18. — Srv. též *Londorp*, Acta publ. II, str. 136-9, 139-47, 147-53. — — Otištěny taktéž v letáku: Gründtliche Anzeig, Was zwischen Chur Pfaltz unnd Bayrn, in jetziger betrübten Böhemischen . . . Unruhe. . . geschrieben str. 53-85 č. 5017.

6117. Nachmaliges Schreiben Chur Pfaltz an Bayrn dass Ihre Durchl. bey Ihrer Kays. May. sollicitiren wölle, Friedens-Mittel mit der Cron Böhmen und incorporirten Länder einzugehen sub dato Prag den 14. und 24. Martii, Anno 1620. *Londorp*, Acta publica V, k. 37.

6118. Designation der auf dem General-Landtage zur Berathung kommenden Artikel. *Palm*, Acta Publ. 1620 str. 46-8. (Zaslána s vyzváním k sněmu 5. února.) — Srv. *D'Elvert*, Schriften, l. c., XX, str. 545.

6119. Generální sněm na hradě Pražském. *Skála ze Zhoře*, l. c., IV, str. 1-118.

6120. Generální sněm na Hradě Pražském viz *Gindely*, Děj. česk. povstání III, str. 82 a d.

6121. Tito artikulové na sněmu obecném generálním, kterýž držán byl na hradě Pražském léta Páně 1620 ve čtvrtek po neděli Oculi, a zavřín téhož léta v pondělí po neděli Jubilate, při přítomnosti . . . Fridricha z Boží Milosti voleného a korunovaného krále Českého . . . svolení a zavření jsou. Vytištěno v Novém Městě Pražském u Daniele Karla z Karlspergku, 4°, str. 145 (11). — Srv. Tito artykulové na sněmu obecném generálním 1620 ve čtvrtek po neděli Oculi... A zavřín téhož léta v pondělí po neděli Jubilate. Rukop. bibl. Mus. Kr. čes. sign. I. C. 1, tom. XIII., list 687. (Slavata.)

6122. Artickel, welche auff allgemeinem General Landtag der inn Gegenwart dess . . . Friderichen von Gottes Gnaden erwöhlten und gecrönten König zu Böhmen . . . den Donnerstag nach Oculi, Anno 1620, auffm Prager Schloss zu halten sich angefangen und geendet den

Montag nach Jubilate desselben Jahrs seyn gewilliget und beschlossen worden. Erstlich gedruckt in der Newen Stadt Prag durch Daniel Carolidem von Carlsberg Im Jahr Christi 1620, 4°, str. 80 (4). — Srv. Artikeln, welche auf allgemeinen General-Landtag, der in Gegenwart des . . Fridrichen gekrönten König zu Böhmen von allen drei Ständen . . . den Donnerstag nach Oculi 1620 auf dem Prager Schlosse . . . beschlossen worden . . . Viz *Zíbrt Č.*, Neuberkův exemplář zápisků Jeníka z Bratřic VI, str. 273-304. Čas. Č. Mus. 1907, str. 101.

6123. Diese Artickul seynd auff allgemeinem General Landtag der in Gegenwart dess Aller Durchläuchtigsten und Grossmechtigsten Fürsten unnd Herrn Herrn Friederichen von Gottes Gnaden erwehlten und Gekrönten König zu Böhmen etc. Von allen Dreyen Ständen dess Königreiches Böhmen so wol dess Marggraffthumbs Mährern, Hertzogthumbs Schlesien auch Marggraffthumbs Ober und Nieder Lausitz den Donnerstag nach Oculi Anno 1620 auffm Präger Schloss zu halten sich angefangen Und geendet den Montag nach Jubilate desselben Jahrs gewilliget und besslossen worden. Gedruckt in der New-Stadt Prag durch Daniel Carolidem von Carlsberg Im Jahr Christi 1620, 4°, str. 136 (8).

6124 General-Landtagsschlus von 1620 zu Prag im Beisein Friedrichs von der Pfalz und der Deputirten von Mähren, Schlesien, Lausitz und Oesterreich. *D'Elvert*, Schriften, l. c., XXII, str. 4.

6125. Articulen die op den al ghemeenen Generalen Lant-dach, in presentie van Frederick, Coninck in Bohemen, etc. Van alle de drie Standen des Coninckrijcx Bohemen, begonst op Donderdach na Oculi, anno 1620 op 'tSlot tot Praga, ende gheeyndicht op Maendach na Jubilate desselvighen Jaers, inghewillight ende besloten zijn. In s'Gravenhaghe. By Aert Meuris, anno 1620, 4°, 70 l.

6126. Proposicí královská na generálním sněmu. Viz *Skála ze Zhoře*, l. c., IV, str. 3-11. — Srv. Proposition des Königs an den Generallandtag. Viz Relation der Schlesischen Gesandten, při 11. V. — Extract auss der Landtags Proposition, so gehalten zu Prag, den 18. Martii Anno 1619. Viz *Goldast M.*, Zwey Rechtliche Bedencken, str. 308-9. Srv. Bibl. Č. Hist. II, č. 670.

6127. Relation der Schlesischen Gesandten auf den Pragerischen Landtag, so vom 25. Martii biss 11. Maii gehalten, sub dato Prag, 11. Mai 1620. *Palm*, Acta publ. 1620, str. 115-54. S přílohami: 1. Mündlicher vortrag der gesandten vorm Könige. — 2. Proposition des Königs an den Generallandtag. — 3. a 4. Wie es bey der Königlichen Kindes Taufe gehalten worden. — 5. Proposition der Gesandten des Fürsten und Ständen in Ungarn. Creditio der Gesandten der Fürsten und Stände von Ungarn. — 6. Schreiben des Fürsten und der Stände Ungarns an den König und die beim Generallandtage versammelten Stände der Länder der böhm. Krone. Srv. *D'Elvert*, Schriften l. c., XXII, str. 547.

6128. Relation unser Adolphs Gerssdorff auff gute Born, Ruhlandt undt Radtwitz Königlicher Maytt. in Böhmen, Reichs undt Landts Hauptmanns des Marggraffthumb Oberlaussitz undt Hauptmanns zu Budissin Hanuss Fabians von Ponickau auff Chytra undt Priediz des Budissinisser Creisses Landeseltigsten, Abrahams von Mozradt auff Malychitz undt Plissowicz . . . Christoph von Nostitz auff Rattivoriz, Ambrosii Hadamarsboij der rechten Doctors und medici zu Budissin M. Christoph Standers Rathsverwalters zu Görlitz . . . Christoph Weissners Bürgermeisters zu Lauben, wass bey dem auff den 25. Martij Anno 1620 zu Prag aussgeschribenen Landtage Vorgelauffen undt . . . worden. Rkp. Gersdorfské knihovny v Budyšíně sign. N. 42. Viz Bibl. Č. Hist. I. č. 4281.

6129. Konfederací sjednocených zemí koruny české. Viz *Skála ze Zhoře* l. c. IV, str. 16-28.

6130. Pokračování v sněmu generalním: jednání s vyslanými Moravanův, Slezákův, Lužičanův a Betléna Gábora. Viz tamtéž, str. 31-3.

6131. Rokování o synech vlasti zpronevěřilých na generalním sněmu. Viz tamtéž str. 33-9. — Srv. Nach Benante Personen seint Von denen Böhaimischen Ständen, Vermög des Ao. 1619 den Montag nach den Sontag Judica gehaltnen Landtag, aus dem Lande geschafft und solches zu meiden genöthiget worden. — Nachfolgende Personen seint Vermöge des Ao. 1619 am Mondtag nach den Sontag Judica gehaltenen Landtag zu Versöhnung Einiger, sowohl Königl. als auch Landes- und Stad-Ämbter, Von denen Ständen des Königreiches Böhaimb Vor unfähig erklährt worden. — Verzeichnis deren Personen, aus den Herren Ritter und Bürger Stand, so Vermöge Einer zu Prag Von denen hl. Directorn Veranlasten Landtags den 22. Martij Ao. 1619 auss der Kron Böhaimb bannisirt und auf ewig verwiesen werden. Ruk. opis z 18. stol. v archivu Musea král. Česk., sign. XI. A. 3, l. 1-14. — Verzeichnuss deren Personen, so auss vorgemelten dreyen Ständen Ihrer Dienst entsetzt und also hinfüro in keinem Ampt oder Dienst mehr gefordert noch gebraucht werden sollen. Viz *Goldast M.*, Zwey Rechtliche Bedencken, str. 310-1. Bibl. Č. Hist. II,

č. 670. — — Srv. Verzeichniss deren Personen, auss dem Herrn, Ritter- und Burgerstandt, so vermög eines zu Prag von den Herrn Directorn daselbst angestelten Landtags den 22. Martii Anno 1619 auss der Cron Böheim bandisirt und ewig verwiesen worden. Viz *Goldast M.*, Zwey Rechtliche Bedencken, str. 309-10. Bibl. Č. Hist. II, č. 670. Srv. též: Jak předkové naši se starali o obranu samostatnosti své vlasti a jaké pokuty ustanovovali zemězrádcům. Svoboda, VI, 1872, str. 175-8.

6132. Napomenutí purkrabího k stavům, aby k zavření konfederací s král. uherským v hojnějším počtu na sněm se dostavili. Viz *Skála ze Zhoře*, l. c , IV, str. 44.

6133. Snešení o příspěvky zemí sjednocených na opatření zámkův a pevností hraničných v král. uherském. Viz l. c., str. 44.

6134. Některé spory mezi stavy vyššími a stavem městským. Viz ibid., str. 39-43.

6135. Další spor se stavem městským. Viz l. c., str. 44-7.

6136. Aus dem Memoriale der ungarischen Gesandten zum Generallandtage in Prag 1620. Zeitschr. Gesch. Schles. VIII, 1867, str. 314.

6137. Konfederací se stavy uherskými viz 25. duben 1620.

6138. Přednešení Moravanův a odpověd stavův na generalním sněmu. Viz *Skála ze Zhoře*, l. c., IV, str. 52-3.

6139. Přednešení Radslava z Vchynic v příčině bratra jeho Václava na generalním sněmu. Viz tamtéž, str. 53-4.

6140. Rokování o ostatních artikulích sněmovních, jmenovitě o jmenování kníž. Frid. Ruprechta za čekance král. čes. Viz tamtéž, str. 54-69.

6141. Poselství císaře Ferdinanda i stavův českých u krále franského. Viz tamtéž, str. 83-4.

———

6142. Judicium Astrologicum: Aneb Soud Hvězdářský, o Nových domnělých hvězdách, Měsíce Března, Léta tohoto 1620, spatřiných. Vydaný a připsaný Urozenému Pánu Panu Jiřímu Sádovskému z Sloupna na Žiželovsi a Sadoví etc. Hejtmanu Kraje Hradeckého. Od *M. Simeona Partlicia Třestského* .... Boemiae prosopopoiea.... V Městě .. Hradci nad Labem, vytiskl Jan Arnolt. 4°, l. 4. Srv. *Jireček*, Rukověť II, str. 82-3 a *Volf J.*, Daniel Basilius z Deutschenberka. Čas. Č. Mus. 1907, str. 315-6.

———

6143. Ruprecht, syn krále Bedřicha Falckého viz Rodina krále Bedřicha 1619.

6144. Přímluvy stavův o slavnost křtin královských a o některé artikule proposicí královské. Viz *Skála ze Zhoře*, l. c., IV, str. 12-16.

6145. Křtiny kn. Ruprechta, syna Fridrichova. Viz tamtéž, str. 28-31.

6146. Wie es bey der Königlichen Kindes Taufe gehalten worden. Viz při 11. květnu.

6147. InstInCtV, DantVr gaVDIa tanta. DeI CVnae FVtVrI RegnI DoMInI, serenissimi et potentissimi principis ac domini... Friderici eius nominis quinti, comitis palatini Rheni, Regis Bohemiae, Marchionis Moraviae, Ducis Silesiae, Marchionis superioris et inferioris Lusatiae, Ducis utriusque Bavariae, sacri Rom. Imp. Archidapif. filioli dulcissimi et a nobis desideratiss: DeXtro aVspICIo a Deo regnIs DonatI. Ejusdemque nominis per sacrum baptisma impositionis Chronologiae Domini Domini sui clementissimi, Elegis numeralibus exornatae et consecratae ab humillimo Cliente *Friederico Kropilio*, Not. Imp. Publ. ad Pardubicenses reditus iuniore. (Praelo Regio-Gretzeno.) 4°, l. 4.

6148. Křest Ruperta Falckého, kralevice Českého (podle Pavla Skály ze Zhoře) Lumír I, 1851, 2, str. 659-64.

Duben.

(Události. Konfederace s Uhry, 25. dubna. Monitorialy či patenty císařské 30. dubna.)

6149. Copie de la lettre du Roy de Boheme, au Roy Tres-Chrestien de France et de Navarre. A La Haye, chez Hillebrant Jacobsz, anno 1620, 4°, 8 l. — Srv. Copie vanden Brief des Conings van Bohemen, aenden Alder-Christlixten Coningh van Vranckrijck ende van Navarre. In s Graven-haghe, by Hillebrant Jacobsz, anno 1620, 4°, 8 l.

6150. Antwort Bethlehen Gabor's in Siebenbürgen auf der Herren Fürsten und Stände von vorhergesetzter Zusammenkunft an Ihn abgegangenes schreiben. Dat. 3. April. *Palm*, Acta publ. 1620, str. 101-3. Srv. u 11 května.

6151. König Friedrichs Instruktion und Ordnung auff deroselben Gräniz Zoll Einnember und Gegenhandler in der Cron Behaimb., Prag, 4. April. 1620. Gedruckt zu Prag, fol. Viz *D'Elvert*, Schriften XXII, l. c., str. 566.

6152. Copia Schreiben der Fürstlichen Durchleuchtigkeit in Bayern an Chur Pfaltz, sub dat. 10. Apr. viz č. 6116.

6153. Der Römischen Keys. May. Ferdinandi Secundi proposition, Resolution, und Saluus Conductus Den Sämptlichen Oesterreichischen Ständen dess Lands Ob unnd unter der Ens, bei dem im Appril dieses 1620 Jars wegen der Erbhuldigung gehaltenen Landtag. Auff vorher-

gehenkten Keys. Citation vorgetragen und ertheilet, Wie dann darauff von den Ständen erfolgte Erklerungen. Mit angehenckten Erinnerungs Schreiben, I. Von Horn auss naher Wien, an der Stend Abgesanden. Warumb die Huldigung zu differirn. II. Von den Böhmischen Stend an die Samptliche Landstend die Huldigung auss sonderlichen motiuen nicht Einzuwilligen. III. Nahmen der Stand, so by der Huldigund (!) erschienen. IV. Die Confoederation Artickul, zwischen Böhmen, Hungarn, Oesterreich und Incorporirten Länder auffgericht. Gedruckt Im Jahr Christi 1620, 4°, str. 19. Obsah: I. Proposition. Welche den 11. Aprillis vor Mittag zu Hoff denen 4. anwesenden Ständt diss Lands Osterreich, under dern Ens so woll Mündlich als Schrifftlich vorgedrungen, Anno 1620. — II. Extract. Auss der Osterreichischen Ständt auff die Kays. Citationes Resolution. — III. Kays. May. Antwort uff der Ob. Osterreichischen Ständt erklerung Schreiben, und ertheilten Saluus conductus. Anno 1620 (Wien, d. 17. Januarii). Salvus conductus (Wien, d. 28. Jan.). Confoederationes Puncten, zwischen den Konigreich Ungarn, Böhmen unnd andern Incorporirten Landen, so in Jetzigen Prespurg zusammenkunfft beschlossen. — Patents Copia. Von den Evangelischen Ständen auss Horn, an die in all 4. Viertheil wohnende Herrn und Land Leuthen aussgefertigt den 2. April Anno 1620. — Copia Schreibens an die Oesterreichischen Stände sub dato Prag in der General Landtags Versamblung den 6. Maii Anno 1620. — Verzeichnuss Der Evangelischen Herrn und Landleut, so sich auff die zur Erbhuldigung aussgefertigte Schreiben zu Wien den 10. Aprilis befinden lassen, Anno 1620. (Pořad listin na titulu uvedený jest tedy zcela pozměněný.)

6154. Příběhy válečné v měsíci dubnu: příhody v Rakousích, porážka Čechův u Sincendorfu. Viz *Skála ze Zhoře*, l. c., IV, str. 77-9.

6155. O nekázni a tyranství obojího vojska a stížnosti z toho. Viz tamtéž, str. 80-82.

6156. Opevňování města Vídně. Viz tamtéž str. 80.

6157. Warhafftige Relation Der Glück unnd Frewdenreichen von dem Herrn Grafen Bucquoij Röm. Kays. Mtt. General, wider den Herrn Grafen von Föls Grafens von Thurn Obristen Leutenambt, unnd dess Böhaimischen Legers angesetzten Feldt Marschalck den 12. dits Monats Aprill, Anno 1620 Durch Göttliche Krafft unnd Segen, bey Egenburg unnd Sitzendorff, erhaltenen Victori. Sambt dreyen angehengten Sendtschrifften, oder Gründtlichen Bericht auss dem Böhmischen Läger. Gedruckt in diesen 1620 Jahr. 4°, l. 8. — Přetisk viz Bibl. Č. Hist. III, č. 12383. — Srv. též Kriegswesen. Salomon, Austria Kalender, Wien, 1858, str. 65-70.

6158. Ihrer Fürstl. Durchl. Bayrn Schreiben und Antwort auff das vorig Pfältzisch Schreiben mit angeheffter Capitulation alles dess vorgangnes unrechtliches Attentierens der Böhmen gegen Kays. Mayest. und dero Officirer neben trewhertziger Erinnerung der Cron Böhmen halber sub dato München den 13. Aprilis Anno 1620. *Londorp.*, Acta publica V, k. 38.

6159. Chur Pfältzische Antwort auff vorgesetztes Bayerisch Schreiben sub dato Prag den 21. April und 1. Maii Anno 1620. Tamtéž k. 39.

6160. Slanský vyslaný Šimon Celerýn jménem Jana st. Šultyse z Felsdorfu upomíná o zaplacení dluhu, dává zprávu o ceně peněz a o jednání sněmovním. 14. dubna 1620. Viz *Roubík*, Slánský obzor, XIII, 1905, str. 15.

6161. Ertzhertzogs Alberti Schreiben an Franckfurt. Marienberg, den 20. Aprilis 1620. *Londorp.*, Acta publica, II, str. 206.

6162. Concept oder sumarischer Vergriff der mündtlich Antwortt, welche dem Fürstlich Bayrischen Abgesandten Herr Johann Christoph von Preysing zu Wien ist gegeben worden. Den 21. April a. 1620. Viz *Gindely*, Gesch. des dreissigj. Krieges, III, 1878, str. 450-5.

6163. Abdruck der Kayser- u. Königl. Commission uff die Herzogthümer Ober- und Nieder Schlesien, 22. Apr. 1620 viz při 26. listopadu 1620.

6164. Antwort Schreiben an die zu Mühlhausen beysam gewesene Chur- und Fürsten, Meister und Raths der Stadt Strassbug. Datum Sambstags am 22. April. Anno 1620. *Londorp*, Acta publica, II, k. 14.

6165. Listina ze 24. dubna 1620, kterou Emerich Thurzo vyznává, že čeští stavové zavázali se zaplatiti 14.499 zl. za stříbrné nádobí, určené za dar císaři, Tureckému. Viz *Dvorský Fr.*, Zpráva zemsk. archivu, I. zased. česk. sněmu z r. 1901, tisk LXX, č. 375, str. 11.

6166. Jednání o konfederací s Betlenem Gáborem viz při generálním sněmu na Hradě Pražském, 27. března zahájeném, č. 6130. Srv. *Gindely*, Děj. česk. povstání III, str. 82-5.

6167. Konfederací se stavy uherskými. Viz Paměti *Viléma Slavaty*, II, str. 237-8.

6168. O konfederací stavův s Betl. Gáborem a o stvrzení jí v Praze. Viz *Skála ze Zhoře*, l. c., IV, str. 47-52.

6169. Foedus Ungaro-Bohemicum, Anno Salutio 1620 Aprili mense, Pragae,

cum Deo propitio initum, et solemni iurejurando rituque firmatum (Posoni), s. l., a. 4°, str. 12. — Srv. jiné vyd., Fedus . . ., Cosmopol', 1620, Anno, 4°: *Zíbrt*, Neuberkův exemplář zápisků Jeníka z Bratřic IV, str. 348-67. Čas. Č. Mus. 1907, str. 96. Viz č. další.

6170. Fedus Ungaro-Bohemicum, anno salutis 1620, Aprili mense, Pragae, cum deo propitio, initum et sollemni, jurejurando rituque firmatum. Nec non articuli a serenissimo Dn. Dn. Gabriele Bethlen, etc. Transsylvaniae Principe, etc. et ordinibus Ungariae unanimi consensu initi, et adprobati, quibus regimen Regni Ungar ae stabilitur et ad statum pacificum reductum est, Anno 1620, 18. Februar. Cosmopoli 1620, 4°, str. 48.

6171. Artyckelen Van het Eeuwich Verbondt, ghemaect tusschen Frederick, Koninck van Bohemen, Palts-Graefaen den Rhijn, Hertoch van Beyeren, Marchien, Moravien, Lucemburgh, etc., Heertoch in Sylesien, ende der Luzatzen. Met de Doorluchtichste Vorst, Heer Gabriel, Prince van Hungarien ende Transsylvanien, Graef van de Siculen, t'samentlijck de Stenden des voorghemelten Rijcks. 'tAmsterdam, By Jan Evertsz. Kloppenburgh, Boeckverkooper op't Water, by de de Oude brugge, tegen over de Koornbeurse, in de vergulden Bybel. Anno 1620, 4°, l. A-B.

6172. Articulen Vande Confederatie der Hongarische, Bohemische Ende gheincorporeerde Provintien. In s'Graven-Haghe, By Hillebrant Jacobssz, Ordinaris ende Gheswooren Drucker vande Ho. Mo. Heeren Staten Generael. Anno 1620, 4°, l. 14.

6173. Confoederations-Predigt, bey Verneweruug, weiterer Erklärung und Confirmirung der zwischen den Königreich Hungarn und Behem und beyder König und Fürsten, getroffenen Verbündnuss, den 15./25. Aprill diesen 1620 Jahrs in der Schlosskirchen zu Prag gehalten durch *Abraham Schultetum*. Gedruckt zu Haidelberg bey Gotthard Vögelin, 4°, str. 18. — Jiné vyd.: Amberg, bey Johann Schoenfeld, 1620, 4°, str. 13.

6174. Bündniss zwischen Böhmen und den Confoederirten mit Ungern. 25. April 1620. Viz *Firnhaber*, Aktenstücke, Sitz.-Ber. Wiener Akad. XXXIV, 1860, str. 236-7, č. 29. — Znovu *D'Elvert*, Schriften XVI, 1867, str. 108-9.

6175. Erklärung, Bestätigung und Annahme des Bündnisses vom 19./15. Jänner 1620 durch den böhmischen Landtag (25. April 1620). Viz *Firnhaber*, Actenstücke zur Aufhellung der ungrischen Geschichte, Sitz. Ber. Wiener Akad. XXXIV, 1860, str. 225-36, č. 28. — Znovu *D'Elvert*, Schriften XVI, 1867, str. 97-109. — Otiskl již *Katona*, Bibl. Č. Hist. II, č. 911, XXX, str. 354.

6176. Jan Mikuláš Straka z Nedabylic upomíná Slanské o žold pro vojáky. 25. Apr. Viz *Roubík*, Slánský obzor, XIII, 1905, str. 15.

6177. Königs in Dennenmarck Resolution auff Kay. May. Proposition sub dato 28. April 1620. Geben auss dem Königlichen Hauss Koldingkh den 18. Alt. 28. New. Apr. Anno 1620. *Londorp*, Acta publica, II, k. 16.

6178. Königliche Wahl-Predigt, Gehalten nach der Erwehlung und Designation dess zukünfftigen Königes in Böheim, Herrn Friederich-Heinrichs Pfaltzgraffen bey Rhein, König Friederichs des Ersten dieses Nahmens Erstgebornen Sohns, den 19./29. Aprilis dieses 1620 Jahrs, zu Prag in der Schloss-Kirchen, Durch *Abraham Schultetum*. Gedruckt zu Amberg bey Johann Schönfeld, 4°, str. 14.

6179. Psaní sultana Osmana a velkého vezíra Ali-bašete k Fridrichovi falckému (30. dubna 1620). Viz Paměti *Viléma Slavaty*, II, str. 241-3. Srv. O poselství tureckém v Praze, 3. července 1620, *Skála ze Zhoře*, l. c., IV, str. 219, 221.

6180. Patenty cís. v příčině stavů českých. *Skála ze Zhoře*, IV, l. c., str. 70-6. Patenty císařské viz oddíl: Ferdinand II. proti Bedřichovi.

6181. Copien etlicher denckwürdiger Schrifften, als nemlich: der Röm. Käys. Majestät Ferdinandi II. Monootrial (!) Mandaten: 1. An Chur-Pfaltz, wegen raumung dess Königreichs Böhmen und dessen incorporirten Länder: Dann 2. An alle Chur-Fürsten, Stände und Mitglieder dess H. Röm. Reichs etc. Wie auch 3. an alle Reichs Städte, so sich des Böhemischen angegebenen Rebellion Wesens theilhafftig gemacht, denselben mit Hülff, Raht unnd That beygesprungen, dass sie alsbald bey vermeidung der in den Reichs Constitutionen auffgesetzten Straffen davon abstehen sollen. II. Schreiben so das hochlöblichst Churfürstliche Collegium, an Herrn Churfürsten Pfaltzgrafen etc. Warumb nemlich derselbe die Böhemische Wahl und deroselben Cron nicht annemen soll sub dato 26. Octobr. Anno 1619. III. Was die Herren Churfürsten zu Meintz, Trier, Cölln und Sachsen neben Hertzog Maximilian in Bayern und Landgraf Ludwigen zu Hessen collegialiter: 1. An die sämptlich Evangelischen Correspondirende, Unirte Stände: 2. An obhöchstgedachten Pfaltzgraf Churfürsten, jetzigen König inn Böhem. Dessgleichen 3, an die Stände dess Königreichs Böhem. Und zum vierdten, an dessen incorporirte Länder, sub dato Mühlhausen den 11.

(21.) Martii, dieses 1620 Jahrs haben abgehen lassen. IV. Resolutio, welche die sämptlichen Catholischen Stände auss Würtzburg den 5. Martij Anno 1620 auff der zuvorn von der Evangelischen Correspondirenden Abgesandten abgelegte Werbung zu München ertheilet. Und: V. Schreiben an König. Mayest. in Böhmen, Pfaltzgrafen etc. von Hertzog Maximiliano in Bayern den 13. Aprilis dieses Jahrs abgangen. S. l. s. a. str. 64.

6182. Glaubwürdige Abschrifft Der Röm. Käys. May. sub dato 31. Aprilis itzt lauffenden 1620 Jahrs ergangenen Mandaten 1. An Friedrich Pfaltzgraven bey Rhein, und Churfürsten. 2. An die dess H. Röm. Reichs Fürsten, Stände und Mitglieder. 3. An die Reichs Fürsten und Stände, Insonderheit aber an die Kriegs Obristen, Rittmeister, Hauptleut, Leutenant etc. 4. An die Reichsstätte. Gedruckt im Jahr 1620, 4⁰, str. 18.

6183. Der Röm. Kayserl. Mayest. Ferdinandi II. vier underschidliche Monitorial Mandat. 1. An die Chur Pfaltz wegen Raumung dess Königreichs Behaimb, und dessen incorporirten Landen etc. 2. An alle diejenige Reichsfürsten, Stände und Mitglieder dess Heiligen Römischen Reichs so sich der Behaimbischen Rebellion theilhaftig gemacht, etc. 3. An alle dess Heil. Röm. Reichs Stätte, so den Rebellen in Behaimb mit hülff, rath und that beygesprungen etc. 4. An alle und jede Kriegs Obriste, Rittmaister, Hauptleut, Fendrich, Bevelchshaber, und in gemein alle Kriegsleut, so sich zur Beheimbischen Rebellion geschlagen, und in bestallung nemmen lassen. Augspurg. Sara Mangin. 1620, 4⁰, 6 l

6184. Der Röm. Käy. May. Ferdinandi II. Monitorial Mandaten, an die Chur Pfaltz wegen raumung des Königreichs Böheimb und dessen Incorporirten Landen. Dann An alle die jenige Reichs-Fürsten, Stände und Mitglieder des Heiligen Römisch. Reichs etc. Wie auch, An alle Reichs-Stätt, so sich der Böhmischen Rebellion theilhafftig gemacht denselben mit hülff, rath unnd that beygesprungen das sie alsbald bey vermeydung der in den Reichs Constitutionibus uffgesetzten straffen, von ihrem unfug abstehen. Gedruckt im Jahr 1620, 4⁰, l. 6.

6185. Der Röm. Kay. May. Ferdinandi II. Monitorial Mandata, an die Chur Pfaltz, wegen raumung des Königreichs Böheimb und dessen incorporirten Landen. Dann An alle die jenige Reichs Fürsten, Stände und Mitglieder des H. Römischen Reichs etc. Wie auch An alle Reichs Städte, so sich der Böhmischen Rebellion theilhafftig gemacht, denselben mit Hülffe, Rath und That beygesprungen, dass sie alsbald bey vermeidung der in den Reichs Constitutionibus uffgesetzten Straffen von jhrem Unfug abstehen. Vigneta (císař s odznaky sedící na trůně, kol letopočet 1620). Worbey zu befinden Dero nechst zu Mülhausen beysammen gewesenen Chur: und Fürsten wegen Abetretung des Königreichs Böheimb abgangene zwey Schreiben: Das erste an den newerwehlten König. Das ander an die Böhmische Stände. Gedruckt im Jahr 1620, 4⁰, l. 11. Srv. č. 6096 a d.

6186. Ferdinands II. Monitorial an Chur Pfaltz wegen Räumung Böhmens, 2. u. 3. an das heilige römische Reich um Hilfe gegen die böhmische Rebellion, und Schreiben des Herzogs von Bayern Maximilian vom 13. Apr. 1620. Viz *Eysen*, Deduction, Bibl. Č. Hist. II, č. 1576. č. 13.

6187. Mandatum primum wider Chur Pfaltz. Geben in Wien, den 30. Monats Tag Aprilis, Anno 1620. Mandatum secundum an des Heiligen Römischen Reichs Fürsten. Geben in Wien, de 30. Monats Tag Aprilis, Anno 1620. Mandatum tertium an die Befehlhaber. Totéž datum. Mandatum Quartum an die Reichs-Stätt. Totéž datum. *Londorp*, Acta publica, II, k. 13.

6188. Käysers Ferdinandi II. Monitorial-Mandat an Churfürst Friedrich zu Pfaltz, wegen Räumung des Königreichs Böheim und dessen incorporirten Landen, de anno 1620 (30. April.) *Lünig*, Das deutsche Reichsarchiv VI, č. 117. Viz Bibl. Č. Hist. II, č. 269.

6189. Kayserliches Monitorium an Ober- u. Niederschlesien sich der Rebellion zu entschlagen und Chur Sachsens Commission sich zu submittiren. 22. April 1620. *Palm*, Acta publ. 1620, str. 262-4. — Srv. *Londorp*, Acta publ. III, k. 1.

6190. Copien etlicher denckwürdiger Schrifften, als nemlich: Der Röm. Käys. Majestät Ferdinandi II. Monitorial Mandat: dass alle diejenige Chur-Fürsten, Stände unnd Städte dess Römischen Reichs, so sich dess Böhemischen angebenen Rebellion Wesens theilhafftig gemacht, und denselben mit raht unnd that hülfflich beigesprungen, bey vermeidung der in den Reichs Constitutionen auffgesetzten Straffen davon abstehen sollen. II. Schreiben so das hochlöblichst Churfürstliche Collegium, an Herrn Churfürsten, Pfaltzgrafen etc. Warumb nemlich derselbe die Böhemische Wahl und deroselben Cron nicht annemen soll, sub dato 26. Octobr. Anno 1619. Dessgleichen: III. Was die Herren Churfürsten zu Meintz, Trier, Cölln und Sachsen, neben Hertzog Maximilian in Bayern, und Landgraf Ludwigen zu Hessen collegialiter: 1. An die sämptlich Evangelischen correspondirende, unirte Stände: 2. An obhöchstgedachten Pfaltzgraf Churfürsten, jetzigen König inn Böhem. Dess-

gleichen 3. an die Stände dess Königreichs Böhem. Und zum vierdten, an dessen incorporirte Länder, sub dato Mülhausen, den 11. (21.) Martii, dieses 1620 Jahrs, haben abgehen lassen. Und: IV. Resolutio, welche die sämptlichen Catholischen Stände, auss Würtzburg den 5. Martii, Anno 1620 auff der zuvorn von der Evangelischen Correspondirenden Abgesandten, abgelegte Werbung zu München ertheilet. Gedruckt im Jahr 1620, 4⁰, str. 48. Na konci na str. 45-8 přidáno číslo V.: Der Röm. Käys. Majestät Ferdinandi II. Monitorial Mandat an die Chur Pfaltz, wegen raumung dess Königreichs Böhem, und dessen incorporirten Landen. — Jiné vydání: s tiskovou chybou v titulu: gbstehen místo abstehen, 1620, 4⁰, str. 48. — Jiné vyd., s. a., s. l., str. 64: Copien . . . Přidáno: V. Schreiben an Kön. Mayest. in Böhmen, Pfaltzgrafen etc. von Hertzog Maximiliano in Bayern den 13. Aprilis dieses Jahrs abgangen. Srv. č. 6181.

6191. Ferdinandi Monitorial-Mandat an alle diejenige Reichs-Fürsten-Stände u. Mitgliedern dess H. Röm. Reichs, so sich der Behaimischen Rebellion thailhafftig gemacht, dass Sy alsbaldt bey Vermeidung der in d. Reichs Constitutionibus auffgesetzten Straffen von ihrem Unfueg abstehen. S. l., 1620, 4⁰.

6192. Käysers Ferdinandi Monitorial-Mandat an alle diejenige Reichs-Fürsten-Stände und Mitglieder, welche sich des Böhmischen Unwesens mit theilhafftig gemacht, davon gäntzlich abzustehen, de anno 1620. *Lünig*, Das deutsche Reichsarchiv VI, č. 118. Viz Bibl. Č. Hist. II, č. 269.

6193. Der Röm. Kayserlichen Mayest. Ferdinandi II. Monitorial Mandat, an alle dess Heyligen Römischen Reichs Stätte, so sich der Behaimischen Rebellion thailhafftig gemacht und den Rebellen mit Hülff, Rath und That beygesprungen, dass Sy alsbaldt bey Vermeidung der in den Reichs Constitutionibus verfassten Straffen von jhrem Unfueg abstehn. (Wienn, 30. Aprilis.) Gedruckt im Jahr Christi 1620, 4⁰, l. 4.

6194. Käysers Ferdinandi II. Monitorial-Mandat an alle Reichs-Städte, so in das Böhmische Unwesen impliciret, sich dessen gäntzlich zu entschlagen, de anno 1620. *Lünig*, Das deutsche Reichsarchiv VI, č. 119. Viz Bibl. Č. Hist. II, č. 269.

6195. Ferdinandi II. Peremptorisch Monitorial Mandat an alle unnd jede Kriegs Obriste, Rittmaister, Hauptleuthe etc., welche sich z. Behaimischen Rebellion geschlagen, dass Sy alssbaldt bey Vermeidung der in d. Reichs Constitutionibus auffgesetzten Straffen von ihrem Unfueg abstehn. S. l., 1620, 4⁰, 5 l.

6196. Käysers Ferdinandi II. Mandatum an die Böhmische Kriegs-Officirer und Soldaten, welche Churfürst Friedrich zu Pfalz anhängen, von solchen Vornehmen abzustehen, de anno 1620. (Wien, 30. Aprilis.) *Lünig*, Das Teutsche Reichsarchiv VI, I. Contin., č. 114. Viz Bibl. Č. Hist. II, č. 269.

6197. Beschwerungs Schreiben, Der Vier Löblichen Herrn Stände von Praelaten, Herren, Ritterschafft und Ständen dess Ertz Hertzogthumbs Oesterreich ob der Enss etc. An Ihr Röm. Kays. Mayestät, Herrn Herrn Ferdinanden, Ertz Hertzogen zu Osterreich, etc. abgangen, de Dato Lintz den 30. Aprilis Anno 1620. Gedruckt im Jahr Christi 1620, 4⁰, l. 1, str. 16, l. 1.

6198. Rozličné zprávy o válečné pomoci Anglicka do Čech. Viz *Skála ze Zhoře*, l. c., IV, str. 84-5.

Květen.

(Události. List Václava Merošvy o stavu soudobé války 15. května. Uherský sněm v Báňské Bystřici 31. května—28. srpna.)

6199. Příběhy válečné v měsíci květnu: o nezbednostech kozákův v Čechách, v Moravě a v Slezsku. Viz *Skála ze Zhoře*, l. c., IV, str. 123.

6200. Protestací některých měst z strany berně domovní. Viz ibid., str. 87.

6201. Jednání o náhradu obyvatelům od nepřítele znuzeným. Viz ibid., str. 87-93.

6202. Stížnost Zik. Matěje Vencelíka k stavům o škody, jemu od nepřátelského i přátelského lidu spůsobené. Viz ibid., str. 93.

6203. Ihrer Fürstlichen Durchleuch: Bayern abermaliches Schreiben sub dato den 5. Maii Anno 1620 darin capitulirt in was vor grosse Gefahr und endtliche Ruin Chur Pfaltz durch Acceptation der Böhmischen Cron sich gesteckt hette. *Londorp*, Acta publica V, k. 40.

6204. Chur Pfaltz Antwort hierauff an Bayern sub dato 4. und 14. Maii Anno 1620. Tamtéž, k. 41.

6205. Bürgermeister und Rath der Stadt Hamburg abgangenes Schreiben an die Niedersächsischen ausschreibenden Craissfürsten. Signet, den 6. Maii 1620. *Londorp*, Acta publica, II, str. 261-2.

6206. Litoměřičtí Slanským, o vpádu kurfiřta saského do Čech. 7. Mai. Viz *Roubík*, Slan. obzor, l. c., XIII, 1905, str. 15.

6207. Der Ständt in Böheimb Antwort auff die Mühlhausische Schreiben. Geben den 7. Maii Anno 1620. *Londorp*, Acta publica, II, k. 15.

6208. Další hlučné jednání s osobami znuzenými a přednešení jejich k stavům i odpověď stavův. Viz *Skála ze Zhoře*, l. c., IV, str. 93-6.

6209. Žádost králova o panství Mělnické a přímluvy o to stavův. Viz ibid., str. 96-8.

6210. Snešení stavův o statky stolní. Viz ibid., str. 98-9.

6211. Aigentlicher und kurtzer Bericht was massen Herr Conte de Dampiero, in abwesen Ihr Excellenz, Herrn Generaln, etc. als interim Vice General, das zu Garsch Newgeworbene unnd anders Manssfeltische Kriegsvolck, so derselb Obr. Leutnampt, Joachim Carpitzo under seinem Commendo gehabt, in dem Marckt Garsch uber fallen, maiste erlegt. ermelten Obr. Leutenambt gefangen, und eine gute Beut bekommen. Mit Angehengter Klag oder Lamentation, dass er Carpizo augenscheinlich sehe, wie Gott der allmächtig, ja alle Elemente ihme zugegen, wie er, als er gefangen, selbsten gesagt und hierin aussführlich zu sehen. Augspurg. 1620, 4°, 4 l.

6212. Srv. *Skála*, l. c., IV, str. 124 (k 8. květnu).

6213. Přibytí pomoci uherské do tábora českého. Viz *Skála ze Zhoře*. l. c., IV, str. 124.

6214. Kristian z Anhaltu zarazí sobě ležení a povolá odevšad lid jízdný a pěší proti císařským. Viz tamtéž, str. 124.

6215. Tuhý spor mezi stavy a Radslavem ze Vchynic v příčině bratra jeho Václava. Viz l. c., IV, str. 99-102.

6216. Offentliche Deduction und entschuldigungs Schrifft. Des Wolgebornen Herrn, Herrn *Otto Heinrichs Herrn von Wartenbergk*, Auff Tuchomeritz, Tschitschowitz, Newschloss und auff der Leippa, etc. Wider den new auffgeworffenen Obristen Cantzler im Königreich Böhmen, Wilhelm Wentzeln von Ruppau, Darinnen er aussm grunde der Warheit referirt, und der gantzeln Welt Hohen und Niedern Standes Personen zuverstehen gibt, mit was listigen bösen Practiken und Unchristlichen procedere, wider Geistliche und Weltliche Rechte gemeldter von Ruppau, neben seinem Anhange, ihme die Güter, so ihm wegen seiner Gemahlin, Frawen Elisabeth Catharinen, Gebornen Smirschitzkin von Schmirschitz, de jure gehörig, zu entziehen begeret, auch de facto gethan habe: Item: Warumb er nach langwierigen, niemals verdienten Arrest und Gefängnüss, sich selbst daraus entlediget, und anderswohin begeben. Allen trewhertzigen Christen, auch liebhabern der Gerechtigkeit zur nachrichtung in Druck gegeben. Im Jahr 1620. Lege et Luge, 4°, l. 19. Na konci modlitba za zdar zbraní císařských. (O záležitosti Oty Jindřicha z Vartenberka jednáno na sněmě 9. května 1620.) Srv. též *Gryphii Apparatus*, str. 173, kde uvádí tuto knihu pod titulem: Ottonis Henrici Baronis Wartenbergii Apologia contra supremum regni Bohemiae cancellarium Wilhelmum de Ruppau 1620. *Skála ze Zhoře* mluví o záležitosti té v IV. dílu, str. 102-5.

6217. Supplikací hr. z Hollachu k stavům a odpověď jejich. Viz *Skála ze Zhoře*, l. c., IV, str. 105-7.

6218. Některé žádosti nejv. purk. Pražského k stavům a povolení k nim. Viz ibid., str. 107.

6219. O žádosti obce Domažlické z strany uvedení jí vesnic chodovských v dědictví, a snešení stavův z strany Loketských a Chebských, aby s nimi též jednáno bylo o kontribucí sbírek zemských. Viz ibid., str. 107.

6220. Wunderbarliche Geschicht, Welches sich mit einem Adelichen Jüngling seines Alters 22. Jahrs in Böhmen 1619. Nach Eroberung der Stadt Pilsen, zwey Meilen darvon zu Gstab verloffen hat. Jetzt aber den 10. May Anno 1620. Auff Wien angelangt, Wo von ihm selbst der gantze Verlauff beschrieben ist worden Lustig und Andächtig zu lesen. Gedruckt in diesen 1620 Jahr, 4°, l. 6. Pod dopisem podepsán *Joh. Christ. Zauzar von Gstab*. Srv. č. další.

6221. Vera relatio tragaediae admirabilis, quae cum nobili quodam adolescente aetatis suae 22. in Boëmia 1619 ab expugnata civitate Pilnensi, duobus milliaribus inde in Gstab acta, qui 10. May, anno 1620. Viennam profectus, ubi rem ipse omni cum fide descripsit. Anno 1620, 4°, l. 4.

6222. Copia . . . Schreibens der Fürstlichen Durchleuchtigkeit in Bayern an Chur Pfaltz, den 10. May, viz č. 6116.

6223. Herrn Ernsten, Fürsten unnd Graffen zu Holstein und Schawenburg, Graffen zu Sternberg und Herrn zu Gehmen, Schreiben an die Königl. Majest. zu Dennemarck, Norwegen etc. Bückeburg, den 10. Maii Anno 1620. *Londorp*, Acta publica, III, k. 38.

6224. Ihr. Königl. Mayest. Antwort Schreiben. Den 29. Maii 1620. Tamtéž, III, k. 39.

6225. Stavové zrevidují artikule snešení sněmovního a rozžehnají se s vyslanými z zemí okolních. Viz *Skála ze Zhoře*, l. c., IV, str. 108.

6226. Král Fridrich přijde s falckrabětem Ruprechtem mezi stavy do sněmu, aby dle starobylého obyčeje země závírce téhož sněmu a publikování artikulův snešených přítomen byl. Viz ibid., str. 108.

6227. Artikule sněmu českého, kterými se konfederací s Uhry potvrzuje.

(11. května 1620.) Viz Paměti *Viléma Slavaty*, II, str. 240-1.

6228. Münz-Patent, Olmütz, 11. Mai 1620. Viz *D'Elvert*, Schriften, l. c., XVI, 1867, str. 109-11.

6229. Napomenutí stavův k osobám, jež sněmu přítomny nebyly, skrze zvláštní psaní rozesláno; závěrek sněmu generalního. Viz *Skála ze Zhoře*, l. c., IV, str. 108.

6230. Verhandlungen der Fürsten und Stände beim Fürstentage vom 11. bis 29. Mai 1620. Viz *Palm*, Acta publ. 1620, str. 83-154. Obsah: Memoriale. Vratislaviae, 29. Mai. — Memorial oder Schlusz der evangelischen Fürsten und Stände, d. 29. Mai. — Decret der Fürsten und Stände wegen des Herrn Bischoffs, des Fürsten zu Troppaw und Herrn zu Dohnaw auf Wartenberg, 29. Mai. — Antwort Bethlehen Gabors in Siebenbürgen auf der Herren Fürsten und Stände in vorhergesetzter Zusammenkunft an Ihn abgegangenes schreiben. Caskoviae, 3. April. — Schreiben an die Herren Senatores in Polen von dieser Zusammenkunft abgegangen. Vratislaviae, 29. Mai.— Religions Gravamina der Evangelischen Gemeinde zum Ziegenhalsz. 7. Mai. — Aus dem Schreiben der Evangelischen Gemeinde zu Neisse an die Fürsten und Stände. — Relation der Schlesischen Gesandten auf dem Pragerischen Landtag, 11. Mai. (Mündlicher Vortrag der gesandten vorm königl. Proposition des Königs an den Generallandtag. Wie es bei der Königl. Kindes Taufe gehalten worden. Proposition der Gesandten des Fürsten und Stände in Ungarn. Creditio der Fürsten und Stände von Ungarn. Schreiben des Fürsten u. der Stände Ungarns an den König u. die beim Generallandtage versammelten Stände der Länder der böhmischen Krone.) Srv. *D'Elvert*, Schriften, l. c., XX, str. 546-7.

6231. Věci slezské: o snešeních sněmu slezského, měsíce května ve Vratislavi začatého: Viz *Skála ze Zhoře*, l. c., IV, str. 188-9.

6232. Fridrich falcký vypraví Lud. Kameraria k sjezdu Ulmskému. Viz ibid., str. 109. — Srv. *Gindely*, Der franz. Vermittlungsversuch und der Vertrag von Ulm, Gesch. Böhm. Aufst. III, str. 1-42. Srv. při 3. červenci.

6233. Psaní Bedřicha Falckého a stavů českých z 15. května kurfiřtům v Milhauzu viz při konventu Milhauzském v březnu 1620. Srv. č. další.

6234. Interims Resolution Ihrer Churfürstlichen Gnaden Pfaltz auff der gesampten Chur- und Fürsten Schreiben, auss Mühlhausen abgangen den 15. oder 5. Maii 1620 auss Prag. Datum Prag den 15. Maii 1620. *Londorp.*, II, str. 174-6.

———

6235. Epistola Venceslai Meroscha Bohemi ad Joannem Frant. Noribergensem, de statu praesentis belli, et urbium imperialium, ex castris bohemicis missa, a walonibus intercepta. Tu lector, lege, iudica, dole, consule, succure. Anno 1620, 4°, str. 12. — Jiné vyd. Epistola Vvenceslai Meroschvva Bohemi ad Johannem Traut: Noribergensem, de statu praesentis belli, et urbium imperialium, ex castris Bohemicis missa, a Vvalonibus intercepta. Tu lector lege, iudica, dole, consule succurre. Anno 1620, 4°, str. 18. — Jiné vyd. Epistola Vvenceslai Meroschvva Bohemi ad Joannem Traut: Noribergensem, de statu praesentis belli, et urbium imperialium, ex castris Bohemicis missa, a Vvalonibos intercepta. Tu Lector, lege, iudica, dole, consule, succure, 1620, 4°, l. 1, str. 22. Na zadním listu: Augustae Vindelicorum, recusa apud Saram Mangiam Viduam 1620. — List (smyšlený) řeší otázku ve smyslu katolickém, pro právo Ferdinanda II. proti Bedřichovi Falckému.

6236. Latinské vyd. otiskl znovu *M. Kovář*, Sborník hist. kroužku Vlasti II, 1893, str. 60-73, spolu s českým překladem, jím pořízeným: List Václava Merošvy, Čecha, Janu Trautovi, Norimberčanu, o stavu soudobé války a měst říšských, z tábora českého poslaný, od Valonů zachycený. Ty, čtenáři, čti, suď, lituj, poraď, pomoz! Léta 1620, ibid., str. 74-89.

6237. Denckwürdiger und wichtiger Sendbrieff, Eines Böhmischen vom Adel, Wenceslai Meroschwa an einen Nürnbergischen Geschlechter Johan Trauten. Jetzigen Böhmischen Krieg betreffend. Welcher Theil vermuthlich gewinnen möchte, und weme unter den streitenden Partheyen man billicher beystehen solle. Aus dem Böhmischen Läger abgangen und von den Wallohnen auffgefangen. Anno 1620, 4°, l. A-E 4. Na konci: Nachgedruckt zu Augspurg bei Sara Mangin Wittib.

6238. Copia Vertrewlichen Schreibens Wentzeln von Meroschwa Behmen, an Johann Trauten Burgern zu Nürnberg, auss dem Behmischen Leger ahgefertigt (!), unnd von Walonen auffgefangen. Darinn die beschaffenheit dess Kriegs inn Behem, und was die Reichsstätt darunter in acht zunemmen begriffen. Der guthertzige Leser wölle es lesen, urtheilen, mitleiden haben, das beste darbey Rathen und helffen, 1620, 4°, 1 l., str. 28. Na konci: Zu Augspurg nachgetruckt, bey Sara Mangin Wittib, 1620. — Jiné vyd. ib., 1621, 4°.

6239. Lettre de Wenselaus Meroschwa Bohemois, escrite de l armée de Frederic conte palatin en Boheme, à Joan Traut de Nuremberg . . . n'augeres venue en

lumiere ... Avec permission. S. l. a. 4⁰, 20 l.

6240. Scyndt-brief van Wenceslau Meroschvva Bohemer, aen Joannem Traut Norenbergher: Over den standt van de teghenwoodighe oorloghe ende Keyserlijcke Steden: Ghesonden uyt den Boheemschen Legher, ende van de Walen ghenomen. Ghedruckt 1620. Men vindtse te koop by Jan Cnobbaert in de Koeperstraet in den witten Helm, 4⁰, 26 l.

6241. Zmařené dobývání města Prachatic skrze D. Balt. de Maradas. Viz *Skála ze Zhoře*, l. c., IV, str. 125.

6242. O přibytí lidu branného z Hollandu k ruce krále českého. Viz tamtéž, str. 124.

6243. Supplicatie der Neder-Oostenrijcksche Lant-Stenden aen sijne Keyserlijcke Majesteyt. Over het tyranniseren des Keyserlijck Krijchsvolck, insonderheyt de Cosacken ende Walocnen, teghen syne Keyserlijcke Majesteyts eyghen Onderdanen. Ghedruckt nae t'Hoochduytsche Exemplaer, anno 1620, s. l., 4⁰, 4 l. — Srv. též Alder onderdanichste versoeck ende Supplicatie, van eenighe Neder-Oostenrijcksche Landtstenden Aende Keyserlijcke Majesteyt. Daer uyt men sien ende bemercken can het grouwelick ... tyranniseren des Keyserlijcken Crijchsvolcks, ende bysonder vande Cosacken ende Walen. In s'Graven-haghe. By Aert Meuris, anno 1620, 4⁰, 8 l. — Srv. *Gindely*, Děj. povstání, l. c., III, 75.

6244. Resolution dess Durchleuchtigsten Fürsten und Herrn Friederich Ulrichs, Hertzogen zu Braunschweig, den Kays. Abgesandten jüngsthin auff ihr Anbringen, auss der Festung Wolffenbüdel ertheilt 20. Mai, 1620. *Londorp.*, Acta publica, II, str. 170-81.

6245. Urkund und Zeugschafft von den Ambtleuten des Königreichs Landtaffel, darinnen sie bey ihren Pflichten bekennen, dass von ausswechsslung Kayser Ferdinandi Revers in den Landtagen nichts zu finden ist. 11. (21.) Maji. Viz *Eysen*, Deductio, Bibl. Č. Hist. II, č. 1576. Příloha, č. XXXVII, str. 102-4. — — *Lünig*, Das Teutsche Reichsarchiv VI, č. 115, Bibl. Č. Hist. II, č. 269.

6246. *Veselský P. M.* a *Gabriel J. A.*, List Prachatických k Sušickým o obležení Prachatic r. 1620, ve čtvrtek po neděli Cantate 21. máje. Viz Historické klasobraní, Lumír IV, 1854, str. 453. (O obležení Prachatic Maradasem, 16.-19. května. Srv. *Skála ze Zhoře*, l. c., IV, str. 125.) — Srv. též Bibl. Č. Hist. III, č. 13065.

6247. Gesuch der Unter Oesterreicher an die schlesischen Fürsten und Stände um Gesandte zu ihrem Ständetage. Rätz, 24. Mai 1620. *Palm*, Acta publ. 1620, str. 156-7. Srv. *D'Elvert*, Schriften, l. c., XXII, str. 547.

6248. O branném lidu polském v Slezsku a v Moravě. Viz tamtéž, str. 125-6.

6249. Usnesení slezského sněmu z 29. května viz *Palm*, Verhandlungen č. 6230.

6250. Schreiben an die Herren Senatores in Polen. (Dat. Vratislaviae, 29. Mai.) Breslau, 1620, 4⁰. Srv. *Palm*, Verhandlungen der Fürsten, č. 6230.

6251. Des Nider-Sachsischen Crayses Ausschreiben der Fürsten, Herrn Christian Wilhelms Administratoris zu Magdeburg, und Hertzog Friderich Ulrichen zu Braunschweig und Lüneburg Schreiben an die Kön. Mayest. zu Dennemarck, Norwegen, etc. Datum am Freytage nach Ascensionis Christi, Anno 1620. *Londorp.*, Acta publica, II, str. 255-7.

6252. Ihr Kön. May. zu Dennemarcken und Norwegen und F. G. Herrn Friederichen, beyder Hertzogen zu Schlesswig, Holstein etc. Schreiben an die Röm. Kayserl. Mayest. Erempe, den 29. Maii Anno 1620. *Londorp.*, Acta publica, III, k. 40.

6253. Münz-Patent, Olmütz 29. Mai 1620. Viz *D'Elvert*, Schriften, l. c., XVI, str. 111-2. Bibl. Č. Hist. I, č. 23370. Srv. též *Brüll L.*, Mährisch-ständische Münze v. J. 1620. Viz Bibl. Č. Hist. I, č. 23369.

6254. Armáda česká pod hr. Turnem nedaleko Kremže v Rakousích. Viz *Skála ze Zhoře*, l. c., IV, str. 125.

6255. O loupežení lidu válečného v Čechách. Viz tamtéž, str. 127.

6256. Král Fridrich vypraví do říše, předně pak k Maximilianovi bavorskému, Ludvíka Kameraria se zvláštním poselstvím. Viz tamtéž, str. 180.

6257. Zpráva o témž poselství Kamerariově a o jiných příbězích, jež čes. dějin se dotýkají. Viz tamtéž, str. 180-2.

6258. Rozjímání o sporu mezi stavy českými a Ferdinandem II. Viz tamtéž, str. 128-80.

6259. Zpráva o pomoci peněžité z Anglicka do Čech. Viz tamtéž, str. 128.

6260. Sultan nabídne branné pomoci císaři ve Vídni. Viz tamtéž, str. 127.

6261. O srocení lidu sedlského okolo Tábora. Viz tamtéž, str. 126-7. — Srv. Bibl. Č. Hist. III, č. 13160. — Srv. též Povstání selské proti povstání českých stavů před bitvou bělohorskou (podle *Řezníčkovy* Bílé Hory). Čech, 1895, č. 10.

6262. O jednání sněmu uherského v Bánské Bystřici. *Skála ze Zhoře*, l. c., IV, str. 189-221, 226-36, 271-4. — Počátek 31. května. Poselstvo české: Smil z Hodějova, Jesenský (viz při r. 1621, poprava) a Sam. Ješín. Přišlo do Bystřice 13. června a 27. června bylo před-

puštěno. Hlavní jednání počalo 3. července. Konec 28. srpna.

6263. Sněm v Báňské Bystřici. *Gindely*, Dějiny českého povstání III, str. 112-40. Srv. též *C. D. Silesius*: In legatos Caesareos Neosolium missos, Episcopum Tinniniensem (Pavel David, biskup Kninský), Baronem Teuffel (sv. pán Jiří Teuffel) et nobilem a Laimingen (Laminger z Albenreuthu) ad Diaet. Ungaric. Anno 1620. Epigrammata. Viz *Böhm*, Handschriften des Haus-, Hof- u. Staatsarchivs, str. 48, č. 24.

6264. Copia Gravaminum, Petitorum Et Postulatorum, Novisolii In Comitiis Hungaricis Tam a Palatino Electore et Statibus Regni Bohemiae, quam nonnullis inferioris et superioris Austriae Confoederatis Proceribus et Ordinibus propositorum. Ex Quibus Publicus Rerum iis in Provinciis Status quodammodo perspici potest. Excusum, Apud Joannem Mertzenich, Anno 1620. 4⁰, l. 8. — Srv. Gravamina, petita et postulata procerum et ordinum evangelicorum inferioris et superioris Austriae in dieta Novosoliensi exhibita. Rukopis ve Vídeňském státním archivu, 24. července 1620.

Červen.

6265. Mansfeld vrátí se do Čech, zmocní se kláštera Koruny Zlaté a Tejna nad Vltavou, i sjede pak až do Prahy k jistému jednání s nejv. úřed. a soud. zem. Viz *Skála ze Zhoře*, l. c., IV, str. 187-8.

6266. Věci válečné v červnu: prospěchy hr. z Turnu v Rakousích. Viz tamtéž, str. 183-4.

6267. Copia Kays. Schreibens an Chur Mayntz. Wien, den 1. Junii Anno 1620. *Londorp.*, Acta publica, II, k. 22. — Srv. Kayser Ferdinand an Chur-Mäyntz. 1. Juni 1620. Viz Ein denckwürdig Modell l. c.

6268. Poslové koruny české na sněmu uherském v Bystřici. Viz *Skála ze Zhoře*, l. c., IV, str. 189-92.

6269. Schriftliche Verhandlungen der evangelischen Fürsten und Stände im Juni 1620. *Palm*, Acta publ. 1620, str. 154-66. Obsah: Ausschreiben des Königl. Oberamtes an die nächstangesessenen Stände um Gutachten, ob den Niederösterreichischen Ständen auf ihr ansuchen zu willfahren sei, 2. Juni. S přílohou: Gesuch der Unter Oesterreicher an die schlesischen Fürsten und Stände und Gesandte zu ihrem Ständetage, 24. Mai. — Ausschreiben des Königl. Ober Amts an die nächstangesessenen Stände wegen Gutachten in der Breslauer Bisthums Sache, 6. Juni. — Königl. Ober Amts Ausschreiben wegen der kleinen Silbergroschen und wegen Mangels bei der Reiterei in Böhmen, 12. Juni. S přílohami: Mangel, so bey der Musterung von Otmachow befunden. Markgräflich Jägerndorfsches Gutachten. Fürstlich Liegnitzisches Gutachten. — Ober Amtsausschreiben an etliche Stände wegen Conjunction von Troppau mit Schlesien. S přílohami: Schreiben des Markgrafen Johann Georg an Herzog Johann Christian. Fürstlich Liegnitzisches Gutachten. Srv. *D'Elvert*, Beiträge, l. c., Schriften XXII, str. 547.

6270. Rejtharstvo hraběte z Štýrum přibylo do Prahy, nezbednosti jeho mezi lidem robotným, zvlášt v Ounhošti. Viz *Skála ze Zhoře*, l. c., IV, str. 186. Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 13191.

6271. Ferdinand II. an den Churfürsten zu Sachsen, wider Böheimb zu exsequiren 6. Jun. 1620. Viz rukop. v archivu říšsk. hrab. z Oppersdorfu v Horním Hlohově, *Váwra Jos.*, Č. Čas. Hist. II, 1896, str. 383.

6272. Copia der Röm. Kays. auch zu Hungarn und Böhmen Königl. May. Commission an die Böhmische Ständt, wie solche dess Hertzogs Maximiliani in Bayern Fürstl. Durchleucht ist auffgetragen worden (6. Junii 1620). Item der Röm. Kays. May. Declaration de dato 12. Septemb. Anno 1620. Dardurch 31. Oesterreichischer Herren und Ritterstands für Rebellen und dass sie Leib, Ehr, Haab, unnd Gut verwürckt haben, erklärt worden. Gedruckt im Jahr 1620, 4⁰, l. 4. — Jiné vyd.: Zu Augspurk nachgedruckt bey Sara Mangin Wittib, 1620, 4⁰.

6273. Copien Etlicher hoher Potentaten Schreiben, das Königreich Böheimb betreffend: Erstlich: Der Römischen Keyserlichen Mayestätt Ferdinandi II. etc. Commission Schreiben, an den Durchlauchtigen, Hochgebohrnen Fürsten und Herrn, Herrn Maximilian, Pfaltzgraffen bey Rhein, Hertzogen in Obern und Niedern Bäyern etc. II. III. Zwei unterschiedliche Schreiben obgemeldter J. F. Durchl. Eins an Ihr Kön. May. in Böhmen selbsten, das ander an die drei Evangelische Stände. IV. V. Ihrer Kön. May. in Böhmen, sampt derselben dreyen Ständen unterschiedtliche Antwort. VI. Churf. Sächs. trewhertzige Resolution, So Ihr Churf. Gn. denen von den Evangelischen Ständen Abgesandten auff ihre Werbung in Dressden ertheilet. VII. Bethlehem Gabors, dess Fürsten auss Siebenbürgen, Schreiben, so er an Pfaltzgraffen Maximilian, Hertzog in Ober und Nieder Bäyern, etc. gethan. Gedruckt im Jahr 1620, 4⁰, l. 14.

6274. Herrn Ernsten, zu Holstein unnd Schawenburg F. G. letztes Schreiben an Königl. May. zu Dennemarck und Norwegen. Bückeburg, den 8. Jun. An. 1620. *Londorp.*, Acta publica, III, k. 41.

6275. Komora česká napomíná Slanské, aby přidrželi dědice po zemřelých rychtářích městských jakož i oba výběrčí posudného v Slaném k složení účtů, 11. Juni. Viz *Roubík*, Slanský obzor, XIII, 1905, str. 15.

6276. O válečném úmyslu Kristiana z Anhaltu. Viz *Skála ze Zhoře*, l. c., IV, str. 184.

6277. Čechové a Moravané až u samé Vídně. Viz tamtéž, str. 185.

6278. Antwort der Unirten Fürsten unnd Ständt auff das von Ih. Churf. G., Fürstl. D. und Gn. zu Mühlhausen an sie ergangenen Erinnerung Schreibens. Datum Ulm den 12. Jun. Anno 1620. *Londorp.*, Acta publica, II, str. 182-4.

6279. Opatření proti vpádům lidu kozáckého v Slezsku. Viz *Skála ze Zhoře*, l. c., IV, str. 186.

6280. Václav Sak z Bohuňovic, hejtman Karlštejnský, žádá Slanské, aby mu podali zprávu o postavení vojska královského, 16. Juni. Viz *Roubík*, Slanský obzor, XIII, 1905, str. 15.

6281. Der unirten Chur-Fürsten unnd Ständt Schreiben an Churfürsten zu Sachsen, und was Ihr Churfürstl. Gnaden darauff zur Antwort geben. Datum Ulm den 20. Jun. Anno 1620. *Londorp.*, Acta publica, II, str. 197-8.

6282. Dva listy hrab. Václava z Rozdražova z 21. Jun. 1620; jeden stavům českým, druhý králi Fridrichovi, že nemůže přisahati na to, co jest proti víře katolické a prosí, buď aby byl nechán s pokojem aneb aby pokojně směl se z Čech vyprodati. *Vávra Jos.*, Zpráva o archivu říšsk. hraběte z Oppersdorfu v Horním Hlohově, Č. Čas. Hist. II, 1896, str. 384.

6283. Ober und nider Enserich, wie auch Böhemisch Journal. Das ist: Kurtze und warhaffte Beschreibung, alles dessen, was nach dem zu Ulm, zwischen den Catholischen, und Unierten Protestierenden Churfürst. Fürst. und Ständen, auffgerichten vertrag, sich im Landt Ob. und under der Enss, auch in Oesterreich und Böheimb, zugetragen, biss auf den Tag, dass die Fürstl. Durchl. Hertzog Maximilian inn Bayern, etc. nach verrichter Keyserlichen Commission, widerumben anheimbs zu ihrem ordinari Hofflege gelangt. Alles auss underschidlichen Prothocollen und glaubwürdigen Schrifften zusammen getragen, unnd zu besserer nachricht mit vier Kupfferstücken geziert, sambt einer Landtafel, darinnen der gantze Zug von Anfang biss zu End verzeichnet. Getruckt zu München, in verlegung Raphael Sadelers, Fürstl. Durchl. in Bayern etc. Kupfferstecher. Anno 1621, 4°, 1 l., str. 84 + 1. Na str. 1. naléžá se druhý titul: Kurtze unnd eigentliche Beschreibung, alles dessen, was under wehrender Kriegsexpedition, so auff der Röm. Kays. auch zu Hungarn und Böheimb Kön. Maj. Ferdinandi dess andern, allergnedigisten befelch, etc. Der Durchleuchtigist Fürst und Herr, Herr Maximilian, Pfaltzgrave bey Rhein, Hertzog in obern und nidern Bayrn, etc. Anfenglichen an etlichen orthen in ober unnd nider Oesterreich, letzlich auch im Königreich Böheimb, vorgenommen, vom 22. Jun. biss auff den 22. Novemb. Anno 1620 sich von tag zu tag verloffen und zugetragen hat. V zadu pak přidáno: Extract dess Kayserlichen Privilegii den 22. Januarii Anno 1621. Srv. při pramenech bitvy bělohorské.

6284. Dess Durchleuchtigsten Grossmechtigen Fürsten und Herrn Christian dess Vierdten zu Dennemarck, Norwegen, auch der Wenden und Gotten Königs, Hertzogen zu Schlesswig, Holstein, Stormarn, und der Dithmarschen, Graffen zu Oldenburg und Delmenhorst abgangenes Antwort-Schreiben. An den Herrn Administratorn zu Magdeburg und Hertzog Friederich Ulrich zu Braunschweig und Lüneburg, na konci: Datum in unser Veste und Statt Erempe, den 28. Junii, Anno 1620. *Londorp.*, Acta publica, II, str. 258-60.

6285. Königl. Mayest. zu Dennenmarck Schreiben an Bürgermeistere und Rath der Statt Hamburg. Erempe, den 29. Junii Anno 1620. *Londorp.*, Acta publica, II, k. 23.

6286. Auff der Röm. Käyserl. auch zu Hungarn und Böheim Kön. May. Herrn, Herrn Ferdinanden II. Ertzhertzogen zu Oesterreich unter unnd ob der Enss etc. Unsers Allergnädigisten Herrn beschwerliche Commissions-Resolution, oder Declaration cum Mandato, an gemeine Stände und Inwohner dess Ertzherthumbs Oesterreich ob der Enss vom Dato 30. Junij 1620. Derselben Ersamen Landschafft notwendige gegründte und aller gehorsamiste kurtze Verantwortung wegen jhres allzulangwirigen stillschweigens. Ausser Lands gestellt und gedruckt Anno Christi 1621, 4°, l. 32. Srv. č. další.

6287. Copia Etlicher Schrifften, die von der Röm. Kays. May. der Fürstl. Durchl. Hertzog Maximilian in Bayern etc. wegen der Behmischen und Ober Enserischen Rebellion auffgetragne Commissiones bettreffendt: I. Röm. Kays. May. Patent an die Ständ, Underthone und Inwohner des Ertzhertzogthumbs Oesterreich ob der Enss etc. datiert den 30. Junii 1620. 2. Der Fürstl. Durchl. Hertzog Maximilian in Bayrn etc. den dreyen Politischen Ständen in Oesterreich ob der Enss, auf ihr Entschuldigung ertheilter beschaidt, vom 17. Augusti 1620. 3. Der Fürstl. Durchl. Hertzog

Maximilian in Bayern etc. Schreiben an die Behmische Ständ, Underthone und zugethone, neben uberschickung der Kays. Patent in Originali. Datiert Freystatt, den 25. Augusti 1620. 4. Der Fürstl. Durchl. Hertzog Maximilian in Bayrn Insinuation Schreiben an Churfürsten Pfaltzgrafen uber die Kays. Commission an die Behmische Ständt. Datiert Freystadt den 25. Augusti 1620. 1620, 4°, 8 l. Na konci: Getruckt zu Augspurk bey Sara Mangin Wittib 1620.

6288. Der Röm. Kays. auch zu Hungarn und Böheimb Kön. Mayest. der Statt Franckfurt am Mayn ertheilte Versicherungen. Wien, den letzten Junii, Anno 1620. *Londorp.*, Acta publica, II, str. 204-5.

6289. Deductio, dass ist: Nothwendige Aussführung. Srv. Bibl. Č. Hist. II, č. 1576 a III, č. 11640.

Červenec.

6290. Obrana Bedřichova proti Ferdinandovi viz oddíl: Bedřich Falcký proti Ferdinandovi, č. 5758 a d.

6291. Ohlášení Fridricha falc. proti mandatům císařským. Viz *Skála ze Zhoře*, l. c., IV, str. 206-16. Srv. č. další.

6292. Der Königl. Mayest. in Böhmen Bericht unnd Erklärung, wider die, unter dem Namen der Käyserl. Mayestät aussgangene und ferrners (!) angedrohete, nichtige, Wider-Rechtliche und verbotene Mandata und Declarationes, die Cron Böheim betreffend. (Znak s opisem: Hony soyt qui maly pense.) Prag, Im Jahr Christi, 1620, 4°, str. 15. — Jiné vyd.: Der Königlichen Mayestät in Böheimb Bericht und Erklärung, Wider die under dem Nahmen der Kayserlichen Mayestät ausgangene, und ferners angedrohete, Nichtige, Widerrechtliche und Verbottene, Mandata und Declarationes, die Cron Böheimb betreffend. Sub Dato Prag den Ersten Monatstag Julii, im Jahr Christi Sechs-Zehen Hundert und Zwantzig, 4, l. 6. — Jiné vyd. s různou typograf. úpravou v Praze (u Karlšperka), l. 8. — Jiné vyd.: Bericht und Erklärung Der Königl. Mayestät in Böheimb, Wider die under dem Nahmen der Kayserlichen Mayestat aussgangene und ferners angedroete, nichtige, widerrechtliche und verbottene Mandata und Declarationes die Cron Böheimb betreffendt. Prag, Im Jahre Christi 1620, 4°, l. 6 (u Sam. Ad. Veleslavína). — Jiné vyd.: Erstlich Gedruckt zu Prag, Im Jahr 1620, 4°, l. 4. — Vyšlo též francouzsky: Declaration et information du Sereniss. Roy de Boheme contre le mandement etc. 1620, 4°, l. 6. — Srv. č. další.

6293. Chur Pfaltz Antwortschreiben auff die aussgangene Kays. monitorial Mandata Abtrettung des Königreichs Böhmen betreffendt. Prag, den 1. Julii, Anno 1620. *Londorp.*, Acta publica, II, k. 19. — König Friedrichs in Böheim Declaration und Erklährung wider die vom Käyser Ferdinando II. ergangene Mandata, die Cron Böheim betreffend, de anno 1620 (1. Julii). *Lünig*, Das Teutsche Reichsarchiv VI, č. 116. Viz Bibl. Č. Hist. II, č. 269. — Srv. též *Zíbrt*, Neuberkův exemplář zápisků Jeníka z Bratřic IV, str. 380-404, Čas. Č. Mus. 1907, str. 96-7.

6294. Kayserl. Mayest. Ferdinandi Handt-Schreiben an Bayern. Wien, den 1. Julii Anno 1620. *Londorp*, Acta publica, II, str. 231-4. — Srv. Handschreiben Kaysers Ferdinandi an Bayern. 1. Juli 1620. Viz Ein denckwürdig Modell l. c.

6295. Kays. Maj. Schreiben an den Graffen zu Hohenzollern. Geben zu Wien, den 1. Julii Anno 1620. *Londorp.*, Acta publica, II, str. 230-1. — Srv. Ferdinand an den Grafen zu Hohen Zollern. 1. Juli 1620. Viz Ein denkwürdig Model l. c.

6296. Verhandlungen beim (schles.) Fürstentage im Juli. *Palm*, Acta publ. 1620, str. 167-84. Obsah: Auszug aus dem Ausschreiben des Ober Amts-Berufung des Fürstentages nach Breslau zum 21. Juli. Brieg, 3. Juli. — Der Herren Fürsten und Stände in Ober und Nieder Schlesien beschlusz vom 1. Aug. 1620, die Vorlehen zum General-Steurambt betreffend. — Memorial für die sämptlichen Herren Fürsten und Stände. Vratislaviae, calendis Augusti. — Memorial der Evangelischen Fürsten und Stände. Vratislaviae, cal. Augusti. — Schreiben der Fürsten und Stände an den König von Polen als Antwort auf die Gesandtschaft des Emerarius Zalesky. Vratislaviae, cal. Augusti. — Der Oberlausitzer Ansuchen an die Gesandten der schlesischen Fürsten und Stände nach Ungarn. Budiszin, 16. Junii. Srv. *D'Elvert*, Beiträge, l. c. Schriften XXII, str. 547-8.

6297. *Palm Herm.*, Schlesiens Antheil am 30jähr. Kriege vom Juli bis Dezember 1620. Zeitschr. Gesch. u. Alterth. Schles. XII, 1874, str. 285-336. Též samostatně Breslau, 1874, 8°, str. 52.

6298. Mandatum Monitarium Potentissimi Regis Poloniae etc. Ad Jesuitas, Königlichs Pollnisches Mandat An Alle in Ihro May. Königreich auffhaltende Jesuiten abgangen. Darbey ein kurtzer doch gründtltcher (!) Bericht, auss was ursachen die Pollnische Stände solches zu begeren bewegt worden: Wie dann vermuthlich der Aussfall der Cossaggen, von Jesuiten, auss sonderlicher Lieb gegen ihrem Spanischen König, promovirt worden: Desswegen der Türck in Polen zu-

fallen alles zuverderben und niderzuhawen Ursach unnd Anlass genommen, auch der Jesuiten Geltfischerey, und brauchender hoher Titul, zu impetrir- und erlangung solches Mandats nicht die geringste ursach gewesen: wie auss demselben alles ferner umbständtlich zuvernehmen. (Dat. Warschaw, 2. Julii 1620.) Erstlich gedruckt zu Kracaw, durch Donatum Stampsy der Academi daselbsten Buchdruckern Im Jahr 1620, 4°, l. 10. Obsah: Newe Zeitung auss Polen. — Volgt die Copia dess ergangenen Königlichen Mandats. Mandatum Monitorium . . . ad Jesuitas. Erstlich Polnisch, jetzo aber in Teutsche Zung versetzt.

6299. Další jednání sněmu uherského v Banské Bystřici: slyšení poslův císařských při stavích uherských a při kn. Bet. Gáborovi. Viz *Skála ze Zhoře*, l. c., IV, str. 226-7. Srv. Sněm v Báňské Bystřici, *Gindely*, l. c., III, str. 112-40, č. 6262 a d.

6300. Der französische Vermittlungsversuch und der Vertrag von *Ulm* viz Gindely, l. c., III, str. 1-42. Srv. při 13. květnu.

6301. Memoriae legatorum gallicorum, Caroli Engelismensium ducis et Bethunii (vévoda Angoulêmský, syn Karla IX., a hrab. Bethune a Préaux), qui a Ludovico XIII. ad principes Germanos et ipsum caesarem Ferdinandum II. missi . . Lutetiae Paris. 1665, uvádí *Gryphius*, Apparatus . . . de scriptoribus XVII. sec. . . . str. 66. Srv. *Gindely*, l. c. III, str. 11, pozn.

6302. Accord zwischen der Fürstlichen Durchleucht in Bayern, für sich unnd dero Verainigten Chur-Fürsten und Stände, Eins Theils. So dann Ihrer Fürstl. Gnaden Marggraf Joachim Ernst zu Brandenburg, für sich und im Namen dero mitunirten Chur-Fürsten unnd Stände, Andern Theils. Den 23. Junij desz lauffenden 1620 Jahrs in desz H. Reichs Statt Ulm getroffen, unnd zu mänigliches wissenschafft in Truck gegeben. Matth. 5. V. 6. Seelig sind die Friedfertigen, etc. (Vign.: znak Bavorský.) Gedruckt im Jahr Christi 1620, 4°, l. 4. — Jiné vyd. Accord zwischen der Fr. Drl. in Bayern, für sich und dero vereinigten Chur-Fürsten unnd Ständ, Eins: So dann Ihrer Fr. Gn. Marggraff Joachim Ernsts, zu Brandenburg, für sich unnd im Namen dero mit unirten Chur-Fürsten und Ständ Andern, Theils: den 23. Junij disz lauffenden 1620 Jahrs, in desz heyligen Reichs Statt Ulm getroffen, und zu männiglichs wissenschafft in Truck gegeben. Matth 5 V. 9. Selig seind die Friedfertigen. (Vign.: muž. hlava.) Im Jahr Christi 1620, 4°, 4 l. — Accord, zwischen der Fr. Drl. in Bayern, für sich und dero vereinigten Chur-Fürsten und Ständ, Eins: So dann Ihrer Fr. Gn. Marggraff Joachim Ernst, zu Brandenburg für sich und im Namen dero Mitunirten Chur-Fürsten und Ständ Andern Theils, den 23. Junij desz lauffenden 1620 Jahrs, in desz heiligen Reichs Statt Ulm getroffen und zu männigliglichcs wissenschafft in Truck gegeben. Matth. 5. V. 9. Seelig seind die Friedfertigen. (Jiná vign.) Im Jahr Christi 1620, 4°, 4 l.

6303. Copia der Friedens Puncten, welche zwischen den Evangelischen und Catholischen Unirten, zu Ulm den 23. Junii (3. Julii) auffgericht worden, 1620, 4°. Srv. č. další.

6304. Friedens Accord so zwischen den Catholischen und Evangelischen Ständen zu Ulm auffgerichtet. Geschehen den 3. Julii Newen Calend. Anno 1620. *Londorp.*, Acta publica, II, k. 18, str. 184-7.

6305. Vredepuncten tusschen den Evangelische ende Catholijcke Gheunieerde. Standen tot Ulm besloten, 3. Julij 1620. Uyt den Hoochduytschen. S. l., 1620, 4°.

6306. Poselství uherské a turecké v Praze a poselství české do Cařihradu viz *Skála ze Zhoře*, l. c., IV, str. 219-21. — *Gindely*, Děj. česk. povst. III, str. 137.

6307. Copia underschiedlicher Schreiben, welche die Durchleuchtigste Hochgebornen Fürsten und Herrn Herrn Hans Georg Churfürst zu Sachsen, und Herrn Maximilian Hertzog in Bayern, an den itzigen König in Böhmen unnd Churfürsten zu Haydelberg, wie an die incorporirte Länder, wegen der beyden Chur und Fürsten auffgetragener Commission, und Execution gegen das Königreich Böhmen abgehen lassen. Sampt so dan darauff von dem König und den Ständen erfolgte Resolution. 1. Schreiben der Röm. Kay. May. an Chur Sachsen, darin Ihr Churf. Gn. die Execution auffgetragen vom 6. Julio. — 2. Chur Sachsische Resolution, auff der Ständen in Böhmen anbringen, des Ihr Churf. Gn. die Execution volziehen müse, von 7. Augusti. — 3. Chur Sachsen Schreiben an die Laussnitzer, mit eröffnung der Kays. Commission vom 26. Augusti. — 4. Hertzog in Bayern schreiben, an den König in Böhmen, der Execution halben, vom 25. Augusti. — 5. Hertzog in Bayern Schreiben an die Ständ desswegen abgangen. — 6. Königs in Böhmen sampt der Ständt darauff erfolgende Resolution. 1620, 4°.

6308. Kaiser Ferdinand an die Böhmischen Stände. 6. Juli 1620. Viz ***Palm***, Acta publ. 1620, str. 103-7.

6309. Ferdinand II. nařídí exekucí válečnou proti králi Fridrichovi a dá v té příčině nový mandát publikovati. Viz *Skála ze Zhoře*, l. c., IV, str. 236-7. — Znění téhož mandátu, ibid., str. 237-42.

6310. Der Röm. Keyserl. Majest. Schreiben an Chur Sachsen die Execution gegen das Königreich Böhmen betreffend. Wien, den 6. Julii, Anno 1620. *Londorp.*, Acta publica, II, str. 200-1.

6311. Některé potržky v král. českém: zbouření lidu na panství Chlumeckém za příčinou svěcení památného dne M. Jana z Husince. Viz *Skála ze Zhoře*, l. c., IV, str. 221-3.

6312. *S. J.*, Řádění hraběte Václava Kinského na Chlumci. Histor. obrázek z doby Fridricha krále zimního. Lumír 1866, I, str. 170-1. Srv. *Pavel Skála ze Zhoře*, IV, str. 221-4. — Srv. Selské bouře r. 1620. Besídka 1889, č. 114; *Sitálek*, Cult. Bilder, 153.

6313. Dopisy o povstání sedlském v Chlumci proti panu Václavovi Vchynskému z Vchynic, 9. červenec 1620-16. červenec 1620 viz Přílohy v *Gindelyho* Dějinách česk. povstání III, 1878, str. I-XI a str. 110-1.

6314. Hrabě Kinský svými poddanými obléhán a obžalován. (Obrázek z Chlumeckého panství z doby Fridricha, krále zimního.) Viz obšírně Bibl. Č. Hist. I, č. 12435. — Srv. též *Folkmann*, Die gefürstete Linie des Geschlechtes Kinsky, str. 39.

6315. Potržka v Praze mezi hr. z Mansfeldu a soldaty jeho. Viz *Skála ze Zhoře*, l. c., IV, str. 223-4.

6316. Audiencí vyslaných z zemí sjednocených u knížete a delší jednání s ním. Viz tamtéž, str. 227-36.

6317. Psaní krále Jakuba Fridrichovi Falckému 9. července 1620. Viz tamtéž, str. 242.

6318. List Fridricha falckého k sultanu Osmanovi. (12. července 1620.) Viz Paměti *Viléma Slavaty*, II, str. 250. — Srv. *Skála*, O poselství k sultanovi a poselství tureckém a uherském v Praze, str. 216-21, l. c.; viz též č. 6306. — Brief des Pfalzgrafen Friedrich V. an den Sultan Osman II., v. 12. Juli 1620. Viz *O. Klopp*, Tilly im dreissigjährigen Kriege, Stuttgart, 1861, Bd. I, str. 519; *Týž*, Der dreissigjähr. Krieg bis zum Tode Gustav Adolfs, Paderborn, 1891, I, str. 515.

6319. Věci vojenské: nové vpády kozákův do Slezska. Viz *Skála ze Zhoře*, l. c., IV, str. 224.

6320. O některých šarmiclích lidu uherského v Čechách. Viz tamtéž, str. 224.

6321. Přední osoby v ležení krále českého. Viz tamtéž, str. 224.

6322. Aigentliche, Beschreibung der Under Oesterreichischen, am 13. Julii, 1620 Jahrs, In der Hauptstadt Wienn vorgangner Erbhuldigung, sampt verzaigneten Nahmen jeniger Personen, so Kayser FERDINANDO, etc. dem Andern dass Homagium gelaistet haben. Durch *Barnabam Wilden*, Kayserl. Reichs Herolden verfasset und conscribiert. Gedruckt zu Wienn in Oesterreich, bey Gregor Gelbhaar in der Lämbl Burschen, im Jahr 1621, 4°, l. 6.

6323. Nejvyšší úředníci Slanským, aby opatřili pro vojsko dva povozy na dva měsíce. 14. Juli. Viz *Roubík*, Slanský obzor, XIII, 1905, str. 15.

6324. Schreiben an Chur-Sachsen von Wien auss, die Execution des Königreiches Böhmen betreffendt. Wien, den 16. Julii, im Jahr 1620. *Londorp.*, Acta publica, I, k. 127.

6325. Original žádosti Bedřicha Falckého, aby město Slané věnovalo k důležité potřebě zemské jistou summu peněz aneb od stříbra a zlata zmincovati se mohoucího. Dat. na Hradě Pražském, v outerý po památce rozeslání svat. apoštolův, 1620. V originalu „proti dostatečnému ujištění" škrtnuto. *Zíbrt*, Zápisky Jana Jeníka z Bratřic, Čas. Č. Musea 1897, str. 309.

6326. Ihrer Churf. Gn. zu Sachsen Antwort an die Unirte Chur-Fürsten und Ständ. Datum Dressden am 18. Julii Anno 1620. *Londorp.*, Acta publica, II, str. 198-9.

6327. Jan Adam z Roupova, Jiřík Hrobčický z Hrobčic a Jan Hradecký, měšťan Slanský, kommissaři sněmem ustanovení k prodeji statků duchovních v kraji Slanském kvitují Mikuláše st. z Bubna ze 17. kop. míšeň., jež obdrželi z prodeje vsi Vokovice. 19. Juli. Viz *Roubík*, Slanský obzor, XIII, 1905, str. 15.

6328. Erinderungs (!) Schreibens Copia von der Fürstl. Durchl. Hertzogen in Bayern an die Ober Enserischen Ständt Sub dato Scherting den 19. Julii, Anno 1620. Sampt der Gegenantwort dero Ober Enserischen Ständt an Ihr Fürstl. Durchl. in Bayern, Sub dato Lintz den 23. Julii 1620. Dann auch: Ihr Fürstl. Durchleucht Widerantwortung an die Ständt Ob der Ennss de dato 28. Jul. 1620. Gedruckt im Jahr 1620, 4°, l. 7.

6329. Sněm Vratislavský, na 21. červenec svolaný, viz *Palm*, Verhandlungen beim Fürstentage im Juli, č. 6296.

6330. Kázání *Jana Ctibora Kotvy z Freifeldu* u Minoritů, 25. července 1620, o císaři Ferdinandu II. a Fridrichu Falckém viz Bibl. Č. Hist. I, č. 13002-4; *Vávra Jos.*, Jan Ctibor Kotva z Freifeldu, Čas. kat. duchovenstva XLII, 1901, str. 592. Srv. Bibl. Č. Hist. III, č. 10074, IV, č. 3051.

6331. Mährisch Fegfewer, in welches Graf Tampier . . . 26. Juli (1. Aug.) 1620. Viz *Fischer*, Bibl. Č. Hist. III, č. 12383.

6332. O poselství zemí sjednocených k sultánovi. Viz *Skála ze Zhoře*, l. c., IV, str. 216-9.

6333. O vojenských přípravách kurfirsta saského. Viz tamtéž, str. 226.

6334. Válečné pomoci některých přátel císařských. Viz tamtéž, str. 225-6.

6335. Žádost králova k městům Pražským za přispění k válečným potřebám a neochotnost v té příčině stavův. Viz tamtéž, str. 224-5.

Srpen.

6336. *Neuhauser W. E.*, Erklärung uber die drey mächtigen Sachen, so gegenwertig vorhanden seyn in gantzer Christenheit und dem Röm. Reich, darbey man auch verstehet wie alle Hauptstreitte künftig ausslaufen und zu welcher Seiten die Victoria zu verhoffen sey. August 1620, Friedwegen (Salzburg), 1621, 4°.

6337. O pomoci králi Fridrichovi od panstva i lidu obecného v Anglicku. Viz *Skála ze Zhoře*, l. c., IV, str. 314.

6338. Netečnost krále anglického v příčině Fridrichově a prospěch z toho pro válečné postupování Spinolovo. Viz tamtéž, str. 315.

6339. Výpisky z publikace, vydané proti jenerálovi Bucquoyovi „Kurze, aber wahrhafte Erzählung, wie im Monat August dieses 1620 Jahres die Kriegsvölker des Comte di Bucquoy in Böhmen, sowohl als in Mähren und Oesterreich die grausamste Tyranney ausübten. Im Jahre 1620". *Zíbrt*, Zápisky Jana Jeníka z Bratřic, Čas. Č. Mus. 1897, str. 309.

6340. Der Herren Fürsten und Stende in Ober und Nieder Schlesien beschluss vom 1. Augusti Anno 1620. die vorlehen zum General-Steurambt betreffend. Gedruckt in der Fürstlichen Stadt Brieg bey Caspar Sigfried im Jahr 1620, 4°, l. 6. Srv. *Palm*, Verhandlungen beim Fürstentage im Juli, č. 6296.

6341. Aperta Frons, Apertissimorum Lutheranorum, Oder Copia Schreibens An Den Herren Churfürsten zu Sachssen etc. Etlicher betrangter (!) Landsassen in dem Fürstenthumb Ober Laussnitz. (Dat. 1. Aug. 1620.) Getruckt im Jahr 1620, 4°, str. 23.

6342. Konec sněmu v Bánské Bystřici: o audiencí poslův cís. u knížete a stavův uherských, o odpovědi jim dané. Viz *Skála ze Zhoře*, l. c., IV, str. 271-2.

6343. Literae a Bethlehem Gabor ad serenissimum principem Bavariae missae. Novisoliensi, 1. Aug. 1620. Viz Copien, č. 6273.

6344. Schreiben Mansfelds an Herzog Ernst zu Sachsen-Weimar. Protivin, 2. Aug. 1620. Viz *Vetterodt*, č. 4218, str. 727.

6345. Půtky Uhrův s cís. kozáky v Rakousích. Viz *Skála ze Zhoře*, l. c., IV, str. 245.

6346. Ertzhertzogs Alberti Resolution den Engelischen Gesandten geben. Brüssel, den 3. Augusti, Anno 1620. *Londorp.*, Acta publica, II, str. 245.

6347. Poctění vyslaných z zemí sjednocených v Bystřici. Viz *Skála ze Zhoře*, l. c., IV, str. 272.

6348. Příběhy válečné v měsíci srpnu: půtky u Zlaté stezky mezi lidem českým a císařským a konečné osazení šance na Zlaté stezce hrabětem z Turnu. Viz tamže, str. 243-4.

6349. Ertzhertzogs Alberti Schreiben an Landtgraff Moritzen zu Hessen. Marienburg, den 6. Aug. 1620. *Londorp.*, Acta publica, II, str. 201-2.

6350. O příjezdu Jana Jessenia do Bystřice. Viz *Skála ze Zhoře*, l. c., IV, str. 273.

6351. O nové audiencí poslův císařských před knížetem a o důvěrné rozprávce mezi legáty z zemí sjednocených a knížetem Betl. Gáborem. Viz tamže, str. 273.

6352. Marggraffen Spinolae Schreiben an Marggraffen von Durlach. Datum im Feldläger zu S. Sebastian Engers, den 8. August 1620. *Londorp.*, Acta publica, II, str. 202-3. — Srv. Spinolae Schreiben an Marggrafen zu Baden. 8. Aug. 1620. Viz Ein denckwürdig Modell l. c.

6353. Nejvyšší úředníci přivedou židy k složení 50.000 tol. na potřeby vojenské. Viz *Skála ze Zhoře*, l. c., IV, str. 245.

6354. Chur Sachsen Antwort auff Hertzog Johansen Pfaltzgraffen der Undern Churfürstlichen Pfaltz-Statthalters Schreiben. Datum Torgaw, den 9. Augusti, Anno 1620. *Londorp.*, Acta publica, II, str. 240-3. — Srv. Chur Sachsen Antwort auf Hertzog Johannsen Pfaltzgrafen der Untern Churfürstlichen Pfaltz Stadthalters Schreiben. Torgaw, 9. Aug. 1620. Viz Ein denckwürdig Modell, l. c.

6355. Berounští Slanským děkují, že upozornili na nebezpečí od nepřátel. 10. Aug. 1620. Viz *Roubík*, Slanský obzor, XIII, 1905, str. 15.

6356. Zpráva z Míšně do Mostu o přípravách válečných, 10. Aug. 1620. Viz *Roubík*, ibid., str. 15.

6357. Narovnání sporu mezi Janem Papouškem, měšťanem ve V. Mýtě, a Jiříkem Šreibrem, sousedem Tisovským na panství Litomyšlském, 10. Aug. Viz *Roubík*, ibid., str. 15.

6358. Chur Pfaltz Antwort an Bayrn den 10. Augusti Anno 1620, warumb die Execution einzustellen. *Londorp.*, Acta publica V, k. 44.

6359. Žatečtí Slanským posílají zprávu z Míšně do Mostu o válečných událostech. 13. Aug. 1620. Viz *Roubík*, l. c., str. 15.

6360. Snešení Pražan o obranu měst Pražských. Viz *Skála ze Zhoře*, l. c., IV, str. 245-9.

6361. O dekretu královském v příčině zmustrování obyvatelův Pražských. Viz tamže, str. 245.

6362. Rakovničtí sdělují noviny, které je došly od Žateckých. 14. Aug. 1620. Viz *Roubík*, l. c., str. 15.

6363. Rechtliches Bedencken, ob bey gegenwertigen Kriegsempörungen Röm. Kayserl. Majestät, unserm aller gnädigsten Hrren, oder der Chur Pfaltz die Lehen Dienst zu leisten seyen. Ahn Einen Vornehmen Reichsgraffen abgangen, anno 1620. Getruckt 1620, 4°, 16 l. Týká se 16. srpnu 1620. — Srv. *Londorp*, Acta publ., VI, kap. 4. — Srv. č. 5687.

6364. O poselství od krále Fridricha i od nejvyšších úředníků zemských ke kurfirštovi saskému vypraveném; přednešení týchž poslův. Viz *Skála ze Zhoře*, l. c., IV, str. 250-1.

6365. Jan Mikuláš Straka z Nedabylic upomíná Slanské o žold pro vojsko. 17. Aug. 1620. Viz *Roubík*, l. c., str. 15.

6366. Chur Sachsen Erklärung auf der Herren Obristen Land Officirer in Böheim Gesandten Anbringen. Dreszden, 17. Aug. 1620. Viz Ein denckwürdig Modell l. c. — Srv. č. další.

6367. Gnedigste Antwort, Die der Churfürst zu Sachssen, und Burggraff zu Magdeburg, Herr Johann Georg, Hertzog zu Sachssen, Gülich, Cleve und Berg, etc. des Königreichs Böhmen Abgeordneten, auff ihr anbringen, schrifftlich ertheilen lassen. Den 17. Augusti 1620, 4°, l. 6. — Jiné vyd. Gnedigste Antwort, DJe der Chur Fürst zu Sachssen und Burggraff zu Magdeburg, Herr Johann Georg, Hertzog zu Sachssen, Gülich, Cleve und Berg etc. desz Königreichs Böhmen Abgeordneten, auff ihr Anbringen, Schrifftlich ertheilen lassen, Dreszden den 17. Augusti, Anno 1620, 4°, l. 4. — Jiné vyd. Gnädigste Antwort Die der Churfürst zu Sachssen unnd Burggraf zu Magdeburg, Herr Johann Georg Hertzog zu Sachssen, Gülich, Cleve und Berg etc. dess Königreichs Böhmen Abgeordneten auff ihr Anbringen den 17. Augusti schrifftlich ertheilen lassen. Dann auch Was gestalt die Herrn Obristen Landt-Officirer und Landt Rechtsitzere dess Königreichs Böhemen den Churfürsten zu Sachsen ersucht und ermahnet haben, dass Seine Churf. G. wider die Königl. May. in Böhmen und die confoederirte Länder nichts attentiren, noch ihre Macht zu Dienst dess Bapsts und Spaniers zu höchster Gefahr allen Evangelischen Ständen und der löblichen Teutschen Nation Verkleinerung anwenden de dato 4. Septemb. Darbey auch Copia wolermelter Herrn Obristen Land Officirer Schreibens an den Engern Ausschuss der Landstände, wie auch an etliche Städt im Churfürstenthumb Sachsen, den 2. Septemb. Alles abgangen Und gedruckt im Jahr 1620, 4°, l. 11. — Jiné vyd. Gnädigste Antwort Schreiben, des Durchlauchtigsten Hochgebornen Fürsten und Herrn, Herrn Johan Georgen, Hertzogen zu Sachsen, Gülich, Cleve und Berg, des heiligen Römischen Reichs Ertzmarschall und Churfürst etc. Das Erste: An die Abgeordneten des Königreichs Böhmen. Das Andere: An Landgraff Moritzen zu Hessen etc. Das Dritte: An die Stände in Ober-Lausitz. Das Vierdte: An Hertzog Christian und Hertzog Friederich Ulrichen zu Braunschweig und Lüneburg. Das Fünffte: An Hertzog Johan Casimirn zu Sachsen etc. Das Sechste: An Hertzog Friederich Ulrichen zu Braunschweig etc. Daraus Seiner Churf. Gn. Gemüth und Meynung der Böhmischen Unruhe halben zuvernehmen. Gedruckt im Jahr Christi 1621, 4°, l. 18. (I. Dresden 17. Augusti 1620; II. ibid. 25. Aug. 1620; III. Stolpen 26. Aug. 1620; IV. Bischoffwerda 5. Sept. 1620; V. Budissen 13. Octobr. 1620; VI. Budissin 23. Octobris 1620.) — Srv. Vier beantwort-Schreiben, welche von dem Churfürsten zu Sachsen und Burggrafen zu Magdeburg etc. an die Hertzogen zu Sachsen, Coburg und Eisenach etc. Christian und Friderich Ulrichen zu Braunschweig und Lüneburg etc. sowol Londgraf Moritzen zu Hessen etc. ergangen. Darauss Seiner Churfürstl. Gn. Gemüht und Meynung der Böhmischen Unruhe halben zu vernehmen. Ferner zwei Mandat Herrn F.iderichs Königs Böheim etc. an die Voitländer unnd Herrn Johann Ernsten den Jüngern, Hertzogen zu Sachsen etc. (Weinmar) wegen etlicher Böhmischen Lehen, Item Copei Schreibens, so die Ritterschaft in Meissen an Ihre Churf. Gnaden von Sachsen etc. gethan. S. l. Gedruckt im Jahr Christi 1620, 4°, 40 str.

6368. Sechs Underschiedtliche, hochwichtige und erhebliche Schreiben und Bedencken. I. Kön. May. in Böhmen General Mandat, an alle der Cron Böhmen Lehenleut abgangen (18. srpen 1620). II. Specialschreiben Kön. May. in Böhmen an die Durchleuchtige, Hochgeborne Fürsten und Herrn, Herrn Johann Casimir und Herrn Johann Ernsten dem Eltern, Gebrüdern, Hertzogen zu Sachsen, Gülich, Cleve, und Berg etc. auch die Böhmische Lehen betreffendt (28. září). III. Spannischer Schlafftrunck den sämptlichen dess H. Reichs teutschen Chur-Fürsten und Ständen, ohne underschiedt der Religion zugerichtet, ausz welchen artlich zu sehen, wie Marquis Spinola jtzo inn Reich solcher Schlaffsucht sich gebrauche. IV. Gründtlicher und warhaffter Bericht, was massen der Durchleuchtigst Fürst und Herr, Herr Gabriel

Bethlen, Fürst in Ungern und Siebenbürgen etc. zum König in Ungern erwehlet und auszgeruffen (16. září). V. Motiven, warumb dem Marquis Spinola etliche Städt unnd öhrter in der Chur Pfaltz sich zu bemächtigen nachgesehen und gestattet worden. VI. Discurs von der Hauptursach dieser jetzt im H. Römischen Reich grosser Kriegsgefahr, darausz augenscheinlich dargethan und erwiesen wird, dasz nicht die Lutheraner und Calvinisten, sondern die Papisten und Jesuiten dessen ein anfang gemacht, unnd solches von vielen der ihrigen hero angesponnen und von jhnen erpracticirt worden. (V obsahu na str. 26 uveden tento discurs pod titulem: Böhmischer Warsager.) Alles ausz glaubwürdigen Missiven an Tag gebracht und dem teutschen, altcatholischen, unspanniolosirten und ohnpassionirten Leser zur sonderlichen Nachrichtigung in Truck verfertigt. Gedruckt im Jahr 1620, 4°, str. 42. Na poslední straně připojena něm. báseň: Sieg und Triumphlied der hochwoledlen, ehrenvieltugendreichen und hochverstendigen Frawen Martha Salome von Belta, seiner in Ehren vielgeliebten groszgünstigen Frawen. — Jiné vyd. 1620, 4°, str. 53.

6369. Königlicher Mayest. in Böhmen General Mandat an alle der Cron Böhmen Lehenleut abgangen. Prag, 18. Aug. 1620. *Londorp.*, Acta publica, I, k. 134.

6370. Königs Friderici in Böhmen Mandat an alle der Cron Böheim Lehenleute, der widrigen Parthey sich nicht anzunehmen, noch sich zu derselben zuwenden, de anno 1620 (18. Aug.) *Lünig*, Das Teutsche Reichsarchiv VI, č. 117. Viz Bibl. Č. Hist. II, č. 269.

6371. Herrn Marquis Spinolae Erklärung die Statt Franckfurt betreffend. Datum im Feldläger zu S. Sebastian Engers den 18. August. Anno 1620. *Londorp.*, Acta publica, II, str. 203-4.

6372. O poselství ke knížeti Anhaltskému z Vídně: zpráva knížete z Anhaltu o tom, kterak poslové franští, jmenovitě kníže z Angolému, skrze jistého pana Kateřinského s ním jednati dali. Viz *Skála ze Zhoře*, l. c., IV, str. 274-5.

6373. O přechvatech církve kalvínské v Čechách. Viz *Skála ze Zhoře*, l. c., IV, str. 275-6.

6374. Příspěvky k dějinám Domažlic. III. Král Bedřich poroučí Domažlickým Chodům, aby záseky na pomezí k Bavorům dobře opatrovali, náležitý vojenský prapor si zřídili a přísahu k němu učinili. Dán na Hradě Pražském, v středu po na nebevzetí P. Marie 19. srpna 1620. Květy I. 1866, str. 48.

6375. Maximilian bavorský hne se z Lince k městu Cáhlavě a učiní odtud důtklivá psaní k Fridrichovi a stavům českým. Viz *Skála ze Zhoře*, l. c., IV, str. 262.

6376. Margiso Spinolae Versicherungsschreiben an Franckfurt. Im Feldlager zu Wehrborn, den 23. Augusti, Anno 1620. *Londorp*, Acta publica, II, str. 207.

6377. Insinuation Böhmischer Commission. Datum Freystadt den 25. Augusti Anno 1620. *Londorp*, Acta publica V, k. 43.

6378. Znění listův k Fridrichovi a stavům českým od Maximiliana bav. z Cahlavě (Freistadt) a odpovědi na ně. Viz *Skála ze Zhoře*, l. c., IV, str. 262-9. Srv. rukop. v archivu říšsk. hraběte z Oppersdorfu v Horním Hlohově, *Vávra Jos.*, Český Čas. Hist. II, 1896, str. 383.

6379. Abschrifft der Fürstl. Durchl. in Bayern Schreibens an Ihr Königl. Mayest. zu Böheimb. Dat. 25. Aug. 1620. Viz Copien č. 6307. — Srv. Bayrisch Schreiben an Chur Pfaltz damahls König in Böhmen der Execution halber. Dato Freystatt den 25. Augusti Anno 1620. *Londorp.*, Acta publica, I, k. 130 a V, kap. 42.

6380. Desz Bayer Fürsten Schreiben an die Stände desz löblichen Königreiches Böhaimb. Freystatt, 25. Aug. 1620. Viz Copien, č. 6307. — Srv. *Londorp.* Acta publica, I, k. 131.

6381. Bayrisch Schreiben an die Herrn Fürsten und Stände in Schlesien, 25. Aug. *Palm*, Acta publ. 1620, str. 197-8.

6382. Schreiben des Churf. zu Sachsen an Landgraff Moritzen zu Hessen, 25. Aug. 1620, viz Vier beantwortliche Schreiben, č. III, při 13. X.

6383. Gabor za krále uherského zvolen a konfederací stavův sedmihradských s zeměmi sjednocenými zavřena. Viz *Skála ze Zhoře*, l. c., IV, str. 273-4.

6384. Gründtlicher und warhaffter Bericht, was massen der Durchleuchtigst Fürst und Herr, Herr Gabriel Bethlen, Fürst in Ungern und Siebenbürgen etc. zum König in Ungern erwöhlt und auszgeruffen (25. srpna 1620) viz č. 6368. Srv. *Gindely*, Děj. česk. povstání III, str. 127.

6385. Edictalis Cassatio, Sacratiss. Caesareae ac Germaniae, Hungariae, Bohemiae etc. Regiae Majestatis, inique praetensae et ipso jure nullae electionis Gabrielis Bethlen in regno Hungariae. Viennae, 1620, 4°, 10 l. — Srv. Der Röm. Kay. auch zu Hungern und Böheim Königl. Mayest. Edictal Cassation der widerrechtlichen, vermeinten, für sich selbs nichtigen Wahl Gabrieln Betlen im Königreich Hungern. So dann Auffhebung unnd Annullation aller zu Pressburg und Neuensol, bey daselbst gehaltenen unordentlichen versamblungen ergangene handlungen, und verabschidungen. Auss dem Latein, zu maniglichs desto besserm Bericht der

Hungerischen Rebellion verteutscht. Augspurg, Sara Mangin. 1621, 4°, 8 l.

6386. Gabriel Bethlen. (Na koni, v levo obráceném.) Paris, chez Mel. Tavernier 1621, fol.

6387. Friedrich v. Böhmen u. Bethlen Gabor. (Na koních, v pravo jedoucích. Ve středu bitka u Prešpurka.) *C. J. Visscher* exc., fol., (1620).

6388. Bethlen Gabors Blutfahnen, Welchen derselbige zu Newsol von rothem Damaschket machen, mit gegenwertigen Figuren und Worten mahlen und Emerico Turczo als Landfenderichen solenniter vberlieffern lassen. (Dole 2 řád. popis: Diese Figur allhier zur frist — O liber Gott, von vns nicht weich.) Rad. *E. Kieser*, fec. fol. — Totéž, jiné vydání. Nápis je v ozdobných písmenech. — Srv. Contrafactur des Hungerischen Blutfahnen 1620. *Böhm*, Handschriften des Haus-, Hof- u. Staatsarchivs, str. 48, č. 22.

6389. Schreiben, So der Churfürst zu Sachsen, etc. an die Stände in Ober-Laussnitz gethan, darrinnen Seine Churf. Gn. denselben die Käyserliche Commission ankündigen (Dat. Stolpen, d. 26. Aug.), Im Jahr, 1620, 4°, l. 4 + 2. Srv. *Skála ze Zhoře*, IV, str. 257 a č. další.

6390. Schreiben Chur-Sachsen an die Laussnitzer, das ihrer Churfürstlichen Gnaden die Execution auffgetragen. Dato Stolpen, den 26. Augusti, Anno 1620. *Londorp.*, Acta publica, I, k. 129.

6391. Odpověď kurfirsta saského i králi i nejvyšším úředníkům. Viz *Skála ze Zhoře*, l. c., IV, str. 251-7. — Srv. Resolution, so der Churfürst zu Sachsen denen von den Evangelischen Herrn Ständen Herrn Abgesandten in Dreszden ertheilet. Viz Copien, č. 6307. — *Londorp*, Acta publ. I, kap. 128.

6392. Francis Nethersole, Sekretär des Lord Doncaster, an Naunton über den Anmarsch des Markgrafen von Jägerndorf auf die Lausitz und Böhmen. Prag, 18./28. August 1620. Zeitschr. Gesch. u. Alterth. Schles. XXI, str. 308.

6393. Psaní krále Fridricha ke knížeti z Anhaltu 28. a 29. srpna 1620, viz *Skála ze Zhoře*, l. c., IV, str. 270-1.

6394. Sněm Bystřický skončen, a poslové konfederantův rozjeli se. Viz tamtéž, str. 274.

6395. Copey eens heylsamen confederatie briefs, geschreven van den Koninck van Hongarien aen syne Conincklyke Majest. van Bohemen. (Ve 2 sloupcích.) Psaní je z 28. srpna. Nad ním vyobrazení Bedřicha, krále čes. a Betlena Gabora s podpisy. *C. Pass* sc., fol.

6396. Münz-Patent, Olmütz 29. August 1620. Viz *D'Elvert*, Schriften, l. c., XVI, str. 112. Srv. též Notizenbl. d. hist. Sektion, Brünn, 1864, str. 6.

6397. Copia Kaysers Ferdinandi Schreiben an Carl Hannibald von Dona. Wien, den 29. Augusti, Anno 1620. *Londorp.*, Acta publica, II, str. 234. — Srv. Copia Käysers Ferdinandi Schreiben an Carl Hannibal von Dona. Wien, 29. Aug. 1620. Viz Ein denckwürdig Modell l. c.

6398. Psaní Ferdinanda II. kurfiřtu saskému, aby si s exekucí válečnou pospíšil 29. srpna 1620. Viz *Skála ze Zhoře*, IV, str. 259-62. Srv. č. další.

6399. Copia Kaysers Ferdinandi Schreiben an Chur Sachsen. Wien, den 29. Augusti, Anno 1620. *Londorp.*, Acta publica, II, str. 235-8. — Srv. Copia Kaysers Ferdinandi Schreiben an Chur Sachsen. 29. Aug. 1620. Viz Ein denckwürdig Modell l. c.

6400. Copey Chur Mayntz Schreiben an Kayser. Mayntz, den 29. Augusti, Anno 1620. *Londorp.*, Acta publica, II, str. 238-9.

6401. Churfürst Mayntzisch Schreiben an Kays. Mayestät. Datum Mayntz, den 29. Augusti, Anno 1620. *Londorp.*, Acta publica, II, str. 239-40. Srv. Copia Chur Mäyntz Schreibens an Käyser. Mäyntz, 29. Aug. 1620. Viz Ein denckwürdig Modell l. c. — Mäyntz an Käyser. Mäyntz, 29. Aug. 1620. Viz Ein denckwürdig Modell l. c.

6402. Der zu Böheimb Königl. May. Antwort, so sie auff desz Bayer-Fürsten Schreiben an ihn abgehen lassen. Prag. 30. Aug. 1620. Viz Copien, č. 6307. Srv. *Londorp.*, Acta publica, I, kap. 103. Srv. ibid. V, kap. 44.

6403. Antwortschreiben: Der Böhaimischen Ständt an Ihr Fürstl. Durchl. Maximilian, Hertzog in Bayern, Sub dato 30. Augusti. Gedruckt zu Augspurg, durch Andream Aperger, auff unser Frawen Thor. Anno 1620, 4°, 3 l. Srv. č. další.

6404. Antwort der Böhmischen Ständt auff des Hertzogen in Bayern Schreiben. Dato Prag den 30. Aug. Anno 1620. Viz Copien, č. 6307 a *Londorp.*, Acta publica, I, k. 132.

6405. Věci válečné na konci srpna: obsah dvou psaní kr. Fridricha ke kn. z Anhaltu z strany opatření válečných. Viz *Skála ze Zhoře*, l. c., IV, str. 270-1.

Září.

(Události. Obležení a pád Budyšína 7. září—5. říjen.)

6406. Seyndt-Brief vant' ghene A. Spinola nit Pals-Graven Landt in Sept. 1620 wtgerecht heeft, ende van den teghenwoordighen staet van Duytslandt, ende d'om-

ligghende landen. Gheschreven wt Ceulen, 28 Sept. 1620. Antwerpen, A. Verhoeven, 1620, 4°. Jsou to válečné příhody v Evropě v měsíci září 1620, mezi nimi též zpráva o vítězství u Prahy: Den Vorst van Beyeren ende den Grave von Bucquoy is recht na Praghe ghetrocken, de welcke sy nu oft beleghert helaben, of corts sullen belegern.

6407. Hotovení se stavův moravských k otevřené válce proti nepřátelům zemí sjednocených. Viz *Skála ze Zhoře*, l. c., IV, str. 317.

6408. Jak nehrubě šťastně vyhledával Fridrich pomoci u franc. krále Ludvíka a u tchána svého anglického krále Jakuba. Viz tamtéž, str. 313-4.

6409. Nethersole an Sir Robert Naunton über die Zersprengung des polnischen Kriegsvolkes, 1620, 1./4. Sept. Prag. Zeitschr. Gesch. Schles. XXI, 1887, str. 307.

6410. Přátelské připsání nejvyšších úředníků a soudců zemských v Čechách k některým stavům a obyvatelům kurfirství saského. Viz *Skála ze Zhoře*, l. c., IV, str. 277-9. — Srv. č. další.

6411. Copia Was gestalt die Herren Obristen Land-Officier etc. dess Königreichs Böhmen den Churfürsten zu Sachsen ersucht haben, da S. Churfl. Gn. wider die Kön. Mtt. in Böhmen nichts attentiren wollen. S. l., 1620, 4°, 8 l. Srv. č. další a č. 6367.

6412. Copia dess Schreibens, so an den Engern Ausschuss der Landständ, wie auch an etliche Städt, im Churfürstenthumb Sachsen von der Chur abzuweichen, gethan. Datum Prag, den 2. Septemb. Anno 1620. *Londorp.*, Acta publica, I, k. 137. — Srv. č. 6418.

6413. Psaní kurfirsta saského městu Budyšínu, 2. září 1620. *Skála ze Zhoře*, l. c., IV, str. 284.

6414. Copey Kayserlichen Schreibens an Marches Spinolam, pro Schutz und Salua Guardien vor die Ritterschafft am Rheinstrom. Datum zu Wien, den 3. Septemb. Anno 1620. *Londorp.*, Acta publica, II, str. 250-1.

6415. Copey Kayserl. Schreibens an die über der Union Kriegsvolck klagende Ritterschafft am Rheinstromb und in der Wetteraw etc. Wien, 3. Septemb. Anno 1620. *Londorp.*, Acta publica, II, str. 245-7.

6416. Copey Kayserlichen Adlers Salva Guardien und darüber ertheilten Vollmacht. Wien, 3. Septemb. Anno 1620. *Londorp.*, Acta publica, II, str. 247-9.

6417. Znění jiného psaní nejvyšších úředníkův ke kurfirstovi samému o tu exekucí jeho. Viz *Skála ze Zhoře*, l. c., IV, str. 279-84. Srv. č. další.

6418. Copia, Was gestalt die Herren Obristen Landt Officirer und Landtrechtssitzere dess Königreiches Böhmen den Churfürsten zu Sachsen ersucht und ermahnet haben, das Seine Churfürstl. Gn. wider die Königl. Mtt. in Böhmen und die Confoederirte Länder nichts attentiren noch jhre Macht zu Dienst dess Bapsts und Spaniers zu höchster Gefahr allen Evangelischen Ständen und der Löbl. Deudschen Nation Verkleinerung anwenden wolle de Dato 4. Septemb. Anno 1620. Darbey auch Copia wolermelter Herrn Obristen Landt Officirer Schreibens an den Engern Ausschuss der Landtstände, wie auch an etliche Städte im Churfürstenthumb Sachsen (2. Sept.). Gedruckt im Jahr. 1620, 4°, l. 6. — Jiný výtisk 1620, 4°, str. 9. — Srv. č. další.

6419. Schreiben der Böheymischen Landt-Officierern an Chur Sachsen, warumb Ihr Churfürstliche Gn. nicht wieder Ihren exequiren solle. Datum Prag, den 4. Monats Septembr. Anno 1620. *Londorp.*, Acta publica, I, k. 136.

6420. Psaní hraběte z Thurna nejvyšším úředníkům a soudcům zemským z města Tábora 7. září 1620 viz *Skála ze Zhoře*, l. c., IV, str. 317-8.

6421. Budyšín viz Bibl. Č. Hist. III, č. 13369. Zde se podávají doplňky neb bližší bibliografické údaje z r. 1620.

6422. *Grosser Sam.*, Lausitzische Merckwürdigkeiten, Bibl. Č. Hist. II, č. 1822, 1714.

6423. *Carpzovius*, Neueröffneter Ehrentempel, Bibl. Č. Hist. II, č. 1449, 1719.

6424. *Hoffmann Chr. G.*, Scriptores rerum Lusaticarum, viz Bibl. Č. Hist. II, č. 210, 1719.

6425. *Budaeus J. Chr. G.*, Singularia historico-litteraria Lusatica, viz Bibl. Č. Hist. II, č. 211, 1732-44.

6426. Beschreibung der Gemälde an der Decke des Audienzzimmers im Churf. Schlosse Ortenburk zu Budissin, viz Bibl. Č. Hist. II, č. 6475, 1790.

6427. Churfürst Johann Georg von Sachsen 1620. Stará měditypt. Viz Führer durch das Stieber-Museum der Stadt Bautzen, Bautzen 1907, str. 4.

6428. *Müller Karl August*, Kurfürst Johann Georg der Erste, seine Familie und sein Hof, nach handschriftlichen Quellen des Königlich Sächsischen Haupt-Staats-Archivs. Dresden und Leipzig, 1838, 8°, str. XX, 242. Z obsahu I. Kurfürst Johann Georg der Erste. Zur Geschichte des Kurfürsten. Zur Charakteristik des Kurfürsten. Johan Georgs Vergnügungen. II. Der Kurfürst und seine Familie. Die Kurfürstliche Familie im Allgemeinen. Zur Charakteristik der Kurfürstin. Der Kurfürst und die Kurfürstin. Politik der Kurfürstin. Kindererziehung. Familienleben. III. Johann Georg der Erste und sein Hof. Leben des Hofes

im Allgemeinen. Die Hoffstatt. Verhältniss des Kurfürsten und seiner Familie zu ihren Dienern. Aeusseres Leben des Hofes. Wohnung. Kleidung. Speise und Trank. Gesundheitspflege. Vergnügungen. Feste und Lustarbeiten. Kindtaufen und Hochzeiten. Begräbnisse. Abfindung fürstlicher Wittwen. Inneres Leben des Hofes. Kunstleben. Baukunst. Bildnerei. Malerei. Musik. Dichtkunst. Schauspielkunst. Kunstsammlungen. Wissenschaftliches, sittliches und religiöses Leben. Der Aufgang. Wege und Mittel. Die Noth. Verhältnisse des Kursächsischen Hofes nach aussen. — Srv. Wohlgegründte Antwort und Wiederlegung zweyer Jesuwiterischen und ihrem Spaniolisirten Anhang Fragen, ob der Böhmische Krieg vor ein Religion oder Region Krieg zu achten sey. Item Fünff Unterschiedliche Send-Schreiben die Bäbstische und Spanische Persecution betreffend. I. Friderici Königs in Dennemarck Schreiben an den Churfürsten von Brandenburg, Marggrafen Johann Georgen, wegen der Bäbstischen Persecution. 2. Joachim Friederichs Postulirten Administratoris des Primats unnd Ertzstiffts Magdeburg an den Churfürsten zu Sachsen Christianum den Ersten, wegen der Bäbstischen Verfolgung. 3. Mauritzen Churfürsten zu Sachsen Schreiben an alle Churfürsten unnd Stände des Römischen Reichs, wieder die Bäbstische Verfolgung. 4. Sendschrift der Königlichen Mayestät zu Franckreich an die Chur und Fürsten. Stände und Städte des Heyligen Römischen Reichs, wegen jtzigen Kriegsrüstung halben auffs Kürtzest erklärt. 5. Dess Durchleuchtigen Hochgebornen Fürsten und Herrn Albrechten, Marggraffen zu Brandenburg dess Jüngern etc. Gemein Aussschreiben und Ursachen dieser Fürgenommenen Expedition. Anno 1620, 4°, l. 7. (O českých událostech a politice.)

6429. Kays. May. allergnädigstes Commission und Monitorial-Schreiben an die Schlesische, wie auch mutatis mutandis an Laussnitzische Ständ jhrer Churf. Gn. zu Sachsen an statt derselben unwidersetzlich Folg zu leisten, 1620. *Londorp.*, Acta publica, III, k. 1.

6430. Jan Jiří markr. brandenburský osadí Budišín a jiná města Lužičanův *Skála ze Zhoře*, l. c. IV., str. 285. Obsah psaní, jež císař v ty časy k Lužičanům a Slezákům odeslal. Ibid., str. 285-7. — O oblehání Budišína vojskem. saským. Ibid., str. 287-8. — O tuhém dobývání Budišína skrze kurfirsta saského. Ibid., str. 328. — Jednání o vzdání se Budišinských. Ibid., str. 328-9. — Konečné vzdání se města a vykonání slibu člověčenství. Ibid., str. 329-31. — O ztrátách při tom obležení Budišína. Ibid., str. 331-2. — Kurfirst saský obsílá stavy lužické do Budišína i napomíná města Hořelce a Žitavy k vzdání se. Ibid., str. 332-3.

6431. Nethersole an Naunton über den Kampf um Bautzen, 1620, 1. (11.) September Prag. Zeitschr. Gesch. Schles. XXI, 1887, str. 309; 1. (15.) September ibid., str. 310; 8. (18.) Sept. ibid., str. 311; 15. (25.) Sept. ibid., str. 311; 22. September (2. Oktober) ibid., str. 312.

6432. Repertorium der Literatur über Budissin, zusammengestellt von *Chr. Ad. Peschek* im J. 1835. Original, psaný v Stiebrově Museu v Budyšíně. Viz Bibl. Č. Hist. I, č. 4284.

6433. Zwifache sehr gedechtnuss wirdige Newe Zeittung. Die erste, Das Pfeltzisch Kriegs wesen betreffend: Was sich für hendel zwischen Marquis Spinola, der Spannische Liga Obersten: Unnd der Unierten Fürsten kurtz verruckter tagen begeben. Die ander, Wie ihr Churfürstl. Gn. Hertzog Friedrich auss Sachsen, wider ihr Königl. Majestat in Böheim Feindtlich aussgezogen, die Stadt Pautzen belägert und am Niderlag der seinen den vierdten Sturm daran verlohren. Sampt Beygefügter erzellung aller der Kriegsübungen, so sich bissher in Böheim, Ungarn, Mehren und Oesterreich verloffen. S. l. Gedruckt im Jahr 1620, 4°, 4 l.

6434. Copia Eines Verantwortungs Schreibens einer Privat Person in Camnitz seinen guten Freunde in Görlitz, auff die an ihnen in schrifften: 1. Gethanen verweiss, dass sich Camnitz an Chur-Sachsen so bald ergeben. 2. Auff die hochgerühmbte Beständigkeit derer zu Budissen. S. l. Gedruckt im Jahr 1620, 4°, 8 l.

6435. *D. Matthiae Hoe*, Churfürstl. Sächsischen Oberhofpredigers Budissinische Huldigungs Predigt, Als der Röm. Keyserl. auch zu Hungarn und Böhem Majestät Höchstansehligsten Herren Commissarius, dem Durchlauchtigsten, Hochgebornen Fürsten und Herrn. Herrn Johann Georgen, Hertzogen zu Sachsen, Gülich, Cleve und Berg, des heiligen Römischen Reichs Ertzmarschallen und Churfürsten, Landgrafen in Düringen, Marggrafen zu Meissen, Burggrafen zu Magdeburg, Grafen zu Marck und Ravenspurg, Herrn zu Ravenstein, den 4. Octobris, Anno 1620 auff der Königlichen Burgk zu Budissin, als der Rath und gesambte Bürgerschafft daselbst den Huldigungs Eid öffentlich geleistet hatten. Gehalten in der Thumbkirche zu Budissin und auff vielfaltiges begehren in Druck verfertiget. Mit Churf. Sächs. Freyh(eit) Leipzig, In verlegung Abraham Lambergs und in Gottfried Grossens Buchladen zu finden anno 1621, 4°, str. 34, l. 1. Srv. Bibl. Č. Hist. III, č. 11846.

6436. *D. Matthiae Hoe*, Churfürstlichen Sächsischen Ober Hofepredigers zu Dreszden Budissnische (!) Abzugs Predigt, Als Der Röm. Keyserl. auch zu Hungarn und Böhem Königlichen Majestat etc. Hochanschligster Commissarius, Der Durchlauchtigste, Hochgeborne Fürst und Herr, Herr Johann Georg, Hertzog zu Sachsen, Gulich, Cleve und Berg .... mit dero Hofffahnen (!) von Budissin auffbrechen und in die Churfürstliche Residentz Dreszden, wieder begeben wollte. Gehalten in der Domkirche zu Bautzen und auff begehren in Druck verfertiget. Mit .. .. 1621, 4°, l. 17. Srv. Bibl. Č. Hist. III, č. 11852.

6437. *M. Matthiae Hoe*, Churfürstl. Sächs. Oberhofepredigers zu Dreszden, Christlich Predigt, Als wegen glücklicher und ritterlicher eröberung der Königlich Haupt Stadt Budissin im Marggraffthumb Oberlausznitz auff gnedigsten Befelch der Röm. Keyserl. auch zu Hungern und Böhen (sic!) Königlichen Majestat Hochansehlichsten Herrn Commissarij, Ihr Churf. Durchl. Johann Georg, Hertzog zu Sachsen ...... Die öffentliche Dancksagung verrichtet worden. Am Tage Michaelis in Churfürstlichen Feldlager vor Budissin gehalten und auff vielfeltiges begehren ... (Salomons Sprüche). Mit Churf. Sächs. Frei. Leipzig, In verlegung Abraham Lambergs ... 1621, 4°, str. 35. Srv. Bibl. Č. Hist. III, č. 11854.

6438. Gründliche und wahrhafftige Beschreibung Wie die Stadt Budissin in Ober Laussnitz gelegen, von dem Schlesischen Kriegsvolck Occupirt, auch was die wehrende Belägerung über Inund ausserhalb der Stadt ist gebauet worden, und was sich sonsten allenthalben darinnen begeben unnd zugetragen. Alles auffs fleissigite (sic!) Beschriben und (weil bisshero viel ungleiche und der warheit widerstrebende Discurs nicht allein vor Einnehmung der Stadt, sondern auch was sich in deroselbten Belägerung zugetragen, aus spargiret) zu Idermännigliches wissenschafft öffentlich in Druck gegeben. Durch Einen Libhaber der warheit, so von anfang und Occupierung der Stadt, bis zu ende der belägerung darinnen gewesen. Item Copia des Bey auffgebung der Stadt getroffenen Accord und dem Verzeichnus was die Stadt zeit wehrender Belägerung vor Schaden gelitten. Bresslaw beym David Müller, Buchhändler zu finden, 1621, 4°.

6439. Warhafftige Newezeitung: Von Eröberung der Stadt Budissin und was sich in der Belagerung zugetragen, biss sie endlich den 25. Septembris Eröbert worden. Dessgleichen: Was sich zwischen dem Spinola und den Unirten Ständen begeben, wird hierinnen weitleufftig und nach der leng berichtet. S. l. Gedruckt im Jahr 1620, 4°, 4 l.

6440. Newe Zeitung und eigentlicher Bericht Was sich vor und in Bautzen bey wehrender Belagerung und Eroberung denckwürdiges zugetragen und begeben hat. Beneben verzeichnüs was in solcher wehrender Belagerung und Eröberung an Menschen, Gebäwden und Häusern vor unuberwindlicher schade geschehen, so wol was noch stehen blieben, Ingleichen, was für Obriste, Rittmeister und Capitaijne in der Stadt gewesen. Aus theils eigener erfahrung, theils einkommenden Zeitungen beschrieben. S. l. Im Jahr 1620, 4°, 8 l.

6441. Bautzenansturm, das ist poetische Beschreibung von Herrn Johann Georgs, Churfürst zu Sachsen, Eroberung der Stadt Bautzen, die 1620 geschehen, von *Jac. Vogeln*, Leipzig, 1620, 8°. — Znovu Leipzig, 1622, 4°. Srv. *Pescheck*, Repertorium č. 6432.

6442. Laussnibzische Sachen. I. Was in wehrender Belägerung der Stadt Budissin von Tag zu Tag fürgangen. II. Copia dess bey Ubergebung derselben getroffenen Accordts. III. Absonderlich Verzeichniss, was hierunter die Stadt für Schaden gelidten. IV. Formular dess Budissiner newen Eydes. (Dřevořezba: pochod vojska proti městu.) Alles zu männigliches Wissenschafft und Nachricht in Druck gegeben im Jahr 1620, 4°, l. 8. Formulář chybí. Místo něho pouhá poznámka: Auss gewissen Ursachen wird das Jurament aussen gelassen.

6443. Eygentlicher Verlauff: Was sich mit Pautzen und dem Churfürsten von Sachsen von Anfang der Belägerung biss hiehero begeben und zugetragen. Welches auss Pautzen an eine fürnehme Person, in Form eines Sendtschreibens, berichtet worden. S. l. Gedruckt im Jahr 1620, 4°, 4 l.

6444. Mercurius Lusato-Silesius, Hoc est Iter Serenissimi et Potentissimi Principis ac Domini Dn. Johannis Georgi, Ducis Saxoniae, Juliae, Cliviae et Montium, S. Rom. Imperii Archimarschalli atque Electoris, Landgravii Magdeburgensis, Comitis de Marca et Ravensberg, Dominii Ravenstein etc. Per Lusatiam in Utramque Silesiam ad Recipiendum ibi ab Inclytis PPus et Orddus S. R. Caes. R. Maj. nomine Solenne Homagium III. non. XIbris (13. listop.). Bono cum Deo susceptum X kal. Xbris feliciter absolutum. P. C. N. 1621, 4°, str. 21.

6445. Obležení města Budyšína 1620 viz 8 rozličných mědirytin a 2 pestré ruční kresby v Museu Stiebrově v Budyšíně. Srv. Führer durch das Stieber-Museum der Stadt Bautzen, Bautzen, 1907, str. 4. Názvy těchto mědirytin, částečně z velkých děl vyjmutých (Theatrum Euro-

peum, Mercurius Gallo-belgicus etc.) jsou různé jako: Die Stadt Budissin, wie davor getzogen, geschanzet unnd quartiert worden ist .... 1620. fol. — Abbildung der hauptstatt Budissin etc. Viz č. 6432.

6446. Budissin oder Bautzen. Wie dieselbe von dem Herrn Jo. Georgen Hertzogen zu Sachsen, Churfürsten belagert vnd erobert worden. (Nahoře v levo vyobr. kurfirsta. Dole v levo vysvětlení.) *P. Isselburg* exc., fol. — Totéž, úplně shodné, ale bez prázdného štítu nahoře v pravo.

6447. *Weinarth Benj. Gottfried*, Neue sächsische histor. Handbibliothek. I. Theil 1775; II. Theil 1784. Obsah: 1. Traum und wahre Geschichte Churfürst Friedrichs des Weissen. — 3. Etwas von der Hoffahne Churf. Joh. George I. zu Sachsen, als er 1620 in die Oberlausitz mit seiner Armee als kays. Commissar ... eingezogen.

6448. Denkmünzen auf Bautzens Belagerung viz Führer durch das Stieber-Museum der Stadt Bautzen, Bautzen 1907, str. 5.

6449. Budissina capta. — Epitaphium Budissinae. — Chronodistichon continens annum 1620 et 1621. Srv. *Böhm*, Handschriften des Wiener Haus-, Hof- u. Staatsarchivs, str. 48, č. 21.

6450. Der Kampf um Bautzen viz *Grünhagen*, Schlesisches aus London, 1887, č. 5865.

6451. *Baumgärtel H.*, Die Übergabe der Lausitz an den Kurfürsten von Sachsen. Wöchentliche Beilage zu den Bautzner Nachrichten, 1892, Nr. 37, 41.

6452. Zusammenkunft der nächstangessesenen Fürsten und Stände zu Brieg am 10. September. *Palm*, Acta publ. 1620, str. 185-98. Obsah: Ober Amtsausschreiben zu einer Zusammenkunft, 1. Sept. — Protocoll der engen Zusammenkunft zu Brieg den 10. September 1620. S přílohami: Kaiser Ferdinand an die Böhmischen Stände. Bayrisch Schreiben an die Herrn Fürsten und Stände in Schlesien. — — Srv. *D'Elvert*, Beiträge, Schriften XXII, 1875, str. 548-52, l. c.

6453. Maximilian bavorský s lidem svým blíže hranic českých. Viz *Skála ze Zhoře*, l. c., IV, str. 302.

6454. Některé prospěchy knížete Anhaltského a Uhrův nad lidem Dampirovským. Viz tamtéž, str. 302.

6455. Maximilian bavorský nedaleko města Hornu v Rakousích s armádou Bukvojovou se srazí. Viz tamtéž, str. 302.

6456. Snešení obou vojevůdcův v příčině dalšího tažení. Viz tamtéž, str. 302-3.

6457. Copia, Der Röm. Kaysz. May. Declarirten, Condemnirten et Publicirten Rebellen unnd Feind des Vatterlands mit Ihren Namen benent. Gedruckt zu Wien, bey Wolffgang Schumpen, Hoff-Buchdrucker im Jahr 1620, 4⁰, l. 4. (12. Sept. 1620.) — Týž titul, ale jiný edikt ze 14. října.

6458. Der Röm. Kays. May. Declaration de dato 12. Septemb. Anno 1620 viz č. 6272.

6459. Keys. May. Proclama gegen etliche ungehorsame Ständt in Nider-Oesterreich. Wien, den 12. Tag dess Monats Septembris, Anno 1620. *Londorp.*, Acta publica, III, k. 2.

6460. Kníže z Anhaltu hne se s vojskem svým do Moravy. Viz *Skála ze Zhoře*, l. c., IV, str. 303.

6461. Hofkammerschreiben an Unterholzer (und den mähr. Rentmeister), 14. Sept., er möge bei Dietrichstein dahin wirken, das den Juden die ½ jähr. Interessen von den 16.000 fl. endlich gezahlt werden. *D'Elvert*, Schriften, l. c., XXII, 1875, str. 160.

6462. Pavel Franc z Domažlic posílá manželku a dítky do Rakovníka a líčí nebezpečí od nepřátel hrozící, 14. Sept. 1620. Viz *Roubík*, l. c., Slanský obzor XIII, 1905, str. 15.

6463. Ohlášení a opatření královo před odjezdem jeho z Prahy, z 15., 25. a 28. září. Viz *Skála ze Zhoře*, l. c., IV, str. 309-10.

6464. Rakovničtí sdělují Slanským zprávu z Domažlic o vpádu do Čech. 16., 18. Sept. 1620. Viz *Roubík*, l. c., str. 15.

6465. Rytířstvo markrabství míšenského ohražuje se zvláštním listem u kurfirsta saského proti tomu, aby ven z země táhnouti mělo 12. (22.) září. Viz *Skála ze Zhoře*, l. c., IV, str. 288-90. Srv. č. další.

6466. Copia deren zu Meissen jüngst hin unterm 12. (22.) Septembris versambleten Chur-Sächsischen Ritterschaft an Ihr Churf: Gn. den Fortzug betreffend ergangenen Resolution. Im Jahr 1620, 4⁰, l. 4. Srv. č. další.

6467. Deren zu Meissen jüngsthin unterm 12. (22.) Septemb. versambleten Chur-Sächsischen Ritterschaft an Ihr Churfürstliche Gn. den Fortzug betreffendt ergangene Resolution. Datum Meissen, den 12. oder 22. Septembris Anno 1620. *Londorp.*, Acta publica, I, k. 134.

6468. O psaních a radě hr. Mansfelda králi. (22., 25. září, 1. srpna). Viz *Skála ze Zhoře*, l. c., IV, str. 311-2. — Zdání o tom autora akt Mansfeldských. Tamtéž, str. 312-3.

6469. (Joach. Andr.) Graf Schlick an die Oberlausitz (22. Sept. 1620). Mitth. Nordböhm. Exc. Cl. XIII, 1890, str. 273. — Při tom dodatek: Folgende landsassen, von herrn Ritterstandesspersohnen, unnd

andern, So hierunder, verZaichnet, sollen den 7. und 8. Octobris, Allhir Zu Görlicz erscheinenn, und die pflichte ablegen.

6470. Copey Spinolae Schreiben an die Ritterschafft am Rheinstrom und in der Wetteraw, das Kayserlich Avocatori Mandat gegen der Chur Pfaltz uffgebot betreffend. Geben im Feldläger zu Oppenheim, den 23. Septemb. Anno 1620. *Londorp.*, Acta publica, II, str. 251-2.

6471. Hofkammer-Bescheid für Stephan Schmidt über seine mähr. Rentamtsrechnung von 1606-1609, 24. Sept. 1620. *D'Elvert*, Schriften, l. c., XXII, str. 149, 1875.

6472. Kníže bavorské přibude do Budějovic. Viz *Skála ze Zhoře*, l. c., IV, str. 304. — Nejvyšší Maradas město Týn nad Vltavou zapáliti dá. Viz tamže, str. 304. Srv. č. další.

6473. Novvelles de ce, qui s'est passe en Boheme et Morauie, comment les Italiens et Walons avec XXV. enseignes sont sortis de Budoveysz et entrez en Boheme sous la conduite de Dom Baltazar, ou ils ont pris la Vilette de Tin . . . Aussi comment le Comte de Bucquoy s est fait Maistre de la Ville d'Ips sur le Danube. (S vyobrazením zámku Týnského.) A Anvers, par Abraham Verhouen, imprimeur, l'an 1620, m. 8°, 4 l. Srv. č. 6472.

6474. Bathasar Hoffmann, ständiger Agent der schlesischen Fürsten und Stände, an den Oberlandeshauptmann Herzog Johann Christian von Brieg, Prag, 25. Sept. 1620. Viz *Krebs*, Beiträge, Mitt. Gesch. Deutsch. Böhm. XXVI, 1888, str. 182-3.

6475. Přátelské psaní Jana Jiřího mark. brandenburského k stavům a obyvatelům kurfirství saského. 25. září 1620. Viz *Skála ze Zhoře*, l. c., IV, str. 291-4.

6476. Schvální kurýr od knížete bavorského v ležení kurfirsta saského. Viz *Skála ze Zhoře*, l. c., IV, str. 294.

6477. Copey Schreibens gesampter Hauptleut deren über der Union Kriegsvolck klagenden Ritterschafft am Rheinstrom, und in der Wetteraw. Geben Mayntz den 16. (26.) Septemb. Anno 1620. *Londorp.*, Acta publica, II, str. 252-3.

6478. Opatření Slezákův proti vpádu nepřátelskému. Viz *Skála ze Zhoře*, l. c., IV, str. 294. — Poddání se několika vesnic lužických pod ochranu kurfirsta saského. Tamtéž, str. 294-5.

6479. O vzetí Vodňan skrze knížete bavorského. Viz *Skála ze Zhoře*, IV, l. c., str. 304. Srv. Kníže Bavorský v Budějovicích a před Vodňany. Viz Obrazy z doby třicetileté války. Lumír, III, 1853, II, str. 833.

6480. Aviso Auss Prag, Dessgleichen auch auss Mähren etlicher Sachen Verlauff halber vom 27. September dieses lauffenden 1620. Jahrs. Gedruckt im Jahr 1620, 4°, l. 4.

6481. Domažličtí podávají zprávu o válečných událostech v okolí; zpráva z polního tažení ze Zhořelice. 28. Sept. 1620. Viz *Roubík*, l. c., Slanský obzor, XIII, 1905, str. 15.

6482. Zpráva o mandatu, jenž prý v Čechách proti kurfirstu saskému vydán byl. Viz tamtéž, str. 295-301.

6483. Královská zápověď na vyvážení obilí z Čech do země kurfirsta saského. Viz tamže, str. 301.

6484. Král vydá se do ležení hlavního u Sedlčan. Viz tamže, str. 309.

6485. O zprávě, již Gabor Fridrichovi dal o jednání svém s kommissary císařskými. Viz *Skála ze Zhoře*, l. c., IV, str. 315.

6486. Mandát Fridricha krále Českého, kterým se kurfiřt Saský léna Vojtlandského zbavuje, daný 28. září 1620, l. 498-509. Rukop. Un. knih. pražské, sign. F. VI. 131. Viz *Truhlář J.*, Catalogus codicum lat. č. 2738.

6487. V Praze, 1620, 28. září; Fridrich Falcký knížatům Saským Janu Kazimírovi a Janu Arnoštovi. Viz *Šimák*, Bohemica v Lipsku, str. 70, č. 85.

6488. Mandát český proti kurf. saskému 28. září 1620 viz *Skála ze Zhoře*, l. c., IV, 295-301.

6489. Specialschreiben Kön. Mayest. in Böhmen an die Durchleuchtige Hochgeborne Fürsten und Herrn, Herrn Johann Casimir und Herrn Johann Ernsten den Eltern . . . 28. Sept. 1620 viz č. 6368.

6490. Specialschreiben Königl. Mayestät in Böhmen an die Durchleuchtige hochgeborne Fürsten unnd Herrn, Herrn, Johann Casimir und Herrn Johann Ernsten den Eltern, Gebrüdern, Hertzogen zu Sachsen, Gülich, Cleve und Berg etc. auch die Böhmische Lehen betreffendt. Prag, 28. Septembr. 1620. *Londorp*, Acta publica, I, k. 135.

6491. Zwei Mandat Herrn Friderichs Königs in Böheim etc. an die Voitländer unnd Herrn Johann Ernsten den Jüngern, Hertzogen zu Sachsen viz při 13. X. vyd. z r. 1621.

6492. Ihr Königlichen Mayestät Friderichs zu Böhmen Auszschreiben und Loszzehlung des Eydes an alle und jede Inwohner dess Voigtlandes; Dass sie dem Churfürsten zu Sachsen, fortan keinen gehorsamb mehr leisten, viel weniger jrgend eine Stewr, Aufflage oder ander Ehrung mehr reichen, sondern sich Ihr Kön. Maytt. Als ihrem nunmehr Rechten Ober- und Lehen-Herren ergeben und huldigen sollen. Und dann auch Trost wieder Ferdinandische Commission Anno 1620. Diesen Trost erwege und betrachte reifflich ein jeder, der die Confoederation für eine Habe

Gottes erkennet. Gedruckt im Jahr 1620, (Dat. 28. Sept. 1620.) 4°, l. 8.

6493. Vier beantwort-Schreiben, welche von dem Churfürsten zu Sachsen und Burggrafen zu Magdeburg etc. viz č. 6367.

6494. Abmahnungs-Schreiben dess Königs in Böhmen an N. N. Graffen, Herrn, Adel und Lehenleute etc. dess Fürstenthumbs Voigtlandt etc. Prag, den 28. Septemb. 1620. *Londorp.*, Acta publica, I, k. 135.

6495. O dobytí Prachatic. Viz *Skála ze Zhoře*, l. c., IV, str. 304-5. Srv. č. další.

6496. Warhafftige Relation der glücklichen Victori und Schlacht, so Conte de Buquoy wider die Rebellischen Böhmen bey der Stadt Rachowitz (!) erhalten etc. S. l., 1620, 4°.

6497. Bucquoy und Kaiser Ferdinand II. (na koni, v levo se ženou). Nahoře v pravo šarvátka u „pisska". V pozadí obléhání Budějovic (1620), 4.

6498. O obležení Písku. Viz *Skála ze Zhoře*, l. c., IV, str. 304. — O vzetí Písku. Viz tamže, str. 305. — Srv. Obležení Písku. Viz Obrazy z doby 30leté války. Lumír III, 1853, II, str. 834. Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 13052.

6499. Dobytí Sušice, Strakonic a jiných měst v Prachensku skrze Maximiliana a Bukvoje. Viz *Skála ze Zhoře*, l. c., IV, str. 307. — Příčina, proč Maximilian bavorský té kommissí v Čechách tak horlivě se ujímal. Tamtéž str. 307. — Válečné prostředky na straně české proti nepříteli. Tamtéž, str. 307. Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 13144, 13131.

6500. Zpráva o psaní Bet. Gábora ke knížeti z Anhaltu. Viz *Skála ze Zhoře*, l. c., IV, str. 315.

6501. Psaní kurfirsta saského Lužičanům, Štolpy, 30. srpna. *Skála ze Zhoře*, l. c., IV, 258.

Říjen.

6502. Král Fridrich vypraví z Prahy bratra i nejstaršího syna svého na místa bezpečnější. Viz *Skála ze Zhoře*, l. c., IV, str. 308-9. — O obležení Třeboně armádou císařskou; blízkost obou nepřátelských armád. Ibid., str. 315-6. Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 13181. — O vojenských opatřeních, jež kr. Fridrich nejvyšším úředníkům zemským zvláštním psaním z ležení svého uložil. Ibid., str. 316.

6503. O vzetí zámku Rizmberka Baltazarem de Marradas. Ibid. str. 316. Srv. Dobytí hradu Ryznberku. Viz Obrazy z doby 30leté války. Lumír III, 1853, II, str. 835. (Podle Pavla Skály ze Zhoře.) — O opanování kraje Plzenského skrze Maximiliana a Bukvoje. Ibid., str. 316. — Zpráva o jednání mezi Mansfeldem a Maximilianem bavorským. Ibid., str. 319-21.

6504. Copyen van eenighe Brieven, van Gabriel Koningh van Hongarien, etc. Aen Frederich, Koningh van Bohemen, Geschreven inde Maent van October des Jaers 1620. Vervatende den geluckigen toe-stant van de saken desselvigen Koninghryc. T Amstelredam, voor Marten Jansz. Brandt 1620, 4°, 6 l.

6505. Jan st. Straka z Nedabylic, hejtman nad pěchotou kraje Slanského, upomíná Slanské o žold pro vojsko ležící v Lužici. 1. Oct. 1620. Viz *Roubík*, l. c., Slan. obzor, XIII, 1905, str. 16.

6506. Dobytí Budyšína 5. října viz podrobně č. 6421 a d.

6507. O přímluvách, které Jan Kazimír kníže saský, Fridrich Oldřich, kníže brunšvický a Jakub z Gryntálu za Fridricha falckého u kurfirsta saského učinili. Viz *Skála ze Zhoře*, l. c., IV, str. 334-5.

6508. *Dvorský Fr.*, Nejvyšší úředníci království nařizují všem městům Pražským, aby domy prohledávány byly za příčinou cizích a podezřelých osob v Praze na mnoze se zdržujících 1620, 6. Octob. Illustr. Evang. Věstník I, 1866, str. 365.

6509. Rakovničtí sdělují Slanským některé novinky. 7. Octob. 1620. Viz *Roubík*, l. c., Slan. obzor, XIII, 1905, str. 16.

6510. Psaní hraběte z Turnu k nejvyšším úředníkům a soudcům zemským, v němž vyzývá k zmužilosti a k odhodlanému konání. Viz *Skála ze Zhoře*, l. c., IV, str. 317-8.

6511. Nejvyšší úředníci nařizují, aby k potřebě vojska Slanští vypravili jeden povoz na měsíc. 8. Oct. 1620. Viz *Roubík*, l. c.

6512. Dampierre († 9. října) viz *Hirtenfeld und Meynert*, Oesterr. Convers.-Lexikon II, str. 8.

6513. Dampierre und Boucquoy (1619-1620), *Hormayr's* Taschenbuch 1848, str. 142.

6514. *v. Janko*, Heinrich Duval Graf von Dampierre. Allg. Deutsche Biogr. IV, 1876, str. 719-20.

6515. Gründlicher Bericht, aus dem Ungrischen Feldläger Rockezann, Vom 15. Octobris. Item, Klag- und Grabschrift Graff Heinrichs von Tampier, Gedruckt im Jaahr 1620, 4°, 4 l. Píseň o Dampierovi počíná: Hie lieg ich, Armer Graff Tampier — Kein Mensch hat mehr ein Lieb zu mir . . . Expl.: Du bist der Hellen rechte zier — Heinrich Dural (!) Graff von Tampier. — Srv. rukop. ve státn. archivu Vídeňském, *Böhm*, Handschriften des Haus-, Hof- u. Staatsarchivs, str. 48, č. 28: Pasquil vom Grafen Dampier. Srv. též *Volf J.*, Bratří růžového kříže v zemích českých a pro-

roctví jejich na r. 1623. Český Lid XVII, 1908. —— Též *Jeník z Bratřic* V, str. 400-2. si zaznamenal tuto píseň pod názvem: Auf den des Generals Dampier, historisch bekannten Sub-Tyrannen v. 1620. Viz *Zíbrt*, Zápisky Jana Jeníka z Bratřic, Čas. Č. Mus. 1897, str. 448.

6516. Grabschrift auf den Grafen Dampierre. Inc.: Allhie under diesem stein . . . Expl.: Das empfündt sy Jetzt in der Höll. Rkp. ve státním arch. Vídeňském, *Böhm*, Handschriften des Haus-, Hof- u. Staatsarchivs, str. 48, č. 29.

6517. Dampierre, vyobrazení viz *Bellus*, Laurea austriaca, Bibl. Č. Hist. III, č. 11538. — *Enss Caspar*, Fama Austriaca, Bibl. Č. Hist. III, č. 11659.

6518. Abbildung — dess erschossenen — Herrn Heinrichen du Val (Dampierre) — vor der Stadt und Schloss Pressburg geschehen. (Hr. s ranami na hlavě na smrtelné posteli. Dole 2řád. popis: Heinrich du Val frantzösischer Nation — aber unglücklich abgelauffen.) Nürnberg, bey Peter Isselburg zu finden, fol. — 2. vyd. bez obruby. Popis 4řádkový. — 3. vyd. poprsí s krucifixem. Dole 2řádk. verš: Für Kayserliche Maiestatt — Das sie der Türke nicht bing zue, fol.

6519. Epitaphium Henrico Vallio, Tampierii domino, Ductori Caesareo militum conscriptum, cum ad Posonium ictu sclopped exspirasset Anno 1620 Octobri mense. Incip.: Emissae pridem diri Phlegethontis ab undis. Expl.: Tollere humoque humiles. Rkp. ve státním arch. Vídeňském. Srv. *Böhm*, Handschriften des Haus-, Hof- u. Staatsarchivs, str. 48, č. 27.

———

6520. *ΧΡΥΣΕΙΟΝ ΔΩΡΟΝ* sive Epistola vere aurea et temporibus hisce profligatis plane necessaria, scribta a Dn. Doctore lectu Hoë ad Archiepiscopum et Electorem Moguntinum, Ex Germanico in latinum translata à G. O., Anno 1620, 4° (na tit. listě dole: Al ben s'appiglia, chi ben si consiglia), str. 21. — (Datum Dresdae IX. Kl. Xbris 1620.) Srv. č. 5713.

6521. Nethersole an Naunton über Gerüchte in Prag, die Vereinigung des Herzogs von Bayern und Buquoi's mit dem Herzog von Sachsen betr. 1620 1./11. Oktober Prag. Zeitschr. Gesch. Schles. XXI, 1887, str. 313.

6522. Aller jüngste, Jedoch Warhaffte unparteysche Zeittung. Weliche uns klarlich berichtet von mehr dann sieben blutigen treffen, so kurtz verruckter tagen in Böheim, Oesterreich, Lausznitz unnd in der Churfürstlichen Pfaltz beschehen etc. Darausz Ein jeder leichtlich vernemmen kan, wedere Parthey gewunnen oder verlohren, Ob- oder unden gelegen. O Frommer Christ hilff bitten Gott, dass er uns abnem diese noht. Getruckt im Jahr 1620, 4°, l. 4. (Vojenské zprávy od 12. října 1620 do 15. října 1620.)

6523. Capitulum Wratislaviense consilium capituli Pragensis de juramento Friderico Palatino praestando. Formula juramenti additur. Wratislaviae, 1620, 13. Octob. Orig. lat. v archivu kap. Pražském, sign. LXV, 25.

6524. O smutném stavu vojska bavorského okolo Plzně. *Skála ze Zhoře*, l. c., IV, str. 318-9.

6525. Vier beantwortliche Schreiben, Welche von dem Churfürsten zu Sachssen und Burggraffen zu Magdeburgk, etc. an die Hertzogen zu Sachsen, Coburg unnd Eysennach, etc. Christian und Friedrich Ulrichen zu Braunschweig und Lüneburg, etc. so wol Landgraff Moritzen zu Hessen, etc. ergangen. Daraus Seiner Churf. Gn. gemüth und meinung der Böhmischen Unruhe halben zuvernehmen. Anno 1620, 4°, str. 30. — Jiné vyd. s jinou titulní výzdobou a typografickou úpravou: Anno 1620, 4°, str. 30. — Jiné vydání z r. 1621: Vier beantwortliche Schreiben, Welche von dem Churfürsten zu Sachsen unnd Burggraffen zu Magdeburg, etc. abgangen. I. An die Hertzogen zu Sachsen, Coburg und Eysennach etc. (13. Octob. 1620). II. An Christian und Friedrich Ulrichen zu Braunschweig und Lüneburg, etc. (5. Sept. u. 23. Oct. 1620). III. So wol an Landgraff Moritzen zu Hessen, etc. (25. Aug. 1620). Darauss seiner Churfürstlichen Gnaden Gemüth und Meynung der Böhmischen Unruhe halben zuvernemen. Gedruckt im Jahr 1621, 4°, l. 10. — Jiné vyd. Vier beantwort-Schreiben, . . . Ferner zwey Mandat Herrn Friderichs Königs in Böheim, etc. an die Voitländer, unnd Herrn Johann Ernsten den Jüngern, Hertzogen zu Sachsen, etc. (Weinmar) wegen etlicher Böhmischen Lehen (28. Sept.): Item Copey Schreibens, so die Ritterschafft in Meissen an Ihre Churf. Gnaden von Sachsen, etc. gethan (12. [22.] Sept.). Gedruckt im Jahr Christi 1620, 4°, str. 40.

6526. Schreiben, welche Chur Sachsen wegen dess Spinolae Kriegs Armada an etliche Fürsten gethan: 1. Copia dess Churfürsten zu Sachsen Antwort-Schreibens an Hertzog Johann Casimirn zu Sachsen, den 13. Oct. Anno 1620. Datum auff der Königlichen Burg zu Budissen den 13. Octob. Anno 1620. — 2. Copia dess Churfürsten zu Sachsen Antwort-Schreibens an Hertzog Christian unnd Hertzog Friederich Ulrichen zu Braunschweig und Lünenburgk den 5. Septemb. Anno 1620. — 3. Copia dess Churfürsten zu Sachsen Antwort-Schreibens an Hertzog Friedrich Ulrichen zu Braunschweig den 23. Octobr. 1620. — 4. Copia dess Churfürsten zu Sachsen Antwort-Schreibens an Landgraff Moritzen zu Hessen

den 25. Augusti 1620. *Londorp.*, Acta publica, II, k. 21.

6527. Odpověď Žitavských kurfirstovi saskému. Viz *Skála ze Zhoře*, l. c., IV, str. 333-4.

6528. Copia der Röm. Kayss. May. Declarirten, Condemnirten et Publicirten Rebellen, 14. říjen 1620 viz č. 6457.

6529. Kurýr císařský přinese knížeti Maximilianovi zprávu o zavraždění hraběte Dampíra. Viz *Skála ze Zhoře*, l. c., IV, str. 321.

6530. Nethersole an Naunton über den Kurfürsten von Sachsen 1620, 6. (16.) Oktober. Prag. Zeitschr. Gesch. Schles. XXI, 1887, str. 314.

6531. O nalezení čtyr velikých vlasatých hroznův vína na vinici při Praze. Viz *Skála ze Zhoře*, l. c., IV, str. 433. (Znamení.)

6532. *Firnhaber Fr.*, Bericht des Paolo Minio an die Signorie von Venedig, 16. October 1620. Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 11697.

6533. Copia dess Befehlschreibens der H. Staden an den Gubernatorn der Schantz Pfaffenmütz. Na konci: Datum in unserm Feldläger bei Wesel auff dem Hauss Diessfort, den 16. Octob. 1620. *Londorp.*, Acta publica, III, k. 5.

6534. Bavorský generál z Haslangu od Uhrův jat. — Viz *Skála ze Zhoře*, l. c., IV, str. 321. — Chování se krále Fridricha k témuž zajatému. Viz ibid., str. 321-2. — Srv. Zajetí generála Haszlanga. Viz Obrazy z doby 30leté války. Lumír III, 1853, II, str. 854-5. Podle *Skály ze Zhoře*, Srv. též č. 6542.

6535. Tažení knížete bavorského a Bukvoje od Plzně. Viz *Skála ze Zhoře*, l. c., IV, str. 323.

6536. Mittlerzeit als Chur Sachsen Pautzen erobert, hat die Statt Zittaw an ihn geschrieben. Datum Zittaw den 19. Oct. An. 1620. *Londorp.*, Acta publica, III, k. 4.

6537. O zradě v ležení královském. Viz *Skála ze Zhoře*, l. c., IV, str. 323. — Zpráva o poselství anglickém v Praze. Ibid., str. 335-6. — Srv. *Goll*, Osvěta, IV, 1874, str. 635-42. — Přátelské vzkázání Fridrichovo knížeti bavorskému. Ibid., str. 223-4. — Odpověď Maximilianova Fridrichovi. Ibid., str. 324-5.

6538. Nethersole an Lord Doncaster über Einnahme von Gröditz, Tödtung eines Mannes durch den Kurfürsten von Sachsen u. A. 1620, 12./22. Oktober, Prag. Zeitschr. Gesch. Schles. XXI, 1887, str. 316.

6539. Bericht von Conway, R. Weston und J. Dickenson (an Naunton) über die Befestigung und den Wiederaufbau von Bautzen und Eroberung von Kamenz. 1620, 12./22. Oktober, Prag. Zeitschr. Gesch. Schles. XXI, 1887, str. 315.

6540. Ausschreiben Chur Pfaltz an alle Christliche Potentaten, Chur und Fürsten dess Reichs, warumb er die Cron Böhmen acceptirt. Prag 28. Octobris 1620. *Londorp.*, Acta publica, II, k. 4.

6541. O dalším tažení knížete a Bukvoje přes Plasy, Královice ku Praze. Viz *Skála ze Zhoře*, l. c., IV, str. 325. — Obě vojska nepřátelská položí se okolo Rakovníka, o bitvě tu svedené. Ibid., str. 325. — O rozličných šarvátkách blíže Rakovníka. Ibid., str. 326-7. — Srv. Bitva u Rakovníka. Obrazy z doby 30leté války (podle Skály). Lumír III, 1853, II, str. 855-7. Srv. Bibl. Č. Hist. III, č. 13081. — O vpádech lidu nepřátelského do kraje Žateckého a o vzbouření sedlákův z toho vzešlém. Ibid., str. 327-8.

6542. Zaitung Aus Ihr Königl. May. Feltläger, welches den 31. Octob. des 1620 jars begeben und zugetragen, auch wie viel Persohn auff beyden seitten geblieben sind. Ferner mehr was sich auch mit der Festung Laaba begeben und zugetragen, auch Eröbert, wie den Kürtzlich zuvernehmen, im folgenden Texte. Nun folget auch ferner ein schönes newes Trost Lied, welches der lieben Jugent, zu einem Exempel unnd Spiegel in druck verfertigt ist, 1620, 4⁰, l. 4. Píseň počíná: Im Nahmen Jesu fang ichs an — Der wie die Warheit haben . . . Expl.: Frölich und Ewig bey dir sein, Jesu erbarme dich unser Amen. (Z obsahu; O zajetí jenerála Haszlanga. Ze Znojma 2. listopadu.) Srv. č. 6534.

6543. Verhandlungen beim Fürstentage im October. *Palm*, Acta publ., 1620, str. 199-224. Obsah: Memorial vor die gesambten Herrn Fürsten und Stände. Vratislaviae, 31. Octobr. — Memorial für die Herrn Fürsten und Stände Augspurgischer Confession. Vratislaviae, 31. Octobr. — Decret wegen freier evangelischer Religionsübung für die Gemeinde zu Lossen, 29. Octobr. 1620. Srv. též *Palm*, Ueber die Zusammenkunft der schlesischen Fürsten und Stände im October 1620. Jahresber. Schles. Gesellsch. Vaterl. Cultur, 52, 1874, str. 218-9. — Srv. *D'Elvert*, Schriften, l. c., XXII. str. 552. Viz též Extract dess Schlesichen Fürstentags Beschluss, Das ist: Was die sämptlichen Fürsten und Stände in Ober- und Nider-Schlesien, bey neulichst gehaltenem Fürstentag in Bresslau zu contribuiren und zuversteuren bewilliget und sich entschlossen. (Vratislaviae, 31. Octobr. 1620.) Item Copey Schreibens, so König Gabriel an die sämptlichen Ungerischen Stände hat abgehen lassen. Gedruckt im Jahr 1621, 4⁰, str. 24.

Listopad. Bílá Hora.

Souvěké zprávy 1620-1.

6544. *Mottl*, Pochod vojska k bitvě na Bílou Horu r. 1620 (okres Unhoštsko-Kladenský). Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 12919 a 13191.

6545. Básně o bitvě na Bílé Hoře viz oddělení Písní r. 1620.

6546. Satyry na bitvu na Bílé Hoře viz *Petri Ribaldi* satyrarum liber, při písních r. 1620.

6547. *Skála ze Zhoře*, Historie Česká, IV, str. 337-89. Bílá Hora: O bitvě na Bílé hoře: první zpráva o též bitvě, sepsaná od Mik. Bella. — Druhá zpráva od Auberta, kanovníka kapitoly Antorfské. — Třetí zpráva o též bitvě: continuatoris historiae Meterani. — O čtvrté zprávě: Gotharta Artusa in Memor. Gallobelgico. — Obsah páté zprávy Jana Göpnera z Norimberka. — Šestá zpráva, německá, v Praze u Tobiáše Leopolda vydaná. — O sedmé zprávě, již Řehoř Wintermonat sepsal. — Krátké připomenutí jiných relací. — Jana Cluveria, Alstedia, Lundorpa. — Zprávy od konšela Novoměstského Karbana o též bitvě podané. — Zpráva o praporci královském v bitvě Bělohorské. — Rozličná zdání o tom, komu pochvalu vítězství Pražskému připsati sluší. — O kázáních, o témž vítězství složených. — Některé příběhy hned po bitvě Bělohorské: o císařském mandatu, proti všem agentům krále Fridricha vydaném. — O chování se Moravanův hned po oné bitvě. — Bethlen Gábor obrátí se do Košic. — O řádění lidu uherského v Dolních Rakousích. — O zmařeném dobývání města Tábora skrze lid císařský. — Viz č. další.

6548. *Gindely Ant.*, Die Berichte über die Schlacht auf dem Weissen Berge bei Prag. Sitz.-Ber. Wiener Akad. LXXXV, 1877, str. 461. Otištěno: Archiv Österr. Gesch. LVI, 1878, str. 1-179. — Otisk ještě r. 1877, Wien, 8°, str. 179. Obsah této důležité sbírky: A. Berichte über die Schlacht auf dem weissen Berge, die von Personen, die in kaiserlichen Kriegsdiensten oder in Verbindung mit dem kaiserlichen Hofe gestanden sind, verfasst wurden oder von Schriftstellern herrühren, die in ihren Anschauungen auf kaiserlicher Seite stehen. I. Copia Schreibens, welches Herr Maximilian von Liechtenstein, General-Wachtmeister an seinen Bruedern Gundtackher von Liechtenstein aus Prag vom 9. November, Anno 1620, gethan. Otištěno z místodrž. archivu v Inšpruku, sign. IX. 119/38. Kopie v sask. státn. archivu: Unruhe in Böhmen 9178. B. 41. fol. 255. — II. Der spanische Gesandte Oñate an Philipp III. über die Schlacht auf dem weissen Berge, d. Wien, den 23. Nov. 1620. Z archivu města Simancy (Legajo 2402). — III. Beilage zu dem Briefe des spanischen Gesandten am kais. Hofe, des Grafen Oñate, über die Schlacht auf dem weissen Berge, d. Wien, den 23. Nov. 1620. Z téhož archivu. — IV. Buquoy's Bericht über die Schlacht auf dem weissen Berge, d. 10.(?) November 1620. Z téhož archivu. — V. Extract aus einem Schreiben von Prag d. 10. Nov. 1620. Z místodrž. archivu v Inšpruku, sign. IX. 119/38. — VI. Extract vertrewlichen Schreibens aus Prag, d. 10. Novemb. 1620. An Chursächsischen Rath Johann Hoffmann nacher Wien abgangen. Z téhož archivu. — VII. Gantzer Verlauf, wie es mit Einnehmung Prags zugangen ist. Z vídeňsk. státn. archivu: Unterschied. Acten V, fol. 400b-7b. Jest přepis tisku: Relation Was massen . . . srv. v dalším. — VIII. Bericht von der Schlacht auf dem weissen Berge. Z téhož archivu, Unterschied!. Acten V, l. 410b-11b. — IX. H. Drach an Erzherzog Leopold über die Schlacht auf dem Weissen Berge, d. Wien, den 18. Novembris 1620. Z místodrž. archivu v Inšpruku, sign. IX. 119/66. — X. Jaques Bruneau an den General Graf Buquoy: über den freudigen Eindruck des Sieges auf dem weissen Berge, d. 24. Novembris 1620. Z hrab. Buquoy'ského archivu v Nových Hradech č. 359. — XI. Papst Paul V. an den Grafen v. Buquoy, d. 19. Dec. 1620. Z téhož archivu. — XII. Buquoy Quadrimestre iter progressusque etc. authore *Const. Peregrino*. Viennae Austr. Ex typographia Greg. Gelbhaar ao. 1621 (88/161). Srv. č. 6557. — XIII. Bellus Julius, Laurea Austriaca sive de bello germanico. Gedr. zu Franckfurt 1627, str. 375. Srv. Bibl. Č. Hist. III, č. 11538 a další. — XIV. De praelio Pragensi Pragaeque deditione octava et nona Novembris 1620. Z tisku Pražské univ. knihovny, srv. č. 6556. — XV. Lettre du Duc Baviere escrite à sa Majesté Imperiale. De Prague le 13. Novembre 1620. (Ambassade extraordinaire P. 380.) — XVI. Warhaffter Bericht, des grossen Haupttreffens und blutigen Siegs, welches den 8. Novembris dieses 1620 Jahrs im Namen der Kay. Mtt. von Ihr Fürstl. Durchl. Hertzog Maximilian in Bayern mit Einnemmung der Stadt Prag mit der gantzen Böhmischen Armada vorgangen. Gedruckt im J. 1620. Srv. č. 6570. — XVII. Die Schlacht auf dem weissen Berge. Z tisku: Actorum Bohemic. III. Theil, gedr. 1621. Srv. Bibl. Č. Hist. III. č. 11394. — XVIII. Des Prager Domdechanten *Pešina*, Bericht über die Schlacht auf dem weissen Berge. Rkp. v Pražském kapit. archivu. — XIX. Die Schlacht auf dem

weissen Berge nach dem Mercure françois, tom. VI, str. 417. Srv. Bibl. Č. Hist. III, č. 12019. — XX. Z tisku: *Miraeus A.*, De bello. Bohemico. Coloniae Agripp. 1622, str. 41. Srv. Bibl. Č. Hist. III, č. 12039-42 a zde č. 6587. — — B. Berichte über die Schlacht auf dem weissen Berge, die von dem Herzoge Maximilian von Baiern oder von bairischer oder legistischer Seite verfasst worden sind. XXI. *Constantinus Peregrinus* castigatus, z tisku univ. knih. v Praze, str. 57. — XXII. Maximilian von Bayern an Ferdinand II. über die Schlacht auf dem weissen Berge, d. 9. November 1620. Z mnichovského státn. archivu, sign. $\frac{2}{16}$/160. — XXIII. Schreiben des Herzogs Maximilian von Baiern an den Churfürsten von Sachsen, d. Prag, 9. Novemb. 1620. Z sask. státn. archivu: Unruhe im Königr. Böhmen 9178. B. 41, fol. 103. — XXIV. Literae Maximiliani Ducis ad Paulum papam V. d. 12. Nov. 1620. Otištěno z *Miraea*, De bello Bohemico, str. 47-50. Srv. též *Beckovský* II, 811. Srv. č. 6587. — XXV. Responsio Pauli V. Papae ad literas Maximiliani, Bavariae ducis, 3. Decemb. 1620. Z téhož autora str. 50, Srv. č. 6587. — XXVI. Expeditionis in utramque Austriam et Bohemiam Ephemeris. Z tisku z r. 1652, str. 94. Srv. č. 6540. — XXVII. Bayerischer Feldtzug. Welcher Gestalt der Herzog in Bayern alle Flecken, Schlösser, Dörffer und Städt im Ländlein ob der Enss, Österreich und Böheimen eingenommen und erobert habe, biss er wieder nach München verreist. Z tisku z r. 1621. Srv. č. 6558. — XXVIII. Wahrhaftiger Bericht, wasmassen Ihr Fürstl. Durchl. Herzog Maximilian in Bayrn die Königliche Hauptstadt Prag inn Böhaimb den 9. Nov. diss 1620 Jahrs sieghaft erobert und triumphierlich daselbsten eingezogen. Z tisku augšpurského z r. 1620. — XXIX. Kurtze Summarische Erzählung und Beschreibung der glorwürdigen, herrlichen, ritterlichen Victori, welche Ihr Fürstl. Durchlaucht, Herzog Maximilianus in Bayrn, den 8. Tag Nov. Anno 1620 vor Prag erhalten und erobert haben. Z tisku univ. knihovny v Praze. S mědirytinou města Prahy. — XXX. Schreiben (Copie) aus dem Bayerischen Feldlager bei Prag, d. 10. Novemb. 1620 (Haag Brederode, 1620). — XXXI. Panegyricus Serenissimo Maximiliano Boiorum Duci . . . reverenti dictus ab Urbano Freidenreich. Editio II. Monachii, 1621, Z tisku univ. knih. v Praze. — XXXII. Relací Jana Göpnera z Nirmberka. Ze *Skály*, IV, str. 367. (Jest to vlastně český text „Bayerischer Feldtzug" č. XXVII.) — XXXIII. Zpráva Auberta, kanovníka kapitoly Antorfské. Ze Skály IV, str. 351. (Jest to vlastně *Aubertus Miraeus*, z r. 1622, viz č. 6587, jak ukázal Krebs, Die Schlacht 166.) — — C. Berichte von pfälzischer, englischer oder protestantisch-böhmischer Seite. XXXIV. Bericht Fürst Christians zu Anhalt über die verlorne Schlacht bei Prag, dd. Cüstrin, d. 1. Jan. 1621. Z ruk. Collectio Cameriana v mnichovské dvorní knihovně. Srv. č. 6549. — XXXV. Beilagen zu dem Berichte Anhalts. A. Erklärung der anliegenden Schlachtordnung. B. Abschrift der Liste von des Feinds Macht und Anzahl an Kriegsvolck, von mir verfertigt den 15. Oktober 1620 nach fleissiger Examination vieler Gefangenen, auch meine vertraute Correspondenz und Kundschaften. C. Causae des genommenen Abzugs von Prag. — XXXVI. Aufzählung der Mängel und Uebelstände bei dem böhmischen Heere, welche zur Niederlaeg auf dem weissen Berge führten. Z téže kollekce. — XXXVII. Bericht des Grafen von Thurn über die Weisenberger Schlacht erstattet am 29. Nov. 1620. Z rukop. mnichovského státn. archivu, sign. 50/28: Kurze und eigentliche Relation der verlauffenen Schlacht, auch in was terminis ietzund dieses Wesen stehet. — XXXVIII. Schreiben Friedrichs von der Pfaltz an die Union über die Schlacht auf dem weissen Berge, circa 15. Nov. 1620. Z *Londorpa*, Acta publ. III, str. 19-23. — Bericht des Andreas von Habernfeld über die Schlacht auf dem weissen Berge, enthalten in seinem Werke: Bellum Bohemicum. Lugduni Batavorum 1645. — XL. Zpráva jednoho z konšelův Novoměstských (Luk. Karbana). Ze Skály IV, str. 381. — XLI. Denckwürdiges Sendschreiben eines Engelländischen vom Adel, aus welchem alle Umbstände derer den 8. Nov. 1620 ergangenen Pragerischen Niederlag zu sehen etc. d. Bresslaw, 1621. Z tisku z r. 1621. Srv. další. — XLII. Bericht des englischen Gesandten Edward Conway an Buckingham über die Vorgänge nach der Schlacht auf dem Weissen Berge, d. 18/28. Nov. 1620, Meissen. — Nachtrag. XLIII. Relation von Einnehmung der Stadt Prag und fernern Verlauff, so Kayserl. Mtt. zugeschickt worden. Ze sask. státn. archivu v Drážďanech č. 9178. — XLIV. Kurzer Bericht meines Behalts vor und nach dem General-Treffen vor Prag auf dem Weissen Berge. Ze saského státn. archivu v Drážďanech č. 9178. Kritiku viz *Krebs*, Schlacht am Weissen Berge, 1879, str. 160 a d.

6549. Diurnale rerum in bello catholicae unionis a Maximiliano, comite palatino Rheni utriusque Bavariaed uce, dictae unionis supremo belli duce gestarum, coeptum die 22. Junii 1620. Rukopisný originál tohoto denníku v ba-

vorském tajn. státním archivu, sign. K. schw. 416/6. Latinský tento denník sahá od 22. června do 29. října. — Opis v českém archivu zemském, viz *Nováček J. V.*, Zprávy zemsk. archivu král. Česk. I, 1906, str. 167. — Kopie v rukopise bavorského říšského archivu pod názvem Ephemerides anni 1620, s německým pokračováním od 30. října do 21. listop. 1620. — Část tohoto německého pokračování (od 30. října do 9. listopadu) jest doslovně otištěna v letáku: Relation Was massen den 9. tag diss Monats Nouembris, lauffenden Jahrs 1620. Ihr Fürstl. Durchl. Hertzog Maximilian in Bayern, die Königliche Hauptstatt Prag in Böheimb widerumben erobert, und in Nammen Kay. Mt. eingenommen. Getruckt im Jahr Christi 1620, 4°. — Opis této relace naleză se ve Vídeňském státním archivu pod názvem: Gantzer verlauff, Wie es mit Einemmung Prag Zugangen Ist. Unterschiedl. Acten V, l. 400b-7b. Viz *Böhm*, Die Handschriften des Haus-, Hof- u. Staatsarchivs 1873, str. 48, č. 32. — Odtud jej otiskl *Gindely*, Die Berichte über die Schlacht auf dem Weissen Berge bei Prag, Wien, 1877. č. VII, str. 16-20. Srv. č. 6548. — Německé zpracování vyšlo pod názvem: (Auspiciis Caesaris) Ober und nider Enserisch, wie auch Böhemisch Journal. Das ist: Kurtze und warhaffte Beschreibung, alles dessen, was nach dem zu Ulm zwischen den Catholischen, und Unierten Protestierenden Churfürst: Fürst: und Ständen, auffgerichten vertrag, sich im Landt Ob: und unter der Ensz, auch in Oesterreich und Böheimb, zugetragen bis auff den Tag, dasz die Fürstl. Durchl. Hertzog Maximilian inn Bayrn, etc. nach verrichter Keyserlichen Commission, widerumben anheimbs zu jhrem ordinary Hofflegr gelangt. Alles ausz underschidlichen Prothocollen und glaubwürdigen Schrifften zusammengetragen, unnd zu besserer nachricht mit vier Kupfferstücken geziert, sambt einer Landtafel, darinnen der gantze Zug von Anfang bisz zu End verzeichnet. Getruckt zu München, in verlegung Raphael Sadelers, Fürstl. Durchl. in Bayrn, etc. Kupfferstecher. Anno 1621. Cum Privilegio Caesareo Ad Decennium, 4°, l. 1., str. 84, l. 1. Srv. č. při 22. červnu 1620. — Lat. překlad Journalu, jen rhetorickými přídavky rozšířen, vyšel pod názvem: (Auspiciis Caesaris), Expeditionis in utramque Austriam et Bohemiam Ephemeris, Qua Breuissime Et Verissime Describitur Quicquid (Secundum Pacificationem Ad Ulmam inter Catholicos et Protestantes Imperij VII. Viros, Principes, et Ordines factam) in prouincia supra et infra Anassum et reliqua omni Austria atque Bohemia gestum est, usque ad diem quo Serenissimus Princeps Maximilianus Com. Pal. Rheni utr. Bauariae Dux, post comissae sibi ab Caesare provinciae munus feliciter confectum, Monachium Principum sedem Victor est reuersus. Ex Diuersis Commentariis Certisque et fide dignis scriptis depromta et literis concinnata, atque ad pleniorem planioremque rerum cognitionem quatuor tabulis aere eleganter descriptis, quae rem totam oculis spectandam subiiciunt exornata, cum chorographica membrana, qua expeditionis totius iter locaque omnia, quibus quaeque res gesta est, exprimuntur. Monachii, Impensis Raphaelis Sadeleri, Serenissimi Boiorum Ducis Chalcographi, 1621, Cum Priuilegio Caesareo Ad Decennium, 4°, l. 1, str. 111. S pěti mapami a plány. — Část o bitvě na Bílé Hoře otiskl *Gindely*, č. XXVI, str. 94, z vyd. z r. 1652, srv č. 6548. — Autorem lat. části denníku (od 22. června do 28. září nebo 9. října) jest tajn. sekretář a archivář Dr. *Jan Mandl* (Mandel, Mändel), německé části Dr. *Es. Leucker* (Leickher). Srv. Geschichte Maximilians I. u. seiner Zeit. Von *Peter Philipp Wolf*, fortges. von *Carl Wilhelm Friedrich Breyer*, Bd. IV, 1811, str. 407, v pozn. o Historia bavarica mspta a str. 408. S tím souhlasí *Krebs*, č. 6548, str. 151; *Riezler*, P. Dominicus a Jesu Maria, l. c., str. 430 a *týž*, Kriegstagebücher, č. 6551, str. 96 a d., kde je Diurnale otištěn. Srv. též *Mandlovu* autobiografii (cod. germ. Monac. 3321), str. 22 a d. a *Westenrieder*, Beyträge, X, 6. — Údaj u *Alegambe*, str. 448, že autorem Ephemeris je jesuita *Jakub Keller*, mohl by se vztahovati jen na překladatele.

6550. Kritik der Schlachtberichte viz *Krebs* č. 6548, str. 136-216.

6551. Diarium castrense R. P. *S. Buslidii* (zpovědníka vév. Maximiliana). Cum vaticinio B. M. *Jacobi Remii*. Anno 1620. Rkp. v říšském archivu Mnichovském. *Riezler*, Kriegstagebücher, München 1903, str. 105-39.

6552. Diarium castrense R. P. H. *Drexelii*: Res Bohemicae anno 1620. Iter in Ried et inde Expeditio Serenissimi principis Maximiliani in Austriam superiorem, inferiorem, Bohemiam. Rkp. v Mnichovském říšském archivu; ukázky podal *Sigm. Riezler*, P. Dominicus a Jesu Maria, l. c,. str. 435-7. (P. Jeremiáš Drexel byl dvorním kazatelem Maximiliana Bavorského.) — O Drexelovi (Drechselovi) viz hlavně *Backer*, Bibliothèque des Ecrivains de la Compagnie de Jésus I, c. 1646 a d. O překladech jeho spisů do češtiny viz Jungmann, Hist. Lit. Č. V, str. 662. Podrobně viz při náboženské literatuře u roků, jichž se týče. — Celý denník otiskl *Riezler*, Kriegstagebücher, č. 6551, str. 139-89.

6553. Historia più vera della Ribellione e del Riacquisto del Regno di Bohemia L'Anno 1620. Otištěno u *Riezlera*, Kriegstagebücher, l. c., str. 190-208. Autorem jest Dr. *Annibale Angelini*, který po vstoupení do karmelit. řádu slul P. *Pietro della Madre di Dio* (Pietro od Matky Boží) ze Sieny, a provázel P. Dominika a Santa Maria při českém tažení. Rukop. se nachází v Stuttgartské knih. viz *Heyd*, Die histor. Handschriften der k. öffentl. Bibliothek zu Stuttgart, II. Bd., str. 32. Opis v mor. zemském arch.

6554. *(Bucquoy)*, Relatione del Seguito contra il Palatino et Rotta d'esso. Srv. *Gindely* č. 6548 a viz č. další.

6555. Proti Relatione je namířeno: *(Tilly)*, Dicchiaratione et Aggiunta di molte particolarità. Alla Relatione del seguito contra il Palatino et rotta d'esso, con la Presa di Praga, inviata dal Conte di Buquoi alla Mtà dell' Imperatore in lingua Spagnuola, mà tradotta, poi nell' Italiana, e stampata in Milano per Marco Tullio Malatesta. Messa in luce per migliore intelligenza de successi etc. 1621, 4°, 25 str. — Rozbor viz *Krebs*, č. 6730, str. 139 a d.

6556. De praelio Pragensi, Pragae deditione octava et nona novembris 1620. Autore *Candido Eblano*, etc. Palaeo-Pragae, ex officina typographica Tobiae Leopoldi, Anno 1620, 4°. — 2. vyd.: Augustae Vindel. Recusum per Andream Apergerum. Anno 1621, 4°, l. 7. — Jiná vyd.: 4°, s. l., s. a., l. 6; 4°, s. l., s. a., str. 11; 4°, s. a., str. 16; Norimbergae, 1626, 4°; otištěno též jako přídavek při letáku Buquoy, Quadrimestre iter str. 95-107, viz č. 6557. Rukopisně v knih. Musea král. Česk., sign. I. C. 1, fol. 408 (Slavata). Autorem jest podle *Rauchensteina*, č. 6557. opět *J. Fitzimon*, jak píše již *Gryphius*, Apparatus de scriptoribus l. c., str. 104. — Srv. Prager Schlacht, Unnd Auffgebung der Stadt Prag, den Achten und Neundten tag Novembris, im Jahr Christi Eintausend, sechszehnhundert und zwanzig fürgangen. Auss dem zu Prag gedruckten Lateinischen Exemplar in die deutsche Sprach transferirt. Gedruckt zu Augspurg, durch Andream Aperger, auff unser Frawen Thor 1621, 4°, 8 l. — Srv. též Hans von *Zwiedeneck-Südenhorst*, Zeitungen und Flugschriften aus der ersten Hälfte des XVII. Jahrhunderts. Graz 1873, Bibl. Č. Hist. III, č. 12320. — *Wolkan*, č. 165, str. 383. Srv. též Písně 1620. Je to vlastně replika na Tillyho spis Dicchiaratione viz č. 6555. Podrobnější odpověď viz č. další.

6557 Boucquoi quadrimestre iter progressusque, quo Austria est conservata, Bohemia subjugata, Moravia acquisita, eodemque opera Silesia solicitata, Hungariaque terrefacta. Accedit appendix progressus eiusdem generalis initio anni 1621. Auctore *Constantino Peregrino*, Brunnae, 1621, 4°, str. 81. Obsah: Věnování jedinému synu téhož *Albertu z Longuevalu*; v 195 odstavcích vlastní vypravování až do 27. pros. 1620; appendix od odstavce 196-220, obsahující dějiny až do konce dubna 1621 s pochvalnou básní na Buquoi od *Blasia Jaquot-a*; konec tvoří báseň *van Vlierdensa* na Bucquoi. — 2. vyd.: haec secunda editio Viennsis, editioni primae Brunensi praeferenda est, utpote ab ipso authore plenius informato recognita. Viennae Austriae, ex typographia Gregorii Gelbhaar, 1621, 4°, str. 111 (vyšla před 17. červnem). — 3. vyd. Vídeňské jest přetisk druhého. — — Autorem byl irský zpovědník Bucquoiův *J. Fitzimon*, jak podle *Rauchensteina*, č. 6556 ukázal již *Gryphius*, Apparatus de scriptoribus l. c., 1710, str. 104. V Quadrimestre iter se hájí Bucquoiův spis Relatione č. 6554 proti Tillyho Dicchiaratione č. 6555. — Část týkající se bitvy bělohorské otiskl *Gindely* č. XII, str. 26-49, č. 6548. — Rozbor viz u *Krebse*, č. 6730, str. 145 a d. — — Německý překlad: Expeditiones Caesareo-Buquoianae: Das ist, Warhafft und eigentliche Beschreibung alles dessen was durch den Herren Grafen von Bucquoy . . . kayserlicher Majestät Kriegsheers Generalen, bey wehrender Unruh in Böheim, Österreich, Mehren unnd Ungaren verrichtet worden. Darinn . . . Jetzo in Teutsche Sprach nach der Wienerischen Copey übergesetzt. S. l. Im Jahr Christi 1621, 4°. — Jiné vyd.: Im Jahr M . D . C . X . X . I ., gedrückt zu Cölln bei Wilhelm Lützenkirchen, 4°. O poměru překladu k originalu viz *Krebs*, č. 6730, str. 149-50. — — Proti tomu vyšel: Constantius Peregrinus Castigatus seu Relectio Itineris Quadrimestris Buquoii. Authore *Berchtoldo á Rauchenstein*. Bruggae. Apud Henricum Leporarium. Anno 1621, 4°, l. 2, str. 95. — Krebs, l. c., na str. 150, se domnívá, že autorem byl bavorský jesuita *Jak. Keller*, který jest asi též autorem letáku: Freudenreich. Panegyricus č. 6815, podle *Brendla* č. 6718 a *Krebse* č. 6730, str. 155. — Srv. český překlad, rukopis bibl. Musea král. Č., sign. II. A. 4, fol. 86 a d.

6558. Bayerischer Feldzug, Welcher Gestalt der Hertzog in Bayern im 1620. Jahr, alle Flecken, Schlösser, Dörffer unnd Städt, im Ländlein ob der Enss, Oesterreich und Böheimen eingenommen und erobert habe, biss er wider nach München verrayst. Gedruckt im Jahr 1621, 4°, s. l., str. 17. — Jiné vyd.: Bayerischer Feldtzug, Welcher Gestalt der Hertzog in Bayern alle Flecken, Schlösser, Dörffer und Städt im Ländlein

ob der Enss, Oesterreich und Böheimen eingenommen und erobert habe, biss er wider nach München verreist. Gedruckt im Jahr 1621, 4⁰, s. l., str. 22. — Jiné vyd.: Bayerischer Feldtzug, welcher gestalt der Hertzog in Bayern alle Flecken, Schlösser, Dörffer und Städt im Ländlein ob der Enss, Oesterreich und Böheimen eingenommen und erobert habe, biss er wider nach München verreist. Dann auch, was massen Herr Graf von Manssfeldt nach der Prägerischen Niderlag in Böheimen etc. sich verhalten. Gedruckt im Jahr 1621, 4⁰, str. 75. — Obsah: Dess Hertzogs inn Bayern Feldtzug von München auss wider dahin von Anfang unnd Endt. — Warhafftige und gründtliche Information, Was bey Einnemung dess Ertzhertzogthumbs Oesterreich ob der Enss etc. von dem Durchleuchtigsten Fürsten und Herrn, Herrn Maximilian Pfaltzgraf bey Rhein und Hertzogen in Obern und Nidern Bayern etc. für ein Process geführt, unnd auch sonsten in derselbigen Zeit in meinem und dem andern tractirt und gehandelt worden. — Acta Mansfeldiaca post pugnam Pragensem. — Copia Schreibens König Friderichs an den Grafen von Mansfeldt, sub acto den 2. Febr. an. 1621. — Copia Eines aussm Latein vertirtes Schreibens, so König in Böheim Fridericus an Bethlehem Gabor etc. abgehen lassen, Hamburg, 8. Feber 1621. — Relatio Welcher gestallt am Chur Sächsischen Hof zu Dressden mit Publicirung der zwischen der Röm. Kays. May. und deren Fürsten und Ständen in Ober und Nider Schlesien getroffenen und verfasten Accord verfahren worden, 18. Febr. 1621. — Jiné vyd.: Bayerischer Feldzug, welcher gestalt der Herzog in Bayern im 1620 Jahr, alle Flecken, Schlösser, Dörffer und Städt im Ländlein ob der Enss, Oesterreich und Böheimen eingenommen und erobert habe, biss er wider nach München verräyst. Dann auch, was massen Herr Graf von Mannsfeld nach der Prägerischen Niderlag in Böheimen etc. sich verhalten. Item Accord, welcher wegen der Röm. Käys. Mayest. etc. Durch den Churfürsten zu Sachsen etc. mit den Schlesischen Fürsten unnd Ständen den 18. Febr. Anno 1621 geschlossen worden. Dessgleichen Artickel dess Vertrags, welche zwischen dem Marches Spinola, etc. als Käys. Kriegsvolcks General Obersten unnd Marggraf Joachim-Ernsten etc. als General-Obersten der Unirten Evangel. Kriegsvolcks, neben Hertzog Johann-Friderichen zu Würtenberg etc. den 12. Aprilis abgehandelt worden. Gedruckt im Jahr 1621, 4⁰, str. 59. Jest č. předchozí, rozmnožené o poslední článek: Artickel dess Vertrags. — Autorem byl *Jan Göpner* z Norimberka, který prodělal tažení do Čech ve službách bavorského dvorního maršálka pána Jana Krištofa z *Preisingu*. Rozbor viz *Krebs* č. 6730, str. 155. Srv. tažení vojvody bavorského r. 1620, překlad, týkající se válečných poměrů v jižních Čechách, rukopis bibl. Musea král. Č., sign. II. A. 4., fol. 104 a d. Srv. dále Písně č. 7122.

6559. Aller jüngste Jedoch Warhaffte unparteysche Zeittung. Weliche uns klarlich berichtet von mehr dann sieben blutigen treffen, so kurtz verruckter tagen in Böheim, Oesterreich, Lausznitz unnd in der Churfürstlichen Pfaltz beschehen etc. Darausz Ein jeder leichtlich vernemmen kan, wedere Parthey gewunnen oder verlohren, Ob- oder unden gelegen. O Frommer Christ, hilff bitten Gott, Dasz er uns abnem diese noht. Getruckt im Jahr 1620, 4⁰, l. 4. Druhý list má nadpis: Jüngste Zeittung und Summarische Beschreibung das Kriegswesen inn Teutschland betreffend. Obsahuje válečné zprávy: Aus dem Böhemischen Königlichen Feldläger v. 12. October. Ausz Prag v. 16. disz. Aus Franckfort vom 16. Octob. Ausz Lörsch vom 14. disz. Ausz Venedig den 15. disz.

6560. Aviso, Relation oder Zeitung, Was sich begeben und zugetragen hat in Deuts- und Welschland, Spannien, Niederland, Engeland, Franckreich, Vngern, Oesterreich, Schweden, Polen, Schlesien, Item Rom, Venedig, Wien, Antorff, Ambsterdamm, Cölln, Franckfort, Praag und Lintz, etc. So von Nürnberg, den 2. Decembris, und sonst Wöchentlich avisirt und angelanget. Gedruckt im Jahr 1620, 4⁰, 32 str.

6561. Avvisi. Über die Schlacht am weissen Berge. Viz *Höfler*, Arch. Oest. Gesch. XII. 1854, str. 387 a d.

6562. Advis de Boheme, Hongrie et d'Allemaigne 1620. (S. l.), 8⁰, 13 str. (Zprávy datovány v Plzni, Praze, Heidelberce a v ležení u Rokycan.)

6563. Bericht Von der Anno 1620 den 8. Novembris zwischen denen Kayserl. Und Baijrischen-Einer-, dan denen Böheimisch- und Hungarischen Kriegs Völkern andererseiths, auf den Weissen berg nechst Prag Vorgefallenen Blutigen Treffen, Und Von denen Ersteren über die andern erhaltenen Siegs. Rkp. z 18. stol. v archivu Musea král. Česk. sign, XI. A. 3, fol., l. 150-7. (Dennopis od 6-12. list. 1620.)

6564. Gründlicher Bericht und Sendschreiben von Eroberung der Stadt Prag. Prag, 18. Nov. 1620. *Londorp*, Acta publica 1630, l. c., II, str. 910-1.

6565. Gründlicher und wahrhaftiger Bericht wegen des bei Prag beschehen und vorgegangenen grossen Haupttreffens so sich morgens früh um 8 Uhr angefan-

gen etc. Im Jahr 1620. s. l., 4°. S titulní vignetou: kozák probodá dítě.

6566. Gründlicher und warhaffter Bericht Von Eroberung der Stadt Praga, Wie allda Ihre Fürstl. Durchl. aus Bayern und der Bucquoy mit den Böhmen eine Schlacht gehalten, darinnen die Böhmen in die Flucht geschlagen unnd biss auffs Haupt erleget, auch wie viel Volcks beydes theils auf der Wahlstadt blieben seynd, sampt andern Zeitungen mehr. Geschehen den 7. Novemb. stylo novo, dieses 1620 Jahrs. Gedruckt im Jahr 1620. s. l., 4°, l. 6.

6567. Ein kurtzer Bericht von wegen des jetzt neulichen bei Prag fürgegangenen Haupttreffens etc. Gedruckt im Jahr Christi 1620, 4°, 4 l.

6568. Kurzer und doch glaubwürdiger Bericht wegen des bei vorgegangenen Haupttreffens und Eroberung der königlichen Hauptstadt Prag etc. Gedruckt im Jahr 1620, 4°, 4 l. S titulní vignetou: bojující vojáci; na konci: aus Budissin vom 20. dito.

6569. Kurtzer und warhafftiger Bericht, Was sich in dem newlich vergangenen Haupt Treffen bey Prag den 7. 8. 9. und 10. Novemb. Stylo nov. zwischen Ihrer Kay. May. und der Fürstl. Durchl. in Bayern Volck, und der Böhmischen Armada begeben und zugetragen. Gedruckt im Jahr 1620, 4°, l. 3. Allegorická rytina. — Část otiskl *Gindely* z rukopisu vídeňského státn. archivu, č. VIII, str. 21-2, viz č. 6548.

6570. Warhaffter Bericht. Dess grossen Haupttrefens unnd blutigen Siegs, welches den 8. Novemb. dieses 1620 Jahrs, im Namen der Kay: May: von jhr Fürstl. Durchl. Hertzog Maximilian inn Bayern, mit einnemmung der Stadt Prag, mit der gantzen Böhmischen Armada vorgangen. Gedruckt im Jahr 1620, s. l., 4°, l. 4. — *Brendel*, l. c., str. 9, č. 5 uvádí přetisk s malými pravopisnými odchylkami v titulu. — Jiné vyd. s dodatkem: Darneben ein Copey dess Juraments und Eyds, des Türck. Keysers Solimanni an den Bethlen Gabor u. s. w. Nürnberg, 1620, 4°, 4 l. — Srv. *Salomon*, Austria Kalender, Wien, 1859, str. 49-51.

6571. Wahrhafter Bericht, was bei Eroberung der Königl. Stadt Prag in Böheim, auch bei vorgehendem Treffen den 8. November und andern vorgangen. Extrahiert aus einem Schreiben Capitän N., so Allem persönlich beigewohnt. Sub dato Prag, den 9. Nov. 1620. Viz *Londorp*, Acta publica, 1630, II. Bd., str. 909-10. Srv. č. 6576.

6572. Wahrhaftige und eigentliche Beschreibung der erschrecklichen Schlacht und Blutvergiessens etc. Gedruckt im 1620 Jahr, s. l., 4°, 4 l. S titulní vignetou: v pozadí Praha, v předu stanový tábor.

6573. Discours über die Hauptursachen der Niederlage des böhmischen Heeres auf dem weissen Berge. Rkp. v dvorní a státní knih. v Mnichově. — Opis v zemském archivu král. Česk. v Praze. — Otiskl *Gindely*, č. XXXV, str. 128, srv. č. 6548.

6574. L'Heureuse victoire obtenue par les catholiques de la ville de Prague, 1620, viz č. 6021.

6575. La grande et memorable victoire obtenue sur le prince Palatin, par les Duc de Baviere et Comte do Bucquoy... La prise du jeune Prince d'Anhalt, d'ou s'est ensuivie la Reduction de la ville de Prague... Aussi tout ce qui s'est fait par le Marquis de Spinola aut Palatinat du Rhin en ce mois de Novembre. A Paris. Chez Pierre Rocollet, m. 8°, 8 l.

6576. La Jartiere Perdue, ou Veritable Recit De la prinse de la Royalle Ville de Prague, aussi du rencontre et bataille passée auparavant, le 8. du mois de Novembre 1620. Extraict d'une lettre escrite du Capitaine N., qui s'y est par tout trouvé present. De Prague, le 9. de Nouembre. Avec permission, 4°, 4 l. Srv. č. 6571.

6577. Discours et avis sur les causes de mouvements de l'Europe, envoyé aux rois et princes pour la conversation de leurs royaumes et principautés. Fait par Messire *Alerimand Cunrad*, Baron *d'Infridenbourg* et *comte du Palatinat* et presenté au roi par le comte de Fistemberg, Paris, 1620, 4°, 8 l.

6578. Compita e vera relazione di tutto quello e occorso trá l'Armate Imperiale e della lega, con quella di Friderico Conte Palatino et della Battaglia et vittoria contro di lui conseguita nella presa di Praga et Regno di Boemia. Milano, 1621, 4°, 8 l.

6579. *Rho Johannes*, vlašská orací o vítězství na Bílé Hoře, v Senis a potom v Miláně 1621 vydaná, viz *Skála ze Zhoře*, l. c., str. 385. Srv. č. předchozí.

6580. Relation de la forme en laquelle a este donnee la bataille de la ville de Prague et de quelques particulariter qui l'ont ensvivy. A Bruxelles, Chez Hubert Anthoine, Imprimeur de la Cour, à l'Aigle d'or pres du Palais, 1620. Avec permission Signé Le Comite, 4°, 8 l.

6581. Sumaria Relation de la grande y senyalada Victoria que el Emper. D. Ferdinando de Austria ha alcançado del Princ Elector Conde Palatino del Rin, que se intitulana Roy de Bohemia, etc. Barcel. 1621, s mědiryt. 4°, 7 l.

6582. *de Ibarra Fr.*, La guerra del palatinado 1620, 21; viz vyd. *A. Morel-Fatio*, L'Espagne au 16. et 17. siécle, Heibronn, 1878, 8°.

6583. *Adolphi Schulkenii*, Oratio eucharistica de gloriosa Ferdinandi II. victoria

adversus rebelles Bohemos. S. l. (Kolín n. Rýn.), 1620, 4°. Srv. *Skála ze Zhoře*, l. c., IV, str. 386.

6584. Copey Eines Sendtschreiben, von einem inn Ir Durchl. Maximilianus Hertzog in Bayrn etc. Hofläger, Hochansehlichen Wolgebornen Herren, datiert auff dem Rätschin zu Prag, den 10. Novemb. Anno 1620. Von der Glorwürdigen Victori, welche Ihr Durchl. vor Prag den 8. Novemb. erobert. Gedruckt zu Ingolstatt, bey Gregorio Hänlin, 4°, l. 2.

6585. Relationis Historicae Semestralis Continuatio, *Jacobi Franci*, Historische Beschreibung aller denckwürdigen Historien, so sich hin und wider in Europa, in hoch und nider Teutschland, auch in Franckreich, Schott- unnd Engeland, Hispanien, Hungarn, Polen, Siebenbürgen, Wallachey, Moldaw, Türckey, etc. hierzwischen nechstverschiener Franckfurter Herbst mesz biss auff Fastenmessz dieses 1621 Jahrs verlauffen und zugetragen. Auss uberschickten glaubwürdigen Schriftfen und eygener Erfahrung, beneben etlich Kupfferstücken, durch *Sigismundum Latomum, alias Meurer, Francum*, verlegt unnd continuirt. Gedruckt zu Franckfurt am Mayn, im Jahr Christi, 1621, 4°, str. 122. Srv. č. další.

6586. Relationis Historicae Semestralis Continuatio, Das ist *Jacobi Franci*, Historische Beschreibung aller denckwürdigen Sachen, so sich hin unnd wider in Europa, und dem H. Röm. Reich, Ober und Nider Teutschlandt, Ja, der gantzen Welt seyt Herbstmess 1620 biss auff diese Ostermess, dess 1621 Jahrs, begeben und zugetragen. Darinnen alles, benebens dem Böhmischen Wesen, auss glaubwürdiger Erfahrung und uberschickten Manuscriptis, Urkunden und Archiuis dergleichen hiebevor niemahls gesehen worden, an Tag gegeben, und mit Kupferstücken gezieret. Durch *Michaelem Casparum Luntorpium*, Historiographum. Cum Privilegio Caes. Majest. Franckfurt bei Johann Theobaldt Schönwetter zu finden, Anno 1621, 4°, str. 122. Srv. č. 6585.

6587. *Miraeus Aubert Bruxell.* Belli Bohemici origo, progressus et finis, 1620. Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 12039-42. Srv. č. 6548.

6588. Zpráva o bitvě na Bílé Hoře viz Seyndt-Brief č. 6406.

6589. *Joannis Bisselii*, Leo galeatus viz č. 6660.

6590. *Simon Pechi*, cancellarius Hungariae (pseudoregis Bethlen Gabor) ad officiales Bohemiae, respondet literis acceptis de unione exercituum. Wlassen, 1620. 8. Nov. Orig. lat. v archivu kap. Pražské, sign. LXV, 27.

6591. Brief Maximilians vom 9. Nov. 1620 an seinen Bruder Ferdinand, Kurfürsten von Köln. *Breyer-Wolf*, Maximilian I., IV, str. 454. Srv. též Warhafftiger Bericht, č. 6570. — Brief Maximilians vom 9. Nov. 1620 an den Kurfürsten von Mainz. *Hurter*, Geschichte Kaiser Ferdinands II. und seiner Eltern, l. c., VIII, str. 538. — Brief Maximilians vom 9. Nov. 1620 an den Kurfürsten von Sachsen. Viz *Heilmann J.*, Kriegsgeschichte von Baiern. München 1868, II. Bd., str. 74-5. Srv. *Gindely*, č. 6548, str. 88-91. — Srv. Lettre de Monsieur le Duc de Baviere, escrite au Prince Electeur de Mayence. Sur le defficte de l'armée du Prince Palatin et prise de Prague. Du 9. Novembre dernier. Trad. d'Alleman. Paris 1620, 4°, 7 str.

6592. Copia Schreibens, welches Herr Maximilian von Liechtenstein, General-Wachtmeister an seinen Herrn Bruedern Gundtackher von Liechtenstein aus Prag vom 9. November, Anno 1620, gethan. Viz *Gindely*, Berichte, č. 6548, str. 5-7.

6593. Schreiben Chur Pfaltz von Presslaw an die Union. Datum Presslaw den 9. Novemb. 1620. *Londorp.*, Acta publica, III, k. 8.

6594. Relacya bitwy y zwycięztwa 9. listop. 1620, s. l. a., 4°, 4 l.

6595. Buquoy Bericht über die Schlacht auf dem weissen Berge ddo 10? November 1620. Viz *Gindely*, Berichte, č. 6548, str. 11-3.

6596. Extract aus einem Schreiben von Prag ddo. 10. Nov. 1620. An Hart. Drach'en nacher Wien abgangen. Viz *Gindely*, Berichte, č. 6548, str. 13-5.

6597. Extract vertrewlichen Schreibens aus Prag ddo. 10. November 1620. An Chursächsischen Rath Johann Hoffmann nacher Wien abgangen. Viz *Gindely*, Berichte č. 6548, str. 15-6.

6598. Copey eines Sendtschreiben von einem inn Ir Durchl. Maximilians, Hertzog in Bayrn etc. Hofläger, s. l. a. fol. Viz jiné vydání č. 6584.

6599. La prinse et réduction de la ville de Prague en l'obeissance de l'empereur. La fuitte du prince Palatin et la desroute de l'armée des Bohèmes. Le tout fait par Messieurs les ducs de Baviere et de Saxe. Suyvant les nouvelles envoyées à Nancy le 11. d'Octobre. A Paris Chez Pierre Rocolet, en la gallerie des pritonniers, 1620, 8°, 8 l. Avec per-1. Viz jiné mission.

6600. Brief König Friedrichs vom 11. Nov. 1620 an die Union. Viz *Londorp*, Acta publica, ed. 1621, III, str. 19-22.

6601. Brief König Friedrichs vom 11. Nov. 1620 an Bethlen Gabor und die Stände von Mähren. Otištěno v díle: Ambassade extraordinaire des Mess. le Duc d Angoulesme, Comte de Bethune et de Preaux Chasteau-neuf, a Paris 1667, str. 371.

6602. Brief Maximilians vom 11. Nov. 1620 an Kaiser Ferdinand. *Hurter*, Geschichte Kaiser Ferdinands II., l. c., VIII, str. 538.

6603. Epistola Ser. Bauariae Ducis Maximiliani Ad SS. D. N. Paulum V. Pont. Max. s. l.et a., 4°, l. 2. — Otiskuje: *Skála ze Zhoře*, l. c., IV, str. 358-60 (česky); *Miraeus*, De bello Bohemico 1622, str. 47-9. ed. II. — *Adlzreitter*, Annales Boicae gentis, 1710, III, str. 79. — *Khevenhiller*, Annales Ferdinandei, IX, str. 1109-1111. — Srv. *Gindely*, l. c., č. XXV, č. 6548. — *Zíbrt*, Zápisky Jana Jeníka z Bratřic, Čas. Č. Mus. 1897, str. 309, a ibid. 1907, str. 85. — Rkp. v říšském archivu Mnichovském, viz *Riezler*, Kriegstagebücher, č. 6551, str. 189. Srv. též *Brendel*, Die Schlacht am Weissen Berge, str. 5, č. 8-13.

6604. Lettre du Duc de Baviere escrite à sa Majesté Imperiale. De Prague le 13. Novembre 1620. (Ambassade extraordinaire. P. 380.) Viz *Gindely*, Berichte, č. 6548, str. 54-5. Srv. č. 6691.

6605. Brief Maximilians aus Prag vom 13. Nov. 1620 an Kaiser Ferdinand. Viz Ambassade extraordinaire des Mess. le Duc d'Angoulesme, č. 6691, str. 380.

6606. Ducis Maximiliani Bavariae epistola ad cardinalem Burghesium. Pragae, XIII. Nov. 1620. Viz *Dudík B.*, Drei Urkunden aus der Vaticella zu Rom, Oberbayer. Archiv XVII, 1857, 2. Hft., 193-4 a *týž*, Iter Romanum I, str. 49 a d. Srv. *Riezler S.*, Kriegstagebücher, č. 6551. str. 189. Odpověď kardinála Borghese při 4. prosinci.

6507. Juramentum, Welches die Böhmischen Stände dem Hertzogen in Bayern wegen der Kays. Mayestät leisten müssen. Prag, 13. Nov. 1620. Rkp. z 18. stol. v archivu Musea král. Česk. sign. XI. A. 3, fol., l. 169-70. — Juramentum, welches die Böhmischen Stände dem Hertzogen in Bayern wegen der Keys. Majest. leisten müssen. Sub dato den 13. Novemb. 1620. *Londorp.*, Acta publica, III, k. 17. — Derer Stände des Königreichs Böheim eydliche Verbindung gegen Hertzog Maximilian in Bäyern als Käyserlichen Commissarien, Deroselben getreu und gehorsam zu seyn, de anno 1620, 13. Novembr. *Lünig*, Das Teutsche Reichsarchiv VI, č. 118. Viz Bibl. Č. Hist. II, č. 269. — Erklärung der Böhmischen Ständen gegen Ferdinandum II., wodurch sie bekennen, unrecht gethan zu haben, dass sie sich wieder Ihre Majest. als ihren recht mässig succedirenden König aufgeleint haben, ihn ins künftig für ihren König erkennen, auch die huldigung zu thun sich erbiethen, ihm allein gehorsamb und getreu zu sein, ferners alle wider ihn gethane Verbündnusse widerruffen und cassiren. Prag, 1620, 13. listopadu. *Dumont*, Corps diplomatique du droit des gens. Viz Bibl. Č. Hist. II, č. 486. — Protestations faictes à l'Empereur par les bourgeois et habitans Prague. Trad. de l'Allem. Jouxte la coppie impr. à Augsbourg. Paris, 1620, 4°, 16 str.

6608. Psaní Bethlenovo do zemí koruny české. Viz *Skála ze Zhoře*, l. c., IV, str. 395-7. Srv. Bethlen Gabor an die mährischen Stände, Ofen, 16. Nov. 1620 viz *D'Elvert*, Schriften, l. c., XXII, str. 559. — Srv. Gabriel (pseudo) rex Hungariae ad status Moraviae in re rebellionis. Posonii, 16. Nov. 1620, Kop. lat. v arch. kapitoly Pražské, sign. LXV, 29.

6609. Comes Emericus Thurzo ad Fridericum Palatinum in causa belli. Posonii, 16. Nov. 1620. Orign. lat. v arch. kap. Pražské, sign. LXV. 28.

6610. Psaní Bethlena Gábora k slezským knížatům a stavům 16. list. 1620, viz *Palm*, Acta publ. 1620, str. 270-2. — Srv. *D'Elvert*, Schriften, l. c., XXII, str. 556 a 559. — Srv. *Londorp*, Acta publ. III, kap. VI. — Srv. Auszüge aus dem im k. k. Haus-, Hof- und Staats-Archive befindlichen handschriftlichen Buche sub N. 108 lit. t. u V: Underschidliche schrifften und Zeitungen des Röm. Reichs und des Erzhauses Oesterreich Zustand und Verlauf betreffent von 1620 bis 1627. *D'Elvert*, Schriften, l. c., XXII, str. 87-148. (Výtahy počínají listem Bethlena Gabora k maďarským stavům z 26. list. 1620, a končí mírem mezi Bethlenem a Ferdinandem 1626.) Srv. ibid., *Palm*, Auszüge aus den Correspondenzen Bethlen Gabors, der mähr. Stände, des Winterkönigs u. A., str. 558-65.

6611. H. Drach an Erzherzog Leopold über die Schlacht auf dem Weissen Berge ddo. Wien den 18. Novembris 1620. Viz *Gindely*, Berichte, č. 6548, str. 22-5.

6612. Bericht des englischen Gesandten Edward Couway an Buckingham über die Vorgänge nach der Schlacht auf dem Weissen Berge ddo. 18-28. Nov. 1620 Meissen. Viz *Gindely*, Berichte, č. 6548, str. 156-63.

6613. Copia eines Schreibens nach der Weissenberger Schlacht, Prag, den 18. November 1620. Rkp. v knih. Musea král. Českého, sign. VIII. F. 30, l. 9-12. Srv. č. další.

6614. Opis psaní po bitvě Bělohorské, 1620, 18. list. Liter. Listy, příl. Nár. Listů, 1865, str. 525. — Srv. Illustr. Evang. Věstník I, str. 53.

6615. Papst Paul V. an den Grafen v. Buquoy, dd. 19. Dec. 1620. Viz *Gindely*, Berichte, č. 6548, str. 25-6.

6616. Instruction der mähr. Gesandten an Bethlen Gabor, 19. Nov. 1620. *D'Elvert*, Schriften, l. c., XXII, str. 559-60. —

Srv. Instructio legatis Moravorum data ad Gabrielem (pseudo) regem Hungariae. Romae, 19. Nov. 1620. Kop. lat. v arch. kapit. Pražské, LXV, 30.

6617. *Kohl Ant.*, Schreiben des böhmischen Herren- und Ritterstandes, sowie der drei Prager Städte an Bürgermeister und Rath der Stadt Schlaggenwald, die Folgen der Schlacht auf dem weissen Berge betreffend. 20. Nov. 1620. (Z rukop. města Slavkova.) *Mone*, Anzeiger der deutsch. Vorzeit XII, 1865, str. 470-2.

6618. König Friedrich zeigt Johann Christian die Niederlage am Weissen Berge an und fordert die Einberufung eines Fürstentages zum 2. December. Breslau, 20. Nov. 1620. *Palm*, Acta publ. 1620, str. 227. — Srv. *D'Elvert*, Schriften, l. c., XXII, str. 553-4.

6619. Psaní Fridricha falckého k sjednoceným stavům v říši. Viz *Skála ze Zhoře*, l. c., IV, str. 391-5. — Srv. *Londorp*, Acta publ. III, kap. VIII.

6620. Schreiben der anwesenden Ständte in Böhmen von Prag an die abwesendte sich in Kayserlichen Gehorsamb zubegeben. Prag, den 21. Novembris Anno 1620. *Londorp.*, Acta publica, III, k. 18.

6621. Antwort der Stände Mährens an die Botschaft Bethlen Gabors 21. Nov. 1620. *D Elvert*, Schriften, l. c., XXII, str. 560. Srv. č. 6610.

6622. Psaní Fridrichovo ke knížatům a stavům slezským. Viz *Skála ze Zhoře*, l. c., IV, str. 405-8.

6623. Relation des Fürsten Carl von Liechtenstein an Kaiser Ferdinand II. vom 22. Nov. 1620. *D'Elvert*, Schriften, l. c., XVII, str. 1-2.

6624. Der spanische Gesandte Oñate an Philipp III. über die Schlacht auf dem weissen Berge. (d. Wien den 23. Nov. 1620. Archiv v Simance.) Viz *Gindely*, Berichte, č. 6548, str. 8-10.

6625. Beilage zu dem Briefe des spanischen Gesandten am kais. Hofe, des Grafen Oñate, über die Schlacht auf dem weissen Berge, d. 23. Nov. 1620. Archiv v Simance. Viz *Gindely*, Berichte, č. 6548, str. 10-11.

6626. Schreiben des pfälz. Sekretär Paul Geschinius an Friedrich V., Olmütz, 26. Nov. 1620. *D'Elvert*, Schriften, l. c., XXII, str. 560.

6627. Copia Eines Schreibens, So der Churfürst zu Sachssen etc. an die zu Breszlaw versamleten Fürsten und Stände in Schlesien gethan und abgehen lassen (26. Nov.). Und Abdruck der Käyserunnd Königl. Commission uff die Hertzogthümer Ober- und Nieder Schlesien (22. Apr.). Dann auch ein Schreiben der Bürger und Eltesten der Zünfften in Bresslaw an den Rath daselbst umb intercession an jhren König wegen Einstellung der Reformirten Kirchen und Schulen. 26. list. Anno 1620, 4°, l. 10. — — Srv. *Londorp*, Acta II, 238. — *Palm*, Acta publ. 1620, str. 256-62. — *D'Elvert*, Schriften, l. c., XXII, str. 554. — Srv. též *Skála ze Zhoře*, l. c., IV, str. 398-405.

6628. *Rachel Pragensis*, Pragam allegata ab ineunte ... Pragae 1620, 4°, 5 l.

6629. Stärke des böhmischen Heeres in der Schlacht am Weissen Berge, d. 1. Jänner 1621. Rkp. v dvorní a státní knihovně v Mnichově. — Opis v zemském archivu král. Česk. v Praze.

6630. Bericht des Fürsten Christian von Anhalt an Fridrich von der Pfalz über die Schlacht am Weissen Berge, d. 1. Jänner 1621. Rkp. v dvorní a státní knihovně v Mnichově. — Opis v zemském archivu král. Česk. v Praze. — Otisk: Original-Bericht Fürst Christians zu Anhalt über die verlorene Schlacht bei Prag. *Moser*, Patriotisches Archiv f. Deutschland, VII, 1784-90, str. 123-36. S plánem bitvy. — Znovu *Gindely*, č. XXXIV, str. 118, č. 6548. — Tagebuch Christians II. Jüngeren von Anhalt (1620), hrsg. v. *J. Chr. Freiherr v. Aretin*, Beiträge zur Geschichte und Literatur, Bd. II., Juni 1804, str. 65 a d., Bd. III., Juli, 1804, str. 49 a d., August, 1804, str. 49 a d. Rkp. franc. ve státní knih. Mnichovské. Latinský překlad: Diarium junioris principis Anhaltini, ex lingua gallica in latinum translatum, v Mnich. říšském archivu, 30jähr. Krieg, N. 82. — Jiný denník Kristiánův, od 25. list. 1621 do 14. září 1624 vedený a nadepsaný: Journal de Vienne, Ratisbonne, Dania, Italia, vydal *G. Krause*, Tagebuch Christians des Jüngeren, Fürst zu Anhalt, Leipzig, 1858, 8°. Srv. též *Beckmann*, Historia des Fürstenthums Anhalt, Zerbst 1710. Thl. V., B. III., Kap. I., str. 327. (Otiskuje kus z dopisu.) — Srv. č. další.

6631. Tagebuch des Prinzen Christian Anhalt über die Kriegs-Vorfallenheiten in Böhmen im Jahre 1620. Viz *Jeník z Bratřic*, Zápisky V, str. 233-65. *Zíbrt*, Čas. Č. Mus. 1897, str. 446. Jeník praví úvodem: Dieses Tagebuch ist in der Prager Schlacht am Weisenberg in die Hände der Sieger gefallen. Dasselbe ist in französischer Sprache geschrieben und wird in der hiesigen Clementinischen Bibliothek aufbewahret. Ich liess das Tagebuch als eine schätzbare Merkwürdigkeit durch meine Nichte Comtesse *Lidi Wratislaw*, nunmehr verehelichte Gräfin *Berchtold*, ins Deutsche übersetzen.

6632. *Dittmar M.*, Aus dem Tagebuche des Fürsten d. J. von Anhalt-Bernburg: Aufzeichnung der Zerstörung Magdeburgs, der Unterredung des Fürsten Christian mit dem Administrator Christ.

Wilhelm v. Brandenburg u. d. Entsatz Magdeburgs durch Pappenheim betreffend. Gesch. Blätter, Magdeburg XXIX, 90-136 str.

6633. *Krebs Jul.*, Christian von Anhalt und die kurpfälzische Politik. Leipzig, 1872, 8°.

6634. *Zwiedineck-Südenhorst*, Fürst Christian von Anhalt und seine Beziehungen zu Oesterreich. Graz, 1874, 8°.

6635. Kníže Krystyán Anhaltský. Světozor III, 1869, str. 299. (K vyobrazení *J. Scheiwlovu*, kreslenému dle současné podobizny.)

6636. Kaiserliche Verzeihung für den Fürsten Christian von Anhalt. Viz *Hurter Friedr.*, Bibl. Č. Hist. III, č. 11892, sv. IX.

6637. An der Weit gewissere Relation Von dero zwischen Röm. Keyserlichen Mayest. und Böhmischen Armada, newlicher Zeit vorgangenen Hauptschlacht. Und was massen in selbigen Treffen das gantze Böhmische Kriegssheer mehrentheils erlegt, theils zerstrewt, unnd in die Flucht getrieben worden. Auch Wie höchst gedachte Ihre Keyserliche Mayestät, sich dero Königlichen Haupt Stadt Praag widerumb bemächtiget hat. Matthei am 12. Capitel. So gebet dann dem Keyser, was dess Keysers ist, Und Gott, was Gottes ist. Gedruckt Im Jahr Christi 1621, s. l., 4°, l. 4.

6638. Kurtze und eigentliche Ertzelung, wie es mit der Schlacht zwischen der Römischen Kaiserl. Mayest. unnd der Böhemen Armada bey Praag, den 8. Nouemb. des Jahrs 1620 fürgefauffen, auch wie und was gestalt die Statt Praag in Kaiserl. Mayest. gehorsam sich ergeben. Gedruckt im Jahr 1621, s. l., 4°, l. 6.

6639. Erzehlung über die Schlacht am weissen Berg den 8ten Nov. 1620 mit einer in Kupfer gest. Darstellung der prager Execution und einer Abbildung der Stadt Prag in einem grössern Holzschnitte uvádí *Hanslik*, Bibl. Č. Hist. I, č. 3611, str. 551.

6640. Zwey denckwürdige Sendschreiben I. Eines Engeländischen vom Adel an seiner guten Freund und Landsleut einen unlangsten abgangen: Auss welchem alle Vmbstände derer den 8. Novembr. dess verschienen 1620 Jahrs ergangenen Pragerischen Niderlage, zu sehen, unnd wannenhero dieselbe ursprünglich verursacht worden. (Znovu otištěno u *Londorpa*, Acta publica ed. 1630, II. Bd. str. 906-909.) II. So Graf Heinrich Matthes von Thurn, u. s. w. an einen fürnehmen Oesterreichischen Landherrn, wegen besagter Niderlag vor Prag, unnd seines vorhabenden Kriegszugs u. s. w. sub dato Newhäusel, den 14. Julij dieses 1621 Jahrs, abgehen lassen. Gedruckt im Jahr Christi 1621, 4°, s. l., str. 28. Srv. též *Breyer (Wolf)*, Maximilian I., Bd. IV., str. 447. Relation der Niederlage vor Prag den 29. Oct. (8. Nov.), 1620 geschehen . . . a *Gindely*, l. c., č. XLI. — — Jiné vyd. s dodatkem: Mit angehaengten Discurs, dasz es ein schädlicher Miszbrauch seye, wann man in Bestellung der Kriegsämpter und darauff sihet: Ob einer vom Adel geboren seye oder nicht. Gedruckt im Jahr Christi 1621, 4°.

6641. Panegyricus ob victoriam Bohemicam, augustissimo imperatori Ferdinando II. dictus a *D. M. R. J. T. P. E. M.* Ingolstadii, typis Wilhelmi Ederi, Anno 1621, 4°, str. 30.

6642. Bitva na Bílé Hoře viz Mercure français, 1621, 8°. Zprávy o bitvě souhlasí tu s relacemi Boucquoyovými č. 6557.

6643. *P. Sabinus Cappucinus*, concionator aulicus Viennensis in concione, quam de praelio et victoria Pragensi habuit gratulatoria. Zmiňuje se o této práci *Volradi Plessii Heidelbergensis* olim consiliarii Ajax, 1624, str. 211. Srv. *Skála ze Zhoře*, l. c., IV, str. 386, kde je kázaní toto otištěno. Srv. též *Justinus*, Mysterium Iniquitatis seu Secretis Secretor. Turco-papisticis Consid. 1621, 4°.

6644. De creupele bode viz Písně.

6645. Eeen Hardt-Bode viz Písně.

6646. Stella stellae, hoc est perscriptio brevis inprimis eclypseos seu deliquii, quod passa est stella Ferdinandea Anno 1619 die 31. Octobr. Hora 3 pomeridiana adveniente Pragam pseudo rege Palatino. Deinde victoria gloriosimae Potentissimi et invictissimi monarchae Rom. imp. nec non Hungariae et Bohemiae regis etc. Ferdinandi II. ibidem An. 1620 die 8. Nov. Hora 10 matutina divinitus partae. Eidem sacratissimi Caesari et regi suo clementissimo ad eandem Stellam et ad regnum Boemae hereditarium felicissime redeunti humillime oblata per fidelissimum sereniss. domus Austriacae annis 33 servulum ac clientem M. *Joan. Sixti a Lerchenfels*, Litomerit. Pragae nec non Budiss. et Bolesl. Can. Prot. Apost. etc. Srv. č. 5408. Literaturu o Hvězdě obšírně viz Bibl. Č. Hist. III, č. 7614-57.

Bitva na Bílé Hoře.

(Zpracování.)

6647. Bitva na Bílé Hoře viz Prameny a Zpracování Bibl. Č. Hist. III, č. 11388-12470.

6648. Bedřich Falcký a jeho rodina po bitvě na Bílé Hoře, viz podrobně č. 5112 a d.

6649. *Breitenhert Val. Thuringus.* Christlicher Unterricht und Warnungs-Predigt, in welcher die in jüngst abgewichenen 1620 Jahre vor Praga erhaltene Kayserl. Victoria, dagegen die Kgl. böhmische erlittene Zerschlagung und Unterlage, ohnpartheyisch verkündet und angezeiget. Gosslar 1622, 4°, 10 l.

6650. Löwen-Geschrey das ist: Kurtze Offenbahrung wegen dess Durchleuchtigsten Grossmächtigsten Fürsten und Herrn Herrn Friderichen König in Böhmen, Pfaltzgrafnen bei Rhein, und Churfürsten etc. oder brüllenden Löwen, so jetzt erst wider seine Feindt auss dem Wald schreyen thut. Durch *Joannem Spinesium Anglicum*, 1622, 4°, A-B$_2$.

6651. Vejtah z pamětí Mikuláše Dačického z ruk. starého, 128 str.: Po přesmutnej bitvě bělohorské. Truchlivé naříkání. Incip.: Upad's hrozné, milý Čechu — Do záhuby a posměchu. Jan Jeník z Bratřic, IV, str. 763.-4. Viz *Zibrt*, Čas. Č. Mus. 1907. Srv. též *Zibrt*, Čas. Č. Mus. 1897, str. 448, kde se tato píseň uvádí pod titulem: Na ukrutné pronásledování ubohého národu našeho od r. 1623. — Viz Bibl. Č. Hist. III. č. 11214. 11632.

6652. Maximiliani Bavari gloria bellica ab academia Ingolstadensi libris XX. adumbrata ... Ingolstadii, 1623, 4°.

6653. *Coppée Denis*, La sanglante beataille entre les Impériaux et Bohême. Tragédie. Rouen, 1624, 4°, str. 32.

6654. Lob- und Dankpredigt am Jahrtage der gedenkwürdigen, glorreichen Victori, so durch sonderbare Gnad ... wider die Rebellen aufm weissen Berg vor der Hauptstadt Prag verliehen worden, gehalten zu Prag durch den ehrwürdigen *P. Caspar a Questenberg*, Abt des Klosters Strohoff etc., gedruckt zu Wien in Oesterreich bei Matheo Formica, im Cöllner Hof im Jahre 1626, 4°. 19 str.

6655. *Merten (Meteranus)*, Niderlendische Historien, 1620-30. Bibl. Č. Hist. III. č. 12025.

6656. Bitva přenešťastná na Bílé Hoře, dne 8. listopadu 1620. *Jeník z Bratřic*, Zápisky I, str. 633 a d. (Jest to výpisek z *Merianova* něm. díla, ve Frankfurtu vydaného.) Viz *Zibrt*, Čas. Č. Mus. 1907, str. 92. Srv. Bibl. Č. Hist. III. č. 11389. — Srv. ibid. II., str. 219-315. *Zibrt*: Čas. Č. Mus. 1897, str. 313, 531.

6657. Bitva na Bílé Hoře viz *Freyberger*, Germania perturbata, 1658, Bibl. Č. Hist. III, č. 11716.

6658. *Balbín B.*, De praelio Pragensi ad Stellam, locum sic appellatum. Anno 1620. Examen melissaeum, id est: novarum apicularum colonia, quae aculeolis suis armatae ad gentilitiam Slavatarum rosam deducuntur atque ... Slavatinae domus gubernatori Ferdinando Guilielmo dedicantur. V. libris comprehensum, editio 3. Viennae, 1670. Lib. I, 85.

6659. *Balbín B.*, De Albo Monte ad Pragam. Ad Pragenses, ibid., Lib. II, 278. — De eodem. Antiphrasis. ibid., Lib. II, 279.

6660. *Joannis Bisselii* e Societate Jesu, Leo Galeatus. Anni 1620. Hoc est, Maximiliani, Bavariae ducis, Expeditio, Pugna, Victoria Pragensis. Ambergae, Apud Joannem Burger. Anno 1678, 16°, str. 578. (Rytiny: Alexandri Haslangi. *Jac. Loets ab Arches* fec., Joh. Alex. *Boener* sculp. — Maximil. ducis Bavar. — Editio secunda. Solisbaci. Apud Christianum Holst. Anno 1725, 16°, str. 578. — O autorovi viz *Westermayer Gg.*, Allgem. Deutsch. Biographie II, 1875, str. 682, který uvádí vydání také z r. 1677.

6661. Na zarmoucenou ztrátu bitvy na Bílé Hoře, satyr. obraz z r. 1683 (český lev, Samson, Dalila). Viz *Zibrt*, Zápisky Jana Jeníka z Bratřic, Čas. Č. Mus. 1897, str. 448.

6662. *Ertl A. G.*, Relationes curiosae Bavaricae d. i. Denkwürdigkeiten d. Chur-Hertzogthums Bayrn. Augspurg 1685, 4°. Z obsahu: Maximiliani I. Lorbeerkrantz wegen d. herrl. Prager Schlacht und erob. Sieg allda. Ein böhm. Schwartzkünstler begegnet einem bayr. Zauberer artig und schimpflich etc.

6663. Comm. de Jubileo pontificali ... Pragensi anno 1720 celebrato, ipsorumque S. Maria de victoria a *Joh. Henr. Stuss*, Gothae, 1748, 4°. Srv. Gött. Gelehrte Annal. 1748, str. 113.

6664. Pravdivé vypsání Bělohorské bitvy blíž Prahy, jako i některých věcí, které se po ní zběhly. Také kterak zpronevěřilí od Ferdinanda, císaře a českýho krále, trestáni byli. Viz *Beckovský*, Poselkyně II, str. 292-407. Bibl. Č. Hist. II, č. 1335.

6665. O bitvě a šťastném vítězství na Bílé Hoře, kterak Města Pražská se vzdaly a kostel sv. Víta posvěcen a odbojní páni český stínáni byli. Viz Země dobrá to jest Země česká k. 33. Bibl. Č. Hist. I, č. 1711.

6666. *Zaubser A.*, Das Siegeslied eines bairischen Grenadiers (na oslavu vítězství bitvy na Bílé Hoře) viz čas. Der Patriot in Baiern, 1769, z 3. listop.

6667. Gedenkschriften van Jonkheer Alexander van der Capellen, Heere van Aartsbergen, Boedelhoff, en Mervelt, Beschreven in de Ridderschap der Graafschap Zutphen, Gecommitteerde ter Vergadering van de Heeren Staten Generaal der Vereenigde Nederlanden, Richter der Stad en des Ampts van Doesburg enz. Beginnende met Jaare 1621, en gaande tot 1632; By een gezameld en uitgegeven door *Jonkheer Robert Jaspar van der Capellen*. I. Deil, Utrecht, 1777, 8°, str. 660.

660. II. 1778, 8°, str. XLV, 508. Z obsahu: De pugna Pragensi, quae occidit 8. Novembri A. 1620, str. 4-8.

6668. *Rothenburg*, Schlachten des 30jährigen Krieges, 1840. Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 12669. — Srv. Bílá Hora (1430 a 1620) *Künigl*, Bohemia Prag 1821, str. 160.

6669. *Aneck Victor*, Die Schlacht auf dem weissen Berge bei Prag. *Medau's* Erinnerungen XXI, Wien u. Prag 1841, str. 369.

6670. *K. S(abina)*, Ein Tag aus der böhm. Geschichte (1620). Leipzig, 1845, 8°. Viz Poprava 1621, červen.

6671. *Du Jarrys de La Roche*, Der 30jährige Krieg, vom militärischen Standpunkte, 1848. Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 12676.

6672. *Polz Quido*, Deutschland und Böhmen, Den Manen der vor 228 in der Schlacht am Weissenberge gefallenen Böhmen, Volksblatt f. Böhmen 1848, č. 33-5.

6673. *F. B. Mikovec* a *K. V. Zap*, Der Weisse Berg bei Prag. Alterthümer u. Denkwürdigkeiten Böhmens II, str. 190-4. Viz Bibl. Č, H. I, č. 1822.

6674. *Rahlenbeck Ch.*, Les Belges en Bohème ou Campagnes et négociations de Buquoy. Brux 1850, 8°, 83 str.

6675. Před bitvou na Bílé Hoře. Výjimky z Pavla Skály ze Zhoře. Slovan I, 1850, str. 20 a d.; II, 1850, str. 705 a d.; III, 1850, str. 1215 a d.

6676. *Richter*, Die Schlacht bei Prag (1620). Erfurt 1851, 8°, str. (5), 37.

6677. *Křížek V.*, Staré vojenské prapory v kostele Emauském v Praze. Pam. Arch., I, 1855, str. 189 (korouhve z bitvy na Bílé Hoře). Srv. Prapory z bitvy bělohorské (v Římě). Besídka pro záb. i poučení 1876, č. 146. Prapory vzaly za své při ohni v kostele P. Marie Vítězné, na den sv. Petra, 1833. Srv. Allgem. Augsburger Zeitung, 1833, Nr. 138, 3. září. Zprávu si opsal s glossami *Jeník z Bratřic*, I, str. 652. Srv. *Zíbrt*, Čas. Č. Mus. 1907. Viz podrobný popis praporců z bitvy Bělohorské, v kostele P. Marie Vítězné v Římě chovaných, Bericht u. Erzehlung. Desz Umbgangs Feyer- und Frewden Fest, so zu Rom gehalten worden wegen desz erlangten Sigs und Victori, wider die Rebellen desz Königreichs Böhem. Inn Ehrung unnd Einsetzung unser Lieben Frawen Bildnusz, desz Sigs genandt, in der Kirchen desz H. Pauli auff dem Berg Monte Cavallo. Den 8. May, 1622. Mit beygelegtem warhafften Contrafet. Getruckt zu Augspurg, bey Johann Ulrich Schönigk. 4°, str. 15. S vyobrazením obrazu P. Marie s děťátkem, Christoff Greuter, Augspurg, fec. et exsc.

6678. Bitva na Bílé Hoře. Václ. Kosmanecius Čáslavský. Světozor, příloha Slov. Novin, Vídeň, 1856, č. 79. Srv. Bibl. Č. Hist. III, č. 11937.

6679. Plamen na praporu císařském v bitvě na Bílé Hoře viz *Schindler Heinrich Bruno*, Der Aberglaube des Mittelalters. Breslau, 1858, sr. 266.

6680. *Svátek J.*, Bitva na Bílé Hoře 8. listop. 1620. Čas. 1860, č. 33 a 34.

6681. *Dunder J.*, O bitvě na Bílé Hoře (z Pavla Skály ze Zhoře). Lumír XI, 1861, I, str. 565-7, 593-4.

6682. *K. V(inařický)*, Protestantismus a Bílá Hora. Čas. kat. duch. II, 1861, str. 382-4.

6683. Před bitvou na Bílé Hoře. Lumír XI, 1861, 2, str. 1185-8. Otiskuje: Snešení pana purkmistra, rady a pánův desítisoudcův a starších obecních Starého Města Pražského, jak by jeden každý měšťan v čas nebezpečenství, v kterémž vlast naše milá postavena jest, v hotovosti státi a k lermovním placům, k tomu vybraným, s braní hodnou sám osobně i s čeládkou svou k bránění způsobnou se nacházeti dáti a tak města tohoto před nepřátely ochraňovati měl, z r. 1620, bez data.

6684. Osmý listopad r. 1620 (z V. V. Tomka). Hvězda Olom. 1861, III, str. 563-4.

6685. Prof. Tomek über die Schlacht am weissen Berge. Bohemia 1861, č. 265.

6686. Osmý listopad r. 1620. (Podle V. V. Tomka a kroniky Mladoboleslavské.) Boleslavan 1862, č. 4, str. 28.

6687. O koni Fridricha V. falckého, na kterém ujížděl z Čech. Nový hospod. kalendář 1862, str. 88.

6688. Bitva Bělohorská: Posel z Prahy (kalendář), Praha, II, 1863, str. 94.

6689. Schlacht am Weissen Berge. *Michiels Alfred*, Geheime Geschichte der österr. Regierung seit Ferdinand II., 1863, 8°, str. 21-36.

6690. Osmý listopad r. 1620 (dějiny té doby). Olom. Noviny 1865, č. 89.

6691. *Sasinek F.*, Tököli na Bílé Hore. Národní kalendár na obyčajný rok 1866, vyd. Matica Slov. v B. Bystrici.

6692. V předvečer osmého listopadu. Ill. evang. věstník, II, 1866-7, str. 59.

6693. Po bitvě na Bílé Hoře (memoiry). Illustr. Věstník evang. II, 1866-7, č. 6.

6694. Ke dni 8. listopadu. Svoboda I, 1867, str. 397.

6695. *D'Elvert*, Zur Geschichte des 30jährigen Krieges. VI. Friedrich vor und nach der Entscheidungs-Schlacht bei Prag am 8. November 1620. Notiz.-Bl., Brünn 1867, č. 2.

6696. Nejbližší následky bitvy bělohorské za Ferdinanda II. Svoboda I, 1867, str. 115-8.

6697. Ke dni 8. listopadu. Svoboda I, 1867, str. 396. Ibid., str. 444: Vycházka na Bílou Horu.

6698. Bitva na Bílé Hoře. Hlas VI, 1867, str. 1065. — Čím jest nám Bílá Hora, ibid., str. 1152.

6699. V den bitvy na Bílé Hoře. Světozor I, 1867, str. 172. Srv. ibid., str. 179: Pohled na Bílou Horu (ku kresbě *Fr. Chalupy*).

6700. Bílá Hora. Illustr. evang. Věstník III, 1867-8, str. 43.

6701. ***Гильфердингъ***, Бѣлогорская битва. 1868. Bibl. Č. Hist. č. 13563.

6702. ***Лавровскій П.***, Паденіе Чехіи въ XVII вѣкѣ. Чтенія въ Импер. Общ. исторіи и древн. росс. 1868, Москва, кн. 2, III, str. 77.

6703. Poslední kvas Bedřicha Falckého na hradě Pražském, přerušený zprávou o prohrané bitvě na Bílé Hoře, Světozor II, 1868, str. 174; srv. ibid. XVII, str. 103; srv. ibid. Útěk Bedřicha Falckého z Prahy, XI, str. 129.

6704. Der 7. und 8. November. Correspondenz II, 1868, č. 104.

6705. Osmého listopadu. (Historická vzpomínka k r. 1620.) Pokrok 1869, č. 194.

6706. Osmý listopad 1620. Obrana, 1869, č. 13.

6707. *Kalousek J.*, Katoličtí páni a pohroma bělohorská. Pokrok, 1870, č. 89, 90, 91.

6708. *Züngl Em.*, 8. listopad (báseň). Svoboda IV, 1870, str. 481.

6709. Bělohorská (píseň). Čtena u c. k. zemského soudu v Praze r. 1870, zabavena v tajném bytu obžalovaných bratří Kerbrů pro vypálení granátu před budovou c. k. policejního ředitelství. Svoboda, IV, 1870, str. 68-70, 90.

6710. Bílá Hora. Svoboda IV, 1870, str. 482-4.

6711. *Dvorský Fr.*, Bitva na Bílé Hoře. Podle původních pramenů. Osvěta I, 1871, str. 321-38.

6712. Pronásledování národa maďarského po bitvě bělohorské. Svoboda V, 1871, str. 342-5. (Autor jest náhledu, že bitva na Bílé Hoře byla r. 1619, poprava Staroměstská r. 1620 atd.)

6713. *B. P.*, Upomínka na den bitvy bělohorské v kriminále. Svoboda V, 1871, str. 521-3. Oslava 8. listopadu Barákem, Tůmou, Rajkovičem atd. červenobílým transparentem: „8. listopad 1620 hrob je náš" v novoměstském vězení r. 1868.

6714. Rozjímání ke dni 8. listopadu. Slovan III, 1871, str. 132.

6715. Památky bitvy bělohorské. Pozor I, Olomouc, 1872, č. 86.

6716. Kapitola z dějin utrpení českého národa. Svoboda VI, 1872, str. 641 a d. (Následky bitvy bělohorské.)

6717. Truchlé shledání. Besídka pro záb. a pouč. 1874, č. 48. (Max z Valdštejna po bitvě našel svoji nevěstu hořem mrtvou.)

6718. *Brendel Richard*, Die Schlacht am weissen Berge bei Prag, den 8. November 1620. Eine Quellenuntersuchung. Halle 1875, 8°, str. 58 (1). Z obsahu: I. Die Quellen. A. Ueberreste. B. Briefe. C. Flugschriften. D. Schriftsteller. II. Der Thatbestand. * *Mörath A.*, Mitt. Gesch. Deutsch. Böhmen XIV, 1876, str. 70; * *Stieve Fel.*, Theol. Literaturblatt für 1877, N. 19 (velice nepříznivá kritika); Čas. Čes. Mus. 1876, str. 571; *Fischer E.*, Mittheil. aus d. histor. Liter. Berlin V, str. 68.

6719. Bitva na Bílé Hoře r. 1620. Dle současných pramenů. Besídka pro záb. a pouč. 1876, č. 101-7.

6720. *Gindely Ant.*, Die Schlacht am Weissen Berge. Augsburger allgem. Zeitung 1876, č. 156-8. (Převzato skoro do slova do III. dílu jeho Dějin.)

6721. *Gindely Ant.*, Bitva na Bílé Hoře. Čas. Čes. Mus. 1876, str. 213-39. Srv. Die Schlacht am Weissen Berge. Bohemia 1876, č. 156-9.

6722. Útěk zimního krále Bedřicha. Besídka pro záb. a pouč. 1876, č. 104 Srv. ibid. Útěk Fridricha Falckého z Čech, 1887, č. 45. Viz č. 7118.

6723. Bitva na Bílé Hoře r. 1620. Dle současných pramenů. Otisk: Besídka pro záb. a pouč. 1877, č. 6719.

6724. Znamení porážky bělohorské. Besídka pro záb. a pouč. 1877, č. 5.

6725. Osvětlení Madridu a bělohorská bitva. Besídka pro záb. a pouč. 1877, č. 46.

6726. *Černín z Chudenic Heřman*, bojoval sám jediný z pánů českých na Bílé Hoře proti svým krajanům. Srv. Bibl. Č. Hist. I, č. 8017; *Jireček*, Rukověť Č. Lit., I, str. 134-8; o jeho denníku z l. 1644-5 viz při těchto letech.

6727. *Gindely Anton*, Die Berichte über die Schlacht auf dem Weissen Berge bei Prag. Archiv für österreichische Geschichte. LVI, Wien 1878, str. 1-179. Viz podrobně č. 6548.

6728. *Helfert J.*, Die Weissenberger Schlacht. Wiener Abendpost, 1878, č. 161-66.

6729. *v. Weyhe-Eimke Freih. A.*, Die Schlacht am Weissen Berge bei Prag. Nach Quellen der Gratzer Staatsarchive, Wien, 1879, 8°.

6730. *Krebs Julius*, Die Schlacht am Weissen Berge bei Prag (8. November 1620) im Zusammenhange der kriegerischen Ereignisse. Mit einem Plane der Schlacht. Breslau, 1879, 8°, str. 217. Obsah: Zur Übersicht. Die Schlacht. Beilagen: I. Kritik der Schlachtberichte. II. Einiges über Taktik am Anfange des 30jährigen Krieges. III. A. Die Heere. B. Verluste und Trophäen. C. Das Mährchen vom P. Dominicus. D. Das Schlachtfeld in der Gegenwart. * *Fischer E.*,

Histor. Zeitschrift XLIV. (N. Folge VIII), 1880, str. 515-7; Oest. Ung. Revue 1887, Hft. II, str. 15; *Fischer*, Mitteilungen aus der histor. Literatur, Berlin, 1881, str. 360; Mitteil. Gesch. Deutsch. Böhm. XVIII, str. 43; Besídka pro záb. a pouč. 1880, č. 59-67.

6731. *Krebs Jul.*, Über die Taktik am Anfange des 17. Jahrhundertes mit besonderer Rücksicht auf die Schlacht am Weissen Berge. Jahresbericht der schlesischen Gesellschaft f. vaterl. Cultur, LVII, 1879, str. 429-30. Srv. téhož práci: Die Schlacht am Weissen Berge, Beilage II, str. 172 a d.

6732. *Krebs Jul.*, Graf Georg Friedrich von Hohenlohe und die Schlacht am weissen Berge bei Prag. Forschungen z. Deutschen Geschichte, 19, 1879, str. 475-95. Jedná o sporech mezi knížetem Hohenlohem a plukovníkem Stubenvollem, který přičítal porážku bělohorskou Hohenlohovi (hlavně na základě rkp.: Irrungen zwischen dem Grafen von Hohenlohe und dem Obersten v. Stubenvoll in puncto injuriarum).

6733. *Trautenberger Gustav*, Böhmen zur Zeit der Schlacht auf dem weissen Berge, Jahrb. oest. Protest. Wien, 1880, I, 130-8.

6734. Příčiny katastrofy bělohorské. Pokrok 1880, č. 38.

6735. Na Bílé Hoře. Ruch III, 1880, str. 131 a d.

6736. Bitva na Bílé Hoře 1620 a její následky pro národ český. Národ a Škola II, Val. Meziříčí 1881, č. 7.

6737. *Motll Jos.*, Okres unhoštsko-kladenský za pochodu lidu vojenského k bitvě na Bílé Hoře r. 1620. Pam. Arch. XI, 1881, str. 165. Viz č. 6544.

6738. Jak se stalo, že Čechové padli v bitvě na Bílé Hoře. Čes. Rod., 1882, VIII, str. 31.

6739. List od účastníka bitvy bělohorské. Besídka pro záb. a pouč. 1883, č. 17.

6740. Útěk zimního krále Bedřicha z Hradu Pražského, řezba na dřevě od *Kajetána Bendla* v chrámě Svatovítském viz *Eckert*, Posvátná místa Prahy I, 1883, str. 53. Srv. Pohled na Malostranské náměstí a jeho okolí 8. listopadu 1620. Dle současné řezby *Kaj. Bendla* v chrámu Svatovítském, Čechy III, 2, str. 21. — Srv. č. další.

6741. Útěk Bedřicha Falckého z Prahy. Relief v kathedrále svatovítské. Ruch V, 1883, str. 303. Srv. *Podlaha Ant.* a *Hilbert Kamil*, Soupis památek historických a uměleckých, Praha: Hradčany I. Metropolitní chrám sv. Vita v Praze, v Praze, 1906, str. 197, 200 (text, vyobrazení).

6742. O bitvě bělohorské. Besídka pro záb. a pouč. 1883, č. 46.

6743. České povstání l. p. 1618-1621. 4. Bílá Hora a její následky. Čes. Politika 1883, č. 225, 226.

6744. *Kanéra Cyrill*, Bílá Hora, v Praze 1884, 8°. * Čas. kat. duch. VI, 1884, str. 372.

6745. Obrazy z počátku XVII. věku: Bitva na Bílé Hoře 8. list. 1620. Besídka pro záb. a pouč. 1886, č. 89-97.

6746. Bedřich Falcký přijímá zvěst o porážce na Bílé Hoře. Světozor XX, 1886, str. 766. (Text k vyobr. *M. Alše*), Srv. č. 6703.

6747. *Stránecká Frant.*, Zpráva o bitvě Bělohorské dle současného listu německým jazykem psaného. Národ a škola 1887, str. 90 a d.

6748. Před bitvou a po bitvě bělohorské. Jitřenka VI, 1887, č. 15.

6749. *Jireček H.*, Pan Jan mladší z Bubna generál-wachtmistr stavovského vojska českého, Pod perutí Sokola. Vys. Mýto 1888, 4°.

6750. *Hlavinka Al.*, Bílá Hora — „pohroma národa". Bludy a lži v dějinách. Brno, 1888, str. 374 a d.

6751. Prof. Tomek o katastrofě bělohorské. Čech, 1889, č. 77.

6752. *v. Eisenstein R.*, Schlacht auf dem Weissen Berge. Viz *v. Teuffenbach*, N. illustr. Ehrenbuch I, 1892-3, str. 391-7.

6753. *Kraushar*, Zwycięztwo pod Białą gorą. 1892. Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 12452.

6754. *Kisch Alexander*, Die Prager Judenstadt während der Schlacht am weissen Berge. Frankfurt a. M., s. a. (1893), 8°, str. 15. (O slavnosti židovské na oslavu vtržení císařských vojsk do měst pražských.) Sepsáno na základě hebrejského spisku rabbiho *Lipmanna Hellera* (1579-1654), s. a. (před r. 1624). Srv. č. 6777.

6755. *Mazač J. K.*, Bílá Hora a vývin demokratismu v českém národě. Svit (Schuyler, Nebr.) 1893, I, str. 470.

6756. Historickým dnem pro Moravu a celý národ je 8. listopad. Nezáv. Listy I, v Kolíně 1893, č. 6, str. 2.

6757. *Dyk J.*, Obrázky z doby pobělohorské, Obzor, Olomouc, 1894, č. 52.

6758. *Řezníček Václav*, Bílá Hora. Modré knihovny č. 21-2, ročn. IV, č. 1-2, v Praze, 1895, str. 150, 175. * Český Venkov, v Hradci Král., V, 1895, č. 2, str. 4. Podle něho Obzor, v Brně XVIII, 1895, str. 32; * *Pekař J.*, Nedělní Listy ke Hlasu Národa, z 10. února 1895, č. 41; * Časové úvahy, red. *Fr. Reyl*, v Hradci Král., I, 1897, č. 4, str. 14-9.

6759. Vojska česká i císařská před bitvou na Bílé Hoře (dle *V. Řezníčka*). Vojen. Listy 1895, č. 1, 3. Srv. ibid. Bílá Hora (Historie a výsledky) ibid. č. 4. a d.

6760. *Kozák Fr.*, Bílá Hora, Hus 1895, str. 35. — *Týž*, Osmý listopad, ibid. 1895, str. 163.

6761. Ku dni 8. listopadu. Vlast XIX, 1895, Berlín, č. 12.

6762. *A. Š.*, O stavu českého vojska na Bílé Hoře. List direktorů, správců a rad zemských stavům a sumou všem obyvatelům království českého, rozeslaný r. 1618 29. septembr. Nár. Listy 1898, č. 308. (Autor se domnívá, že bitva na Bílé Hoře byla r. 1618.)

6763. Bílá Hora, čas. Tábor 1898, č. 44 a 45.

6764. *Eichner K.*, Bílá Hora. Histor. Rozhl. II, 1899, str. 321-27. Srv. *Týž*, Liboc a Hvězda, ibid., str. 181-4.

6765. Bílá Hora. Smíchovsko a Zbrasl. 1899, str. 166-9.

6766. *Slovák*, Z mých potulek na Bílé Hoře, u Kolína, na Vorlíku, u Hradce Král., u Tovačova. Hlas 1899, č. 238-43.

6767. *Laurier*, Dne 8. listopadu 1620. Nár. Listy (odpol.) 1899, č. 311.

6768. Bílá Hora. Naše Hlasy. Č. Brod, 1900, č. 45. (Obsažena tu přísaha obce českobrodské císaři Ferdinandovi dokonaná.)

6769. *Paudler A.*, Böhmischer Krieg 1620-1. Mitth. Nordböhm. Exc. Cl. XXIV, 1901. str. 42-55.

6770. *Denis*, La Bohême depuis la Montagne-Blanche, 1903. Viz podrobně Bibl. Č. Hist. III, č. 12465.

6771. *Riezler S.*, Kriegstagebücher aus dem ligistischen Hauptquartier 1620. Abhandlungen d. histor. Klasse der kgl. Bayer. Akademie der Wiss., XXIII. Bd., 1. Abt., 1903, 4°, str. 77-210.

6772. *Luděk Karel*, Katastrofa bělohorská a následky její pro národ český. Praha, 1903, 8°.

6773. Bílá Hora. Vydalo nakladatelské družstvo Máje, 1904, 8°, str. 43 + 1, 2 tab. Brožura tato jest rozšířený a upravený otisk z II. ročníku Máje, 1904, str. 97-109, 113-6. Z obsahu: Oráčova píseň od Ant. Klášterského, Sekanina Fr. Bitva na Bílé Hoře, Harlas F. X., Bělohorské památky, Hasina Jaroslav, Zlatá Hvězda, Fučík M., Bílá Hora (báseň), Dr. J. P., Vrcholná scéna dramatu Bělohorského. Vyobrazení: Bitva na Bílé Hoře. Rytina Raffaela Sadelera. Vchod ke kostelíku P. Marie na Bílé Hoře. Bojiště v den bitvy 8. listopadu 1620. Kostelík P. Marie na Bílé Hoře. Facsimile tří leták i o bitvě na Bílé Hoře. Opis rozsudku nad vůdci českého povstání. Facsimile letáku na popravu českých pánů na Staroměstském rynku 21. června 1621. Kaple sv. Martina na Bílé Hoře. Vchod do býv. kláštera Servitů na Bílé Hoře. Sloup Mariánský v Mnichově.

6774. *Kryštůfek Fr. X.*, Bitva na Bílé Hoře. Sborník Hist. kroužku Vlasť V, 1904, str. 104-17, 164-72.

6775. Devátý (!) listopad 1620. Fresko v Římě. Viz *Hipman K.*, Za českou slávou, č. 102. Bibl. Č. Hist. III, č. 10582.

6776. *Diviš Jan (= Jelínek Jan)*, Bílá Hora a násilná protireformace katolická. Příspěvek k dějinám válek náboženských v Čechách. Knihovna Kacířů sv. 4. Praha, 1905, 16°, str. 366 (2). Díl I. Vývoj české reformace až po bitvu u Lipan.

6777. Slavení výroční památky bitvy Bělohorské u židů v Praze, viz s podrobným výčtem tisků souvěkých i literatury *Steinschneider*, Die Geschichtsliteratur der Juden. 1. Bibliographie der hebräischen Schriften, Frankfort, 1905, str. 113, č. 143. — Srv. *Popper M.*, Les Juifs de Prague pendant la guerre de trente ans. Revue des études Juives, 1895.

6778. *Waltenberger H.*, Der Sieger in der Schlacht am Weissen Berg. Südböhm. Volksztg. (Budějovice) 1906, č. 52.

6779. *Šafr Frant.*, Na Bílé Hoře. Báseň. Národní Listy, odpol. vyd. 1907, č. 309, 8. listop.

6780. Podplukovník Gottfried Jindřich z Pappenheimu těžce raněn v bitvě na Bílé Hoře viz *Khevenhiller*, Annales IX, Bibl. Č. Hist. III, č. 11925; *Röckl*, Quellenbeiträge zur kriegerischen Tätigkeit Pappenheims, Progr. des Münchener Maxgymnas. 1888-1893, II, str. 18 (zpráva *Padavinova*).

Bitva na Bílé Hoře v obrazích.*)

6781. Abrisz beyder Keyserischen und Böhmischen Feld Lager und darauff erfolgten Blutigen Schlacht und Niderlag der Böhmischen Armada im Prager Resier (!). 4dílná fol. mědiryt. S. l., s. a. První obrázek má dole vysvětlení: Allhie in A. ist Eigentlich zusehen. wie beyde Lägern vor der Statt Rackonitz gegen einander gelegen auch wasz sich alda begeben und zugetragen. — In diser Figur B. ist zusehen, wie die Kay. der Böhmischen Armada bisz vor den Stern oder Thiergarten starck nachgesetzt, und wie die Cassacken anfangs mit Ihnen Scharmutzirt haben. — Diese Figur C. weiset an, das Haupt. oder General treffen auff und umb denn Weisenberg, darauff die Bömisch Königliche Armada mitt grossem Verlusz, gantz zertrent, und in die Flucht geschlagen worden. — Figur mit D. zeiget an, wie Ihr Hoch Furstl. Durchl. in Bayern, nach erhaltener Victori, sich nacher Prag begeben, und wie sie alda im Namen Keiserl. May.

*) Uvádíme jen současné mědirytiny samostatně vydané, nebo k velkým hist. pracem souvěkým připojené, z nichž se pořizovaly četné přetisky.

von den Klein Seittner burgerschafft in untterthanigkeit sein auffgenomen worden. — — *Drugulin*, l. c., str. 131 uvádí toto vyobrazení pod titulem: Die Treffen bei Prag.

6782. Warhaffte unnd Eygentliche Abbildunge blutigen Schlacht, und haupttreffen bey der Statt Prag, was inn der neulicher zeit vorgangener inn Namen Ihrer Kay. Maytt. durch Ihr Hochfürstl. Durchleuchtigkeit in Bayern, mit der Bomischen Armada vorgeloffenn, auch was sich zuvor und hernacher vom 28. Octobris, bisz auff den 10. tag des Monats Novembris Neuen Calenders, Dises Zu endlauffenden 1620 Jahrs, dabei zugetragen und begeben. 4dílná mědiryt., fol. s. l., s. a. Jest to přetisk Abrisz beyder, Keyserlichen u. Böhmischen Feld Lagern, č. 6781. I popisy pod mědiryt. jsou tytéž. Dole jest pak krátký popis; incip.: Demnach die leidige unruhe im Königreich Böhmen . . . Pak následují vysvětlivky (1-63), které při Abriszu chybí, ač jsou čísla na mědirytině. — *Drugulin*, l. c., str. 131-2, uvádí toto číslo jako 2. vyd. ryt. Treffen bei Prag, viz č. předchozí.

6783. Eigentlicher Abrisz der gewaltigen Schlacht in Bohemen am Weissen Berg, s. l. (Prag), s. a. (1621), fol., s mědiryt., 1 l.

6784. Schlacht am weissen Berge. Nahoře Praha, dole bitva. Nápis: Abriss der Kiniglichen Hauptstatt Praag sampt dem herlichen, und sighaffen Treffen etc. Dole: Warhaffter Bericht etc. Lept. *W. P. Zimmermann* fec. Getruckt zu Augspurg bey David Francken, in verlegung Wilhälm Peter Zimmermann, příč. fol., 2 l. — — Totéž první vyobr. Scharmützel des Bayrischen Volcks — beym Brückl etc. Dole 4řád. vysvětlení. *J. Sadeler*, fec., příč. fol. — — Totéž, druhé vyobr.: Schlachtordnungen von allerseits Armaten. Dole 15řád. vysvětl. *Idem* fecit. při fol. — — Totéž, 3. vyobr.: Erster Angriff zu der Schlacht. Dole 3řád. vysvět. *Idem* fec., při fol. — — Totéž, 4. vyobr.: Porážka a útěk Čechů. Nahoře: Tabula IV. versa repente martis alea miserandam hostium stragem cladem, fugam complectitur. Dole 4řád. vysvět. *Raph. Sadeler*, exc. 1622 př. fol. a. 2 l. Viz č. 6792. — Viz též La battaglia soccessa sopra in monte bianco di Praga . . . . Dvojdílná mědiryt.: Prima tavola. A. Principio della battaglia. Sec. tavola. A. Imperiali e Bavari che Seguittano la vittoria. Na konci: Gualdo (J. Sadeler sc.), fol., 2 l.

6785. Kurtze, Summarische Erzehlung und beschreibung, der Glorwürdigen, Herrlichen Ritterlichen Victori, welche Ihr Fürstliche Durchleucht, Hertzog Maximilianus in Bayrn, den 8. Tag Novembris. Anno 1620 vor Prag erhalten, und erobert haben. Ku konci: Zu Augspurg, bey Martin Wörlin, Brieffmaler im Steren gässlin, fol. l. 1. Dřevořezba: pohled na bitvu a na Prahu. — Jiné vyd.: Zu Augspurg, bey Andreas Güntsch Kupfferstecher, bey Barfusser Thor. Pod obrazem krátký popis bitvy. Incip.: Von der Krafft unnd würckung desz Gebetts zu Gott . . . Konec: Te Deum laudamus. — — *Drugulin*, l. c., str. 132, uvádí toto vyobrazení pod titulem: Ansicht von Prag mit Andeutung der Schlacht.

6786. Abbildung der blutigen Schlacht bey der Stadt Praag vorgangen, 1620. Současná ryt., př. fol., bez udání rytce.

6787. Tabula IV. versa repente martis alea miserandam hostium stragem, cladem, fugam complectitur. Sc. *Raf. Sadeler*, Otisk viz Bílá Hora, č. 6773. Jest to to 4. tabulka č. 6784.

6788. Plány bitvy bělohorské viz Expeditionis in utramque Austriam et Bohemiam Ephemeris č. 6549 a Ober und nider Enserich, wie auch Böhemisch Journal č. 6283.

6789. Bitva bělohorská. Vyobr. Viz *Hieserle Heinr. von Chodau*, Raiss Buch und Leben . . . Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 510.

6790. Eigentliche Delineation der Kays. und Böhmischen Schlacht ordnung auf dem Weiszen berg bei Prag, Anno 1620. Rytina v *Abelinově* TheatrumEuropaeum, l. c., na 2 listech; první; Ordnung der Böhmischen Armee auffm Weyszen berg; druhá: Ordnung der Kayser. und Beyerischen Armeen.

6791. Delineationis aciei et pugnae ad Pragam, Bohemiae metropolim, factae. 7. Novemb. 1620. Ryt. v *Abelinově* Theatrum Europaeum, l. c., k r. 1620: dole s vysvětlivkami.

6792. Tabula I. Delineatio aciei et pugnae ad Pragam Bohemiae metropolim factae 7. Novemb. 1620, fol., mědiryt. Dole vysvětlivky. Dolejší část této dvojdílné mědirytiny má titul: Tabula II. Bohemorum aciei a caesareanis et Bavaricis die VII. Nov. An. 1620 profligatae delineationem exhibens, s vysvětlivkami. — Srv. *Sadeler Raph.*, Delineatio aciei . . . Tab. I. - Tab. II. Initium pugnae et fluctuantis aciei aspectum proponit. — Tab. III. Caesarian. et Boiaricarum copiarum ante praelium in ordinem digestarum faciem ostendit. — Tab. IV. Versa repente martis miserandam hostium stragem, gladem, fugam complectitur. Cum privilegio Sacrae Caes. Maj. Raphael Sadeler excudit, 1622, 8 fol. listů. Srv. č. 6784.

6793. Description de la bataille donnee devant Prague entre les deux armees Imperiale et Bohemienne. (Ordre de la bataille donnee devant Prague entre

l'armee Imperiale et l'armee de Boheme le 11 Novenbre 1620 selon l'ordre, qui suit a la page 680.) S vysvětlivkami. Viz *Malingre E.*, Histoire generale de la rebellion de Boheme, 1623, ke str. 680. Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 12005.

6794. Description de la reduction de Prague (Reduction des trois villes de Prague a l'obeissance de l'empereur avec la fuitte de Bohemes mis en deroute). *Malingre E.*, Histoire generale de la rebellion de Boheme 1623, ke str. 728. Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 12005.

6795. Plán bitvy bélohorské a příslušný popis bitvy z *Meriana.* — Srv. *Zíbrt,* Zápisky Jana Jeníka z Bratřic. Čas. Č. Mus. 1897, str. 309 a ibid., 1907, str. 92. Srv. č. 6790.

6796. Plán bitvy viz *Moser,* Patriotisches Archiv VII, 1784-90, č. 6630.

6797. Bojiště v den bitvy 8. listopadu 1620. Viz Bílá Hora, č. 6773.

6798. Sumaria Relation de la grande y senyalada Victoria. Barcelona, 1621 viz Písně.

6799. Kurtzer und warhafftiger Bericht. Was sich in dem newlich vergangenen Haupt Treffen bey Prag . . . zugetragen. Allegor. rytina viz Písně.

6800. Keyserliche Schlacht und Victoria in Böhmen, fol., 1 l., s mědiryt. (Lev zápasí s medvědem o korunu na úpatí vrchu, na jehož temeni bojuje ježek (dikobraz?) se lvem. V hořejším levém rohu je Heidelberk, v pravém Praha; dole 4 allegorie bitvy falckého lva s císařským orlem.) Text na 2. listu přilepeném: Ejn schwere Schlacht in Böhmerland, Erhub sich gegen desz Adlers Stand . . . Na konci Gedruckt im Jahr 1621. — Otiskl *Wolkan,* str. 98-103. — Jiné vyd. otiskl *Ditfurth,* str. 307, č. 124. — Jiné vyd. s hollandským textem viz *Muller,* De nederlandsche geschiedenis in platen IV, č. 1431 E. — Srv. *Drugulin,* l. c., str. 132, který uvádí vyd. s počátkem: Ein schwere Schlagt.

6801. Die groote heerlycke miraculeuse Victorie von den Keyser Ferdinandus in den Slach van Bohemen etc. (Bojovník přemáhá 7hlavého draka, čert žene odsouzence před sebou. V pozadí táhnou vojenské oddíly.) Dole 3řád. bás.: Een clare en warachtighe affbeeldinghe van die met den Palts aenghespannen etc. Men vientze te coop in de Huyvetterstraet t'Hantwerpen, fol.

Mince a peníze pamětní na bitvu Bělohorskou a po bitvě Bělohorské.

6802. Mince a pamětní peníze na bitvu na Bílé Hoře viz v oddělení numismatickém, Bibl. Č. Hist. I, č. 23365 a další.

6803. Bílá hora. Medaile z r. 1620 a 1628. Beschreibung der böhm. Privatmünzen, Bibl Č. Hist. I, č. 23489, str. 824, č. 1012-5.

6804. Špatná mince po bitvě bělohorské. Libuše, 1850, str. 120.

6805. *Levý Frant.*, Cizí mince v Čechách po válce třicítileté. Památky Archeol. VII, 1868, str. 602.

6806. Lehká mince po bitvě bělohorské. Nár. Listy 1883, č. 206-7 (odp.). Srv. Bibl. Č. Hist. I, č. 23367.

6807. *v. Ebengreuth Luschin Arnold,* Das lange Geld oder die Kipperzeit in Steiermark. Mitth. Hist. Vereins f. Steiermark. XXXVIII. Heft Graz 1890, str. 26-58. (dosti četné zmínky o Čechách a Moravě zejména o „dlouhé minci").

6808. Mysterium mysteriorum mundanorum d. i. ein Welt- und Geldgeheimnuss, oder kurtze Satyra und freyer Discurs, 1620, viz č. 5823.

Maximilian Bavorský v bitvě na Bílé Hoře. *)

6809. Warhafftige Beschreibung der Schlacht, so zu Prag d. 7. Nov. jhre Keis. May. und der Fürst in Beyern, mit dem König in Böhmen gehalten, 1620, 4°.

6810. Warhafftiger Bericht: Was massen Ihr Fürstl. Durchl. Hertzog Maximilian in Bayern, die Königliche Hauptstadt Praag in Böheimb, den 9. Novemb. diss 1620 Jahrs Sieghafft erobert, und Triumphierlich daselbsten eingezogen. Gedruckt zu Augspurg, durch Andream Aperger, auff unser Frawen Thor, 1602, 4°, l. 4. Jiné vyd.: Nürnberg, 1620, 4°. — Opis tohoto tisku: Warhaffter Bericht Von der Vom Herzog Maximiliano zu Bayern am 9. Novembris des 1620 Jahrs Erfolgten Eroberung und Triumphirlichen Einzug in die Königliche-Böheimische Haubt-Stat Prag. Rkp. z 18. stol. v archivu Musea král. Česk. sign. XI. A. 3., fol., l. 160-3. Jest to č. XXVIII. u *Gindelyho,* viz č. 6548. — Vlašský překlad: Vera relatione della presa della città di Praga fatta dal serenissimo duca di Baviera per la Maesta Cesarea dell' Imperatore. Seguita li VIII. di Novembre 1620. In Ancona. Appresso Gio. Paolo Scaccioppa 1620. Con licenza de Superiori, 4°. — Jiný překlad: Vera relatione della presa di Praga, tradotta da una lettera in lingua Tedesca, stampata in Augusta per Andrea Apergey nella Porta di Nostra Donna. In che maniera l'Altezza del Serenissimo Massimiliano Duca

*) Poněvadž některé zprávy se týkají výhradně Maximiliana, zařadili jsme je do jedné skupiny. Ostatně viz i oddíl: Souvěké zprávy a zpracování.

di Bauiera ha ricuperata, et presa valorosamente la Regia Città di Praga Metropoli di Boemia, Et l'ingresso in quella trionfantemente alli 9. di Nouembre 1620. In Viterbo, Apresso i Discepoli, 1621. Con licenza de' Superiori, 12°, str. 4. — Srv. č. další.

6811. Relation, Was massen den 9. tag dess Monats Nouembris, lauffenden Jahrs 1620 Ihr Fürstl. Durchl. Hertzog Maximilian in Bayern, die Königliche Hauptstatt Prag in Böheimb widerumben erobert, und in Namen Kay. Mt. eingenommen. Getruckt im Jahr Christi 1620, s. l., 4°, l. 6.

6812. Warhafftige Zeitung, von der gewaltigen und grossen Haupt Schlacht, so geschehen ist bei Prag, auff dem Weissen Bergk, mit dem Keyserlichen und Hertzog in Bayern Krieges volck, wider die Böhmischen Stände, Item: Eigentlicher Bericht, wie der Hertzog in Bäyern das Königliche Schloss zu Prag eingenommen, auch wie sich gutwillig die Kleine Seiten, die Alte und New Stadt Prag, Ihrer Röm. Keys. Mayt., widerumb ergeben haben. In der Alten Stadt Prag bei Paul Sessen, 1620, 4°, 4 l.

6813. Warhaffte fröliche Newe Zeitung. Von der glücklichen und siegreichen Eroberung der Kayserl. und Königlichen Hauptstatt Prag in Böhaimb, welche von dem Durchleuchtigsten Fürsten und Herrn, Herrn Maximiliano Hertzogen in Bayrn etc. unnd Herrn Carln Conte de Bucquoi, Röm. Kays. May. bestellten General Obristen den 12. dits Monats Novembris denen Ungehorsamen Rebellen Ritterlichen abgeschlagen und mit streitbarer Handt eingenommen worden ist. Geschehen und gedruckt im Jahr 1620, 4°, l. 4.

6814. *Ungersdorff Chr. v.*, Ein sonderbare Missiv, oder denckwürdiges Schreiben an Ihre F. Durchl. auss Bayern H. Maximilianum, verfertiget und abgangen . . . intercipirt durch G. O. S. l., 1620, 4°, 18 str.

6815. Panegyricus serenissimo Maximiliano Boiorum duci e bello, quo imperium pacauit, Austriam superiorem Caesari vindicavit, inferiorem hoste liberavit, Bohemos acie vicit et Pragam regni caput occupavit revertenti dictus ab *Urbano Friderich Bavaro* jureconsulto. Moguntiae 1620, 4°. — Editio secunda recognita ab auctore. Monachii apud Nicolaum Henricum, 1620, 4°. — Jiné vyd. 1621, 4°. — Autorem byl asi jesuita *Jak. Keller*, srv. *Brendel* č. 6718 a *Krebs*, č. 6730, str. 155. Srv. též Peregrinus castigatus č. 6557. Německy: Lobred und Gratulation der glücklichen ankunfft dess durchleuchtigsten Fürsten und Herrn, Herrn Maximiliani, Hertzog in Obern und Nidern Bayrn etc. Als Sein Fürstl. Durchl. mit sighafftem Feldzug in dem H. Römischen Reich Frid gemacht, ober Oesterreich widerumb under der Röm. Kaiser Majest. gehorsam gebracht auss Under Oesterreich den Feind vertriben, die Böhaim geschlagen und die Königliche Hauptstatt Prag glücklich erobert.Durch *Urban Freidenreich*, Bayrischen J. C. beschriben. Anjetzt aber durch *M. Joachimi Meichel* verteutscht. Getruckt zu München durch Nicolaum Henricum 1621, 4°, str. 76.

6816. *Bebelius Henricus*, Hekatostichon de victoria Max(imiliani) contra Bohemos, 4°, 12 l.

6817. *Curtius Joan. Jacob.*, Plausus symbolicus Maximiliano Bavariae duci nomine collegii Ingolstadiensi. Uvádí *Balbín*, Bohemia Docta (Candidus) I, 1777, str. 266.

6818. Maximiliano Bojorum Duci, Bohemorum Victori juventus poëtica Monacensis. Monachii ex typographia Nicolai Henrici, anno 1621, 4°, str. 25.

6819. Weltberühmbter Ruhm-würdiger Sig, welcher auf den in Gott gegründeten Rath und Prophezeyung Ven. P. Dominici a Jesu Maria, der barfüssigen Carmeliter Generals. Durch die vorsichtige Dapferkeit dess durchleuchtigisten Fürsten und Hertzogs in Bayrn Maximiliani etc. in dem Königreich Böhem, vor der Haupt Statt Prag, auf dem Weissenberg wider die mainaidigen Ketzer glücklich erhalten ist worden an dem 22. Sonntag nach Pfingsten, den 8. Novem. im Jahr 1620 und damit er jetzt bei gegenwärtiger gefährlichen Kriegszeit wider den Blut-trowenten türckischen Erbfeind dess Christlichen Namens ernewert soll werden, hat ihn zur Jahrs-Zeit an eben dem selbigen 22. Sontag nach Pfingsten bei dem zehenstündigen Gebett der Churfürstlichen Haupt- und Residentz-Statt München in einer Predig widerhollet, und vorgebracht der Ehrwürdige P. F. *Andreas von St. Theresia*, München, 4°, 4 l.

6820. Maximilianus Bavarus. Viz *Rustolf*, Elegidia, 1631. Bibl. Č. Hist. III, č. 12162.

6821. *Lotichius J. P.*, Super . . . Maximiliani . . . Excessu . . . Panegyricus 1651, 4°. (Vyobraz.) 18 l.

6822. *Joannis Adlzreitter a Tetenweis (Vervaux)* . . . , Annalium Boicae gentis partes III, quibus historia a prima Bojorum origine usque ad a. 1651, quo Maximilianus elector Bavariae decessit, continetur. Příslušný díl III. o Maximilianovi jednající má název: Idea boni principatus ex vita, rebus gestis et virtutibus Maximiliani, Utriusque Bavariae et Palatinatus Superioris ducis, s. r. i. archidapiferi et electoris, comitis Palatini Rheni, Leuchtenbergiae Landgravii etc. — Srv. *Wittmann*, Über den Verfasser der unter

Adlzreiters Namen herausgegebenen Annales Boicae gentis. Gelehrte Anzeigen der Münchener Akademie 26, Nr. 33. — Srv. i spisy *Lamormainovy*: Ideál křesťanského neb dobrého knížete.

6823. *Piscator C.*, Christliche Lob- und Leichpredigt, 1653, 4⁰.

6824. *Andreas von S. Theresia*, Christlicher Lebens- und Tugendspiegel, 1663, 4⁰, str. 32.

6825. *Wolf P. Ph.*, Geschichte Maximilians I. und seiner Zeit, IV, 1804 a d. — Pokračování od *Breyera*. Srv. Bibl. Č. Hist. III, č. 12364.

6826. *v. Aretin C. M.*, Bayerns auswärtige Verhältnisse I, 1839, 8⁰.

6827. *v. Aretin*, Geschichte des bair, Herz. und Churfürst. Maximilian I., hauptsächlich nach den urkundlichen Quellen des k. geh. H. H. u. St. Arch. in München, Passau, I, 1842, 8⁰.

6828. *Söltl*, Der Religionskrieg in Deutschland, I-III, 1842, 8⁰. Srv. Bibl. Č. Hist. III, č. 12378.

6829. *Münich*, Geschichte des 1. Chevaulegers-Regiments, I, 1862, 8⁰. (Zprávy o osobnostech, bojujících na Bílé Hoře.)

6830. *Schreiber F. Ant. Wilhelm*, Maxmilian I., der katholische, Kurfirst von Bayern und der dreissigjährige Krieg, nach den Akten und Urkunden des kgl. b. allg. Reichs-Staats- und Provincial-Archivs politisch und militärisch dargestellt. München, 1868, str. XIV, 961.

6831. *Söltl*, Fürstenideal der Jesuiten, 1870, 8⁰.

6832. *Stieve F.*, Der Ursprung des 30jährigen Krieges I, 1875, 8⁰.

6833. Čeština u kurfiřtů bavorských. Bes. pro záb. a pouč. 1875, č. 75. (Maximilian. Bílá Hora.)

6834. *Stieve F.*, Das kirchliche Polizeiregiment in Baiern unter Maximilian I., 1876, 8⁰.

6835. *Otto v. Schaching*, Maximilian I., der Grosse, 1876, 8⁰.

6836. *Stieve*, Kurfürst Maximilian I. von Bayern. München, 1880, 8⁰. Viz č. 6839.

6837. *Stieve*, Maximilian I., Kurfürst von Baiern (1573-1651). Allg. Deutsch. Biogr. XXI, 1885, str. 1-22.

6838. *Petersen Adolf*, Maximilian von Baiern und die Kurwürde, mit Berücksichtigung der bayerischen Flugschrift „die Anhaltische Kanzlei, 1621". Beilage zum Programm des kgl. Gymnasiums zu Luckau, 1898-9, 4⁰, str. 27.

6839. *Stieve Fel.*, Kurfürst Maximilian I. von Bayern. Festrede. Gehalten in der kgl. Akademie der Wissenschaften zu München am 29. Juni 1882. Abhandlungen, Vorträge und Reden, Leipzig, 1900, č. X, str. 155-80.

6840. *Riezler Sigm.*, Geschichte Baierns V, (1597-1651), Gotha, 1903, 8⁰, str. XXVI, 695. Z obsahu: Maximilian I. als Herzog bis zum Beginne des 30jährigen Krieges 1597-1618. — Vom Beginne des 30jährigen Krieges bis zur Erhebung Maximilians zum Kurfürsten 1618-1623. — Maximilian als Kurfürst bis zum Regensburger Kurfürstentage 1623-1630. — Der Schwedenkrieg bis zum Frieden von Prag 1630-1635. — Der Reichskrieg gegen Schweden und Frankreich und Maximilians Ende 1635-1651.

6841. Bílá Hora. (1. Jak se učil vítěz bělohorský, Maximilian bavorský, česky. 2. Aria: O Bílo-Horské bitvě a victorii anno 1620, 8. Novembris, 12⁰, 4 l.) Viz *Zíbrt Č.*, Z doby úpadku. Kulturně historické obrázky ze XVII. a XVIII. věku. Matice Lidu XXXIX, 1905, č. 2, str. 100-5.

6842. Vyobrazení: rytina u *Custose*, Atrium heroicum I (v mládí); u *Gewolda*, Genealogia Boiariae Ducum (v mužném věku); u *Khevenhillera*, Conterfet I (v pokročilém věku); obraz *Niklase Pruggera* v Staré Pinakothece v Mnichově; bronzové poprsí v kost. sv. Michala v Mnichově.

6843. Česká koruna v Mnichově. Bedřicha Falckého v královské klenotnici v Mnichově. *Hipman*, Letem cizím světem č. 26.

P. Dominicus a Jesu Maria (Ruzzola jménem rodinným).

6844. P. Dominik a Jesu Maria (Ruzzola), karmelitán, † 16. února 1630. Ferdinand II. se pokoušel hned po jeho smrti o svatořečnění; proces počal teprve r. 1670; znovu byl obnoven r. 1840; není však dodnes ukončen. Viz Církevní historie. III. oddíl.

6845. Dominicus de Jesu Maria, Feldprediger des bayerischen Heeres in der Schlacht. Poprsní obraz s krucifixem. Na dolejším kraji bitva a 19tiřádkový text. *W. Kilian*, fec., 1620, fol.

6846. Dominicus de Jesu Maria, Feldprediger des bayerischen Heers in der Schlacht. Poloviční obraz s krucifixem. V pozadí útěk Čechů, které císařští pronásledují. *F. van de Steen* sc., 1620, fol.

6847. Vyobrazení P. Dominika od *Rubense*. Srv. dopis Morreův z Brusselu vévodovi Maximilianu Bavorskému, 6. srpen 1621. Rkp. v říšském arch. v Mnichově, 30jähr. Krieg, Fasz. XII, Nr. 123: a quo licet invito et reluctante effigiem per Apellem Antwerpiensem Rubens depingi in usum Suae Serenitatis (infantky Isabely Kláry Eugenie) obtinuit. Srv. též *Max Rooses*, L'Ocuvre de P. P. Rubens IV, str. 268, kde se zaznamenává obraz karmelitana Dominika Ruzzoly, v r. 1840 za 3150 fr. do Londýna prodaný. V pozadí obrazu bitva na Bílé Hoře.

6848. Rytina podle obrazu Rubensova v knize: De straelen van den hl. vader Elias von *P. Jacobus* a Passione Domini 1681, 8°.

6849. Cyklus 12 obrazů ze života P. Dominika a Jesu Maria (11. obraz bitva na Bílé Hoře) v Mnichovském kostele Karmelitánů, od Maximiliana založeném. Obrazy povstaly teprvé po r. 1676. Nalézají se dnes v král. ústředním ústavě pro hluchoněmé. Srv. *Riezler S.*, č. 6840, str. 444, pozn. 1, kde je krátký popis obrazů.

6850. Obraz na oltáři v kostele Santa Maria della Vittoria v Římě, představující vjezd vítězů do Prahy. P. Dominika na bělouši, viz *Riezler Sigm.*, Gesch. Baierns, V, str. 179, l. c.

6851. Weltberühmbter Ruhm-würdiger Sig, welcher auff den in Gott gegründten Rath und Prophezeyung Ven. P. Dominici à Jesu Maria, der barfüssigen Carmeliter Generals. Durch die vorsichtige Dapferkeit dess Durchleuchtigisten Fürsten und Hertzogs in Bayrn Maximiliani etc. in dem Königreich Böhem vor der Haupt Statt Prag, auff dem Weissenberg, wider die mainaidigen Ketzer glücklich erhalten ist worden an dem 22. Sonntag nach Pfingsten, den 8. Novem. im Jahr 1620. Und damit er jetzt bey gegenwärtiger gefährlichen Kriegszeit wider den Blut-trowenten türckischen Erbfeind dess Christlichen Namens ernewert soll werden, hat ihn zur Jahr-Zeit an eben dem selbigen 22. Sontag nach Pfingsten bey dem zehenstündigen Gebett, der Churfürstlichen Haupt- und Residenz-Statt München in einer Predig widerhollet und vorgebracht der Ehrwürdige P. *F. Andreas von St. Therezia* Barfüssiger Carmeliter und Ordinari-Prediger. Getruckt zu München, durch Lucam Straub Buchtruckern, bey Johann Wagner Buchhandlern allhie zufinden, 4°, l. 6. Srv. vydání jiné č. 6819.

6852. Caramuelis Dominicus, Hoc est Venerabilis P. Dominici a Jesu Maria . . . virtutes, labores, prodigia . . . Vienna Austr. 1655, 4°. Srv. č. 6868.

6853. La vie du vénérable Père Dominique de Jésus-Maria, général des Carmes déchaussés, par le R. P. *Philippe de la Très-Saint Trinité*, Lyon 1669, 4°.

6854. Leben des gottsel. durch den wunderthät. Sieg auf dem weissen Berge bei Prag 1620 und anderer Gnad- und Wunderwirkungen berühmten Dominici von Jesu-Maria. Wien 1678, 4°.

6855. Leben dess Gottseeligen durch den wunderthätigen Sig auf dem Weissen Berg bei Prag 1620 und andere Gnad- und Wunderwürckungen berühmtesten Diener Gottes Dominici von Jesu-Maria, des Barfüsser Carmeliter-Ordens gewesenen General, So zu Wien in Oesterreich in seiner Ordens-Kirchen ruhet, mit vilen Gnaden leuchtend etc. Regenspurg, 1729, 8°, 32 str.

6856. Pater Dominicus und die Schlacht am Weissen Berge. Münchener Sonntagsblatt 1863, č. 8-9.

6857. Das Mährchen vom Pater Dominicus viz *Krebs*, č. 6730, str. 209-13.

6858. *Gindely A.*, Ein Beitrag zur Biographie des Pater Dominicus a Jesu Maria, des Zeitgenossen der Schlacht auf dem weissen Berge, Sitzber. Wiener Akad. CIV, 1883, str. 81. — Otištěn Arch. Oester. Gesch. LXV, 1883, str. 137-52. Též otisk, Wien 1883, 8°.

6859. *Riezler Sigm.*, Der Karmeliter P. Dominikus a Jesu Maria und der Kriegsrat vor der Schlacht am Weissen Berge. Sitz-Ber. philos.-philolog. u. histor. Classe der Münchner Akad. Wissensch. 1897, Hft. III, str. 423-44.

6860. *Ravnikar Humbert*, Dominik a Jesu Maria ve válečné radě před bitvou bělohorskou. Sborník Hist. Kroužku „Vlasť", 1899, č. II, str. 13-25.

6861. Portál Bělohorský. Smíchovsko a Zbraslavsko 1899, str. 169. Vyobrazení.

Kostel Panny Marie Vítězné v Římě a na Bílé Hoře.

6862. Relazione della processione e festa fatte in Roma per la vittoria habuta contra gl' heretici e ribelli della Boemia nel collocare l'imagine della madonna della Vittoria nella chiesa de Paolo a monte Cauallo, alli 8. di Maggio 1622. Roma 1622, 4°, 8 str. — Něm. překlad: Bericht und Erzehlung desz Umbgangs Feyer und Frewden Fest so zu Rom gehalten worden wegen des erlangten Sigs Victori wider die Rebellen desz Koenigreichs Boehem. Inn Ehrung unnd Einsetzung unser lieben Frawen Bildnusz desz Sigs genandt in den Kirchen desz H. Pauli auff dem Berg Monte Cauallo den 8. May 1622. Mit beygelegten warhafften Contrafet. Gedruckt zu Augspurg bey Johann Ulrich Schoenigk, 1622, 4°.

6863. O založení kostela Maria de Victoria v Římě, viz *Jeník z Bratřic*, I, str. 651-2. *Zíbrt*, Čas. Č. Mus. 1907, str. 85.

6864. O ohni v kostele Panny Marie Vítězné v Římě r. 1833, který zničil prapory z bitvy bělohorské Ferdinandem darované, na sv. Petra, viz Allgem. Augsburger Zeitung, 1833, Nr. 138, z 3. září. Srv. č. 6677.

6865. Založení kostela Maria de Victoria na Bílé Hoře viz Jeník z Bratřic I, str. 652-4. *Zíbrt*, l. c.

6866. Pouti a procesí do kostela P. Marie Vítězné na Bílé Hoře a zrušení jich za Josefa II. viz Jeník z Bratřic I., str. 653-8. *Zíbrt*, l. c.

6867. Dominicus a Jesu Maria Carmel., Summarischer Bericht von dem wunderthätigen Bildniss Maria de Victoria, Prag, 1671, 16°, 32 str. Srv. č. 2293.

6868. Compendiosa relatio thaumaturgae imaginis beatae virginis Mariae de Victoria, a venerabili patre dominico a Jesu Maria carmelita, discalceato arce Strackonizensi inventae. Omnia desumpta, tum ex Reverendissimo et Illustrissimo Domino Domino Caramuele impresso Viennae; Tum ex adm. revend. patre Philippo a SS. Trinitate, Carmelitarum discalceat. praeposito generali, nec non ex reverendo patre fratre Gabriele a S. Vincentio Carmelita discalceato definitore provinciali & SS. Theologiae lectore. Ex reverendo patre fratre Philippo Maria a S. Paulo, ejusdem Ordinis Theologiae lectore, et congregationis iudicis consultore, Romae editis. Pragae, typis universitatis Carolo-Ferdinandeae in Collegio Societatis Jesu ad S. Clementem. Anno 1672, 12°. — Viz obšírně č. 2293.

6869. *Köhler J. D.*, Kaiser Ferdinands II. rare Gedächtnis-Münze bei Grundlegung der Kirche und Closters auf dem Weissen Berge bei Prag, zum Andenken der daselbst gegen Friedrich V. glücklich befochtenen Schlacht von a. 1628. Nürnberg 1730, 4°.

6870. Krásná Hunamitys velikomocná v síle své Maria, jako houff vojenský dobře spořádaný, všem nepřátelům strašlivá, přemožitelkyně kacířstva nepřemožená, a proto de victoria, od vítězství, jednomyslným hlasem celé rytěřujících církve křesťanské katolické nazvaná, při vejroční památce roku 1620, obdrženého vítězství nad kacíři, blíž Prahy na Bílé Hoře, k povinnovanému díků činění z její pomoci léta 1735, dne 13. listopadu, jenž jest neděle 24. po Svatém Duchu, skrze kázaní v Svato-Václavské líbo-řečnosti v chrámě Páně pod vzýváním týž velikomocné vítězitelkyně v VV. PP. PP. karmelitánů bosákův v královském Menším Městě Pražském od kněze *Angela Štěpánka*, řádu bratří menších konventuálních svatého otce Františka Seraffinského, na ten čas kazatele ranního sváteěního, u S. Jakuba v Král. Starém Městě Pražském, představená. Cum licentia ordinarii. Vytištěná v Praze, u Jana Norberta Fickýho (1735), 4°, l. 10.

6871. Commentarii de Jubileo pontificali Pragensi anno 1720 celebrato, ipsorumque S. Maria de victoria . . . a J. Henr. Stuss, Gothae 1748, 4°.

6872. Silná krása, totižto Maria Panna, přemožitelkyně kacířstva, nepřemožená a proto de Victoria . . . při vejroční památce z vítězství nad kacíři l. 1620. V Praze, 1753, fol. — Srv. č. další. — Viz podrobně č. 2300.

6873. Vítězná Debbora na Zizarou totižto: Maria Panna velikomocná vítězitelkyně kacířstva, a proto de Victoria od vítězství nazvaná, k slušnému díkův činění při vejroční památce z obdrženého vítězství nad Kacíři léta 1620 blíž Prahy na Bíli Hoře, v sprosté chválo-řeči v chrámu Páně pod vzyvaním týž velikomocné vítězitelkyně v V. V. P. P. Karmelitánův Bosákův v Královém Menším Městě Pražském. Od církevního kněze pátera *Antonína Solnaře*, královského krajského Města Boleslava Mladého kaplana léta Páně 1762, dne 14. měsíce listopadu jenž jest neděle 24. po svatém Duchu k potěšení milé vlasti v možné krátkosti představená. Vytištěna v Praze u Fitzkých a Hladkovských dědiců blíž Mince 4°, l. 11. S mědirytinou: Vera ex hispanico Originali transumpta effigies Ven. Patris Dominici a Jesu Maria Carmelitarum Discalceatorum Praepositi quondam Generalis, zelo divinae gloriae, vita sanctissime acta et reportata suis precibusque qua prophetico Spiritu praeviderat ac praedixerat, solemnissima Victoria contra Heterodoxos in Albo monte Bohemiae, nec non miraculorum fama, factis, ante et post mortem consona celeberrimi, qui sanctissime obiit Anno 1630 die 16. Februarii Viennae Austriae. Prandl pinx. Birckart fec.

6874. Kostel P. Marie Vítězné na Bílé Hoře viz Jeník z Bratřic II, str. 630, *Zíbrt*, Čas. Č. Mus. 1907, str. 85. Vyobrazení má nahoře nápis: Wahre Abbildung des Andächtigen Gnaden Bilds Sancta Maria de Victoria mitt Krigs Armaturen umbgeben, welcher bildtnus die uncatholischen der wierdigsten Mutter Gottes Maria, den heiligen Joseph und zweien hirtten schimpflich die Augen auszgestochen. Dole stojí pak: Prospect desz Anjetzo stehenden Kirchl. S. Maria de Victoria Auf den Weissen Berg negst Prag sambt 4 Eck Capeln und geistl. wohngebeu, Wie solches durch sorg und samblen der vorsteher und verschiedner Wohltether mit Allmosen von Anno 1706 bisz Anno 1723 erbauet worden bisz zuvölliger umbführung der Kreitz- oder schwibögen gänge. Pod tím jsou vysvětlivky. Po levé straně je legenda. Obrázek navrhl a kreslil *C. Luna Mahler*, ryl *Birckart*, Prag.

6875. *Šrom Frant.*, Historický původ nábožné uctivosti k Marii Panně na Bílé Hoře, Praha 1813, m. 8°, str. 40.

6876. Poznamenání těch všech audův, jenž ku konání služeb Božích v chrámě na Bílé Hoře pod jménem Marie Panny vítězné . . . přispívají. (Vychází každoročně.) Německý text. Verzeichnisz aller zu dem, in der mit höchstem Hofdekrete vom 1. October 1812 wieder eröffneten Kirche am Weissen Berge (Maria de

Victoria) abzuhaltenden Gottesdienste beitragenden Mitglieder. Vychází každoročně.

6877. Die Kirche Maria de Victoria auf dem weissen Berge nächst Prag. Die berühmtesten Wallfahrtorte und Gnadenbilder im österr. Kaiserstaate, 1706. *Salomon*, Austria Kalender, Wien, 1846, str. 121. Srv. *Schaller*, Topographie, I, 122.

6878. *Legis-Glückselig*, Original-Bericht über die Gründung der Gnadenkirche Maria de Victoria auf dem weissen Berge; nebst einer Schilderung der Schlacht vom 1620. Nach einer gleichzeitigen Gelegenheitschrift, Illustr. Chronik v. Böhm. Bd. II., Lief. VI. u. VII., 346. — Anhang zur Denkschrift über die Weissenberger Wallfahrtskirche bei Prag, ibid., 379.

6879. *Kaněra Fr.*, Bílá Hora. Poutnické místo Panny Marie Vítězné. V Praze 1884, 16°, str. 48. Srv. č. 6744.

6880. Kostel P. Marie Vítězné na Bílé Hoře. Smíchovsko a Zbraslavsko 1899, str. 167-8. (S vyobraz.)

6881. Vchod ke kostelíku P. Marie Běloh. — Kostelík P. Marie na Bílé Hoře. — Kaple sv. Martina na Bílé Hoře. — Vchod do býv. kláštera na Bílé Hoře. Fotogr. dr. *J. Brejchy* viz Bílá Hora, č. 6773.

Tilly na Bílé Hoře.

6882. Tilly ve sporu s Buquoiem o vítězství na Bílé Hoře viz prameny k bitvě na Bílé Hoře, č. 6554-5.

6883. Tilly v písních viz Písně k r. 1620.

6884. Tylli General vyobrazení viz: Compendium belli Germanici ab a. 1617 ad a. 1643, Bibl. Č. Hist. III, č. 11597.

6885. Joan. Tserclaes Com. de Tilly vyobrazení viz: Kriegs- und Friedens unserer zeiten . . . History, Bibl. Č. Hist. III, č. 11568.

6886. Dennemärckiches Feldgeschrey und Graff Thyllischer Trummelschlag untrew der rebellischen Bawren: sampt. dem Holländischen Fischzug, wie auch: Wehklagen der Schweden und Polen, und was sich weiter bey itzigen Kriegs Wesen begeben und zugetragen. Alles kurtzer und Summarischer Weiss beschrieben. Getruckt im Jahr 1628, 4°, str. 12.

6887. Johann Tserclas Graf v. Tilly. S vyobr. Viz: *Hormayr*, Oesterr. Plutarch. XIII, str. 126-96.

6888. Der kaiserliche Feldherr Johann Graf von Tilly. Viz *Ziegler Anton*, Vaterländische Immortellen aus dem Gebiete der österr. Geschichte. Wien, 1840, 4°, Bd. III, str. 139.

6889. *Heising A.*, Magdeburg nicht durch Tilly zerstört. Gustav Adolph in Deutschland. Berlin 1846, 8°. — 2. vyd., 1855, 8°. — Srv. č. další.

6890. *Kutscheit Joh. Val.*, Herr Albert Heising für Tilly und gegen Gustav Adolph, oder: Wie die ehrlichen Deutschen mit Ruthen gestrichen werden wegen bisher geübter lügnerischer Geschichtschreibung. Ein Blick auf den dreissigjähr. Krieg. Magdeburg, 1847, 8°, str. 47.

6891. *de Villermont comte*, Tilly ou la guerre de trente ans de 1618 à 1632. Paris I, 1859; II, 1863. Německý překl.: Tilly oder der dreissigjährige Krieg von 1618-1632. Schaffhausen, 1860, 8°, str. XII, 820. Bibl. Č. Hist. III, č. 12401.

6892. *Klopp Onno*, Tilly im dreissigjährigen Kriege, I.-II. B. Bis zum Frieden von Lübeck 1629. Stuttgart, 1861, 8°. Srv. Beilage zur Wiener Zeitung 1861, str. 4559 a d. Viz č. další.

6893. *Keym Fr.*, Tilly im dreissigjährigen Kriege. Nach O. Klopp bearb. Freiburg, 1863, 8°.

6894. Autografy vynikajících mužů: Tilly, Květy, III, 1868, str. 312.

6895. Pověstný vojevůdce Jan Jindřich Tserclas, hrabě Tilly. Světozor III, 1870, str. 347.

6896. *Manl H.*, Tilly. Ein Charakterbild aus den Zeiten des dreissigjährigen Krieges. Offenbach 1874, 8°.

6897. Tilly prý „rozvalil“ Magdeburk. Viz *Hlavinka Al.*, Bludy a lži v dějinách, v Praze, 1888, str. 407 a d.

6898. *Balde Jakobus*, Der wieder zum Leben erwachte Tilly etc., übers. von Jos. Böhm. München, 1889, 8°, str. XXXI, 148.

6899. *Rüthning G.*, Tilly in Oldenburg und Mansfeld's Abzug aus Ostfriesland; n. d. Qu. d. Oldenb. Haus- u. Centr.-Arch. Oldenburg, 1889, 4°, str. 12.

6900. *v. Weyhe-Eimke A.*, Johann Tserclas Graf v. Tilly. — Neues illustrirtes vaterländisches Ehrenbuch herausgn. von A. Reichsfreiherrn v. Teuffenbach . . . . T. 1. 1892-3, Wien und Tetschen, Lex. 8°, str. 414-29.

6901. *Fehr J.*, Johann Tserklas Graf v. Tilly. Frankfurt 1894, 8°.

6902. *Wittich Karl*, Johann Tserclaes Graf von Tilly. Allg. deutsche Biographie, 38, 1894, str. 314-50.

6903. *Weiss J. G.*, Verpflegswesen in Heere Tilly's. Zeitschr. Deutsch. Cultur-Gesch. II, str. 355-64. *)

Bethlen Gabor táhne na pomoc Čechům.

6904. Schreiben Fürsten Gabriel Bethlehem in Siebenbürgen, An die Herren Directoren desz Königreichs Böhemb.

*) Z obsáhlé literatury o Tillym uvedli jsme pro úsporu místa jen některé práce. Ostatní literaturu viz Dahlmann-Waitz, Quellenkunde.

Aus dem Lateinischen ins Teutsche vertiret. Gedruckt im Jahr 1619, 4°, 4 l.

6905. Brief van Gabriel Bethlemi Prince van Transylvanien ghesonden aen den Heere Graue van Toren in Moravia. In's Graven-Hage. By Aert Meuris, Boeckverkooper inde Papestraet, in den Bybel. Anno 1619, 4°, 4 l. — Jiné vyd. l. 6.

6906. Copye Vanden Brieff des Princes van Transylvanien Ghenoemt Gabriel Bethlemi. In' s Graven-Hage. By Aert Meuris, Boeck-verkooper inde Papestraet, in den Bybel. Anno 1619, Hagen 1619, 4°, 4 l.

6907. Antwoordt op den Brieff van den Prince van Transylvanien Gabriel Bethlemi. Ghesonden vande Heeren Directeurs ende Raetsluyden des Rijcks Bohemen, uyt Prage. In' s Graven - Hage. By Aert Meuris, Anno 1619, 4°, 6 l. — Srv. č. další.

6908. Der Böhmen Schreiben an Bethlehem Gabor umb Hülff wider Kayserl. Mayest., 1619. *Londorpius*, Acta publica, I. k. 76.

6909. Regni Hungariae occupatio oder kurze summarische doch gründliche Relation, von dem Fürsten in Siebenbürgen Betlehem Gabor, wie ihre fürstliche Durchl. unversehens und wider aller Menschen gedanken des Königreichs Hungarn sich bemächtigt und die königliche Kron zu Pressburg zu seinen Händen bekommen, und was darüber vor Scharmützel vorgangen warum und aus was Ursachen sie aber solches gethan habe, sind die praetendirenden Motiven etlicher massen aus beigefügten. Extract, aus einer vom Herrn Palatino, im Namen Kai. Mai. zu dem Francisco Redail nach ungarischen Thurna abgesandten Person Relation, welche sie beides Herrn Palatino und ihrer fürstlichen Durchl: mündlich und schriftlich vorgebracht zuvernehmen. Darbei aber die wahre Erzählung der Dreitägigen Schlacht und Scharmützel bei Wien vorgangen, in welcher auf beiden Seiten etliche tausend geblieben, sammt andern Particularen gefunden wird. Gedruckt zu Prag bei Lorenz Emmerich, 1619, 4°. 8 l.

6910. Gründlicher und warhaffter Bericht; Was massen der Durchleuchtig. Fürst und Herr Herr Gabriel Bethlen, Fürst in Ungarn und Siebenbürgen etc. zum König erwehlet und aussgeruffen. Dessgleichen Motiven, Warumb dem Marches Spinola, etlicher Stätt und Oerter in der Chur-Pfaltz sich zu bemächtigen nachgeschen und gestattet worden. Auss glaubwürdigen Missiven männiglich zur Nachrichtung an tag gebracht. Gedruckt im Jahr nach Christi Geburt 1620, 4°, str. 23.

6911. Sacratissimae Caesareae Majestatis ac Germaniae Hungariae, Bohemiae etc. Regis edictalis cassatio iniquae, praetensae ac ipso iure nullae, electionis Gabrielis Bethlen, in Regno Hungariae, nec non actorum omnium, tractatorum et conclusorum in conventu Posoniensi et Novisoliensi annulatio. Vienna, 1620, 4°. Srv. č. další, č. 6385, 7036.

6912. Der Röm. Kayserl. auch zu Ungarn und Böhmen etc. Königl. Majest. Edictal-Cassation der unbillichen vermeynten und von Rechts wegen nichtigen Wahl Gabriel Bethlems zum König in Ungarn. Neben angehengter Annullation aller der jenigen Acten und Handlungen, so auf den zusammenkunften zu Pressburg und Newen Sol beschlossen worden. Item Copey eines Schreibens, so der Graf von Mansfeld an den Bethlen Gabor soll gethan haben. Gedruckt im Jahr 1621, 4°, str. 21. Srv. vydání č. 6385.

6913. Ungerischer Rebellions Brunn das ist Wahrer Gegenbericht wider die Unwahre Inzicht: als ob Ihr Kayserliche Mayest. an jetzigen Ungerischen Unwesen die Schuldt hett. Oder woher dieselbige Unruhe entsprungen. Getreulich aus dem Latein ins Teutsche versetzt. Gedruckt zu Augspurg bei Sara Mangin Wittib. 1620, 4°, str. 38.

6914. Desz Königreichs Hungarn Offene Klagschrift . . . (protikatolický leták) viz při úmluvách Prešpurských č. 5790.

6915. Falsae originis motuum Hungaricorum, succincta refutatio recusa. Augustae Vindelicorum apud Saram Mangiam Viduam 1620, 4°. Srv. 6913.

6916. Türkischer Bethlehem und Mahometischer Gabor, an alle fromme, christliche und trewhertzige, sowol Hoch- als Niderteutsche zur Warnung an tag geben und auffs Kupfer gebracht. s. l. et a. (1620) příč. fol. s ryt.

6917. Bethlen Gabors Blutfahnen, welchen derselbige zu Newsol von rohtem Damaschet machen, mit gegenwertigen Figuren und Worten mahlen und dem Emerico Turczo als Landfenderichen solenniter überlieffern lassen s. l. et a. (1620), fol. s ryt. Viz obšírně č. 6388.

6918. Gabor Bethlehem vyobrazení viz Compendium belli Germanici ab a. 1617 ad a. 1640 viz Bibl. Č. Hist. III, č. 11597.

6919. Bethlem Gabriel vyobrazení viz Kriegs und Friedens unserer Zeiten . . . History, Bibl. Č. Hist III, č. 11568. Viz též č. 6386-7.

6920. Hrabě Turn ve službě Gáborově. Viz *Skála ze Zhoře*, l. c., IV, str. 414-5.

6921. *Krüner F.*, Bethlen Gabor, Fürst von Siebenbürgen. Histor. Zeitschrift, LXXVIII.

6922. *Szilágyi Alex.*, Gabriel Bethlen und die schwedische Diplomatie. Ungar. Revue VI, 1882, str. 466-88.

6923. *Óváry Lipót*, Oklevéltár Bethlen Gábor Diplomácziai, Összeköttetései Történetéhez . . . Budapest 1866, 8°.

6924. *Schmidt K.*, Bathor und Bethlen in ihrem Verhältnisse zur Krone Polens. Ungar. Revue VIII, 1888, str. 257, 442.

6925. *Gindely A.*, Zur Gesch. Gabriel Bethlen's I. Bethlen's Heirath m. Kathar. v. Brandenburg. Ungar. Revue X, 1890, str. 549 a d.

6926. *Gindely A. - J. Ascady*, Bethlen Gabor és udvara. 1890. Budapest, str. 264.

6927. *Gindely A.*, Diplomatarium Bethlen Gábor. Budapest 1892, 8°.

Poměry před bitvou Bělohorskou.*)

6928. Před bitvou na Bílé Hoře. Výňatky z Pavla Skály ze Zhoře. Slovan 1850, str. 20, 65, 103, 136, 296, 321, 385, 580, 609, 641, 684, 705, 737, 769, 801, 833, 863, 991, 1023, 1047, 1087, 1117, 1119, 1151, 1183, 1215, 1251, 1283, 1311, 1343, 1381, 1407, 1443, 1475, 1507.

6929. Správa a jmění obce písecké před Bělohorskou bitvou. Otavan 1865, II. díl, str. 205.

6930. *Brandl V.*, Společenské poměry v naší vlasti před r. 1620. (Přednáška v čten. spolku.) Mor. Orlice 1866, č. 71 a d.

6931. Jak se na Moravě sněmovalo před Bělohorskou bitvou. Mor. Orlice, 1870, č. 255. — Srv. ibid. Moravské panstvo před bitvou Bělohorskou, 1870, č. 256, 257.

6932. Před bitvou na Bílé Hoře. Výjimky z P. Skály ze Zhoře. Vlasť. 1872, II, str. 262 a d. Srv. *Jireček*, Čas. Č. Mus. 1874, str. 191.

6933. *Krebs Jul.*, Zur Geschichte der innern Verhältnisse Schlesiens von der Schlacht am Weissen Berge bis zum Einmarsch Waldsteins. Zeitschr. Gesch. Schles. XV, 1880, str. 329-56; XVI, 1881, str. 33-62.

6934. *Šnajdr L.*, Příspěvek k poznání lidnatosti země české před válkou třicetiletou. V Jičíně 1882, 8°, str. 7.

6935. *Kořán J. J.*, O duchovním životě v zemích českých před r. 1620. Průmyslová čítanka, Praha 1883, str. 179.

6936. O slovech hanlivých v době předbělohorské. *Sedláček*, Hrady II, 1883, str. 148-50.

6937. Náboženské hnutí předbělohorské viz *Rezek Ant.*, Dějiny prostonárodního hnutí nábožensk. 1887, v Čechách str. 6-18.

*) Líčení událostí před a po Bílé Hoře opakuje se každoročně v přednáškách a článcích novinářských ve výročí bitvy Bělohorské. Material vzrostl v poslední době do tak ohromné spousty, také často spousty jen bezcenných a opisovaných výkladů, že by bylo zbytečné zabírati místo výčtem podobných obsahově stejných statí.

6938. *Šnajdr L.*, O poměru obou národností v Čechách před válkou třicítiletou. Český Lid, IV, 1895, str. 287-8.

6939. *Rachfahl F.*, Die Organisation der Gesamtstaatsverwaltung Schlesiens vor dem dreissigjährigen Kriege. Staats- u. sozialwissensch. Forschungen ..... G. Schmoller, XIII. Bd., Heft 1. Der ganzen Reihe LV. Leipzig. Ref. Lit. Centr. Blatt 1895.

6940. *Vrabec J.*, Před Bílou Horou. Nár. Listy, 1898, č. 304.

6941. *Miškovský Joz.*, V Čechách před Bílou Horou. Naše Hlasy, XXV, 1905, č. 21.

6942. *Nosek Fr.*, Před válkou třicetiletou. Selský Archiv IV, 1905, str. 160. Srv. *týž*, Po válce třicetileté. Selský Archiv IV, 1905, str. 163.

6943. Vejtah z knihy Pauli Stranský, kterak království české, než jsme bitvu na Bílé Hoře stratili, se slavně řídilo (z německého vyd. *Cornovova*). Viz *Zíbrt Č.*, Neuberkův exemplář zápisků Jeníka z Bratřic III, str. 406-15. Čas. Č. Mus. 1907, str. 89.

Poměry pobělohorské.

6944. *Sterly*, Die harten Folgen der Schlacht am Weissen Berge für Iglau. Iglauer Sonntagsbl. 1849, č. 26-7.

6945. Po bitvě na Bílé Hoře, Slovan 1850, str. 1535, 1570, 1631, 1695, 1728, 1759, 1823.

6946. *Ehrenberger Jos.*, O nesnázích měst šosních u hájení svých privilegií po roce 1620, Čas. Č. Mus., 1854, str. 88-102.

6947. Poražené české vojsko v Mladé Boleslavi. 10. listop. 1620. Boleslavan 1861, č. 4.

6948. *Kořán J. J.*, Persekuce v Čechách po bitvě bělohorské: I. Trestání šlechticů pokutami hmotnými. II. K jakému účelu směřovaly snahy vítězů, Lumír X, 1882, str. 218 a d.

6949. *E. T.*, Opět smutné zpomínky, Čas, 1861, č. 147.

6950. Krátké interim tolerance po bitvě na Bílé Hoře. Hist. drobnosti. Viz Lumír, 1862, XII, díl I., str. 67.

6951. Po nešťastné bitvě na Bílé Hoře. (Ochuzení.) Rod. Kron. II, 1863, str. 525.

6952. Po bitvě na Bílé Hoře. (O přistěhovalé šlechtě.) Rod. Kron. II, 1863, str. 597.

6953. *Bambas*, Osudové Čechů po bitvě Bělohorské, Ze současných pamětí, Hus I. a II. Též otisk, v Praze 1864, 8°, str. 106.

6954. Morava a Slezsko po bitvě bělohorské. Rod. Kronika VI, 1864, str. 11.

6955. Po bělohorské bitvě. (O Slavkově.) Rod. Kron. IV, 1864, str. 83.

6956. *Kunz Jan*, Čech po bitvě Bělohorské. (Báseň.) Libuše, II, 1864, str. 284.

6957. *(Dvorský Fr.)*, Po bitvě na Bílé Hoře. Historické výpisky, Liter. Listy, 1865, str. 476-80, 501-4, 525-8, 551-2. 572-76, 598-600, 621-4. Odtud tyto hist. výpisky byly častěji otiskovány, tak na př. Ill. Ev. Věstník I, 1865-6, str. 9-10, 52-4, atd.

6958. Čeští vypovězenci po bitvě na Bílé Hoře. Čech 1865, č. 247.

6959. *Brandl V.*, Po bitvě na Bílé Hoře, Mor. Orlice 1865, č. 27-40.

6960. Přísaha vojákův Ferdinanda II. po bitvě Bělohorské do Prahy přišlých. Illustr. Evang. Věstník I, 1866, str. 21-2.

6961. Opis psaní (bez nadpisu i podpisu) po bitvě Bělohorské, 18. listop. 1620. Ill. E. V. Srv. č. 6957.

6962. Hlasy o Čechách v anglickém časop. „Star" (o následcích bitvy bělohorské). Illustrov. Věstník evang. II, 1866, str. 729.

6963. Pálení kněh českých po bitvě bělohorské. Hlas, 1866, str. 1145.

6964. Sněmové čeští po bitvě bělohorské. Dle přednášky prof. Tomka ve spolku hist. 29. října 1867. Mor. Orlice, 1867, č. 253, 254, 256.

6965. *Špaček Karel*, O pohybu velkostatkářstva v Čechách po bitvě Bělohorské. Právník VI, 1867, str. 513-22.

6966. Nejbližší následky bitvy bělohorské za Ferdinanda II. Svoboda I, 1867, str. 115.

6967. O persekuci národa českého po bitvě bělohorské, Svoboda II, 1868, str. 599.

6968. Po bitvě na Bílé Hoře, Olom. Noviny 1868, č. 13.

6969. K persekuci národa českého po bitvě bělohorské. Svoboda, II, 1868-9, str. 599.

6970. Po bitvě na Bílé Hoře. (Protireformace hned po bitvě.) Nár. Listy 1869, č. 26, 58, 62, 70, 83.

6971. *Spiess Bed. Vil.*, České povídky po r. 1620. Světozor 1869, č. 1-3.

6972. *Tieftrunk Karel*, O politickém stavu zemí českých krátce po bitvě bělohorské. Čas. Čes. Mus. 1870, str. 43-54.

6973. Po bitvě na Bílé Hoře, Obč. Kalend. III, 1870, str. 29.

6974. *Peška B.*, Konfiskování měšťanských domů v starém městě Pražském po roce 1620. Arch. Pam. IX, 1871, str. 771-82, 853-68, 935-44. Srv. *Bílek*, Dějiny konfiskací, I, str. 513, II, 768, II, str. 1272.

6975. Kapitola z dějin utrpení českého národa. Svoboda VI, 1872, str. 609-644.

6976. Školství české po bitvě bělohorské. Posel z Budče 1873.

6977. *Slavík V. Ot.*, O příčinách úpadku literatury české po bitvě bělohorské. Bes. Uč. VI. 1874, 277 sl.

6978. *Goll Jar.*, Poměry evropské po bitvě na Bílé Hoře. Čas. Čes. Mus. 1875, str. 359-72.

6979. *Peška B.*, Nástin konfiskace moravské, Pokrok 1875, č. 14 a d.

6980. Konfiskace v Čechách, Besídka pro záb. a pouč. 1875, č. 55.

6981. Po bitvě na Bílé Hoře (události prvních dnů, dle *Gindelyho*). Nár. Listy 1878, č. 126.

6982. Praha po bitvě na Bílé Hoře (dle Gindelyho), Besídka pro záb. a pouč. 1878, č. 71-7.

6983. Následky bitvy bělohorské na Moravě, Koleda, v Olomouci 1878, str. 455.

6984. Následky bitvy bělohorské. (Příklad: Slavkov ztratil panství bečovské.) Bes. pro záb. a pouč. 1880, č. 75.

6985. *Adámek K.*, Školy poličské po bitvě bělohorské. Škola a národ, XXVI, 1880, str. 131 a d.

6986. Die Anfänge und Motive der grossen Reformen Böhmens nach der Katastrophe vom Weissen Berge. Bohemia, 1880, 74 Beil.

6987. Dějepisec doby pobělohorské. Osvěta, XI, 1881, str. 10-8 (o Gindelyho Dějinách českého povstání). Srv. Český Lid XVII. 1908, str. 449, pozn. 1.

6988. Opatření proti národnosti české po bitvě bělohorské. Viz *Šolc Jindř.*, Národnost, Polit. Bibliot. česká 1881, str. 271-9, § 42.

6989. Jak utíkali ze statků (17. a 18. stol.). Nár. Listy 1882, č. 230.

6990. *Krebs Julius*, Zur Geschichte der inneren Verhältnisse Schlesiens von der Schlacht am weissen Berge bis zum Einmarsche Waldsteins. Viz č. 6933.

6991. *Kuber F.*, Po bitvě na Bílé Hoře. Dle záznamu očitého svědka. Pozor 1882, č. 103, 104.

6992. *Kolda Malínský*, Kdo zaplatil Bílou Horu nejdráže? (Město Slané.) Osvěta, XIII, 1883, str. 1053-64.

6993. Po nešťastné bitvě bělohorské. *Bačkovského* Všeob. věstník, I, 1883, str. 77.

6994. Po bitvě na Bílé Hoře, Besídka pro zábavu a pouč. 1883, č. 36, 37.

6995. Z dějin konfiskací po bitvě bělohorské (dle *Bílka*), Jizeran IV. v příl. „Turnovské Listy" z 31. bř. 1883.

6996. Utrpení Čechů po bitvě bělohorské, Obč. Kalend. XVIII, 1885, str. 43.

6997. *M(enčík) Ferd.*, Jesuitské návrhy po bitvě na Bílé Hoře, Nár. Listy 1886, č. 174, 175, 179.

6998. *Vaněk V.*, Dozvuky bělohorské. (Brodce. — St. Benátky. — Sudoměř.) Jizeran. VII, 1886, č. 27, 30, 32, 33, 35, 43, 47-9.

6999. *Vaněk V.*, Historické obrázky z Boleslavska. Bibl. Č. Hist. III. č. 12764.

7000. *Barešovy* studie o době pobělohorské v Ml. Boleslavi. Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 12771.

7001. Užívání kalicha v Čechách po bitvě bělohorské. Bes. pro záb. a pouč., 1886, č. 52.

7002. Náboženské hnutí pobělohorské viz *Rezek Ant.*, Dějiny prostonár. hnutí, 1887, str. 19-37.

7003. *Konopas J.*, Bělsko po bitvě bělohorské. Z pozůstalého rukopisu po P. Krolmusovi Vác. Jizeran, VII, 1886, čís. 67.

7004. *Vaněk V.*, Dozvuky pobělohorské. Boleslavan, I (V), 1887, č. 66, 83-6, 90-5. Vyd. opět v „Obrázkách z Boleslavska". Srv. č. 6998-9.

7005. Z dob poroby pobělohorské, Vesna, Brno 1887.

7006. Dobývání Zvíkova po bitvě bělohorské. Besídka pro záb, a pouč. 1890, č. 52. Srv. Bibl. Č. Hist. III. č. 13241. Viz též *Zíbrt Č.*. Z dějin zámku a panství Zvíkova, v Praze, 1908, 8°. Otisk z Čas. Č. Musea, 1908.

7007. *Řehnický Vančura J.*, O převratu pobělohorském. Naše Doba, III, 1896, str. 193, 312, 409 sl.

7008. *Mayer-Adlwang M.*, Zur Frage der böhm. Verfassungsänderung nach der Schlacht am Weissen Berge. Mitth. Inst. Öster. Gesch. XVII, 1896, str. 669-72.

7009. *Bruchmüller W.*, Die Folgen der Reformation und des 30jährigen Krieges seit der ländlichen Verfassung und der Lage des Bauernstandes im östlichen Deutschland, 1897, 8°.

7010. Výpis z Pelclovy kroniky o následcích bitvy bělohorské. — Viz *Zíbrt*, Zápisky Jana Jeníka z Bratřic. Čas. Č. Mus. 1897, str. 309.

7011. Dějiny university pražské v dobách pobělohorských. Viz Jan Jeník z Bratřic, IV, str. 382 a d. — Srv. *Zíbrt*, Zápisky Jana Jeníka z Bratřic, Čas. Č. Mus. 1897, str. 322.

7012. *Flanderka Jos. V.*, Bělohorská bitva a její následky zvláště pro soudní okres mnichovohradištstský. Jizeran 1897, č. 7, 9-10, 12, 15, 21.

7013. Následky bitvy na Bílé Hoře. Světlo XXII, 1899, č. 22-3.

7014. *Bareš Fr.*, Domy v Ml. Boleslavi po bitvě bělohorské. Nový Boleslavan, I, str. 42.

7015. *Podlaha A.*, Vlastenecké smýšlení katol. kněžstva v době pobělohorské. Čas. kat. duch. 40. 1899, str. 131.

7016. *z Lányi K. B.*, Bitva na Bílé Hoře a její následky, v Praze 1900, 8°, str. 58.

7017. *Rezek Ant.*, Utrpení poddaného lidu v 17. století. Poutník z Hané, Kalendář na r. 1901 (v Olom.), str. 111-2.

7018. *Denis Ern.*, La Bohême depuis la Montagne-Blanche, I, Le triomphe de l'église. Le centralisme. Paris, 1903, 8°, str. 644; II. La renaissance tchèque. Vers le fédéralisme. Paris, 1903, 8°, str. 675. — Český překlad: Čechy po Bílé Hoře. I. Vítězství církve. — Centralism. Přeložil a poznámkami opatřil *Jindř. Vančura*. V Praze, 1904, 8°, str. XIV + 633(1).

7019. *Urban-Vodolský František*, Dobou utrpení. Vzpomínky dějin národa českého od r. 1620 do r. 1648. Epištoly lidu českého V, 1905, ve Vodolce, 16°, str. 40.

7020. *Čeněk Zíbrt*, Z doby úpadku. Kulturně-historické obrazy ze XVII. a XVIII. věku, v Praze, 1905, 12°. (Matice Lidu 1905, č. 2) s tímto obsahem: 1. Ubohá česká řeč, Zpěvník zamilovaného šlechtice roku 1631 a Rosův Diškurs o lásce; 2. Rozhraní národnosti české a německé r. 1699 až 1701, podle předmluvy Ant. Frozína v Obrovišti Marianského Atlanta; 3. Proroctví o zlatém jelenu, vzácném Čechu na Karlově městě v Praze; 4. Mor mezi exulanty českými v Lešně r. 1632-4, podle zpráv J. A. Komenského; 5. Písně o Waldšteinovi a Harantovi ze XVII. věku; 6. Bílá Hora: jak se učil Maximilian, vítěz bělohorský, česky; Oslava vítězství na Bílé Hoře arií o victorii r. 1720; 7. Tresty za robcty (kláda čili trdlice, osel dřevěný, kabát, železné kruhy, dřevěné dudy, stolice); 8. O selské rebelii.

7021. *Pechtl Heinr.*, Nach der Schlacht am Weissen Berge. Politik 1905, č. 117.

7022. *Nosek Fr.*, Po válce třicetileté (statky selské poklesly na ceně, vinohrady opustly). Selský archiv IV, Olomouc 1905, str. 163-6.

Události v prosinci.

7023. Nařízení od knížete z Lichtenštejnu všem třem městům Pražským 1620 dané, dle něhož by se říditi měli (pro příjezd cís. Ferdinanda II.). Illustr. Evang. Věstník I, 1866, str. 167-9.

7024. *Hoë von Hoënegg*, Glückwunsch-Predigt, als Joh. Georg, Hertzog von Sachsen . . . den 1. Decembris 1620 gesund wieder angelanget, 1621. Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 11847.

7025. Fridrich Falcký správu panství Třeboňského svěřuje radě města Třeboně. 1620, 3. pros. Viz *Antl*, Bibl. Č. Hist. III, č. 13181.

7026. Literae gratulantes a Summo Pontifice Serenissimo missae, dat. Romae apud Sanctam Mariam Maiorem sub annulo piscatoris die 3. Decembris 1620, pontificatus nostri anno decimo sexto. Rkp. v říšském archivu v Mnichově. — Tištěno u *Adlzeiter*, Boicae gentis Annales III, str. 84; *Miraeus*, De bello Bohemico, str. 50; *Dudík*, Drei Urkun-

den aus der Vaticella, Oberbayer. Archiv XVII, str. 195; *Gindely*, č. 6548, str. 93.

7027. Königl. Proposition Friedrichs an die schles. Stände. Breslau, 3. Dez. 1620. *Palm*, Acta publ. 1620, str. 229. — Srv. *D'Elvert*, Schriften, l. c., str. 554.

7028. Recepisse auf des Fürsten von Liechtenstein Berichte Puncta, 4. Decemb. 1620. *D'Elvert*, Schriften, l. c., XVII, str. 2.

7029. Literae gratulantes ad Ser. Bavariae ducem Cardinalis Borgesii, dat. Romae, 4. Dec. 1620. Rkp. v říšském arch. Mnichovském. Ukázka u *Riezlera*, Kriegstagebücher, l. c., str. 189.

7030. Schreiben der Evangelischen von Nieder-Österreich an die schlesischen Fürsten und Stände. Znaim, 4. Decemb. 1620. *Palm*, Acta publ.. 1620, str. 273-4. Srv. *D'Elvert*, Schriften, l. c., XXII, str. 556-7.

7031. Rozličné mandaty knížete z Lichtenšteina, 5. prosince vydané. Viz *Skála ze Zhoře*, l. c., IV, str. 421-2.

7032. Literae Cardinalis Octav. Bandini, dat. Romae, die 5. Dec. 1620. Viz *Riezler*, Kriegstagebücher, l. c., str. 189.

7033. Schreiben des pfälz. Sekretärs Paulus Geschinius an Bethlen Gabor, Brünn, 7. Decemb. 1620. *D'Elvert*, Schriften XXII, l. c., str. 561.

7034. Relation des Fürsten von Lichtenstein vom 9. Decemb. 1620. *D'Elvert*, Schriften, l. c., XVII, str. 2-5.

7035. Ponížená suplikací konšelů města Pražského k císaři, aby je při jejich privilejích zůstavil, 9. pros. 1620. Illustr. evang. Věstník I, 1866, str. 22-3.

7036. Sacratissimae caesareae, ac Germaniae, Hungariae, Bohemiae etc. Regiae Majestatis, Edictalis Cassatio, Iniquae, Praetensae, et ipso jure nullae Elictionis Gabrieles Betlen in Regno Hungariae. Nec non actorum omnium, tractatorum, et conclusionum conventu Posoniensi et Novizoliensi Annullatio. (Dat. 10. Dec. 1620.) Augustae Vindel. Recusa per Andream Apergerum. Anno 1621, 4⁰, str. 41. Rukopis v knih. Musea král. Česk. I. C. 1., t. XIII, l. 803. — Der Römisch. Kayserl. Auch zu Hungern und Böheim Königl. Majest. Edictal Cassation Der Widerrechtlichen, vermeinten, für sich selbs nichtigen Wahl Gabrieln Betlen, im Königreich Hungern. So dann Auffhebung und Annulation aller zu Preszburg und Newensol, bey daselbst gehaltenen unordentlichen Versamblungen ergangnen handlungen, und verschidungen. Ausz dem Latein, zu männiglichs desto besserm Bericht der Hungerischen Rebellion, verteutscht. Getruckt zu Augspurg, bey Sara Mangin, Wittib, 1621, 4⁰, str. 54. Edictal Cassation der Röm. Keys. May. geben die Wahl Bethlehem Gabors zum König in Ungarn, wie dann auch aller zu Pressburg und Newensohl vorgangener Acten Annullation. Sub dato 10. Decemb. 1620. *Londorp.*, Acta publica, III, k. 21. — Nově upravené vydání čísla 6543 s připojením dalších listin, aktů o jednání s Betlenem Gab. a s českými stavy. Srv. č. 6911.

7037. Copia Chur Sachsen Schreiben an die versamblete Ständt zu Presslaw. Budissin den 10. Decembris. Anno 1620. *Londorp.*, Acta publica, III, k. 7.

7038. Schlesischer Zustand, das ist Acta und Schriften, so nach der Böhmischen Niderlag wegen der Schlesier und anderer Länder, zwischen etlichen Potentaten abgegangen, als I. Erste Proposition König Friderichs etc. an die schlesischen Fürsten und Ständt, den 12. Decemb. 1620 gethan. II. An der Proposition Königs Friderichs etc. an die Schlesier den 23. Decemb. fürgetragen. III. Patent wegen der Geldtmittel, so von den Herrn Fürsten und Ständen in Schlesien, zu bezahlung der Soldatesca für hochnohtwendig befunden worden. IV. Proposition, so der Graf von Hohenloe, als Königlicher Gesander, bei dem Churfürsten zu Sachsen angebracht. V. Chur-sächsische Resolution dem Chur-Pfältzischen Abgesandten den 11. Januarii 1621 ertheilt. VI. Articul, darauff die Herrn Fürsten und Stände in Schlesien wegen der Kayserlichen und Königlichen Majestät begerte accommodation und des Churfürsten von Sachsen gegen Erbietung bestehen und beruhen solle. VII. Juramentum, welches die böhmischen Stände dem Hertzogen in Bayern wegen Kay. May. geleistet. VIII. Verzeichniss derjenigen Herrn und officirer, so in dem Bayerischen Kriegsläger gestorben und umbkommen. IX. Copey Schreibens, so König Friderich an den alten Grafen von Thurn gethan. X. Copey Schreibens, welches der Bethlen Gabor, an die Stände in Mähren, sub dato 8. Januarii 1621 gethan. Gedruckt im Jahr 1621, 4⁰, 35 str. — Jiné vydání s vyobrazením znaku slezského, 1621, 4⁰, str. 38.

7039. Mutius Vitellescus, literae, Romae, 12. Dec. 1620. Viz *Riezler*, Kriegstagebücher, l. c., str. 189.

7040. Antwort an den Fürsten Bethlen Gabor, König von Ungarn, auf das Schreiben v. 16. Nov. Vratislaviae, 12. Decemb. 1620. Viz *Palm*, Acta publ. 1620, str. 272. — Srv. *D'Elvert*, Schriften, l. c., XXII, str. 556.

7041. Fürstentagsbeschluss vom 13. Decembr. 1620. *Palm*, Acta publ. 1620, str. 235-52. — Srv. *D'Elvert*, Schriften, l. c., XXII, str. 554.

7042. Relatio Caesareorum commissariorum domino Carolo gubernatori domus Lichtensteiniae, duci Oppaviensi a S. Caesarea Majest. commissario cum

plenipotentia generali per Bohemiam constituto data circa deplorandum statum monasterii Brewnoviensis post pugnam Albo-Montanam inductumque rursum in eius possessiones Simonem Gledomast praepositum loci dd. 14. Dec. 1620. *Dobner*, Historia diplomatica Brzewnoviensis. Viz Bibl. Č. Hist. II, č. 383.

7043. Ein Brief des sogenannten böhmischen Winterkönigs Friedrich von der Pfalz an die Stadt Glatz, Breslau 15. Dez. 1620. Glatzer Vierteljahrschrift VI, 1886-7, str. 172-3.

7044. Gesuch der Gesandten der Stadt Troppau an die Fürsten und Stände. 15. Decembr. 1620. *Palm*, Acta publ. 1620, str. 274. — Srv. *D'Elvert*, Schriften XXII, l. c., 557.

7045. Schreiben Ferdinand II. an den Fürsten von Liechtenstein v. 16. Dezemb. 1620. *D'Elvert*, Schriften, l. c., XVII, str. 5.

7046. O vzácné legací stavův moravských k císaři a instrukcí její. Viz *Skála ze Zhoře*, l. c., IV, str. 425-30. — Srv. č. další.

7047. Copia der Mährischen Landschafft jhren an Keys. Hoff abgefertigten Gesandten ertheilten Instruction, de dato Brynn den 18. Decemb. Anno 1620. Item Copia Keys. Bescheidts, so den Mährerischen Ständen erfolgt. Gedruckt im Jahr 1621, 4°, l. 6. — Srv. Der mährischen Ständt Instruction an Keys. May. sub dato den 18. Decembris Anno 1620. *Londorp*, Acta publica, III, k. 19. — Srv. odpověď císařovu: Copy Keys. Bescheidts, so den Mährerischen Ständen erfolgt. ibid., kap. 20. — Copia allerdemütigisten Schreibens der Ständt in Mähren an Ihr Kay. Mayt. jüngst ergangen. 1621, 4°, 2 l.

7048. Antwort des Königs Friedrich auf den Beschluss des Fürstentages. Bresslau, 19. Decemb. 1620. *Palm*, Acta publ. 1620, str. 252-6. — Srv. *D Elvert*, Schriften, l. c., XXII, str. 554.

7049. Schreiben des Churfürsten von Sachsen an die Fürsten und Stände in Schlesien in Sachen der Verhandlungen. Dresden, 19. Dec. 1620. *Palm*, Acta publ., 1620, str. 269. — Srv. *D'Elvert*, Schriften, l. c., XXII, str. 555-6.

7050. Psaní hraběte Matiáše z Thurnu k Fridrichovi falckému. Viz *Skála ze Zhoře*, l. c., IV, str. 415. — Odpověď Fridrichova z 30. pros. 1620 viz ibid. 415-6.

7051. Der Fürsten und Stände Schreiben an den König Friedrich, worin sie den Eingang der Schreiben Chur-Sachsens und des Kaysers anzeigen. Bresslau, 21. Dec. 1620. *Palm*, Acta publ. 1620, str. 265. Srv. *D'Elvert*, Schriften, l. c., XXII, str. 554.

7052. Glaubwürdige Abschrifften, samptlichen dess H. Römischen Reichs Geist- unnd Weltlicher Catholischer Chur-Fürsten unnd Stände Abgesandten Widerantwort. Uff die bey dess Herrn Hertzogen in Beyern Fürstlichen Durchl. im Namen deren unlängst zu Nürnberg beysamen gewesenen Unirten Protestirenden Stände den 21. Decemb. nechstverflossenen Jahrs zu München abgelegten betröwlichen Werbung, wie auch deren zu Mülhausen im nechstvergangnen Martio versamleten gehorsamen Chur- und Fürsten, dess in Böhemen vorgehenden Unwesens halber abgangener unterschiedlichen trewhertzigen wolgemeinen Erinner-Abmahn, und Warnungs Schreiben. An die Churf. Pfaltz. Die Unirte Ständt im Reich. Die Ständt in Ungarn. Oesterreich, Bohemen, Mehren, Schlesien, Ober und Nider Laussnitz. Dess H. Reichs Graven und Ritterschafft. Und die in der Union begriffene Reichsstätte, Ulm, Strassburg, Nürnberg, Wormbs und Speyer. Getruckt im Jahr. 1620, 4°, str. 40. Jiné vyd. str. 32. Jiné vydání str. 36, s otiskem úředního jednání na sjezdu uvedeném. Srv. podrobně o sjezdu v Mílhauzu l. c.

7053. Der Fürsten und Stände Antwort an Chur Sachsen. Bresslau, 22. Decembr. 1620. *Palm*, Acta publ., 1620, str. 264.

7054. Psaní Fridricha Falckého knížatům a stavům slezským, 22. pros. 1620, *Skála ze Zhoře*, l. c., IV, str. 405-8. — Antwort des Königs Friedrich auf das Schreiben der schles. Fürsten und Stände. Breslau, 22. Dec. *Palm*, Acta publ. 1620, str. 265-7. — Srv. *D'Elvert*, Schriften, l. c., XXII, str. 554-5. — Srv. dále Erste Proposition, so Pfaltzgraff Friderich nach der Böhmischen Niderlag zu Presslaw an die Herrn und Fürsten gethan, den 12. oder 22. Decemb. Anno 1620. Signatum Presslaw den 12. und 22. Decemb. 1620. *Londorp.*, Acta publica, III, k. 9.

7055. Hofkammer-Ermahnung an den Hofzahlmeister (Niesser) wegen Fortsetzung der Traktation mit den mähr. Handelsleuten, das sie Tuch gegen Salz dargeben, vom 22. Dez. 1620. *D'Elvert*, Schriften, l. c., XXII, str. 149.

7056. Die Hofkammer macht, 22. Dez. 1620, wegen Bezahlung des kais. Kriegsvolkes zu Feld den Antrag, das kein anderes Mittel sei, als das mit etlichen Obristen um den Ankauf von Herrschaften traktirt, dann auf der Rebellen nach Iglau geflüchteten Güter 4-500.000 fl. anticipirt wörden möchten. *D Elvert*, Schriften, l. c., XXII, str. 149.

7057. Relation der von den Schles. Fürsten u. Ständen in November u. December 1620 nach Warschau an den polnischen Landtag deputirten Abge-

sandten. Kossentin, den 22. Dez. 1620. *Palm*, Acta publ. 1620, str. 276-309. — Srv. *D'Elvert*, Schriften, l. c., XXII, str. 557. — Srv. Relation und Diarium der Verrichtung beym Polnischen Landtage zu Warschau im Monatt Novembri und Decembri, verfasset von der Hochlöblichen Herren Fürsten und Stenden in Behmen, Mehren, Schlesien, Lausitz Abgesandten, Andrea Freyherrn von Kochticz dem Eltern, Joachim Freyherrn von Maltzan dem Jüngern, Casparo Dornavio von Dornaw Anno 1620, m. fol., 184 l. — Část otiskl Worbs J. G., Neues Arch. f. Gesch. Schlesiens u. der Laus., viz Bibl. Č. Hist. II, č. 5963. — Srv. Poselstvo od stanów czeskich, szlązkich, morawskich i łużyckich na walny sejm warszawski r. 1620 odprawione przez Szlązaków: Andrzeja barona Kochcic starszego, Joachima barona z Maltzana młodszego, i Kaspra Dornawa Dornawiusa doktora medycyny viz *Mosbach Aug.*, Dwa poselstva do Polski. Poznań 1863, str. 36-131.

7058. Relation des Fürsten von Lichtenstein an den Kaiser v. 23. Dez. 1620. *D'Elvert*, Schriften, l. c., XVII, str. 5-7.

7059. Andere Proposition, so Pfaltzgraff Friderich den 23. Decemb. 1620 den Herrn Fürsten und Ständen durch das Ober-Ampt mündlich und schrifftlich fürtragen lassen nemlichen ... *Londorp.*, Acta publica, III, k. 10.

7060. Recepisse an den Fürsten von Lichtenstein vom 24. Dez. 1620. *D Elvert*, Schriften, l. c., XVII, str. 7-8.

7061. Patent Karla, knížete z Lichtenštejna, jímž ruší se všechno právní ustanovení krále Bedřicha. 26. Dec. 1620. Viz *Roubík*, Slanský Obzor, XIII, 1905, str. 16.

7062. Psaní kurfirsta saského knížatům a stavům slezským, *Skála ze Zhoře*, l. c., IV, str. 398-405. Srv. č. další.

7063. Don Balthasar von Maradas Schreiben an den Kaiser v. 27. Dez. 1620. *D'Elvert*, Schreiben, l. c., XVII, str. 9.

7064. Schreiben des Churfürsten von Sachsen an die Fürsten und Stände in Schlesien in Sachen der Verhandlungen. Dresden, 27. Decembr. 1620. *Palm*, Acta publ., l. c., str. 270.

7065. Recepisse an den Fürsten von Lichtenstein vom letzten Dez. 1620. *D'Elvert*. Schriften, l. c., XVII, str. 9-10.

Bedřich Falcký a Bílá Hora v písních a satyrách.*)

A.

7066. Eygentliche Abbildung des Winter Königs, wie er durch seine Räth das Reich, darausz er neülich mit grosser niderlag vertriben worden, widerumb erobern köne, und was fur grosse hilf er, nach lautt der gemainen zeitungen, zugewarten hab, s. l. a., (1621), fol., l. 1 mědr. — Jiná vydání: Eigentliche Abbildung des Winter Königs, wie er durch seine Räth das Reich, darauss er neulich mit grosser niderlag vertriben worden, widerumb erobern könne, und was für grosse hilf er, nach lautt der gemainen zeitungen, zu gewarten hab., s. l. a. fol., l. 1. Otiskl *Scheible*, str. 30-1. *Ditfurth*, str. 311-2. — Jiné vydání s pozměněným mědirytem má ku konci: Ghedruckt int Jaer 1621. Text jest latinský, francouzský a holandský. Vydání italským textem uvádí *L. Rosenthal*, Katalog 56. Bibliotheca Slavica VI, č. 875. — — Tatáž mědiryt. s franc. textem: Le Roffelpot Des Calvinistes. Colloque entre deux Maroniers et ung Marchandt., fol. Na konci: Anvers. On les vende en la rue dicte l Huyvetterstrate, ou Salier d'Or, 1621. Incip.: Sa sa Messieurs, nouelles estranges et grandes en abondance. — — Hollandsky: Den Calvinischen Roffelpot. Thantwerpen, inde Huyvettersstraet in 'tgulde Soulvat, 1621, fol. Srv. *Müller*, De nederlandsche geschiedenis I, č. 1431; *Wolkan*, str. 355 popisuje zevrubně rytinu. Nadpis holl. veršů zní: Den Calv. Roffelpot. Tsamenspreecking tusschen 2 Schippers ende eenen Craemer. — — Verše tyto byly přeloženy do němčiny a něm. kopie vyšla pod názvem: Der Calvinische Roffelpot. Dialogus Eines Kremers und zweier Schiffleute, s. l., s. a., fol., s měd. — — Roffelpot je vlastně odpovědí na obraz a verše: De Roomse Roffelpot.

7067. Warhafftige und eygentliche Abbildung und Contrafactur, desz verjagten Winter Königs, auch sein erschröckliches vornemmen, wie er sich will rechen an allen denjenigen, so jhn veracht haben, auch wie starck er im anzug ist, und wo er sich mit seinem Feldleger am ersten wird hin begeben, Gott wöll uns mit Gnaden beystehen. Ku konci: Getruckt zu Augspurg, In verlegung Daniel Mannassers Kupfferstechers beym Klenckerthörlein, s. a. (1621), fol., 1, l. 1, s mědr.: Bedřich obklopen hejtmany, se štíty ozdobenými znaky zodiaku. Incip.: O Christ zeit ists greiff zu der wehr. —

*) Pamflety a písně o Bedřichovi Falckém mluví pravidelně také o bitvě na Bílé Hoře a proto jsou zde zařaděny v celku. Sbírky a přehledy historických písní, jichž se dovoláváme z 30leté války, viz Bibl. Č. Hist. III, č. 12098. Zvolen pořad abecední s příslušnými revokacemi pro snadné a rychlé užívání i zjišťování písní a pamfletů neúplných. Z téhož důvodu uvádějí se také počátky písní a letáků.

Otiskuje *Scheible*, str. 239-44. *Wolkan*, str. 224-9, 355. — Srv. č. další.

7068. Wahrhaffte und eigentliche Abbildung, und Contrafactur dess Allerdurchl. König Aestas oder Sommer-König, neben trefflicher Verheissung, starckes beystandts Teutscher Nation wider den grausamen Tyrannen und Wüterich Rex Heyms oder Winter-König. Augspurg, 1623, fol., l. 1, s mědr. Srv. *Weller*, Annalen I, str. 135, č. 673; *Wolkan*, č. 190, str. 390.

7069. Wahre Abbildung dess Vesten ortho Stein so den 21. Augusti Anno 1621 von den Spanischen erobert. S. l. a. (1621), fol., s mědirytinou. Začíná: Demnach durch Gottes Hand, Der fromme König Ferdinand, ... zum Kayserthumb erhoben war...

7070. Ware Abconterfactur Wie Ihre.. Fridericus ... empfangen Worden ... viz č. 5407.

7071. Eigentliche Abcontrafeytung des in Böhem bey Budweisz den 10. Juni Anno 1619 furgangnen treffens, viz při 10. červnu 1619.

7072. Abriesz desz Böhmischen Löwens langwiriger harter Betrangnüssen Qual und Trübsal sampt angehengter Curation und Heilung (1619), fol., 1 l., s mědiryt. Incip.: Sich, Leset, wie ohn Safft und Kraft. Na konci: M. P. F. S. jako u Ware Abconterfactur, č. 5407. Otištěno u *Wellera*, str. 57-8; *Wolkana*, str. 35-6. — Druhé vyd. má poznámku: Zu finden bey Petr Rollos auff der Kleinseiter Ring in Prag. An. 1619, jako při 2. vyd. Ware Abconterfactur, č. 5407. Srv. též *Weller*, Annal., I, str. 111, č. 527; Auctionskatalog von *S. Kende*, Wien, 1896, č. 204. — Třetí vyd.: Heidelberg, bei Jac. Granthomme, 1619. Uvádí *Drugulin*, č. 1425. Srv. *Volf*, Čas. Č. Mus. 1908. Srv. č. 7193.

7073. Abriss einer wunderseltsamen, mehr denn satanischen Spinnstuben, von dem sanitischen Ottergeschmaiss, zu Unterdrückung in vielen vornehmen Ländern und Provinzien reiner evangelischer Religion erdacht, aber von dem Könige aller Könige zu nichte gemacht. Gedruckt zu Sieh dich für durch *Christianum von Wahrenhausen* und Trau ihnen nicht viel. Anno 1620. Otiskuje *Scheible*, str. 203-5.

7074. Abschied, so in Namen der Röm. Kayser Maj.... zwischen dem Fürsten A. Spinola, Vnd dem Fürsten Moritzen, Landgrafen zu Hessen in Bingen verfasset worden. Nürnberg, 1621, 4°.

7075. Acta Herois Gallici et historia belli gallo-Austriaco-Bohemi carminice descripta. Pragae, 4°, 12 l. (Týká se r. 1742 s upomínkami na válku třicetiletou.) — Jiné vydání, 4°, l. 66, s vyobr. Prahy.

7076. Ach Gott, dir klag meine Noth Mein Jammer ist grosz, nah ist der Todt viz Querela Regis Bohemiiae s. v. Jiná vydání začínají teprve 3. veršem: In Heidelberg in der Churfürstlichen Stadt..

7077. Ach Gott, sieh doch den Jammer an — In dieser letzten Zeite viz Gründlicher und warhafftiger Bericht, tuto v Písních s. v.

7078. Ach Gott, thu dich erbarmen — Durch Christum, deinen Sohn viz Das ander Lied s. v. (*Ditfurth*).

7079. Ach Gott vom Himmel sich darein — Und lasz dich das erbarmen viz Calvinischer Ruef, tuto v Písních s. v. Ruef.

7080. Ach und weheklagen desz vermeinten Königs in Böheimb viz tuto v Písních s. v. Königs.

7081. Ad Bohemos. Incip.: Ne frangare animo, aut trepida cordate Boheme viz *Wolkan*, č. 9, str. 326.

7082. Adhortatio ad Bohemos pro ara et ora pugnantes. Vermahnung an die Böhmen, vor jhr Religion und höchstes Glück Ritterlich zukämpffen. V letáku: Variorum Bohemicorum Nervi Continuatio XI. 2. vyd., jen nepatrně se lišící. — Znovu otiskl *Wolff*, str. 416; *Weller*, str. 24-7; *Wolkan*, str. 44-8.

7083. Adieu, Böhm ich muss dich lassen, paškvil, viz Fabula vetus z r. 1621, při diskursech r. 1621. — Srv. Ein Lied vom Cardinal Cläsel 1618: O Wien ich muss dich lassen; Canischa, ich muoss dich lassen z r. 1601 a j. Jsou to parodie na píseň: Innsbruck, ich muss dich lassen, viz *Mone*, Anzeiger f. Kunde d. deutsch. Vorzeit VII, 1838, str. 238.

7084. Adieu iusques a reveoir, paškvil, viz Fabula vetus z r. 1621, při diškursech r. 1621. Srv. č. předchozí.

7085. Ein Adler wird sehr hoch fliegen — Und wird den Löwen bekriegen viz Vaticinium, Proroctví.

7086. Der Krönte Adler hie ausweist — Wie der Kaiser mit recht abreist viz Eigentliche Abbildung des Winterkönigs č. 7066.

7087. Triumphirender Adler. Sub umbra alarum mearum florebit regnum Bohemiae, fol., l. 1, s měd. Incip.: Unlängst gar schön gezeiget an, Desz Adlers und Löwn Kampff jedrman (musejní exemplář). Otiskuje *Opel-Cohn*, l. c., str. 119-21. (transkribuje). — *Wolkan*, l. c., Nr. 92, v druhém verši: Löwen.

7088. Wachender Adler. Iam vigila vano nec somno deditus esto. s. l., et a. (1620), fol., s ryt. Pod ryt.: Hanc Sol justitiae fixit, posuitque columnam — Ergo labor Vester nil valet atque dolus. Incip.: Jetzt wils erfordrn die hohe Noth ... Otiskuje *Scheible*, l. c., str. 289-92. — *Wolkan*, l. c., Nr. 93 (uvádí v prvním verši: erfordern).

7089. Desz Adlers und Löwen Kampff s. l. a. (1621), fol., l. 1, s mědr. — Incip.: Hie sichst du lieber Leser frey. — Otiskuje: *Scheible*, str. 283-5. — Srv. *Wolkan* str. 216-7.

7090. Den alten bändigen Affen spielen, paškvil viz Fabula vetus z r. 1621, při diskursech z r. 1621. Míní se tu asi Simia Haidelbergica viz s. v. — Srv. č. další.

7091. Ein rechtes Affenspiel, gehalten im Königreich Böhaimb. Von dem jungen Affen von Haydelberg, fol., s dřevor. s. l., 1621, l. 1. Incip.: Mit Lust und Frewd ich singen wil. Srv. *Mone*, Anzeiger f. Kunde der deutsch. Vorzeit IX. 1862, str. 86. — Srv. *Wolkan*, č. 94, str. 356.

7092. *Bartholomaeus Agricola Oppenhemiensis*, Triumphus sive Panegiricus votivus pro felicissima coronatione Bohemica viz č. 5431.

7093. Alles hatt sein Zeydt, s. l., 1621, fol., s mědiryt.

7094. Alhier Sih an das Bëmisch Glück. A. Es hebt auff B. und wirfft wieder zurück. C. Behmisches Gluck: und unglucks radt. Př. fol. list s mědirytinou, bez textu. Ve 4 rozích v oblacích hlavičky, z jichž úst se vinou verše: Ausz Böhmen kam ein Böser Windt. Ungern Und Mehrern folgt geschwind. Im Reich hört man von Kriegsgeschrey. Schaw, was disz für ein handel sey. Ve středu kolo, na hoře císařský orel, dole český lev. Uvnitř kola: Der Adler itzundt Schwebt empor, Aber der löw die Schlacht verlohr. Na levo taktéž kolo, na hoře český lev, po straně císařský orel, uvnitř nápis: Der Löw verfolgt den Adler zwar, Im Reich entsteht grosz krigsgefahr. Na pravo Kronos s křídly, kosou a přesypávacími hodinami. — Jiné vydání: Böhmisches Glücks- und Unglücks-Raht, hernach in Radt, doch mit der That schand und unrath Wesen, fol., mědiryt. Srv. *Drugulin*, č. 1479; *Wolkan*, l. c. č. 123, str. 365-6.

7095. Alhie under disem stein viz Grabschrift auf den Grafen Dampierre, č. 6516.

7096. Allhier, Leser, in diesem Bild, Siehest du unter ihrem Schild viz Der Schildkröten Politische Natur s. v.

7097. Allhier wird dir, o Leser Mild viz Fridericus rex hiemalis s. v.

7098. Almechtiger Ewiger Gott, Siehe herab von Thron deiner May. viz Des Graffen von Thurn altegliches Gebet dále s. v.

7099. Als Heydelbergk uff Prag kam zur stund viz Das Heydelbergische u. Rebellen Vater unser, s. v.

7100. Als Kayserliche Maystät — Vor got Kniend sein Gebet — Da war im gsand aus Himmels tron — ein Engel mit Zepter und Thron — Zu regirn das Römisch Reich ... s. l. a. (1621), př. fol., l. 1, s mědr. Srv. *Weller*, Annal., I, 120, č. 385.

7101. Als man Zelt Taus Ent 6 Hundert zwanzig viz Des Pfaltzgrafen Hauszgesind, dále s. v.

7102. Als newlich 1600 19 Jar. Ein Kaiserlicher Waltag War Zu Augsburg in der schenen Statt Komen die Kurfirsten zu halten Rath. (Rebus), Augsburg, s. a. (1620), příč., fol., s ryt.

7103. Also geht es zu in der Welt — Wer wol steht, aber bald drauff fällt viz Schlafender Löw, s. v.

7104. Die alten hatten vil zu schaffen viz Simia Heidelb. Srv. *Böhm*, Handschriften, str. 48, č. 37.

7105. Am achten nach all Heiligen Tag viz Der Pfältzisch Bilgram s. v.

7106. Ambassador dess Lucifers jetzo auss der Hellen in die Welt gesandt, ein grosses Messer, damit man weidlich auffschneiden, allda einzukauffen. (Muž s velkým nožem na plecích kráčí krajinou v pravo.) Na str. a dole 3řád. báseň: Sechzehn hundert und jetz ein Jahr — Mitm Messer darvon: Sünd, Schande, Pfui, fol., měd. — Otiskl *Scheible*, l. c., str. 91-6. Leták Fabula vetus, 1621, viz při diskursech r. 1621, uvádí tuto skladbu pod názvem: Ein gross Messer zum Aufschneiden einkaufen.

7107. Gehaime Andeutung uber den vermainten König. Gedruckt im Jahr 1621, s. l., fol., s měd. Jsou 2 vyd., original a patisk. Podle patisku otiskuje *Opel-Cohn*, str. 97-9. *Ditfurth*, str. 48-9. Podle originalu *Wolkan*, str. 123-6. Incip.: Ein starker Löw, mit frischem Muth ...

7108. *Andreae Joh.*, Gheestelijcke Boheemsche Trommel, ende Boeren Vanen. Ofte Nieuwe Hussische Swanenghesangh: Dat is, Wtghelesen Gheestrijcke Ghebeden, teghen de Vyanden der Gootlijcker Waerheydt ende der reyne Religie, alsoo die in den Bohemischen Legher, ende van allen rechtgheloovighen Christenen ghebruycht worden, waer door alle listighe, bloetdorstighe Raetslaghen der Jesuytrn, ende der Pauscher tyriannije, die diese Bohemische Oorloghe verweckt hebben, sullen te niet gaen. Ghesangs-wijse gestelt door Mr. *Joh. Andreae*, Velt-Predicker in het Boheemsche Legher (Dřevořezba.) Lose der Machabeen, 2. Machab. 13. 15. Godt gheeft d'Overwinninghe. Ghedruckt nae de Copye tot Heydelberch, 1620, 4°, 4 l. — 2. vyd.: Eesterlic ghedruckt tot Heydelberch, 1620 u *Tiele*, Bibliotheek van nederlandsche pamfletten, I (1858), č. 1715. — Srv. *Wolkan*, č. 40, str. 337.

7109. Anfang bedenckt — Glücklich das End ... (Rytina Bedřich Falcký sedí na houpačce a jest podporován Mansfeldem, v zadu 4 bitvy Praha, Wimpfen, Darmstadt, Höchst.). Fol. l. 1.

7110. Aquillae Romani imperii descriptio: et ex ea augurium sumptum super bello Bohemico Ita augurante Anonymo: nihil tamen praeiudicante, nisi Ita Fortunante Magno Deo, Cosmopoli, Anno qVo fVrIas BoMItat IoVIs aLa LeonIs (1620), 4°, str. 51. Srv. *Wolkan*, č. 51, str. 340.

7111. De aquila prosternente leonem ad terram et eruente ei oculos. Viz *Reinoldi Guisco de Goa*, Americani elegiae et epigrammata, při r. 1622, LVII. (*Pěčka z Radostic Michal.*)

7112. Triumphalis Aquilae Romanae cantus, respondens Lamentario vituli Calviniani mugitui, 1620. Rkp. ve Víd. státním archivu, viz *Böhm*, Handschriften, str. 49, č. 11. Srv. Lamentarius. Jest to č. 3. satiry Comes palatinus, viz č. 7177.

7113. Aria: O Bílo-Horské bitvě a victorii anno 1620 8. Novembris, 1720, 12°, l. 4. — Otiskl znovu *Zíbrt*, Z doby úpadku viz č. 6841. Incip.: Ej, Bílá Hora kvete, právě ve stým roce ... Expl.: victoria, victoria v celé české zemi. (Katolická.)

7114. Der keyserischen Armada Gelobet seistu Jesu Christ. Z rukop. otištěno v Archivu des histor. Vereins f. Unterfranken und Aschaffenburg XXX, str. 240-3.

7115. Auss Holland ich verschickhet bin viz Ausschlag č. další.

7116. Ausschlag printz heinrich Fridrich von uranien uber der Union Kriegsverfassung Anno 1620, satyra, viz *Böhm*, Handschriften, str. 48-9, č. 39. Incip.: Auss Holland Ich verschickhet bin.

7117. Ave Maria. Incipit: Haidelberger, man hatt dich gar weit veriagt. Rkp. v Mnichovské dvorní a státní bibliothece. Cod. 4848, str. 1. Otiskuje *Wolkan*, str. 290. — Odchylný text otištěn: Ave Maria. Incipit: Gegrüsset seistu, Jungfraw Maria, — Der Pfaltzgraff hat sich gepackt ex via. Archiv des hist. Vereines für Unterfranken XXX, 1887, str. 250-1.

B.

7118. *Balbín B.*, Fridericus Palatinus Praga Anno 1620 fugiens amittit fasciam insigne ordinis Periscelidis in Ponte Pragensi. Examen melissaeum, č. 6658, liber III, č. 45. Srv. č. 5073-4.

7119. *(Barret, Jacqes Tourangeau)*, Le chant du cocq, françois. Au Roy. Ou tout rapportées les propheties d'un Hermite Allemand, lequel viuoit il y a six vingt ans, dont aucune ont desia esté accomplies au roy de Bohème et Palatinat et les autres predisent que le roy doit reünit toutes les fausses religions à la Catholique et se rendre Empereur de l'univers. Paris 1621, 4°. Srv. s. v. Hoff-Koch, Koch.

7120. Oslavné básně na počesť Ferdinanda II. po bitvě Bělohorské (autor *Pěčka z Radostic*), viz *Reinoldi Guisco de Goa*, Americani Elegiae et epigrammata, při r. 1622.

7121. Basuyne des heyligen oorloogs der Openbaringhe S. Johannis tegen den groten Antichrist den Roomschen Paus der welcke gheheymnissen, van het 12 cap. tot het 20 verclaert worden, nopende de wedervoortbreugginghe der Kercke Christi, de tenietmakinghe des Pausrijck ende de vernielinghe des Paus sullende door Fredericum Coningh der Bohemen ende Keurvorst vanden Paltz wtghevoert worden. In verlegginghe des autheurs, 1622, 4°, l. 20.

7122. Bayrischer Feldtzug D. i. Wellicher Gestalt Ihr Fürstl. Durchl. ausz Bayrn in Böhmen mit Heereskrafft ist gezogen, vnd was sich vor inn vnd nach gehaltener Schlacht auff dem Weiszenberg begeben vnd zugetragen hat. Alles in ein schön newes Liedt verfasset. S. l., 1623, 8°. Srv. *Weller*, Anno, I, 428, č. 1069; *Wolkan*, č. 191, str. 390. — Viz: Bayerischer Feldzug č. 6558.

7123. *Beccerus Alexander M.*, Gratiarum actio ad Deum et Congratulatio ob Serenissimi, potentissimi et pientissimi Principis et Domini Domini Friderici V. Comitis Palatini ad Rhenum, S. R. I. Electoris etc. Felicissimum atque subditis exoptatissimum ex magna Britannia, post celebratas ibidem nuptias cum inclyta Heroina Serenissimi ac Potentissimi Principis et Domini Domini Jacobi Magnae Britanniae, Franciae ac Hiberniae Regis, fideique orthodoxae Defensoris, filia unica Elisabetha Principessa Virgine, Heidelbergam reditum atque augustissimum in illam cum Regia sua coniuge ingressum die VII. Junii 1613, s. l., 4°. Báseň otiskuje *Lipowsky F. J.*, Friderich V., str. 313-8. č. 5129.

7124. Beclach gedaen vanden Praechschen Hoff-Kock ... viz s. v. Hoff-Koch, Koch.

7125. Beclach vanden Coch ... viz s. v. Koch.

7126. Närrisches Einfältiges Bedendckhen, Ob auch Pfalzgraf Fridrich Churf. Rex Eohemiae Allein die ursach seye, dieser von 6 Jaren hero schwebenden kriegs empörung, inn Teutschland. Anno 1624. Rkp. ve Vídeňském státn. archivu, viz *Böhm*, Handschriften, str. 50, č. 3.

7127. Bedřich ve Slezsku v písních viz únorové události r. 1620, č. 5947 a d.

7128. Bedřichův příjezd 1619 v písních viz příjezd, 1619 č. 5406 a d.

7129. Bedřichova korunovace v písních viz korunovace, č. 5406 a d.

7130. Belägerung und Einnehmung der churfürstlichen pfaltzgräfischen Residenz, und Hauptstadt Heidelberg, welche ge-

schehen im Monat September, des 1622 Jahrs, 4°, l. 4. S dřevořezbou. Otiskuje *Opel-Cohn*, str. 156-61. — *Ditfurth*, str. 76-8.

7131. Bericht von dem Fürsten Friedrich V. Pfaltzgrafen bey Rhein. S. l., 1620, 4°. Viz *Mone*, Anzeiger f. Kunde d. deutsch. Vorzeit IX, 1862, str. 85.

7132. Bericht, Wie jhre K. Würdn dess Herrn Pfaltzgraffen Krönung zu Prag soll gehalten werden ... viz č. 5430.

7133. Bericht von der grausamen Verfolgung, welche bei währender Regierung König Friedrichs in Böheimb uber die Bäpstler ... soll ergangen sein. S. l., 1627, 4°. Srv. *Wolkan*, č. 119, str. 392. — Viz obšírně č. 5810.

7134. Gründlicher und Warhafftiger Bericht, Von dem schrecklichen Einfall der Engländer, Welche am 4. July 1621. Durch Ostland kommen sind, in willens sich in Böhmen zu wenden, deren Obristen sind gewesen, Millorch Krahi mit 6000 Reuter, deszgleichen Collonell Majan 500 Reuter, 2000 Fussvolck, 4000 Styrumbsche Reuter, so sich mit Gewalt (als sie vom Schiff zu Lande angelanget) durchgedrungen, und bey 18000 ins Stifft Münster kommen, wie sie so schrecklich gehauset, mit Morden, Rauben, Brennen und Unzucht. Item, wie sie auch in Stifft Badelborn und Carvey an den armen Unterthanen an Manns und Weibspersonen allerley Muthwill verübt und getrieben, auch wie sie von Bischoff zu Cölln durch die Hahnefedern in der Schlacht geschlagen, und was beyderseits todt blieben, solt ihr in diesem Gesang kürtzlich berichtet werden. Im Thon: Wo Gott der Herr nicht bey uns halt ... 1621, fol. Incip.: Ach Gott, sieh doch den Jammer an. Otiskl znovu *Ditfurth-Bartsch*, l. c., str. 54-8.

7135. Kurtzer Bericht der uhralten weissagung von dem jtzigen zustandt der gantzen werden Christenheit: Bevor ab zum Trost und warnung allen Frommen Christen Löblicher Teutscher Nation, unsers vielgeliebten Vatterlandes: Auffs Kupfer gebracht unnd an Tag geben, 1620, fol. s mědiryt. Incip.: Frisch auf, du Teutsche Nation. Otiskl znovu *Scheible*, str. 147-51. Srv. *Drugulin*, č. 1432; *Wolkan*, č. 41, str. 337.

7136. Kurtzer Bericht Von dem Durchleuchtigsten, Hochgebornen Fürsten und Herrn, Herrn Friderich dem Fünften diss Namens, Pfaltzgrafen bey Rhein, des heiligen Römischen Reichs Ertztruchsessen, und dem siben und zwäntzigsten in höchstgedachten Hauss der Pfaltzgrafschaft bey Rhein, Churfürsten, Hertzogen in Beyern etc. Wo unnd wann Ihre Churfürstliche Durchleuchtigkeit geboren, von Jugendt aufferzogen, zur Ehe geschritten, und was sich under das zugetragen, Wie diselbe ins Regiment getretten, und darnach zu dem drey und dreissigsten, und dem zweyten diss Namens, König in Böhmen, erwehlt, beruffen unnd gekrönt: Ohnlängst darnach auch diesem Grossmächtigen Helden ein junger Printz in dem Königlichen Schloss zu Prag geboren, mit namen Rupertus etc. Auch wie Ihrer Majestät erstgeborener Sohn, Friderich Heinrich, von den sämptlichen Ständen dieser Cron, zu einem König gewehlt und angenommen worden. Alles Reimens weis gestelt. Gedruckt im Jahr 1620, 4°, l. 8. Otiskuje *Wolkan*, str. 58-67. Srv. *Weller*, Annal. I, 114, č. 549. — Srv. č. 6143-8.

7137. Warhafftiger Bericht Was massen ... Maximilian ... die Königliche Hauptstadt in Böheimb, den 9. Novemb. diss 1620 J. sieghafft erobert ... viz č. 6810.

7138. Warhafftiger, gründlicher unnd gar kurtzweiliger Bericht, was diese Fasznacht Königs Friderici Hoffnarr und Hoffpfarr zu Cüstrin für eine Comaediam mit einander agiret. Im Jahr 1621, s. l., 4°, l. 7, s dřevoř.: Šašek s rolničkami na kapí a se psem. — Otiskuje: *Opel-Cohn*, str. 111-8. — *Wolkan*, str. 195-204, 357. — Srv. též *Weller*, str. LIV, a *Opel-Cohn*, str. 455. — — Jiné vyd.: Warhafftiger, gründlicher und gar kurtzweiliger Bericht, was diese Fassnacht Königs Friderici Hoffnarr und Hoffpfarr zu Cüstrin für eine Comaediam mit einander agiret. Im Jahr 1621, s. l., 4°, l. 4, s dřevoř. Dva blázni strkají muže do pytle. — — Jiné vyd.: Warhafftige, gründliche und kurtzweilige Historia, Von des Königes Friderici Hoff Narren, und Hoffpfarren, Was sie zu Cüstrin für eine Fassnacht mit einander gehalten. Gedruckt im Jahr 1621, s. l., 4°, l. 4.

7139. Beschaw allhie o frommer Christ — Was der Bapst für ein Kriegsman ist viz Něm. veršování.

7140. Emblematische Beschreibung dess Edlen Oesterreichischen Stamms und dessen Widerwertigkeiten. S. l., a., fol., s mědirytinou. — Jiné vyd. s různými změnami viz *Wolkan*, č. 98, str. 358.

7141. In Bethlehem Gabor. Viz *Reinoldi Guisco* de Goa Americani elegiae et epigrammata, při r. 1622, 37. — Srv. o autorovi č. 7111.

7142. Böhmische Bibel Oder Schawspiegel. Das ist: Ein kurtzes Colloquium unnd Gespräch zwischen hohen Potentaten, Fürsten und Stände, auch fürnehme Reichstädt beyder Religion, wegen des Königreichs Böhmen und andern unirten Ländern. Auss heiliger Schrifft zusammen gezogen und verfast, sehr tröstlich zu lesen. (Dřevořezba.) Gedruckt zu Prag, bey Johan Armgart. Im Jahr 1619, 4°, l. 8. (Satyrický dialog.) — Jiná

vyd.: Bömische Bibel Oder Schaw Spiegel: So aus H. Schrifft zusammen verfasset, sehr tröstlich zulesen (Vigneta). Gedruckt zu Prag, bey Johannes Armgart, im 1619. Jahre 4°, 6 l. — Jiné: Böhmische Biebel Oder Schaw Spiegel, So aus heiliger Schrifft zusammen verfasset, sehr tröstlich zu lesen. Gedruckt zu Prag, bey Johannes Armgart, im 1619 Jahr, 4°, 8 l. — Rukopisně v státn. arch. Vídeňském viz *Böhm*, Handschriften, str. 46, č. 9: Beheimbische Bibel oder Schaw Spiegel, alles auss Heiliger Göttlicher Schrift zusammengezogen. — Böhmische Biebel, Oder Schaw Spiegel etc. So auss Heiliger Schriefft zusammen verfasset, sehr tröstlich zu lesen. (Vignetka.) Erstlich, Gedruckt zu Prag. bey Johannes Armgart, Im Jahre 1620, 4°, 8 l. — Böhmische Bibel oder Schaw-Spiegel, So auss heiliger Schrifft zusammen verfasset, sehr Tröstlich zu Lesen. Gedruckt zu Dortmund Im Jahr 1619, 4°, l. 7. — Srv.: Hier, hier wat Wonders, wat newes van die Jesuwider, In Spanien und dem Marquis Spinola, sampt etlichen lustigen Colloquia und Gesprechen zwischen hohen Potentaten, Fürsten, Ständen und Fürnehmen Stätten beyder Religion, Wegen dess Königreichs Böhmen und andern unirten Ländern, das gantze heilige Römische Reich betreffendt. (Dřevořezba.) Beneben einer Unterredung, so zwischen Ihr May. in Hispanien, Bäpstl. Heiligkeit, und dem Marquis Spinola gehalten. Gedruckt zu Amsterdam, bey Jans Mucken, im Jahr 1620, 4°, l. 22.

7143. Der Pfältzisch Bilgram, oder Walfarter, s. l. a. (1621), př. fol. s mědr. Incip.: Am achten nach all Heiligen Tag — Gschah des Pfaltzgrafen Niderlag. — Otiskuje: *Scheible*, str. 274-9; *Wolkan*, str. 107-12. — Jiné vydání: Der Pfaltzisch Bilgram oder Walfarter. Summa des jetzigen Kriegs wesens. Getruckt im Jahr 1622, 4°, l. 4, s dřevoř. Srv. *Weller*, Annal., I, str. 128, č. 624.

7144. Nederlandsch Blasoen Oft Emblema van Desen Teghenwoordighen Tiit, Met een corte declaratio daer van, fol., s mědiryt. Na konci: Vidit Z. V. H. L. C. Anno 1621. — Srv. *Wolkan*, č. 101, str. 359.

7145. Engelländischer Bickelhäring, welcher jetzund als ein vornehmer Händler und Jubilirer mit allerlei Judenspiessen nach Frankfurt in die Mess zeucht. 1621. s mědr. Otiskuje *Scheible*, str. 81-6. — Jiné vyd. Englischer Bickelhering, jetzo ein vornehmer Eysenhändrlee, mit Axt, Beyl, Barten gen Prage Jubilierende. Anno Ietzt Ietzt zVhaVen sIe seIne TaffeLn MIt BeIL VnD Barten: Psal. 74, § 6 (= 1621), fol., l. 1, s mědr. Otiskuje *Scheible*, str. 86-91. Srv. *Drugulin*, č. 1549; *Wolkan*, č. 99, str. 358. — Srv. Fabula vetus z r. 1621, při diskursech 1621, která uvádí tuto skladbu pod názvem: Aus dem Pickelhäring einen Eisenhändler giessen.

7146. Die (Blinden) ausz (Böhmen). Rebusový pamflet na Bedřicha, 1621, m. fol. Incip.: Hört zu, ir frommen Biderleüt — In diser neuen (Narren) Zeit. — Knihovna Musea král. česk. má jiné vyd. viz *Volf*, Čas. Č. Mus. 1908. Otiskuje *Scheible*, str. 235-6. *Ditfurth-Bartsch*, str. 312-3. *Zwiedineck-Südenhorst*, Zeitungen u. Flugschriften aus der 1. Hälfte des 17. Jahrh. Bibl. Č. Hist. III, č. 12320, Graz, 1873, str. 28. — Srv. Canticum Jesuitarum in Bohemia reductorum, 1. Lied. Srv. *Wolkan*, str. 359, č. 102.

7147. Boemia rediviva. Seu incluti Regni Boemiae, Eique incorporatarum et unitarum provinciarum, Silesiae, Moraviae, et Lusatiae solamen sub auspiciis et ductu serenissimi ac invictissimi principis et domini dn. Friderici . . . ac dominae, dn. Elisabethae . . . In publicam scenam productum Anno quo Fridericus fit rex Boemiae, 4°, l. 16. Srv. *Wolkan*, č. 10, str. 326. — Viz č. 5432.

7148. Funestis agitata fatis Bohemia regi Friderico novo Patriae Patri S. S. et F. P. P. dictante serenissimae atquae exoptatissimae Regiae Majest. suae humillimo cliente devotissimo subdito M. *Vencesilao Clemento Zebraceno*. Boh. Ku konci: Pragae, impressum typis Pauli Sessii Academiae typographi decurrente Anno fiat insticia pereat mundus (chronostich 1519, chybný místo 1619). 4°, l. 22. — Viz o skladbě č. 5418.

7149. Von Bohemen kam ein krigesschar viz s. v.

7150. Bohemi semper fideles in facto viz Encomia Bohemorum s. v.

7151. De motibus Bohemicis carmina viz Carmina s. v.

7152. Ad . . . Jarosilaum Borzita de Martinicz. Viz při r. 1622: *Reinoldi Guisco de Goa*, Americani elegiae et epigrammata XXCIX. Srv. č. 7111.

7153. Conte de Boucquoi Liedt. Veritatis favor. Per interim: anstat der theils versprochenen Continuation, ist conte Buquoi Lied: So ihm sein Dama wegen seiner Ritterlichen thaten, zum ersten unnd fürnembsten danckh ausgetheilt hat. Im Thon: Mit Gott so wölln wir lobn unnd ehrn etc., s. l., et a. (1621). Otiskl *Hormayr*, Taschenb. 1850, str. 353.

7154. In Venc. de Budova. Sat. 7. — Sat. 39. — De Turca Boëmico, cum Alcorano in patriam reverso . . . Eleg. 16. — Eleg. 25. — Eleg. 54. Viz *Petri Ribaldi* Satyrae, při r. 1622. Srv. č. 7111.

C.

7155. Der Siebenköpffige Calvinisten Geist. S. l., s. a. (1619). Př. fol., s mědiryt. Incip.: Disz ist der Calvinisten Geist.

7156. *Campanus Joh.*, Elegia de optimo victoriae genere, quod est vincere se ipsum, magnis patronibus loco strenae ineunte a. 1621 missa, Pragae, typis Pauli Sessii, ao 1621, 4°. Viz též *Zíbrt Č.*, Neuberkův exemplář zápisků Jeníka z Bratřic III, str. 353-61. Čas. Č. Mus. 1907, str. 88. (K oslavě Lichtenšteinově a vítězství Ferdinandova.)

7157. Cantiuncula Boëmica. Im Thon: Durch Adams Fall etc. Incip.: Der Jesuit hat ganz verderbt. V letáku: Variorum disc. nervi XII, Bibl. Č. Hist. III, č. 12060. Znovu otiskl *Wolff*, str. 413-6; *Weller*, str. 29-31; *Wolkan*, str. 51. (Podepsán jest jako autor *Johan M. von Rörig*, který jest autorem též č. následujícího. J. Ph. Cuspinianus = J. v. Roerig, viz *Weller*, Lexicon pseudonym., 2. vyd., str. 133. Jest to parodie na píseň *Lazara Spenglera*, viz *Wackernagel*, Kirchenlied III, č. 71.)

7158. Cantiuncula Bohemica, oder Ein neu Bömisch Trostliedt, ins Teutsch gebracht durch *Jan. Philippum Cuspinianum.* (Joh. v. Roerig.) Im Thon: Es ist das Heyl uns kommen her, etc. Jest to parodie na píseň Pavla Sperata, *Wackernagel*, Kirchenlied, III, č. 55. Z letáku, Rosa Jesuitica. *Weller*, str. 91. *Wolkan*, str. 52-5. Srv. *Volf J.*, Bratří růžového kříže v zemích českých a proroctví jejich na r. 1622, Český Lid XVII, 1907.

7159. Cantus Triumphalis Aquilae Romanae viz č. 7110, 7117.

7160. *Carion J.*, Weissagung von verenderung und zufälen Höchsten Potentaten dess H. Röm. Reichs. Darmbstadt, 1621, 4°.

7161. „Carmen". Auf den König Friderich von Böhmen, 1620, 10 šestiřádkových slok. Uvádí *Mone*, Nachweisung handschriftlicher Volkslieder z rukop. sborníku sbírky E. Schadovy: Allerhand gedenckwürdige Manuscripte. Anzeiger, VIII, 1839, str. 473. Srv. Bibl. Č. Hist. II, č. 4897. Jest asi totožné s číslem následujícím.

7162. Carmen zue Ehren Kön. M. In Böheim von Jungst alhie gewesenen Türgg. gesandten Secretario gemacht, auf Türggk. erstlich In welsch und hernach In teutsche sprach versetzt, Anno 1620. Incip.: Grossmechtigster König Friderich ... Rkp. vídeňský státní archiv, sign. 108, V. Fol. 261-2. Viz *Böhm*, Handschriften, str. 48, č. 19. — Otiskuje *Wolkan*, str. 56-8.

7163. De motibus Bohemicis carmina ad serenissimum et potentissum regem Fridericum, etc. et illustres ac generosos dominos dnn. proceres regni. (Vigneta.) Anno Christi 1619, 4°, l. 6. Viz č. 5425.

7164. Carmina in Friderici Palatini viz č. 5426.

7165. Carmina ad Bavariae ducem, ad archiepiscopum Coloniensem, Trevirensem, Moguntinensem, Bambergensem, Aystettensem viz *Böhm*, Handschriften, str. 47-8, č. 11-16.

7166. Palatinischer Catechismus. Gedruckt im Jahr 1621, fol. l. 1, s měd. Incip.: Gar nit erkennen seinen Gott. — Otiskuje *Wolkan*, str. 279-81, 359.

7167. Caussa, quare piis nulla obtingat victoria, 1622 uvádí *Gryphius*, Apparatus, str. 100.

7168. Centuria Adhortatoria. Das ist, Hundert Verss an vermeinten Behemischen König Friderich, und einmahl gewessnen Pfaltzgraffen, trewlichest ihne ermahnend, wessen in geschehener Sachen er sich zuverhalten. Ein kurtzer Underricht Obrigkeitlicher Pflichten, ein Klag uber jetzschwebende Schwürigkeiten, ein Straff alles Hochmuths. Ein jeglich Reich, so wider sich selbst zertrent ist, das wirdt verwüstet. Matth. 12. Getruckt zu Presslaw auff dem Ziehmarckt, im Jahr 1620, fol., l. 1. — Otiskuje: *Wolkan*, str. 147-50, 338. Incip.: Ein gmeine sag, ists wol bekant.

7169. Cippus ad tumulum unionis erectus. Cui adiunctum fatum Calvinisticum, Olim impense iactatum, nunc fatuum. (Vigneta.) 1621, 4°, str. 8. Srv. *Wolkan*, č. 104, str. 360.

7170. Clypeus rebellionis ... viz *Hrubský Mik.*, s. v.

7171. Colloque entre le pape l'empereur, et autres princes catholiques, et les Jesuites. Auec le Roy de Boheme, les princes protestans et Estats Euangeliques d'Allemagne. Traduict du langage Bohemien en Francois, 1620, 8°, 21 str.

7172. Colloquium oder Gespräch Eines Schweitzerischen Kühmelckers, Holendischen Käss Kramers, und Venedischen Seiffensieders, auch etlicher anderer incidenter zu kommenden Personen von jetzigen der Christenheit Zustandt, darinn etliche gefährliche und schädliche Rathschläg an Tag gegeben werden, zu dieser Zeit sehr nothwendig zu wissen, damit ein jeder frommer uffrichtiger Christ wissen könne, wenn er mit gutem gewissen vertrawen dörffe. Psalm 1. Wol dem der nicht Wandelt im Rath der Gottlosen, noch tritt auff dem Weg der Sünder. Gedruckt im Jahr 1620, 4°, str. 32, s dřevoř.

7173. Colloquium Oder Gespräch, zwischen Bayern, Sachsen, und Pfaltz, sehr lustig und kurtzweilig zulesen. Gedruckt im Jahr, 1621, 4°, l. 4. s tit. dřevoř. (Tři

muži v antickém odění.) — Srv. *Wolkan*, č. 105, str. 360.

7174. Colloquium oder Gespräch zwischen einem Guethertzigen... Christen und den Rebellen... viz č. 5609.

7175. Colloquium dreyer fridliebender menschen von Jetzigem Weltwesen Anno 1620 viz *Böhm*, Handschriften, str. 48, č. 35.

7176. Comedia Jesuitica contra Fridericum Bohemiae regem conficta. Rkp. ve dvorní biblioth. ve Vídni Cod. 8852, fol. 254. Srv. *Wolkan*, str. 339, č. 48.

7177. Comes Palatinus palans sine comite. S. l., s. a., 4°, l. 4. Obsahuje 3 lat. písně: 1. Comes palatinus... Incipit: Cernite palor inops, mea, quando Palatia pallent... 2. Lamentarius vituli Calviniani mugitus super infausto sibi infestoque anno domini vigesimo. Angustiae mihi sunt undique. Incipit: Quam ferus et feralis hic est vigesimus annus!... 3. Triumphalis aquilae romanae cantus, respondens lamentario vituli Calviniani mugitui, super fausto sibi festoque anno domini vigesimo. Gaudebo et exultabo. Incipit: Quam felix et faustus hic est vigesimus annus!... — Jiné vyd. s dodatkem: Leidae in Batavis, apud Heltzuirium, fol., s. a. (1621), 1 l. Rkp. ve Vídeňském státn. archivu, *Böhm*, Handschriften, str. 49, č. 12. — Srv. *Wolkan*, č. 106, str. 360. — *Wolkan*, č. 70, str. 346, uvádí báseň č. 2 jako samostatné číslo, nesprávně na základě *Böhma*, str. 49, č. 10.

7178. Coninck Feest Banden Palatin... viz s. v. Palatini Königreich.

7179. *Joannes Conradus*, Serenissimo ac Potentissimo Principi ac Domino Regi Boëmiae Comiti Palatino ad Rhenum et Electori Duci Bavariae, Marchioni Moraviae, Duci Silesiae et Lucemburgi Marchioni Lusatiae et Dn. nostro clementissimo, demisso adfectu sincerum istud voti mancipo — J. U. D. Svidnicii Lignici Typis Sartorianis, fol. 1 l.

7180. Continuatio der Newen Zeitungen von unterschiedlichen Orten... viz s. v. Zeitungen.

7181. Nova nova antiqua continuationis der neuen Zeitungen... viz s. v.

7182. Contrafactur des verjagten Winter König auch seyn erschröckliches vornemmen wie er sich will rechen etc. (Bedřich obklopený váleč. lidem na trůně. Po stranách a dole 3řád. výsměšná báseň.) Augsburg in Verlegung Dan. Manassers, fol. Srv. č. 7067.

7183. Contrafacter des unüberwindlichsten Königs Aestas oder Sommer Königs neben trefflicher Verheyssung starcken Beystandts Teutscher Nation etc. (Na trůně Bedřich, obklopený rádci. Po str. a dole 4řád. básn. na spojence, slíbivší mu pomoc.) Augsburg in Verlegung Hanss Jorg Manassers — 1623, fol. Srv. č. 7067.

7184. Conversation zwischen zweyen Studenten, einem Catholischen und Calvinisten... viz *Wolkan* str 338, č. 49.

7185. Copia, oder Newe Bericht, desz gewesten Pfaltzgraff offene schuldt, wie jhn Scultetus lehret mit Gedult. Gedruckt Im Jahr, 1621, 4°, l. 4. Incip.: Ich armer, gantz elender Sünder. Srv. *Weller*, Annal. 1, str. 123, č. 598. — Otiskuje *Wolkan*, str. 154-7, 360. — Jiné vyd.: Desz gwesten Pfaltzgraf offen schuldt, Wie ihn Scultetus lehrt Gedult, s. l. a., fol., l. 1. Otiskuje *Scheible*, str. 267-70; *Ditfurth*, str. 42-5.

7186. Coquus Pragensis redux. Der widerkommende Pragische Koch. Im Jahr 1632, fol., l. 1, s mědr. Incip.: Hilff lieber Gott, Ich bin erstart. Otiskl *Wolkan*, str. 311-8, č. 200. — Jiná vydání: Der alte widerkommend Pragische Koch, fol., l. 1, s mědr. — Jiné vyd. s pozn.: Gedruckt im Jahr 1632, fol., l. 1. Srv. *Weller*, Ann. I, str. 159, č. 816. — Otiskl *Frommann und Häusser*, Lesebuch II, str. 114; *Weller*, str. 254-61.

7187. Credo. Počíná: Wir sprechen auch: Ich glaub an Gott, Der hat zerdrent des Fritzen Rott. Rkp. Otištěno: Archiv des hist. Vereins für Unterfranken XXX, 1887, str. 251. Srv. Extra ordinari Postilion s. v.

7188. Serenissimo ac potentissimo principi ac domino, dn. Fridrico Bohemiae regi incluto, comiti Palatino Rheni; S. R. Imperii Archidapifero Electori, Vicario; utr. Bavariae et Silesiae duci; Moraviae ac Lusatiae marchioni; principi sapientissimo, fortissimo, piissimo Silesiam in eaque metropolin Vratislaviam homagi accipiendi ergo feliciter ingredienti, humilima adclamatione gratulatur *Caspar Cunradus*, Phil. et Med. D. A. 1620. Viz podrobně č. 5964.

7189. *Cunradus Casparus*, De serenissimi ac potentissimi principis ac Domini Dn. Friderici I. Bohemiae regis, comitis, Palatini Rheni, Sacr. Rom. Imperi Archidapiferi, Electoris et Vicarii, Ducis & Marchionis Bavariae, Moraviae, Silesiae, Lusatiae Patris patriae optatissimi, fortissimi, fidissimi, felicissimo Vratislaviam Silesiae Metropolin ingressu. Viz č. 5964.

7190. Currier Mit guter und tröstlicher newen Zeitung vor das betrübte Königreich Böhmen... viz č. 5423. Různé vyd. viz u *Wolkana*, č. 13 A., str. 327.

7191. Der Curier Postellion... viz s. v. Postillioen.

7192. Currus solis triumphalis viz *M. Jac. Wczelinus Lstiborenus*, č. 4974.

7193. A Czechico Czechicus (dolor ah!) Leo pungitur Hoste, Inclusus Vafro non Czechico aqueo. Čtyřdílný obrázek, s. l., s. a., na prvním lev v trní, na druhém

s trnem v noze, na třetím Bedřich vytahuje mu trn, na čtvrtém lev následuje Bedřicha. (Pod každým obrázkem případné verše.) Viz *Volf*. Čas. Č. Mus. 1908. — Jiná vyd. s překladem lat. veršů do němčiny viz Abriesz desz Böhmischen Löwens č. 7072.

D.

7194. Da wart Pfalsgraff Friederich aus Heidelberg — Vom Teuffel in Böhmen gefuhrt viz Pfalsch Graffischer Wegweiser, s. v.

7195. Dampierre viz č. 6512 a d.

7196. Epitaphium Henrico Vallio, Tampierri domino, Ductori caesareo militum conscriptum, cum ad Posonium ictu scloppeti exspirasset Anno 1620 Octobri mense. Incip.: Emissae pridem diri Phlegethontis ab undis Viz ruk. ve Vídeňském státním archivu. *Böhm.* Handschriften, str. 48, č. 27.

7197. Epitaphium in comitem Dampier. Viz *Reinold: Guisco de Goa* Americani elegiae et epigrammata, při r. 1622. *Petri Ribaldae*, Satyrae, č. 32. Incip.. Empyreos flabat nuper qui naribus ignes.

7198. Grabschrift auf den Grafen Dampierre Incip. Alhie under disem stein. Viz *Böhm.* Handschriften, str. 48, č. 26.

7199. Danklied Last uns auch ein schön Danck Lied zu Ehren den Calvinisten singen. Otištěna na konci letáku: Historische beschreibung Des jetzigen Unwesens in Teutschland. Darinnen beschrieben wird, wie ein Adler und ein Löw miteinander streiten. Gedruckt im Jahr 1621. 4°, 8 l. — Znovu otišt. *Dittrich-Bartsch*, str. 229. Incip.: Erhalt uns Herr bey deinem Wort.

7200. David Redivivus Oder Augenscheinliche Erweisung, Wie fein und eigentlich das jetzt Emporschwebende Kriegswesen, und der Zustandt König. Mayst. in Böhmen, Pfaltzgraf Friderichs Churfürsten, etc. Mit dem Zustandt desz Königs Davids vor zeiten, Sonderlich so [illegible] es mit Saul zu thun gehabt, sich vergleiche, unnd das dannenhero guter Trost und Hoffnung zu [illegible] auss künnftiger zu schöpffen seye. [illegible] Tandem bona causa triumphat. Gedruckt zu Franckenthal, 1621. 4°, str. [illegible]

7201. La depesche du postillon, [illegible] par le comte de Buquoy [illegible] viz s. v. Postillon.

7202. Le postillon depesche du comte de Bucquoy [illegible] viz tamtéž.

7203. Ein schöner unnd gantz lustiger Dialogus, von dem [illegible] jungen [illegible] Böhmischen Weser [illegible] hernach folgen. [illegible] Der [illegible] Der vermeinte [illegible] Der Graf von Thurn. [illegible] Herr [illegible] Die vermeinte Königin. 6. Hertzog Maximilian in Bayern. 7. Einer ausz seinen Räthen. 8. Der Jonas. 9. Ein Burger von Ulm. 10. Ein Bürger von Nürnberg. 11. Ein Lutherischer von Augspurg. 12. Ein Catholischer von Augspurg. 13. Der Churfürst von Sachsen. 14. Sein Hofprediger, D. Hoe. 15. Zween Böheimische Inwohner. 16. Ein Pott. Beschriben durch *Adamum Luxfuesz*. Getruckt im Jar, Anno 1621, s. l., 8°, 99 str. (Drama.) Srv. *Wolkan*, č. 142, str. 374.

7204. Dicite Pierides, numerum, quem numine faustum viz Friderico V. regi Bohemiae (carmen). č. 7257. — Sr. č. 5428.

7205. In Nicolaum Dionysium (Diviš). Antiquae Urbis Pragensis senatus servum. Viz *Reinold: Guisco de Goa* Americani elegiae et epigrammata, při r. 1622. LXIII.

7206. Discursus mirabilis de vero statu Bohemiae, Moraviae, Austriae et aliquot principatuum — ridentem dicere verum quid vetat? 1620. Januario mense. Satyra. Viz *Böhm.* Handschriften, str. 47, č. 13.

7207. Discurs Etzlicher Wandersgesellen, Wie die Miteinander gar ein lieblich Gespräch mit Pfaltzgraff Friedrichen und Herren Buqui halten, von wegen des jtzigen Zustandes im Römischen Reich, unnd wie auch entlich Spinnola sein Gespräch auch mit jhnen helt. Dřevořezba. Im Jahr 1621. 4°, 1. 10. Prosaický dialog. Srv. *Wolkan*, č. 105, str. 361.

7208. Variorum discursuum nervi XI. viz Böhmisch Freudenfest. — XII. oder Spanischer Gelrantz. Bibl. Č. Hist. III. č. 12109.

7209. Disz ist der Calvinisten Geist — Der in der Welt sehr starck einreist viz Der Schönkilpige Calvinisten Geist č. 7155.

7210. A domino factum. Submissimum Principem ac Dominum, Dominum Fridericum V. Rheni Palatinum, ducem Bavariae, S. Rom. imperii septemvirum, tanquam electum Bohemiae regem, Pragam auspicato ingredientem, academia excipit hoc emblemate ConIVgIVM InVIDentIVM [illegible] s mědir. — Dva latinská distichа Macte abi Deus [illegible] regnat serena [illegible] s německým překladem [illegible] Trawrigkeit. Hilf Gott bey seiner — *Wolkan*, str. [illegible], 206. — *Zíbrt*, Zápisky Jana Jeníka z Bratřic. Čas. Č. Mus. [illegible] Srv. č. [illegible]

7211. Du [illegible] unser [illegible] lieber Christ. — [illegible] Antichrist [illegible] viz [illegible] s. v.

7212. Duces [illegible] Viz *Petri* [illegible] Satyrae [illegible] a d. [illegible] Thurn, Hlavní z Felsu [illegible] Thurn a Slik. — Ibid. epig. 5[illegible]

E.

7213. Königlicher Mayt: in Böhmen Ehrenrettung, wider die bisshero aussgesprengten Passquillen, auch noch unverzagten Löwenmuth wider alle seine Feinde. Psalm 18. Ich wil meinen Feinden nachjagen, und sie ergreiffen, und nicht umbkehren, biss ich sie umbracht habe. Ich wil sie zerschmeisen, und sollen mir nicht wiederstehen, sie müssen unter meine Füsse fallen. Du kanst mich rüsten mit Stärcke zum Streit. Du kanst unter mich werffen, dich sich wider mich setzen. Im Jahr: Vszgang VnD enDe VVIrDs aLLes geben (= 1621), 4°, l. 4, s dřevoř. Otiskuje *Wolkan*, str. 239-41, 361. — Jiné vydání: Königlicher May: in Böhmen Ehrenrettung, wieder die biszhero aussgesprengten Passquillen, auch noch unverzagten Löwenmuth wieder alle seine Feinde. Psalm 18.... Im Jahr AVszgang VnD enDe VVirDs aLLes geben (chron. 1621), 4°, l. 4. Otiskuje *Opel-Cohn*, str. 102-4.

7214. Ey, bonus Vesper, Herr Scribent viz Einred und Antwort č. 7220.

7215. Ey wett der Teufel, was musz sein viz Pragerischer Hofkoch s. v.

7216. Ein frommer Held auff dieser Erdt... viz Der Böhmische Soldat, s. v.

7217. Ein gmeine sag ists, wol bekant viz Centuria adhortatoria č. 7168.

7218. Ein Hand, nach Gottes willen, Greift aus den Wolcken hraus... viz Leones triumphantes s. v.

7219. Ein Katz, ein Hund, ein grosser Aff, Disz Hauszgesind hat jetzt der Pfaltzgraff viz Des Pfaltzgraffen Hausgesind s. v.

7220. Einred und Antwort, Das ist: Ein Gespräch desz Zeitungschreibers mit seinem Widersacher, s. l. a. (1621), fol., l. 1, s měd. Incip.: Ey, bonus Vesper, Herr Scribent. — Otiskuje: *Scheible*, str. 96-9. *Wolkan*, str. 189-93, 361-2.

7221. Ein schöner Zweig — Im heilign Reich viz Perpetuirter... Winter- u. Sommer Löw, s. v.

7222. Ein schwere Schlagt in Böhmerland — Erhub sich gehn dess Adlers Standt viz Keyserliche Schlacht, s. v.

7223. Ein starker Löw, mit frischem Muth. — Thät sich gänzlich vermessen viz Gehaime Andeutung č. 7107.

7224. Einen newen Schneider zu Röcken bestellen, paškvil, viz Fabula vetus z r. 1621, při diskursech r. 1621.

7225. Eins Morgens frü im Iaw allein — Spatziert ich in ein Wäldelein viz Labyrinthus s. v.

7226. Ej, Bílá Hora kvete, právě ve stým roce, viz Aria o bílohorské bitvě č. 7113.

7227. Ej již čas ten přichází — Proroctví dávního — Svět skončení dochází — cíle posledního... viz Písnička žalostivá.

7228. Elegia de optimo victoriae genere, quod est vincere seipsum viz *Campanus*, č. 7156.

7229. Elisabeth Stuart in J. 1619, Königin von Böhmen. Viz č. 5168. (Alžběta).

7230. Emblemata, welche das Leben, die Thaten etc. des Signor Spangniols deutlich erklären s. l. et a. (c. 1620), fol., s ryt.

7231. Emissae pridem diri Phlegethontis ab undis viz Epitaphium Henrico Vallio, č. 7196.

7232. Empyreos flabat nuper qui naribus ignes viz č. 7197.

7233. Encomia Bohemorum, 1619, viz č. 5610, a *Volf*, Čas. Č. Mus. 1908. Rkp. ve Vídeňském státn. archivu, *Böhm*, Handschriften, str. 46, č. 5.

7234. Englischer Comoedianten Gemite für plaudite, viz Fabula vetus z r. 1621, při diskursech z r. 1621.

7235. Tria epigrammata latina ad regem Magnae Britanniae, (s narážkami na české poměry) viz *Böhm*, Handschriften, str. 47, č. 3.

7236. Epinicium ad duces caesarianos fortissimos recuperata Praga. Antverpiae, Apud Abrahamum Verhoenium, 1620. Superiorum permissu, 4°, l. 3. Srv. *Wolkan*, č. 53, str. 341.

7237. Epistolae Friderici antehac electoris nunc exulis iam olim ad varios scriptae missaeque, sed hoc demum anno 1621 erutae. Atque ab eodem Friderico, tanquam a redivivo Ovidio usurpatae. S. l. a., 4°, 24 str. (14 lat. básní). — Jiné vyd. Epistolae Friderici ante hac electoris nunc exulis iam olim ad varios scriptae missaeque, sed hoc demum anno 1621 erutae. Atque ab eodem Friderico, tanquam a redivivo Ovidio usurpatae. Anno 1621, s. l., 4°, 27 str. — *Wolkan*, č. 112, str. 362.

7238. Erhalt uns, Herr, bey deinem Wort — Und hilff dem Spinola dapffer forth viz Die Calvinische Music s. v.

7239. Erhalt uns Herr bei deinem Wort — Und steur der Calvinisten Mord viz Danklied, s. v.

7240. Erstanden ist der heilig Husz... viz Johannis Ziszkä von Kelch... Mandat, 1620. Bibl. Č. Hist. III. č. 12060.

7241. Erstlich thut man befinden dessgleich viz č. 5430.

7242. Es ist das Heyl uns komen her viz Cantiuncula Bohemica (Rosa Jesuitica) č. 7158.

7243. Es hat ein Tänzer gesprungen — Ein Tanz; der hat erklungen viz Calvinischer Vortanz s. v.

7244. Evangelium Johannis am 1. Cap., 1621, fol., 1 l., s dřevoř. (Parodie v prose.)

Incip.: In der Zeit: Sandten die Abtrinnigen vom Kaiser. — Otiskl *Mone*, Anzeiger f. Kunde d. deutsch. Vorzeit XVI, 1869, str. 299. — *Opel-Cohn*, str. 100. Rkp. ve dvorním archivu Vídeňském pod názvem: Evangelicum Bohemicum, viz *Böhm*, Handschriften, str. 50, č. 10. Srv. *Wolkan*, č. 114, str. 362.

7245. Expostulatie Episcopi Spirensis cum Ernesto, comite Mansfeldio, nec non Responsio Mansfeldii ad Episcopum Spirensem. Incip.: Domine Erneste. Rkp. ve Vídeňském státn. archivu, viz *Böhm*, Handschriften, str. 49, č. 13.

7246. Extract Der Anhaltischen Canzley, Das ist: Abrisz, wie der Caluinische Geist durch seine geheime Räth, wider das Römische Reich, und consequenter wider die Catholische Römische Kirchen practiciert, doch die Rathschläger ob jhren Practicken selber zuschanden worden. Was glerte durch die Schrifft verstahn, Das lehrt das Gmähl den gmainen Mann. (1620), př. fol., s mědr. Otiskuje *Scheible*, str. 249-53.

F.

7247. Newes König Fest . . . viz Palatini Königreich.

7248. Der Flachs ist heur gerahten wol . . . viz Spannische Spinnstuben č. 3962.

7249. Epithalamion et Συγχαρμα super faustis nuptiis Serenissimum Friderici V. Comitis Palatini Rheni, S. R. I. Archidapiferi et Electoris, Ducis Bavariae etc. et Elisabethae, Potentissimi Jacobi, Magnae Britanniae, Franciae et Hyberniae Regis etc. Filiae unicae, Feliciter celebratis Londini XVI. Cal. Martii 1613. Et Laeto eorum Heidelbergam adventu, Illius quidem III. Idus Maias, Huius vero VII. Jun. eod. anno per *Joannem Forbesium*, Cotharisium, Scoto-Britannum. In demissi obsequii, debitae observantiae, et grati animi testimonium, s. l., 4°. Otiskuje *Lipowsky F. J.*, Friderich V., str. 319-32, č. 5129.

7250. Freu dich mein liebes Vatterlandt viz Adhortatio ad Bohemos č. 7082.

7251. Freud haben und Leyd tragen — Seind beysam dieser Zeit . . . viz Ein newes Lied, von der herrlichen Victori und Sieg s. v.

7252. Variorum discursuum Bohemicorum nervus XI. sive aureum Bohemorum saeculum, Böhmisch Freudenfest (König Fridericus I.), 1620. Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 12060.

7253. Frid und treu ist mein höchster zier viz Des Königs in Böhmen liedlein tuto s. v.

7254. Böhmische Friedenfahrt, viz č. 5629.

7255. Fridenreich ist unser König frumb viz De rege Bohemico Friderico č. 7266.

7256. Fridericus in Silesia viz únor 1620, č. 5947 a d.

7257. Friderico V. regi Bohemiae. Incip. Dicite Pierides viz č. 5428, 7257.

7258. M. DC. XIX. FrIDerICVs I. reX hyeMIs. XX. XXI., XXII., XXIII., XXIV., XXV., XXVI. et aestatIs: fIt: sIt: et erIt: Ingens: BoheIae: In annos XXVII., XXVIII., XXIX.., XXX. NestorIs: fatIs: benIgne: ferIos. Das Friderich dieses Namens der Erste, Erwehlter und Gekrönter König in Böheimb, von vielen nur für einen Winter König, ausz denen Worten, der ersten obern Zeil schimpflich ausz geruffen worden ist, und dasz aber das gegentheil hierausz erscheinet, bringen solches die folgenden Jahrzahls Buchstaben mit sich, das höchst ermelter König noch viel Jahr, Sommers und Winters Zeit uber, durch Gottes sonderbare Allmacht, ein König in Böheimb seyn und verbleiben werde, s. l., (1620, ne 1619, jak chronostichon praví), fol., l. 1, s mědr. (podobizna Bedřichova). — Rukopisně ve Vídeňském dvorním archivu srv. *Böhm*, Handschriften, str. 48, č. 23. — Otiskuje *Opel-Cohn*, str. 20-1. *Wolkan*, str. 38-9.

7259. FrIDerICVs I. ReX BoheMIae & RhenI: Von Gottes Gnaden, New: und alter erwehlter, gekrönter und gesalbter, auch angefangener und (Gott Lob) uber das Jahr bestendig. wehrender, Böhmischer Sommer: und Winter König, welcher zwar von etlichen nur Winters Zeit uber König zu seyn, aussgeschrieben, so sich aber nunmehr durch GOTTES Allmacht im Werck weit anderst befindet. obl. fol., s mědirytinou. Na konci: Gedruckt im Jahr 1620. Otiskuje *Wolkan*, str. 40-2.

7260. Ad Fridericum Electorem Palatinum, pseudoregem Bohemorum. Viz Reinoldi Gvisco de Goa Americani Elegiarum et epigrammatum cum miscellaneis liber posterior. Při r. 1622 *(Petri Ribaldi*, Satyrae), XXIIX.

7261. De Bohemia rege novo exultim jubilante, ibid. XXVII.

7262. Pseud - Anti - Regulus, ibid., XLIX.

7263. Rex profugus, ibid., L.

7264. Praga, Batavus, Iberus, ibid., LIX.

7265. Batavo-Bohemus, ibid., LX.

7266. De rege Bohemico Friderico I. V let. Variorum discursuum Bohem. nervi XI, l. 20a. — *Skála*, l. c., III, str. 378. — Otiskl znovu *Wolkan*, str. 43. Tamtéž viz menší píseň: Dem Herrn Zebaoth sey die Ehr, str. 44. — U druhého vyd., které *Wolkan* neuvádí, jsou další menší verše: In effigiem Dn. Joan:

Hussi (J. J. (M?) F. P. J. C.). Incip.: En Hussi faciem! Constancia, quem cinefecit; Hie knie ich Husz und ruff Gott an (s vyobr. klečícího Husa, modlícího se za krále Bedřicha); Leb lang erwehlter König gut.

7267. Fryderyka króla seces żałosny, 1621. Viz *Finkel*, Bibl. Polsk. I, str. 441.

7268. Frisch auff, du edles Löwen Hertz viz Ehrenrettung č. 7213.

7269. Frisch auf, du Teutsche Nation, Auf Gott im Himmel baue viz Kurtzer Bericht der uhralten weissagung, č. 7135.

7270. Fritz, du verwöhntes Kind — Wie bistu worden so blind viz Neu bohemische Venus s. v.

7271. Frolockt und Jubiliret viz *Thomas Hoffmann*, Ein schöner Lob unnd Ehren Gesang s. v.

G.

7272. Gar nit erkennen seinen Gott viz Palatinischer Catechismus č. 7166.

7273. Ein schöns Gebett auff die jetzt gefährliche zeyt zu sprechen, 1620. Rkp. ve Vídeňském státn. archivu, viz *Böhm*, Handschriften, str. 49, č. 41.

7274. Pfaltzgraff Fridrichs Gebet und Hertzsäufftzen, Welches er ohn unterlass thut, wegen der Böhmischen Kron, und auch seiner eigenen Chur Pfaltz, die er so plötzlich verlohren und verlassen muss, auch wie er sich an dem Römischen Keyser vergrieffen hat. Item: Des Monsieur Tilli Vater unser. Gedruckt zu Gülich, Im Jahr 1623, 4⁰, l. 4.

7275. Dess Ritterlichen Graffen Heinrich Matthes von Thurn, Gebett . . . viz č. 4875.

7276. Neu gemachte 10 geboth für den Churfürsten von Haidelberg. Rkp. v Mnich. dvorní bibliothece cod. 4848, fol. 9; též ve Vídeňském dvorním archivu, viz *Böhm*, Handschriften, str. 48, č. 38. — Jiný rukopis: Neuwe zehen gebott für den vermeindten küng in Böheimb. Otištěno *Mone*, Anzeiger f. Kunde d. deutschen Vorzeit, XVI, 1869, str. 299. — Srv. *Wolkan*, č. 58, str. 58.

7277. Gegrüsset seistu, Jungfraw Maria — Der Pfaltzgraff hat sich gepackt ex via viz Ave Maria 6, č. 7117.

7278. Denckwürdiges Geheimnuss: Einer allbereit erfülleten, und noch zukünfftigen Prophecey . . . viz č. 5605; *Dolenský*, č. 3759.

7279. Gelobet seistu, Jesu Christ — Dasz es darzu kommen ist viz Der keyserischen Armada č. 7114.

7280. Boheemsch geluyt Ofte Christelyck Gespreck, Over het teghenwoordich Boheemsche wesen, ende de Oorloge daer ontrent ontstaen. Ingestelt tot waerschouwinge, ende moedgevinge van de gene, die in de selve oorloge vermenght zyn. Door *Ireneum Philalethium*. Iudicum 5 . . . . (Dřevořezba.) T'Amstelredam, Voor Marten Jansz Brandt, Boeckver kooper, wonende inde Grave-Straet, by de Niemve-Kerck, in de Gereformeerde Catechismus, 1620. Na konci: T'Amsteldam, Gedruckt bey Paulus von Ravesteyn. Anno 1620, 4⁰, 60 str. Za autora se uvádí *Jacobus Triglandus* nebo správněji podle *Tiele*, Bibliotheek van nederlandsche pamfletten, I, č. 1684. *Ewout Teelinck*. Srv. *Wolkan*, č. 73.

7281. *A. E. B.*, Ein bittlich Gesang an Keyser Ferdinandum. In Bruder Veits Ton Mel. 12. Rkps. v městském archivu ve Schweinfurtu. Incip.: O Keyser Ferdinande. Otiskuje *Ditfurth*, str. 60.

7282. Ein schön new Gesang Von König Fritzen ausz Böhmerland. Im Thon, Wie man den armen Judas singen thut. Gedruckt jm jahr 1620, 8⁰, 4 l., bez m. Incip.: O du armer König Fritz — Was hast du gethan. Otiskl *Wolkan*, str. 117-123. — Jiné vyd.: Ein schönes Liedt vom Winters-König Fritzen, viz *Opel-Cohn*, str. 451-2. — Jiné vyd. viz Lamentatio über den König in Böhmen. — Jiné viz Fünf unterschiedliche Gespräch, č. 3, č. 7285.

7283. Gespräch desz Holländischen Fischers und Seeländischen Webers, mit dem gewesenen Pfaltzgrafen, s. l. a. (1621), fol., l. 1, s mědr. Incip.: Herr König, wollt ihr mit uns gahn. Otiskuje: *Scheible*, str. 102-5. *Wolkan*, str. 218-21.

7284. Gespräch uber das Böhemische Wesen. Otiskl z letáku: Fünff underschidliche Gespräche, č. 2. *Wolkan*, str. 134-8, 363, viz č. 7285. Rkp. ve Vídeňském státním archivu, viz *Böhm*, Handschriften, str. 48, č. 36 pod názvem: GeSprech dreyer fridliebender Christen scilicet von Jetzigem weldtwesen. Srv. č. další.

7285. Fünff underschidliche Gespräch und Kurtzweilige Lieder: Das erste: Ein Jubel und Frolockung, uber die eroberung und einnemung der Königklichen Haupststatt Prag. Das ander: Caluinisch Merckzeichen und Gespräch, uber das Böhemische Wesen Componiert. Das dritte: Vom Winter König Fritzen, und wie es jhme vom anfang diser Rebellion, biss auff dise zeit ergangen. Das vierte: Dess Winter Königs Klagliedt, darinnen er sein ausstreiben und Armseliges Leben beklagt. Das fünfft: Ein schönes Liedt von den Böhemischen Soldaten: Und kan ein jedes in bekandter Melodey Gesungen oder gelesen werden. Allen Guthertzigen Christen zu einer trewen wahrnung an Tag geben, unnd in offnen Truck verfertiget. Getruckt im Jahr Jesu Christi, 1621, 8⁰, l. 8, s. l. — 1. a 5. otiskl *Opel-Cohn*, str. 91-6 a po něm *Ditfurth*, str. 45-7.

2. rukop. ve Vídeňském státn. arch. viz *Böhm*, Handschriften, str. 48, č. 37, pod titulem Pasquillus, otištěna částečně u *Opel-Cohna*, str. 92, *Mone*, Anzeiger f. Kunde d. deutsch. Vorzeit, 1869, str. 270; 2., 4. a 5. u *Wolkana*, str. 86-7, 134-8 a 158-62. — — Rukopis ve Víd. státním archivu má nadpis: Collequium dreyer fridliebender menschen von Jetzigem Weltwesen Anno 1620. Patří k němu u *Böhme* mylně rozvedená čísla 35; 36: Gesprech dreyer fridliebender Christen scilicet von Jetzigem weldtwesen; 37: Pasquillus.

7286. Vertrawtes Gespräch von Princeszin von Heidelberg, mit ihrem gehaimen Rath Johan Claudio. Gedruckt im Jahr 1621, s. l., fol., l. 1., s mědr. Incip.: Johan Claudi, wo kompt jhr her? — Otiskuje: *Scheible*, str. 100-2. *Wolkan*, str. 221-3.

7287. Vertrawliches Gespräch etlicher Personen, Nemlich eines Bäyers, Sachsens, Böhmens und unparteyischen ausländischen Peregrinanten, Welche sich, wegen des jetzigen Zustand im heiligen Römischen Reich, und sonderlichen der Böhmischen Unruhe halben. Politice und Theologice unterreden, Daraus zuersehen, durch was Mittel diesem entstandenen Unweisen abgeholffen, und das heilige Römische Reich Teutzscher Nation, zu vorigen ruhigen Wolstand, mit der Hülff Gottes, widerumb gebracht werden köndte. Allen getrewen Patrioten und auffrichtigen Liebhabern allgemeines Vaterlandes, zu guter nachrichtung in Druck verfertiget, Durch *Fridericum Wolrath*, Veritat. Stud. Lege et judica. Gedruckt zu Leyden im Jahr, 1621, 4°, l. 20. Srv. *Wolkan*, č. 117, str. 363-4.

7288. Den grooten Geuzen-Bril. Mědiryt., fol., s. a. (1621). Karikatura na bitvu bělohorskou. — Jiné vyd., s nadpisem: Praga. Besich mich wer da will — Ich bin der Gensen Bril — Quil me regarde qui veut. Je suis lunette des Geux. S německým textem a nadpisem: Parallela, Desz grossen unnd kleinen Brills, in Böhmen unnd auff dem Rhein. Incip.: (Prag fängt an und spricht:) Ich bin ein Statt im Böhmerland. Srv. *Wolkan*, l. c., str. 364, č. 120.

7289. Den krancken Gier s. l. a. (1621) (Satira na Bedřicha, jenž zobrazen na loži nemocný.) Jest to odpověď na Roomschen Roffelpot, srv. s. v.

7290. Gleichwie der Palmenbaum sich bückt viz Variorum discursuum Bohem. nervi contin. XII., l. c. — Znovu otiskl *Weller*, str. 28-9; *Wolkan*, str. 48-9. (Jest to volný překlad lat. distich: Palma viget semper, semper Friderice vigebis . . . *J. M. S. C. P. C.*)

7291. Gleichwie in einem Garten schön — Die falsch Schlang sich thät unterstehn viz Gerechter Weeg weisser des jrrländischen Königs s. v.

7292. Glück zu, Schlick, Joachim Enderlein — Ich höre, du sollst Kalvinisch sein . . . viz *Schulze Theod.*, Spottgedicht auf den Grafen Joachim Andreas Schlick, Niederlaus. Mitteil. VII, 1903, str. 86-90. Autorem byl podle Schulze purkrabí *Karel Hanibal z Donína*. *Wolkan*, č. 62, str. 344 uvádí tento paškvil pod titulem: Homenis Zu den Dorophores et dimophores podle rukop. ve dvorním archivu Vídeňském, viz *Böhm*, Handschriften, str. 49, č. 9.

7293. Das Bemisch Glück viz Alhier Sih, č. 7901.

7294. Des gewesten Pfalzgrafen Glück und Unglück viz č. 7904.

7295. Böhmisches Glücks- und Unglücks-Raht . . . viz č. 7904.

7296. Römisch-Catholisches Wunderseltzames Glück-Rad, auch wahre Abcontrafactur desz Antichristlichen Bapstthumbs. S. l., 1620, fol., s mědiryt. Incip.: Dreh um disz Rädlein, lieber Christ.

7297. Glücksteuber oder Schadenfroh, das ist spöttischer-hönischer Politikus, zu diesen schreibsüchtiger Zeiten allen Speyvögeln und Sannionibus zur Warnung und Lehr vorgestellt, 1621, 4°.

7298. Eine bey 1620 Jahr Glückwünschung zur Zeitlichen herschung alhier und dorth zum Triumph Friderichen V. Pfaltz-Graffen, etc. Ein Christl. Evangel. Gesang, welcher auff den Tage der Beschneidung Jesu in Böhmen zu singen breuchlichen ist. Deutsch vertirt und komponirt durch *Georg Fridrichen*. Gedruckt bey Daniel Carl v. Carlsberg, s. a (1620), fol., l. 1, s notami.

7299. Gott, der du aus dem Firmament viz Andächtiges Gebetlein č. 7274.

7300. Dasz Gott regier der König Hertz viz Fridericus rex Bohemiae, č. 7259.

7301. Durch Gottes Will und Krieges Macht — Der Böhmer Trutz und stolzer Pracht . . . viz Ein schön newes Liedt von der herlichen und siegreichen Schlacht, so zu Prag den 8. Nov. geschehen č. 7422.

7302. Grabschrift auf den Grafen Dampierre viz č. 7196-8.

7303. Groszmechtigster König Fridrich viz Carmen zue Ehren Kön. M. In Behaim č. 7162.

7304. *Guisco de Goa Americani Reinoldi* Elegiae et epigrammata, viz při r. 1622: Petri *Ribaldi* Satyrae.

H.

7305. Hactenus a curis vacuus vixisti et in alta viz Timidioris cuiusdam Judicium č. 7373.

7306. Heidelberga tuis, o Friderice, sub alis — Dum facili quondam pace fruebar

ego viz *Welter Dav.*, Serenissimo principi Friderico V., s. v.

7307. Haidelberger, man hatt dich gar weit verjagt viz Ave Maria č. 7117.

7308. Zu Heydelbergk in der Churfürstlichen Stad — Mein Sitz unnd Residentz ich hat... viz Jämmerliche und erbärmliche Klagschrifft s. v. Querela.

7309. Een Hardt Bode, Brengende quade tydinge Uyt Boemen Met een Geestelyche Hert-Sterckinge daer tegens. Viz *Ireneus Philalethius*, č. 7525.

7310. Ein Hartter Bott, Der Böse Zeitung aus Böhmen bringt viz *Irenaeus Philalethus*, č. 7525.

7311. Hasen Gschrichhige Harte gfrir Khunst und Wundtsalben Weliche Friderich von Heidelberg in stirm und schlachten gebracht hat. (Rebus.) S. l. a., fol., l. 1, s mědr. Faksim. otiskuje *Nagl*, Osterr. Litteraturgeschichte; srv. *Wolkan*, č. 121, str. 365.

7312. Des Pfaltzgrafen Hauszgesind viz č. 7510.

7313. Heerzug der Böhmen nach Unter-Österreich 1619 viz písně o tažení Čechům do Rakous č. 4853.

7314. Bäpstliche Heillosigkeit Wappenbrief, Auch Böhmisches Aller Augen, Mährisch Vatter unser, und Alter Schlesischer Glaub: zu ehren und wohlgefallen, Allen schwartzen, grawen, weissen und Blitzblawen Römischen Noll- und Stollbrüdern an tag geben, fol., 1 l., s mědiryt. — Otiskl *Weller*, str. 59-60. Srv. *Wolkan*, č. 34, str. 335. Viz č. 5620.

7315. Herr König, wollt ihr mit uns gahn — Auf ein klein Recreation viz Gespräch des Holländischen Fischers č. 7283.

7316. Herrn Mainung, Pfaltzischer viz Pfaltzischer Herrn Mainung č. 7518.

7317. *Hertlingius Johannes*, Patriae tripudium festivum post excussum machinationum jesuiticarum laqueum super electo et coronato jamque Wratislaviam in Silesiam magnificentissime homagii causa veniente Friderico rege Bohemiae, 1°, viz č. 5994.

7318. Hertzog Friderich, Pfaltzgraff bei Rhein viz Kurtzer Bericht Von dem Durchleuchtigsten .... Friderich viz č. 7136.

7319. Hie lieg ich, armer Graf Tampier... viz č. 6515.

7320. Hie siehst du, lieber Leser frey — Wie s bis daher beschaffen sey... viz č. 7089.

7321. Hie stat der Mann vor aller Welt, s. l., 1621, fol., s ryt. Incip.: Wa ist ein Schleiffmül in der Gassen — Ich soll mein Messer schleifen lassen etc.

7322. Hier, hier wat Wonders, wat newes van die Jesuwider... viz č. 7142.

7323. Hilff lieber Gott, Ich bin erstarrt viz Coquus Pragensis redux č. 7186.

7324. Warhafftige, gründliche und kurtzweilige Historia... viz č. 7138.

7325. Warhafftige... Historie von des Königes Frederici Hoff Narren und Hoff Pfarren, was sie zu Cüstrin für eine Fassnacht mit einander gehalten. S. l., 1621, 4°. Paskvil proti stejnojmennému č. 7138.

7326. *Ab Hoeckelshoven Johannes*, Votum, divo Friderico regi Bohemorum devotum viz č. 5965.

7327. Königliche Hoffhaltung von Böhaimb Muth, Welche geführt hat, ein kleine zeit der Haidelbergerischer Churfürst, und geraten in Armut, darumb man nicht allzeit sol folgen thun: In Reimweisz zuersehen, was jhme dem gewesenen König gegeben worden ist für ein Lohn. Gedruckt Im Jahr 1621, 4°, 4 l., s. l. Incip.: In Böhaimb war ich zum König gemacht. — Otiskuje *Wolkan*, str. 141-4. — Srv. *Ditfurth-Bartsch*, str. 320: Palatini Königreich in der Fasten. Viz č. 7490 a Newes Königfest č. 7393, 7396.

7328. *Hoffman Paulus*, A. O. J. Hymnodia regia davidica sive psalmus XXI viz č. 5987.

7329. *Hoffmann Thomas*, Ein schöner Lob unnd Ehren Gesang. Der langgewünschter und frewdenreicher Krönung vor das Königreich Böhmen viz při korunovaci 1619, č. 5422.

7330. Pragerischer Hofkoch vom Wintermonat 1620, fol., l. 1, s mědiryt. Dole: Getruckt im Jahr, 1621. (Kuchař s nepokrytou hlavou, v levo obrácen; pravá ruka jest pozdvižena, v levé drží mísu. V pozadí kuchyně 2 okna, jimiž se vidí bitva na Bílé Hoře.) Incip.: Ey wett der Teufel, was musz sein. — Otištěno u *Wolkana*, str. 103-6. — Druhé vyd.: Prägerischen Hoff Kochs Verwunderungs Klag, das man die Speisen ausz der Kuchen nit abholen und zu Tisch aufftragen wil. (Dřevořezba: Kuchař s rukama rozpřahnutýma, za stolem, pokrytým mísami.) Geschehen im Wintermonat, im Jahr 1620, 4°, s. l., 4 l. Incip.: Je, wie der Teuffel musz es sein. — Třetí vyd.: Pragerischer Hofe Koch, Wie sich derselbe uber dem jetzigen Zustand zu Praga, und in dem gantzen Königreich Böhmen so hoch verwundert: Wie allda der König mit allen Rähten und gantzen Hoffgesind, sampt allen bey sich habenden Kriegszvolck, in so geschwinder eil von dannen verjagt worden. Beneben einer kurtzen Ermahnung und Unterricht, wie sich die Herren Stände sampt derselben adhaerenten künfftiger Zeit gegen Ihre Käyserl. Mayst. verhalten sollen. (Dřevořezba: Střílení na město.) Gedruckt im Jahr 1621, 4°, l. 8. Počátek jako u vyd. druhého. — Čtvrté vyd.: Pragerischer Hofe Koch Vom Wintermonat, Im Jahr 1620, fol., s mědiryt., bez m. a r. Tištěno u *Wellera*, str. 62-73;

Týž, Annal. I, 129, č. 633; *Frommann* u. *Häussers*, Lesebuch II, str. 111. — Páté vyd. jest patisk čtvrtého. Dřevořezba hrubá. — — Leták Fabula vetus 1621, viz při diskursech 1621, uvádí tuto skladbu pod názvem: Pragerischen Mundkoch machen. — Srv. též *Weller*, str. XVIII a LV; *Bechstein*, Deutsches Museum II, str. 248. — Hollandský překlad: Beclach vanden Cock vanden verdreven Coninck van Bohemen, 1621. V. P. C. C. A. (= Vidit Pater Coens Censor Antverp.) Srv. *Muller*, De nederlandsche geschiedenis in platen IV, 1431 c. — Jiný překlad: Beclach gedaen vanden Praechschen Hoff-Koch, vande Wintermaent des Jaers, ouer den verdreuen Coninck van Bohemen. 'Htantwerpen (sic) by Abraham Verhoenen, op de Lombaerde veste, inde gulde Sonne, 4', l. 4.

7331. In Holloch. Viz *Petri Ribaldi*, Satyrae, při r. 1622, sat. 34. — Ibid. eleg. 54.

7332. Homenis (!) Zu den Dorophores et dimophores viz Glück zu, Schlick, č. 729?.

7333. Hört zu, Hört mirabilia viz Böhemische Tragoedie s. v.

7334. Hört zu, ir frommen Biderleut — Zu diser neuen Narren zeit . . . viz Die Blinden ausz Böhmen, č. 7146.

7335. Hortus Palatinus a Friderico, rege Bohemiae, electore palatino, Heidelbergae extructus, Salamone de Caus, Francofordi ad Moen., apud Joh. Theod. de Bry, 1620, fol. S chvalořečnými básněmi. — Srv. č. 5087.

7336. *Hrubský Nicolaus*, decanus Mezricensis Clypeus rebellionis statuum regni Bohemiae sub utraque Calvinistice communicantium. Permissu superiorum, Passavii, imprimebat Crispinus Voytlander. Anno 1621, 4°, l. 12. Pozměněné vydání č. 5818, s přidanými básněmi, bez dedikace.

Ch.

7337. Chronodisticha in subsidium memoriae: In Bohemos a Ferdinando II. Imp. ad Pragam victos viz Summarische Chronick, Cölln, 1650, Bibl. Č. Hist. III, č. 11901.

7338. Chronogrammy latinské a něm. viz č. 5419.

I.

☞ 7339. Ich armer ganz elender Sünder — Bin König g'west vergangnen Winter . . . viz Desz gwesten Pfaltzgraf offen schuldt č. 7516.

7340. Ich bin der König von kurtzer Zeit — Mein Reich ist gleich der Fasznacht Frewd viz Palatini Königreich in der Fasten č. 7490 a Königliche Hoffhaltung č. 7327.

7341. Ich bin ein König von kurzem Reich — Die Kron sach mir doch gar nicht gleich viz Newes König Fest, č. 7393.

7342. Ich bin ein Postbott auszgesandt — Vom Graf Buquoy in alle Landt viz Postbot s. v.

7343. Ich bin ein Statt im Böhmerland, Dem gantzen Reich gantz wolbekandt viz 2. vyd. letáku Den grooten Geuzen-Bril, č. 7 88.

7344. Ich hab gar offt und dick gesagt — und mich des fast ser beklagt viz Die Behemsch slacht s. v.

7345. Ich musz herumb gehen, lauffen, suchen . . . viz Der Curier Postellion č. 7191.

7346. Ich musz jetzt zeigen an viz Vier Warhaffte Newe Zeittung s. v.

7347. Ich reit renn starck auff der Post viz Extra ordinari Postilion s. v.

7348. Ich sing ein Lied, ich waisz nit wie — Von meinem Fritzen, der ist nit hie viz Desz Pfaltzgrafen Urlaub č. 7513.

7349. Ihr lieben Christen hört mir zu, was ich euch singen und melden thu viz Erschreckliche und erbärmliche Zeitung aus Böhmen, s. v.

7350. Im Nahmen Jesu fang ichs an — Der wil die Warheit haben viz Zaitung aus Ihr Königl. May. Feltläger č. 6 . . .

7351. Violenti imperii imago a L. Annaeo Seneca in persona Friderici Palatini Bohemiae et Patriae exulis in scenam producta. Accessit M. Annaeus Lucanus Proteus. De Bello Bohemico. Anno MDCXXI, 4° (19). Jiný výtisk, str. 17. Majetek hr. Lützowa v Žampachu. Klassickými citáty hovoří jednotlivé osoby, zúčastněné při tehdejších dějích politických. Začátek: L. Annaeus Seneca Cordubensis Redivivus oppositus Joanni Hussio et Joanni Ziskae Redivivis. Osoby: Elisabetha Anglicana ad Fridericum Comitem Palatinum. Loisa Juliana Nassaviana Mater. Mauritius Nassovius et ordinis Hollandiae. Joannes Palatinus Bipontinus. Henricus vicecomes Turainii, dux Bullionii. Christianus princeps Anhaltinus. Comes a Solms magnus aulae magister. Joannes Christophorus a Grün, magnus cancellarius. Volradus a Plessen. Ludovicus Camerarius. Abrahamus Scultetus. Legati ordinum Bohemiae. Betlehem Gabor. Unio Calvinistica sive correspondentes invidentes potentiae Austriacae. Fridericus Palatinus. Slawata Smezanski et ceteri exules Bohemi Passavii degentes. Leopoldus archidux Austriae ad exules Bohemos. Bohemi catholici ad Jesuitas. Jesuitae. Maximilianus, dux Bavariae ad Jesuitas. Fredericus Palatinus coronatus. Ferdinandus Imp. ad Palatinum. Collegium electorum et prin-

cipum Mülhusii congregatorum ad Palatinum. Philippus Hispaniae et Sigismundus Poloniae reges. Fridericus Palatinus. Imperator ad subditas ditiones. Catholici Bohemi oppressi, Maximilianus Bavariae dux ad suum locum tenentem in Bauaria. Ferdinandi Imp. votum de Maximiliano Bauariae duce. Christianus Anhaltinus ad Palatinum de Duce Bavariae, post domitos Austriacos cum milite Bohemiam ingresso. Fridericus Pal. Cladis Bohemicae nuntius. Ferdinandus Imperator. Bohemia a XXX. tyrannis afflicta ad Maximilianum, Bauariae ducem ante expeditionem susceptam. Iidem post expeditionem susceptam ad eundem. Bohemi rebelles domiti saniora respicientes ad Max. Duc. Bav. Max. Bav. Dux. Elisabetha Palatina. Frid. Pal. Matthias Henricus comes Turrianus. Frid. Val. ad Turrianum, Comes Tur. ad Frid. Pal. Joannes Christoph. a Grün atd. — Srv. Rukop. v knih. Musea král. Česk. I. C. 1, tom. XIV, l. 449 (Slavata). — *Wolkan*, č. 129, str. 369-70.

7352. In Böhaimb war ich zum König gemacht viz Königl. Hofhaltung č. 7327.

7353. In dulci jubilo! Nun singet und seid froh! — Unsers Herzen Wonne — Liegt im Collegio viz Ein Jubel und Frolockung č. 7169.

7354. In einem Buch auff einem Blat — Steht: Varietas delectat viz Englischer Bickelhering č. 7145.

7355. In exitu Pfaltzgravii ex Bohemia . . . viz Allegorica translatio s. v.

7356. In exitu Spinolae ex Brabantia, domus victrix viz Paškvil na Bedřicha, č. 7503.

7357. Incipis a summo ruere Austria, quale Colossus viz Aliud cuiusdam cordacioris judicium č. 7374.

7358. Infandum facinus, scelus execrabile, factum . . . viz *Hrubský Mik.*, č. 5818, 7336.

7359. Das Böhmische Jagd-Hörnlein, Darin fast der gantze Verlauff dessen 1620 Jahrs, zwischen Keyserlicher Majestät vnd Chur pfaltz, wegen der Cron Böhmen, aus vnterschiedlichen Zeitungen beschrieben. Im Thon: Mit Lust vor wenig Tagn etc. Gedruckt zu Bawersleyd, vnterm Jägerndörffern Gebiet, im Thier Garten, bey dem Böhmischen Ohrleffel. Anno 1621, 8°, 8 l. Jiná vydání: Das Böhmische Jagdhörnlein, Darin fast der gantze Verlauff dessen 1621 Jahrs zwischen Keyserlicher Majestät vnd Chur Pfaltz wegen der Cron Böhmen aus vnterschiedlichen Zeitungen dem gemeinen Mann zum Nutz vnd besten beschrieben. Im Thon: Mit Lust vor wenig Tagen etc. Das Ander Lied: Von dem Durchleuchtigsten Hochgebornen Fürsten vnnd Herrn, Herrn Johann Georgen Hertzog zu Sachsen, etc. Welcher sein Leben vnd Fürstlich Blut, für vns alle einsetzen thut, nach Väterlicher art, Gott behüt jhn für schad, wie wir Vnterthanen dafür auch Gott dancken sollen. Beneben einem Christlichen Gebetlein, Vmb Fried und Ruh im Römischen Reich. Gedruckt in der Hauptstadt Praga, Im Jahr, 1621, 4°, l. 8. — Otiskl *Opel-Cohn*, str. 71-84; *Ditfurth*, str. 29-35; *Wolkan*, str. 253-79. Das Böhmische Jagt-Hörnlein. Darinn zu ersehen der gantze verlauff dieses wunderbahren und jetzt wehrenden Kriegs, zwischen Käy. May. vnd Chur Pfaltz wegen der Cron Böhmen, auch was für schöne Städte verwüstet . . . Im Thon: Mit: Lust vor wenig Tagen, etc. Lieber Leser kauff mich, Es sol gewisz nicht rewen dich. (Myslivec) . . . Gedruckt in der Hauptstadt Praga, Im Jahr 1630, 4°, 4 l. Srv. *Maltzahn*, Bücherschatz, str. 330, č. 863. — Ein new Lied, von dem gewesenen Churfürsten pfaltzgraff Fridrichen zu Heydelberg, vnd auffgeworffenen, aber nunmehr verjagten König in Böhmen. In der Melodey, wie man den Jäger singt. Sampt beygefüchten Anschlägen Printz Heinrich Fridrichs von Oranien vber der Vnion Kriegs Verfassungen. Gedruckt im Jahr 1621, 8°, 8 l., s. l., 60 a 44 slok. Srv. *Weller*, Annal. II, str. 416, č. 1197. — Jiné vyd. s malými změnami v Gothě, Miscell. Germ. XX Hist., 4°, 1312. — Jiné vyd., připojeno k 3. vyd. Querela regis s 38 slok. Srv. *Wolkan*, l. c., str. XVIII a 369. — Jiné vyd., připojeno k 4. vyd. Querela regis, s 38 slok.

7360. Ein new Jagerlied, von dem gewesenen Churfürsten Pfaltzgraf Fridrichen zu Heydelberg, und auffgeworffnen, aber nunmehr verjagten, König in Böheimb. (Dole:) Im Thon. Mit lust vor wenig Tagen s. l. a., fol., l. 1, s mědr. (Honec nesoucí zvěř.) Incip.: Mit lust vor einem Jahre. Jest jen pozměněné vyd. letákové písně: Das Böhmische Jagd-Hörnlein, srv. *Volf*, Čas. Č. Mus. 1908. Viz č. 7359.

7361. Jedermannes Jammerklage, Uber der falschen Wippr Wage etc. s. l., 1621, 4°, 5 l. Fraget jemand wer dieser ist — Es ist auff teutsch ein falscher Christ — Sein Name heisset Müntzen Wippr — Sein Diener wirdt genandt ein Kippr — Der Beliale ist sein Patron — Der nimpt sein Seel zum Gwin davon etc. — Viz č. 6801-8. Srv. o zhoršení mince při r. 1621. Srv. č. 7382.

7362. Je wie Teuffel musz es seyn — Das man so lang mich lest allein . . . viz Pragerischer Hofkoch č. 7330.

7363. Der Jesuit hat gantz verberbt viz Cantiuncula Boëmica č. 7157.

7364. Jesuitské písně viz při vyhnání jesuitů r. 1618 č. 3907 a d.

7365. Jezt wills erfordern die hohe Noth . . . viz Wachender Adler, č. 7088.

7366. *Joan. Jonstoni*, Poetae Scoti, Querelae Saraevictionis et Dimeae seu Ferdinandi et Bohemiae, carmine expositae 1620, 4⁰.

7367. Johan Claudi, wo kompt ihr her viz Vertrawtes Gespräch 7286.

7368. Joyeux billets et rhimes pour creer le roy viz č. 7490.

7369. Ein Jubel und Frolockung uber die eroberung und einnemung der Königlichen Hauptstadt Prag. Incip.: In dulci jubilo. Jest to první píseň z letáku Fünff underschidliche Gespräch, viz č. 7285. Otištěna u *Mone*, Anzeiger XVI, 1869, str. 300 pod názvem: Aliud carmen. *Opel-Cohn*, str. 91-2. Srv. *Weller*, str. XXIII. Jest to parodie vánoční písně, viz *Mützell*, Geistl. Lieder I, 63. In dulci jubilo Nun singet und seid froh. Ein Beitrag zur Gesch. d. deutschen Poesie von Hoffmann von Fallersleben, Hannover 1854, str. 20, 46, 113.

7370. Jubilum die laeti nuntii . . . Viz *Hermann Zach*, Frewdenpredigt . . . č. 5321, 5992.

7371. Bonus judex viz *Petrus Fradelius Schemnicenus* č. 5826. Rkp. ve Vídeňském státn. archivu, viz *Böhm*, Handschriften, str. 49, č. 40. Srv. ibid. Dobrý soudce, č. 5825.

7372. Iudicium Apocalypticum . . . viz č. 7433. (Liptitz.)

7373. Timidioris cuiusdam judicium. Incip.: Hactenus a curis vacuus vixisti, viz Carmina in Friderici Palatini, č. 5426.

7374. Aliud cuiusdam cordacioris iudicium. Incip.: Incipit a summo ruere Austria, quale Colossus, viz Carmina in Friderici Palatini, č. 5426.

K.

7375. Des Adlers und Löwen Kampf viz č. 7089.

7376. Klag, Oder Offene Schuldt, Pfaltzgraff Friderichs, wie Er sich an der Cron Böhmen versündiget. Im Thon: Sing ich nicht wol so ists mir leid. (Dřevořezba.) Gedruckt in diesem 1621. Jahr, 8⁰, 8 l. Incip.: O Herr ich schrey ausz tieffer Noth. — Otiskl *Wolkan*, str. 162-80.

7377. Klag und Warnung. Wie Pfaltzgraff Friderich gegen seinen Helffern, und Helffers Helffern, dess ihme zugestandenen schweren Falls sich beklagt, und selbige wolmeinlich fürwarnet. Reddite quae sund Caesaris Caesari. (Vyobr.: Bedřich na zemi ležící si naříká.) Gebt dem Kayser was desz Kaysers ist. Gedruckt im Jahr 1623, 4⁰, l. 8. Počíná: Muss aber noch ein wenig Querel-Führen uber mein Ungefäll. Srv. *Wolkan*, č. 193, str. 391.

7378. Klag und Warnung. Wie Pfaltzgraff Friderich, gegen seinen Helffern, und Helffers Helffern, desz jhme zugestandenen schweren Falls sich beklagt, und selbige wolmeinlich fürwarnet. Srv. č. 7377. Gedruckt im Jahr, 1623, 4⁰, l. 6. Počíná: O Mir, O mir, sich zu O Welt. Otiskuje *Wolkan*, str. 293-300, 391.

7379. Prägerischen Hoff Kochs Verwunderungs Klag . . . viz č. 7330.

7380. Desz verjagten Pfaltzgraffen jämmerliche Klag viz Blutige Sanfftmuet s. v.

7381. Eine Klage, Welche der Adler thut an Jupiter . . . viz *Wolkan* l. c.

7382. Trawrige Klage der Armen wegen der übermachten Geldsteigerung, welche in allen Wahren eine überaus grosse Thewrung macht s. l., 1621, fol., s ryt. — Viz č. 7361.

7383. Kläglich will ich euch zeigen an viz Warhafftige und Erbärmliche Newe Zeitung s. v.

7384. Ein erbärmlichs Klagelied des Königs in Böhmen Friderici, als er von Prag abziehen müssen, s. l., 1620, 4⁰. Srv. s. v. Querela.

7385. Des Winter Königs Klagliedt. Incip.: Ach Gott von Himmel, sich darein. Viz Fünff underschidliche Gespräch č. 7285.

7386. Klagschrift, so der flüchtig König aus Böhmen von sich geschrieben, s. l., 1621, 4⁰, viz Des Königs in Böhem liedlein, so Er selbst gemacht solle haben, č. 7421.

7387. Klag- und Grabschrift Graf Heinrichs von Tampier, 1620 viz při jeho úmrtí č. 6515.

7388. Jämmerliche und erbärmliche Klagschrifft . . . viz s. v. Querela.

7389. Der widerkommende Pragische Koch viz Coquus Pragensis redux č. 7186; 7330.

7390. König in Behaimb. Viz Blutige Sanfftmuet, 1621, s. v.

7391. Des Königs in Böhem liedlein viz Liedlein č. 7421.

7392. Des vermainten Königs und Königin in Böhaimb Ach unnd Wehklagen uber dass Königreich Böhmen unnd deroselben Directorn zu Prag. Erstlich gedruckt zu Prag im Jahr 1620, 4⁰, l. 2. Viz Querela s. v. — Opsal si *Jeník z Bratřic*, III, str. 61-5. Viz *Zíbrt*, Čas. Č. Mus. 1907, str. 85. Uvádí tisk: Gedruckt zu Prag im Jahr 1620.

7393. Newes König Fest. Es ist der brauch fast uberal, Dasz man helt jährlich Königmal, Da mancher kompt zu hohen ehren, Thut doch sein würdt nit lang wehren, Dergleichen auch allhie zu sehen, Wie dem Pfaltzgraffen ist geschehen. Getruckt im Jahr 1621, s. l., fol., l. 1, s měd. Otiskuje: *Scheible*, str. 245-9. *Ditfurth*, str. 39-41. *Wolkan* str. 144-7,

371. Incip.: Ich bin ein König von kurzem Reich ... Rkp. ve Víd. státním archivu, viz *Böhm*, Handschriften, str. 49, č. 4, pod názvem: Pasquill. Vom Böhmischen König. Anno 1621. — Základ tvoří holandský leták: Coninck Feest Banden Palatin, Anno 1621. Eerst ghedruckt in Januarius, 1621. Coninck Lap. (Dřevořezba.) T'Hantwerpen, by Abraham Verhoeven, op de Lombaerde veste, inde gulde Sonne. Mit Gratie ende Privilegie, 4°, l. 4. — — Srv. Königliche Hoffhaltung č. 7327.

7394. Wieder gefunden Königs-Lusthaus, s. l. a., fol., l. 1, s mědr. (Bedřich zavřený ve velikém úle rozmlouvá s Krištofem Brunšvickým a Mansfeldem a podává těmto psaní.) Dole parodie na evangelium sv. Matouše, kap. 11., v. 2-10. Da aber Pfaltz Im gefangnus die werck Spinola hördt. Je skoro totožné s č. 7509. Der Pfaltzgraf in Gefängnusz desz Elends. Dole lat. a franc. verše. — Srv. *Wolkan*, č. 135, str. 372. Otiskuje *Scheible*, str. 283. — Jiné vydání, v němž i text je leptán ve 4°: Wider gefunden Königes Lust-Haus. — Holandskou mědirytinu, která jest asi originálem z r. 1621, uvádí *Muller*: De nederlandsche geschiedenis in platen I, č. 1432. Hollandské verše od *M. B. J. T.* Srv. č. 7509.

7395. Das Königreich Böhem diszmal-Ist in Frid und Wohlstand überal viz Böhmische Unruh Schauspiegel, s. v.

7396. Palatini Khönigreich in der Fastnacht. Antorff, 1621, s. l., 4°, l. 4 (s dřevoř. představující satirický portrait Bedřichův). Srv. *Weller*, Annal. I, 127, č. 621; *A. Cohn*, Antiquariatskatalog in Berlin č. 947; *Wolkan*, str. 371, č. 133. — Jiné vyd. Palatini Königreich in der Fasten. Erstlich gedruckt zu Antorff, im Jahr 1621, 4°, l. 4 (s dřevoř. představující palác, v jehož nádvoří stojí postava (= Bedřich)). Incipit: Ich bin der König von kurzer Zeit. Rkp. v státním archivu Vídeňském, viz *Böhm*, Handschriften, l. c.; č. 7490. — Srv. *Mone*, Anzeiger, IX, 1862, str. 86; *Wolkan*, str. 371, č. 133 B. — Skoro téhož obsahu jako Newes Königs Fest viz č. 7393 a Königl. Hofhaltung, viz č. 7327. Tištěno: Austria, Österr. Univers.-Calender 1857, str. 311; *Ditfurth*, str. 320. Franc. překlad Joyeux billets et rhimes pour creer le roy, s. l. a., 4°, l. 2. Incipit: En mon Royaume ay faict l'entrée, Mais il n'a en longue durée: A mon estat on peut bien vesir, Qu'ils ne me vueilleut plus avoir.

7397. Körauss des Pfaltzgrafen viz Dess Pfaltzgrafen Körauss č. 7511.

7398. *Václava Klimenta z Žebráku* vinš novému králi. Viz č. 5418.

7399. *Kybett Thomas*, Gedicht auf Friedrich V. in Englisch. Viz *Will Jakob*, Die deutschen pfälzer Handschriften des XVI. und XVII. Jahrhundert der Universitäts-Bibliothek in Heidelberg, Heidelberg 1903, str. VII.

L.

7400. Labyrinthus, Oder Irrgarten, darinnen in einem Lustigen Gespräch unvernünffiger Thier, kürtzlich doch Poetischer Weisz, der Vrsprung unnd verlauff der Böheimischen Irrhandlung begriffen, vnd dem guthertzigen Leser umb mehrers Lusts Reimweisz in dise Form gebracht. (2 erby.) Gedruckt im 1620, Jahr, 4°, 8 l. — 2. vyd.: Labyrinthus, Oder Irrgarten, darinnen in einem Lustigen Gespräch unvernünffiger Thier, kürtzlich doch Poetischer Weisz, der Vrsprung vnnd verlauff der Böheimischen Irrhandlung begriffen, und dem guthertzigen Leser umb mehrers Lusts Reimweisz in diese Form gebracht (Dřevořezba: znaky, orlice a lev.) Gedruckt im 1620. Jahr 4, 8 l. Srv. *Wolkan*, č. 65, str. 344.

7401. Lamentarius vituli calviniani mugitus super infausto sibi infestoque anno domini vigesimo, fol., s. l. a. (1620). Počíná: Quam ferus et feralis hic est Vigessimus Annus. Rkp. ve Vídeňském státn. archivu, viz *Böhm*, Handschriften, str. 49, č. 10. Srv. *Wolkan*, č. 70, str. 346. Srv. č. 7112. Jest to pouze 2. píseň ze satiry Comes palatinus, viz č. 7177.

7402. Lamentatio über den König in Böhmen von den Papisten gemacht. Im Ton: O du armer Judas, was hastu gethon? Rkp. ve sbírce E. Schadeho v knih. Ulmské, viz *Mone*, Anzeiger VIII, 1839, str. 473. — Z jiného rukop. otiskl znovu *Opel-Cohn*, str. 61-4, 451-5; podle něho *Ditfurth*, str. 18-9. — Jiná recense jest Ein schön new Gesang Von König Fritzen viz č. 7282. — Též v letáku Fünff unterschidliche Gespräch, č. 3: Vom Winter König Fritzen und wie es ihme vom anfang diser Rebellion biss auff dise zeit ergangen. Viz č. 7285, 7414.

7403. *Langerus Fr.*, Oratio Panegyrica Gratulatoria de Corona Bohemica ad ... Fridericum ..., viz č. 5433.

7404. Laszt koch uns hal'en, was ich sag viz Das ander Lied, *Wolkan*, str. 13.

7405. *M. Mel. Laubani*, Fridericus Biblicus Sacrosanctus, id est, Psalmus Davidis LXXII cum Auctario PS. XXCV Fridericho Electori Palatino Primo Regi Bohemiae viz č. 5966.

7406. *Martinus Laudanus*, Acclamationes ad serenissimum ac potentissimum Principem ac Dominum, Dominum Fridericum Bohemiae regem viz č. 5967.

7407. *Laugius Johannes*, Vaticinium melisseum Cygnea voce ad rupes quondam ac praecessa cacumina Montis Regia cui nomen nobile sella dedit viz č. 5974.

7408. Leones triumphantes: Das ist, Magische Figuren der Triumphirenden Löwen, Welche Gott nach seiner Weissheit erhaben und gross gemacht hat, So vor vil hundert Jahren prognosticiret und propheceyet, und sich auff jetzt gegenwertige und hernachfolgende zeit als der 1621. 1622. und 1623 Jahren erstrecken. Dem lieben Gott zu Lob, den heroischen Streitbaren und Grossmütigen Löwen zu ehren, allen Recht-Christgleubigen Hertzen aber zum trost in offenen truck verfertiget, 1620, fol., s mědiryt. Počíná: Ein Hand, nach Gottes willen, Greifft aus den Wolcken hraus. — Rukopisně ve státním archivu ve Vídni. Cod. 108, V, 377. Srv. *Böhm*, Handschriften des Haus-, Hof- u. Staatsarchivs, str. 48, č. 26. Otiskl *Weller*, Lieder, str. 100-6. Srv. *Wolkan*, č. 194, str. 391.

7409. *Lerchenfels Joan. Sixtus*, Stella stellae . . . 1621, . . . viz č. 5408.

7410. *Leva z Brozánek*, Vítání aneb vinš . . . Fridricha . . . viz č. 5410.

7411. Libaldus Tobias, Pacis odor viz č. 5977.

7412. Libertatis queritantis ad Germaniam valedictio, 162? uvádí *Gryphius*, Apparatus, str. 100.

7413. Lieb, Lied, Layd. Von dem Böhaimbischen Tumult . . . viz č. 4881.

7414. Ein Liedt im Thon, wie man den armen Judas singt, zu Prag erdacht. Otiskuje Archiv d. hist. Ver. für Unterfranken XXX, str. 243-7. Počíná: Wir dancken dir, liber Herre. — Srv. *Wolkan*, č. 136, str. 372. Viz též č. 7402, 7425.

7415. Das ander Lied. Im Ton, wie man singet: Graf Nicolas von Serin etc. Incip.: Ach Gott, thu dich erbarmen. *Opel-Cohn*, str. 84; *Ditfurth-Bartsch*, str. 35-7. — *Wolkan*, str. 271-.9 — Viz tuto skladbu jako č. 2 při Das Böhmische Jagdhörnlein, 2. vyd. č. 7359. — Viz též c. 7425.

7416. Ein anderes (Lied) im Thon: vom Himmel kam der Engel schar. Incip.: Von Bohemen kam ein krigesschar. *Mone*, Anzeiger, VII, 1838, str. 66-7. *Ditfurth*, str. 11. Viz Písně o tažení Čechů do Rakous 1619 č. 4873 a d.

7417. Ein kurzweiliges Bschluss-Lied. Viz Fünf underschidliche Gespräch, 1621, č. 7285. Otiskl *Opel Cohn*, str. 95; *Ditfurth-Bartsch*, str. 46-7. Incip.: Wir wollen zusammen in's Böhmer-Land reiten.

7418. Ein newes Lied, von der herrlichen Victori und Sieg, welche Ihr Fürstlich Durchleucht, Hertzog Maximilianus in Bayrn, den 8. Tag Nouembris Anno 1620 wider die Rebellen in Behem. vor der Stadt Prag erobert hat. Im Thon: Wie man den Graffen von Serin singt. (Dole:) Zu Augspurg bey Andreas Güntsch Kupfferstecher bey Barfusser Thor. Fol., s mědiryt.: vyobrazení Prahy, v levo bitva na Bílé Hoře. — Otiskl *Ditfurth-Bartsch*. Volkslieder, l. c., 30, str. 303-4. — Srv. *Wolkan*, č. 66, str. 345. Incip.: Frewd haben und Leyd tragen. — Srv. č. 6809 a d.

7419. Ein newes Lied, zuvor niemals in druck aussgangen. Im Thon: Soldaten die sind Ehrenwerth. Im Jahr 1621, 8°, l. 4. (O bitvě na Bílé Hoře.) Srv. 204. Katalog A. Cohn v Berlíně, č. 1302; též *Wolkan*, str. 373, č. 138.

7420. Ein new Vermahn- und Warnungs-Lied, wider diese jetzt vorstehende Kriegsgefahr. Im Thon: Wie man vom Lindenschmid singet, etc. Viz Newe Zeitung, Oder Eigendlicher Bericht, der Bluttigen Schlacht, so zwischen Herrn Graff Ernsten von Manssfeldt, Edlen Herrn zu Heldrungen etc. und dem Conde di Bucquoi, bey Bisseckh, so zwischen Budweiss und Crumaw gelegen, den 28. May. Alten, und 8. Junij Newen Calenders, dieses 1619 Jahrs vorgangen und beschehen, was beiderseits sich verlauffen und zugetragen, wird umbständlich berichtet. (Dřevořezba: obleháni města.) Gedruckt erstlich zu Prag, bey Lorentz Emmerich, 4°, l. 4. — Otiskuje *Wolkan*, str. 75-7. — Viz č. 4897 a d.

7421. Des Königs in Böhem liedlein, so Er Selbs gemacht solle haben. Im thom (sic) Mag ich Unglückh nit widerstohn. Incip.: Frid und trew ist mein höchste Zier. Rkp. v státním archivu ve Vídni; viz *Böhm*, Handschriften, str. 49, č. 8. Otiskuje *Wolkan*, str. 242-5, 372. Dle odchylného tisku z r. 1625 otištěno též u *Wellera*, str. 171-9 pod titulem: Aus Vier wahre Zeitungen. Die Erste, Ein Trost Lied König Friderichs, Churf. und Pfaltzgraff, darinnen er verhoffet, dass er widerumb zu seinem Erb-Land und Leuten werd kommen. Die Andere, Von dem erbärmlichen Zustandt in der Oberen Marggraffschafft, wie die armen betrübten Leut geplaget, gemartert, geängstet und bedränget sind. Gedruckt zu Erffurdt bey Marx Meyer 1625.

7422. Ein schön Newes Liedt, Von der Herlichen und Siegreichen Schlacht, so zu Prag den 8. Nouemb. geschehen, und durch einen daselbst mit anwesenden Reuter iuxta contingentiam Componiert, und auff die Melodey gesetzt. Soldaten die seind Ehren werth, sie dienen zu Füss und auch zu Pferdt, etc. (Vigneta.) Anno quo (!) à FerDInanDo sVperatVs FrIDerICVs abIIt (1621), 8°, l. 4. — Otiskuje *Opel-Cohn*, str. 65-8 a 452. *Ditfurth*, Die Historischen Volkslieder des Bayerichen Heeres, str. 1-4; *Týž*, str. 26-8; *Wolkan*, str. 88-91. Incip.: Durch Gottes Will und Krieges Macht (J. Ass. F.)

7423. Ein schönes Liedt von den Böhmischen Soldaten. Viz Fünff underschidliche Gespräch, 1621, viz č. 7285.

7424. Ein schönes Liedt vom Winterkönig ... viz č. 7282.

7425. Zwey aussbindige, schöne newe Böhmer Lieder. Das erste. Von dem jetzūd schwebenden Kriegslåuffē, so im gantzen Römischen Reich uberhandt genommen: Und kan in Graff Niclauss von Serin Melodey gesungen werden. (Incip.: O ihr arme Böheim.) Das ander. O Ihr arme Böhaimb, was habt jhr gethon etc. Im Thon wie man den armen Judas singt. Píseň první má stejný počátek jako známá píseň Lorence Wessela z Essenu na smrt Zrinyho (1566). — Druhá jest parodií na píseň o Jidášovi, srv. *Böhme*, Altdeutsch. Liederbuch, Nr. 4539 c. — Getruckt im Jahr 1620. Ku konci: Getruckt zu Cöll, es verdriess wen es wöll, 8°, l. 4. — Otiskuje *Wolkan*, str. 78-86. — Srv. č. 7402, 7415.

7426. Zwey Böhmische Lieder Verdeutscht, viz č. 5420.

7427. Zwey schöne newe Lieder. Das Erste. Klag Lied König Fritz ausz Böhmen. In der wysz, woll auff mit mir von hinnen, deins bleiben ist nit mehr hie. Das Ander. Antwort auff desz vermeinten Böhmischen Königs Klag. In der wysz, es geht woll gegen der Sommer zeit, mein hertziger Schatz auff Erden. Gedruckt im jahr, 1621, 8°, s. l. — Srv. *Weller*, Ann. I, 126, č. 616. Srv. *Wolkan*, č. 139, str. 373.

7428. Zwey schöne newe Lieder. Das erste. Von Funffzehen Tagen, was für Wunderreichen vor dem Jungsten Gericht geschehen sollen etc. Im Thon. Amor Amor (sic) wie magstus doch. Das ander Ein schöne vermanung, des newen Jars, das Gott wolle in der gefahrlichen zeit unserem Keyser unnd König etc. seinen heyligen geist verleihen, fridlich zu regiren etc. Im Thon. Wie schön leicht uns der Morgenstern. Ku konci: Getruckt zu Augspurg bey Georg Kres 1620, 8°, 4 l. s dřevoryt.

7429. Zwey schöne weltliche Lieder, das erste: Ist ein Gesprech zwischen Graf Moritz und Spinola, wie sie einander zu Felde gefordert haben, was nun ferner geschehenen wird, gibt die Zeit. Das ander: Die Sonn scheint auff den harten Frost, der Frühling bringt uns gute Post. S dřevorytinou, s. l. a., 4°, 2 l.

7430. Das Siegeslied eines baierischen Grenadiers viz *Zaubser* č. 6666.

7431. Ad ... Carolum ... gubernatorem domus Lichtensteinianae. regni Bohemiae viceregem. Viz *Reinoldi Guisco de Goa Americani* elegiae et epigrammata při r. 1622, XXCII, XXCIII. — Ibid. l. S 8.

7432. *Lindnerus Joannes*, Sereniss. et potentiss. principi ac domino Friderico viz č. 5961.

7433. Iudicium Apocalypticum *Johannis* a *Liptitz*, Nobilis Silesii uber das Böhmische Kriegs wesen. Sampt einer Zeitung ausz der Chur Pfaltz von dem jetzigen Verlauff. Gedruckt im Jahr 1620, 4°, str. 11. — Holl. překlad: Apocalyptische oordeel. *Joannis* a *Liptitz*, Edelman in Slesien. over den Boheemschen Oorloch. Item eene tijdinghe uyt Chur-Pfaltz, van het teghenwoordighe verloop aldaer. (Vigneta.) In's Graven-hage By Aert Meuris, Boeckvercooper in de Papestraet. in den Bybel, Anno 1621 4°, 5 l. Srv. *Wolkan*, č. 69, str. 346. Srv. též *Weller*, Annal. I, str. 148, č. 1066.

7434. Ein schöner Lob unnd Ehren Gesang ... viz č. 5422.

7435. *Šimon Lomnický z Budče*, Novina pravdivá, aneb píseň toužebná a žalostivá o zkáze a zplundrování země české a o slavném vlastním Božím řízením vykonaném vítězství a porážce u Prahy, bouřlivého a zpronevěřilého lidu, proti Pánu Bohu a Jeho Milosti Císařské, králi a pánu našemu nejmilostivějšímu Ferdinandovi druhému etc., kterážto vítězství a porážka, stala se a vykonala na Bílé Hoře, blíž Vobory a Hvězdy, v neděli jedenmecítmou po svaté Trojici. To jest osmého dne měsíce listopadu, léta dobíhajícího 1620. Pro budoucí památku a vejstrahu všech odbojníků a rebellů rozšířena napraverá, a odkud to zlé na nás přišlo, s příčinami oznámenými, poznovu vůbec vydaná. Od ... léta Páně v nově šťastně nastalého 1621. S dovolením vrchnosti. Vytištěna v Starém Městě Pražském, u Tobiáše Leopolda, 4°, l. 6. Srv. *Wolkan*, l. c., č. 140.

7436. *Lomnický Šimon*, Píseň o korunování Fridricha ... viz č. 5411.

7437. *Lomnický Šimon*, Sedlské vítání.- viz č. 5413.

7438. Löwen in Simsons Hand, paškvil, viz Fabula vetus z r. 1621, při diskursech r. 1621.

7439. *S. D. R.*, Confirmirter und, Gott lob, noch jmmerbleibender Pfaltz: Böhmischer angefangener Winter: und hinausz wehrender Sommer Löw. Getruckt im Jahr Christi 1620, fol., l. 1, s mědr. Otiskuje *Wolkan*, str. 42-43. Počíná: Der edle Löw, so hoch geborn. Jiné vydání: Confirmirter und (Gott lob) noch immerbleibender Pfaltz: Böhmischer angefangener Winter: und hinausz wehrender Sommer Löw, 1620, fol., l. 1, s mědr. Otiskl *Scheible*, str. 244-5. — Rukop. v státn. archivu Vídeňském, viz *Böhm*, Handschriften, str. 46-7, č. 12. — Srv. též Fridericus I. rex Bohemiae, č. 7259, 7441.

7440. Der edle Löw, so hochgeborn — Am Flusz des Rheins ward auszerkohrn viz Winter- und Sommerlöw č. 7439.

7441. Perpetuirter, das ist Stetswehrender Pfaltz Böhmischer gekrönter Winter- und Sommer-Löw. Ku konci: Anno

1620, s. l., fol., s ryt. Srv. *Wolkan*, str. 352, č. 86. Incip.: Ein schöner Zweig — Im heilign Reich. — Viz č. 7439.

7442. Schlaffender Löw. S. l., s. a. (1621). fol., s mědiryt. — Otiskuje *Scheible*, str. 285-8; *Wolkan*, str. 245-8, 34. — Počíná: Also geht es zu in dieser Welt.

7443. Starcker Löw! lasz dich doch zähmen, Wir erscheinen, die gewähr viz č. 7438.

7444. Löwen-Geschrey viz *Joan. Spinesius Angl.*, 1622, č. 6650.

7445. Gratulatoria Epigrammata sereniss. ac potentiss. principi et domino, domino Friderico regi Bohemiae, comiti palatino ad Rhenum s. r. imperii electori, duci Bavariae, marchioni Moraviae, duci Silesiae et Lucemburgi, marchioni Lusatiae; Pragae solennissime coronato IV. Novembris Anno 1619. cum ab illustriss. princip. et ordinibus Silesiae fidelitatis Juramentum consueto ritu suscepturus Vratislaviam felicissime ingrederetur 2. Februari 1620. *Mel. Agricola Lubeno*, Sil. Phil. et P. L. ill. Gymnasii Rosenbergici in Bohemia Pro Rectore. Nové vyd. č. 5971, s obrázky z č. 5438.

M.

7446. Machometische Zanck und Haderkatzen, s. l., 1621, fol., s ryt. Incip.: Unser Planet — Ist Machomet etc.

7447. Maeror abi. Deus huic regno r - gique serena viz A domino factum č. 5409. 7210.

7448. Man hört in allen Landen — grosz Aufruhr unnd auch streit viz Zwo warhafftige und grundtliche newe Zeitung č. 7730.

7449. Man laufft jetzundt zum Bapst gen Rom — Und bringt Gelt für sein Ablaszkron viz Něm. veršování č. 7702.

7450. Mansfeld v písních viz při Mansfeldovi 1618 a 1619 a *Rembe H.*, Die Grafen von Mansfeld in den Liedern ihrer Zeit. Viz č. 4227.

7451. O Mansfeldovi satyru, viz *Petri Ribaldi* Satyrae, při r. 1622, sat. 33. — Ibid. eleg. 54.

7452. Ave Maria viz Ave č. 7117.

7453. Maximiliano, Boiorum duci, Bohemiae victori. Juventus poetica Monacensis. Monachii, ex typographia Nicolai Henrici, anno 1621, 4°, str. 25. Lat. verše: Maximiliano Boiorum duci in patriam reverso victori, sign. O. A. M., D. G. (str. 1-18). Leo victor leonis (cujus ungues contudit, diadema vertice excussit, caudae imminet). Veni, vidi, vici. Stelis digni Boemi, ex acie ad stellam fugiunt. In campis obscuri, in stella illustres esse contendunt. Maximilianus Bavarus victor, Bohemorum domitor. (Anagramma: Vi subacta ruo, maximo rursum militi honorem dabo, In hostes stella fugatos. Oblatam pugnam saepe respuit, promptiore tandem pede, quam manu hostis excipit. Sine fronte mali, fusi. Boemi infausto sidere usi. Redux e bello incolumis serenissimus Maximilianus Boicae dux). Srv. č. 6815.

7454. Mein Sitz und Residenz ich hatt viz Desz verjagten Pfaltzgraffen jämmerliche Klag č. 7380.

7455. *Melidėus Jonas*, Panegyricus Sereniss. Friderico palatino Bojemorum regi viz č. 5988.

7456. Merck auff, du werde Christenheit — was sie erst hat in kurtzer zeit viz Eine wahrhafftige Newe Zeitung č. 7722.

7457. Merckt auff, ihr Christen in gemein viz Currier mit guter Zeitung viz č. 7190.

7458. Oslavné básně na *Pavla Michnu* viz *Petri Ribaldi* Satyrae, při r. 1622, oddíl druhý (Reinoldi Guisco de Goa Americani elegiae et epigrammata), 34, 35, 47, 54, 67-70.

7459. Mir Friderich von Gottes gnaden viz Pasquill vom vermeinten König č. 7498.

7460. Der Union Misgeburt ... viz č. 7651.

7461. Mit einem festen vertrawen viz Erbärmliche Newe Zeytung č. 7723.

7462. Mit Lust vor einem Jahre — Dem Pfalzgrafen kam in Sinn ... viz Das böhmische Jagd-Hörnlein č. 7359.

7463. *Motovecius Zatecenus*, Euche Friderico I.... Neo Pragae 1620, viz č. 5441.

7464. Musz aber noch ein wenig Querel führen viz Klag und Warnung č. 7377.

N.

7465. Ne frangare animo, aut trepida cordate Bohemi viz Ad Bohemos č. 7081.

7466. Newen Zeug zu Hosenbändel aussnemen, paškvil z r. 1621, viz Fabula vetus, při diskursech z r. 1621.

7467. Die Noth will mich jetzt zwingen viz Vier Warhaffte Newe Zeittung č. 7727.

7468. Novina aneb píseň o zkáze země české viz *Lomnický* č. 7435.

7469. Nu mach dich eylends auff, du deutsche Nation viz Ein new Vermahn- und Warnungs-Lied č. 7420.

7470. Num Bavare in Bavaros affines arma movebis? Viz Carmina ad Bavariae ducem, č. 7165.

7471. *Nüslerus Bernhardus Guilelmus*, Panegyricus serenis. et potentis. principi et domino dno. Friderico regi Bohemiae viz č. 5989.

O.

7472. O Angst und Noth — Du lieber Gott viz Der Pfältzisch Patient č. 7520.

7473. O Christ, zeit ists, greiff zu der wehr viz Wahrhafftige ... Abbildung č. 7067.

7474. O du armer König Fritz viz Ein schön new Gesang Von König Fritzen č. 7282.

7475. O du armer Winter-König — Was hastu gethon, viz Lamentatio č. 7402.

7476. O Gott, der Soldat kam nächsten heim viz Allgemeines Bauren — Vater — Unser č. 7003.

7477. O Herr, ich schrey ausz tiefer Noth viz Klag, Oder Offene Schuldt Pfaltzgraff Friderichs č. 7376.

7478. O ihr arme Böhaimb, was habt jhr gethon viz Zwey aussbindige .. Böhmer Lieder, č. 7425.

7479. O Keyser Ferdinande — Wie hast die Welt mutiert viz Ein bittlich Gesang č. 7281.

7480. O mir, O mir, sieh zu — O Welt viz Klag und Warnung č. 7378.

7481. O Pals-Graef, groot van naem — hoe comt gy onbedachtigh viz Wonderliche Tydinghen č. 7649.

7482. O rex, Boemi sceptra qui regni capis — Tua vota maesto tempore audiat Deus viz *Thermenus Vencesl. Stephanus*, č. 7612.

7483. O Trawrigkeit, Heb dich bey seydt viz A Domino factum č. 7447.

7484. Oeconomia Bohemorum, das ist Hauszhaltung Deren Böhmen, so sich noch zur zeit rebellisch erzeigen, jhrer Obrigkeit und König, den sie doch ordentlich gekrönt, nicht gehorchen noch underthenig sein, sondern lieber einen Hollendischen Selbherren haben wolten, und rempublicam anzustellen sich gelüsten lassen, in Rhythmos verfasst und Gsangweisz gestelt. Im Ton: Wie man den alten Hildebrandt singt. Gedruckt im Jahre 1619, s. l., 4⁰. Incip.: Wo aus mit so viel Waffen. — Otiskl *Hormayr*, Taschenbuch f. vaterländische Geschichte N. F. III, 1832, str. 302. *Soltau*, Erste Hundert, I, str. 453; *Ditfurth*, str. 12-4.

7485. Oeh Edele Palsgraef, die eens was verheuen — Tot wat ellende, hebt ghy u selven begeuen viz Den Spieghel Voor Den Pfalts-Graeff, č. 7586.

7486. Oratio ad serenissimum ac potentissimum principem Fridericum regem Bohemiae. Auctore *Martino Opitio Silesio*, Typis Gotthardi Voegelini, 4⁰, l. 9. Srv. vydání č. 5954.

7487. Offenbarung und Abbildung, einer geheimen denckwürdigen Prophecey, welche in dem 1621 Jahr, zu Prag, bey St. Jacob in der Bibliothec, auff vnd in einem kleinen silbern vergüldeten Lädlein oder Kästlein gefunden vnd zu männigliches nachdenken in diesem 1624 Jahr widerumb nachgedruckt worden. Fol., s mědiryt. Viz při r. 1621: Proroctví. Srv. též č. 7495.

7488. Oratio historico-poetica Fridericum regem Bohemorum ... a Thoma Sagittario ... Breslae excudebat Georgius Bauman, Anno Christi 1620, 4⁰, str. 52. Viz č. 5956.

7489. Ad osores et roseros. Tištěný epigram, s. l. et a., s podpisem *M. P. F. S.* Rkp. v státn. archivu Vídeňském, *Böhm*, Handschriften, str. 47, č. 9. Viz č. 5427. Srv. *Wolkan*, č. 25, str. 333.

P.

7490. Palatini Khönigreich in der Fastnacht. Antorff, 1621, 4⁰, 4 l. *Weller*, Annal. I, 127, č. 621; Antiquariatskatalog 149 *A. Cohna* v Berlíně č. 947. — Jiné vyd.: Erstlich gedruckt zu Antorff im Jahr 1621, 4⁰, 4 l., s dřevořezbou. Rkp. ve Vídeňském státním archivu, viz *Böhm*, Handschriften. Otiskl znovu *Ditfurth-Bartsch*, str. 320-2. Incip.: Ich bin der König von kurtzer Zeit. Srv. *Weller*, Die Lieder d. 30jähr. Krieges, str. XXIV, kde se pro podobné veršování užívá názvu: Desz Böhemischen Königs Hoffhaltung, č. 7327. Podobné též Newes Königs Fest, č. 7393. Srv. *Wolkan*, č. 133, str. 371. Franc.: Joyeux billets et rhimes, viz č. 7368, 7396.

7491. Palatinischer Catechismus viz Catechismus č. 7166.

7492. Panegyricus serenissimo ... Friderico ... viz č. 7471.

7493. Panegyricus Serenissimo Maximiliano Baiorum Duci viz Urban Freidenreich, č. 6815.

7494. Parallela desz grossen und kleinen Brills viz Den grooten Geuzen-Bril č. 7288.

7495. Par-Novorum I. Mirandum. Ist ein Offenbarung, dess nie geoffenbarten, jederman verchlossenen, jetzt aber aller Welt endeckten Wunders. II. Rimandum. Ist ein Copj, dess auff Jungfraw Pergament geschriebenen Wunderbüchleins, welches nach einnehmung der Stadt Praag, in der Kirchen zu Sanct Jacob gefunden unnd Fürst Christian von Anhald überschickt worden, 1621, 4⁰, l. 10. Viz č. 7487.

7496. Pasquill so nachts Zeitt zu Prag angeschlagen, gegen dem Tag abgerissen worden, vnd den Directoren zuegetragen, auch under gesetzt worden, wan es die ganze welt und den in der höllen verdriesse, so sey demnoch dasz hernachfolgende die Purlauter warheit. (Prosaický dialog.) Rkp. ve státn. archivu ve Vídni, viz *Böhm*, Handschriften, str. 46, č. 6.

Incip.: Examen Zweyer Befelchshaber auss dem Behemb. — Srv. *Wolkan*, č. 27, str. 333 a č. další.

7497. Pasquil zue Prag Im Kayserlichen Hoff Angeschlagen. Rkp. v Drážďanské bibliothece, Cod. H. 99f., 67a. Prosaický dialog. Srv. *Wolkan*, č. 26, str. 333.

7498. Pasquill vom vermeineten König Inn Böheimb Wett Fritz du gwinst. Incip.: Von Anno Siben und zehen — Bisz Anno Acht und Neunzehen. Rkp. ve státním archivu Vídeňském, viz *Böhm*, Handschriften, str. 49, č. 2.

7499. Pasquill. Vom vermeinten König inn Böheim. Incip.: Mir, Fridrich von Gottes gnaden — Ach, wie hats mir so ubel gerathen. Rkp. ve státn. archivu Vídeňském, viz *Böhm*, Handschriften, str. 49, č. 1. — Otiskl *Wolkan*, str. 180-5.

7500. Pasquil vom Böhmischen König viz Jämmerliche und erbärmliche Klagschrifft, č. 7552.

7501. Pasquill. Vom Böhmischen König Anno 1621 viz Newes König Fest, č. 7393.

7502. Pasquil den König Inn Böheim betreffendt viz Desz verjagten Pfaltzgraffen jämmerliche Klag č. 7570.

7503. Paškvil na Bedřicha s názvem: Haec facta sunt in Germania. (Relatio in forma psalmi.) Incip.: In exitu Spinolae ex Brabantia, domus victrix. Rkp. ve státn. arch. ve Vídni, viz *Böhm*, Handschriften, str. 49, č. 8.

7504. Patient, Der pfältzisch č. 7520.

7505. Pax et salus Bohemica-Friderici . . . viz č. 5434.

7506. *Pescheck M.*, Ein altes Lied über die Krönung des Winterkönig . . . viz č. 5421.

7507. *Pěčka Michal z Radostic*, viz *Petri Ribaldi*. Satyrae při r. 1622.

7508. Pfaltzgraff Fridrichs Gebet viz č. 7274.

7509. Der Pfaltzgraf in Gefängnuss desz Elends, s. l. a., (1621.) fol., l. 1, bez mědr. — Jiné vydání s mědr. Bedřich v úlu, v rozmluvě s 2 rytíři. Der Pfaltzgraf in Gefängnusz desz Elendts. Otiskuje *Opel-Cohn*, str. 101. Viz též *Wolkan*, str. 376, č. 150. Srv. též č. 7304.

7510. Des pfaltzgrafen Hauszgsind. Ein (Katz), ein (Hund), ein g(Ross)er (Aff) Disz (Haus) — gsind hat jetzt der Pfaltzgraff, s. l. a., fol., l. 1, s mědr. (místo některých slov patřičná vyobrazení.) Otiskuje *Scheible*, str. 236-8. *Wolkan* str. 193-5. O obrázkových hádankách (rebusech) viz Mone, Anzeiger f. Kunde d. deutsch. Vorzeit 1858, str. 256-9; 1859, str. 170-1, 246-7.

7511. Desz Pfaltzgrafen Körausz ausz Böheim, Ober und Underpfaltz. Getruckt im Jahr 1621, s. l., fol., l. 1, s mědr. — Incip.: Wie butzt man jetzt so sauber ausz? — Otiskuje: *Scheible*, str. 281-3. — *Wolkan*, str. 139-40.

7512. Desz Pfaltzgraf Scharwerch bey den Staden — Da er gfressn den Osterfladen. — Und jetzt durch seinen newen Orden. — Der Staden Underthan ist worden. Gedruckt im Jahr 1621, fol., l. 1, s měd. Incip.: Seyd ich verlohr die Böhmisch Cron. — Otiskuje *Scheible*, str. 279-81. *Wolkan*, str. 188-9.

7513. Desz Pfaltzgrafen Urlaub. Getrudckt im Jahr 1621, s. l., příč., fol. l. 1, s měd. (Bedřich s chotí a dítkami putuje z Čech.) — Otiskuje *Scheible*, 270-3; *Weller*, str. 117-20; *Wolkan*, str. 235-8, 385. Srv. *Haupt-Hoffmann* v *Grimmových* Altdeutsche Blätter II, 136 a d.; *Böhme*, Liederhort II, č. 305.

7514. Desz Pfaltzgrafen Versuchung, s. l. a. (1621), fol., s mědr.: Bedřich se svou chotí, v zadu město (Praha?). Incip.: In der zeit ward der Pfaltzgraf geführt in die Calvinische Wüste. Parodie na Evang. sv. Matouše kap. 4., v. 1-11. Srv. *Wolkan*, č. 178, str. 387. Otiskuje: *Opel-Cohn*, str. 99-100.

7515. Desz Pfaltzgraffen verderbliche Versuchung, 1623, s. l., fol., l. 1. s mědr. Srv. *Wolkan*, str. 392, č. 196.

7516. Desz gwesten Pfaltzgrafen Glück und Vnglück. S. l., fol., 1 l., na konci: Getruckt im Jahr 1621. S mědiryt. Otiskuje: *Scheible*, str. 233-5. *Wolkan*, str. 132-3. Mědir. facs. *Henne am Rhyn*, Culturgesch. II, str. 147. *Winter*, Geschichte des 30jähr. Krieges, str. 225. Incip.: Wer Glück und Unglück wissen wil.

7517. Desz gwesten Pfaltzgraf offen schuldt, Wie ihn Scultetus lehrt Gedult, 1621, fol., s mědiryt. viz Copia, oder Newe Beicht, č. 7185.

7518. Pfaltzischer Herrn Mainung. Gemeiner Leud Trost Trefler Triumph Vernicht. (Čtyřdílná mědirytina bez textu namířená proti Bedřichovi.) S. l., 1621, fol. — Srv. *Wolkan*, č. 143, str. 374.

7519. Pfaltzischer Nachtigallengesang. Uvádí *Wolkan*, č. 71, str. 346.

7520. Der Pfällzisch Patient. Na konci: Getruckt im Jahr 1621, fol., 1 l., s mědiryt. Incip.: O Angst und noth. — Jiné vyd. bez nadpisu. — Otiskl *Scheible*, str. 106-8. — *Wolkan*, str. 185-7, 375.

7521. Der pfältzisch Pilgram viz č. 7143, Bilgram.

7522. Das Pfältzisch Regiment, fol., l. 1, s mědr. — Uvádí *Flögel-Ebeling*, Geschichte des Grotesk-Komischen, 3. Aufl., str. 422. Srv. *Wolkan*, str. 381, č. 159.

7523. Pfalsch Graffischer Wegweiser viz Wegweiser č. 7603.

7524. De Creupele Bode, Brengende seeckere tydinge Uyt Boëmen. Met een Christelycke waerschouwinge daer over

Door *Ireneum Philalethium*. Job 1, vers: 17. ende 21.... (Dřevořezba.) T'Amstelredam, Voor Marten Jansz. Brandt, Boeck-verkooper, wonende in de Grave-Straet, by de Nieuwe-Kerck, in de Gereformeerde Katechismus, Anno 1621, 4°, 21 l. Srv. *Knuttel*, číslo další, str. 5, č. 3149.

7525. Een Hardt Bode, Brengende quade tydinge Uyt Boemen, Met een Geestelycke Hert-Sterckinge daer tegens. Door *Ireneum Philalethium*. Prov. 24. vers. 16.... (Dřevořezba.) T'Amstelredam, Voor Marten Janz. Brandt, Boeckverkooper, woonende inde Grave-Straet, by de Nieuwe-Kerck in de Gereformeerde Katechismus, 1621, 4°, 27 str. — Viz *Knuttel*, Catalogus van de Pamfletten-Verzameling II, 1889, str. 5, č. 3148; *Wolkan*, str. 376, č. 151. — Vyšlo německy: Ein Hartter Bott, Der Böse Zeitung aus Böhmen bringt. Sampt beygefügtem Trost und Geistlicher Hertzsterckung. Gesprächsweisz gestellt Durch *Irenaeum Philalethum*. Und aus dem Niederlandischen ins Hoch Teutsch ubersetzt, Anno 1621. Proverv (!), XXIV, vers. 16... 4°, 19 str. Autorem jest *Ewout Teellinck*, o jehož spisech viz *Rogge*, Bibl. der Contra-Remonstr. Gesch., str. 236 a *De la Rue*, Gelltlerd Zeeland, 196. Pro české dějiny jsou zajímavy: De creupele Bode viz č. 7524 a Boheemsch Geluyt ofte Christelyck Gespreck č. 7280. — — Proti těmto dvěma letákům vyšel leták: Achabs Biddagh. Dat is Schriftverlijck ende Politijck Discours van den Biddagh ghehouden in Aprili 1619. Voor d'VVtspraek van de Kerckelijcke ende Politijcke Oordeelen ofte sententiën over de Remonstranten ende Ghevanghene Heeren. Midtsgaders Van t'Mizpa, de Hardt-ende Creupele-Bode, uytghegheven t'Amsterdam, 1620, ende 1621. S. l. Ghedruckt 1621, 4°, 128 str. — Srv. *Rogge*, Wtenbogaert III, 36; *Knuttel*, Catalogus I, 2, str. 22, č. 3248.

7526. Politisches Picket-Spil, darinnen Groszer Herren, Potentaten, Grandes, und Hoher Leute Humor Abgebildet und etwasz verdeckt repraesentirt würdt. (V prose.) Otiskl *Ditfurth*, str. 324-33.

7527. Der pfältzisch Pilgram viz Der pfältzisch Bilgram č. 7143.

7528. Píseň na Fridricha viz Variorum Bohemicorum Nervi Continuatio XII. Bibl. Č. Hist. III, č. 12060. Otiskuje *Weller*, str. 28-31, srv. Bibl. Č. Hist. III, č. 12284; *Wolkan*, str. 48-9, srv. Bibl. Č. Hist. III, č. 12301.

7529. Píseň na Friedricha. (Wir Friderich von Gottes Gnaden, končí So übel hat mir der Bayrfürst bürst't.) Otiskl z Mnichovského rukopisu sign. Cod. germ. 5496. *Hartmann*, Historische Volkslieder und Zeitgedichte, str. 134-40.

7530. Píseň truchlivá nad ztrátou bitvy na Bílé Hoře z ruk. *Mikuláše Dačického* Inc.: Upads hrozné, milý Čechu... viz č. 6651.

7531. Písně korunovační viz při Bedřichovi 1619 č. 5406 a d.

7532. Písně o popravě viz Poprava, 1621.

7533. Písně vystěhovalců viz při jednotlivých letech (1622 atd.).

7534. Písnička o... příjezdu... Fridricha... viz č. 5412.

7535. Písnička žalostivá, zdržujíc v sobě summovní vypravování některých příběhův zarmoucených, kteříž se od l. 1620 až do l. 1625 v král. Českém dáli s přiloženými veřejnými i obzvláštními příčinami, pro kteréž Pán Bůh takové zarmoucení přepustiti jest ráčil. Pro polepšení, potěšení i posilnění v zármutcích sepsaná. Rkp. univ. knih. v Praze, 54 F. 1223, l. 59a-66a. *Jungmann*, V, č. 303; *Truhlář*, Katalog česk. ruk. č. 427, str. 164.

7536. Poslouchejte, milí páni — tohoto mého zpívání viz Novina aneb píseň *Lomnického*, č. 7435.

7537. Dobytí Plzně (Mansfeld), viz *Petri Ribaldi* Satyrae, při r. 1622, eleg. 26. Srv. č. 4227 a d.

7538. Der Curier Postellion, welcher Auszritt, den verlornen König Palatein zu suchen, s. l. a. (1621), fol., l. 1, s mědr. — Otiskl znovu *Ditfurth*, str. 313-7. — Jiné vyd. Den Curier Postellion, welcher Aussreitt den verloren König Palatein zu suchen, s. l. a. (1621), fol., l. 1, s mědr. — Hollandské vyd.: Den Curieusen postellioen vyt ghesonden byde vrederijcke liefhebbers, om te soecken den opgheworven Coninck van Bohemen, nu onlanckt veriaecht voor Praghe. Ku konci: Men vintse te coop t'Antwerpen in de Huyvetterstraet, s. a., fol., l. 1, s mědr. Ujíždějící jezdec s koštětem a s lucernou. Incip.: In moet alomme gaè loopè soecken. Srv. *Muller*, De nederl. geschiedenis in platen IV, Nro 1431 A. *Wolkan*, str. 377 uvádí v prvním verši: alomne. Otiskl *Ditfurth*, str. 317-20. — Jiné: Postillioen Votghesonden Om te soecken den veriaegdè Coninck van Praghe. Eerst ghedruckt den 18. Januarius 1621 T'Hantwerpen, By Abraham Verhoeven, op de Lombaerde veste, inde gulde Sonne. Met Gratie ende Privilegie, 4°, l. 4. — Jiné vyd. uvádí *Baudartius*, XIII, str. 32-4: om te soecken den verdrevenen Coninck van Bohemen tot een nieujaer gheschoncken Gedruckt binnen Antwerpen, by Abraham Verhoeven.

7539. Je suis le grand Postillon viz franc. vyd.. Le postillion depesche du comte de Bucquoy, pour chercher le Palatin Roy de Boheme, Ensemble l'In — Exitu et le Catechisme du Palatin 1621. Traduit de Flamand en François par

L. S. D. D. D. B. s. l., 8°, l. 14. — Jiná vydání: La depesche du postillon, faicte par le comte de Buquoy, pour chercher le palatin iadis roy de Boheme 1621, s. l., 8, l. 4. — Postillon pour chercher le Roy dechassé de Prague. Ku konci: A Anvers, Chez Abraham Verhoenen, sur le Lombarde Veste, au Soleil d'or, 4°, l. 2. — — Odchylné zpracování: Extra ordinari Postilion. Zu suchen den von Prag verlohrnen Palatin. Gedruckt zu Antorff im Jahr 1621, 4°, l. 4. s dřevoř. Lev v levo stojící. Incip.: Ich reit und renn starck auff der Post. — Otiskl *Wolkan*, str. 112-6. Jiné vydání: Extraordinari Postilion. Zu suchen den von Prag verlohrnen Palatin. Erstlich gedruckt zu Antorff, im Jahr 1621, 4°, l. 4, s dřevoř. Jezdec spěchající na levo. — Jiné vyd.: Extra ordinarii Postilion. Zusuchen den von Prag verlohrnen Palatin. Erstlich gedruckt zu Anttorf, Im Jahr 1621, 4°, l. 4, s dřevoř. Jezdec podává stojícímu muži ruku. — Jiné vyd.: Extra ordinari Postilion. Zusuchn den von Prag verlohrnen Palatin. (Vign.) Erstlich gedruckt zu Antorff im Jahr 1621, 4°, l. 4. — Jiné vyd. Extra ordinari Postilion. Zusuchen den von Prag verlohrnen Palatin. Gedruckt im Jahr 1621, 4°, l. 4. S dřevořezbou: jezdec s loveckým rohem. — Nápodobena jest tato skladba v písni: Postillion In schneller eyl ausz geschickt, den verlohrnen Graff Johan von Nassaw zu suchen, den 13. Septembris Anno 1631. In der Melodey: Wie man den verlohrenen Pfaltzgraff singt. Otištěna u *Wellera*, str. 197-200. — Srv. též Post Bott č. 7540. a Sächsischer Trompeter č. 7540. — O letácích „Postbot" a „Postreuter" srv. *Prutz*, Geschichte des Journalismus, str. 177. — Český překlad: Postilion extra ordinarius, pošta v nově nařízená, do říše nyní vyslaná, hledati krále nového, v lůni v Čechách ztraceného. Z německého přeloženo, v létu Páně vytištěno 1621, 4°, l. 6. (S dřevoryt.: jezdec spěchající na pravo.) *Jungmann*, Hist. Lit. Č. V, č. 229 uvádí leták podobný s l. 14.

7540. Post Bott. 1621, s. l., fol., l. 1, s mědr. Incip.: Ich bin ein Postbott auszgesandt. — Otištěno u *Hormayra*, Taschenbuch für vaterländische Geschichte, XXXIV, str. 275; *Weller*, str. 113-6. Podle těchto veršů sdělány následující: Post Bot, So von I. Kön. Mayst. in Schweden ist aussgesandt worden, dem Monsieur Joh. v. Tylli nachzufragen, wohin er mit seiner grossen Armee so eylends sich verkrochen, s. l. a. (1631), fol., l. 1, s měd. Otiskuje *Wolff O. L. B.*, Sammlung historischer Volkslieder und Gedichte. Stuttgart 1830, str. 758 a d. — *Erlach*, Volkslieder II, str. 408. — *Ditfurth*, str. 203-5. — — Sächsischer Trompeter, welcher ist auszgesand worden, den Ligistischen General Tylli nachzufragen, fol., s. l. a., l. 1. Otiskl *Ditfurth*, str. 205.

7541. De praelio Pragensi viz č. 6556.

7542. *Laurentius Primnicius Exul Bohemus*, Der Römisch Vogelherdt. Gedruckt im Jahr 1623, fol., l. 1, s mědr. Otištěno Serapeum 1868, str. 255, č. 170.

7543. Prophecyie Gevonden inde Canzelereye van zijne Majesteyt van Bohemen etc., fol., s. l. a. (1632). Viz *Drugulin*, č. 1947; *Wolkan*, č. 202, str. 393.

7544. Prognosticon, das ist Propheceyung . . . viz č. 7759.

7545. Der 1. Psalm. Rkp. v státním archivu Vídeňském, viz *Böhm*, Handschriften, str. 50, č. 10 a č. 8: Zween hessische psalme. Incip.: Wol dem, der nicht wandlet im Rath des Königs Friedrichs. Srv. *Wolkan*, str. 380, č. 157. Srv. též *Opel-Cohn*, kde se na str. 31 otiskuje „Busspsalm": Wol dem, der nicht wandelt im Rath der Spanier.

7546. Der 2. Psalm. Rkp. v státním archivu Vídeňském, viz *Böhm*, Handschriften, str. 50, č. 10: der 3. Psalm a str. 50, č. 8: Zween hessische psalme. Incip.: Warumb toben die Haiden und der Betlen Gabor krieget so vergeblich? Srv. *Wolkan*, str. 380, č. 158. — Přetištěno z letáku: Auszug des Barnefelds Busspsalms . . . Gestellet und verfasset durch Johann Thurein, Professor zu Padua. Gedruckt zu Rom im Jahr 1620, 4°, 4 l. u *Opel-Cohna*, str. 30.

7547. Allegorica translatio Psalmi 113 (t. j. 114, též 115) in victoriam Ferdinandi II. Incip.: In exitu Pfaltzgravii ex Bohemia et familiae ejus ex urbe Pragae. Otištěno v čas. Archiv des histor. Vereines für Unterfranken u. Aschaffenburg, XXX, str. 253. — Srv. *Wolkan*, str. 380, str. 156.

7548. Bohemicum puer natus. Rukop. píseň cod. 4848 f 4. Mnich. knih. král. Je to parodie staré církevní písně „Puer natus in Bethlehem". Otištěna podle ruk. Einsidelského N. 488 v Anzeiger f. Kunde d. Vorzeit, XVI, 1869, str. 299-300 v článku: Zum dreissigjährigen Kriege. Puer natus Bohoemorum. (Povstala kolem vánoc r. 1620 nebo 1621: In diser weynächtlichen Zeit.) *Wolkan*, l. c., str. XVIII a 291-3.

7549. Puer et Gabor Betlehem viz Bohemicum puer natus č. 7548.

Qu.

7550. Quam ferus et fevalis hic est Vigesimus Annus viz Lamentarius č. 7401.

7551. Quem novitas rerum delectat, grata bonarum viz Bonus judex č. 7371

7552. Querela regis Bohemiae: Das ist: Erbärmliche Klage, Welche der König in Böhmen Fridericus, auff dem Wege als

Er von Praga abziehen müssen, geführet. Darinnen er die Untrew seiner Räthe, von Welchen Er, als ein junger Printz die Wahl anzunehmen, beredet worden, beschuldiget. Gedruckt im Jahr. In oMnIbVs rebVs, consIDeretVr fInIs (1620, s tiskovou chybou c místo C), 4°, l. 4. — Jiné vyd. Querela Regis Bohemiae: Das ist: Erbärmliche Klage, Welche der König in Böhmen Fridericus, auff dem Wege als er von Praga abziehen müssen, geführet. Darinnen er die Untrew seiner Räthe, welchen er, als ein Junger Printz die Wahl anzunehmen beredet worden beschuldiget Item: Ein schön new Lied, dass Böhmische Jagt Hörnlein genandt. Im Thon: Mit lust vor wenig Tagen, etc. Gedruckt im Jahr: In oMnIbVs rebVs ConsiIDeretVr fInIs (1620), 4°, l. 4. — Jiné vyd.: Querela . . . finis (bez chronostichu), 4°, l. 4. — — Incip.: Ach Gott dir klag meine Noth — Mein Jammer ist grosz, nah ist der Todt . . . Otiskl *Wolkan*, str. 151-3. — Jiné vyd.: Querela Regis Bohemiae, Das ist: Erbärmliche Klage, welche der König in Böhmen Fridericus, auff dem Wege, als er von Praga abziehen müssen, geführet. Darinnen er die Untrew seiner Räthe, von welchen er, als ein Junger Printz die Wahl anzunehmen, beredet worden, beschuldiget. Gedruckt im Jahr, In oMnIbVs rebVs ConsIDeretVr fInIs (1620), 4°, l. 4. — Jiné vyd.: Querela des gewesenen Behmischen Winder-Königs. Viz Blutige Sanfftmuet 1621, 4°. — Znovu otištěno v Archiv des hist. Ver. f. Unterfranken XXX, 248-9. — Jiná vyd. počínají 3. veršem: Zu Heidlberg in der Churfürstlichen Stadt . . . Viz Jämmerliche und erbärmliche Klagschrifft, So der flüchtige König ausz Böhmen von sich geschrieben uber der hinderlassenen Böhmischen Cron, was für Jammer und Trübsal jhn darausz entstanden, dasz er auch ausz Ungedult darüber den Tag und die Stund, darinnen er sich der Cron bemächtiget hat, verfluchet. Auch beklaget er sich, dasz er seyn Landt und Leute, so wol auch die gehabte Chur so schmertzlich verlassen und jetzo das Elendt bawen musz etc. In kurtze Reyme verfasset. Im Jahr 1620, 4°, 4 l. Rkp. viz *Böhm*, Handschriften, str. 48, č. 30. — Otiskl znovu *Opel-Cohn*, str. 68-71; *Ditfurth-Bartsch*, l. c., str. 305-6. Incip.: Zu Heydelbergk in der Churfürstlichen Stad . . . — Jiné vyd. Ein erbärmliches Klagelied des Königs in Böhmen Friderici, als er von Prag abziehen müssen, 1620, 4°. — Jiné: Des vermainten Königs und Königin in Böhaimb Ach unnd Wehklagen, uber dasz Königreich Böhmen unnd deroselben Directorn zu Prag. Erstlich Gedruckt zu Prag im Jahr, 1620, 4°, 2 l. (Chybí opět 2 počáteční a 14 posledních veršů.) — — Srv. *Wolkan*, Winterkönig, Bibliograf. č. 78. — Sign. jest Querela: J. Ass. F. (= Jesus asservet Ferdinandum? = Joh. Assius Fecit?)

7553. Querelae Saravictonis et Biomeae. 1620, viz č. 7366.

7554. Quid Leo, quid moderans vult Foemina colla Leonis viz Böhmische Friedenfahrt, u *Scheible*, 217-8 otištěno pouze něm. vysvětlení bez lat. veršů.

R.

7555. Das Pfältzisch Regiment viz č. 7522.

7556. *Reinoldi Guisco de Goa* Americani Elegiae et epigrammata, viz při r. 1622, *Petri Ribaldi*, Satyrae.

7557. Relatio nuperi itineris proscribtorum Jesuitarum viz literatura protijesuitská, č. 3937.

7558. Romonstrantie van weghen den Coninck van Bohemen aen de Staten Generael der Ver. Nederlandtsche Provintien overghegheven. Op het tractaet van trefves (Seeuwarden), Glaude Fonteyn, 1629, 4°, 10 l.

7559. *Ribaldi Petri (Pěčka z Radostic)*, Satyrae, viz při r. 1622.

7560. *Ritzsch Gregor*, Böhmischer Ehren Dank oder Balet Gesang . . . 1623 . . . viz při r. 1623.

7561. *Rörig Johan M. von*, Cantiuncula Boëmica, Im Thon: Durch Adams Fall, etc. Viz Variorum discursuum Bohemicorum Nervi, Continuatio XII. Otiskuje *Wolff*, str. 413-6; *Weller*, str. 28-31; *Wolkan*, str. 49-51. Srv. č. 7157.

7562. Den Calvinischen Roffelpot viz č. další.

7563. De Roomse Roffelpodt, fol., s mědr., l. 1. — 2. vydání menšího formátu. *Muller*, De nederlandsche geschiedenis in platen I, č. 1422 a 1423. Srv. *Wolkan*, č. 30, str. 333-4. — Srv. též č. 7280. V odpověď vydán: Den Calv. Roffelpot.

7564. Rota fortunae regia felici inaugurationi in regem Germanorum et electioni in imperatorem Romanorum Ferdinandi II. dicata. Viz při r. 1622: *Reinoldi Guisco de Goa* Americani elegiae, l. S2 a d.

7565. Rozmlouvání kratičké lva českého s králem Fridrichem jakožto lvem říšským, viz *Lomnický Šimon*, Písnička o šťastném příjezdu a korunování Fridricha. Srv. č. 5411.

7566. Calvinischer Ruef vor desz Sculteten Predig zu singen. In seiner eignen Melodey, fol., s. l. a., s mědr. (Na levo sedí Fridrich s ovázanou hlavou a proti němu na pravo z kazatelny rozkládá Scultetus.) Incip.: Ach Gott, vom Himmel sieh darein. — Otiskl *Scheible*, č. 19,

str. 64 i s mědiryt.; *Ditfurth*, str. 20-2. — *Wolkan*, str. 158 z letáku: Fünf unterschiedl. Gespräche. — Rukopisně se chová ve sbírce E. Schadiho v knihovně Ulmské, viz *Mone*, Anzeiger VIII, 1839, str. 473 pod názvem: Lied auf dem Winterkönig.

7567. Rytina bez nadpisu; dole: Deo gloria, aquilae victoria, leoni infamia. Impressum Pragae per Thobiam Leopoldum. Anno 1621, fol., G. Dooms fec. Prag. V levém rohu: Magnifico, strenuo atque excellentissimo d. d. Paulo Michnae de Waczinova etc. S. R. C. M. consiliario, regnique Bohemiae secretario d. patrono tam meo, quam doctorum archiatro maximo author utriusque operis (Dooms?) offert. Pod tím latinské verše: Inter quadrupedes — Lepus est velocior omnes — Inter sed bipedes — Gloria prima lepos. Srv. *Volf*, Čas. Č. Mus. 1908, sv. 4. Srv. *Ribaldi* Satyrae, při r. 1622.

S.

7568. *Sagittarius*, Oratio... Fridericum, Regem Bohemiae, Breslam accedentem... excipiens, 1620. Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 13500; IV. č. 5956.

7569. Oratio poetica, habita a *Thoma Sagittario* viz č. 5955. — Srv. ibid. č. 5978, 5983.

7570. Blutige Sanfftmuet Der Caluinischen Predicanten. Warhaffte Relation auss Bündten vom 8. Junii, Anno 1621. Was massen der Edel und Gestreng Herr Pompeius von Planta von dreyen Predicanten und andern Caluinischen Mördersbrüdern in Engadein in seinem Schlosz unfürsehens uberfallen, unchristlicherweisz zu Todt geschlagen, und jämmerlich zerflaist worden. Sampt Desz veriagten Pfaltzgraffen jämmerlichen Klag, Spiegel desz Ehrgeitzs und Göttlicher Gerechtigkeit. (Dřevořezba: na pravo běžící lev.) 1621, 4°, l. 4. — Otiskuje *Wolkan*, str. 249-52, 381. Incip.: Mein Sitz und Residentz ich hatt. — S různými změnami otiskl *Pöhlmann*, Arch. des histor. Vereines für Unterfranken XXX, str. 248 pod záhlavím: Mein Sitz und Residentz ich hatt. — Jiné vyd. zachováno rukopisně v germánském museu v Norimberce: Querela des gewesenen Behmischen Winder-Königs. — Jiný rukopis v Karlsruhe: König in Behaimb. — — Jest to vlastně pozměněná píseň: Des vermeinten Königs und Königin in Böhmen Ach- und Wehklagen, viz č. 7552.

7571. Sat sapienti. Fol., s mědiryt., bez textu. — Popis u *Wolkana*, l. c., č. 162, str. 382.

7572. *Scultetus Johannes M.*, Serenissimo augustoque principi ac Domino, Domino Friderico I. Bohemiae Regi potentiss. Comiti palatino ad Rhenum... viz č. 5990.

7573. Sechszehenhundert und jetzt ein Jahr — Hat man gepredigt offenbar viz Ambassador des Lucifers č. 7106.

7574. Seit (Seyd) ich verlohr die böhmisch Cron — Bin ich der Staden Underthon viz Des Pfaltzgraf Scharwerck č. 7512.

7575. Sehr starck ist angebunden — An einem Rocken fest viz Vier underschiedliche Tafeln č. 7608.

7576. Hertzliches Seuffzen und Wehklagen, auch Christlicher Trost... unsers vielgeliebten Vatterlandes werther Teutscher Nation. S. l., 1620, fol., s mědiryt.

7577. Sich Leser, wie ohn Safft und Krafft viz Abriesz desz Böhmischen Löwens č. 7072.

7578. Siet nu des Arents macht — siet nu van onsen hett Sijn Wapen viz Wonderliche Tydinghen č. 7649.

7579. Simia Haidelbergica comparata Romanae illi, quae liberavit ab apostemate cardinalem a. 1620. — Rukop. ve Vídeňském stát. arch., viz *Böhm*, Handschriften, str. 48, č. 37. Otištěna v *Mone*, Anzeiger, XVI, 1869, str. 270-2. — *Opel-Cohn*, str. 92: Der Vierte. — *Wolkan*, str. 135. Incip.: Die alten hetten vil zuschaffen. Jest to vlastně pouze neúplné druhé číslo z let. Fünff underschidliche Gespräch, viz č. 7285. Srv. č. 7090, a *Wolkan*, str. 383, str. 166.

7580. Ad... Guil. Slavata, comitem de Chlum. Viz při r. 1622: *Reinoldi Guisco de Goa* Americani elegiae et epigrammata, XXCIIX.

7581. Der Böhmische Soldat. Psalm. 37. Die bösen werden aussgerottet, die aber dess Herren harren werden das Land Erben. Fortitudo. Ein frommer Held auff dieser Erdt. — Wird hoch von Jederman geehrt. — Wann er die Billichkeit lieben thut. — So hat er eines Helden muht. — Justitia. Wer beschützen thut Gerechtigkeit — Der geneust mit ruhm viel Land und Leut. — Und wems von Gott gegeben wirdt. — Sol halten Recht wem Recht gebührt. — Prudentia. Welcher sein Reich vermehren wil. — Der seh fürsichtig auff das ziel. — Thut er zu wenig oder zuviel. — So gewint ein andrer dass Spiel. — Temperantia. Ein mass in allen dingen halt. — Wiltu mit ehren werden Alt, — Die ubermass in allen dingen. — Thut manchen in gfährlichkeit bringen. — (Vigneta.) Gedruckt im Jahr 1620, 4°, str. 46. (V prose.) — *Gryphius*, Apparatus, str. 99 uvádí jako autorku *Marthu Salome a Belta*. — — Viz též o obsahu č. 5049.

7582. Le Soldat bohémien aux pieds de son prince s. l., 1620, 8°. Srv. č. předchozí.

7583. Dupplex speculum militare, 1622 (?) uvádí *Gryphius*, Apparatus, str. 100.

7584. Spěšně musím pospíchati — Byť mně mělo mnoho státi viz Postilion extra ordinarius č. 7539.

7585. Spiegel Göttliches zorns, über die sünde der itzigen, argen, letzten, grundbösen Welt... S. l., et a. (1620). Zvl. s ryt.

7586. Den Spieghel Voor Den Pfalts-Graeff, Gheschreven wt Bohemen in de Stadt Prage. Erst ghedruckt in Januarius, 1621. (Dřevořezba.) T'Hantwerpern, by Abraham Verhoeven, op de Lombarde veste, inde gulde Sonne. Met Gratie ende Privilegie. S. l. a., 4°, 4 l. Incip.: Olh Edele Palsgraef, die eens was verheuen. *Wolkan*, str. 383, č. 166a.

7587. Ein Spiegl ist Hussitisch Gschicht ... Z Variorum discursuum Bohemicorum nervi, cont. I, viz č. 7208. Otisk *Weller*, str. 17-8.

7588. *Joan. Spinesius Angl.*, Löwen-Geschrey 1622 viz č. 6650.

7589. Spanische Spinnstuben oder Rockenfahrt. Im Jar 1620. S. l., fol., s mědiryt. Incip.: Der Flachs ist heur gerathen wol. Viz č. 5786.

7590. Spiritus familiaris Schulteti... viz č. 5514.

7591. Spottlied auf den vertriebenen Pfalzgrafen Friedrich (1621). Otiskuje *Erk-Böhme*, Deutscher Liederhort. II. Bd. str. 112-3.

7592. Steht still, ihr Leut, und hört mich an — ein newe Zeittung bring ich ran viz Vier Warhaffte Newe Zeitung č. 5531.

7593. *Steinberg Joan.*, Acclamatio votiva, quam ad Fridericum ... mittit. Argentorati 1619, viz č. 5439.

7594. An den königlichen Thiergarten Stern bei Prag. Německá báseň, složena r. 1820 od svob. pána *Stenče* († 26. června 1827) o bitvě na Bílé Hoře. Zapsaná u Jeníka z Bratřic I, str. 658-68.

Š, Sch.

7595. Scharwerch des Pfaltzgrafen viz Des Pfaltzgrafen Scharwerch č. 7512.

7596. Böhmische Unruh Schauspiegel.. viz č. 7142.

7597. Laus Lusciniae ex elegantium poetarum flosculis amoenissimis contexta, et serenissimae ac admirandae Indolis principi D. D. Friderico Henrico, com. pal. Rheni, utriusque Bav. duci etc. nuper non sine insigni magnificentissimorum ordinum et provinciarum reliquarum applausu inclytorum Bohemorum regi feliciter publicis in comitiis designato honoris observantiae, congratulationis ergo consecrata, a M. *Petro Fradelio Schemm.* (1620), viz podrobně č. 5440.

7598. *Schenkel Lamb. Thom.*, *Επαινον* seu praeconium Matthiae caesaris et Ferdinandi, regis Hungariae et Bohemiae coronati. Friburgi Brisg., 1620, 4°, 8 l.

7599. Der Schildkröten Politische Natur und Eygenschafft. (Dvě želvy, z nichž jedné sluneční světlo hlavu roztáhlo, zatím co druhá za deště hlavu do skořápky vtáhla. Allegorie na přátele kurfirsta.) Dole 3řád. bás.: Alhier Leser, in diesem Bilde — Endlich auch diss bedackte Thier, fol., 1621, s mědiryt.

7600. Die Behemsch Schlacht. Fol., s mědiryt. (1621). Dole: Getruckt zu Augspurg. Incip.: Ich hab gar offt und dick gesagt. — Přetiskl *Hormayr*, Taschenbuch, N. F., IV, 1833, str. 173-6.

7601. Keyserliche schlacht und Victoria in Böhmen, s. l., s. a., s mědiryt., fol. viz č. 6800. — Jiné vyd., viz *Ditfurth*, str. 307, č. 124. — S hollandským textem viz *Muller*, De nederlandsche geschiedenis IV, č. 1431 E.

7602. Prager Schlacht unnd Auffgebung der Stadt Prag, viz č. 6556.

7603. Frewdenreiche, fröliche, recht Christliche, Schrifftmessige, Königliche Glückwünschung. Fleissig gestellet durch *Casparum Schreibern*. Srv. č. 5953.

7604. *Schroerus Thomas*, Serenissimo et potentissimo principi ac domino dno. Friderico, Regi Bohemiae viz č. 5984.

7605. *Schroer Thomas*, Fried-Ehren-Thron, Oder Die Ehrenpfort viz č. 5985.

7606. Šťastný prv v vlasti Čecháček, ať byl ještě malý žáček viz Na dosazování cizozemcův k ouřadům od l. 1624. *Zíbrt*, Zápisky Jeníka z Bratřic, Čas. Č. Mus. 1897, str. 448.

7607. Schwetzen, liegen, nach kräfften sauffen ... viz Eylff schöne Tugendten č. 7648.

T.

7608. Vier underschiedliche Tafeln, von jetzigem Lauff und Zustand in der Pfaltz, Böhmen, Ungarn, und die mildreiche Brabendische Proposition, an die Herrn Staden s. l. a. (1621), fol., l. 1, s mědr. Z obsahu: Erste Tafel A. Ambrosis Spinola, General, und Graf Heinrich v. Berg, zwei Helden. Ander Tafel B. Betreffend der Böhmen Niderlag, des gezähmten Löwen, durch Herzog Maximilian in Bayern. Dritte Tafel C. Belanget die ungarische Kron, so Herr Graf von Bucquoi mit Heldenmuth abfordet. Die vierte Tafel D. Betreffend die brabäntische Proposition an die Holländer. Otiskuje *Opel-Cohn*, str. 126-30. Srv. *Wolkan*, str. 383, č. 167.

7609. Der Tag, der ist so freudenreich. In einer newen Form redigiert. Satyra na bitvu bělohorskou v kod. č. 4848, fol. 5

v Mnichovské dvorní knihovně. — Otiskl *Wolkan*, str. 92-8.

7610. *Teellinck Ewout* viz *Irenaeus Philalethius* č. 7524-5.

7611. Testament der calvinischen Union viz Union č. 7651.

7612. *Thermenus Venceslaus Stephanus*. Archidecanus Kuttenbergae. Votum pium pro Cal. Januarii A. D. 1620 ad Christum ... a quo illustrissimo principi ... Friderico V.... ex psal. XX. in solenni S. M. R. inauguratione 1619 4 novembr. decantato salutem et victoriam ex animo comprecatur devotus cliens ac subditus etc. Reginae Hradecij cis Albim. Typis Martini Kleinwechteri. fol., l. 1. Incip.: O rex, Boemi sceptra qui regni capis.

7613. Thurn, Thurn, buck dich, paškvil, uvádí Fabula vetus, 1621, viz při diskursech z r. 1621.

7614. Der Gr aff = opice von Thurn = věž wird hier gehetzt, Mit einem (Turn = ——— er Affen — opice sich ergetzt. Rebusový dvojdílný obrázek, obl. fol. Výtisk v Museu král. Česk. Viz *Volf J.*, Čas. Č. Mus. 1908.

7615. In Turnum. Viz *Petri Ribaldi*. Satyrae, při r. 1622, sat. 35, 36. — Ibid. eleg. 20. — Eleg. 54.

———

7616. Der Päbstlichen Armee, unter des alten Corporalen Generalen Graff von *Tylli* Commando Flugk und Zugk. Im Thon: Zeug Fahle Zeug. Latinská báseň otiskl *Wolf*, str. 433-4.*)

7617. Ein vöste Burg Schwedisch. Nach der Melodia: Ein veste Burg ist unser Gott etc. Rkps. Otiskuje *Ditfurth*, str. 220.

7618. Breitenfeldische Schwein Hatz, beneben angehängten allen guten Gesellen-Liedlein in seinem vorigen Ton verneuert. Beschrieben und gesungen durch Militem Venatorem der Göttin Dianä Ober-Förstern im Berge Parnasso: den 7. September. Gedruckt im Jahr 1631, 4°, l. 4, s. l. Otiskuje *Opel-Cohn*, str. 280. *Ditfurth*, str. 214-5.

7619. Ein gantz newes Confect Liedtlein Herrn Generalen Tilly zur Verdäung gesungen. Im Ton: O lieber Hans, versorg dein Gans. Rkp. Otiskuje *Ditfurth*, str. 200.

7620. Epinikion. Das ist: Triumphlied, darinnen dem triumphierenden JEsu, der durch seine zweene auserkorne Helde, jhre königl. Majest. in Schweden und churf. Durchl. zu Sachsen, den alten General Tilly ... überwunden ... Gemacht durch Theophilum Misidololatram, der augsburgischen Confession Verwandten. Im Thon: Wie schön leuchtet der Morgenstern. Im Jahr 1631, 8°, l. 12, s. l. Otiskuje *Opel-Cohn*, str. 246; *Ditfurth*, str. 195-7.

7621. Epinikion Lutherano-Evangelicum: Das ist Frewden- und Dankreiches Evangelisch-Lutherisch Sieges Lied Uber den Hertzgewündschten Ligistischen-Papistischen-Tyllischen Hasen Tantz Auss Meissen und von Leipsig: Im Thon: Der alte Greyse, der zog gar Leyse, etc. Anno ... FLoreat et CresCat ReX SVeCiae, CuM SaXone-ELeCtore. Gedruckt zu Heyligen Stadt in der rechten Jesuiter Truckerey. 4°, l. 2. Otiskuje *Soltau*, č. 77; *Ditfurth*, str. 201-3.

7622. Eucharii Eleutheri fax magdeburgica .... Mit angehängter erbärmlichen Klage und letztem Testament der magdeburgischen Damen. Im Ton: Ach HERR mich armen Sünder etc. Gedruckt im Jahr 1632, 4°, archů 4½. Otiskuje *Ditfurth*, str. 150-1.

7623. Ein gantz newes Gespräch zwischen König in Schweden Gustavo Adolpho gloriossimo und dem ligistischen General Tilly, 4°, s. l. a. Otiskuje *Ditfurth*, str. 180-1.

7624. Heldenklag oder Klaglied. Gesungen dem weitberümmten Helden Herrn Johann Tyllio. Anno 1632 den 29. May zu Ingolstatt etc. Getruckt im Jahr 1633, m. 8°, l. 8. Otiskuje *Körner*, str. 311-22. *Hormayr*, Taschenbuch, 37 Jg. 1848, str. 48-54. *Ditfurth*, D. hist. Volkslieder d. Bayerischen Heeres, str. 14-20.

7625. Ein Lied Inn der Melodey wie die dennmärckhische Schlacht, etc. Rkp. Otiskuje *Ditfurth*, str. 147-9.

7626. Ein ander Lied von dem Treffen bei Luttern den 17. 27. Augusti Anno 1626 zwischen der tillyschen oder Ligae Armada und der königlich dännermärkischen. Otiskuje *Opel-Cohn*, str. 166-9. *Ditfurth*, D. hist. Volkslieder d. Bayerischen Heeres, str. 4-7. Srv. Drei Lieder č. 7635. *Ditfurth*, str. 84-5.

7627. Noch ein ander Lied. 1626. (Der geschlagene Dänenkönig.) Otiskuje *Opel-Cohn*, str. 169-74. *Ditfurth*, D. hist. Volkslieder d. Bayerischen Heeres, str. 8-13. *Ditfurth*, str. 85-7.

7628. Ein gantz newes Lied. Von der grossen Victori, so der unüberwindlichest König in Schweden Gustavus Adolphus gegen den erschröcklichen General Tilly, den 7. Septembris 1631 ohnweit Breitenfeldt darvongetragen. Rkp. Otiskuje *Ditfurth*, str. 186-9.

7629. Ein schön Lied von der Stadt Magdeburg. Holländischen Triumph und ... Eroberung der ... Festungen Wesel und Herzogenbusch ... Was sich mit der ... Stadt Augsburg begeben ... Gedruckt im Jahr Christi Anno 1629, 4°, l. 10, s. l.; Otiskuje *Opel-Cohn*, str. 192. *Ditfurth*, str. 121-2.

7630. Ein Trauerlied über den Fall und

———

*) Pro přehled shrnuli jsme písně o Tillym i z doby pozdější.

grausame Zerstöhrung Magdeburgs durch den ligistischen Generalen Tilly im Jahre unsers HERRn 1631, 16. Maji. Rkps. Otiskuje *Ditfurth*, str. 145-7.

7631. Post Bot, So von Ihrer Königl. Mayest. in Schweden ist ausgesandt worden, dem Mons. Johann von Tylli nachzufragen, Wohin er mit seiner grossen Armée, so er in Meissen vor Leipzig hat bey sich gehabt, so eylends sich verkrochen habe. (Mědirytina.) Fol, s. l., 1631. Otiskuje *Wolf*, str. 758-62; *Ditfurth*, str. 203-5. Srv. č. 7538-40.

7632. Romanisch Jubilate, Spannisch Cantate uber Magdeburgisch Ejulate. Ita ibit romae jucunditatis (chron. = 1631). Im Thon: Ihr werdet weinen und heulen, aber Rom wird sich trewen. Z Tyllische Vorbereitung zum Hingang zu seinem Vater, nebst Romanischem Jubilate, Spannischem Cantate etc. anno 1631, 4°, l. 4. (Napřed je prosaická část.) Otiskuje *Soltau-Hildebrand*, str. 371-7. *Ditfurth*, str. 143-5.

7633. Schlacht bei Breitenfeld. Septb. 1631. Rkp. Otiskuje *Ditfurth*, str. 189-190.

7634. Leipzigische Schlacht. Rkp. Otiskuje *Ditfurth*, str. 190-1.

7635. Drey Schwedische Lieder. Das erste: Von der Flucht unnd Niderlag dess Kayserlichen unnd Ligistischen Generalen, Graffen Johann von Tylli etc. Das Ander, darinnen der König in Schweden mit einführet etc. Das dritte, Ein schön newe Lied. Im Thon: Durch Adams Fall etc. Gedruckt im Jahr 1632. Otiskuje *Hildebrand*, č. 56, *Weller*, str. 226-32; *Ditfurth*, str. 215-20.

7636. Tilly und der lange Fritz. Rkp. Otiskuje *Ditfurth*, str. 199.

7637. Dess alten Tyllen de- und wehemütige Lamentation. Im Thone: Wo sol ich mich hinkehren. Ich armes Brüderlein? Rkp. Otiskuje *Ditfurth*, str. 200.

7638. Tilly-Schwedisches Concert und Contrapunct von groben schweren Nothen darvon die Köpfe bluten Und zum final Ein hartes Schwedisches Obendraus oder Zugab, ze spisu Finnländische Gauckeltasch, Sampt Einem Tilly-Schwedischen Concert und Contrapunct Von groben schweren Nothen etc. Newlich an einem Orth an die helle liechte Sonne gebracht Von Einem wunderlichen, seltzamen Abenthewrer, und was für schreckliche Gespücknus und Ungehewr in solcher Tasch gestochen werd jhr hören. Gedruckt Uber dem Balthischen Meer, hinder Finnonien in Ingermanlandt, Im Jahr Da man zalt 364 Tage etliche st. und m. unnd gleich so viel Nächte als Tage, 4°, l. 14. Otiskuje *Soltau*, č. 78. *Weller*, str. 214-22. *Ditfurth*, str. 209-14.

7639. Tyllisch Kloster Gelübde. (Mědirytina), fol., s. l. et a. Otiskuje *Ditfurth*, str. 242-4.

7640. Tittel Seines Geldes wol werth. Das ist: Drey merckliche, und nachdenckliche Lieder. Das Erste. Ist ein Gespräch zwischen dem Herrn Generaln Tylli und der Stadt Magdeburg, den Zustand, vor, und nach ihrem jämmmerlichen Untergange belangend. Dan Ander, Begreifft den gantzen Handel und Process der grossen und mercklichen Schlacht bey Leiptzig auch Gesprächsweise. Das dritte. Ist eine hertzliche und schmertzliche Klagrede dess Herrn Generals, nach erlittener Niederlage, Alles nicht ohne bewegung zu lesen. Gedruckt im Jahr 1632, 4°. Otiskuje *Ditfurth*, str. 152-63.

7641. Sächsischer Trompeter, welcher ist aussgesand worden, den Ligistischen General Tylli nachzufragen. (Mědirytina.) Fol., s. l. & a. (1631). Otiskuje *Ditfurth*, str. 205-9.

7642. Warhaftige Zeitung, Die Erlösung Augspurg betreffend, welche den 7., 8., 9., 10. dieses Monats Aprilis von Kön. Mayt. Ploquiert, endlich durch Accord einbekommen worden. Darbey Ein Lob und Dancklied der Evangelischen Burgerschaft in Augspurg. Im Jahre 1632, 4°. Otiskuje *Ditfurth*, str. 245.

7643. Böhemische Tragoedi, Das ist: Ein Gespräch von dem gewesenen Churfürsten Pfalzgrafen Friderichen zu Heidelberg, und auffgeworfnen, aber nunmehr verjagten König in Böheim, etc.; Darinnen die redende Person, wie folgt benannt seynd. Caesarophilus. Dux Bauariae. Fridericus Palatinus. Palatini Coniux. Unio Bohemica. Getruckt im Jahr, 1621, 4°, 4 l. — Jiné vyd. Böhemische Tragedy, Das ist, Ein Gespräch, von dem gewesenen Churfürsten Pfaltzgraff zu Heydelberg, und auffgeworffenen aber nun mehr verjagten König in Böhmen, etc. Darinn die redende Personen, wie folgt, benannt sind. Caesarophilus. Dux Bavariae. Fridericus Palatinus. Coniunx. Vnio Bohemica. Getruckt im Jahr, 1621, 8°, 8 l., s. l. — Jiné vyd.: Böhemische Tragoedi, Das ist: Ein Gespräch von dem gewesenen Churfürsten Pfaltzgraffen Friderichen zu Heidelberg, und auffgeworffnen, aber nunmehr verjagten König in Böheimb, etc. Darinnen die redende Personen, wie folgt benannt seyndt. Caesarophilus Dux Bavariae. Fridericus Palatinus. Palatini Coniux. Vnio Bohemica. (Dřevořezba: Milenci, sedící na pávu.) Gedruckt im Jahr, 1621, 4°, 4 l. — Jiné vyd. Böhemische Tragoedi Das ist: Ein Gespräch von dem gewesenen Churfürsten Pfaltzgraf den Friderichen zu Heidelberg, unnd auffgeworffenen, aber nunmehr veriagten König in Böheim, etc. Darinnen die redende Personen, wie folgt benandt seyndt ... Getruckt im Jahr Christi, 1621, 4°, 4 l. —

Jiné vyd.: Böhmische Tragödi d. i. Ein Gespräch von dem gewesenen Churfürsten Pfaltzgraff zu Heydelberg ... Lamentatio uber den Winterkönig in Böheim. 1622. 4°, 6 l., s. l. — Rukopisné v Museu král. Česk., sign. 42 D 3. Srv. *Wolkan*, str. 384, č. 169. Srv. Tragoedia (Palatinus Rheni, rex Bohemiae), *Dudik*, Archive in Galizien, str. 66, č. 59. — *Weller*, Annalen, I, 122. č. 594, 3. — *Ditfurth-Bartsch*, l. c., str. VII.

7644. Frankenthalischer Triumph. und Frewdenspruch d. i. kurtzer Bericht wie die Spanische Armada unter d. span. General F. G. de Cordova etc. im Oct. 1621 abziehen müssen, s. l., 1621, fol., s ryt.

7645. Gheestelijcke Boheemsche Trommel, ende Boeren Vanen ... 1620 ... viz č. 7108.

7646. Sächsischer Trompeter ... viz č. 7641.

7647. Ein schön Trostlied, Für das Betrübte und angefochtene Königreich Böheimb viz č. 5424.

7648. Eylff schöne Tugendten, vermittelst welcher Pfaltzgraff Friderich die Behmische Cron erlangt. Incip.: Schwetzen, liegen, nach kräfften sauffen viz *Wolkan*, str. 150.

7649. VVonderliche Tydinghen, Op den dagh van den slagh ontrent Praghe, wesende Sondagh VIII. Novemb. 1620 waer van 'tEvangelie was in houdende, onder andere, dat-men de Keyser sonde gheuen dat hem toe komt, ende Got das God toekomt. Aen den Pals-Graeff. Loffdicht ouer de Heerlijcke ouerwinninghe vande Stadt Prage. Eerst Ghedruckt den 30. Dezember 1620. (Dřevořezba.) T'Hantwerpen, By Abraham Verhouen, op de Lombaerde Veste, inde gulde Sonne. Met Gratie ende Privilegie, 4°, 4 l. — Srv. *Wolkan*, str. 385, č. 169.

U.

7650. Von dem jetzigen Übelstand in der Welt, als von Krieg, Theurung und allerlei Krankheiten. Und kann in der Melodey wie man Graff Niclasen von Serin singet gesungen werden. Getruckt im Jahr Christi 1622. Otiskuje *Hormayr*, Taschenbuch, 1834, str. 303; *Weller*, str. 141-4; *Ditfurth*, str. 73-5.

7651. Der calvinischen Union Testament, oder letzter Willen, s. l. a. (1621), př. fol., l. 1, s mědr. Incip.: Weil es nun geht zu meinem Endt. (Rytina představuje Union v osobě na smrtelném loži ležící; před ním 3 osoby a písař, který píše poslední vůli.) Otiskuje *Opel-Cohn*, str. 136-40. Srv. *Wolkan*, str. 383-4, č. 168. — Srv. Der Union Misgeburt, (Mědr. bez textu, ač text vysvětlující asi byl.

7652. Unlängst gar schön gezeiget an — Desz Adlers und Löwn Kampff jedrman viz Triumphirender Adler č. 7087.

7653. Böhmische Unruh Schauspiegel viz č. 7142.

7654. Unser Planet ist Machomet viz Machometische Zanck und Haderkatzen č. 7416.

7655. Upad s hrozné, milý Čechu — do záhuby a posměchu viz Píseň truchlivá z ruk. Mikul. Dačického, č. 6651.

7656. Urlaub des Pfaltzgrafen viz Des Pfaltzgrafen Urlaub. č. 7513.

7657. Ursprung des Böhmischen Lands und Königreichs. Augspurg, s. a. (1621), fol., s mědirytinou. Viz č. 5406.

7658. Vrsachen vnd Vrsprung alles Jamers vnd Elendt in Böheimb vnnd Teutschlandt. Kurfirst stojí v levo. V pravo Saturn. Nahoře ve zvláštních odděleních bitvy u Prahy ... V horním okraji vysvětlení: Anfang Bedenckt Cluglich etc. Dole 4řád. báseň, fol. — Vydáno několikráte též s textem prosaickým, s karikaturou Bedřicha s týmž názvem. fol. 2 l.

V.

7659. Vatter unser, die Böhmisch Cron ist unser viz č. 7067. Kayserisch Vatter unser.

7660. Vatter unser, Vil Stätt und Schlöszer sein unser viz Böhmisch Vatterunser č. 7665.

7661. Deren zu Prag im Königl. Schloss verstrickten 15. Directorn, bettendes Vatter unser. An die Keys. Mayestätt, Supplication-weiss gemacht. Getruckt im Jar, Anno 1621, 4°, l. 2, s dřevř. Prosící muž. Počíná: Gnedigster Keyser, König und Herr. — Jiné vydání: Deren zu Prag im Keyserlichen Schloss verstrickten funffzehn Directorn bitten, das Vatter unser, an Ihr Keyserliche Majestet Supplicationsweiss gemacht. Getruckt im Jahr 1621, s. l., fol., l. 1, s mědr. Srv. *Weller*, Ann. I, str. 123, č. 599. — — Jiné vydání s větším tiskem, viz *Rosenthal*, Bibliotheca Slavica VI, 89. — Srv. *Wolkan*, str. 385-6, č. 171. — Otčenáš jako politickou parodii viz u *Wernera*, Vierteljahrschrift für Literaturgeschichte V, str. 1-49; *Novali*, Studi critici e letterari, str. 177-310: La parodia sacra nelle letterature moderne.

7662. Neugemachtes Vatterunser Friderich Pfaltzgrafen bey Rhein 1621, l. l., 4°, s dřevoř. *Weller*, Annal., I, 130, č. 643. Srv. Deren zu Prag im Königl. Schlosz verstrickten 15. Directorn bettendes Vatter unser (snad totožné). Srv. *Wolkan*, str. 387, č. 176. Viz č. 7661.

7663. Allgemeines Bauren u. Vatter Unser Wieder die Unbarmhertzigen Sollthaten. S. l., s. a., fol., s mědiryt. Otiskuje

Scheible, str. 177-80. Počíná: O Gott, der Soltad, kam Necht heim . . . Srv. též Politische Verse, *Mone*, Anzeiger f. Kunde d. deutschen Vorzeit XVI, 1869, str. 270. Incip.: Man wird die Bauren lernen betten. — *Drugulin*, str. 105, klade tento otčenáš do r. 1609.

7664. Das Bayerische Vatter unser, So uber Eroberunge der Statt Prag gebetten, sampt angehengter Caluinischer Music etc. Unnd dero Kännzeichen. Gedruckt im Jahr 1621, 4⁰, l. 4. — Otiskl: Archiv des hist. Ver. für Unterfranken XXX, 1887, str. 250; *Wolkan*, str. 286-90, 386-7.

7665. Böhmisch Vaterunser. Rkp. v Mnichovské dvorní bibl. Cod. 4848, str. 2. Incip.: Vatter unser Vil Stätt und Schlösser sein unser. — Otiskuje *Wolkan*, str. 281-2, 386. — Srv. Das Böhmische Aller Augen (v prose), *Weller*, str. 61.

7666. Das Heydelbergische und Rebellen Vater Unser. Aus Heydelberg den 14. Januarij. Im Jahr 1621. Na konci: Gedruckt zu Leyden, Im Jahr 1621, 4⁰, l. 4. 2 různá málo odchylná vydání. — Otiskuje *Soltau*, Volkslieder, 460; *Weller*, str. 121-3; *Wolkan*, str. 282-4, 386. — Jiný tisk pod názvem: Des Monsieur Tili Vater unser jest tištěn v letáku Pfaltzgraf Fridrichs Gebet und Hertzsäufftzen etc. č. 7274.

7667. Kayserisch Vatter unser. Rkp. v Cod. 4848, str. 2b ve dvorní a státní biblioth. Mnichovské. — Otiskuje *Wolkan* str. 284-6, 387.

7668. Das mährische Vatter unser (v prose), viz Bäpstliche Heilosigkeit Wappenbrieff, č. 7314.

7669. Decennale vaticinium rationale Oder Zehenjährige Weissagung. Von einer Hocherleuchteten Jungfraw, Circumspectio Vera genandt. Ambsterdam, 1621, 4⁰, 6 l. — Znovu otiskl *Weller*, Lieder, str. 107-112.

7670. New Bohemische Venus. Gesangsweisz gestelt. Im Thon: Venus du und dein Kind, etc. Getruckt im Jahr 1621, s. l., 8⁰, l. 4. Incip.: Fritz, du verwöhntes Kind . . . Otiskuje: *Opel-Cohn*, str. 121-5; *Ditfurth*, str. 49-51; *Wolkan*, str. 126-31, 387. — O melodii viz *Opel-Cohn*, 456; *Böhme*, Altdeutsches Liederbuch, č. 219 a *Erk-Böhme*, Deutsche Liederhort, II, str. 112.

7671. Vermahnung an die Böhmen, vor ihr Religion und höchstes Glück ritterlich zu kämpfen. Prag bei Lorenz Emmerich 1619, 4⁰. Incip.: Freu dich mein liebes Vaterlandt. — Otiskl *Wolf*, str. 416-20. — Jest to vlastně Adhortatio ad Bohemos viz č. 7082.

7672. Desz Pfaltzgrafen Versuchung viz č. 7514.

7673. Verthooninghen. Ghedaan by die vande Nederduytsche Academi. Door bevel van de E. Heeren deser Stede Amsterdam: tot onthaal van zyne Koninglijcke Majesteyt van Bohemen. In't Jaar 1621, den 6. Junij. T'Amsterdam, Voor Antony van Salinghen, 1621. Ku konci: t'Amsterdam, by Nicolaas Biesthens, inde Lelie onder de Doornen, 4⁰, l. 6. Obsahuje 2 sonety a „Klinckdicht" na Bedřicha. Srv. *Wolkan*, str. 387, č. 179.

7674. De victoria super leones Boëmos in acie ab imperatore victos, profligatos, captos, capistratosque Pragae ad Stellam. Viz Reinoldi Guisco de Goa Americani elegia et epigrammata, při r. 1622.

7675. Victoria contra victorem nulla est. Quem? Καίσαρα Ferdinianum. Nomine Fernandum, sed ope auxilioque secundum. Ibid., l. S5.

7676. Boheemsche Victorien gheschiet in Oestenrijck . . . 1619, viz *Drugulin* l. c.

7677. Die groote heerlijcke miraculeuse Victorie van den Keyser Ferdinandus in den slach van Bohemen. S. l., s. a. (1621), fol., s mědiryt. Dole verše, oslavující Ferdinanda, s nadpisem: „Een clare afbeeldinghe van die met den Paltz aenghespannen" etc. Gedruckt en te coop in de Huyvetterstraet (J. Boel?) t'Hantwerpen. Viz *Muller*, De nederlandsche geschiedenis in platen IV, 1431, D; *Wolkan*, str. 388, č. 180.

7678. Der Römisch Vogelherdt . . . 1623 . . . viz č. 7542.

7679. Von Anno Siben und zehen — Bisz Anno Acht und Neuzehn viz Pasquill vom vermeineten König č. 7498.

7680. Von dem Böhmischen Wesen — bitt, wolt mich hören an viz Vier Warhaffte Newe Zeittung č. 7729.

7681. Calvinischer Vortanz, welcher in Ober-Österreich geschmittet, zu Prag in Böhaim angefangen und wider die Papisten allenthalben gehalten worden ist. In seiner aigenen hierunter gesetzten Melodei mit 4 Stimmen. Durch *Vincenz Rupffenbart*, calvinischen Schulmaister zu Purla in Lausnitz, gemehrt und gebessert. Gedruckt zu Gent im Holland bei Niclasen Gumperle im 1621 Jahr, 1620, 4⁰, 10 l. Incip.: Es hat ein Tänzer gesprungen. — Otiskl *Opel-Cohn*, 140; *Ditfurth-Bartsch*, str. 51-4. Srv. *Wolkan*, 388, č. 181. — Viz též vydání o 8 l. č. 5820.

7682. Vortrab Politicorum d. i. der alte Dantz, darauss zu ersehen, wie alles noch heutiges Tages hergehet vnd immerzu eine Comoedi im Röm. Reich gespielet wirdt. S. l., 1621, m. 4⁰, 20 str.

W.

7683. *Wagnerus Godefridus*, Προσφωνεσις ad sereniss. potentiss. q. principem ac Dn. Dn. Fridericum I. Bohemiae regem viz č. 5980.

7684. Bäpstliche Heillosigkeit Wappenbrieff ... viz č. 7314.

7685. Die Neuwe Warheydt. Na dolním okraji: Falc s bitvami a obleženími, vyobr., př. fol., s. l., s. a. (1621). Ve Vídeňském státn. archivu, viz *Böhm*, Handschriften, str. 48, č. 25. Srv. *Gryphius*, Apparatus, str. 99: Veritas prisca cum novo titulo, 1619.

7686. Warumb wolt ihr mit disputirn — Den Mayestät Brieff Perturbirn, jest 51. a 52. řádka něm. básně: Adhortatio ad Bohemos, viz č. 7082. *Pescheck* uvádí jako samostatné číslo.

7687. Warumb toben die Haiden viz Der 2. Psalm, č. 7546.

7688. Was hört man von der Union viz Gespräch uber das Böhemische Wesen č. 7284.

7689. Was ist das für ein seltzam Bildt — Welchs hie sitzt auff dem Lewen wild viz Něm. veršování č. 7703.

7690. T'Was niet sonder Godts ghefenghen, Datmen quam de Boodschap brenghen viz Wonderliche Tydinghen č. 7649.

7691. Currus solis triumphalis serenissimi ac potentissimi Bohemiae regis Friderici I. comitis palatini ad Rhenum, sacri Romani imperii archi-pincernae, archi-dapiferi, et electoris, ducis Boiariae, marchionis Moraviae, magni ducis Silesiae et Lusatiae etc. Quo ejus sacrae regiae Majestatis ingenium, virtus, fortuna, fama, in regiam solis Europaei domum, cor leonis Czechii, cum maximo sydcrum sanguinis bohemici applausu, 4. Novembris, Anno 1619 feliciter invecta sunt, productus ab humillimo M. *Jacobo Wczelino Lstiboreno* cive et grammateo Micro Pragensi. Viz podrobně č. 4974.

7692. *Lstiborenus Jacobus Wczelinus*, Ziska redivivus, viz č. 4974.

7693. Pfalsch Graffischer Wegweiser, s. l. a. (1621), 4°, s mědr. Počíná: Da wart Pfalsgraff Friderich aus Heidelberg — Vom Teuffel in Böhmen geführt. Srv. *Wolkan*, str. 388, č. 182.

7694. Gerechter Weeg weisser desz jrrländischen Königs ausz dem Pragerischen Thiergarten, s. l. a. (1621), fol., l. 1, s mědr. (Král Bedřich s chotí a s dítkami.) — Otiskuje *Ditfurth*, str. 37-9; *Wolkan*, str. 229-35, 388. Incip.: Gleich wie in einem Garten schön.

7695. Weil der Bapst dem Belial — Gedient viel hundert tausentmahl viz Bäpstliche Heillosigkeit Wappenbrieff č. 7314.

7696. Weil es nun geht zu meinem Endt — Mach ich ein richtigs Testament viz Der calv. Union Testament č. 7651.

7697. Zehenjährige Weissagung viz Decennale vaticinium rationale č. 7660.

7698. Gründtliche weis (Säge)ung vom Heydel (Berg)er vermelt, was Ihm ein zigeinerin hat er(Zelt), von (Wannen) Ihm das unglückh schnell Erwachsen sey mit (Tod?) und (Quell) s. l. a. (1621), fol., l. 1, s mědr. Rebusovitý pamflet. — Srv. *Wolkan*, str. 389, č. 184. — Jiné vyd. uvádí *Weller*, Annal. I, str. 131, č. 648. — Srv. též *Mone*, Anzeiger f. Kunde d. germ. Vorzeit IX, 1862, str. 115, kde rebus luští: von (Fass, místo Wannen). Dále uvádí pamflet: Was im ein Zigeinerin hat Er(Zelt). S. l., s. a. (1621), m. fol., s mědiryt.

7699. *Welter David*, Serenissimo Principi Friderico V. Oslavná píseň na Bedřicha, rkp. v Drážďanské biblioth. Cod. H. 71. Uvádí *Wolkan*, č. 35, str. 335.

7700. Wer Glück und Unglück wiszen will — Der schaw an des Pfaltzgraven Spil viz Des gewesten Pfaltzgraven Glück und Unglück, č. 7516.

7701. Něm. veršování bez titule, 1620, fol., s mědiryt. Incip.: Beschaw allhie o frommer Christ. Znovu otiskl *Weller*, Lieder, str. 78-81.

7702. Něm. veršování bez titule, 1620, fol., s mědiryt., Incip.: Man laufft jetz und, zum Bapst gen Rom. Otiskl znovu *Weller*, Lieder, str. 76-7.

7703. Něm. veršování bez titule mědiryt., 1620, fol. Incip.: Was ist das für ein seltzam Bildt. Znovu otiskl *Weller*, Lieder, str. 74-5.

7704. Wie gern so wolt ich singen viz Zwey aussbindige, schöne newe Böhmer Lieder, č. 7425.

7705. Wie putzt man jetzt so sauber aus? — Wer wird hie ferner halten Haus? Viz Dess Pfaltzgraffen Köhrausz č. 7511.

7706. Wie stahst, wie gahts, wie schlaunts, Herr Pfarrer viz Warhafftiger, gründlicher unnd gar kurtzweiliger Bericht č. 7138.

7707. Wie zu Prag die beyden Evangelischen Lutherischen Kirchen versperret ... 1622 ... viz při r. 1622.

7708. Willkommen König Friderich viz Zwey Böhmische Lieder verdeutscht č. 5420.

7709. Winter- und hienausz wehrender Sommer-Löw viz č. 7439.

7710. Wir Bäyerischen sprechen: Vatterunser viz Das Bayerische Vatter unser č. 7664.

7711. Wir dancken dir, lieber Herre viz Ein Liedt im Thon, wie man den armen Judas singt, č. 7414.

7712. Wir wollen zusammen ins Böhmerland reiten ... viz Ein kurzweiliges Beschlusz-Lied č. 7417.

7713. Viz a rozvaž. Suď a považ. S. l., s. a. (1619), fol. s mědiryt. Truchlící Libuše, kterou těší víra; v předu zraněný český lev, kterému přichází ku pomoci falcký. Dole 3sloupcové něm. a lat. verše. *Drugulin*, Nachtr., str. 13.

7714. Wo aus mit so viel Waffen — Ihr Böhmen allzumal? viz Oeconomia Bohemorum č. 7484.

7715. Wo ist ein Schleiffmül in der ... Gassen viz č. 7321.

7716. Wol dem, der nicht wandelt im Rath der Spanier viz č. 7545.

7717. Wol dem, der nicht wandelt im Rath des Königs Friedrichs viz č. 7545.

7718. *Wolrath Fried.*, Vertrawliches Gespräch viz Gespräch, č. 7287.

7719. Würfel-Spiel. Das Ganss-Spiel, fol., s mědiryt. (1620?) Dole: vysvětlení a Martin Fritz, wonhafft auf dem Domhoff, excud. Coloniae.

Z.

7720. *Zaubser A.*, Das Siegeslied eines baierischen Grenadiers, 1769 (na oslavu bitvy bělohorské) viz č. 6666.

7721. Zeitung ausz Wormbs Paralleliter der Pfältzischen Zeitung opponirt, dasz einem jeden Plack Vogel von groszer Herrn actionibus zu discuriren nicht gebühre. Gedruckt im Jahr, 1621, 4⁰, 2 l., s. l. Srv. *Wolkan*, č. 188, str. 390.

7722. Eine wahrhafftige Newe Zeitung. Und gründ licher Bericht, wie jhrer Fürstl. Durchl. Hertzog Maximilian in Bayrn Obrister: Die schöne Statt Pilsen eingenommen ... den 4. April disz 1621 Jahrs, In ein Lied verfaszt, Im Thon: Ach höchster Gott inns Himmels Sahl. (Dřevořezba: město Plzeň.) Na konci: Augspurg bey Häinrich Müller Brieffmaler, ob dem Graben, fol. Incip.: Merck auff, du werde Christenheit. — Viz *Maltzahn*, Bücherschatz, str. 327, č. 849; *Wolkan*, str. 389-90, č. 187.

7723. Erbärmliche Newe Zeytung. Von dem grossen Jammer, Elendt und Noth, so sich jetzt newlich mit den Böhmen, Oesterreichern, Schlesiern und Ungern zugetragen hat, wie Fürst Christian von Anhaldt ein gross treffen zwischen Eckenburg und Meissa, so auff drey tagg gewehrt, mit dem Tampier gehalten, dass ihm auch sein Pferd erschossen, dadurch sie sehr zerstrewet, geschlagen und gefangen worden. (Dřevořezba.) Erstlich gedruckt zu Prag, bey Peter Friderici 1620, 8⁰, l. 4. Incip. Mit einem festen vertrawen.— Otiskuje *Wolkan*, str. 67-74.

7724. Wahrhafftige und Erbärmliche Newe Zeitung von der grossen und unerhörten Thewrung, Sterben und Hungersnoth, in Österreich, Mähren etc. Olmitz, 1621, 8⁰, 4 l. Začíná: Kläglich will ich euch zeigen an ...

7725. Erschreckliche und erbärmliche Zeittung, Aus Böhmen, wie ubel der Feind darinnen hauset, mit Rauben, Morden und brennen, sonderlich umb die Städte, als Pilsen, Sotz, Commetaw, Brix, und dergleichen, wie ihr in diesem Gesang hören werdet. Beyneben einem schönen Geistlichen Liede, Im Thon: Wenn wir in höchsten Nöthen sein. Na konci: Erstlich Gedruckt auffm Anneberg, bey Christian Meyer, Im Jahr 1621, fol., s dřevořezbou. Incip.: Ihr lieben Christen hört mir zu. Srv. *Wolkan*, č. 186, str. 389.

7726. Newe Zeittung, Oder Eigendlicher Bericht, der Bluttigen Schlacht, so zwischen Herrn Graff Ernsten von Manzfeldt ... bey Bisseckh ... 1619 ... vorgangen viz č. 4190 a č. 7420. Newe Zeittungen, Von unterschiedlichen Orthen: Das ist, Die alte Wahrheit, mit einem newen Titul (dřevořezba). Gedruckt im Jahr 1619 s. l., 4⁰, l. 4. Srv. *Opel-Cohn*, str. 476. — Warhaffte Newe Zeitungen, Von unterschiedlichen Orten und Landen. Das ist: Die alte Warheit mit eim newen Titul. Vermehrt und auch verbessert. (Dřevořezba.) Gedruckt in der Parnassischen Druckerey Im Jahr Christi, 1620, 4⁰, l. 8. Srv. *Maltzahn*, Bibliothek, str. 369, č. 1200. — Continuatio der Newen Zeitungen Von unterschiedlichen Orten: Das ist, die alte Warheit mit eim newen Titul. Vermehrt und auch verbessert. (Dřevořezba.) Gedruckt in der Parnassischen Truckerey Im Jahre Christi 1620, 4⁰, l. 8. — Nova Nova Antiqua Continuationis Der Newen Zeitungen, Von unterschiedlichen Orten: Das ist, Die alte Wahrheit mit eim newen Titul. Vermehrt und auch verbessert. Editio tertia. (Dřevořezba jako ve 2. vyd.) Gedruckt in der Parnassischen Truckerey, Anno 1612, 4⁰, 8 l. (Leták rozdělen v oddíly: Aus der Welt. Von Hof aus. Vom Land. Aus der Kirchen. Aus dem Gericht. Von der Universität. Von daheim her. Aus Deutschland. Aus Böhmen. Aus dem Läger. Aus Frankreich. Aus Spanien. Aus Engeland. Aus Italien. Aus Niderland. Aus dem Bisthum. Aus der Neutralität. Aus dem Jesuiter Collegio. Aus Schweizerland. Aus dem Sauerbrunnen.) *Opel-Cohn*, str. 371-92.

7727. Vier wahre Zeitungen. Die Erste, Ein Trost Lied König Friderichs, Churf. und Pfaltzgraff, darinnen er verhoffet, dasz er widerumb zu seinem Erb-Land und Leuten werd kommen. Die Andere, Von dem erbärmlichen Zustandt in der Oberen Marggraffschafft, wie die armen betrübten Leut geplaget, gemartert, geängstet und bedränget sind. Gedruckt zu Erffurdt bey Marx Meyer 1625, 4⁰, Incip.: 1. Fried und Trewe, das ist mein höchste Zier. 2. Herr Gott erhöre das Klagen. — Otiskuje *Weller*, str. 171-9. — Srv. Des Königs in Böhem liedlein, č. 7421. kterážto skladba jest 1. vyd. písně: Ein Trost Lied.

7728. Warhaffte Newe Zeitungen Von unterschiedlichen Orten ... viz č. 5531.

7729. Vier Warhaffte Newe Zeittung .. 1619 (1620, 1621) viz č. 5531.

7730. Zwo warhafftige und grundtliche newe Zeitung (o Turku, králi Zikmundovi Polském, požáru města Bayreuthu a pražské popravě). Getruckt zu Franckfort am Meyn, 1621, 4°, 4 l. Incip.: Man hört in allen Landen. Srv. *Weller*, Annal. I, str. 131, č. 650 a *Mone*, Anzeiger IX, 1862, str. 116; *Wolkan*, str. 389, č. 185.

7731. Fünfferley Zeittungen. Die Erste von dem schröcklichen Fewer und Wunderzeichen, so im Römischen Reich hin und wider ist am Himmel gesehen worden. Die Andere. Wie der Graff von Manssfeld dem Beyer Fürsten viel Volck erschlagen etc. Die Dritte. Wie die Fürsten vor Weymar dem Bischoff von Würtzburg seind ins Land gefallen, ein statlich Kloster geplündert, und grossen schaden gethan. Die Vierdte. Wie starck Graff Moritz und die Herren Staden sich rüsten wider den König in Hispanien etc. Die Fünffte. Von dem erschröcklichen Erdbidem, so am vergangnen Pfingstmontag den 21. Maji dieses Jahrs ist geschehen. S. l., s. a. (1621), 4°. — Nové vyd. s tit.: Von dem jetzigen Uebelstand in der Welt s. l., 1622, 4°.

7732. Was im ein Zigeinerin hat Er(zehlt) viz č. 7698.

ch) **Záležitosti náboženské.**

7733. Relatio succincta eorum, quae a. 1620 in emolumentum fidei orthodoxae in archidioecesi Pragensi promanaverunt, l. 41a-50b. Rukopis Univ. bibliotheky v Praze, sign. XI. D. 14. *Truhlář J.*, Catalogus codicum lat., č. 2046. — Srv. totéž ibid., sign. XIV. C. 15, l. 38a-43b, č. 2482. — Srv. *Balbín*, Bohemia docta II, (Candidus), str. 112.

7734. *Hoë von Hoënegg*, Auf die von den Calvinisten aussgesprengte Delineation, 1620. Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 11812.

7735. *Hoë von Hoënegg*, Calvinistarum vera descriptio, 1620. Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 11813.

7736. *Hoë von Hoënegg*, Nützlige Frag, ob . . . lieber mit den Papisten Gemeinschaft haben . . ., denn mit den Calvinisten, 1620. Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 11811.

7737. *Hoë von Hoënegg*, Epistola — temporibus hisce profligatis necessaria, 1620. Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 11826.

7738. *Hoë von Hoënegg*, Discurs eines getrewen Deutschen Patrioten, 1620. Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 11843.

7739. *(Hoë von Hoënegg)*, Bericht von einer Chartec mit Namen: Warnung an Stände des Churfürstenthumbs zu Sachsen in den Böhmischen Krieg sich nicht einzumischen . . . 1620 . . Zur gewissen Nachrichtung in Druck verfertiget durch etliche der Reformierten Kirchen Liebhabere, 1621. Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 11857.

7740. Christliche in Buchstaben Göttliches Wort gegründte Auszlegung der wort der Einsetzung desz hochwirdigen Abendtmals, unsers Herrn und Heilandes Jesu Christi, In der Kirchen zum Heiligen Creutz geprediget Von M. *Zacharia Theobaldo*, Schlaccowaldensi Bohemo. Psalm 94, v. 15 . . . Gedruckt im Jahr, 1620, 4°, str. 39. Srv. *Krejčík*, Mitteil. Ver. Deutsch. Böhm. 1901, str. 72. Bibl. Č. Hist. II, č. 3082.

7741. *Salmut Frid.*, Trostschrift wider den Verlust der Weltgüter; insonderheit des Vatterlandes, Embden, 1623, 4°, s věnováním Bedřichu Falckému.

7742. Spanischer Türck, oder wahrer Bericht der grausamen, unerhörten, spannischen und mehr als türckischen Mordthaten, 1620, viz č. 4902. — Jiné vydání, se stejným titulem, s jiným obrázkem č. 5263.

7743. *Čermák Klim.*, Dopis selky od Ronova nad Doubravkou z r. 1620. Čes. Lid, III, 1894, str. 101-2.

i) **Proroctví.**

7744. O literatuře vidění a proroctví viz *Gryphius*, Apparatus historiae, str. 105-9.

7745. *Nagelius Paul.*, Prognosticon astrologicum, Halae Sax., 1619, 4°. — Český překlad: Complementum astronomiae, To jest Důvod a Vysvětlení pětileté pranostyky léta 1619 v Hallu vytištěné, z něhož jako otevřenými očima se spatřiti a vyrozuměti může, čeho v těch krátkých následujících letech očekávati máme. Všem vůbec a jednomukaždému, obzvláštně pro zprávu a k potřebnému užívání, jakožto díl druhý pranostyky, před oči položená. Skrze Mistra *Pavla Nagelia*, Lipského, mathematica a hvězdáře. Nejprvé vytištěné v Městě Hallu v Saské Zemi, Impressí a nákladem Krištoffa Bissmarcka, a nyní v Český Jazyk přeložené od Kněze *Michala Longolia*, Kralovického Faráře Bořislavského, a vytištěno v Novém Městě Pražském u Daniele Karla z Karlsperka Léta Páně 1620, 4°, A - Eiij. Ku konci: Předpovědění a proroctví, jenž v Městě Grininku a Kraji Fryslanském, skrz hromobití z porážením pilíře neb sloupu, na tabulce mramorové, z téhož sloupu vyražené, v jazyku Hebrejském takto se čte. — Srv. *(Nagelius Pavel)*, Eine Weissagung, So zu Grüningen in Friesslande ist erfunden worden, in einem Pfeiler vom Wetter untergeschlagen, darinnen eine Marmelsteinerne Tafel gelegen, darauff

Hebreisch gestanden, Wie folget, s. l., fol., l. 2. — Jiné spisy jeho: Prodromus astronomiae apocalypticae, 1620; Philosophia nova 1624 etc. Životopis jeho viz *G. Frank*, Allg. Deutsche Biogr. XIII, 1886, str. 215-6. — Viz též vydání č. 4534.

7746. *Joannis Liechtenbergeri*, Prognosticon a centum et amplius annis typis publicis divulgatum. Viennae Austriae, in officina typographica Wolfgangi Schump, aulici typographi, Anno 1620. denuo excusum, 4°, l. 2. Končí: Corrige, emenda vitam tuam... et erit nova reformatio in Bohemia.

7747. Prophecey- und Weissagung Von dem Böhmischen Kriegswesen, So wol dem König in Böhmen und sämptlichen Churfürsten, jetziger schweren Leufften und Ubeln zustands, fast im gantzen Heiligen Römischen Reich etc. auch von ihrer veränderung und mutationibus imperiorum. Desz allen und weitberümbten Astronomi Herrn Johannis Liechtenbergers, Welcher vor 100. Jahren gelebt, unnd ausz den schweren grossen conjunctionibus der Obern Planeten, unnd trawrigen Finsternüssen der beyden himmlischen Liechtern, zu seiner Zeit geschehen. Beneben einem Kurtzen Verzeichnusz 45. geschehener und vergangenen Finsternüssen an Sonn und Monn- Und dann Deren verlauffenen grossen conjunctionen der Obern Planeten in nechst vergangenen zehen Jahren beschrieben. Durch *Henricum Gottingi Witzenhusanum Hassanus*, Pfarherr zu Kletstedt in Thüringen. Gedruckt im Jahr 1620, 4°, l. 8.

7748. Militis togati anatomia. Oder Böhmischer Wahrsager, 1620, viz č. 3971.

7749. Vaticinium Trin-Uni-Sonum. Das ist Dreyerley Propheceyung oder Weissagung gleiches Lauts unnd Inhaldts, die eine beschrieben Von Sebald. Brand. Anno 1604. Die ander von D. Johann. Carion. Anno 1547. Die dritt von Jacob Hartmann. Anno 1538. Alles von den jetzigen, unnd noch künfftigen Leufften unnd Zeiten, sonderlich aber vonn dem Hausz Oesterreich. Erstlich zu Mittelburg unnd nach gedruckt in diesem 1620, 4°, l. 12.

7750. Judicium Apocalypticum *Johannis* a *Liptitz*, Nobilis Silesii, uber das Böhmische Kriegswesen. Sampt einer Zeitung ausz der Chur Pfaltz von dem ietzigen Verlauff. Gedruckt im Jahr 1620, 4°, str. 11. (Proroctví.) Srv. č. 7433.

7751. *Joh.* a *Liptiz* (Silesius), Mysteriae Apocalypticae, 1621, 4°.

7752. *Abrahami Bartoli*, Aquila Esdraea, 1620, 4°.

7753. *Abrahami Bartoli*, De leone aquilonarii visiones, 1620, 4°.

7754. *Joh. Plaustrarii*, Revelationes, 1620, 4°.

7755. Trübsal der gantzen Welt auch Veränderung vieler Herrschaft und Regimenten. Im J. 1620. Následující stránka. Propheceyen und Weissagungen jetzt gegenwertig und künfftige sachen Geschicht und Zufäll, biss zum Ende der Welt ankündend. Als nemblich: M. Johann Liechtenbergers, Johann Carionis, M. Josephi Grumpeck, der Sibyllen und vil anderer. Den Frommen Ermahnung und Trost: fürnämblich aber den bösen zum Schrecken und Warnung ohne alle Partheyligkeit zusamen getragen, und auss den Alten Exemplaren getrewlich nachgetrucket. Im Jahr 1620, 4°. (K textu připojeny dřevoryty.)

7756. Extract aus einer Prophezei, so zu Heidelberg gefunden, durch ein anonymum Calvinistam in offenem Druck Anno 1620 ausgesprengt worden unter dem Titel Vaticinum trinunisonum. (D. J. Carion.) Při: Holländische Bundsverwandnus. Viz č. 7749.

7757. Kurtzer Bericht der uhralten weissagung von dem jtzigen zustandt der gantzen... Christenheit. Bevorab zu Trost und warnung allen Frommen Christen Löblicher Teutscher Nation, unsers vielgeliebten Vatterlandes. Auffs Kupffer gebracht unnd an Tag geben. Gedruckt im Jahr 1620, fol., l. 1 (s mědirytinou). — Otiskl *Scheible*, Bibl. Č. Hist. III, č. 12246, str. 147-51. Srv. též zde č. 3954.

7758. Prognosticon, das ist Weissagung auf das Jahr 1620, darinnen von Zustand der Christenheit, sonderlich im H. Röm. Reich-meldung geschiehet, Prag, 1620, 4°, 6 l., 1 tab.

7759. Prognosticon, das ist, Prophezeyung, welche vor 462 Jahren, nemlich i. J. 1158 zur Zeit des Grosmütigen Keysers Friderici Barbarossae, prognosticirt und propheceyet worden und sich auff gegenwertige u. folgende Zeit erstrecket, s. l. et a. (1620), fol., s ryt.

7760. Zehenjährige Weissagung. Das Jahr 1620, 4°. Srv. č. 7669.

*

k) Zjevy přírodní a podivné.

7761. *Herennius Kleopas, alias Phalaris von Nee-sek (Kepler J.)*, Kanones pueriles, id est Chronologia von Adam bis auf dies jetz laufende Jahr Christi 1620. In sechs underschidene Glieder ausgetheilet und aus h. Schrift Alten und Newen Testaments bewehret, mit Zuziehung Heidnischer Antiquiteten und astronomischer Rechnung. Ulm, 1620. Frisch, Opera omnia, IV, Frankofurti, 1863, str. 483-550.

7762. *Hartprecht N.*, Tuba temporis, oder Zeit Rechnung, darinnen erwiesen wird, wie die Welt 1620 ein gantz voll-

kommenes Seculum erfüllet, unnd wie 1620 der ander Tag der Welt sich geendet habe. Erfurt 1620, 4°.

7763. Nový a starý kalendář hospodářský a kancelářský ku zapisování a k poznamenání všelijakých potřebných věcí, k užívání úředníkům, písařům, kupcům . . . od M. *Sim. Partlicia Třestského*, v Praze, 1620, 4°. Srv. *Bareš J.*, Kalendáře v musejní sbírce mladoboleslavské, Pam. Arch. XIX, 1902, str. 63.

7764. *Wagner Theodor*, Aberglaube im XVII. und XVIII. Jahrhundert. Mitth. Gesch. Deutsch. Böhm. XVIII, 1880, str. 202-10.

7765. Wunder und Zeichen, welche sich in Oesterreich, Ungarn und Böhmen von 1620 bis 1630 zugetragen. Salomon, Austria, 1849, str. 20-3.

7766. *Partlic Šimon ze Špicberka*, Flagellum Dei, Bič nebo metla boží (válka, hlad a mor), kterou Pán Bůh všech časů svět pro výstupky trestati ráčil. V Praze, u Dan. Karolidesa z Karlsperka, 1620, 4°. Viz Bibl. Č. Hist. I, č. 16265.

7767. Zprávy o moru r. 1620 (v Lounech, v Mostě), viz *Schulz*, Příspěvky k dějinám moru, č. 68.

7768. *Prokopius Litoměřický J.*, Kázání napomenutedlné o třesení země v kraji Hradeckém, 1620. Viz Bibl. Č. Hist. I, č. 992.

7769. Kázání o třesení neb pohnutí země a podivném v oblacích hučení, 1620. Viz ibid., č. 993.

7770. *Žalanský Havel*, Traktátů sedm o sedmi ranách Božích, 1620: 1. O hřímání a hromobití; 2. O povodních; 3. O zemětřesení; 4. O bouřlivém povětří; 5. O suchu; 6. O drahu a hladu; 7. O válce, metle Boží nejtěšší a smutném nepohodlí jejím. Viz Bibl. Č. Hist. I, č. 1102.

7771. Wunderbarliche Geschicht . . . . 1620 zu Gstab (Stodo) verloffen hat. 1620. Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 13130. Srv. ibid. *Mikovec*, Poprava J. K. Zouzara ve Stodě 1620.

7772. Hochbetrübte newe Zeitungen von schweren Wunderzeichen, so sich im Land zu Francken begeben und zugetragen. Unnd dann wie der Hertzog in Bayern das Ländtlin ob der Enss und die Stadt Lintz eingenommen, und wie es dero Orten so seltzam zugehet. S. l., 1620, 4°, 4 l. (Týká se poměrů českých.)

7773. Iudicium astrologicum neb soud hvězdářský, o nových domnělých hvězdách měsíce března spatřených, od téhož *Sim. Partlicia*, 1620, v Hradci nad Labem vyt. J. Arnolt, 4°, 4 l. Srv. č. 7763.

7774. *Kepler J.*, Astronomischer Bericht von zweien im abgelaufenen 1620 Jahr gesehenen grossen und seltsamen Mondsfinsternussen: Wie auch von der grossen Sonnenfinsternuss, so im jetzlaufenden 1621 Jahr den 11./21. Maji erscheinen wird. Mit kurtzer Widerholung aller grossen Sonnenfinsternussen, so innerhalb achtzig Jahren in Europa gesehen worden, und was jedesmals vor und nach, der Zustand in geistlichen und weltlichen Sachen gewest. Ulm, 1621. *Frisch*, Opera omnia, VIII, 1, Francofurti, 1870, str. 3-20.

7775. *Kepler J.*, Eclipsis Lunae anno 1620. *Frisch*, Opera omnia, III, 1860, str. 623-7.

7776. *Kepler J.*, Hypothesis Lunae mutata, 1620. *Frisch*, Opera omnia, III, 1860, str. 661-5.

Tabák v zemích českých r. 1620.

7777. První dýmky v Čechách r. 1620. Lumír VI, 1856, I, str. 574. Srv. *Zíbrt Č.*, Listy z českých dějin kulturních, v Praze 1891, str. 85: Tabák v zemích českých. (S uvedením starší literatury.) Viz čísla další.

7778. Kouření tabáku v Čechách (r. 1620). Besídka pro záb. a pouč. 1877, č. 1.

7779. Prvé dýmky v Čechách (r. 1620 u vojákův anglických), České Listy I, 1887, str. 11.

7780. *Krátký Jos. Vlastimil*, Dějiny tabáku. Tábor (čas.), VIII, 1871, č. 19.

7781. *Slavík Fr. A.*, Zápověď užívání tabáku na Moravě r. 1652. Čas. Mat. Mor. 1893, str. 64.

7782. *Svátek Jos.*, K dějinám tabáku v Čechách. Praž. Nov. 1896, č. 30.

7783. *Hradecký Leop.*, Tabák a jeho dějiny. Ohlas od Nežárky, roč. VII, č. 37.

Článek II. Od Bílé Hory do Obnoveného Zřízení Zemského (1621-7).

1. Události a jednání 1621.

a) Prameny a současná literatura.

7784. *Campanus Joh.*, Elegia de optimo victoriae genere, quod est vincere seipsum (k oslavě knížete Lichtensteina) viz Písně r. 1620 č. 7156.

7785. Patenty knížete z Lichtenstejna (z 18. května a 15. pros. 1621, z 14. února a 23. října 1623, z 23. února, 26. dubna, 18. července, 24. září, 23. listop., 23. pros. 1624), fol., l. 14.

7786. Patenty knížete z Lichtenstejna (z 18. května a 15. pros. 1621, z 14. února a 23. října 1623, z 23. února, 26. dubna, 18. července, 24. září, 23. listop., 23. pros. 1624, z 28. máje, 21. června 1625, z 24. ledna, 25. máje, 22. září 1626. Extract všech patentův od leta 1621 až do posledního dne Decembris, léta tohoto 1626 v příčině zbírek a kontribucí prošlých, co tak kdo podle jednoho každého dávati a odvozovati má), fol., l. 24. — Srv. Rukopis v bibliothece Musea král. Česk. I, C. 1, tom. XIII, l. 831.-900 (Slavata).

7787. Die Bestrafung der böhmischen Rebellion, insbesondere die Correspondenz Ferdinand II. mit dem Fürsten Liechtenstein, viz *d'Elvert*, Schriften, l. c., XVII, 1868, str. 281.

7788. Lichtensteinův rozkaz z ohledu čistoty v městech Pražských od r. 1621. Česká Včela 1844, str. 29-31. — Srv. *Legis-Glückselig*, Der Statthalter Karl Fürst Lichtenstein. Illustr. Chronik v. Böhm. Bd. I. Lief. III., str. 172. — Srv. Bibl. Č. Hist. I, č. 14007 a d., 14016.

7789. Sbírka královských patentů, nařízení atd. ve věcech soudních, hlavně z doby Ferdinanda II. a III. Cod. chart. saec. XVII., 4°, l. 185 v Zemském arch. Českém, sign. 62. C. 10.

7790. *d'Elvert*, Patente Dietrichstein's von 1621 und 1622. Notiz-Blatt 1872, č. 3.

7791. Akta k dějinám třicítileté války, viz *Halm*, Ueber die handschriftliche Sammlung der Camerarii und ihre Schicksale, Sitz.-Ber. Münchner Akad., 1873, str. 241-72.

7792. Politische Correspondenz des Grafen Franz Wilhelm v. Wartenberg, Bischofs von Osnabrück aus den Jahren 1621-31. Hrsg. v. *H. Forst*, Leipzig, 1897. (Publ. a. d. preuss. Staatsarch.)

7793. Bericht Jo. Joachim Russdorfs gewester Chur Pfaltz. Rath. Was er Anno 1621 zu Wien wegen seines Herrn negotiert, neben angehengter sorgfältiger Bitt zuverhüten, damit das jenige, was er mit dem Türckischen Chiaus zu der Christenheit Schaden zuhandlen, nit offenbar werde. Sambt einem Fürstlichen Pfaltz Zweybrüggischen Schreiben an Hans Christophen von der Grün, auch .... gewester Chur Pfaltzgeheimben .... Rath unnd Cantzlern zu Heidelberg 12. (22.), auch 19. (29.) Sept. und 11. Oct. Anno 1621 abgangen. Von Wort zu Wort ausz der Heidelbergischen geheimben Registratur und Cantzley auszzifferten Originalien. Getruckt Im Jahr 1624, 4°, l. 8. Srv. Bibl. Č. Hist. III, č. 11430-3, 12160-2.

7794. *Firnhaber Friedr.*, Nachtrag zu der Abhandlung über die Friedensverhandlungen zwischen Kaiser Ferdinand II. und Gabor Bethlen zu Nicolsburg 1621-2. (Actenstücke zur Aufhellung der ungrische Geschichte des 17. u. 18. Jahrh.) Notiz.-Blatt, Beil. Arch. Öst. Gesch. III, 1853, str. 65-9; IV, 1854, str. 97-100; VI, 1856, str. 175-6; VIII, 1858, str. 377-82.

7795. Triumphus unionalis. Oder Ordenliche auszfürung und verzeichnusz, alles dessen, was die sämptlich Unirten von Anno 1618 den 13. May an gerechnet, bisz auff diese Zeit Löbliches und Ruhmwürdiges (sonderlich zu Wormbs und umb dieselbe gegent) verrichtet. Teutschland zu einer Nachrichtung und dessen nachkömmlingen zu fleissiger folg für Augen gestellet Durch *Patientem Nileffectivum, nobilem Franckum*. Gedruckt 1621, 4°, l. 5, rukop., přiv. k tisku sign. 48 E 20 (v knih. Musea král. Česk.).

7796. Responsum serium et exortum ad epistolam plane stupendam, quae ad serenissimum ac potentissimum electorem Saxoniae a dn. Jacobo a Grunthal, in Voigtstedt, consiliario et electorali bellico et commissario generali , nec non incluti comitatus Mansfeldici inspectore primario. Pro S. Caesarea Majestate deserenda, expeditione capta cohibenda et D. Hoe, ceu piacularis cuiusdam victimae mactatione promovenda. Conceptis quidem verbis scripta, sed malitiosissime, fingitur. Inspice lector et expende non poenitebit. Augustae Vindel. Recusum per Andream Apergerum. Anno 1621, 4°, str. 37.

7797. Auszug aus den grossen mährischen Konfiskationsprotokollen vom J. 1621 biz 1624. Mähr. Magazin 1789, str. 177-211, 243-73.

7798. Gutachten, wie Churfürst Friedrich dem V. zu Pfaltz zu helfen, und die Ubermacht der Ligisten zu dämpfen sei 1621. *Lünig*, Europäische Staatsconsilia č. 186. Bibl. Č. Hist. II, č. 186.

7799. *Balduini Friderici*, Soteria electori Joanni Georgio, cum utramque Silesiam Lusatiamque pacasset, et caesari restituisset cum Augusti Buchneri panegyrico ei dicto. Wittebergae 1622, 4°, 16 str.

7800. *Friederichii*, Panegyricus Electori Joanni Georgio, Ducatuum Silesiae et Marchionatuum Lusatiae inter cruenta Bohemica bella, Pacificatori dictus. Lipsiae 1621, 4°, 8 l.

7801. Schlesischer Lands Mann, Welcher seinen Landsleuten die unterschiedlichen Aussbeuten, die sie durch geleistete Hülffe, und starcke Kriegesvorfassung, in Geist- und Weltlichen Freyheiten, bey wehrender Böhmischer Unruhe erlanget, und künfftig zugewarten haben. Dem ergangenen Warhafften Verlauff nach, gründlich erzehlet, und vor Augen gestellet. Durrch *Fridericum Baumannum Neodorfiensem*, Silesium, Dienern am Wort zu Grünheim am Kocher

thal. Zusammen getragen im Jahr 1620. Anjetzo aber der Wahrheit zu stewer publicirt. Die Kinder Israel schmückten ihre Sachen, die wohl nicht gut wahren; wieder den Herrn jhren Gott, 2. Reg. 17, v. 9. Ea morum nostrorum labes est, ut neque mala nostra, neque remedia pati posse videamur: Pet. Pithaei praefat. in Salvian. Gedruckt im Jahr 1621, 4°, 109 str.

7802. Xenium Calvino Turcicum pro rebellibus Bohemis, Calvinotürkisch Newes Jahr für die Rebellischen gegen ihren König und Kayser Maynaidigten Böheim... durch *Joannem Hermannum Böheimb von Teutschen Brodta*, 1621. Viz č. 5729.

7803. Coppies de diverses lettres, les originaux desquels peuvent estre representés pour faire voir quelle est la forme ordinaire des proces en la Cour Impér. et quelle a esté spécialement la procedure tenue par l'empereur au fait du ban, dont il s'agit à présent et en l execution d'iceluy, touchant le different de Bohême. La Haye 1621, 4°, 27 str.

7804. Ferdinandi II. Imp. Caes. P. E. Invict. Aug. P. P. reverendiss. sereniss. principum caesarib. creand. VII. virum Anno 1621, fol. (Obsahuje: Icones Imperatoris Ferdinandi II. Principum Electorum, Principum Episcopor. Regum, Ducum, Comitum, aliorumque celebrium Virorum.)

7805. *Goldast Melchior*, Monarchiae Romanae, Tractatus utriusque iurisdictionis, imperialis et regiae ac spiritualis et pontificiae distinctionem, regnorum Italiae, Germaniae, Galliae divisionem, translationem ac Romanorum imperatorum iura, privilegia, iuris dictionem, potestatem, ut et originem, progressum ac praestantiam monarchiae Romano-Germanicae continentes, Francofordi, 1621, fol., I-III vol.

7806. Libellus, in quo refelluntur consilia, argumenta, foedera Boëmorum contra domum Austriacum. Pragae 1621, 4°, str. 32. — Znova: Viennae, 1621, 4°, l. 16., s vyobrazením Ferdinanda II.

7807. Copia van Eenighe Brieven. Die Hare Keyserlijcke Majesteyt, met eygener Handt gheschreven heeft, in Italiaensche sprake, ende met eenen expressen Courier na Spaengien ghezonden de welcke van den Grave van Mansveldt achterhaelt ende ghekregen zijn, ende na den Haghe aen zijne Maj. van Bohemen gesonden. Tot Arnhem. By Jan Jansz... Anno 1621, 4°, 8 l.

7808. Vier beantwortliche Schreiben, welche von dem Churfürsten zu Sachsen unnd Burggraffen zu Magdeburg etc. abgangen. I. An die Hertzogen zu Sachsen, Coburg und Eysennach etc. II. An Christian und Friedrich Ulrichen zu Braunschweig und Lüneburg etc. III. So wol an Landgraff Moritzen zu Hessen etc. Darauss seiner Churfürstlichen Gnaden Gemüth und Meynung der Böhmischen Unruhe halben zuvernemen. (Vigneta.) Gedruckt im Jahr 1621, 4°, str. 19.

7809. Verhael van 'tghene ghepasseert is inden slag tusschen de heyrlegers des Konings van Bohemen, ende des Hertoghs van Beyeren, den 16 ende 17 Aprilis, omtrent Wisloch, tegenover een dorp genaemt Mingelsheim, 's Gravenhaghe, Wed. van Hillebrant Jacobssz van Wouw, 1622, 4°, 8 l.

7810. Sendschreiben eines getrewen Teutschen Patrioten: aus welchem zu sehen, wie es den 1621 zu Madrid getroffenen Accord betreffend die Restitutio der Lander Veltlyns, der Herrschafft Worms u. etlicher Orten der Graffschaft Claeven nach verscheinung 5 gantzer Monaten eigentlich sev beschafften, s. l., 1621, 4°, l. 6. Se zmínkami o souvěkých českých poměrech.

7811. De statu bohemico, d. i. Ferdinand II. Fundamental-Deduction und Aussführg. der Erb-Gerechtigkeit, welche d. Mayest. und das Hauss Oesterreich zu dem Königreich Böhmen gehabt. Franckft. a. M. 1621, 4°, str. 35.

7812. Relation alles was sich mit Graf Ernst von Mansfeld in d. Obern Pfaltz bey Wejdhausen vnnd dann mit Hertzogs inn Bayren Armada (besonders mit Hans Jacob Bawren unnd Monsir Thilli) begeben. Beschr. von Alideia Vnparteiisch im Mansfeld. Lager. S. l., 1621, 4°, 11 l. Srv. jiné vydání č. 4195.

7813. Nieuwe Af-beeldinge van allen de Steden, die Marquis Spinola heeft verouert in des Pfalts-Grauen Land sedert 1620 tot den J. 1621. Zajímavý leták, nahoře mědirytina s 50 malými pohledy na města; uprostřed obraz Spinolův, pod ním ve čtyrech sloupcích výklad francouzský a hollandský, fol.

7814. Versamlung vnd Zusammenkunfft etlicher Kriegsfürsten, auch grosse Verwunderung der von Marquis Spinola eingenommen Stätt in der Pfalz. Leták z r. 1621, mědirytina, představující knížata Unie ve smutku kolem stolu, v pozadí obléhání Wormsu. Pod tím třísloupcová báseň. Fol.

7815. Articuli conventionis, qui inter Spinola capitaneum generalem exercitus Caes. Majestatis in Palatinatu, et Joachim Ernestum Marchionem Brandenburgensem, Generalem exercitus Unionis Evangelicae et Joannem Fridericum Ducem Würtenbergensem sunt conclusi. S. l. 1621, 4°, str. 20. Viz č. další.

7816. Vertrags-Articul, welche vermittelst Unterhandlung ihrer Churf. und Fürstl. Gn. dess Herrn Churfürsten zu Maintz, und Herrn Ludwigen Landtgraf-

fen zu Hessen, zwischen Herrn Marquis Spinola, der Key. May. Armada General. Feldt-Obristen in der Pfaltz, an einem theil, und Herrn Joachim Ernsten, Marggraffens zu Brandenburg, der Euangelischen Union. General Feldt-Obristen und Herrn Johann Friedrichs Hertzogens zu Würtenberg, fürstl. Gn. so wol in eigenem als andern Unirter Fürsten unnd Stände Nahmen tractirt und beschlossen worden. Auss dem Lateinischen Exemplar mit Fleiss in die Teutsche Sprach transferirt. Augspurg. Andreas Aperger, 1621, 4°, 32 str.

7817. Convention Ofte Verdraegh Artijckelen, De welcke Door onderhandelinghe des Keur-Vorst van Mentz, etc. ende Heer Lodowijck, Landt-Graef van Hessen, etc. Tusschen H. Marck-Graef Spinola . . . ter eener. Ter anderen, H. H. Joachim Ernst Marck-Grave tot Brandenburg, Generael Velt-Oversten der Vnieerden Vorsten, ende Johan Frederick, Vorst tot Wiertenbergh, etc. . . . besloten. Ghedruct na de Copye van Mentz, 1621, 4°, 6 l. Srv. č. předchozí.

7818. Vraye pourtraicture des deux Armees dans le Palatinat a scauoir celle de . . . Spinola d'vn coste, et celle des Princes Protestants Vnies d'Allemagne d'aultre. Et comme . . . Spinola at prins et gaigné plus de 50. places, fortesses et Chasteaux, la ditte Palatinat, et ce depuis l'an 1620 jusques a l'an 1621 Premierement imprimé le 26. de Mars 1621. Imprimée de nouveau en Anuers, par Abraham Verhoeuen, 1621, fol., 1 l.

7819. Versammlung und Zusammenkunfft etlicher hohen Teutschen und Ausländischen Kriegsfürsten, auch grose Verwunderung der so in kurtzer Zeit von Marquis Spinola eingenommenen Stätt im teutschem Reich s. l. et a. (1621), fol., s ryt.

7820. Ein Schreiben auss dem Wormsischen Feldläger, in sich haltend einen Bericht, was von beyden Zeitungen, aus Pfaltz und Wormbs zuhalten seye? S. l., 1621, 4°, 8 str.

7821. Colloquium trium principum Vormatiae habitum de hodierno eorum statu. Ad calcem huius positus est psalmus 112. allegoricus, ad eosdem spectans principes. Hylfertiger und scharfwitziger Ratschluss dreyer Fürsten, wie sie ihren baufälligen Statum auss der Cassa der Bauren zwischen den Mauren unterstützen möchten. Getruckt im Jahr 1621, 4°, l. 4. — Nové vyd. Worms, Schneeberger, 1621, 4°. — Jiné: Ernstlich Gespräch Dreyer Fürsten zu Wormbs newlich von jetziger Zeit Wesen und Zustand in geheim gehalten. Durch M. Jonam Warmund, s. l., 1621, 4°, 4 l. — Jiné: Ein Gespräch von drey Fürsten des Reichs zu Wormbs gehalten. Newlingen, 1621, 4°. Rukop. bibl. Mus. král. Česk. sign. I, C. 1, tom. XIV, l. 497 (Slavata.)

7822. Dreyssig Wahrhaffte Ursachen des ublen Zustands der Pfaltz. Von einem uffrichtigen Deutschen an Tag gegeben. S. l., 1621, 4°, str. 8. Se zmínkami o politice falcko-české.

7823. Warhafftige und Erbärmliche Newe Zeittung, von der grossen und unerhörter Thewrung, Sterben und Hungers noth, in Oesterreich, Mähren etc. Olmitz. J. von der Burck. 1621, 8°, 6 l. Srv. č. 7724.

7824. Wahrhafftige newe Zeittung von der Graffschafft Camb, so von J. Churfürstlichen Durchlaucht Maximilian in Bayrn Anno 1621 belegert und erobert etc. Augsburg s. a. (1621), fol. s ryt.

7825. Wahrhafte Zeitung und Bericht aus Böhmen, was es jetzo mit dem Kriegsvolk, Bürgern und Kaufleuten zu Prag für einen Zustand hat. (2.) Aus Mähren, wie der Comte de Bucquoi den Grafen von Thurn gefangen genommen. (3.) Aus Schlesien, was es jetzo zu Breslau und mit dem neuen Könige für einen Zustand hat. 1621, fol., s ryt.

7826. Kurtze und gründtliche newe Zeitung, welcher massen sich der Marggraff von Jägerndorff der Statt und Bistumbs Neyss, auch der Statt und Fürstenthumbs Troppaw newlich bemächtiget unnd dieselben berauben unnd plündern lassen. Item wie ernannter Marggraff die Könligiche Statt New Tieschein in Mähren uberfallen, beraubt, geplündert, in den Brandt gesteckt, und darinnen ettlich hundert Kayserliche Spannische Soldaten umbbracht und sich zu dem Gabor geschlagen. Item wie die Hungarn die Statt Landtshut und Kostel in dem Land zu Mähren geplündert, beraubt, die betagten Leüte nidergehawet und die Jugendt mit sich weggeführt. Wie die Hungerischen Husarn uber den Fluss Mörich in das löbliche Ertzhertzogthumb Niderösterreich newlich einen unversehenen Einfall gethan jnner wenig Tage uber zwey hundert Märckt und Dörffer beraubt unnd abgebrännt. Benebens auch wie sich der Gabor der Hungarischen Statt Tirnaw bemächtiget. Und endlich wie er mit seinen Hungern und Anhang Pressburg belägert und gestürmbt, aber hesslich geklopfft worden. Wie solches weitter auss der volgenden Beschreibung zuvernehmen. Gedruckt im Jahr 1621, 4°, l. 4.

7827. Erschreckliche und erbärmliche Zeittung, Aus Böhmen, wie ubel der Feind darinnen hauset, mit Rauben, Morden und brennen, sonderlich umb die Städte, als Pilsen, Sotz, Commetaw, Brix und dergleichen, wie ihr in diesem Gesang hören werdet. Beineben einem schönen Geistlichen Liede. — Několik

vydání, odlišných úpravou typografickou. Viz č. 7725.

7828. Warhafftige und erbärmliche Newe Zeittung von der grossen und unerhörten Thewrung, Sterben und Hungersnoth, so in ..... Mähren, Schlesien und im Böhmerland, wegen dess grossen Kriegs ... Bresslau 1621, 4°, 4 l. — Vydání jiné s obrazem komety na listě titulním. — Srv. podobné vydání v Olomouci, č. 7724, 7823.

7829. Historica narratio de rebellione Hungarorum per Betlenum Gaborem procurata, sive Sacratissimae Caesareae, ac Germaniae, Hungariae, Bohemiae etc. Regiae Maiestatis, Edictalis Cassatio, iniquae, praetensae et ipso Jure nullae Electionis, Gabrielis Betlen in Regno Hungariae. Nec non autorum omnium Tractatorum, et Conclusorum in Conventu Posoniensi et Novizoliensi, Annulatio. Antverpiae, 1621, 4°, 16 stran.

7830. Der Fürstl. Durchl. Hertzog Maximiliani in Bayern etc. Intimation und getrewe Warnung an die samptlichen Stände, Unterthanen und verwandten der Obern Pfaltz, wegen dero Anzug wider Ernst von Manssfeld. Gedruckt im Jahr 1621, 4°, str. 13.

7831. Die Anhaltische Kanzlei, vyšlá v Mnichově na konci ledna 1621 a spisy s ní souvisící viz podrobně Bibl. Č. Hist. III, č. 1143-60. — Srv. též *Petersen Ad.*, Maximilian von Baiern und die Kurwürde mit Berücksichtigung der bair. Flugschrift: Die Anhaltische Kanzlei 1621, Luckauer Programm, 1890, 4°. Srv. při 31. lednu 1621.

7832. Discursus academici de Jure publico, in quibus de imperatoris, regis Romanorum electione, et potestate, electorum origine et praeeminentia, tutela, aliorumque principum successione, statuum in comitiis, sessionibus, concurrentia iurisdictionis, confraternitatibus, omnium ordinum dignitate et nobilitate, pacificatione religionis, legationibus, jure belli, foederibus, consiliariis principum, alliisque ad statum publicum pertinentibus materiis tractatur. Volumen primum a *Dominico Arumaeo* D. Accessit Index rerum et verborum copiosissimus. Jenae, Typis et sumptibus Johannis Beithmanni, Anno 1621, 4°. 352 str.

7833. Brief recueil des raisons qui rendent la declaration du ban, faite contre le Roy de Boheme entant qu' Electeur Palatin, du 22 Janv., invallable, nulle, et partant peu considerable. La Haye, 1621, 4°, 8 l. Viz č. 8021.

7834. *(Bocatius)*, Historia ... Ferdinandi II., 1621. Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 9779.

7835. *Buckisch*, Von Recipirung Kaisers Ferdinandi II. Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 11575.

7836. Bericht von den Friedens Tractaten zwischen Chur-Sachsen anstatt des Kaysers, mit Schlesien. Dresden, 1621, 4°, 48 str.

7837. Nederlandsch Blasoen oft Emblema van desen teghenwoordighen tiit, Met een corte declaratie daer van. S. l., 1621, 1 l.

7838. Aussführliches Bedenken, ob Maximilian, Pfalzgraff bey Rhein etc. die angebottene Churf. Pfältzische Würde und Reputation acceptiren solle? S. l. a., 1621, 4°, 66 str.

7839. Supplex libellus ad augustissimum imperatorem Ferdinandum II, Bohemiae, Hungariae, Sclauoniae, Dalmatiae et Croatiae regem etc. missus e Batavis a Friderico etc. anno 1621, 4°, str. 24 (podepsán: Fridericus re exul, spe caesar).

7840. Gründtliche Anzeig, Was zwischen Chur Pfaltz unnd Bayrn in jetziger betrübten Böhemischen und durch dieselb fast im gantzen Heil. Röm. Reich. auch in den benachbarten Landen entstandener Unruhe ein zeitlang geschriben, gehandlet und tractiert worden. Zu menniglichs nachricht und der Warheit, wie sie an ihr selbst ist zu Steur. München, Gedruckt bey Anna Bergin, Wittib, 1621, 4°, str. 143 (1). Srv. č. 7845.

7841. Mercurius Lusato Silesius h. e. iter serenissimi et potentissimi Pr. ac D. O. Joannis Georgii Saxoniae Ducis per Lusatiam in utramque Silesiam ad recipiendum ibi solemne homagium. S. l., (Lipsiae), 1621, 4°, 8 l., s vyobraz.

7842. Rerum in Moravia gestarum memoria ab anno 1621, srv. Christinens Bibl. Msc. Cat. Viz *Dudík*, Forschungen in Schweden, l. c., str. 88.

7843. *v. Milziz Gottfried*, Drei Quartbände seiner Memoiren vom Jahre 1621 in der Zittauer Rathsbibliothek. Viz N. Laus. Mag. XXXI, str. 90.

7844. Mercurius Gallobelgicus ... 1621. Viz podrobně č. 3284.

7845. Wahrhafftige Anzeig, was zwischen Beheim und Baiern in jetziger betrübten Böheimischen, und ... auch in den benachbarten Landen entstandener Unruhe, gehandelt und tractirt worden. München, 1621, 4°, str. 113. Napodobena forma čísla 7840.

7846. *Londorpius M. G.*, Acta publica inter Matthiam et Ferdinandum II. atque Fridericum V. et alios imperii ordines et externos Reges ab initio Austrio-Bohem. germ. motuum, super ardua statum ecclesiastico-politicum concernentia negotia huc usque (pars I.). Francof. 1621. Viz č. 5705.

7847. Rada Pražská Litoměřickým, že musí se poddati rodu Habsburskému (1621). *Šimák*, Bohemica v Lipsku, l. c., str. 71, č. 85.

7848. České listiny rady města Žatce 1621, viz Bibl. Č. Hist. III, č. 13245.

7849. Pamět, kterak jsou město Vyškov v Moravě v čas rebelliji rebellantům podali, a co kteří proti J. K. Milosti mluvili. *Balbín*, Bohemia docta (Candidus), II, str. 112.

b) **Dědické nároky Ferdinanda II. 1621.**

7850. Jus Haereditarium et legitima succesio in regno Bohemiae 1620, viz při r. 1620 (dědické právo habsburské k trůnu českému). Viz č. 5738 a d., zvláště č. 5747. Srv. č. další.

7851. Jus Haereditarium, das ist Erbberechtigkeit und Rechtmässige Succession in dem Königreich Böheimb. Des aller Durchleuchtigsten, Grossmächtigsten und unüberwindlichsten Fürsten und Herrn Herrn Ferdinandi des Andern, erwehlten römischen Keysers, Ertzhertzogs zu Österreich etc. aus dem ausgangenen lateinischen Tractat in die Teutsche Sprache, derselben Nation zu mehrer Nachrichtung versetzet. Viz č. 5747 a čísla další.

7852. Jus haereditarium d. i. Erbgerechtigkeit von rechtmässigen Succession in dem Königreiche Böheimb des Herrn Ferdinandi Röm. Kaysers . . . Wien 1621, 4⁰, 95 str.

7853. Jus Haereditarium. Das ist: Erb Gerechtigkeit und rechtmässige Succession in dem Königreich Böhaimb. Dess . . . Herrn Ferdinandi dess Andern erwöhlten Römischen Kaysers, auch zu Hungern und Böhemb Königs, Ertzherzogs zu Oesterreich etc. Ausz dem auszgangnen Lateinischen Tractat in die Teutsche Sprach derselben Nation zu mehrer Nachrichtung versetzet. Ausz dem Wienerischen Exemplar. Nachgedruckt zu Augspurg, bey Sara Mangin, Wittib. Im Jahr 1621, 4⁰, str. 84. — Přetištěno též u *Londorpa*, Acta publ. III, str. 145-217 pod titulem: Von der Oesterreichischen Erbgerechtigkeit zum Böhemischen Königreich. — Viz podrobně č. 5742.

7854. *Lamormaini Guillelmus*, Dobrozdání lat. o potřebách země české z r. 1621 nebo 1622 viz *Ježek* v církevní literatuře 1621.

c) **Diskursy, rady a dobrá zdání.**

7855. Sechs hochwichtige und erhebliche Schreiben und Bedencken: 1. Kön. May. in Böhmen General Mandat an alle der Cron Böhmen Lehenleut abgangen. 4. Bericht, u. Gabriel Bethlen Fürst in Ungern u. Siebenbürgen zum König in Ungern erwehlt u. aussgeruffen. 5. Motiven, warumb dem Marquis Spinola etliche Staedt und öhrten in der Chur Pfaltz sich zu bemächtigen nachgesehen u. gestattet worden. S. l. (Prag), 1621, 4⁰, str. 42.

7856. Speculum Germaniae: Ein Teutscher Spiegel: Darinnen das fürnembste dero Christenheit mit dem Römischen Keyserthumb Hochgeehrtes Königreich Teutschlandt seinen gegenwärtigen, betrübten Zustandt selbsten offenbahret, beklaget und nach dem werthen Frieden seufftzet. S. l., (Wien), Gedruckt im Jahr 1621, 4⁰, str. 20. — Nové vyd., 4⁰, str. 20 (4), se závěrečnou okrasou.

7857. Speculum Germaniae, Newer Spiegel dess Alten Teutschlands, darinnen dass fürnembste der Christenheit mit dem Römischen Kayserthumb Hochgeehrtes Königreich Teutsch-Landt, seinen gegenwertigen, betrübten Zustandt selbsten offenbaret, beklaget und nach dem werthen Frieden seufftzet. Cum Licentia Superiorum. Gedruckt zu Wien in Oesterreich durch Gregorium Gelbharr in der Lämbl Burschen im Jahr 1621, 4⁰, str. 19.

7858. Rathschlag und Bedencken, Welchen dem Churfürsten unnd Pfaltzgraffen bey Rhein etc. ein trewer Patriot gegeben, und zu männiglichs Wissenschafft in Druck vorfertigen lassen. Gedruckt zu Prag Anno 1621, 4⁰, l. 8. — Jiné vyd. tamtéž typografickou úpravou odlišné, l. 12.

7859. Rathschlag eines Chur-Pfältzischen Ministres an Chur-Fürst Friedrich den V. den Pfaltz, erwehlten König in Böheim, dass er die Böhmische Crone gutwillig resigniren und sich zur Ruhe begeben solle 1621. *Lünig*, Europäische Staatsconsilia č. 187. Bibl. Č. Hist. II, č. 274.

7860. Politischer Rathschlag, wie die Röm. Catholischen in Teutschlandt unnd zugleich auch dess Spannischen Königs Macht im Niderlandt zuschwächen. Hergegen der Unierten Protestierenden Gewalt im H. Röm. Reich dann auch der verainigten General Staden vires jnn- und ausserhalb der Niderlanden zu stabiliern und zuerweitern. Vor drey Jaren mit occasion der Böhmischen alteration, durch ein fürnemmen Evangelischen Politicum in Holland vergriffen, Hernach den Unierten Protest, Chur-F. F. unnd Ständen zur nachricht dedicirt, anjetzt aber wunderbarlicher weiss an dess tags Liecht gebracht durch *Ernst Victor von Ehrnfels.* Gedruckt zu Franckenthal durch Gottlieb Wahrmundt. Anno 1621, 4⁰, str. 18.

7861. Ander Weit gewissere relation von dero zwischen Röm. Keyserlichen Mayest. und Böhmischen Armada, newlicher Zeit vorgangenen Hauptschlacht. Und was massen in selbigen Treffen das gantze Böhmische Kriegsheer mehrentheils erlegt, theils zerstrewt unnd in die

Flucht getrieben worden. Auch wie höchstgedachte Ihre Keyserliche Mayestät sich dero Königlichen Haupt Stadt Praag widerumb bemächtiget hat. Gedruckt im Jahr Christi 1621, 4°, 12 l.

7862. Considerationes und Vermutungen, was fürnemblichen und meistentheils den Unglückhaften ausgang dess Böhmischen etc. Wesens verursacht. Durch eine Hohe Fürstliche Persohn colligirt und zusammen getragen. In eum finem editae, ut aliorum πατήματα nostra sint μαθήματα. Gedruckt im Jahr 1621, 4°, 4 l.

7863. Een clare en warachtige affbeeldinghe van die met den Palts aen ghespannen ende gheswοren hebben den Keyser wt zijn rijck te dryven, afghebeelt door dit beest met seuen hoofden ter eeren van ... Ferdinandus Keyser van Roomen, ... En den ... Hertoch van Beyeren, en ... den Graef van Bucquoy als ... voor vechters van Godt en den Keyser om de heylighe Kerck te beschermen en te deffenderen teghen den duyuel en dit seuen hoofdighe beest, ghelijck hier onder aengewesen sal worden, door de letter A. B. C., 1 l.

7864. Deutliche Ausführung dreyer wichtiger Fragen. 1. Ob einiger Evangelischer Chur- oder Fürst gewissenhalben verbunden gewesen, denen Herrren Böhmen beyzustehen? S. l., 1621, 4°, 5 str.

7865. Desperat oder Blöder geängstigter Politicus zu diesen krummen, dummen Zeiten allen verirrten, verwirrten zum trost vorgestellet durch J. P. Anno 1621, 4°, 6 l. — Srv. Rukop. bibl. Musea král. čes. sign. I. C. 1, tom. XIV, list 461 (Slavata).

7866. Discursus, ob die Römische Käyserliche Mayestät unser Allergnädigster Herr mit guter Conscientz den Evangelischen ins Gemein die Religion frey öffentlich im H. Reich zuverstatten und darüber Confirmation zuertheilen, von Gott Gewalt und Macht habe? Anno 1621 publicirt von einem Catholico Romano. *Londorp*, Acta publica VI, k. 13.

7867. Caluinische Consultationes oder underschiedliche Rathschläg der maisten und wichtigsten sachen, welche von Anfang der Böhmischen und andern folgenden Auffständ fürgangen etc. Auss dem Original Protokoll, so in der Haidelbergischen Cantzley gefunden worden. S. l., 1621, 4°, 363 str. — Znova: 1624, 4°. — Znova: 1625, 4°.

7868. Zwey Rechtliche Bedencken. I. Ob bey diesen schwürigen Läufften und in Betrachtung der ergangenen Kayserl. Mandaten der Chur Pfaltz Lehenleut, dero die Lehendienst wigern können und sollen? II. Ob bey gegenwertigen Kriegsempörungen der Röm. Kayserl. May. unserm allergnädigsten Herrn oder der Chur Pfaltz die Lehendienst zu leisten seyen. Gedruckt im Jahr 1621, 4°, str. 36.

7869. Bedencken, ob und wie weit die Lutherische von den Bäpstischen vor Bundes- unnd Vertragsgenossen gehalten werden, denen welche sich die falsche Judas-Küss und Crocodils-Threnen der Bäpstler schon in etwas weich machen, vor Augen gestellet, s. l., 1620, 4°, l. 22.

7870. Ein Frantzösisch Bedencken ins Deutsche ubersetzt, vom gegenwärtigen Wesen im Teutschland vnd in Böhmen, s. l., (1621), 4°, 4 l. — Přetisk letáku z r. 1619 s textem přizpůsobeným k tehdejším událostem.

7871. Wolgegründeter Bericht und Unterricht, Wegen des jtzigen Böhemischen Zustandes, ... Rostock. Bey Augustin Ferbern, Anno 1621, 4°, l. 24.

7872. Lucerna fulguris irae Divinae. Leuchte, Göttlichen Zorn-Glitzens der Schlesischen Vorblendung Gutherziger wolmeinung vorgetragen. Durch Gotthart Freymund, Anno 1621. Gedruckt zur Neisse, 4°, 12 l.

7873. Auszfuehrliches und Wolgemeintes Bedencken auff die Frage, ob der Durchleuchtigiste Fuerst Herr Maximilian Pfaltzgrafe bey Rhein Hertzog in Obern und Nidern Bayern etc. die angebottene Churfuerstliche Pfaltzische Wurde und Reputation acceptirn und annemen oder selbige denegiren und von sich weisen solle? Durch einen unpassionirten Friedfertigen Teutschen wolmeynend begriffen, s. l. a. (1620), 4°. — Vydáváno pak znova a přitiskováno k letákům pobělohorským.

7874. Vertrawliches Gespräch etlicher Personen, Nemlich eines Bäyers, Sachssens, Böhmens und unparteyischen ausländischen Peregrinanten, Welche sich wegen des jetzigen Zustands im heiligen Römischen Reich und sonderlichen der Böhmischen Unruhe halben Politice und Theologice unterreden, Daraus zuersehen, Durch was Mittel diesem entstandenen Unwesen abgeholffen und das heilige Römische Reich Teutscher Nation zu vorigen ruhigen Wolstand mit derr hülff Gottes widerumb gebracht werden köndte. Allen getrewen Patrioten und auffrichtigen Liebhabern allgemeines Vaterlandes zu guter nachrichtung in Druck verfertiget Durch Fridericum Wolrath Veritat. Stud. Gedruckt zu Leyden, im Jahr 1621, 4°, A-Eiij.

7875. Glücksteuber oder Schadenfro, das ist spöttischer, hönischer Politicus, zu diesen schreibsüchtigen, vexierischen Zeiten allen Speyvögeln und Sannionibus zur Warnung und Lehr vorgestellt. Gedruckt im Jahr 1621, 4°, str. 20.

7876. Il prudente, et aueduto, das ist weiser hertzhaffter Politicus, zu diesen schwirigen, widerwertigen Zeiten dem desperaten zu Hülff und dem Tollkünen zur moderation beygefügt und an die Seiten inn der Rahtstuben gesetzt. Anno 1621, Officio d'huomo prudente circa la sua felicità è star sempre in dubbio ch'ella non manchi, 4°, str. 18.

7877. Quaestiones duae illustres et hactenus nunquam ventilatae. Prior: An Elector duos Electoratus uno et eodem tempore possidere queat? Posterior: An Elector filio suo primogenito cedere ex duobus electoratibus unum possit? Editae Anno 1621, 4°, l. 4. — Srv. rukop. v knih. Musea král. Českého, sign. I. C. 1, t. XIV, l. 441 (Slavata).

7878. Resolu, ov plustost hastif, et soudain, Das ist, Geschwinder, Strenger Politicus, Zu diesen tollen, unbedachtsamen Zeiten allen künen und kecken zur Regul, und advertissement vorgestellt. Anno 1621. Naturalmente es el hombre agudo en dar parescera los otros, y boto, et mabil en lo, qué le toca a el. . . . , s. l. a. 4°, str. 18.

7879. Gutachten, So der Römisch Keys. Mays. Matthiae jüngsthin von Ertzhertzog Maximiliano der Succession halben in Imperio gegeben worden. Gedruckt im Jahr Christi 1621, 4°, str. 12. (Geben zu Prag den 19. Februarii 1616. Připojeno: Decretum, So die R. K. M. jüngsten dem Herrn Ertzhertzog Maximilian wegen der Succession in Imperio geben lassen. Prag den 14. Mertz 1616.)

7880. Gutachten der kaiserlichen Räte über die in Böhmen zu ergreifenden Massregeln. (První polovice r. 1621, svob. pán z Ulmu, říšský místokancléř, nejvyšší hofmistr Eggenberg, říšský dvorní rada Strahlendorf.) Viz *Gindely*, Vznik Obnoveného zřízení, Právník XXXIII, 1894, str. 2 a d.

7881. Fama Mansfeldiana. Oder unvergreiffliches unnd unpartheyisch Gespräch, zweyer raisenden Personen, von dem Graffen von Mannsfeld, was von seiner Person auch ihro Gn. Thun und Vorhaben zuhalten . . . . Viz č. 4197.

7882. Discurs Etzlicher Wandersgesellen, Wie sie miteinander gar ein lieblich Gespräch mit Pfaltzgraff Friedrichen und Herren Buquoi halten, von wegen des jtzigen Zustandes in Römischen Reich unnd wie auch entlich Spinola sein Gespräch auch mit ihnen helt. Im Jahr 1621, 4°, A-C.

7883. Kurtzer Discurs, uber der jtzo ublichen distinction, unter dem Kayser als Kaysern und dem Kayser als Ertzhertzogen in Oesterreich. Gedruckt Anno 1621, 4°, l. 4.

d) Z literatury církevní a z poměrů náboženských.*)

7884. Candoris Calviniani idea. Succenturiata secretariae Anhaltinae. Authore *Theophilo Veridico*. Augustae Vindelicorum, 1621, 4°, str. 25. — Znova: . . . apud Saram Mangiam Viduam recusa, 1621, 4°, str. 32. Viz č. 8033.

7885. Caluinisch Hertzgeblut. Das ist. Eines vornehmen alten geheymen Chur pfaltzischen Rahts Schreiben, ausz welchem zusehen, wie der Calvinisten honigsüsse glatte Wort unnd Zusagungen, den Religion, Prophan Frieden, und andere Reichs Constitutiones vffrichtig, vnd ehrlich zu halten, mit jhrem lügenhafften neydischen Hertzen vbereinstimmen, vnd wieviel sich ein ehrliebender Man, wesz Glaubens der auch sey, auff dieselbe zu verlassen. Paxbergi, Anno Christiano 1621, 4°, 8 l.

7886. Secreta secretorum calvino-turcica secreta eorundemque apocalypsis. 94 considerationibus exposita et futuro principum conventui exhibenda . . . Auctore *Theonesto Cogmandolo* . . . Notulas addidit *Nicolaus Herris ab Isecera Iprensis* . . . 1621. Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 11418. Srv. ibid. č. 11424.

7887. *Carolinus Andreas*, Consilium sacrum de catholica religione et eccl. hierarchia per Bohemiam, Moraviam, Silesiam, Lusatiam rite instauranda. Cui accessit peroratio paraenetica ad sereniss. domum Austriacam. 1621, s. l., 4°, 16 str. — Znova: 1622, 4°, 8 l.

7888. Gründliche Ableinung fünffzig statlicher ausserlesener und in alle ewige Ewigkeit unerweisslicher Calvinischer Ertz- und Hauptlügen . . . 1621, viz č. 5684.

7889. Trewhertzige Warnung an alle Lutherische Christen in Böhmen, Mähren, Schlesien und andern Ländern, dass sie für Annehmung der irrigen und hochschädlichen Calvinischen Religion bestes fleisses sich hütten sollen, gestellet durch die theologische Facultet zu Wittenberg. Cum gratia et privileg. elect. Sax. Wittenberg, gedruckt und verlegt durch Johan Gormann, 1621, 4°, str. 86.

7890. *Stieve Gottfried*, P. P. Acad. Joseph. Lign. Böhmisch-Schlesische gantz besondere Historie in einem Privat-Collegio seinen Auditoribus vorgetragen. Anno 1724, 4°, str. 288. Rkp. v knih. Musea král. Českého. Z obsahu hlavně: Caput IV.: Von Einführung der Evangelischen oder sogenannten Lutherischen Religion in Schlesien und derselben abgewechselten Fatis str. 278-88.

*) Pokud objasňují souvěké české události a poměry politické.

7891. *Adami*, Religions-Geschichte von Landeshut in Schles. bis 1645. Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 13425.

7892. Extract der Anhaltischen Kantzley, d. i. Abriss wie der Calvinische Geist durch seine gehaime Räth, wider das Römische Reich und consequenter wider die Catholische Röm. Kirchen practiciert ... S. l. a. 1621, fol., 2 l., s mědirytinou. Začíná: Was Gelehrte durch die Schrifft verstahn, Das lehrt das Gmähl den gemeinen Mann. Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 11413 a d.

7893. Elenchus libelli famosi, qui inscribitur: Secretissima instructio Gallo-Britanno-Batava Friderico V., Comiti palatino electori data. Anno 1621, 4⁰. — Viz č. 5473.

7894. Consilium ad electores, principes, comites, nobiles, ac respublicas evangelicas, de re in catholicos Romano-Papistas bene gerenda. Occasione Bohemicae alterationis anno 1618 propositum, examinatum, conclusum, auctum et feliciter coeptum, Impressum Cosmopoli 1621, 4⁰, A-B4. — Znova: Prag 1729, 12⁰, 52 str. Viz č. 5737.

7895. *Ježek J.*, Vatikánská zpráva o reformaci a protireformaci v Čechách a zemích s nimi spojených za Ferdinanda II. Bibl. Č. Hist. III, č. 11950. Otiskuje dobrozdání P. Vil. Lamormaina o náboženských potřebách země české: 1. Status Bohemiae et provinciarum incorporatarum. 2. Remedia ad juvandam in regno Bohemiae religionem. 3. Rogant suam sanctitatem humillime praedicti domini comites (Slavata a Martinic). Dobrozdání napsal Lamormain v Římě koncem r. 1621 nebo počátkem r. 1622. Otisk z rukop. římského: Ottobiana, č. 2536.

7896. Le guet Des Bons Peres Jesuites, pour espier les actions des roys et Princes Chrestiens, sous pretexte d'avancer la Religion Catholique Romaine, en faveur et advancement de la maison d'Austriche, Ou Se voyent les menees, complots, machinations, guerres, meurtres, bouleursemens d'Estats et assassinemens des Roys. 1621, 8⁰, 24 l.

7897. *Goldastus Melch.*, Dissertatio de Jesuitarum practicationibus et an sint belli Bohemici praesentiumque motuum ac turbarum auctores. S. l., 1622, 4⁰, 18 l. Srv. č. 3073.

7898. Consilium regium Schoppii. Kašpara Šoppia Rada královská, v kteréžto od dvanácti králů a císařů katolickému králi Hišpanskému ukazuje se, kterak by všelijaké války šťastně vykonati mohl ... přeložena od *Pavla Pistoriusa z Lučka*, 1621. Viz č. 5572.

7899. Catholicorum Romanae Ecclesiae, qui sunt in ducatu Prusiae, gravamina, 1621. *Londorp.*, Acta publica IV, k. 98.

7900. Regulae societatis Jesu et ratio humaniorum studiorum. Pragae 1621, 12⁰. Často vydáváno.

7901. Konfessí Augšpurská. 1621. Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 6529.

7902. Confessio Bohemica Evangelica d. i. Böhemische Confession dess heil. Christl. Glaubens, aller dreyer Stände dess Königreichs Böhem, so den Leib und das Blut Jesu Christi sub utraque empfangen. Dabey Rudolf II. Majestätbrief etc. Nürnberg 1621, 4⁰. Viz č. 1441.

7903. Spiritus familiaris Schulteti. Das ist: Ansehnliche Legation und Bottschaft dess Caluinischen Pfältzerischen (olim) Hoffpredigers D. Abrahami Schulteti zu seinem Lehrmeister unnd Vorfahrer Caluino, mit angehengten fürnembsten Acten und Discursen so dieser Bottschaft begegnet: Alles vertrewlich Annotirt und verzeichnet. Durch Radamanthum fidelissimum iudicii infernalis Assessorem. Getruckt zu Schweffelbach ... viz č. 5514.

7904. Epistola Casp. Sciopii, in qua hereticos iure infelicibus lignis cremare concludit. Saragossae. M. DC. XXI. Rukop. Bibl. Musea král. Č. sign. I. C. 1. Tom. XIV, list 436. (Slavata.) Srv. č. 7898.

7905. Epistola scripta ad Dominum D. Hoe etc. Anno 1621. Muy Illustres Varones de Su voluntad, ii no por necessidad, Dexaron las cortes ii Se retraxeron a Sus causas. Nobili et reverendo viro. Mathiae Hoe ab Hoenegg, Theologiae Doctori celeberrimo, Electori Saxoniae à concionibus primariis aulicis, et consiliis eclesiasticis, domino amico, et in Christo fratri meo honorando. Rukop. bibl. Musea král. Čes., sign. I. C. 1, tom. XIV, l. 477 (Slavata). Viz čís. 7907, 7986.

7906. *Hoë*, Kurtzer ... Bericht ... mit Namen: Warnung an alle Stände des Chur-Fürstenthumbs zu Sachsen in den Böhmischen Krieg sich nicht einzumischen ... 1621 Viz č. 7905.

7907. *Hoë von Hoënegg*, Responsum serium et extortum, 1621. Něm. vyd.: Ernste und abgedrungene Gegenantwort, 1621. Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 11855-6. Viz č. další.

7908. *Hoë von Hoënegg*, Prob, wie die Calvinisten mit den Arrianern und Türcken übereinstimmen, 1621. Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 11815.

7909. *Hoë von Hoënegg*, Ableinung ... Calvinischer Erz- und Hauptlügen, 1621. Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 11814.

7910. Justitia et clementia. Ryt.: Kristus na kříži, v Ochranovském archivu.

S ruk. poznámkou: In Ansehung dieser Abbildung des verstorbenen Heilands, welches Kaiser Ferdinand secund. besonders verehrt, erinnere — er — sich (= Spangenberg) — jener — in seinem Gebet, die allezeit ist und bleibt seine gnädigste M(arie) Thes. Besedy Času XI, 1906, str. 311.

7911. Ordentliches Verzeichniss dess, was die Evangelische Union letzterzeit lõbliches verrichtet hat, s. l., 1621, 4°, 10 l.

7912. Etlicher der fürnembsten Reichsfürsten Consens der Sodalitaet Christianae Defensionis, Gedruckt zu Wien in 1621 Jahr, 4°, 32 str.

7913. Náboženské poměry na Náchodsku 1621-60, viz Bibl. Č. Hist. III, č. 1304.

7914. Anonymi Memoria piarum rerum gestarum et dilatae Religionis Catholicae in Moravia ab a. 1621 ad a. 1628, cum variis diplomatibus Ferdinandi II. Ms. in Vatikan. Viz *D'Elvert*, Hist. Lit. Gesch., Bibl. Č. Hist. II, č. 102, 107.

7915. *Lomnický*, Novina pravdivá aneb píseň toužebná o zkáze a zplundrování země české, 1621, viz č. 7435.

7916. *Lomnického píseň*, Počíná: Ach, čeho jsme dočekali — Poslechněte, velcí, malí — Jaká jsou přebídná léta — Nastala již k konci světa viz jeho Cestu do nebe, 1621, č. 7917.

7917. Cesta do nebe. Aneb knížka katholická o čtveré trpělivosti, křivdě, škodě, nemoci a dobrovolném mučedlnictví pro jméno Pána Ježíše a víru svatou katholickou křesťanskou. Někdy předesta lety od Marka Marula Spalatinského v jazyku latinském (však pod jiným titulem) sepsaná, mnohými důvody starého i nového zákona a příklady svatých otcův obojího pohlaví mužského i ženského stvrzena a nyní v těchto našich zarmoucených a všech neřestí plných letech k potvrzení a vzbuzení k svaté trpělivosti v jazyk náš český přeložená a v nově vůbec vydaná od *Šimona Jana Lomnického z Budče*. Léta Páně dobíhajícího 1621 a s povolením Osvíceného knížete a pána, pana Jana arcibiskupa pražského vytištěná v Starém městě Pražském u Tobiáše Leopolda, 4°, l. 10, str. 162, 3.

7918. *Lomnický*, Mrtvé památka aneb píseň krátká o Kat. Pruškové z Mšen, v Praze, 1621, 4°, 8 l.

7919. *Lomnický*, Píseň nová o táboru, v Praze, 1621, 4°, 4 l.

7920. Rozmlouvání o kostelních obrazích aneb zpráva a odpověď na hanlivé kázání proti obrazům kostelním od nějakého Skulteta kalvína učiněné. Od doktora *Makariusa z Merfelic*, scholastica. V Praze, u Tob. Leopolda, 1621, 8°. Srv. *Volf* č. 5526.

7921. *Jana Kaupilia*, O pravém ukřižovaného Krista poznání. V Praze, 1621, u D. Karla z Karlsperku, 12°.

7922. *Matěj Krocín*, farář Rychnovský, Parva biblia aneb kratičké rozebrání biblí, zdržující v sobě summu všech písem svatých nového i starého zákona, v Hradci Král. 1621, 12°. Srv. při popravě 1621 (osudy hlav popravených).

7923. Písně o Bedřichově z r. 1621, viz písně o Bedřichovi z r. 1620 str. 426 a d.

7924. *Georg Pistorius Mauer*, Pfarrer zu Turas, Das Vaterunser in 40 Sprachen. Olmütz, 1621, 12°. (Má také český, lužický, moskovitský, slovanský, horvatský, krainský a dalmatský Otče náš.) Viz *Jungmann*, Hist. lit. Č. V, č. 45.

7925. Písně duchovní v církvi i doma, v Praze, 1621, 16°. Viz *Jungmann*, Hist. lit. V, č. 73.

7926. Gemein Christlich Gebet wegen der jetztschwebenden gefährlichen Läufften im Königreich Böheimb, zusampt einer verzeichnuss, was für Christliche Gesänge in den Teutschen Kirchen, in denen angeordneten Betstünden gesungen werden sollen, s. l. a., 4°. 2 l.

e) **Proroctví.**

7927. Böhmischer Warheitsager Dasz ist, Wahrer und Klarer beweisz, das es mit Böhmen also hat ergehen müssen, unnd wie es demselben in künfftigen Jahren noch ergehen werde. Genummen ausz den Uralten und vor 149 Jahren hinderlassenen Schrifften *Thõmä Praelii D.* und zu der zeit Husitischer Feldprediger. Gedruckt zu Nachrichtung bey Dieser Zeit. Im Jahr Christi 1621, 4°, l. 14.

7928. *Schmidt Phil.*, Weissagungen die wir innerhalb 70 und über 80 Jahren ipso eventu in der Christenheit erfüllet gesehen etc. Wittenberg 1621, 4°, 8 l.

7929. *Cario Joh. und Theodoricus O. Min.*, Zwo Weissagungen, von Verenderung und zufäll. Glück der höchsten Potentaten dess H. Röm. Reichs. Eine Joa. Carionis, die andere Theodorici, e. Barfüsser Münchs, Bischoffs zu Zug 1410. Den Böhmen vor Augen gestellt. Darmbstatt, durch. Balth. Hoffmann, 1621, 4°, 16 str. — Znova: Prag, 1621, 4°, 16 str., s českým znakem. — Srv. též č. 7749, 7755-6, 7935.

7930. *Plaustrarius J.*, von Kaysers Lautern. Wunder- und figürlich Offenbahrung d. i. 1. Vergleichung der Welt Anfang und Ende, darinnen der jetzigen Zeit trübseligen Zustand begriffen, 2. Vergleichung dess Falls Adam und Even etc. 3. Vergleichung der Kinder Israel Aussführung auss Egypten etc. 4. Von dem endlichen Untergang . . . Roms. 5. Von

dem newen König Friederich Pfaltzgrafen etc. S. l., 1621, 4°, 82 str. — Viz lat. vydání č. 7754.

7931. Gründliche Offenbahrung — einer Geheimen denckwürdigen Prophecey, welche — zu Prag bey St. Jacob in der Bibliothek auff... einem kleinen silbern vergüldeten Lädlein oder Kästlein gefunden — worden. Vyobr. stěn skřínky a vzkříšení husitského učení. Na str. a dole 5řád. text: Nachdem die Königlich böhemische Hauptstadt Prag etc. Lept, fol. Totéž: druhý tisk s nadpisem: in diesem 1624 Jahr widerumb nachgedruckt worden, beigefügt. — Přetiskováno v Praze s pozdějšími dodatky: 1627, fol., s vyobr. — 1631, 4°, 4 l. Viz č. další. — — Srv. též č. 7487, č. 7935.

7932. Een wonderlicke prophetiae over 'tRomsche Rijck, gevonden tot Praegh inde Bybeloteek by S. Jacob, verclarende wat inde 4 voorgaende jaren geschiet is, ende wat de 4 naest volgende jaren geschieden sal. Na de copye van Franckfort, 1623, 4°.

7933. Prodromus et os draconis 1621, uvádí *Gryphius*, Apparatus, str. 105. (Kalvínský spis, proti Hoëovi.) Srv. tamtéž Apologia, Libellus.

7934. Reformatio d. i. Prophecey und Weissagung, was sich in dem weitber. Königreich Böhmen hinfüro für grosse und erschreckl. Veränderung, in der Religion und Region, begeben und zutragen werden... Anfänglich, Anno 1474. von einem gebor. Böhmen *Th. Kampff*, S. S. Theol. Doct. und... Feldprediger in der Hussiten Krieg, in s. Muttersprache gestellet, hernacher aber 1496. in deutsche Sprache gegeben. Jetzo aber durch einen getrewen Patrioten zum 5mal in öffentlichen Druck geben. S. l., 1621, 4°, 16 l. — Srv. *Kouba J.*, Proroctví doktora Kampa, kazatele českého v ležení vojenském, Bibl. Č. Hist. II, č. 4944, III, č. 4232.

7935. Par novorum I. Mirandum. Ist ein Offenbarung, dess nie geoffenbarten, jederman verschlossenen, jetzt aber aller Welt endeckten Wunders. II. Rimandum. Ist ein Copi, dess auff Jungfraw Pergament geschriebenen Wunderbüchleins, welches nach einnehmung der Stadt Praag in der Kirchen zu Sanct Jacob gefunden... Viz č. 7495.

7936. Prophecye Johannes Carionis. Dat is: Wtlegginghe ende verclaringhe der verborghene Voorsegginge D. Joannes Carionis, Van verandering, ende toe comende gheluck des hoochste Potentaet des Roomschen Rijcks... Wt het Hooghduytsch in de Nederlandtsche Tale ghetranslateert, door C. V. Sichem. t'Amstelredam, By Willem Jansz. Cloppenburgh, 1621, 4°, 20 l. — Srv. č. 7929.

7937. Oratie Van Sr. Eduard Sakfield, ghehouden int Opper-huys vanden Parlamente, Omtrent den 20. May Ouden Styl, Omme hetselve Parlament te beweghen tot Contributie van middelen, omme den Coninck van Bohemen wederomme te stellen in Possessie van den Pals, ende andere af-ghenomen Landen. Na de Copy, Ghedruckt te Londen by Bonham Norton ende Johan Bill, 1621, 4°, 8 l.

7938. Apocalijptische oordeel, *Joannis a Liptitz*, Edelman in Slesien, over den Boheemschen Oorloch. Item eene tijdinghe uyt Chur-Paltz, van het teghenwoordighe verloop aldaer... Viz č. 7433.

7939. Ghedenckwaerdighe Voorsegginge ende Prophecye, van dese loopende tyden, ende insonderheyt van het voorgangen 1619. Ende naervolghende 1620, 1621, 1622, 1623 Jaeren. Door *Johannes Capistranus*, een Slesier... ende... wytberoemden Astronimus, Ao. 1460 als voor 159 Jaren voorseyt en geprophereert is... Hier is oock by ghevolcht een vvonderbaerlijcke Figure, die uyt-gheleyt ende geprophcteert is van desen voorschreven Capistranus. Wt het Hooghduytsch in de Nederlandtsche Tale ghetranslateert, door *C. V. S(ichem)*. t'Amstelredam, By Willem Jansz. Cloppenburgh 1621, 4°, 16 l. Srv. Bibl. Č. Hist. III, č. 3048; IV, č. 5606.

7940. Oorloghen van Boheemen mitsgaders alle batalien, innemen van steden, ende casteln, so wel in Hongarijen, Oostenrijck, Moravijen, Meren, als Boheemen, Slesien... Leyden. Frans Franssz. (1624). Ryt., fol., 4°. S tendenčním proroctvím proti Ferdinandovi

f) Zhoršení mince.

7941. Kippediwip oder Wachtelgesang. Das ist: Warhafftige, gründliche und eigentliche Nahmens - Abbildung, wie nemlich jetziger zeit das schändliche heillose Gesindlein der guten Müntz Auffspäher und Verfälscher welche der Teuffel als ein Muster alles Betrugs in diesen letzten Hafen der Welt aussgebrühet hat, in dem Wachtel-Schlag oder Gesang so artig und deutlich mit ihrem rechten Nahmen genent und nahmhafft gemacht werden; darbey denn augenscheinlich zu sehen, was vor unaussprechlicher Schaden durch das teuffelische Geldverfälschen, unserm lieben Vatterland Deutscher Nation zugefüget wirdt, wie auch aller Stände, sonderlich aber des lieben Armuts eusserstes verderben muthwilliger weise dadurch verursacht und mit Fleiss gesucht wird; gestellet von Crescentio Steigern Valde-Joachimico. Sampt noch einem newen Gespräch von dem jetzigen unträglichen Gelt auffsteigen und elenden Zustand im Müntzwesen. Gedruckt zu Kipswald am kleinen Schreckenberg ge-

legen. Im Jahr darinnen Gold und Silber rein in Kupffer ist verkehrt. O Pein. 1621, 4⁰, 4 l.

7942. Wipper Gewinst D. i. Christliche und wolmeinende Erinnerung an die Unchristl. Geld-Händler. Gestellet durch *Joh. Oepffelbach*. Gedruckt zu Leipzig, 1621, 4⁰, 5 l.

7943. Wachtelgesang D. i. Nützliche gründliche und eigentliche Nahmens-Abbildung, wie nemlich etc. das schändliche, heillose Gesindlein der guten Müntz Ausspäher und Verfälscher... Viz č. 7941. Nové vyd. s tit.: Kippediwip oder Wachtel gesang etc., 1622, 4⁰, 11 l.

7944. Turbae monetales s. l. (Pragae), 1621-2, 4⁰, 6 l. — S vyobrazením dlouhé (lehké) mince.

7945. Ewig löbwürdige Ehrengedechtnus des recht Edlen thewren Teutschen Helden Herrn Obristen Hans Micheln von Obertraut, aus der Chur Pfaltz, s. l. et a. (1621), 4⁰, s ryt. S výkladem o zhoršení mince.

7946. Examen Aller unchristlichen Geldschinder, sich, Geldhändler wolt ich sagen. Oder etc. Wip{per / perin} und Kip{per / perin} So jhr getrewer Lehrmeister der Teuffel mit jhnen etc. s. l. 1621, 4⁰, 8 l.

7947. Epitaphium oder des guten Gelts Grabschrift. O du Geitz-Teuffel auff der Bahr — Was hebstu alls mit dem Gelde an etc. s. l. et a. (1621), fol., s ryt.

7948. Colloquium novum monetarum das ist Ein schön news Gespräch von dem jetzigen unerträglichen Geltauffsteigen, s. l. 1621, 4⁰, 4 l. — Nové vyd. s tit.: Ein newes Gespräch von dem jetzigen unerträglichen Gelt auffsteigen etc. s. l. et a. (1621), fol., s ryt. — Jiné vydání: Ein lustige Geltsuech. Wie der Heller etliche Müntzen suchet und ihnen ruffet. Dan auch eine jämmerliche und erbärmliche klag über den Geltwächsel und steigerung des Gelts, s. l., 1621, 4⁰.

7949. Ein newes Gespräch, von dem jetzigen unerträglichen Gelt auffsteigen und elenden Zustand im Müntzwesen, s. l. et a. (1621), fol., s ryt.

7950. Knížka aneb tabula, v kteréž se obsahuje, jakým spůsobem ouroky vedle nového nařízení spočísti se mohou. Vypsáno z jedné tabule od Vácsl. Petržilky Sušického, 1621, rukop. v univ. knih. v Praze, sign. XVII. J. 14. Viz *Truhlář*, Katalog českých rukop. str. 315.

g) Zpracování 1621.

7951. *Gindely*, Děj. česk. povstání IV, 1880, r. 1621: 1. Válka v Čechách až do vypuzení Mansfelda ze země. 2. Procesy pro zemězrádu v Čechách, na Moravě a v Slezsku. 3. O rozpadnutí se Unie. 4. Vyslanecká cesta lorda Digbyho. 5. Vyjednávání v Hainburku a Mikulově o mír s Bethlenem. 6. Válka v Dolní Falci a sousedních krajinách. 7. Vyjednávání o přenesení falckého kurfiřství. 8. Sněm deputovaných v Řezně. 9. Církevní opravy v Čechách a na Moravě.

7952. *Firnhaber F.*, Aktenstücke zur Aufhellung der ungrischen Geschichte des 17. und 18. Jahrhunderts. Archiv f. Oesterr. Geschichte, VIII, 1852, str. 1-75. Z obsahu: I. Friedensverhandlungen zwischen den Abgeordneten Ferdinands II. u. Gabriel Bethlen zu Nikolsburg 1621, 1622. — II. Waffenstillstand zwischen Ferdinand u. G. Bethlen vom 20. Jan. 1624. 14. März 1624.

7953. *Gindely*, Strafdekrete Ferdinands II. und der pfälzische Krieg, 1621-3. 1880. Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 12418.

7954. *Goll Jar.*, Der Convent von Segeberg (1621). Abhandl. böhm. Gesell. d. Wiss. VI. Řada, 8. sv., filos.-hist.-filolog. třída, č. 1, 1875, 4⁰, str. 33. — Též otisk.

7955. *Klopp*, Der dreissigjährige Krieg ... 1621-8, 1893. Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 12450.

7956. *v. Piderih J.*, D. 30jähr. Krieg. Relatio historica 1621-7. Blätter f. Lipp. Heimat-Kunde I, č. 2-12; II, č. 1-7, 9-12.

7957. *Opel J. O.*, Der niedersächsisch-dänische Krieg. I. Bd. 1621-3. Halle, 1872, 8⁰. Více nevyšlo.

7958. *Gaisser G.*, Tagebücher 1621-55. Mone, Quellensammlung, II.

7959. Sveriges och Hollands diplomatiska förbindelser 1621-31 belysta genom aktstycken ur Svenska riksarkivet af *M. G. Schybergson*. Helsingf. 1881. Srv. Pojednání *S. F. Hammarstranda*, Histor. Tidskr. utg. af. Svenska hist. fören. Arg. 2. 1882.

7960. *Adámek Karel*, Doba poroby a vzkříšení. Rozhledy v kulturních dějinách království českého v XVII. a XVIII. století. V Roudnici 1878, 8⁰, str. 201. Obsah: Politika. (Po bitvě na Bílé Hoře. Vladařové čeští. Sněmy. Správa království. Centralisace.) Národní hospodářství. (Rolnictví. Nevolnictví. Sedlská vojna. Oprava berní. Katastr. Průmysl. Hornictví. Obchod. Finance. Dluhy státní a domestikální. Bankovky. Polytechnika. Průmyslové školy.) Náboženství. (Persekuce nekatolíkův. Náboženská nesnášenlivost stavů a vlády. Rozkvět moci kněžstva a řeholí katolických. Statky církevní. Solná a farní pokladna. Zápas církve se státem o svrchovanost. Josefism. Pád řeholí. Fond nabožensk. Pronásledování náboženské. Toleranční patent. Evangelíci. Reformy. Židé v Čechách. Náboženští blouznivci.) Osvěta. (Národní školství. Gymnasia. Universita.

Opravy vysokého učení. Knihovny. Exjezovité. Jezovité a kultura. Censura. Svoboda tisku. Vývoj dějepisectví. Kulturní snahy české šlechty. Král. česká učená společnost.) Umění. (Doba Rudolfova. Rudolfův dvůr. Cizí umělci. Vandalství. Čeští umělci výtvarní. Architektura. Sochařství. Malířství. Rytectví. Mecenášství. Jednota vlasteneckých přátel umění. Hudba. Divadlo.) Humanita. (Masonství. Dobročinné ústavy.) Svítání. (Vývoj národního života. Soud ciziny. Závěrečná úvaha.)

7961. *Miraeus (Le mire, Lemire)*, De rebus Bohemicis, 1621. Viz Bibl. Č. Hist. II, č. 2444.

7962. *Miraeus Aubert*, De rebus Bohemicis, 1622. Viz Bibl. Č. Hist. II, č. 2444.

7963. *Týž*, Commentarius de bello Bohemico Ferdinandi II. auspiciis gesto, 1621. Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 12041.

7964. *Miraeus Aubert*, Vaticinium de magnitudine ac potentia familiae austriacae, 1621. Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 12042.

7965. *Meurer*, Relatio historica . . . 1621. Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 12031.

7966. *Aitzema L. van*, Saken van Staet en Oorlogh in ende ontrent de Vereenigde Nederlanden 1621-69. s'Gravenhagen, 1657-71; Folio vydání, 1669, I, 953 f.: Relation des Foppius van Aitzema.

7967. *Bellus*, Oesterreichischer Lorbeerkranz, Laurea Austriaca, viz Bibl. Č. Hist. III, č. 11538 a d.

7968. *Casparsen C.*, Historica relatio 1621. Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 11600.

7969. *Höfken Rudolf v.*, Numismatische Denkmale auf den Protestantismus in Österreich (1618-21), 8⁰, str. 25. Otisk z Jahrb. für Gesch. Protest. Öster.

7970. *Matenesius J.*, De electione, coronatione Ferdinandi II., Bohemiae regis, 1621. Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 5410.

7971. *Schönfeld J.*, Kaiser Ferdinand II. *Teuffenbach*, N. eröffn. Ehrenbuch l. c., str. 466-83.

7972. *Högl Mathias*, Des Kurfürsten Maxmilian Soldaten in der Oberpfalz und an der böhmischen Grenze von 1621-6, Regensburg, 1906, 8⁰, str. 172.

7973. *Thille* a *Censký*, K dějinám 30leté války od r. 1621-34, 1879. Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 12709.

7974. Náchod 1621-39, viz Bibl. Č. Hist. III, č. 13014.

7975. Mansfeld u Přimdy (1621). Viz Obrazy z doby 30leté války. Lumír III, 1853, II. díl, str. 1075-6, 1097-8.

7976. Andere Buch des Mansfelders. Expedition im Elnbogischen Kreiss und Besetzung des Egerschen Kreises, 1621. Viz *Uetterodt*, č. 4218, str. 727-36. — Drittes Buch Mansfeldischer Sachen und Guarnison zu Eger belangende 1621 u. 1622, ibid. 736-9.

7977. Záležitosti vojenské r. 1621 na Moravě, viz Bibl. Č. Hist. III, č. 12551-73.

7978. *D'Elvert*, Kriegsereignisse in Mähren durch die Jahre 1621-8, eine Episode des dreissigjährigen Krieges. *Wolny*, Taschenbuch f. d. Gesch. Mähr. u. Schles. III, 1829, str. 254-75.

7979. *Schram Wilh.*, Bilder aus mährischer Vergangenheit, Brünn, 1903, str. 13-26: Kriegsereignisse in Mähren durch die Jahre 1621 bis 1628, eine Episode des dreissigjähr. Krieges.

7980. Paměti Mezeříče pod Rožnovem 1621-37, viz Bibl. Č. Hist. III, č. 13306.

7981. *Müller A.*, Frankenstein im dreissigjährigen Kriege, 1621-48 (Frankštýn ve Slezsku), viz Bibl. Č. Hist. III, č. 13381.

7982. *Reitzenstein K.*, Der Feldzug des Jahres 1621 mit der Besitzergreifung der Oberpfalz. Jahrbuch der militärischen Gesellschaft München, Supplementheft, 1885-7, 8⁰.

7983. *Týž*, D. Feldzug d. J. 1622 am Oberrh. u. in Westfalen bis z. Schlacht vom Wimpfen. I-II, München 1891-3, 8⁰.

7984. *Hanotaux G.*, La crise européenne de 1621. Rev. des deux mondes t. V. 7.

7985. D. Städte Naumburg u. Zeiz währ. d. 30jähr. Krieges. Aus Zader, Naumb. u. Zeizische Stiffs-Chronica. Mitg. v. *J. O. Opel*. N. Mitt. a. d. Gebiete hist.-antiqu. F. 9.

h) Dennopis událostí 1621.

Leden.

Události. Klatba (acht) na Bedřicha Falckého. Proti achtu.

7986. Epistola scripta ad dominum d. Hoe etc. Anno 1621, 4⁰ (pod letopočtem na tit. listě: Muy illustres varones de su voluntad, y no por necessidad, dexaron las cortes, y se retraxeron a sus casas), l. 4. (Datum Rostochii 1. Januarii 1621). Polemika s Hoëm, že Čechům nemá se pomoci. Viz č. 7905.

7987. Fausta acclamatio, qua serenissimum et potentissimum principem dominum, dominum Johannem Georgium, Sacr. Rom. Imp. archimarschallum, Saxoniae, Juliae, Cliviae ac Montium ducem, landgravium Thuringiae, marchionem Misniae, burggravium Magdeburgi, comitem de Marca et Ravensburg, dominum in Ravenstein, etc. dominum suum clementissimum, ab expeditione, pro Caesarea Maiestate in Superiorem et Inferiorem Lusatiam suscepta, dimissis in Hyberna cohortibus militaribus, feliciter Dresdam redeuntem, gratulabundus excepit *Georgius Hausmanus*, poëta laur. caesar. scholae Fribergensis collega tertius, eamque illustrissimae ipsius celsi-

tudini cal. Jan. anni ineuntis 1621. strenae loco humiliter offert, dicat, consecrat. Fribergae, typis Hoffmanianis, anno ut supra, 4°, l. 10. (Lat. báseň, poč.: Eia Deum laudate, Deum celebrate potentem a její německý překlad: Eya lobt Gott mit grossem schall.)

7988. Propositio , so der Graff von Hohenloe als Pfältzischer Gesandter bey dem Churfürsten zu Sachsen angebracht, 1620. *Londorp.*, Acta publica, III, k. 12. Srv. *Gindely*, Děj. Česk. povst. III, str. 311.

7989. Proposition, so Pfaltz-Graf Friderich ... Viz č. 7038, č. 7054.

7990. Andere Proposition, so ihre königliche Maj. zu Böheim den (23. Decembr. 1620) 3. Jänner 1621 den Herrn Fürsten und Ständen durch das Oberampt mündlich und schrifftlich fürtragen lassen. Viz Schlesischer Zustand, č. 2. v čísle 7038. Viz při 12. (22.) pros. 1620 č. 7054.

7991. Erwiderung der Fürsten und Stände an König Friedrich auf dessen Entschluss zur Abreise. Vratislaviae, 4. Jan. 1621. *Palm*, Acta publ. 1620, str. 267.

7992. Memoriale slezských stavů z 4. ledna 1621 viz *Palm*, Acta publ. 1620, str. 309-15. Srv. *D'Elvert*, Schriften, l. c., XXII, str. 557.

7993. Patent wegen der Geldmitteln, so von den H. Fürsten und Ständen in Schlesien zu Bezahlung der Soldatesca für hochnothwendig befunden worden. Liegnitz, 6. Jan. u. 18. Jan. 1621. Viz Schlesischer Zustand, č. III, při 12. (22.) prosinci 1620, č. 7038.

7994. Copey Schreibens, welches der Bethlen Gabor an die Stände in Mähren 8. Jan. 1621 gethan. Viz Schlesischer Zustand, l. c., č. X, — *Londorp*, Acta publ. III, k. 16.

7995. Listiny z r. 1621, viz *Vávra Jos.*, Zpráva o archivu říšského hraběte z Oppersdorfu v Horním Hlohově, Č. Čas. Hist. II, 1896, str. 383-4; Anno 1621 den 8. Jan. bei allgemeinem Landgebott zu Jauer proponiret und von den gesammten Landständen concludiret worden (Hernachmal vom Churfürsten zu Sachsen abgesendet worden an den Churpfalzgrafen den gewesenen sub dato 11. (21.) Jan. 1621). — 17. (27.) Jan. 1621 Chursachsens Antwort auf der Schlesischen gesammte erste Propoposition durch Ihre Churf. Gnaden geheime Räthe. K tomu dodatky z 19. (29.) Jan. a 1. Febr. 1621. — Beschluss des Fürsten- und Ständetages zu Liegnitz den 15. Febr. 1621. — Relation der schlesischen Abgeordneten in Dresden 5. (15) Febr. 1621. — Schreiben des Herzogs Johann Christian von Brieg an die jetzo versammelten Fürsten und Stände ddto. Liegnitz 2. Mart. 1621. — Articuli conventionis, qui interventibus D. D. P. P. Electore Moguntino et Ludovico Hassiae Landgravio inter dominum marchionem Spinola et D. D. Joachimum Ernestum marchionem Brandenburgensem et Fridericum ducem Wirtembergensem tractati sunt et conclusi Moguntiae 2. (12.) Aprilis 1621. — Patent Friedrichs von der Pfaltz als König von Böhmen an die Stände von Böhmen und der incorporirten Länder: Ernennung des Markgr. Johann Georg von Brandenburg zu seinem vollmächtigen General-Commissär für die Länder der böhm. Krone, dat. Gravenhag 23. April, 1621. — Wie der Margraff Johann Georg die Stadt Neiss auf 10.000 Ducaten rantionirt und für die Hinrichtungen vom 21. Jun. sich an den Beuteln den Katholiken rächen will. — Neiss 10. Jul. 1621 Circulare des Margr. Johann Georg an die schlesischen Stände (trošty o zbrojení Bethlena Gabora a o nepatrné síle císařských) Patent Ferdinanda II. dat. 11. Aug. 1621 stavům moravským o nových praktikách knížete Krnovského s varováním, aby stavové se chránili a k němu se nedávali. — Wien, 29. Jul. 1621. Relation der von der schlesischen Fürsten und Ständen an den Kaiser abgeordneten Deputation. — Die königl. Majestät von Ungarn (Bethlen Gabor) dat. Hauptquartier zu Ung. Brod 4. Nov. 1621 schickt einen Drohbrief an die schlesischen Fürsten und Stände. Gleichzeitiger Drohbrief des Margr. Johann Georg von Brandenburg aus demselben Hauptquartier. — Půhon Karla z Lichtenštejna proti 30 hlavním rebellům 17. února 1621. — Patent kardinála Ditrichštejna moravským stavům o profianty pro vojsko saské a slezské proti Bethlenu Gaborovi dat. v Brně, 20. srpna 1621. — Výpověď nad 24 uvězněnými rebellanty moravskými v Brně 6. listop. 1622. — Relace služebníka Jiřího z Oppersdorfu o počínání markrabí Jana Jiřího v Nise, dat. v Nise 5. Jun. 1621. — Tištěná proklamace kurfirsta saského k stavům Slezským sub dato Kamenec, 6. Juli 1621, k tomu připojená proklamace kníž. Jiřího Rudolfa Lehnického hejtmana slezského.

7996. O poselství Fridricha falckého ke kurfirstu saskému. *Skála ze Zhoře*, l. c., IV, str. 408. (Text instrukce Jiřího Fridricha hr. z Hohenloe a Langenberku, posla Bedřichova, z 12. ledna 1621.)

7997. O poselství slezském (Karlu Fridr. knížeti Minsterberskému) do Drážďan, 12. ledna. *Skála ze Zhoře*, l. c., V, str. 43.

7998. Schreiben an den Grafen von Hohenzollern aus Wien vom 12. Jänner 1621, um das Kriegsvolk der Liga zu des Kaisers Versicherung zu Prag und in

Böhmen zu belassen. *D'Elvert*, Schriften, l. c., XXII, 1875, str. 71.

7999. Ferdinand II. erneuert am 15. Jan. 1620 das Mandat seines Vorgängers vom 27. Oct. 1618, unbefugte Kriegswerbungen betreffend. S. l., s. a. (1621), fol., l. 1.

8000. Schreiben des Fürsten von Lichtenstein vom 17. Jänner 1621. *D'Elvert*, Schriften, l. c., XVII, 1868, č. 12. — Srv. List knížete z Lichtenšteina k cís. Ferdinandovi II. dne 17. ledna 1621 (text). Nár. Listy 1869, č. 58.

8001. Copia Keyserl. Achtserklärung wider Hans Georgen den Eltern, Marggraffen zu Brandenburg, Christian Fürsten von Anhalt, und Georg Friederichen Graffen zu Hohenlohe sub dato den 20. Jan. 1621. *Londorp.*, Acta publica, III, k. 23.

8002. Chur-Sächsische Resolution dem Chur-Pfaltzischen Abgesandten den 11. Jan. 1621 ertheilet, viz Schlesischer Zustand, l. c., č. 5. — Copia Chur Sachsens, dem Pfältzischen Gesandten, Georg Friederichen Grafen zu Hohenlohe etc. gegebener Resolution. Sub dato den 11. Tag desz Jenners, Anno 1621. Gedruckt im Jahr 1621, 4°, l. 4. — Jiné vyd.: Zu Augspurg nach dem Dressdi'schen Exemplar nachgedruckt, bey Sara Mangin. Wittib. 1621. 4°, 5 l. Česky u *Skály*, l. c., IV, str. 412-4.

8003. Rozbor spisů a letáků o klatbě na Bedřicha Falckého viz *Gebauer*, Bibl. Č. Hist. III, č. 11724, str. 67 a d.

8004. Klatba cís. proti Fridrichovi Falck. a jiným, viz *Skála ze Zhoře*, Historie Česká V, str. 9-20.

8005. Copia, Kayserl. Aachts Erklerung, wider Pfaltzgraff Friderich Churfürst (Říšský znak). S. l., s. a., 4°, l. 9. (Dat. Geben in unserer Statt Wienn, den zwey unnd zwaintzigisten Tag desz Monats Januarii.) — Viz *Londorp*, Acta publ. III, k. 22. — *Dumont*, Corps diplom., Bibl. Č. Hist. II, č. 486. — *Lipowsky*, Fridrich V., str. 182-99, viz č. 5129.

8006. Copia Kayserlicher Aachts Erklärung wider Pfaltzgraf Friderich Churfürst. S. l., s. a., 4°, l. 9, 12, říšský znak na konci s ozdobou závěrečnou.

8007. Copia, Declarationis Banni Imperialis Contra Fridericum Electorem Palatinum. (Říšský znak.) S. l., s. a., 4°, l. 10 (A-C_2).

8008. Copia Kayserlicher Aachts Erklärung, wider Hansz Georgen den Eltern, Marggraven zu Brandenburg, Christian Fürsten von Anhalt und Georg Friderichen Graven zu Hohenloe. S. l., s. a., 4°, l. 7. — Srv. též *Dumont*, Corps diplom., Bibl. Č. Hist. II, č. 486.

8009. Der Röm. Käyserl. auch zu Hungern und Böhmen Königl. May. Ferdinandi II. auszgangenes Patent begreiffendt inn sich die Aacht und Oberachts erklerung wider Fridericum genandt Pfaltzgraffen beym Rhein. (Říšský znak.) Erstlichen gedruckt und Publicirt zu Wien den 22. Januarij Anno 1621, 4°, l. 16. (A-D_4).

8010. Copia Kayserlicher Aachts-Erklärung wider Pfaltzgraf Friederich Churfürsten. Wie auch Wider Hanns-Georgen den Eltern, Marggrafen zu Brandenburg; Christian Fürsten zu Anhalt; unnd Georg-Friderichen Grafen zu Hohenlohe. Gedruckt im Jahr 1621, 4°, str. 23. (A-D_4).

8011. Copia Keyserlicher Aachts-Erklärung wider Pfaltzgraff Friederich Churfürsten. Wie auch: Wider Hanns Georgen den Eltern, Marggraffen zu Brandenburg, Christian Fürsten zu Anhalt und Georg-Friederichen Grafen zu Hohenloe. (Říšský znak.) Erstlich Gedruckt zu Wien, Bey Johann Zeszlawen, Im Jahr 1621, 4°, l. 12 (A-C_4).

8012. Der Röm. Käyserl. auch zu Hungern und Böhmen Königl. May. Ferdinandi II. auss-gangenes Patent. begreiffendt inn sich die Aacht und Oberrachts erklerung wider Fridericum genandt Pfaltzgraffen beym Rhein. Erstlich gedruckt und Publicirt zu Wien den 22. Januarii Anno 1621, 4°, A-C2. Příloha: Item Copia Kayserl. Aachts Erklerung wider Hans Georgen den Eltern Marggraffen zu Brandenburg Christian Fürsten von Anhalt unnd Georg Fridrichen Grafen zu Hohenlohe.

8013. Achtserklärungen Keysers Ferdinandi des Andern, zu Hungern und Böhem Königs etc. Unsers allergnädigsten Herrn: Wieder Pfaltzgraff Friderichen, Churfürsten Bey Rhein, etc. Und dann auch wieder Marggraff Hans Georgen den Eltern von Brandenburg, Fürst Christian von Anhalt und Graff Georg Friedrichen von Hohenlohe als Verächtern und Verletzern der Käys. Hoheit und May. und Verbrechern des gemeinen auszgekündigten Landfriedens im Königreich Böhem, unnd desselben incorporirten Landen. Publicirt zu Wien den 22. Tag Monats Januarij, in diesem 1621. Jahr, 4°, l. 22 (A-F2).

8014. Copia vande Keyserlijcke achtsverclaringe tegen Palsgraef Frederick, Ceurvorst. Ende te ghelijck de copia vande Keyserlijcke achtsverklaringhe tegen Hans Jorriaen, den ouden Marckgrave van Brandenburgh, Christiaen, Vorste van Anholdt ende Jorriaen Frederik, Grave tot Hohenlo. Na de Copie, Ghedruckt anno 1621, 4°, 10 l.

8015. Copey Zweyer unterschiedlicher Kay. May. Ferdinandi II. Schreiben, in Betreff Aachtserklärung wider Pfaltz-

graf Friedrich, Margraff Johann Georgen von Brandenburg etc. S. l., 1621, 4°, 4 l.

8016. Pořad a rozbor letáků proti klatbě císařské viz *Gebauer*, č. 8003, str. 67 a d.

8017. Deductio nullitatum: quibus proscriptionem in aula imperatoria contra electorem Palatinum decretam et in imperio evulgatam, scatere et proinde nullius roboris, valoris, effectus aut considerationis esse breviter probatur. Felix quem faciunt aliena pericula cautum. Anno 1621, 4°, str. 30. — Jiné vyd., s různými odchylkami, str. 30, str. 24. (Obrana vyšla v první polovici r. 1621). — Německý překlad, značně zkrácený vyšel pod názvem: Kurtze Darthuung und Bericht: Dasz die unlangsten am Kayserl. Hoff erkandte, und hernach im Heil. Reich wider die Churfürstl. Pfaltz publicirte Achts Erklerung, vielen Unheilbaren Nulliteten underworffen, Und dahero von keinen Würden oder Kräfften, Weniger bündig und gültig seyn könne, Auch darumb sich niemand dardurch Irr und Zweifflich machen lassen soll. Anno 1621, 4°, str. 22. — Jiné vyd. typograf. odlišné, str. 22; jiné nestránkované, l. 11 a 12. Rozbor u *Gebaura*, l. c., str. 68-9. — — Autorem obou textů je *Joh. Joach. von Russdorf*; vyšly v jeho Consilia et negotia publica, Francofurti 1725, fol., 13-64 pod titulem: Specimen patrocinii pro sereniss. principe Friderico, Electore palat. Rege Boh. contra sententiam proscriptionis caesareae etc. Hocce opusculum authore adhuc vivente in lucem fuit evulgatum, nunc vero multis annotationibus auctum et secundum ipsius authoris autographum correctum et emendatum apparet. Srv. Bibl. Č. Hist. III, č. 12159-62.

8018. Proti Deductio vyšla se strany císařské obrana: Institutia Caesarea, Imperialis, Circa Declarationem Banni, contra Comitem Palatinum Electorem, et circa nuperam Executionem, contra captivos Pragenses. Clare demonstrata, adversariisque calumniatoribus directe oposita. Anno 1621, 4°, str. 8, 80. — Jiná vydání z r. 1622, l. 44 a 80 str. — Rozbor u *Gebaura*, l. c., str. 71 a d.

8019. Gründtliche Anzeig, Auff die Wider den König zu Böhaimb, . . . ergangene vermeinte Achts Erklärung. Gedruckt in der Vestung Mannheim, 1622, 4°, 16 str.

8020. Kurtzer Discurs, Uber der jtzo ublichen distinction, unter dem Kayser als Kaysern, und dem Kayser als Ertzherzogen in Oesterreich. Gedruckt Anno 1621, 4°, 4 l. Rozbor u *Gebaura*, l. c., str. 70.

8021. Brief recueil des raisons, qui rendent la déclaration du ban, faite contre le Roy de Boheme entant qu'Electeur palatin, en date du 22 Janwier dernier passé, invallable, nulle et partant peu considerable. La Haye, 1621, 18 str., 4°, s přílohami (text achtu).

8022. *Camerarius Ludwig*, Achts Spiegel, Das ist: Clare, helle demonstration und auszführung, darinnen gleichsam in einem Spiegel die greifliche Nichtigkeit der partheylichen Achtserclärung wider Pfaltzgraven Friderichen Churfürsten gründlich entdecket, gezeigt und an tag gestellet wird. Zu vertröster continuation desz unlangsten auszkommenen Prodromi, und Nothwendiger abgedrungener Rettung Evangelischer, hohen und Nidern Stands personen, unschuldt. So dann, das Chur-Fürsten und Ständ des Reichs darinnen sich bespiegelen mögen, in wasz eusserte gefahr die so thewer erworbene libertet jetzo gerathen sey. (Vign., uvnitř: Jam proximus ardet Ucalegon.) Gedruckt zu Mannheim (vyšlo však v Bremách), im Jahr 1622, 4°, str. 159 + přílohy (160-220). — Jiná vyd., s novými přílohami, str. 185, 193, 220. — Vyšlo v prvních dnech července 1622. — O autorovi viz dopisy Camerariovy z Brém na Solmse, *Söltl*, l. c., III, str. 159. — Rozbor u *Gebaura*, Flugschriften, str. 74 a d.

8023. Ferdinandova odpověď na přednesení stavů moravských z 23. ledna 1621 viz *Skála ze Zhoře*, IV, l. c., str. 430-1. Srv. Přednesení stavů moravských, 20. pros. 1620, ibid., str. 425-30.

8024. Ferdinands II. Rescript an den Cardinal Dietrichstein wegen Zurückführung der Jesuiten, vom 23. Jänner 1621. *D Elvert*, Schriften, l. c., XVI, 1867. Str. 122-3.

8025. Anglický sněm, položený k 23. lednu 1621, kde král Jakub obhajoval své jednání v českém povstání, viz *Skála ze Zhoře*, l. c., V, str. 25-6.

8026. Chur Mayntz und Landgraff Ludwigs von Hessen Schreiben an die unirte Reichsstätt von der Union abzustehen, sub dato den 19. Februarii 1621. mit beygefügtem Schreiben der K. M. an die Reichsstätt sub dato Wien, den 23. Januarii 1621. *Londorp*, Acta publica IV, k. 74.

8027. Copia Schreibens, so die Röm. Kay. Mayest. an die Reichs Stätt mutatis mutandis gethan. Wien, den 23. Januar. 1621. *Londorp.*, Acta publica IV, k. 75.

8028. *Zítek Jan*, Jan starší Vratislav z Mitrovic a na Protivíně kvituje tuto r. 1621 purkmistru a radě města Českých Budějovic, že mu splatili část dluhu, 26. ledna, Sborník historického kroužku, I, 1900, str. 55.

8029. Der Reichs Statt N. Antwort Schreiben an Chur und F. G. G. Mayntz und Darmbstatt. Datum den 26. Januar

anno 1621. *Londorp.*, Acta publica IV, k. 77.

8030. Chursachsens Antwort auf der Schlesischen gesammte erste Proposition durch Ihre Churf. Gnaden geheime Räthe, 27. Jan. 1621, viz při 8. lednu, *Vávra* č. 7995.

8031. Arnošt z Mansfeldu píše Betlénu Gáboru dne 28. ledna viz *Skála ze Zhoře*, l. c., V, str. 7.

8032. Ferdinand II. poroučí knížeti Karlu z Lichtenštejna, aby prohlášená klatba nad Bedřichem Falckým, Jiřím markrabím Brandeburským, Kristiánem Anhaltským a Jiřím Bedř. hrabětem z Hohenlohe v Praze veřejně ohlášena byla. 31. ledna 1621. Po bitvě na Bílé Hoře. XIV. Illustr. Evang. Věstník, I, 1866, str. 71.

8033. Anhaltská tajná kancelář, vyšla při konci měsíce ledna v Mnichově, viz *Skála ze Zhoře*, l. c., V, str. 30, pozn. — — Srv. podrobně Bibl. Č. Histor. III, č. 11413-60. Podle *Skály* vyšel i vlašský překlad, pro papeže pořízený, pod názvem: Pensieri di protestanti. Za autory prohlašuje *Dr. Viléma Jochera*, předního tajného radu knížete bavorského a *Dr. Leikharta*, bavorského dvořenína *(Leukker)*. Srv. č. 7831.

Únor.

Události. Slezský akkord 28. února.

8034. Executoriales, welche Keys. Mayestät wegen der Aachtserklärung gegen Pfaltz, Marggrafen von Jägerndorf, Fürst Christian von Anhalt, Grafen von Hohenloe erkandt. Wien, 1. Febr. 1621, viz *Londorp*, Acta publ. III, str. 96-100.

8035. Verhandlungen des Fürstentages zu Liegnitz v. 1. bis 11. Februar 1621, viz *Palm*, Acta publ. 1621, str. 1-56. Obsah: Proposition. Instruction der an Kurfürst Johann Georg von Sachsen von den schles. Fürsten und Ständen abgeordneten Gesandtschaft, d. 2. Jan. 1621. Die Fürsten und Stände Schlesiens an den König Friedrich d. 13. Febr. Auszug aus einem Schreiben des Königs an Bethlen Gabor, d. Hamburg, d. 8. Febr. Die Fürsten und Stände Schlesiens an Bethlen Gabor, d. 13. Febr. 1621. Aus einer Correspondenz der Abgeordneten des Herzogs von Münsterberg, Achatius von Näfe und Niclas Leuthart mit dem Landeshauptmann des Herzogsthums Münsterberg, Freiherrn Niclas von Burghaus und Stolz.

8036. Relation des Fürsten von Lichtenstein vom 3. Februar 1621. Přílohy: Schreiben des Joachim Andreas Grafen von Schlick an den Fürsten v. Lichtenstein v. Jänner 1621. Antwort des Fürsten von Lichtenstein v. 5. Februar 1621. Schreiben des Hannss Ulrich Schaffgotsch an den Edlen undt Gestrengen Herrn Friederichen von Gelhorn v. 23. 1621. Schreiben Gelhorn's an Ihre Fürstl. Gnaden Herrn Carln, Herczogen in Schlesien zu Troppau etc. v. 24. Jänner 1621. *D'Elvert*, Schriften, l. c., XVII, 1868, č. 14.

8037. Rescript Ferdinand II., 3. Febr. 162 , wegen Einsendung einer Specification über die Schulden der flüchtigen böhm. und mähr. Rebellen. *D'Elvert*, Schriften, l. c., XXII, 1875, str. 149.

8038. Copia eines auss dem Latein vertirtes Schreibens, welches Chur-Pfaltz sub dato den 8. Februarii 1621 an Bethlehem Gabor solle haben lassen abgehn. Geben in Hamburg den 8. Februarii 1621. *Londorp.*, Acta publica, III, k. 25.

8039. Upomínky starodávné. (O bohatství v zemích koruny české. Česká listina raddy města Žatce r. 1621 d. v pondělí po devítníku, 8. února.) Česká Včela 1848, str. 36.

8040. Židé nemusí zboží od vojákův při dobytí Prahy obyvatelům odňaté vraceti. 9. Februarii 1621. Viz Illustr. Evang. Věstník I, 1866, str. 21.

8041. Dekret Ferdinanda II. z Vídně knížeti z Lichtenšteina, z strany opatření vězením všechněch direktorův, z 11. února 1621, viz *Skála ze Zhoře*, l. c., V, str. 37-8.

8042. Prosba Menšího města pražského za milost dne 12. února 1621. Nár. Listy 1869, č. 62. — Srv. Bitte der kleinen Stadt Prag um Pardon vom 12. Februar 1621. *D'Elvert*, Schriften, l. c., XVII, 1868, č. 16.

8043. Psaní krále Českého Bedřicha hraběti z Mansfeldu, Wolfenbüttel, 2. ún. 1621. Český překlad viz ruk. v knih. Musea král. Česk., sign. II. A. 4, str. 119.

8044. Bedřich píše 12. února Arnoštovi z Mansfeldu. *Skála ze Zhoře*, l. c., V, str. 31-2. — Schreiben, welches Chur Pfaltz an den Graffen von Mansfeldt sub dato den 2. Februarii 1621. abgehen lassen. *Londorp.*, Acta publica, III, k. 24.

8045. Acht na Bedřicha Falckého v Praze vyhlášen 15. února 1621. *Skála ze Zhoře*, l. c., V, str. 30-1.

8046. Patent Lichtensteinův z 17. února 1621, stran obeslání pánův českých. *Skála ze Zhoře*, l. c., V, str. 38-40.

8047. Půhon Karla z Lichtenšteina proti 30 hlavním rebellům z 17. února 1621 viz č. 7995.

8048. Vorladung der Rebellen im Jahr 1621. *Riegger*, Archiv Stat. Böhm. II, str. 584-6.

8049. Absentes citati die 17. Februarii 1621. Rkp. v knih. Musea král. Česk., sign. VIII. F. 30, l. 34. — Absentes citati die 17. Februarii a. 1621. Viz rukop. Strahovské knihovny, sign. D. G. III, 43,

str. 183. — Srv. též oddíl: Poprava v současné literatuře i v zpracování. — Srv. též *Volf J.*, Pustošení chrámu Svatovítského 1619, Čas. Č. Mus. 1908, str. 306.

8050. Des Fürsten von Lichtenstein Bericht wegen der Schloss-Kirchen in Prag von 17. Februar 1621. *D'Elvert*, Schriften, l. c., XVII, 1868, č. 17.

8051. Bericht der Hofkammer wegen Aufnahme von 1 oder mehr Millionen auf der Rebellen Güter in Böhmen und Mähren, vom Kaiser resol. 17. Febr. 1621. *D'Elvert*, Schriften, l. c., XXII, 1875, str. 150. Srv. ibid., str. 174-5.

8052. Capitulation zwischen Churfürst Johann Georg dem Ersten zu Sachsen in Nahmen Kaisers Ferdinandi und denen Landständen in Schlesien, worinnen diese Ihro Kaiserl. Majestät sich submittiren, ihnen dagegen völliger Pardon gegeben wird. 1621, 18. února. *Dumont*, Corps diplomatique du droit des gens. Bibl. Č. Hist. II, č. 486.

8053. Des Prager Erzbischofs Bitte wegen der Schlosskirchen vom 18. Februar 1621. *D'Elvert*, Schriften, l. c., XVII, 1868, č. 19.

8054. Bedřich píše Betlénovi Gáborovi, 18. února. *Skála ze Zhoře*, l. c., V, str. 33-5. — Srv. *Palm*, č. 8035.

8055. *Sedláček Aug.*, Souzení a pokutování pánův a rytířův po bitvě bělohorské. Čechoslovan. Prostonár. kalendář; II, v Praze, 1874, str. 32-9. (Osudy pokutovaných od 20. února 1621.)

8056. Borbonius z Borbenheimu Matiáš (Bohemus Colinensis, t. j. z Kolince u Klatov, *1560, † 1629 v Toruni). (20. února 1621 uvězněn, 19. května 1621 hrdla, cti i statku odsouzen, 2. června 1621 trest smrti proměněn ve vězení, 3. června 1622 propuštěn, 1627 vypovězen.) Viz Bibl. Č. Hist. I, č. 7065, zvláště *Jireček*, Rukověť I, str. 87-9; *Rybička Ant.*, Čas. Č. Mus. 1889, str. 477-9; *Dvorský Frant.*, ibid., 1891, str. 81-9; *Bílek*, Děj. konfiskací, str. 30-2; *Skála ze Zhoře*, Historie česká V, str. 222-3; *Dvořák Max.*, Dva denníky Dra M. B. z B. (Historický Archiv České Akademie č. 9), 1896. V úvodě o životě a činnosti Borboniově, s příslušnou literaturou a s výčtem spisů rukopisů, z nichž otištěny: Iter Helveticum, autobiografie B., denník z r. 1622 a žádost na knížete Lichtenštejna 17. června 1622.

—

8057. Aussöhnung der Schlesier mit dem Kaiser durch den Dresdener Accord 1621. Viz Jahresb. d. Schles. Ges. f. vaterl. Cultur LIII, 1875, str. 259-60.

8058. *Palm H.*, Der Dresdener Accord 1621. Zeitschr. Gesch. Schles., XIII, 1876, str. 151-92. Srv. též Jahresber. d. schles. Gesellschaft, 1876.

8059. Articuln, Auf welche sich die Schlesischen Fürsten und Stände nach der Böheimischen Niderlaage den Kayserlichen perdon Erlangt haben; samt denen Articuln, welche Ihnen dargegen Von Churfürstl. Durchleucht zu Sachsen Versprochen worden. Rkp. z 18. stol. v archivu Musea král. Česk. sign. XI. A. 3, fol., l. 166-8. Obsah: Articul, Darauff der Herrn Fürsten und Ständ in Schlesien wegen der Kays. und Königl. Mayestät begehrte accomodation und desz Churfürsten von Sachsen gegenerbietung bestehen und beruhen soll.

8060. Slezský akkord, z 28. února 1621, *Skála ze Zhoře*, l. c., V, str. 44-5.

8061. Articul, darauf der Herrn Fürsten und Ständ in Schlesien wegen der Kays. u. Königl. May. begerte accommodation unnd des Churfürsten von Sachsen gegen erbietung bestehen und beruhen soll, viz Schlesischer Zustand, č. 7038, č. 6.

8062. Warhafftiger historischer Bericht des gantzen Verlauffs, was nemlich bey jüngst gehaltener Friedens Tractation am Chur-Sächsischen Hofe zu Dresden, zwischen Seiner Churfürstl. Gn. zu Sachsen an statt der Röm. Käys. May. mit den Fürsten und Ständen in Ober- und Nieder Schlesien vorgangen; darbey auch gemeltet wird, welcher massen mit publicirung des getroffenen Accords zwischen höchstgedachter Ihrer Churf. Gn. und der gemelten anwesenden Stände daselbst verfahren, wie solches alles Gott Lob, glücklich abgehandelt und zu einem guten Ende gebracht worden. Actum Dressden den 18. Febr. im Jahr Christi 1621, 4°, l. 8. — Jiné vydání větším písmem 4°, l. 8.

8063. Schlesischer Accord, Wie derselbe durch Vermittelung dess Durchlauchtigsten, Hochgebornen Fürsten und Herren, Herrn Johann Georgen, Hertzogen zu Sachssen, Gülich Cleve und Berg, dess Heiligen Römischen Reichs Ertz Marschalln und Churfürsten, Landgrafen inn Düringen Marggrafen zu Meissen, Burggrafen zu Magdeburg, Grafen zu der Marck und Ravenssberg, Herrn zu Ravenstein, befördert getroffen und geschlossen worden. Gedruckt im Jahr 1621, 4°, l. 10.

8064. Relation Warhafftiger und gründlicher Bericht. Welcher Gestalt die Stände in Ober- und Nider Schlesien de dato den 18. Februarii Anno 1621 durch sonderbare Schickung Gottes dess Allmächtigen Ihre abgeordneten Herren Commissarien, zu Dressden mit Ihr Churfürstl. Gn. zu Sachsen als Röm. Kays. Mayt. Hochansehnlichen Commissario, einen Fridens Accord getroffen, darinnen sie under den Schutz unnd Schirm Röm. Kays. auch zu Hungern und Böheimb

etc. Königlicher Mayt. Ferdinandi II. als jhrer von Gott vorgesetzten rechtmässigen Obrigkeit sich widerumb begeben haben. Gedruckt zu Augspurg durch Andream Aperger auff unser Frawen Thor, 1621, 4°, l. 6.

8065. Warhafftiger und gründtlicher Bericht. Welcher Gestalt die Ständte in Ober unnd Nider Schlesien Sub dato den 18. Februarii, Anno 1621 durch sonderbahre schickung Gottes dess Allmächtigen Ihre abgeordneten Herrn Commissarien, zu Dressden mit Ihr Churfürstl. Gn. zu Sachsen als Röm. Kay. May. Hochansehnlichen Commissario, einen Fridens Accord getroffen, darinnen sie unter den Schutz und Schirm Röm. Kay. auch zu Hungern und Böhaimb etc. Königlicher May. Ferdinandi II. als ihrer von Gott vorgesetzten rechtmässigen Obrigkeit sich widerumb begeben haben. Erstlich gedruckt zu Augspurg durch Andream Aperger auff unser Frawen Thor, 1621, 4°, l. 4. — Srv. *Londorp*, Acta publ. III, str. 92-5. — Capitulation zwischen Churfürst Johann Georg dem Ersten zu Sachsen im Nahmen Käysers Ferdinandi II. und denen Land-Ständen in Schlesien, worinn diesen völliger Pardon gegeben worden, de anno 1621 (18. Febr.). *Lünig*, Das Teutsche Reichsarchiv VI, č. 299. Bibl. Č. Hist. II, č. 269. — Accord, welcher zwischen Churfürst Johann Georgen dem I. zu Sachsen als Kaiserl. Hohen Commissario und denen Ständen des M. O. L. getroffen und worinnen diesen volliger Pardon ertheilet, auch die Conservation ihrer Privilegien und Freiheiten versprochen worden d. d. 21. Februar 1621. *Lünig*, Collectio nova. Bibl. Č. Hist. II, č. 276. — Conditions, au quelles ceux de Silesie rentrent sous l'obeissance de l'empereur. Dresde, 1621, 8. února. *Dumont*, Corps diplomatique du droit des gens. Bibl. Č. Hist. II, č. 486.

8066. Kaiserliche Confirmation des schlesischen Accords, 17. April, viz *Palm*, Acta publ. 1621, str. 163.

8067. *Hoë von Hoënegg*, Frewdenpredigt über dem Accordo, welchen ... Joh. Georg Hertzog zu Sachsen mit den Fürsten und Ständen in Ober- und Nieder-Schlesien, am Tag Concordiae, 1621, zu Dresden geschlossen, 1621. Viz Bibl. Č. Hist. III, č. 11850.

8068. Der Evangelischen Schlesier Religions-Freiheit, worinnen dererselben neulichst ans Licht gekommene Evangelische Religions-Fundamenta und dahero fliessende Gravamina der gekränckten Gewissens-Freiheit mit weit mehr gegründeten Umständen dargethan und ausgeführet worden; besonders aber bewiesen wird, dass die Evangelischen Könige, Chur-Fürsten und Stände des heiligen Römischen Reichs auff die im Ossnabrückischen Friedens-Schluss versehene Weise, allerdins befugt sein, sowohl zu Rettung des Gewissens, als gethanen Versprechens, sich derselben eiffrigst und kräfftigst anzunehmen. Gedruckt im Monat Aug. Anno 1707, fol. Srv. *Lünig*, Grundfeste Europ. Potentz. Gerechts, Bibl. Č. Hist. II, č. 483, I. Th., str. 35; *Lünig*, Europ. Staats-Consilia, Bibl. Č. Hist. II, č. 274, str. 1. a d. Tom. XII.

8169. Der Evangelischen Schlesier bissheriges sehnliche Seuffzen und Flehen, oder allerunterthänigste Memorialia an Ihre Römische Kaiserliche Majestät, in welchem zugleich enthalten, theils die Fundamenta, worauff die Evangelischen im Herzogthum Ober- und Nieder-Schlesien ihre Religions-Freiheit gründen; theils Gravamina oder Beschwerungen über das Verfahren, wodurch dieser wohlgegründeten und allergnädigst concedirten Gewissens-Freiheit bissher zu wider gehandelt worden; Nebst einer Kurtzen Vorrede eines auswärtigen Freundes darinnen er die Ursachen entdecket, warum er diese ihm in Vertrauen communicirte Schrifften zu drucken übergeben. Freiburg, 1707, fol.

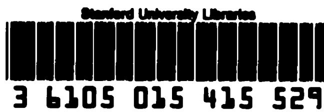
8070. Die von Ihro Römischen Kaiserlichen auch zu Hungarn und Böheim Königlichen Majestät Rudolph des Andern höchst-glorwürdigster Gedächtnis, allergnädigst ertheilte Confirmation und Privilegia über das frei Exercitium Religionis Augspurgischer Confession, im Lande Ober- und Nieder-Schlesien, aus denen Actis publicis von Wort zu Wort gezogen, und der Zeit hin und wieder in Druck heraus gekommenen Schrifften zu mehrer Erläuterung, und gleichsam als Beilagen dienlich. Von neuem gedruckt im Jahr 1707, fol.

8071. Fernerweite und gründliche Deduction, der Evangelischen Schlesier Religions-Freiheit, worinnen über dasjenige. was disfalls ohnlängst in Druck heraus kommen, noch mehr und ausführlicher Beweissthum, von Bestand und Freiheit der Protestirenden Kirchen in Schlesien enthalten. Zum Druck gebracht Anno 1708, fol.

8072. Gründliche Deduction der Evangelischen Schlesier Religions-Freiheit. Gedruckt zu Leipzig Anno 1708, fol.

8073. Gründliche Ausführung, dass die Evangelisch-Reformirte in Schlesien und aller Orten sowohl als die Evangelisch-Lutherische unter den Augspurgischen Confessions-Verwandten nothwendig und ohnstreitig verstanden werden müssen, und unter keinem Schein irgend wo davon ausgeschlossen werden können. Gedruckt Anno 1709, fol.

Obsah 2. svazku.

Stanford University Libraries
3 6105 015 415 529

